DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKABS

AARSBERETNING

FOR

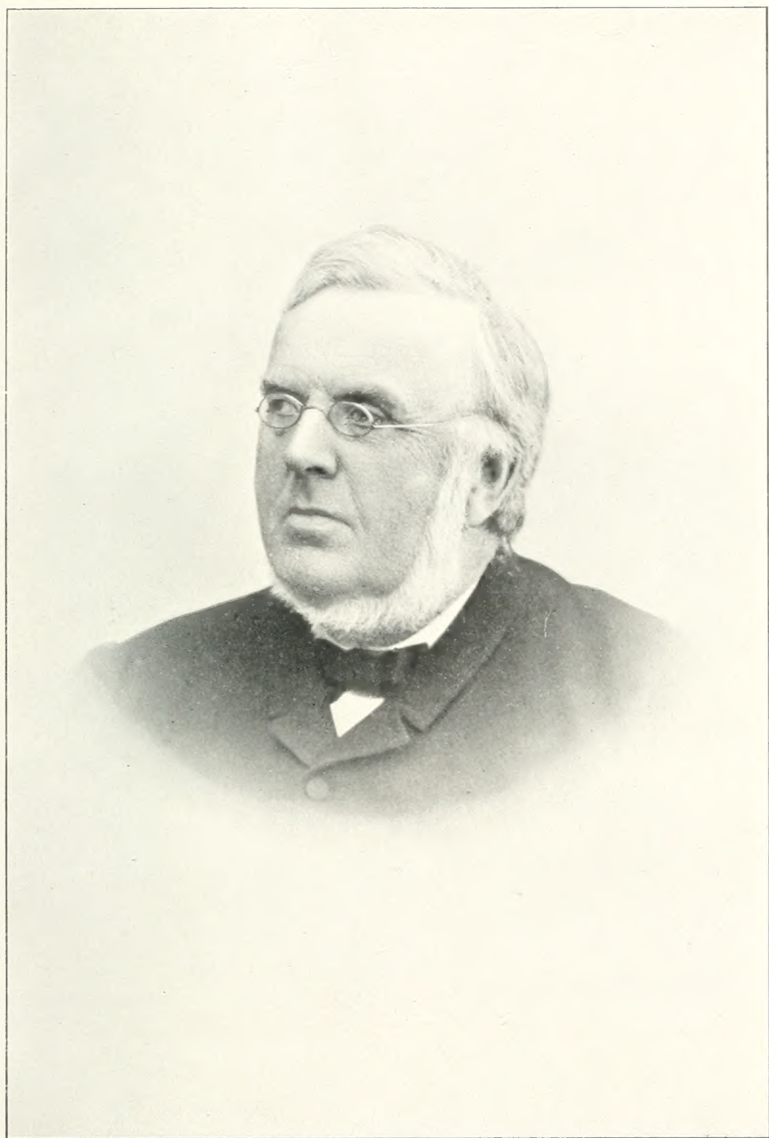
1914

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1915

(2e)

Caroline Jenssen.

Fru Caroline Jenssen

Fru Caroline Jenssen, æresmedlem av det Kongelige Norske Videnskabers Selskab siden 15. april 1905, avgik ved døden mandag 14. december 1914.

Caroline Birgitte Jenssen var født i Kristiania 9. juli 1833. Hendes forældre var kjøbmand Amund Nordrum og hustru Anne Marie, født Hansen. Faren var fra Gudbrandsdalen og hadde forretning i Brogaten i Kristiania.

I sytten- eller attenaarsalderen kom Caroline Nordrum som guvernante til provst Bull paa Inderøen, og et par aar senere i lignende stilling til brukseier Lauritz Jenssen paa Ranheim. Her stiftet hun bekjendtskap med konsul Anton Mathias Jenssen, og blev gift med ham 18. august 1855. Anton Mathias Jenssen hadde tidligere været gift med Johanne Catharine Richter, (født 1824, død 1850), datter av sorenskriver Richter i Orkedalen.

Anton Mathias Jenssen var født 1. februar 1818 og døde 10. oktober 1895. Hans forældre var konsul Hans Peter Jenssen (født 1797, død 1868) og hustru Caroline, født Moses (født i Kristiansund 1795, død 1879). Hans far var en av Trondhjems ledende forretningsmænd, spansk vicekonsul, formand i Trondhjems Sparebanks direktion, direktør i Norges Bank, direktør for Røros verk, direktør for det Nordenfjeldske Dampskibsselskab, medlem av bystyret, stortingsrepræsentant i 1845 og i 1850- og 1860-aarene. Fædrenehjemmet var indtil omkring 1830 i Strandgaten, nu Olaf Tryggvessøns gate nr. 10, senere i Kjøbmandsgaten nr. 40. Om sommeren bodde familien først paa Bakaunet, som senere gik over i familien Getz's eie, og siden paa Sorgenfri, Valene.

Efter at ha gjennemgaat Trondhjems Katedralskole, reiste Anton Mathias Jenssen i attenaarsalderen til utlandet for efter farens ønske at utdanne sig for forretningslivet. I 1836 drog han med seilskib til Belfast i Irland, og det følgende aar til Lübeck. Hans reisefælle var Einar Gram. I to aar var han elev av handelsinstitutet i Lübeck. I 1839 opholdt han sig et halvt aar i Paris, og drog derfra til Bilbao. Fra opholdet her skrev sig hans aldrig svigtende interesse for Spanien og spanske forhold. I 1840 kom han hjem og begyndte at arbeide i farens

forretning. Antagelig omkring aar 1830 blev han optat som kompagnon i firmaet Jenssen & Co. Optegnelser herom savnes, da der dengang ikke fandtes noget firmaregister.

Han blev gift første gang i 1844. Efter sin første hustrus død i 1850 reiste han omtrent et aar i utlandet sammen med sine venner Einar Gram og Helmer Lundgreen, med længere ophold i Paris og Hamburg.

I sit første egteskap, med Johanne (Hanna) Catharine Richter hadde han fire barn: 1. Fru Karoline Klingenberg, født 1845, gift med generalmajor Trygve Olafsson Klingenberg (født 1839); 2. Konsul Hans Peter Jenssen, født 1848, død 1902, gift med Signe Klingenberg; 3. Konsul Anton Jenssen, født 18. mai 1850, gift med Emilie Frieda Lizzy Bühring; 4. Fru Hanna Lindboe, født 18. mai 1850, gift med lagmand Jacob Albert Lindboe (født 1843, død 1902).

I sit andet egteskap, med Caroline Birgitte Nordrum, hadde han tre barn: 1. Fru Marie Amunda Spørck, født 7. januar 1857, gift med generalmajor August Geelmuyden Spørck (født 1851); 2. Bryggerieier Harald Jenssen, født 14. mai 1858, gift med Aagot Krefting; 3. Major og brukseier Einar Jenssen, født 9. januar 1860, gift med Gunhild Matheson.

Under sit første egteskap bodde Anton Mathias Jenssen i 2den etage i sin fars gaard, Kjøbmandsgaten 40. Da han giftet sig anden gang, kjøpte han Schultz's gate nr. 2 til privatbolig. Til sommerbolig kjøpte han i 1871 Lysholmsminde, som senere blev kaldt Fagerheim (i nærheten av Leangen station). Som indehaver av firmaet Jenssen & Co. var han eier av Løkkens gruber i Meldalen og fra 1884 av Vinje bruk i Mosviken. Stjørdalgodset med Forbygden, som firmaet ogsaa eide, gik ved Hans Peter Jenssens død i 1868 ifølge testament over til sønnesønnerne Hans Peter Jenssen og Anton Jenssen (den nuværende indehaver av firmaet Jenssen & Co.). Sammen med fætteren Christian Jenssen og mægler I. G. Matzow kjøpte Anton Mathias Jenssen i 1877 Schreiners Bryggeri, Krambodgaten nr. 1, som han overtok alene i 1887. Omtrent samtidig (i 1888) kjøpte han nabogaarden Kjøbmandsgaten nr. 34 (Gramgaarden). I 1881 flyttet han fra Schultz's gate til Krambodgaten, hvor han bodde de sidste aar av sit liv. Bryggeriet, som fik navnet Trondhjems Bryggeri, og de tilstøtende eiendomme, gik ved hans død i 1895 over til hans ældste søn av andet egteskap, Harald Jenssen. Vinje bruk i Mosviken tilfaldt den yngste søn, Einar Jenssen. Fru Caroline Jenssen kjøpte i 1899 bankdirektør Bomhoffs eiendom Hougen, litt søndenfor Elgesæter bro, hvor hun bodde til sin død.

I tidens løp arvet Anton Mathias Jenssen de fleste av de hverv hans far hadde hat. Han var konsul for Brasilien fra

1852 til 1880, spansk vicekonsul 1863—1876, børskommissær i firti aar, medlem av direktionen for Nordenfjeldske Dampskibsselskab fra 1860-aarene til begyndelsen av 1890-aarene, medlem av bystyret, direktør i Trondhjems Sparebank og i Trondhjems Brandforsikringsselskab, medlem av repræsentantskapet for Norges Bank, og en av Privatbankens stiftere. Allikevel var hans fornemste interesser vistnok ikke forretningsmandens. Det var væsentlig farens vilje som hadde bestemt ham, som eneste søn og arving til byens største handelshus, for forretningslivet. Hans personlige tilbøielighet og anlæg laa helst for akademisk studium. Han hadde store sprogkundskaper, og omfattende læsning, særlig i historie og geografi, og var varmt interessert for literatur, malerkunst, og musik. Hans livsvaner var enkle, hans hele færd var bramfri. I sit livssyn var han utpræget konservativ.

Til minde om sin mand skjænket enkefru Caroline Jenssen i mai 1899 Videnskapsselskapet 50,000 kr. til et legat som skulde bære navn av *Konsul Anton Mathias Jenssens Legat til Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab*, og anvendes til fordel for Videnskapsselskapets bibliotek. Halvparten av dette beløp skulde anvendes til indkjøp av den bekjendte bibliofil kongelig fuldmægtig Thorvald Boecks bibliotek. Restbeløpet skulde danne det egentlige legat, hvis renter hvert aar skulde komme biblioteket tilgode. Der blev tat det uttrykkelige forbehold at den støtte biblioteket faar ved dette legat, ikke maa brukes som argument for nogen nedsættelse av den aarlige bevilgning. Fundats for legatet forelaa færdig 27. september 1900. Statuterne blev vedtat av fru Caroline Jenssen 2. oktober og stadfæstet ved kongelig resolution av 19. november samme aar. Like til 1906 blev legatets renter væsentlig anvendt til ordning og katalogisering av Boecks bibliotek. Da dette arbeide var avsluttet, fandt direktionen det ønskelig at faa statuterne modificeert saaledes at der blev anledning til at anvende en del av rentebeløpet til økning av legatets kapital. Den nødvendige ændring blev godkjendt av fru Jenssen og stadfæstet ved kongelig resolution av 26. mars 1907.

Høsten 1899 blev fru Caroline Jenssen av Kongen hædret med den kongelige fortjenstmedalje i guld.

Fru Caroline Jenssen var av den gamle skole i ordets bedste betydning, — av de ranke viljer som nødig gaar paa akkord, en karakter med klare linjer og faste principer, men fremfor alt med et varmt medfølende hjerte, altid villig til at støtte og hjælpe og øve godgjørenhet.

Sin ungdoms gjerning omfattet hun altid med interesse. Til understøttelsesfond for lærerinder ved høiere skoler i Trondhjem skjænket hun et betydelig beløp.

Hun delte fuldt ut sin mands literære og kunstneriske interesser. Hun var meget musikalsk og interesserte sig sterkt for byens musikliv. Like til de allersidste aar var hun at se i første række ved byens koncerter.

Et fremtrædende træk hos hende var hendes lydhøre humoristiske sans. Det klare faste blik lyste op i glæde ved en vellykket spøk.

Alle som er kommet i nærmere berøring med hende — først og fremst den kreds som hun saa gjerne samlet om sig i sit gjestfrie hjem — vil bevare hendes minde i ærbødighet og taknemmelighet.

Direktionens aarsberetning for 1914.

I sit andragende for budgetaaret 1914-1915 hadde Videnskapsselskapets direktion, likesom det foregaaende aar, — under henvisning til sin skrivelse til Kirke- og Undervisningsdepartementet av 14. november 1912, hvor der blev git en historisk utredning om oprindelsen til de offentlige bidrag til selskapet — ansøkt om forhøielse av statsbidraget til 23,712 kr. Departementet fandt imidlertid ikke at kunne foreslaa nogen forhøielse, og ved Stortingets beslutning av 29. april 1914 blev der for budgetaaret bevilget det Kongelige Norske Videnskabers Selskab samme beløp som det foregaaende aar, 18,600 kr., paa samme betingelser som før med hensyn til departementets kontrol og ekvivalente bidrag paa anden maate. Baade fra departementet og budget komiteen faldt der allikevel saa velvillige uttalelser at der var utsigt til at man med held kunde gjenopta andragendet. Under de vanskelige forhold som utbruddet av krigen mellem stormagterne førte med sig, fandt direktionen imidlertid i september 1914 ikke at kunne ansøke om nogen forhøielse av statsbidraget. I anledning av Kirke- og Undervisningsdepartementets forespørsel av 22. september 1914 om hvilke utgifter der var uomgjængelig nødvendige, gav endog bestyrerne for selskapets videnskabelige samlinger avkald paa de vanlige stipendier. Direktionen var saaledes forberedt paa at statsbidraget for næste budgetaar vilde bli reducert med mindst 2000 kr.

De lokale bidrag holdt sig i 1914 paa samme høide som de foregaaende aar. Trondhjems Sparebank bidrog i alt 6535 kr., Trondhjems Brændevinssamlag 6000 kr., Trondhjems Kommune omtrent 4450 kr. I dette beløp indgaar driftsomkostningerne ved lys- og varmeanlægget, beregnet for 1914 til kr. 3371.99, og bidrag i form av vedlikehold av selskapets bygninger og eftergivelse av avgifter, i alt anslaat til omtrent 1075 kr.

Fra Hans Majestæt Kongen har Videnskapsselskapet faat det vanlige bidrag 400 kr. Av utbyttet av den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse for 1913 tilfaldt der Videnskapsselskapet kr. 2614.76, og av renterne av selskapets legater og fonds har der staat til raadighet noget over 8800 kr.

Statuterne for det Trondhjemske Gavefond blev, efter en ny modifikation av 10. mars 1914, stadfæstet av Kirke- og Undervisningsdepartementet 23. april 1914. Statuterne i sin endelige form er trykt som tillæg til aarsberetningen (side 15). Da departementet fandt det stridende mot statuternes § 3 at Gavefondet hadde pantobligation i Videnskapsselskapets eiendomme, blev der henimot utgangen av aaret truffet en saadan ordning at pantobligationen kunde frigjøres og erstattes med et andet værdipapir.

Med skrivelse av 1. april 1914 oversendte executores testamenti i grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens dødsbo, assessor B. Bergersen og grosserer H. Hartmann, det beløp som ifølge Lundgreens testament skulde tilfalde Videnskapsselskapet, 50000 kr. indsat paa kontrabok i Privatbanken i Trondhjem. Efter forslag av Videnskapsselskapets kasserer, dr. Broch, besluttet direktionen i december 1914 at søke saa meget som mulig av legatets midler anbragt i obligationer i det norske indenlandske statslaan av 1915.

Fundats for grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat, vedtat av Videnskapsselskapets direktion 16. oktober 1914, var ved aarets utgang endnu ikke stadfæstet av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Den ledige del av Videnskapsselskapets tomt Erling Skakkes gate 47 d blev fra midten av april bortleiet til Trondhjems Cementstøperi og Entreprenørforretning paa de vilkaar som var fastsat i leiekontrakt av 8. mars 1909, da samme forretning leide en del av tomten for 375 kr. aarlig og forbeholdt sig at faa leiet den endnu ubenyttede del mot et tillæg av 225 kr. I juni 1914 indvilget direktionen et andragende fra Trondhjems Cementstøperi og Entreprenørforretning om at faa byttet den tomt forretningen leide i 1909, med en likesaa stor del av tomten Kalvskindsgaten 1.

Ved direktionsbeslutning av 4. juli 1914 blev overlærer og bibliotekar Th. Petersen, efter ansøkning, ansat som assistent ved Videnskapsselskapets Oldsakssamling, foreløbig fra 20. september 1914 til 30. juni 1915, med løn efter 2000 kr. aarlig, som blev at hæve av Oldsakssamlingens opsparte beholdning.

Bestyreren av Videnskapsselskapets botaniske samling, konservator Printz, fik, efter andragende, permission fra mai til oktober 1914 for at delta i en undersøkelsesreise til Sibirien og russisk Centralasien under ledelse av cand. real. Ørjan Olsen.

Der blev i aarets løp holdt fire foredragsmøter i Katedralskolens festsal. Konservator dr. Broch holdt tirsdag 20. januar 1914 foredrag om Norske Koralrev. Torsdag 2. april 1914 gav konservator Printz en redegjørelse for den planlagte norske

Sibirieekspeditions maal og midler. Efter tilbakekomsten fra sin undersøkelsesreise gav han i december 1914 et referat av ekspeditionens oplevelser og resultater. Professor ved den Tekniske Høiskole J. H. L. Vogt holdt lordag 2. mai 1914 foredrag om de norske kisforekomsters geologi.

Videnskapsselskapet har i 1914, som i de foregaaende aar, faat indbydelse til at la sig repræsentere ved forskjellige jubilæer og videnskabelige kongresser. Saaledes fra Der Naturwissenschaftliche Verein i Karlsruhe, som 6. mars 1914 feiret sin 50-aarsfest og 25-aars-jubilæum for fysikeren Heinrich Hertz's opdagelser. I begyndelsen av aaret kom der fornyet indbydelse til at delta i The Nineteenth International Congress of Americanists i Washington fra 5. til 10. oktober 1914.

Til overlærer KARL RYGHS 75-aarsdag søndag 7. juni 1914 sendte Videnskapsselskapets direktion lykonskningsskrivelse med ærbodig tak for hans fremragende og opofrende arbeide i Videnskapsselskapets tjeneste.

Tre av Videnskapsselskapets ældste vel kjendte medlemmer er i det forløpne aar avgaat ved døden. Forhenværende overlærer ved den Tekniske Læreanstalt HENRIK CHRISTIAN DAHLE født 1839 døde 2. januar 1914. Forhenværende overlærer ved Trondhjems Katedralskole NILS PETER SELMER ARENTZ født 1833 døde 23. mars 1914. Apoteker JOHAN CHRISTOPHER BRUN, indehaver av Svaneapoteket, født 1838 døde 30. oktober 1914. Alle tre hadde i sin tid virket med megen interesse i selskapets tjeneste. Overlærer Dahle blev optat som medlem av Videnskapsselskapet 17. januar 1877, var selskapets revisor i begyndelsen av 1880-aarene, og medlem av Videnskapsselskapets direktion fra 29. september 1886 til 22. oktober 1894. Overlærer Arentz blev optat som medlem 30. april 1861 og var Videnskapsselskapets bibliotekar fra 1877 til 1897. Apoteker Brun blev optat som medlem 30. april 1866 og fungerte i begyndelsen av 1880-aarene i flere aar som midlertidig medlem av Videnskapsselskapets direktion, da flere medlemmer av direktionen i disse aar var stortingsmænd for Trondhjem[1]).

Selskapets æresmedlem fru CAROLINE JENSSEN avgik ved døden 14. december 1914.

[1] Biografiske oplysninger om overlærer Dahle, overlærer Arentz, og apoteker Brun, findes senere i aarsberetningen (s. 12-14).

Videnskapsselskapets Skrifter 1914 indeholder seks avhandlinger:

1. I. Hagen. Forarbeider til en norsk Løvmosflora. XX Dicranaceæ.
2. Dr. Hjalmar Broch. Hydroiden-untersuchungen. IV Beiträge zur Kenntnis der Gonophoren der Tubulariiden.
3. Carl Th. Mörner. Über das Vorkommen von Brom in organischer Bindung innerhalb der Tierwelt.
4. K. Rygh. Oversigt over Videnskabsselskabets Oldsagsamlings Tilvækst i 1914 af Sager ældre end Reformationen (utgit av Th. Petersen).
5. O. Nordgaard. Havstrømmene og den norske marine Fauna.
6. P. A. Øyen. Kvartær-Studier i Trondhjemsfeltet.

For de forskjellige samlingers utvikling i det forløpne aar foreligger der i det følgende redegjørelse fra samlingernes bestyrere.

Til stipendier var der bevilget 2000 kr. Av dette beløp blev 1000 kr. anvendt til zoologiske undersøkelser og delt mellem konservator Nordgaard 600 kr. og konservator dr. Broch (400 kr.); 600 kr. til arkæologiske undersøkelser blev tildelt overlærer Th. Petersen; og 400 kr. blev stillet til disposition for den botaniske samlings bestyrer, konservator Printz.

De av Kirke- og Undervisningsdepartementet valgte medlemmer av direktionen, bankchef Berg og professor Sæland, hvis funktionstid var utløpet ved utgangen av 1913, blev i begyndelsen av 1914 paany opnævnt for to aar.

I oktober 1914 fratraadte dr. Lysholm som Videnskapsselskapets præses, og direktør Wleügel som medlem av direktionen. Dr. Lysholm hadde været medlem av selskapets direktion fra 20. oktober 1897, vicepræses fra 25. oktober 1899 til 22. oktober 1902, og siden 1902 Videnskapsselskapets præses. Direktør Wleügel hadde været medlem av direktionen fra 13. oktober 1896.

Til præses i dr. Lysholms sted valgte selskapets generalforsamling 30. oktober 1914 overlærer Axel Sommerfelt (medlem av direktionen siden 25. oktober 1899, vicepræses fra 22. oktober 1902). Til vicepræses valgte generalforsamlingen skolebestyrer Foyn, og som nye medlemmer av direktionen blev indvalgt rektor ved den Tekniske Høiskole professor Alfred Getz og konservator O. Nordgaard.

Overlærer Sommerfelt bragte de to fratraadte medlemmer av direktionen, dr. Lysholm og direktør Wleügel, selskapets tak

for de mange aars dygtige og interesserte arbeide i selskapets tjeneste.

Til revisorer blev gjenvalgt overlærer ved Trondhjems Katedralskole Joh. P. Pedersen og overlærer ved den Tekniske Læreanstalt J. G. Lund.

Antallet av betalende medlemmer av Videnskapsselskapet var høsten 1914 i alt 191, derav 5 utenbys. Av de indenbys medlemmer var 140 optat før utgangen av 1903, de øvrige 46 var indmeldt efter forandringen av Videnskapsselskapets statuter, stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904. Desuten hadde selskapet 3 æresmedlemmer og 7 livsvarige medlemmer, utnævnt av direktionen ifølge statuternes § 7.

Videnskapsselskapets kapitalformue beløp sig ved utgangen av 1914 til kr. 279,123.86. Hertil kommer forskudsfondet, rektor Lossius og hustrus legat, kr. 5000, som fremdeles er tat til indtægt i kasseregnskapet.

Med hensyn til aarets indtægter og utgifter og status for Videnskapsselskapets legater og fonds, henvises til omstaaende utdrag av regnskaperne.

I direktionen for

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab Trondhjems Museum

Trondhjem i september 1915.

Axel Sommerfelt. Foyn. Karl Schoyen. O. Nordgaard.

Alfr. Getz. Andr. Berg. Sem Sæland.

Carl Gundersen.

Overlærer HENRIK CHRISTIAN DAHLE (død 2. januar 1914) var født 14 april 1839 i Støren, hvor hans far Anders Dahle var residerende kapellan. Hans mor het Lovise Vilhelmine, født Kirkgaard. Faren blev siden sogneprest i Vanse, nær Flekkefjord. Henrik Dahle tok examen artium, dimittert fra Stavanger skole, 1857. I 1865 tok han bergeksamen, og var derefter et aar ansat som aspirant ved Kongsberg Sølvverk og senere et par aar grubebestyrer i Hardanger. Der var imidlertid daarlige tider for bergmænd dengang, og Dahle slog derfor ind paa studiet av realfag og blev cand. real. 1872. Efter et par aars virksomhet som inspektør ved Gjertsens skole i Kristiania blev han i 1876 ansat som overlærer i matematik ved Trondhjems Tekniske Læreanstalt. I denne stilling virket han like til 1912, da han tok avsked. Han var anerkjendt som matematiklærer av høi rang, og „Papa Dahle" mindes med taknemmelighet av en mængde elever som han vakte til forstaaelse ved sin klare og greie undervisning.

Overlærer Dahle var først og fremst matematiker og geolog. Men han hadde levende interesser ogsaa av mere humanistisk art. Fremfor alt interesserte han sig for historie. Selv har han skrevet Røros Verks Historie til verkets 200-ars-jubilæum, og Trondhjems Tekniske Læreanstalts Jubilæumsskrift 1895 (utsigt over Læreanstaltens virksomhet og biografier av lærere og elever), og festskriftet til Trondhjems Tekniske Forenings 25-aars jubilæum 1897. Alle tre er værdifulde kildeskrifter. Dahle var en av stifterne av Trondhjems Tekniske Forening og blev æresmedlem i 1912.

Han var en skarp iagttager med aapent øie for det karakteristiske og stor humoristisk sans, — en underholdende selskapsmand med en sjelden fortællekunst. Av selskapet Harmonien og foreningen U. C. D. (Utile cum Dulci) var han et høit skattet medlem. I foreningen Utile cum Dulci er der opbevaret flere av hans bedste leilighetssange. I Harmonien saa man ham gjerne som interesseret og kritisk tilskuer ved et av spillebordene. Man blev straks opmerksom paa den faste brede skikkelse med det sterke hode, det ærværdige hvite skjeg, og det rolige, alvorlige uttryk, som av og til lyste op i sprudlende lune.

I Videnskapsselskapet[1]) tok overlærer Dahle sig særlig av bibliotekets ordning. I slutten av 1890 aarene utførte han her et meget fortjenstfuldt arbeide.

Overlærer Dahles foredrag i Folkeakademiet samlet altid en interesseret tilhørerskare. Faa uker før sin død holdt han sit sidste foredrag om Lerfaldet i Gauldalen 1345.

[1]) Se nærmere oplysninger side 9.

Overlærer Nils Peter Selmer Arentz død 23. mars 1914 var født 8. august 1833 paa gaarden Ingdahl i Stadsbygdens prestegjeld. Hans forældre var kaptein Otto Schreuder Arentz og hustru Andrea Christine, født Selmer. Han tok examen artium, dimittert fra Trondhjems Katedralskole, 1851. En av hans artiumskamerater var Jonas Lie. Det var sidste gang examen artium blev holdt i den gamle universitetsbygning paa hjørnet av Kongens gate og Prinsens gate i Kristiania[1]. Efter at ha tat filologisk embedseksamen 1857, var Arentz et aar lærer ved Moldes lærde skole, og blev 22. juni 1859 utnævnt til adjunkt ved Trondhjems Katedralskole, hvor han kom til at virke i om trent firti aar. Hans fag var først latin, senere græsk og historie. I yngre aar syslet han litt med arkæologiske studier. I 1875 blev han forfremmet til overlærer. I 1898 tok han avsked paa grund av svigtende helbred.

I Videnskapsselskapet[2] vil han mindes som dets bibliotekar i tyve aar.

Den høie, magre, noget ulænkelige skikkelse med de store markerte træk og de buskede bryn var vel kjendt blandt den ældre generation. Selv hadde han et indgaaende kjendskap til Trondhjemsforhold og trondhjemske slegter. Personalhistorisk forskning var vistnok hans hovedinteresse, og han hadde god støtte i sin sjeldne hukommelse. Like til høit op i aarene var han en ivrig turist. Paa en fottur i slutten av 1890-aarene var han utsat for et uheldig fald og paadrog sig en hofteskade som han aldrig forvandt. Men skjønt han i sine sidste aar hadde vanskeligere for at gaa og maatte støtte sig paa to stokker, op gav han aldrig sine regelmæssige daglige spaserturer. Sykelighet nødte ham i de senere aar til at trække sig tilbake baade fra virksomhet og selskapelighet. Men han besøkte gjerne sine gamle virkefelter. Han saa gjerne indom baade paa Katedralskolen og i Videnskapsselskapet, og sine kolleger og sine kamerater fra studietiden fulgte han til det sidste med varm interesse.

[1]) Studenterkuldets biograf, Mikael Sundt, fortæller at de latinske stile ved det aars eksamen blev indlevert under kanonsalut fra Akershus. Netop ved samme klokkeslæt, kl. 1, den dag gjorde nemlig statholder Løvenskiold med en sølvspade det første spadestik til den første jernbane i Norge og trillet bort det opgravede stykke torv i en mahognitrillebør.

[2]) Se nærmere oplysninger side 9.

Apoteker JOHAN CHRISTOPHER BRUN død 30. oktober 1914 var født i Fredrikshald 10. januar 1838. Hans forældre var toldbetjent Lorentz Christopher Brun og hustru Anna Regine, født Schmid. Johan Brun kom allerede som gut til Trondhjem, da hans far blev forflyttet hit. Han tjente sin læretid paa Løveapoteket, tok farmaceutexamen 1859, og arbeidet saa fire aar paa Svaneapoteket, som han kjøpte 1863. Han fik bevilgning til at drive apoteket 10. mars 1874, og feiret saaledes 50-aars jubilæum som apoteker vel et halvt aar før sin død.

Apoteker Brun var en initiativrik og interessert fagmand. I fagtidsskrifter og i dagspressen foreligger der mange artikler fra hans haand, og han var medlem av den departementale kommission til revision av apotekerundervisningen.

Men hans interesser var ikke begrænset til hans fag eller stand. Han var av et ekspansivt virkelystent temperament, med lyst til at optræde i det offentlige liv, og ved sin alsidighet, sit initiativ, og en formel evne langt over det almindelige, utførte han adskillig arbeide for flere av vor bys institutioner. I 1890 aarene var han medlem av repræsentantskapet for Norges Bank, i flere aar dets formand. Omkring aar 1870 var han medlem av komiteen for Domkirkens gjenreisning. I mange aar var han medlem av bystyret; i 1895-1897 stortingssuppleant. Av Trondhjems Arbeiderforening gjorde han sig særlig fortjent, og var foreningens æresmedlem.

Apoteker Brun var en varmhjertet, elskværdig mand, og en varm fædrelandsven. Hans ungdom faldt i den nationale romantiks tid, og han bevarte til det sidste sin ungdoms idealer og entusiasme. Han var poetisk begavet. Han har skrevet mange leilighetsdigte. Et historisk skuespil av ham, Magnus den Gode av I , blev opført paa Trondhjems Teater 18. mars 1863. Senere skrev han et historisk digt, Islændinger i Norge , som blev foredrat med musik av Udbye ved en koncert til fordel for Domkirkens restaurering.

Av Videnskapsselskapet[1] var han især i yngre aar et virksomt medlem. Særlig søkte han at virke for bibliotekets utvikling.

[1] Se nærmere oplysninger side 9.

Statuter
for det Trondhjemske Gavefond

stadfæstet av det Kongelige Kirke- og Undervisningsdepartement 23. april 1914[1].

§ 1.

Det Trondhjemske Gavefond, som tilhører det Kongelige Norske Videnskabers Selskab i Trondhjem (Trondhjems Museum), er oprettet ved beslutning av Videnskapsselskapets generalforsamling 28. februar 1911. Fondet bestyres av Videnskapsselskapets direktion. Fondets kapitalformue utgjorde ved utgangen av aaret 1913 kr. 7909.89 — syv tusen ni hundrede og ni kroner ni og otti øre —, hvorav kr. 5000 — fem tusen kroner — var anbragt i pantobligation.

§ 2.

Fondet økes ved gaver til Videnskapsselskapet, som ikke er bestemt til at danne selvstændige legater, og ved indsamlinger, — forsaavidt saadanne gaver og indsamlinger ikke uttrykkelig er bestemt til at komme nogen særlig del av Selskapets virksomhet tilgode.

§ 3.

Fondet skal, med den tilvekst som det i tidens løp faar, utgjøre en urørlig kapital, hvorav intet kan brukes til dækkelse av utgifter eller bli tat til laans. Kapitalen skal anbringes paa saadan maate som for offentlige stiftelsers midler er eller blir bestemt.

§ 4.

Av de aarlige renter tillægges 1/5 — en femtedel — kapitalen, mens resten blir at ta til indtægt i Selskapets aarlige budgetter.

§ 5.

Regnskap over fondet blir for hvert aar, inden paafølgende februar maaneds utgang, at indsende gjennem Stiftsdirektionen til Kirke- og Undervisningsdepartementet til revision og decision.

Ogsaa forøvrig er fondet undergit den for offentlige legater og stiftelser til enhver tid anordnede kontrol.

I direktionen for det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum) Trondhjem 10. mars 1914.

B. Lysholm. Axel Sommerfelt. S. Wleügel. Føyn.
K. Schøyen. Sem Sæland. Andr. Berg.

Utdrag

av det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs regnskap for 1914.

Indtægt:

1.	Beholdning fra 1913		kr. 1,674.49
2.	Hans Majestæt Kongens bidrag		» 400.00
3.	Statskassens bidrag		» 18,600.00
4.	Trondhjems Brændevinssamlags bidrag		» 6,000.00
5.	Trondhjems Sparebanks bidrag:		
	a. ordinært driftstilskud	kr. 4,000.00	
	b. rentefrihet av pantelaan	» 2,535.00	
			» 6,535.00
6.	Trondhjems kommunes bidrag:		
	a. Vedlikehold av bygningene, eftergivelse av eiendomsskat, brandkontingent, og vandavgift	kr. 1,075.07	
	b. Drift av lys- og varmeanlæg	» 3,371.99	
			» 4,447.06
7.	Renter i 1914:		
	a. 2/3 av Hammers legats utbytte	kr. 4,121.53	
	b. 5/6 av Poulssons » »	» 1,367.62	
	c. Aas og hustrus » »	» 596.18	
	d. Benneches » »	» 870.18	
	e. 5/6 av Jenssens » »	» 1,041.67	
	f. 4/5 av det Trondhjemske Gavefonds utbytte	» 295.10	
	g. 1/3 av Lundgreens legats utbytte	» 479.85	
	h. Av kassebeholdning i Trondhjems Sparebank	» 59.92	
	i. Av restanser (bygmester Henzes leieavgift	» 31.90	
			» 8,863.95
8.	Utbytte av den Hjelmstjerne-Rosencroneske stiftelse		» 2,614.76
9.	Medlemskontingent		» 801.00
10.	Salg av Skrifter		» 29.22
11.	Leieavgift av tomt		» 784.38
12.	Tilfældige indtægter		» 80.00
13.	Entré		» 188.00
			kr. 51,017.86

Utgift:

1. Lønninger			kr. 19,950.00
2. Samlingene:			
a. Oldsaksamlingen		kr. 1,646.13	
b. Oldsaksamlingens bibliotek		» 204.88	
c. Myntsamlingen		» 39.75	
d. Den zoologiske samling		» 1,412.29	
e. Den botaniske samling:			
1) Samlingens ordinære drift	kr. 594.51		
2) Kontorhold for bestyreren	» 500.00		
		» 1,094.51	
f. Mineralsamlingen		» 0.00	
g. Biblioteket		» 5,140.49	
			» 9,538.65
3. Stipendier			» 2,000.00
4. Livrente til doktor Hagen			» 800.00
5. Utgivelse av Skrifter:			
a. Ordinært		kr. 3,456.95	
b. Ekstraordinært		» 40.00	
			» 3,496.95
6. Kommunale avgifter:			
a. Vedlikehold av bygningene, eiendomsskat, etc.		kr. 1,075.07	
b. Drift af lys- og varmeanlæg		» 3,371.99	
			» 4,447.06
7. Renter av pantelaan i Videnskapsselskapets bygning			» 2,535.00
8. Driftsutgifter av Kalvskindsgaten 1			» 1,243.67
9. Fællesutgifter:			
a. Opsyn i samlingene		kr. 296.25	
b. Renhold		» 411.58	
c. Brænde		» 56.58	
d. Telefon		» 280.00	
e. Tilfældige utgifter		» 757.09	
			» 1,801.50
10. Avdrag paa kasselaan			» 3,000.00
11. Beholdning:			
a. Restanser:			
Medlemskontingent	kr. 73.00		
Aas og hustrus legat	» 16.67		
Benneches legat	» 50.00		
Jenssens legat	» 250.00		
Transp.	kr. 389.67		kr. 48,812.23

Transp.	kr. 389.67		kr. 48,812.23
Det Trondhjemske Gavefond .... »	60.00		
Leieavgift	784.38		
		kr. 1,234.05	
b. Indestaaende i Trondhjems Sparebank		79.51	
c. I kasse .... »		892.07	
			2,205.63
			kr. 51,017.86

Oversigt

over status for det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs legater og fonds 31. december 1914.

1.	Hammers legat:		
	Beholdning fra 1913............	kr. 125,875.53	
	Av renterne i 1914 oplagt 1/3 ...	2,060.76	
			kr. 127,936.29
2.	Poulssons legat:		
	Beholdning fra 1913............	kr. 33,395.75	
	Av renterne i 1914 oplagt 1/6 ...	273.52	
			33,669.27
3.	Aas og hustrus legat........................		12,000.00
4.	Benneches legat H. A. Benneches stipendiefond		20,000.00
5a.	Konsul Anton Mathias Jenssens legat		» 25,000.00
5b.	Jenssens legats akkumulationsfond:		
	Beholdning fra 1913...........	kr. 1,314.26	
	Renter i 1914..................	» 52.34	
	Overført fra Jenssens legat 1/6 av renter for 1914	» 208.33	
			» 1,574.93
6.	Det Trondhjemske Gavefond:		
	Beholdning fra 1913............	kr. 7,909.89	
	Av renterne i 1914 oplagt 1/5 ...	» 73.78	
			7,983.67
7.	Grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat.........................	kr. 50,000.00	
	Av renterne i 1914 oplagt 2/3 ...	» 959.70	
			50,959.70
			Tils. kr. 279,123.86

8. Rektor Lossius og hustrus fond (Forskudsfondet): Tilgode av kasseregnskapet kr. 5000.00.

Oldsaksamlingen.

Bestyrer K. Rygh†.

(Aarsberetningen er efter overlærer Ryghs død forfattet av overlærer Th. Petersen).

Oldsaksamlingen har iaar hat en tilvækst av 336 nummere (katal.nr. 10931—11266).

Herav falder over halvparten paa stenalderen, 180 nummere fordelt paa 139 fund. For at man kan danne sig et rigtig begrep om tilvækstens omfang, maa det dog bemerkes at en flerhet av disse nummere omfatter et betydelig antal stykker. Saaledes er under nr. 11266 katalogisert det største fund fra stenalderen som endnu er indkommet til museet, fra Allanenget i Kristiansund, indeholdende ialt ca. 17000 stykker, hvorav dog det meste, ca. 16000 stykker, er arbeidsavfald. Den væsentligste del av tilvæksten fra stenalderen skyldes d'herrer sogneprest Saxlund, bokholder Kringstad, og overlærer Nummedal, som har indsendt til museet, hvad der i aarets løp er opsamlet av redskaper og arbeidsavfald paa de tidligere kjendte og tildels ogsaa nye flintpladse i Romsdalen og Nordmøre. Navnlig er der kommet rike samlinger fra flintpladsene paa Gossa i Akerø og Tornes i Frænen. Et større flintfund er ogsaa indkommet fra den gamle plads paa Draget i Bolsø. Av de nordmørske fund maa i første række nævnes det overordentlig rike utbytte av overlærer Nummedals undersøkelser i Allanenget i Kristiansund, hvor der i vest for Fosna gaard paa to terrasser, den ene noget høiere end den anden, ved en gateoparbeidelse er blit avdækket bopladse fra stenalderen paa fire forskjellige lokaliteter. Om det ene av disse fund har hr. Nummedal git en meddelelse i Oldtiden s festskrift til K. Rygh. Det sidste og rikeste fund skriver sig fra en lokalitet paa samme terrasse, men noget lavere og nordligere end foregaaende. Det utmerker sig foruten ved sin flintrigdom navnlig ved sit betydelige antal økser av grønsten, ialt ca. 50 sikre eksemplarer, foruten adskillige emner og ufærdige stykker. Den største del av disse økser tilhører Nøstvettypen, fordetmeste senere stadier av denne; ogsaa rent vestland-

ske former forekommer. For disse fund vil der bli gjort nærmere rede i oldsaksamlingens tilvækstfortegnelse 1914, men deres store omfang og de tildels vanskelige spørsmaal, som knytter sig til dem, har endnu kun tillatt en foreløbig behandling. Fra Fosen kan nævnes et større flintfund fra den gamle plads paa Melkestad, Sør Hitteren. Med hensyn til disse flintpladses alder bekræftes de tidligere iagttagelser at flere av dem har været benyttet allerede i ældre stenalder, medens andre igjen mangler de for denne periode karakteristiske stykker; om enkelte maa det igjen antages at de har været benyttet baade i ældre og yngre stenalder. Skifersaker av arktiske former er ikke sjeldne i disse fund. Av fund som kun har indeholdt saadanne redskaper, kan nævnes brudstykker av to knive og to spidser fra Stordalen under Sundan i Hevne, og tre knive og to spidser fundet paa bruket Jægtviken av Hellesvik i Alstahaug paa vestsiden av Alsen. Av særlig interesse blandt stenalderens tilvækst er et halvmaaneformet hængesmykke av rav fra Mevold i Akerø paa østsiden av Julsundet.

Fra ældre jernalder er indkommet 7 nummere i 4 fund, deriblandt rester av et gravfund fra folkevandringstiden fra Sund i Bud, bestaaende av en korsformet boilespænde av ældre type og en uregelmæssig formet ildsten av kvartsit, hvorpaa foruten de vanlige slitmerker ogsaa kan iagttages en række brunrøde striper; graven synes saaledes at være en brandgrav. Til den senere folkevandringstid eller Vendeltid maa henføres et firkantet beslagstykke av bronce prydet med dyrefigurer i Salins stil III og fundet sammen med en stor perle av glasmosaik i en røs paa Søvik i Alstahaug. Fundet er indsendt til samlingen av hr. Edv. J. Havnø, Rødøy, som oftere har vist museet sin interesse ved at opspore og indsende fund fra Helgeland.

Fra yngre jernalder er indkommet 30 nummere i 12 fund. Derav kan merkes et gravfund fra Sletta i Grytten, hvor der under anlægget av Raumabanen blev avdækket en mandsgrav med et forøvrig tarvelig utstyr av vaaben og redskaper. Eiendommelig ved denne grav var imidlertid, at den efter findernes utsagn fandtes ca. 0,75 m. under terrænget og ikke var dækket av nogen haug. Det samme var ogsaa tilfældet med et fund fra Huseby i Oksendalen, hvor man under veitearbeide støtte paa resterne av en mandsgrav ca. 1 m. dypt under en større flatagtig sten. Fra Klingen i Namsos pgd. er indsendt et gravfund, som blev fremdraget ved bortkjørsel av en haug, som tidligere var adskillig utkastet og derfor blev forbigaat av K. Rygh ved hans undersøkelser i 1913. Det bestaar av en smykkenaal av sølv av en sjelden form med kløverbladformet hode av typen R. 681, hvorav samlingen tidligere hadde 2 eksemplarer, det ene

fra Aakvik, Herø pgd., Helgeland, og det andet fra det bekjendte fund paa Vold i Overhallen. Hertil kommer en glasperle, en fingerring av sølv og 3 brudstykker av en mynt av sølv, som efter de bevarte træk utvilsomt har været en kufisk mynt. Til yngre jernalder maa ogsaa henføres det merkelige fund av en pilespids av jern med tilhørende skaft av træ, som to renjægere fra Opdal gjorde paa høifjeldet inde ved Snehætta ved kanten av en bræ, som paa længe ikke har været saa liten som nu. Sammen med pilen fandtes ogsaa endel ben; at det hele var saa vel bevaret, skyldes utvilsomt den omstændighet at det i lange tider har ligget under bræen.

Fra middelalderen skriver sig en række byfund, som blev gjort under en kloakgravning fra Kjøbmandsgaten gjennem Scholdagerveiten ut til Søndre gate med en liten avstikker ind i Krambodveiten. Der blev gravet gjennem kulturlag indtil en dybde av 4 meter, og de paa de større dybder fundne gjenstande har en meget gammel karakter. De maa utvilsomt henføres til den ældre del av middelalderen. Av særlig interesse er et træstykke, hvorpaa med runer er ridset en futhark. Det skal være fundet i en dybde av ca. 2 m. Av de øvrige gjenstande, som fandtes ved samme leilighet, kan nævnes et par trædenaale av ben, hvor den ene har et ornament, som neppe kan være yngre end 11. aarhundrede; denne naal laa i en dybde av ca. 4 m. Hertil kommer en ornamentert benkam av vanlig middeladersk type, en broncenøkkel av en form, som ogsaa forefindes i vikingetiden (R. 556), vævstene, haandtenshjul, brudstykker av lamper og kar av grøtsten, rester av sko, brikker, forskjellige gjenstande av træ m. m.

Resten av tilvæksten bestaar av folkemuseumsgjenstande av forskjellig art fra nyere tid, hvorav kan fremhæves en samling ornamenterte høvrer av renshorn fra Rindalen fra tiden omkring 1800.

Undersøkelser utenfor museet har paa grund av omstændigheterne ikke fundet sted i nogen større utstrækning i det forløpne aar. Av overlærer Petersen, som fra 1. oktober 1914 assisterte samlingens nu avdøde bestyrer, blev der foretat gravninger paa Kverkillen og Svarva i Inderøen, hvorom beretning er vedlagt samlingens arkiv.

Gaver til samlingen er i 1914 indkommet fra følgende:

1. Hr. gaardbr. Jonas Eikrem, Akerø.
2. » Peder Orten, Akerø.
3. » Knut Orten, Akerø.
4. » Sivert Orten, Akerø.
5. » lærer Eilert Elleraas, Stod.
6. » fotograf Bach.

7. Hr. gaardbr. Buchholdt, Frosta.
8. — Knut Olsen, Aarøsund.
9. Fru P. Müller, Værdalen.
10. Hr. doktor E. Støren, Meldalen.
11. — Karl B. Sorkstad, Trondhjem.
12. — gaardbr. Jon Vibe, Inderøen.
13. — — Johan Fløan, Skatval.
14. — — Oliver Alstad, Skatval.
15. — bokholder A. L. Kringstad, Molde.
16. — handelsfuldmægtig Jakobsen, Trondhjem.
17. — stiftsprovst E. Skavlan, Trondhjem.
18. — overlærer Ryssdal, Trondhjem.
19. — gaardbr. Nils J. Ulset, Strømsneset.
20. — sogneprest Saxlund, Akerø.
21. — overlærer Nummedal, Kristiansund.

Mynt- og medaljesamlingen.

Bestyrer: B. Hartmann.

Samlingen har, dels ved kjøp og dels ved gaver, hat en tilvekst av 1 medalje i bronce, 2 jetons av messing, 1 guldmynt, 5 sølvmynter, og 27 kobbermynter. Den hele beholdning er nu 17096 nr. Gaver er indkommet fra følgende personer eller foreninger:

Fra enkefru Gjertrud Sivertsen, Byaasen, 30 diverse mynter og jetons.

— overlærer Benjamin Lie en engelsk guldmynt ¼ guinea fra Georg den 3dies tid.

» Den Kongelige Mynt, Kongsberg, et eksemplar av en hundredaarsjubilæums 2-kroner i sølv.

En av de erhvervede mynter er en engelsk sølvmynt 6 pence fra dronning Elisabeths tid, fundet i en uttørret del av Ranheimselvens leie.

Dette aar er litet penge anvendt til indkjøp paa grund av de ekstraordinære utgifter ifjor ved erhvervelsen av de to kufiske myntfund. Denne omstændighet er ogsaa grunden til at forøkelsen i det hele dette aar har været mindre end sedvanlig.

Den zoologiske samling.

(Bestyrer: For pattedyr og evertebrater dr. Hj. Broch, for fugler, fisk og evertebrater O. Nordgaard).

I pattedyrsamlingen er den nye maargruppe fig. 1 blit montert færdig; de næsten nyfødte maarunger danner et av de værdifuldeste stykker, som idetheletat findes i pattedyrsamlingen.

Blandt de gaver, samlingen har mottat, maa specielt fremhæves en sjelden, rødfarvet hare, som er skutt av hr. oberst S. Huitfeldt og forært til museet. Hr. tandlæge N. B. Herlofsen har forært samlingen et par vakre blaaharer; de er skutt i vinter paa Nærøen (i Vikten), hvor den blaa farvevarietet synes at være forholdsvis hyppig i sin optræden. Disse eiendommelige individer danner en værdifuld tilvekst til museets beholdning av forskjellige farvevarieteter av vor norske hare.

Hr. præparant Arnold Dircks har overlatt museet et nyt ekorn, da vore tidligere eksemplarer av denne almindelige dyreart er meget litet tilfredsstillende.

En meget værdifuld serie av sælfostre, som hr. konservator Carl Dons i Tromsø har latt indsamle for vort museum, vil bli utnyttet ved en del sælstudier, hvormed samlingsbestyreren er beskjæftiget. Det er nødvendig at faa mere materiale indsamlet; men det er meget vanskelig at faa fat i tilstrækkelig mange eksemplarer, og selv voksne dyr har det hat sine vanskeligheter at faa fat i i saavidt frisk tilstand, saa de tilfredsstiller de krav, undersøkelsene stiller. Konservator har derfor endnu kun kunnet offentliggjøre et par smaa, rent foreløbige notiser om resultatene av de sælanatomiske undersøkelser. — Av nyt sælmateriale fik selskapet i 1914 kjøpt en ringsæl (*Phoca hispida* ♂), som blev skutt i Froan av Johan Iversen Verholmen, en levende ung steinkobbe (*Phoca vitulina* ♂), tat paa line ute ved Bynesset av hr. A. Jakobsen, og en ung steinkobbehan, som hr. Halfdan Væro slog ihjel i en torvgrav ute paa Halten. — Et interessant litet foster av knølhval (*Megaptera nodosa*) fra Port Alexander i portugisisk Vestafrika blev kjøpt av hr. A. Rinnan.

Der er blit utarbeidet en ny seddelkatalog over museets skuesamling av norske pattedyr, da den gamle katalog var uhensigtsmæssig.

I løpet av sommeren har hr. stud. real., lærer B. Ribsskog under konservators veiledning gjennemgaat det praktisk-anatomiske kursus over hvirveldyr, som kræves til reallærereksamens bifagsavdeling ved universitetet, idet man fra universitetets side efter anbefaling av frk. professor dr. Kristine Bonnevie har godtat attest fra samlingsbestyreren som fyldestgjørende for universitetet.

Under fjordundersøkelsene blev hovedvegten lagt paa indsamling av materiale til belysning av kjønsindividenes utvikling hos visse hydroider, som forekommer forholdvis hyppig paa eller nedenfor fjordens koralrev. Resultatet av studiene vil bli offentliggjort i den nærmeste fremtid i selskapets skrifter som led i en serie hydroidstudier.

Følgende avhandlinger av konservator er offentliggjort i 1914:

Bemerkungen über anatomische Verhältnisse der Kegelrobbe I, II. Anatomischer Anzeiger. Jena.

Hydrozoa benthonica. Beiträge zur Kenntnis der Meeresfauna Westafrikas. Hamburg.

Pennatulacea. (Samme publikationsserie).

Stylasteridae. Den Danske Ingolf-Expedition, Bd. V. København.

Fuglesamlingen har i 1914 faat en tilvekst av flere indenlandske fugler, hvorav skal nævnes:

Lagopus lagopus × *Tetrao tetrix*. Av ryporre erhvervedes to eksemplarer, nemlig ♂, skutt i Hevne d. 1/11 1914, og ♀, skutt i Aure d. 23/12 1914.

Larus ridibundus Lin. ♀. To hunner av lattermaase eller hættemaase blev skutt d. 26/4 1914 ved Sauøen paa Froan. Der var tre stykker sammen, men den tredje undslap. Samlingen besidder før en ♂ fra Froan (15/6 1904).

Procellaria pelagica Lin. ♂. Den [illegible]/8 1914 fanget Albert G. Moen, Sauøen, Froan, en stormsvale 15 km. vest av de ytterste skjer i Froan. Der var før intet norsk eksemplar i samlingen, men Storm meddeler i sin beskrivelse av "Trondhjems omegns fugle", at han engang (16/12 1857) har fanget et eksemplar i en av Trondhjems gater. I Fredrik Lundgreens efterlatte optegnelser over Trondhjems omegns ornitologiske fauna opgives, at Storm efter eget sigende en stormfuld decemberaften (16/12 1857

med sin stok slog ihjel en stormsvale, som under fuld fart tørnet mot en gaslygte i en av byens gater.

Som gave har avdelingen mottat:

Emberiza citrinella LIN. ♂. En gulspurvhan, skutt paa Soberg d. 14/5 1914. Gave av præparant J. RYTHER.

Plectrophanes nivalis LIN. ♂. En snespurvhan, skutt paa Levanger d. 27/9 1914. Gave av overretssakfører B. MEINHARDT.

Passer domesticus LIN. ♂. En graaspurvhan, fundet i Trondhjem d. 27/11 1914. Gave av OTTO BROCH.

Sturnus vulgaris LIN. ♂. En stærhan, skutt d. 22/10 1914 paa Munkholmen. Tungen hadde gjennemboret undernebbet ved roten, saa fuglen hadde vanskeligheter med at spise. Gave av fyrvogter WIGUM.

Surnea furnerea LIN. ♂. En høkuglehan, skutt ved Øvre Jervan d. 6/9 1914. Gave av styrmand PAUS.

Surnea furnerea LIN. En høkugle, skutt ved Øvre Jervan d. 12/10 1914. Gave av ingeniør E. GRAM.

Tetrao tetrix ♀. En gulbrun varietet av aarhøne fra Mo i Ranen (omkr. 12/10 1914). Gave av JOHAN DIRCKS.

Fulica atra LIN. En sothøne fra Halten, 6/11 1914. Gave av J. VERKLAND.

Endelig har vi til den utenlandske samling faat *Melopsittacus undulatus* ♀, undulatpapegøje. Gave av dr. FR. BODTKER, 20/11 1914.

Av museets fuglesamling utlaantes til Søndre Trondhjems amts deltagelse i jubileumsutstillingen endel fugle, hvoriblandt en gruppe bestaaende av tiur med to røier. Utlaanet foregik efter anmodning av formanden i utstillingskomiteen for Søndre Trondhjems amt, hr. godseier H. FINNE. Arrangementet i utstillingen besørgedes av ingeniør HALLFRED HOYEM, som i skrivelse, datert Kristiania d. 15/7, erklærer, at fuglene vakte opsigt og der var mange lovtaler at høre i særdeleshet over tiuren med røiene.»

Eggsamlingen er øket med diverse kuld.

AV JOHAN DIRCKS kjøptes et kuld 4 egg av dobbeltbekkasin, *Scolopax major* LIN., fra Stuedalen i Tydalen, d. 22/6 1914. Dette blev overlatt til fiskeriinspektør LANDMARK mot en hel del verdifulde kuld i bytte.

Fiskesamlingen har i aarets løp faat tilsendt forskjellige ting av interesse, deriblandt ogsaa adskillige flyndrer fra Trond-

hjems biologiske station. En Middelhavsfisk, *Sparus centrodontus*, som fiskerne her kalder solvuer, har vist sig paa flere steder. I slutten av januar 1914 blev paa smaafiskgarn, 150 fv., fisket et eksemplar ved Kvalvik i Hevnefjorden. Det var en hun, l. 42 cm. Rognsækkene tomme. D. $^{18}/_{2}$ fiskedes ved gaarden Smines i Foldenfjorden et andet individ paa haandsnøre, 80 fv. Det var en han med litet utviklede testes. Intet bestembart i mave og tarm. D. $^{24}/_{3}$ blev en ♀, l. 46 cm., opfisket ved Røberg. Der var smaa egg i rognsækkene, men intet bestembart i maven. En han, l. 41,5 cm., blev optat med haandsnøre fra 60 meters dyp paa Frovfjorden d. $^{15}/_{8}$. En hun, l. 45 cm., blev opfisket ved Froan, 90 fv., d. $^{20}/_{8}$. Rognsækkene var tomme. Intet bestembart i maven. D. $^{24}/_{10}$ saa jeg et middelstort individ av denne art fra Lines i Fosen. I slutten av oktober og begyndelsen av november fangedes i Foldenfjorden av PETER og JOHAN SMINES ca. 20 stykker av *Sparus centrodontus*. Av disse hadde de 7 følgende totalmaal: 39, 40, 40, 41, 42, 42, 43 cm. Smines i Foldenfjorden betegner artens nordgrense for tiden.

D. $^{1}/_{7}$ 1914 fiskedes ved Sorgjæslingerne en *Macrurus rupestris* MÜLL. ♀, l. 83,8 cm., paa ca. 200 fv. Denne art kjendes av de trondhjemske fiskere under navnet butnase, men meddeleren fra Namdalen, hr. HAAKON HANSEN, angav, at denne fisk (saavidt vites aldrig er faat her). Ifølge COLLETT[1] fik Kristianiamuseet i 1880 et eksemplar fra Bjornør, hvor fisken angaves at være forhen ukjendt. Forekomsten ved Sorgjæslingerne, som for tiden er artens nordpunkt, betegner saaledes et skridt længere mot nord.

En anden noksaa sjelden fisk paa disse kanter er haarflyndre, *Zeugopterus punctatus* BLOCH. Av denne fiskedes et 20 cm. langt eksemplar ved Sauøen, Froan, d. $^{17}/_{10}$ 1914 av ALBERT G. MOEN. En fisk, som muligens har en periodisk optræden i Trondhjemsfjorden, er *Raniceps raninus* LIN. Om denne sier STORM[2], at den »forekommer temmelig almindelig paa grundt vand«, mens SWENANDER[3] derimot fremholder: »Hvarken DAHL eller jag har erhallit nagot enda eksemplar i fjorden«. Siden 1906 har jeg dog set i det mindste 3 eksemplarer fra fjorden. Det ene var fisket d. $^{2}/_{4}$ 1910 ved Ladehammeren, det andet var ogsaa opfisket i nærheten av byen og levet i flere maaneder i et av den biologiske stations akvarier, hvor fisken syntes at befinde sig vel. Det tredje eksemplar blev optat paa dypline ved Strindlandet d. $^{6}/_{11}$ 1914. Det var en ♂ av 24,5 centimeters lengde med flytende sperma. Den $^{7}/_{11}$ 1914 kjoptes av en fisker

[1] Meddelelser om Norges fiske i aarene 1884—1901, II, s. 72.
[2] V. S. S. 1883, s. 37.
[3] V. S. S. 1905, nr. 9, s. 50.

en haabrand, *Lamna cornubica* GMEL. ♂. Den var fanget ved Frøsetskjerene paa Byneslandet samme dag med seigarn, i hvilket fisken hadde tullet sig ind, saa den ikke kunde komme løs. Dyp ca. 100 meter. I mavesækken fandtes en mengde fiskehvirvler og otoliter. COLLETT har paavist sild og brosme i haabrandens ventrikel. Blandt otoliterne kunde jeg med sikkerhet konstatere, at ovennævnte haabrand hadde spist en hel del eksemplarer av butnase, *Macrurus rupestris*. Fiskerens navn er JON A. HAUGRONNING. Han har i aarenes løp i dypet utenfor Frøsetskjerene fisket i hundredvis med haakjerring, men dette var den første haabrand han hadde faat.

Fjordundersøkelserne fortsattes ogsaa i 1914. Herunder indsamledes materiale serlig av hydroider, bryozoer og mollusker. I ekskursionerne deltok dr. BROCH samt den svenske zoolog O. NYBELIN fra Uppsala og den russiske zoolog MICHELSON fra Petrograd. Utenfor skrapningerne erholdtes et eksemplar av *Dorocidaris papillata* LESKE. Denne eiendommelige kraakebolle blev opfisket paa line i juli 1913 2 mil vest av Froan paa ca. 100 fv. Dette sted er for tiden artens nordgrense.

Foruten forskjellige andre avhandlinger har jeg i Videnskapsselskapets skrifter for 1913 publicert følgende:

VILHELM FERDINAND JOHAN STORM.

Beretning om forsøk med utklækking av guldflyndre ved Trondhjems biologiske station i aarene 1910—1914.

Den botaniske samling.

Bestyrer: H. Printz.

Samlingen har siden september 1913, efter den nye bestyrers tiltræden, erholdt en række betydelige forøkelser.

Ca. 2500 konvolutter væsentlig norske lavarter fra Universitetets botaniske museum ved amanuensis B. Lynge.

24 ark marine alger fra Halland og Øresund ved adjunkt D. E. Hylmö, Varberg, Sverige.

Ca. 650 konvolutter norske løvmoser, væsentlig samlet av I. Kleb og H. C. Printz.

2 eksemplarer *Sedum purpureum* L. Schult samlet i Sundalen av professor dr. C. N. Riiber, Trondhjem. Denne plante er tidligere ikke fundet i vort land, men av og til forvildet i Sverige. Professor Riiber meddeler, at findestedet ligger ca. 2 km. ovenfor Sundalsøren paa nordsiden av elven i en sandskraaning ned til bredden. Det ligger ca. 300 m. ret syd for kirken og prestegaarden paa et sted, hvor elven gjør en bøining fra vest til nordvest. I nærheten ligger en liten bondegaard, hvis tun er indhegnet. Naar man fra denne gaar i vestlig retning langsmed elven, idet man følger en sti over jordet, staar planten ca. 75 m. fra gaarden like nede i skraaningen til elven. Det fandtes ingen have eller rester av have omkring huset, saavidt erindres.

40 ark karplanter fra dr. I. Hagen, Trondhjem.

Ca. 850 ark tildels sjeldne karplanter indkjøpt av student Dahl, Trondhjem.

Somrene 1913 og 1914 blev der av den botaniske samlings annuum tildelt skolebestyrer Andr. Noto, Levanger, et par mindre beløp som bidrag til botaniske undersøkelser i Nordre Trondhjems amt. Av det indsamlede materiale har samlingen i 1913 mottat 166 ark og i 1914 230 ark karplanter fra dette distrikt. Foruten endel sjeldnere planter kan nævnes eksemplarer av *Glyceria aquatica* L. Wahlb. hvis nordgrænse tidligere har været Romerike.

Endel grankongler angrepne av *Aecidium strobilinum* (Alb. et Schw.) Rees fra forstander Hall, Trondhjem.

Diverse Hymenomyceter fra Trondhjems omegn, indsamlet av avdelingens bestyrer.

Frø av *Entada scandens* BENTH., *Guilandina bonducella* L. og *Ricinus communis*, fundne i fjæren ved Romsdalskysten (Akerø herred), hvortil de er ført med havstrømmene. Indsendt ved sogneprest H. SAXLUND, Akerø.

I tidsrummet mai—oktober var bestyreren permitteret for, som medlem av den norske Sibirieekspedition, at foretage en botanisk undersøkelsesreise til Central-Asien. Omkostningerne ved bestyrerens reise blev for den væsentligste del dækket ved bidrag tegnet av interesserede og offervillige borgere i Trondhjem. Reisen gik over Petrograd med Sibiriebanen til Krasnojarsk og videre med flodfærge til Minusinsk. Den første maaneds tid anvendtes til studier og indsamlinger av floraen paa stepperne langs Jenesei og dens tilløp Abakanfloden. I begyndelsen av juli reiste ekspeditionen gjennem Sydsibirien over grænsebyen Kurschabar og ind i Mongoliet til Ust Algjak ved Sistikem og videre saa langt syd som til Dorasteppen til det budhistiske tempel der (ca. 52° n. br. og 96° ø. l.). Hjemreisen foretok vi i 2 smaa kanoer nedover Beikem (Jenesei) ca. 1500 km. forbi Cha-Kul og Kemtschik Bom tilbake til Minusinsk. En paatænkt høstekskursion ut paa stepperne ved Minusinsk maatte vi opgi paa grund av de indtrufne forhold i Europa. Denne lange og besværlige reise gjennem tildels helt uveisomme og ubebodde trakter medførte at en meget betydelig del av tiden medgik til selve reisen. Under disse forhold maa det botaniske utbytte ansees som særdeles tilfredsstillende. Foruten en række fotografier, notiser og iagttagelser blev der indsamlet omkring 5000 ark karplanter (ca. 2000 ark fra Abakansteppen og 3000 ark fra de alpine og subalpine trakter i Mongoliet), samt ca. 100 glas ferskvandsalger og 80 glas spiritusmateriale.

Selskapets materiale av Physciaceae er f. t. utlaant til amanuensis B. LYNGE, Kristiania, til bearbeidelse.

Sommeren 1913 gjennemgik lærer JOHNSEN fra Kristiania RIANS herbarium, og lærer M. ÖSTMAN fra Ljusnedalen i Sverige KINDTS lavherbarium.

Med New-York Botanical Garden har samlingen indtraadt i bytteforbindelse. —

En meget betydelig del av de botaniske samlinger henligger i uopklæbet og uetiketteret tilstand. Ved eftersyn har det vist sig, at denne del av samlingen i tidens løp er blit adskillig medtat av insekter og mug, og det har derfor været nødvendig snarest at paabegynde forgiftning og opklæbning av denne del av samlingen og anskaffe et større antal æsker til dens fremtidige opbevaring.

Mineralsamlingen.

Bestyrer: C. Schulz.

Fra Naturhistoriska Riksmuseets Afdelning för fossila Växter i Stockholm er fra Professor Dr. NATHORST tilstillet Mineralsamlingen en righoldig Samling af Plantefossiler fra Spitsbergen, Beeren Eiland, Skaane samt fra Japan, paa det sidste Sted i sin Tid indsamlet af Nordenskiöld under Vegafærden. Denne instruktive og værdifulde Fossilsamling er Vederlag for de Spitsbergenfossiler, som er omtalt i forrige Aarsberetning og som — indsamlet paa Spitsbergen i 1912 av Undertegnede — efter Professor Nathorsts Ønske blev sendt til Riksmuseet i Stockholm. Til Udstilling af denne Samling — ligesom af Museets egen Spitsbergensamling — savnes for Tiden Plads.

Af nogen for de forskjellige geologiske Tidsaldere typiske Plante- og Dyrefossiler, som Samlingen eier, er gjort i stand en Udstilling i en egen Montre, som var disponibel for dette Brug.

Nogen Gaver af væsentlig Betydning er ikke indkommet i Aarets Løb. Heller ikke er nogen Mineralspecimina blit indkjøbt, da de smaa Annua ønskes opsparet i et Par Aar, saa Indkjøb kan gjøres fra nyere Mineralforekomster i Norge og i Amerika under ét.

Biblioteket.

(Bibliotekar: Th. Petersen).

Biblioteket er i 1914 forøket med 2737 bind bøker, hvorav 346 smaatryk og disputatser, 3 atlaser, 39 karter, 14 portrætter og 7 manuskripter, fordelte som nedenstaaende tabel utviser. I den sidste rubrik er samtidig utlaanet specificert:

	Tilvekst			Utlaan
	Ved kjøp	Ved gave el. bytte	Tilsammen	
	Bind	Bind	Bind	Bind
Skrifter av naturvidensk. indhold	99	860	959	1243
Skrifter av historisk indhold . .	58	532	590	684
Skrifter av blandet indhold . . .	11	256	267	126
Skrifter i andre fag	48	873	921	240
Sum	216	2521	2737	2293
Karter		39	39	1
Prospekter og portrætter		14	14	26
Manuskripter	2	5	7	6

Av gaver, som biblioteket har mottat i det forløpne aar, kan fremhæves det av direktør H. Dedekam utgivne pragtverk: Hvitsøm fra Nordmør, som er skjænket av Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum. Fra Universitetsbiblioteket i Kristiania har man mottat Comptes rendus de l'Académie des Sciences, Paris, t. 145 (1907) ff. med løfte om seriens fortsættelse. Fhv. kjøbmand Ludv. Bergh, vicepræsident i *The Good Companion Chess Problem Club*, har skjænket en facsimileutgave av et i nationalbiblioteketet i Florence opbevart latinsk haandskrift fra 13. aarh. om schack (Bonus Socius). Den elegant

utstyrte bok blev av giveren vundet som præmie i en schackturnering i Philadelphia.

Ved kjøp har man komplettert bibliotekets mskr. in fol. no. 229 og 230 indeholdende etatsraad NILS COLLINS dagbok paa en reise i England 1749—1752 og hans dagbok under hans deltagelse i kommissionsforhandlingerne ang. almenningerne og efterfølgende reise til Sverige (efr. L. DAAE i Norsk hist. Tidsskr. 1 R. IV, s. 503 ff.).

I Norsk Folkemuseums utstilling i Kristiania 1914 deltok biblioteket med et repræsentativt utvalg av ældre Trondhjemstryk.

Fra Universitets-biblioteket i Kristiania har været hitlaant 326 bd. bøker. Til samme bibliotek har været utlaant 12 bd. bøker og 5 manuskripter, til Norsk Folkemuseum, Kr.a, 20 bd. bøker og til Bergens Museums bibliotek 1 bd.

Selskapets litterære bytteforbindelser er forøket med følgende 16:

Bern.	Historisches Museum.
Bremen.	Naturwissenschaftlicher Verein zu Bremen.
Breslau.	Schlesische Gesellschaft für vaterländische Cultur.
Brisbane.	Queensland Museum.
Cambridge, Mass.	Museum of Comparative Zoology.
Cardiff.	Cardiff Naturalists' Society.
Firenze.	Società Italiana di Antropologia ed Etnologia.
Guben.	Niederlausitzer Gesellschaft für Anthropologie und Altertumskunde.
Hobart.	The Royal Society of Tasmania.
Kharkow.	Société des Naturalistes à l'Université Imp. de Kharkow.
Lübeck.	Verein für Lübeckische Geschichte und Altertumskunde.
New-York.	New-York Zoological Society.
Rostock.	Naturforschende Gesellschaft.
Stuttgart.	Verein für vaterländ. Naturkunde in Würtemberg.
Sidney.	The Royal Zoological Society of New South Wales.
Washington.	Carnegie Institution of Washington.

Gaver til biblioteket

er mottat fra følgende:

Trondhjems tekniske aftenskole. Tromsø off. h. almenskole. Amtmanden i Nordre T.hjems amt. Amtmanden i Søndre T.hjems amt. Trondhjems Arbeiderforening. Trondernes Arbeidersamfund. Bibliothek des Auswärtigen Amts, Berlin. Tronhjems Brændevinssamlag. Carlsberg Laboratoriets Bestyrelse, Kbh. Carnegie Endowment for International Peace, Washington. Carnegie Institution of Washington. Kungl. statistiska Centralbyran, Stockh. Columbia University, New-York. Departementet for sociale saker, Kr.a. Dirección general de estadstísca de la provincia de Buenos Aires, La Plata. Direktøren for det civile medicinalvæsen, Kr.a. Døvstumforeningen, T.hjem. Finansdepartementets statsbokholderkontor, Kr.a. Trondhjems Folkeakademi. Norsk Folkemuseum, Kr.a. Bergens historiske forening. Foreningen Norsk husflids venner, T.hjem. Foreningen for tjenestesøkende kvinder, T.hjem. Trondhjems Fængselsselskap. Kais. Moskauer Archaeologische Gesellschaft. Trondhjems Handelsbank. Agders historielag, Kr.sand. Hamar formandskap. Inspektøren for ferskvandsfiskerierne. Smithsonian Institution, Wash. Instituto Central Meteorológico y Geofisico, Buenos Aires. Trondhjems jæger- og fiskerforening. Den norske historiske kildeskriftkommission, Kr.a. Kirkedepartementet, Kr.a. Kommissionen for Havundersøgelser, Kbh. Kristania kommune. Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, T.hjem. Landbruksdepartementet, Kr.a. Landbruksdirektøren, Kr.a. Søndre Trondhjems amts landbruksskole, Skjetlein. Den norske lægeforening, Kr.a. Trondhjems magistrat. Trondhjems maskinistskole. Norges mesterforening for slagtere og pølsemakere, Kr.a. Den britiske minister, Kr.a. Ministerio di agricoltura, Roma. Det norske myrselskap, Kr.a. Nansenfondet, Kr.a. Kgl. Preussisches aeronautisches Observatorium, Lindenberg. University Observatory, Oxford. Riksforsikringsanstalten, Kr.a. Røros kobberverks direktion, T.hjem. Det medicinske selskap, Kr.a. Selskapet til emigrationens indskrænkning, Kr.a. Selskapet Havedyrkningens venner, Kr.a. Skogdirektøren, Kr.a. Namdalens skogselskap, Namsos. Nordre T.hjems amts skogselskap, Stenkjær. Trøndelagens skogselskap, T.hjem. Trondhjems Sparebank. Trondhjems stiftsarkiv. Stortingets kontor, Kr.a. Universitetsbiblioteket, Kr.a. Universitets-

biblioteket, Kbh. Vasdragsdirektoren, Kr.a. Kristiania Videnskapsselskap. Det kgl. danske Videnskabernes Selskab, Kbh. Adresseavisens trykkeri, T.hjem. Aktietrykkeriet, T.hjem. Centraltrykkeriet, T.hjem. J. Kr. Myklebusts trykkeri, T.hjem. Indtrondelagens trykkeri, Stenkjær. Redaktionen av følgende aviser og tidsskrifter Norsk Kundgjorelsestidende. Norsk Lovtidende. St Olaf. Lokomotivmands Tidende. Nordre Trondhjems Amtstidende. Nordenfjeldske Tidende. Namdalens Blad. Nordtronderen. Ofotens Tidende. Søndre Trondhjems Amtstidende. Dovre. Fjeld Ljom. Helgelands Blad. Brønnøposten. Indherredsposten. Indtrondelagen. Stjørdalens Avis. Stjørdalens Blad. Lofotposten. Høgskulebladet. Trondhjems Adresseavis. Trondelagens Avis. Dagsposten. Trondhjems Folkeblad. Folketidende. Heimkjær. Hyrden. Tronderness Julenisse. Markedsavisen. Morgen-Nyt. Nidaros. Ny Tid. Selbyggen. Spegjelen. Trondelagen. Tronderen. Værdalens Blad.

Asserson, S., fiskerikonsulent, Hamburg. Aune, Andreas, T.hjem. Balch, Th. W., Philadelphia. Bergh, Ludv., fhv. kjøpmand, T.hjem. Borthen, L., dr. med., T.hjem. Brinchmann, Elisabeth, frk., T.hjem. Broch, Hj., dr. philos., T.hjem. Brodahl, J. E., overlærer, Bodø. Brun, F., bokhandler, T.hjem. Carlsen, A. Egidius, journalist, T.hjem. Daae, A., stiftsarkivar, T.hjem. Dahle, Kathinka, enkefru, T.hjem. Dedekam, H., direktør, T.hjem. Forfang, Ingv., sekretær, T.hjem. Føyn, A. Ch., skolebestyrer, T.hjem. Garstad, J., driftsbestyrer, T.hjem. Grieg, J. A., konservator, Bergen. Gundersen, H. A. E., boktrykker, Kr.a. Hagen, I., fhv. distriktslæge, T.hjem. Hauge, Alfr., fængselsprest, T.hjem. Havnø, Edv. J., Rødøy. Herlofsen, Th., distriktslæge, T.hjem. Hornemann, Ebbe, fhv. kontorfuldmægtig, T.hjem. Jahn, Elisabeth, enkefru, T.hjem. Janet, Charles, Oise. Jenssen, Nikolai, sekretær, Thjem. Johnsen, Sigurd, konservator, Bergen. Isaachsen, H., professor, Aas. Iversen, Baard, grosserer, T.hjem. Kildal, Arne, bibliotekar, Bergen. Klæstad, I., oberstløitnant, T.hjem. Klæstad, H., cand. jur., Kr.a. Kock, Alb. E., T.hjem. Kolsrud, O., stipendiat, Kr.a. Koren, K., riksarkivar, Kr.a. Kufferath, H., professor, Bruxelles. Lossius, K., rektor, T.hjem. Lundh, C., høiesteretsadvokat, Kr.a. Leffler, L., professor, Stockh. Mathiesen, H., litterat, Ranheim. Michelet, Liska, frk., T.hjem. Mortensen, F. V., fiskeriinspektør, Kbh. Møller, J. Moses, T.hjem. Nicolaysen, O., konservator, Tromsø. Nielsen, Lauritz, amanuensis, Kbh. Nilssen, Ivar, Stjørdalen. Nordgaard, O., konservator, T.hjem. Nøvik, P., fhv. statsgartner, Kr.a. Olsen, Ludv., slagtersvend, T.hjem. Petersen, Carl S., bibliotekar, Kbh. Petersen, Th., overlærer, T.hjem. Pettersen, Hj., bibliotekar, Kr.a. Printz, H., konservator, T.hjem. Qvigstad, J., rektor, Tromsø. Retvedt, K. A., redaktør, T.hjem. Ribsskog, O. K., overlærer, T.hjem. Ronander, V., kapelmester, T.hjem. Rygh, K., fhv. overlærer, T.hjem. Schafft, W., læge, Kvernes. Schmidt-Nielsen, L., ingeniør, T.hjem. Schneider, J. Sparre, konservator, Tromsø. Solberg, E., dr. philos., T.hjem. Sommerfelt, A., overlærer, T.hjem. Sten-

strand, A. J., Chicago. Stjernholm, S. B., distriktslæge, Rissen. Storm, Thora, frk., T.hjem. Svensen, Sv., skoleinspektor, T.hjem. Udbye, S., redaktionssekretær, T.hjem. Vogt, J. H. L., professor, T.hjem. Øverland, G., fhv. sogneprest, Hommelvik.

Fra følgende institutioner er bøker mottagne ved bytte:

Aas.
Norges Landbrukshøiskole.
Amsterdam.
Koninklijke Akademie van Wetenschappen.
Basel.
Naturforschende Gesellschaft.
Bergen.
Bergens offentlige Bibliotek.
Bergens Museum.
Selskapet for de norske Fiskeriers Fremme.
Berkeley.
University of California.
Berlin.
K. preussische Akademie der Wissenschaften.
Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie u. Urgeschichte.
Gesellschaft für Erdkunde.
K. Preuss. meteorologisches Institut.
K. Preuss. geodätisches Institut.
Zoologisches Museum.
Deutscher Seefischerei-Verein.
Bern.
Schweizerische naturforschende Gesellschaft.
Historisches Museum.
Bonn.
Verein von Altertumsfreunden im Rheinlande.
Naturhist. Verein der preuss. Rheinlande u. Westfalens.
Boston.
American Academy of Art and Sciences.
Bremen.
Naturwissenschaftlicher Verein zu Bremen.
Breslau.
Schlesische Gesellschaft für vaterländische Cultur.
Brisbane.
Queensland Museum.
Bruxelles.
Société royale zoologique et malacologique de Belgique.
Budapest.
Ungarisches Nationalmuseum.
Ungarisches ornitholog. Centrale.

Redaktion der Magyar Botanikai Lapok.
Kgl. ungar. geol. Reichsanstalt.
Buenos Aires.
Museo Nacional de Historia Natural.
Calcutta.
Indian Museum, Natural History Section.
Cambridge.
Cambridge Antiquarian Society.
Cambridge, Mass.
Peabody Museum of Archaelogy and Ethnology, Harvard University.
Cape of Good Hope.
Royal Observatory.
Chicago.
The Newberry Library.
Cincinati, Ohio.
Lloyd Library.
Colorado.
Colorado College.
Danzig.
Die naturforschende Gesellschaft.
Westpreussischer botanisch-zoologischer Verein.
Davenport.
Academy of Sciences.
Dublin.
Royal Irish Academy.
Royal Society of Antiquaries of Ireland.
Royal Dublin Society.
Edinburgh.
Fishery Board for Scotland.
Society of Antiquaries of Scotland.
Royal Society of Edinburgh.
Frankfurt a. M.
Senckenbergische naturforschende Gesellschaft.
Gefle.
Gestriklands Fornminnesförening.
Glasgow.
Archæological Society.
Göttingen.
Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen.
Greenwich.
Royal Observatory.
Greifswald.
Geografische Gesellschaft.
Naturwissenschaftlicher Verein für Neu-Pommern u. Rügen.
Grenoble.
Académie Delphinale.
Guben
Niederlausitzer Gesellschaft für Anthropologie und Altertumskunde.

Göteborg.
Göteborgs Museum.
Göteborgs kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälle.
Halle.
Kais. Leop.-Carol. Deutsche Akademie der Naturforscher.
Hamburg.
Die Hamburgischen wissenschaftl. Anstalten.
Harlem.
Société Hollandaise des Sciences à Harlem.
Heidelberg.
Grossh. Universitäts-Bibliothek.
Helsingfors.
Finska Fornminnesföreningen.
Geografiska Föreningen i Finland.
Hydrografisk-Biologiska Kommissionen.
Societas pro Fauna et Flora Fennica.
Société Finno-Ougrienne.
Sällskapet för Finlands Geografi.
Finska Vetenskaps-Societeten.
Hobart.
The Royal Society of Tasmania.
Indianopolis.
Indiana Academy of Science.
Jönköping.
Norra Smålands Fornminnesförening.
Kalmar.
Kalmar läns Fornminnesförening.
Kharkow.
Société des Naturalistes à l'Université Impériale de Kharkow.
Kiel.
Die Kommission zur wissenschaftlichen Untersuchung der deutschen Meere in Kiel und die biologische Anstalt auf Helgoland.
Kiew.
Société des Naturalistes.
Königsberg.
Altertumsgesellschaft Prussia.
Kristiania.
Deichmanske Bibliotek.
Det statistiske Centralbureau.
Foreningen for norsk Folkemuseum.
Foreningen for norske Fortidsmindesmerkers Bevaring.
Det norske meteorologiske Institut.
Kristiania Kunstindustrimuseum.
Norges geografiske Opmaaling.
Redaktionen av »Syn og Segn«.
Det kgl. Selskap for Norges Vel.
Universitets-Biblioteket.
Videnskapsselskapet.

København.
Det kgl. Bibliotek.
Commissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland.
Conseil permanent international pour l'exploration de la mer.
Dansk botanisk Forening.
Nyt genealogisk Institut.
Universitetets zoologiske Museum.
Det kgl. nordiske Oldskrift-Selskab.
Det kgl. danske geografiske Selskab.
Det kgl. danske Videnskabernes Selskab.
Den danske biologiske Station.
Lawrence, Kansas.
The University of Kansas.
Leiden.
Rijks Herbarium.
Leipzig.
Kgl. Sächsische Gesellschaft der Wissenschaften.
Gesellschaft für Erdkunde.
Museum für Völkerkunde.
Liverpool.
The University of Liverpool. Institute of Archaeology.
London.
British Archaeological Association.
The Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland.
British Museum. (Natural History Section).
Linnean Society.
Society of Antiquaries of London.
Royal Society.
Viking Society for Northern Research.
Lübeck.
Verein für Lübeckische Geschichte und Altertumskunde.
Lund.
Kulturhistoriska Föreningen för Södra Sverige.
Redaktionen av Botaniska Notiser.
Universitetet.
Mainz.
Römisch Germanisches Central Museum in Mainz.
Manchester.
Literary and Philosophical Society.
Manila.
Department of the Interior. Bureau of Science.
Mexico.
Instituto geológico de Mexico.
Minneapolis.
The University of Minnesota.
Missoula.
The University of Montana.

Monaco.
Musée Océanographique.
Montreal.
Antiquarian and Numismatic Society.
Moscou.
Société impériale des Naturalistes de Moscou.
München.
K. Bayerische Akademie der Wissenschaften.
Die Ornithologische Gesellschaft in Bayern.
Nancy.
Académie de Stanislas.
New Haven.
Connecticut Academy of Arts and Sciences.
New York.
Academy of Sciences.
The Torrey Botanical Club, Columbia University.
The New York Botanical Garden.
American Museum of Natural History.
New York Zoological Society.
Nürnberg.
Germanisches Nationalmuseum.
Ottawa.
Department of Mines.
Paris.
Musée National d'Histoire naturelle.
Société d'Anthropologie de Paris.
Société Zoologique de France.
Pernau.
Altertumsforschende Gesellschaft.
Philadelphia.
Academy of Natural Sciences.
The Museum, University of Pensylvania.
American Philosophical Society.
Pisa.
Società Toscana di scienze naturali.
Pittsburgh.
The Carnegie Museum.
Plymouth.
Marine Biological Association.
Posen.
Historische Gesellschaft für die Provinz Posen.
Potsdam.
Centralbureau der internat. Erdmessung.
Prag.
Deutscher naturw.-med. Verein für Böhmen »Lotos«.
Regensburg.
Naturwissenschaftlicher Verein.
Reykjavík.
Hið íslenzka Fornleifafélag.

Riga.
Gesellschaft für Geschichte u. Altertumskunde der Ostseeprovinzen Russlands.
Naturforscher-Verein zu Riga.
Rom.
Reale Accademia dei Lincei
Rostock.
Naturforschende Gesellschaft.
Rotterdam.
Niederlandsche Dierkundige Vereenigung.
San Francisco.
California Academy of Sciences.
Schwerin.
Verein für mecklenburgische Geschichte und Altertumskunde.
Skien.
Fylkesmuseet for Telemarken og Grenland.
St. Louis.
Academy of Science.
Missouri botanical Garden.
Washington University.
St. Petersburg.
L'Académie impériale des Sciences.
Musée zoologique de l'Académie impériale des Sciences.
Laboratoire Biologique.
Stavanger.
Stavanger Museum.
Stockholm.
Kungl. Biblioteket.
Svenska botaniska Föreningen.
Entomologiska Föreningen.
Geologiska Föreningen.
Nordiska Museet.
Statens Skogsförsöksanstalt.
Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi.
Sveriges geologiska Undersökning.
K. svenske Vetenskapsakademien.
K. Vitterhets Historie och Antikvitetsakademien.
Stuttgart.
Verein für vaterländ. Naturkunde in Würtemberg.
Sidney.
The Linnean Society of New South Wales.
Topeka
The Kansas Academy of Science.
Toronto.
Department of Marine and Fisheries, Canada.
The Canadian Institute.
University.
Tromsø.
Tromsø Museum.

Trondhjem.
Trondhjems Fiskeriselskab.
Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum.
Tufts, Mass.
Tufts College.
Uppsala.
Upplands Fornminnesförening.
Svenska Jägereförbundet.
Universitetet.
Kungl. Humanistiska Vetenskaps-Samfundet.
Washington.
U. S. Department of Agriculture.
Smithsonian Institution, Bureau of Ethnology.
U. S. National Museum.
Library of Congress.
U. S. Naval Observatory.
U. S. Coast and Geodetic Survey.
U. S. Geological Survey.
Wien.
K. K. Zoologisch-botanische Gesellschaft.
K. K. Naturhistorisches Hofmuseum.
Verein der Geographen.
K. K. Zentralanstalt für Meteorologi & Erdmagnetismus.
Zagreb, Croatia.
Kroatische Naturforscher Gesellschaft.
Zürich.
Antiquarische Gesellschaft.
Naturforschende Gesellschaft.
Stadtbibliothek.
Östersund.
Jämtlands Läns Fornminnesförening.

Medlemmer
i andet halvaar 1914
av det Kongelige Norske Videnskabers Selskab
(Trondhjems Museum)

Æresmedlemmer:

Fru Caroline Jenssen, utnævnt 15. april 1905, død 14. december 1914.
Lossius, Knut Henrik Holtermann, rektor, utnævnt 15. april 1905 (indvotert som medlem 4. december 1874).
Rygh, Karl Ditlev, fhv. overlærer, bestyrer av Videnskapsselskapets oldsaksamling, utnævnt 15. april 1905 (indvotert som medlem 30. april 1866).

Livsvarige medlemmer efter direktionens beslutning:

Winge, Herluf, viceinspektør ved det Zoologiske Museum i Kjøbenhavn, utnævnt 4. oktober 1910.
Nummedal, A., overlærer, Kristiansund, utn. 11. april 1911.
Saxlund, H. O., sogneprest, Akerø, utn. 19. april 1911.
Wille, N., professor, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.
Dahl, Ove, konservator, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.
Øyen, P. A., ammanuensis, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.
Richter, Jonas, fhv. overlærer, Trondhjem, utn. 3. oktober 1912, (indvotert som medlem 15. december 1875).

Betalende medlemmer:

A. *Medlemmer som er optat før utgangen av 1903.*

1. Aas, K. A., skoledirektør .... (optat 1890)
2. Alstad, Olaf, arkitekt .... (— 1882)
3. Arentz, Eyvind, tandlæge .... (— 1902)
4. Arentz, O. G., landbruksingeniør .... (— 1897)
5. Arnfinsen, Alex., læge .... (— 1900)
6. Bachke, A. S., bergmester .... (— 1874)
7. Bachke, Arild, konsul for Nederlandene .... (— 1899)
8. Bachke, Halvard, høiesteretsadvokat .... (— 1890)

9. Bang, A. A., fhv. byskriver 1897
10. Bang, J. S., læge, sanitetskaptein . . . . — 1900
11. Bauck, Hans, borgermester . . . . (— 1891)
12. Bauck, Henrik, overretssakfører . . . . (— 1899)
13. Beichmann, F. V. N., justitiarius i overretten . . . . (— 1899)
14. Berg, Andreas, bankchef for Nordenfjeldske Kreditbank . — 1891
15. Berg, Claus, fhv. konsul for Nordamerikas Forenede Stater . . . . (— 1878)
16. Bergersen, Bernhard, overretsassessor . . . . (— 1879)
17. Bergh, Axel Frithjof, oberstløitnant i feltartilleriet . . . (— 1897)
18. Birkeland, Gunnar, grosserer . . . . (— 1898)
19. Borthen, Lyder, dr. med. . . . . (— 1877)
20. Borthen, Tobias U., grosserer . . . . (— 1884)
21. Bratt, Halfdan, major . . . . (— 1899)
22. Bratt, Johan, konsul for Danmark . . . . (— 1898)
23. Brekke, Bernhard, agent . . . . (— 1895)
24. Brodahl, A., læge . . . . (— 1902)
25. Brun, A., bokhandler . . . . (— 1882)
26. Brun, Johan, apoteker (Svaneapoteket) død 30. oktober 1914 . . . . (— 1866)
27. Bruun, Fritz, pelsvarehandler . . . . (— 1899)
28. Bruun, Johan, overretssakfører . . . . (— 1896)
29. Bryn, Kristian, bankdirektør . . . . (— 1899)
30. Bryn, Halfdan, læge, sanitetsmajor . . . . (— 1892)
31. Brænne, Bernhard, fabrikeier, fhv statsraad . . . . (— 1891)
32. Bull-Simonsen, direktør for det Nordenfjeldske Dampskibsselskab . . . . (— 1900)
33. Bøckmann, Marius, stadsfysikus . . . . (— 1877
34. Bødtker, Fredrik, læge . . . . (— 1884)
35. Christophersen, Axel, tandlæge . . . . (— 1902)
36. Collin-Hansen, Carl, overretssakfører . . . . (— 1896)
37. Elvrum, K. A., toldkasserer . . . . (— 1902)
38. Erichsen, Hans, læge . . . . (— 1896)
39. Erichsen, Ole, konditor og fabrikeier . . . . (— 1898)
40. Evensen, Hans Edvard, dr. med., bestyrer av Kriminalasylet . . . . (— 1902)
41. Floer, Christian, forretningsfører for Trondhjems Brændevinssamlag . . . . (— 1903)
42. Flood, Johannes, residerende kapellan i Domkirken . . (— 1875)
43. Føyn, Anton Christian, skolebestyrer, Trondhjems borgerlige Realskole . . . . (— 1897)
44. Garstad, John, driftsbestyrer ved Trondhjems Elektricitetsverk . . . . (— 1903)
45. Goltermann, C., grosserer . . . . (— 1882)
46. Grøndahl, Christopher, stadsingeniør . . . . (— 1900)

47. Gundersen, Carl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Videnskapsselskapets sekretær .... optat 1896
48. Gunstensen, Jens Emanuel, professor i bygningsingeniørfag ved den Tekniske Høiskole .... — 1892
49. Haakonsen-Hansen, M. H., overlærer ved Bispehaugens folkeskole .... — 1894)
50. Hagen, Ingebrigt Severin, fhv. distriktslæge .... — 1888)
51. Halseth, Adolf, grosserer .... — 1899)
52. Halvorsen, J. Magnus, fhv. statsraad, bankbestyrer, Norges Bank .... (— 1898)
53. Hansen, Gerhard, grosserer .... (— 1894)
54. Hansen, H. I., konsul .... (— 1898)
55. Hansen, H. O., grosserer .... (— 1886)
56. Hansen, Peter, fabrikeier .... (— 1900)
57. Hansen, Thorvald, fabrikeier .... (— 1874)
58. Hartmann, Bernhard Olivius, fhv. overlærer, bestyrer av Videnskapsselskapets myntsamling .... — 1889)
59. Hartmann, Helmer, grosserer .... (— 1886
60. Hartmann, Jacob Jonathan Aars, overlærer ved Trondhjems Katedralskole 1897
61. Helgerud, Gabriel kjøbmand .... (— 1899)
62. Hirsch, Robertus, apoteker, Løveapoteket .... (1882
63. Holst, Alexander, overlæge, bestyrer av Trondhjems Sykehus .... — 1894
64. Hægstad, L. O., kjøbmand .... — 1899)
65. Høyer, Trygve, kaptein .... (— 1902)
66. Iversen, Baard, grosserer .... (— 1888)
67. Jenssen, Anton, konsul for det Tyske Rike .... — 1877)
68. Jenssen, Harald, bryggerieier .... (— 1891)
69. Jenssen, Nikolai, fhv. banksekretær .... — 1896
70. Johanssen, Hans J., overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1897
71. Juel, Olai, overlærer ved Trondhjems Katedralskole. 1897)
72. Jürgens, H. I., ingeniør .... (— 1895
73. Jørgensen, Simon Emmanuel, sogneprest, Lademoen. — 1898)
74. Kielland, Chr., læge .... — 1874)
75. Kielland, Fredrik Herford, kaptein .... (— 1890)
76. Kindt, Olaf, læge .... — 1879)
77. Kirksæter, Joh., storsekretær .... (— 1901
78. Kjeldsberg, Francis, vicekonsul for Storbritanien og Irland .... — 1899
79. Klingenberg, Halfdan Fredrik, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland .... — 1884)
80. Klingenberg, Ingvar, konsularagent for Frankrike, vicekonsul for Brasilien .... — 1899)

81. Knoff, Albr., dispachør .... optat 1882
82. Knudtzon, Hans Peter Krag, sorenskriver .... — 1894
83. von Krogh, Carl Adolf Biis, distriktschef .... — 1894
84. Lossius, Johan Sophus, læge, sanitetsmajor .... — 1879
85. Lyng, Johannes, fhv. skolebestyrer .... — 1875
86. Lysholm, Bjarne, dr. philos., læge .... — 1894
87. Løchen, Olaf, borgermester .... (— 1879)
88. Løcke, Christian Thrond, institutbestyrer, (Trondhjems offentlige skole for døve 1902
89. Løcke, Henrik, overretssakfører .... (— 1900
90. Lønning, J., læge .... (— 1897)
91. Malthe, Frantz Eugen, direktør for Trondhjems landsfængsel .... — 1895
92. Moe, Jacob, overingeniør .... (— 1898)
93. Motzfeldt, Arthur, ingeniør .... (— 1896)
94. Møller, Henrik, ciselør .... (— 1894)
95. Nissen-Dreier, Hans, oberstlø tnant .... (— 1895)
96. Nissen, Hartvig, major .... (— 1899)
97. Nordgaard, Ole, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger, bestyrer av Trondhjems biologiske station 1902
98. Olsen, Oscar, læge .... (— 1895)
99. Ottesen, Otto, tandlæge .... (— 1902)
100. Ouren, Henrik, læge .... (— 1900)
101. Paus, Tollef Lintrup, overingeniør i Trondhjems distrikt .... — 1888
102. Pedersen, Johan Peter, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1894)
103. Petersen, Theodor, overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Videnskapsselskapets bibliotekar .... (— 1901)
104. Rambech, A., ingeniør, bestyrer av Trondhjems Maskinistskole .... (— 1901)
105. Refsaas, Jørgen, fanejunker, assistent i Trondhjems Stiftsarkiv .... (— 1902)
106. Richter, Olaf, overretssakfører .... (— 1903)
107. Roll, Albert, oberst .... (— 1890)
108. Ronander, Victor, kapelmester, assistent ved Videnskapsselskapets bibliotek .... (— 1902)
109. Sand, Anton Julius, læge, forstander for Reitgjerdets pleiestiftelse for spedalske .... (— 1877)
110. Schaanning, Christian Knudtzon, kriminaldommer ... (— 1891)
111. Schløsser-Møller, K., agent .... (— 1899)
112. Schmidt-Nielsen, L., ingeniør .... (— 1891)
113. Schulerud, Peter Ludvig Andreas, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1893)

114. Schulz, Carl, overlærer ved Trondhjems Tekniske Læreanstalt, bestyrer av Videnskapsselskapets mineralsamling (optat 1878)
115. Schytte, Paul Emil, kaptein (— 1893)
116. Schoyen, Karl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole (— 1892)
117. Skavlan, Einar, stiftsprovst (— 1875)
118. Skirstad, Ole, toldkasserer (— 1902)
119. Smedal, Olaf, overretssakfører (— 1900)
120. Smith, Brian Crone Riddervold, residerende kapellan i Strinden (— 1885)
121. Solberg, Erik, dr. philos., bestyrer av den kemiske kontrolstation i Trondhjem (— 1901)
122. Solberg, Lars, arkitekt (— 1893)
123. Sommerfelt, Axel, overlærer ved Trondhjems Katedralskole (— 1892)
124. Sommerschield, Edvard, fhv. konsul for Østerrike-Ungarn (— 1884)
125. Stabell, Hannibal, residerende kapellan, Lademoen (— 1893)
126. Svensen, Sven, inspektør ved Trondhjems folkeskoler (— 1900)
127. Sæthre, Th., læge (— 1899)
128. Sættem, Olaf, grosserer (— 1899)
129. Sønderaal, Knud Julius, bankchef, Trondhjems Realkreditbank (— 1897)
130. Thams, Christian Marius, generalkonsul for Belgien (— 1897)
131. Thaulow, Christian, grosserer (— 1894)
132. Thaulow, Lauritz, grosserer (— 1900)
133. Vangen, N. cand. theol., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole (— 1903)
134 Werring, Fredrik Christen Tuxen, apoteker, apoteket Ørnen (— 1891)
135. Widerøe, Emil, læge (— 1895)
136. Widerøe, M. E., baker (— 1899)
137. Wille, Fredrik, oberstløitnant (— 1888)
138. Wleügel, Severin Segelcke, direktør for Trondhjems Tekniske Læreanstalt (— 1888)
139. Øien, Adolf, vicekonsul for Sverige (— 1888)
140. Øvergaard, Alexander Bretteville, generalmajor (— 1896)
141. Øverland, G. A., fhv. sogneprest (— 1885)

B. Medlemmer som er indmeldt efter forandringen av Videnskapsselskapets statuter 6. november 1903 (stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1914) 1904)

* foran navnet betegner at vedkommende har betalt 100 kr. engang for alle.

1. Aagaard, E. B., apoteker, Apoteket St. Olaf (indmeldt 1907)
2. Bachke, Chr. Anker, konsul for Belgien (— 1909)

3. Bachke, Halvard L., grosserer .... indmeldt 1913
4. Berg, Karl Oskar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... — 1914
5. Berg, Trygve, læge .... — 1912
6. Birkeland, Richard, professor i matematik ved den Tekniske Høiskole .... (— 1911
7. Bragstad, O. S., professor i elektroteknik ved den Tekniske Høiskole .... (— 1910
8. Broch, Hjalmar, dr. philos., bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger .... (— 1910
9. Brun, Frithjof, bokhandler .... (— 1906
10. Bryn, Karl, postmester .... (— 1914
11. Buch, Axel, grosserer .... (— 1906
12. Dedekam, Hans, direktør for Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum .... (— 1911
13. Eidsvaag, Edvard, overvraker .... (— 1907)
14. *Finne, Carl, grosserer .... (— 1911
15. Getz, Alfred, professor i grubedrift, rektor ved den Tekniske Høiskole .... (— 1913
16. Guldahl, Axel, arkitekt .... (— 1914
17. Hall, Hans, forstander ved Thomas Angells Stiftelser 1910
18. Harbitz, Georg Prahl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1906)
19. Hartmann, Johan, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... — 1906
20. Hoel, Mikael Ivar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole 1913
21. Holmsen, Fin, overlæge ved Trondhjems Sykehus 1909
22. Ingvaldsen, Ingvald, telegrafkasserer .... (— 1912
23. Jelstrup, Hans Nikolai Krenkel, politimester ...... (— 1911
24. Knap, Hagbarth Thestrup, ritmester .... (— 1911)
25. Kock, Albert Emil .... (— 1911
26. Krokstad, Martin, bestyrer av Gløshaugen offentlige skole for døve .... (— 1911
27. Lund, Johan Grøn, overlærer ved Trondhjems Tekniske Læreanstalt .... (— 1906
28. Lund, Wilhelm Kristen Severin Hammer, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1914)
29. Lyche, Ralph Tambs, assistent i matematik og deskriptiv geometri ved den Tekniske Høiskole ... (— 1911
30. Lykke, Ivar, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland (— 1909)
31. Mortenson, Per, bergmester .... (— 1914)
32. Nordhagen, Olaf, arkitekt, ekstraordinær professor i bygningskunst ved den Tekniske Høiskole .... (— 1911

33. Printz, Henrik, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets botaniske samling .... indmeldt 1913
34. Qvam, Ingulf overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1911)
35. *Qvenild, Birger, grosserer .... (— 1911)
36. Rosenlund, Apolonius Liljedahl, docent, praktisk geolog .... (— 1910)
37. Ryjord, Nils, arkitekt .... (— 1912)
38. Ryssdal, Olav, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1914)
39. Rønne, Harald, kontorchef i det Nordenfjeldske Dampskibsselskab .... (— 1906)
40. Schreiner, Erling, assistent i anorganisk kemi ved den Tekniske Høiskole .... (— 1911)
41. Soot-Ryen, Tom, stud. min. .... (— 1914)
42. Sæland, Sem, professor i fysik ved den Tekniske Høiskole .... (— 1913)
43. Tharaldsen, F., ingeniør .... (— 1909)
44. Vogt, Johan Herman Lie, dr., professor i mineralogi, geologi og metalurgi ved den Tekniske Høiskole (— 1912)
45. Waack, Hans, kaptein i fæstningsartilleriet .... (— 1914)
46. Watzinger, Adolf, dr., professor i maskinlære ved den Tekniske Høiskole .... (— 1910)

C. Utenbys betalende medlemmer.

1. Bjørlykke, Knud Olai, dr. philos., professor ved Norges Landbrukshøiskole, Aas .... (indmeldt 1910)
2. Glimme, Kristofer, cand. real., docent ved Sjøkrigsskolen, Horten .... (— 1911)
3. Havig, Christopher Møinichen Nergaard, major og krigskommissær, Mosjøen .... (— 1912)
4. Kolsrud, Oluf, universitetsstipendiat (i kirkehistorie), Kristiania .... (— 1914)
5. Vestrum, Arne, overlærer, Levanger .... (— 1912)
6. *Jahr, Torstein, bibliotekar, Washington .... (— 1905)

DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKABS

AARSBERETNING

FOR

1915

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1916

Tre høit fortjente medlemmer av Videnskapsselskapet er i 1915 avgaat ved døden. Overlærer Jonas Richter døde 28. februar, rektor Knut Henrik Holtermann Lossius døde 9. mars, og overlærer Karl Ditlev Rygh, bestyrer av Videnskapsselskapets Oldsaksamlng, døde 10. mars.

Overlærer Rygh var medlem av Videnskapsselskapet fra 1866, selskapets præses 1883—1897, og selskapets æresmedlem fra 15. april 1905. Rektor Lossius var medlem av Videnskapsselskapet fra 1874, selskapets præses 1899—1902, og selskapets æresmedlem fra 15. april 1905. Overlærer Richter var medlem av Videnskapsselskapet fra 1875, selskapets sekretær 1877—1912, og fra 3. oktober 1912 livsvarig medlem av selskapet efter direktionens beslutning.

J. Richter

Rektor Lossius.

Rektor Knut Henrik Holtermann Lossius var født i Trondhjem 23. september 1847. Hans forældre var løitnant, senere oberst Morten Lyng Lossius (født 1819, død 1890) og Inger Marie Krause, født Holtermann (født 1814, død 1889), datter av krigsraad Knut Henrik Holtermann (født 1786, død 1857), eier av Storfosen og senere av Lade.

Familien Lossius stammer fra Tyskland. Den første av familien som nævnes i Norge, Lorentz Lossius, direktør ved Røros kobberverk, (død 1654), skal være indvandret fra Sachsen.

Rektor Lossius var hele sit liv knyttet til sin fødeby. Forældrene bodde i hans første barneaar i „Depotbygningen", den nuværende Underofficersskole i Munkegaten, og fra 1848 til 1857 i den søndre del av klubselskapet Harmoniens gaard.[1] I 1857 kjøpte faren Lade og drev denne eiendom til sin død. Efter at ha gjennemgaat Trondhjems Katedralskole tok Knut Lossius eksamen artium 1865. Anden eksamen underkastet han sig 1866, og filologisk embedseksamen 1872. Samme aar blev han ansat som klasselærer ved Trondhjems Katedralskole, hvor han i 1876 steg til adjunkt, i 1899 til overlærer, og i 1902 til rektor. Mens han var adjunkt, fungerte han ogsaa som skolens sekretær.

18. juli 1888 blev han gift med Anne Sofie Dorothea Wiese Christie (født 11. december 1854), datter av by- og raadstueskriver i Trondhjem Edvard Christie (født 1812, død 1896) og Anne Sofie, født Knagenhjelm (født 1821, død 1907).

Deres første hjem var i Munkegaten 15, som dengang tilhørte assessor Selmer (nu konsul Bratts gaard). Efter oberst Lossius's død bodde de et par aar paa Lade. I de senere aar tilbragte de sommerferierne paa „Solbakken" ved Røros, som Lossius kjøpte i 1901. Som rektor hadde Lossius, som sine forgjængere i embedet, bolig paa Katedralskolen (i bygningens søndre del). Men da skolens elevtal steg i slik grad at de tidligere skolelokaler ikke længer var tilstrækkelige, gav rektor Lossius

[1] Leiligheten omfattet dengang alt paa søndre side av porten. 2den etage var for størsteparten endnu ikke indredet. Leien var 72 spd. (288 kr.) aarlig.

fra begyndelsen av skoleaaret høsten 1914 avkald paa at bo paa skolen, forat leiligheten kunde bli omdannet til klasseværelser. De sidste seks maaneder han levde, bodde han i en av de gaarder som netop var reist i det nyregulerte kvartal (tidligere Hermansens have) i nærheten av Elgesæter bro.

I en række aar (1887—1895) var Lossius medlem av Trondhjems borgerlige Realskoles forstanderskap. I 1910 var han formand i komitéen til behandling av oprettelsen av treaarig kommunal middelskole.

I drøftelsen av spørsmaalet om ny bygning for Trondhjems Katedralskole la han et betydelig arbeide.

Han var et av de første virksomme medlemmer av Trondhjems Turistforening (stiftet 1887), og i 1892 var han medlem av den forberedende komité som virket for oprettelsen av det Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum. Initiativet til disse institutioner skyldes for en væsentlig del foreningen U. C. D. *(Utile Cum Dulci)*. Rektor Lossius var medlem av denne forening fra den blev stiftet i 1883.

Da Filologernes og Realisternes Landsforening blev organisert i 1892, var Lossius medlem av den komité som forfattet foreningens love. I aarene 1899—1901 var han leder av Landsforeningens Trondhjemsavdeling, og i de samme aar var han medlem av den første bestyrelse for Understøttelsesselskapet for den høiere skoles lærere (stiftet 28. oktober 1899).

Rektor Lossius var utrustet med store kundskaper, og hans videnskabelige interesser omspændte vide felter, sprogforskning, historie, kunst, arkæologi, pædagogik. Hans undervisningsfag var den længste tid historie, engelsk, og fransk, i de senere aar latin. Det sprog han omfattet med størst interesse, var vistnok fransk. Han var en av stifterne av Trondhjems Alliance Française og stadig medlem av foreningens bestyrelse. I 1880—1881 opholdt han sig i utlandet (England, Frankrike, og Italien) og studerte sprog, skolevæsen, og museer. I 1895 deltok han i et feriekursus ved universitetet i Greifswald, i 1900 i et lignende kursus i Edinburgh.

I yngre aar samlet hans interesse sig om arkæologien. Fra 1870 aarene og utover til begyndelsen av 1890 aarene foretok han flere reiser i trondhjemske og helgelandske distrikter for at gjøre arkæologiske undersøkelser. Resultatene av disse undersøkelser har han fremlagt i en række indberetninger i Videnskapsselskapets Skrifter og i aarsberetninger fra Foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring. I treti aar, 2. mars 1878—7. februar 1908, var han medlem av Fortidsmindeforeningens styre.

I de senere aar, da skolens sterke vekst og de indgripende ændringer i undervisningsplanene stillet nye og stadig større

krav til skolens leder, la skolens administration og de spørsmaal som stod i forbindelse med den, næsten helt beslag paa hans arbeidskraft.

Som administrator stod rektor Lossius høit. Hans ledelse av Trondhjems Katedralskole og av eksamensvæsenet i Trondhjems kreds var præget av en samvittighetsfuld omhu, en punktlighet som aldrig svigtet. Altid var han à jour.

I 1912 blev han hædret med St. Olavs orden for fortjenstfuld embedsvirksomhet.

I over firti aar var rektor Lossius medlem av det Kongelige Norske Videnskabers Selskab. Han blev indvotert som medlem 4. december 1874, men hadde allerede før virket i Videnskapsselskapets tjeneste som bestyrer av selskapets oldsaksamling fra juli 1873 til høsten 1874, da overlærer Rygh igjen overtok ledelsen. Fra 1894 til 1902 var Lossius medlem av Videnskapsselskapets direktion, i aarene 1897—1899 selskapets visepræses, i 1899—1902 selskapets præses. Fra 1905 var han æresmedlem av selskapet.

Mens han var præses, viste han sin varme interesse for Videnskapsselskapets trivsel ved at forære selskapet 5000 kr. til at dække omkostninger ved utvidelse av selskapets lokaler. Til minde om gaven har det saakaldte forskudsfond siden baaret navnet *Rektor Lossius og hustrus fond.*

Like til et par maaneder før sin død virket rektor Lossius med fuld kraft. Den høie, ranke, sterke skikkelse syntes endnu længe at kunne holde stand mot alder og svakhet. Men faa dage efter at skolen var begyndt efter juleferierne, i januar 1915, blev han angrepet av den haarde sygdom som han bukket under for.

Der var noget fredsælt, mildt, behersket ved al hans færd. Det strenge, rigorøse var fremmed for hans karakter. Det faldt ham vanskelig at fælde haarde domme. Altid fandt han forsonende momenter. Hans kolleger, hans elever, og hans mange venner vil bevare billedet av den humane, fint dannede personlighet med det milde, overbærende livssyn i kjær erindring.

Overlærer Richter.

Overlærer Jonas Christian Richter var født paa gaarden Mæle i Stjørdalen 29. september[1] 1840. Hans forældre var proprietær Ole Øwre Richter (født 1801, død 1865) og Birgitte Lucie, født Wang (født 1810, død 1895).

Familien Richter stammer fra Sachsen. Stamfar for den norske gren av slegten er Kristian Boghart Richter, som omkring 1650 blev indkaldt fra Tyskland av regjeringen og ansat som bergembedsmand i det nordenfjeldske, bosat først i Trondhjem, senere paa Røros. De fleste av hans norske efterkommere har bodd i Trøndelagen.

Efter at ha gjennemgaat Trondhjems Katedralskole tok Jonas Richter eksamen artium 1859. I 1860 tok han andeneksamen, og i 1866 filologisk embedseksamen. Han var en kort tid midlertidig ansat ved Fredrikshalds høiere skole, og i 1867 lærer ved Gjertsens skole i Kristiania. Samme aar blev han ansat som andenlærer ved Fredrikstads Latin- og Realskole, og virket der i syv aar. I 1874 blev han utnævnt til adjunkt ved Trondhjems Katedralskole, hvor han i juli 1891 steg til overlærer. Fra denne stilling tok han avsked i 1911.

I aarene 1888—1902 var han lærer i norsk ved Trondhjems Tekniske Læreanstalt.

I 1893 studerte han med offentlig stipendium morsmaalsundervisningen i tyske skoler. Hans indberetning om stipendiereisen er trykt i Universitets- og Skoleannaler for 1894.

10. mai 1868 blev han gift med Bertha Hildur Filipine Reissiger (født 23. november 1844), datter av komponisten Friedrich August Reissiger, organist paa Fredrikshald, (født 1809, død 1883), og Bertha, født Løwe (født 1818, død 1887).[2]

Richters undervisningsfag var norsk, historie, og latin. Som lærer i norsk var han særlig vel utrustet ved sin omfattende

[1] I Halvorsens forfatterleksikon er fødselsdagen feilagtig opgit som 24. oktober.

[2] Deres barn er: 1 Overretssakfører Olaf Berthold Richter, født 8. september 1872; 2 Berta Lucie Richter, født 28. februar 1877; 3 Elen Sofie Richter, født 6. juni 1880.

læsning, sin sikre sprogfølelse, sin kombinationsevne, og sin kritiske sans. Hans undervisning lot sig aldrig helt binde av autoriserte lærebøker eller reglement. Den var helst baaret av inspiration. Det impulsive som var et fremtrædende træk i hans væsen, præget ogsaa hans lærergjerning. Han hørte til de lykkelige lærere som elevene aldrig glemmer, og mangen en av hans elever har git uttryk for sin taknemmelighet for hvad han gav dem i sin ekspansive trang til at meddele sine tanker og i det etiske livssyn som var grundtonen i hans ræsonnement.

Likefra studenterdagene var studium av literatur Richters hovedinteresse. Et indgaaende kjendskap saa vel til de græske og romerske klassikere som til verdensliteraturens store mestere i nyere tid, betydelig filosofisk læsning, og et klart, selvstændig overblik over vor egen literatur, gav ham plads som literær kritiker av rang.

I aarene 1883—1889 virket han som medarbeider i Trondhjems Aftenblad. Senere var han i over 25 aar knyttet til Trondhjems Adresseavis. Ogsaa i hovedstadspressen forekom der av og til artikler om literære emner fra hans haand. I de konservative Trondhjemsaviser behandlet han ikke alene literære, men ogsaa politiske, og andre aktuelle spørsmaal. Endnu i den sidste maaned før hans død saa man artikler fra hans pen, let kjendelige ved den klare, lette stil, om saa aktuelle emner som King Albert's Book (en samling adresser til kongen av Belgien) og Gammel krigsdigtning og moderne krigsførsel.

Optat som Richter var av sin lærergjerning og sine bisysler, fik han desværre ikke tid til nogen større literær produktion. I 1907 utgav han en liten samling historiske skisser, Trondhjems billeder fra Reformationstiden. I Trondhjem i fortid og nutid, utgit av H. G. Heggtveit i anledning av Trondhjems 900-aarsjubilæum (1897) skrev han om Trondhjem i nutiden. Sammen med rektor V. Voss utgav han i 1872 Udvalgte Stykker av Ovid med anmerkninger til skolebruk; 2den utgave utkom 1883.

Som foredragsholder var overlærer Richter høit skattet. Han hadde ikke den let strømmende veltalenhet. Men hans foredrag var klart og pointert som hans stil, fængslende ved lunefulde vendinger, overraskende betoning, og rammende citaters krydderi. I Trondhjems forelæsningsforening og i folkeakademiet holdt han serier av foredrag over Shakesperes verker og Henrik Ibsens digtning. Han holdt talen ved Trondhjems Katedralskoles fest paa 200-aars-dagen for Holbergs fødsel 3. december 1884 (trykt i skolens indbydelsesskrift 1885). Ved Videnskapsselskapets aarsfest paa kong Oscar II's fødselsdag 21. januar 1886 var han dagens foredragsholder. Foredraget, Grundtræk av den nationale literaturs utvikling i Norge og Danmark, er trykt i Trondhjems

Adresseavis nr. 19, 20, og 21 for 1886. I den private forening U. C. D. *(Utile Cum Dulci)*, til hvis ældste medlemmer han hørte, holdt han flere foredrag om literære emner.

For sin stands interesser var overlærer Richter en energisk talsmand. Som medlem av bestyrelsen for Filologernes og Realisternes Landsforening fra juli 1895 til august 1898 og ved sine artikler i Landsforeningens organ gjorde han betydningsfuld indsats i kampen for at fremme lærerstandens sociale og økonomiske vilkaar. Fra november 1895 til januar 1899 var han formand i Landsforeningens Trondhjemsavdeling.

Alle som stod overlærer Richter nær, vil mindes hans elskværdige, vennesæle væsen, hans varme hjertelag, hans rike lune. I de senere aar tok han sjelden del i det selskabelige liv. Men naar han var med, hændte det gjerne at en tale av ham, et aandfuldt causeri med utgangspunkt i en klassisk sentens, en anekdot, eller helst et citat av Per Gynt, blev festens skinnende minde. I diskussion kom han let i glød. Der skulde ikke stort til for at bringe hans ildfulde temperament i kok. Men det stridbare svandt gjerne likesaa raskt som det kom.

Overlærer Richter blev indvotert som medlem av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab 15. december 1875. Fra juli 1876 til høsten 1912 var han Videnskapsselskapets sekretær. Til 250-aars dagen for Videnskapsselskapets oprettelse 28. december 1910 skrev han en kort oversigt over selskapets historie. Ved sin fremragende stilistiske evne, sin ypperlige hukommelse, og sin raske ekspedition, var han i femogtreti aar i ordets rette forstand direktionens høire haand. Da han paa grund av svækket helbred fandt at maatte fratræde, hædret Videnskapsselskapets direktion ham ved at utnævne ham til livsvarig medlem av selskapet. Videnskapsselskapet vil med taknemmelighet mindes overlærer Richters varme videnskabelige interesse og trofaste arbeide.

Direktionens aarsberetning for 1915.

Som det var at forutse efter Kirke- og Undervisningsdepartementets cirkulære av 22. september 1914, blev statsbidraget til Videnskapsselskapet for budgetaaret 1915—1916, ved Stortingets beslutning 19. mars 1915, overensstemmende med den kongelige proposition av 30. december 1914, nedsat til 16,600 kr.

Trondhjems Sparebanks og Trondhjems Brændevinssamlags bidrag holdt sig uforandret. Sparebanken bidrog i alt 6535 kr., og Brændevinssamlaget bidrog 6000 kr., som de foregaaende aar. Trondhjems Kommunes bidrag i form av vedlikehold av Videnskapsselskapets bygninger og eftergivelse av avgifter beløp sig til kr. 1165.64, og driftsomkostningene ved lys- og varmeanlægget er anslaat til kr. 4680.38. Kommunens bidrag beløper sig saaledes i alt til noget over 5800 kr.

Fra Hans Majestæt Kongen har Videnskapsselskapet faat det vanlige bidrag 400 kr. Av utbyttet av den Grevelige Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse for 1914 tilfaldt der Videnskapsselskapet kr. 2694.09, og av renterne av selskapets legater og fonds har der staat til raadighet noget over 9000 kr.

Paa grund av det spændte budget maatte den planlagte utgivelse av Foslies plancher indtil videre indstilles, og utførelsen av andre opgaver, f. eks. trykning av katalog over Boecks bibliotek, maatte fremdeles utsættes.

Da forholdene i aarets løp utviklet sig anderledes end man det foregaaende aar hadde hat grund til at frygte, optok Videnskapsselskapets direktion i september 1915 igjen sit tidligere andragende om forhøielse av statsbidraget til 23,600 kr.

Forslaget til fundats for grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat, som henimot utgangen av 1914 var sendt ind til Kirke- og Undervisningsdepartementet, blev, efter departementets anmodning i skrivelse av 25. januar 1915, forelagt executores testamenti i Lundgreens dødsbo, assessor B. Bergersen og grosserer H. Hartmann, til uttalelse. Efter nogen forhandling mellem executores testamenti og Videnskapsselskapets direktion, blev fundatsen noget ændret, og i den ændrede form stadfæstet av Kirke- og Undervisningsdepartementet 7. august 1915. Fundatsen er trykt som tillæg til aarsberetningen side 24.

I forrige aarsberetning er nævnt at Kirke- og Undervisningsdepartementet hadde krævet en ændring i anbringelsen av Trondhjems Gavefonds midler. Der var truffet skridt til en ny ordning allerede før utgangen av 1914, men saken blev først endelig avgjort, efter forhandling med Trondhjems Stiftsdirektion, i begyndelsen av mai 1915.

Ved overlærer Ryghs død blev bestyrelsen av Oldsaksamlingen indtil videre overtat av overlærer Theodor Petersen. Overlærer Ryghs begravelse foregik onsdag 17. mars paa Videnskapsselskapets bekostning. Hans gravsted er fæstet av selskapet, som vil sørge for dets vedlikehold.

Fra høiesteretsadvokat Per Rygh mottok Videnskapsselskapet i oktober 1915 som gave et billede av overlærer Rygh, en forstørret gjengivelse av det sidste fotografi som var tat av ham.

Ved direktionens beslutning 18. mai 1915, approbert av Kirke- og Undervisningsdepartementet 28. mai 1915, blev overlærer Theodor Petersen ansat som konservator og bestyrer av Videnskapsselskapets Oldsaksamling fra 1. juli 1915. Til stillingen hadde meldt sig fire ansøkere.

Konservator Petersen er født i Trondhjem 6. februar 1875. Han tok eksamen artium 1893, og sproglig-historisk embedseksamen (latin og græsk, norsk og tysk) 1898 og 1899. I aarene 1900 til 1912 var han ansat som lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole, og blev 1912 konstituert som adjunkt og 1913 som overlærer ved Trondhjems Katedralskole. Siden 10. februar 1900 var han tillike Videnskapsselskapets bibliotekar. Fra høsten 1914 virket han desuten som assistent ved selskapets Oldsaksamling. Allerede før embedseksamen studerte han arkæologi under professor O. Rygh. Vaaren 1900 studerte han ved museerne i Berlin, Leipzig, Mainz, og Kiel, og ved Nationalmuseet i Kjøbenhavn, og deltok som assistent i utgravningen av Maglemosefundet. Fra 1897 har han omtrent hver sommer, med stipendium av Videnskapsselskapet, foretat arkæologiske undersøkelser og gravninger i det Trondhjemske. Resultatene av sine undersøkelser har han nedlagt i en række avhandlinger i Videnskapsselskapets Skrifter, i Fortidsmindeforeningens aarsberetning, og i tidsskriftet »Oldtiden«. Fra 1901 har han været medlem av den trondhjemske avdeling av Foreningen til Norske Fortidsmindesmerkers Bevaring, og blev i 1915 efter overlærer Ryghs død avdelingens formand.

Da konservator Petersen, ved overtagelsen av sin nye stilling, maatte fratræde som overlærer, og man desuten fandt at hans mange tjenesteaar som Videnskapsselskapets bibliotekar maatte komme ham tilgode, blev hans gage, med Kirke- og Undervisningsdepartementets approbation, straks fastsat til 4000 kr.

Den ledige stilling som Videnskapsselskapets bibliotekar besluttet direktionen foreløbig at søke besat ved konstitution for et aar, med de gamle lønsvilkaar. I skrivelse til Kirke- og Undervisningsdepartementet av 7. juli 1915 fremholdt direktionen imidlertid nødvendigheten av at stillingen i en nær fremtid blev utstyrt med slike vilkaar at en fuldt utdannet bibliotekar vilde finde sig tjent med at ofre den sin udelte interesse og arbeidsevne. Stillingen hadde hittil været en bisyssel. Efter den betydelige utvikling som biblioteket hadde gjennemgaat i de senere aar, vilde denne ordning vise sig mere og mere uholdbar. Direktionen antydet et forslag om at fastsætte for bibliotekaren samme lønsvilkaar som for bestyrerne av Videnskapsselskapets større videnskabelige samlinger, og vilde forøvrig komme tilbake til spørsmaalet ved motiveringen av sit andragende om statsbidraget for næste budgettermin.

Til konstitution i stillingen som Videnskapsselskapets bibliotekar meldte der sig seks ansøkere. Direktionen besluttet at konstituere universitetsstipendiat dr. philos. JOHAN DANIEL LANDMARK, fra 1. september 1915.

Dr. Landmark er født i Beitstaden 11. juni 1876. Han tok eksamen artium 1900 og den filosofiske doktorgrad ved Kristiania universitet 1909. I de følgende aar opholdt han sig med offentlig stipendium i Tyskland, hvor han studerte 1910—1911 i Leipzig, 1912 i Heidelberg. Fra 1. juli 1914 hadde han adjunktstipendium i filosofi ved universitetet i Kristiania. Siden høsten 1912 var han desuten stadig sysselsat som frivillig assistent i Universitetsbiblioteket.

Dr. Landmark tiltraadte som bibliotekar i begyndelsen av november. Under ledigheten førte konservator Petersen fremdeles det nødvendige tilsyn med biblioteket og besørget dets korrespondanse.

I direktionens møte 7. december 1915 blev det vedtat at bibliotekets bokutvalg for fremtiden skulde bestaa av selskapets bibliotekar (utvalgets formand), bestyrerne for selskapets større videnskabelige samlinger, og selskapets sekretær. Til at revidere instruksen for bokutvalget blev der opnævnt en komité, bestaaende av selskapets vicepræses, skolebestyrer Føyn, konservator Nordgaard, og selskapets sekretær, overlærer Gundersen.

I samme møte blev det bestemt at Videnskapsselskapets Skrifter for fremtiden skulde utkomme i to hefter hvert aar, og som terminer for anmeldelse av avhandlinger til optagelse i aarsskriftets 1ste og 2det hefte blev fastsat 31. oktober og 30. april.

Videnskapsselskapets S k r i f t e r 1915 indledes med en biografi Karl Ditlev Rygh av Th. Petersen, og indeholder forøvrig i alt 9 avhandlinger.

1ste hefte indeholder:
Th. Petersen. *Karl Ditlev Rygh.*
Nr. 1. K. Rygh. Ørlandet i forhistorisk tid.
» 2. H. Printz. Beiträge zur Kenntnis der Chlorophyceen und ihrer Verbreitung in Norwegen.
» 3. Andr. Notø. Beitstadens flora.
» 4. H. Printz. Contributiones ad floram Asiae interioris pertinentes, I.
» 5. F. Økland. Trøndelagens landsnegler.
2det hefte vil indeholde:
Nr. 6. Th. Petersen. Kongespeilets blýsteyptir hersporar.
» 7. H. Kaldhol. Bidrag til Romsdals amts kvartærgeologi.
» 8. Th. Petersen. Oversigt over Oldsaksamlingens tilvekst i 1915 av saker ældre end Reformationen.
» 9. O. Nordgaard. Contributions to the Life History of Fishes in the Trondhjem Fjord and its Environs.

Om de forskjellige samlingers utvikling i aarets løp foreligger der i det følgende indberetninger fra samlingenes bestyrere.

Til stipendier var der bevilget 1100 kr. Av dette beløp blev der tildelt konservator Printz 400 kr. til undersøkelser av Trondhjemsfjordens algevegetation, og konservator Th. Petersen 700 kr. til arkæologiske undersøkelser. Bestyrerne for de zoologiske samlinger hadde paa grund av det knappe budget git avkald paa de vanlige stipendier.

Ved direktionens beslutning av 18. mai 1915 blev Videnskapsselskabets præses, overlærer Sommerfelt, efter ønske avløst som medlem av selskapets bygningskomité av vicepræses, skolebestyrer Føyn.

I aarets løp blev der opført en murbygning paa gaardspladsen, hvor der er indredet kokerum for de zoologiske samlinger og priveter.

Videnskapsselskapets bibliotekar dr. Landmark foreslog i december 1915 indredning av et brandfrit rum til opbevaring av selskapets værdifulde samling av manuskripter. I direktionsmøte 7. december 1915 blev det besluttet at oversende forslaget til Videnskapsselskapets bygningskomité og henstille til komitéen at utrede spørsmaalet.

Trondhjems Tekniske Læreanstalts Elevforening har i juni 1915 forært Videnskapsselskapet foreningens eiendele.

Fra overretssakfører Didriksen, Røros, har Videnskapsselskapet faat manuskriptet til hans historiske drama »Hans Aasen« og to malerier med motiver fra Rørostrakten.

I Videnskapsselskapets generalforsamling 26. oktober 1915 blev selskapets præses, overlærer Sommerfelt, og selskapets vice

præses, skolebestyrer Foyn, begge gjenvalgt. Istedenfor overlærer Karl Schøyen, som hadde frabedt sig gjenvalg, valgte generalforsamlingen justitiarius i Trondhjems overret F. Beichmann til medlem av direktionen. Overlærer Schøyen hadde været medlem av Videnskapsselskapets direktion fra 22. oktober 1902.

Til revisorer blev gjenvalgt overlærer ved Trondhjems Katedralskole Joh. P. Petersen og overlærer ved Trondhjems tekniske mellemskole J. G. Lund.

Ved utgangen av 1915 hadde Videnskapsselskapet 188 betalende medlemmer, derav 7 utenbys. Av de indenbys medlemmer var 130 optat før utgangen av 1903; de øvrige 51 var indmeldt efter ændringen av Videnskapsselskapets statuter, stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904. Desuten hadde selskapet 6 livsvarige medlemmer utnævnt av direktionen ifølge statuternes § 7.

Videnskapsselskapets kapitalformue beløp sig ved utgangen av 1915 til kr. 283,426.39. Hertil kommer forskudsfondet, rektor Lossius og hustrus legat, kr. 5000, som fremdeles er tat til indtægt i kasseregnskapet.

Med hensyn til Videnskapsselskapets indtægter og utgifter i det forløpne aar og status for Videnskapsselskapets legater og fonds, henvises til omstaaende utdrag av regnskapene.

I direktionen for

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab Trondhjems Museum

Trondhjem i juni 1916.

Axel Sommerfelt. Føyn. O. Nordgaard. Alfr. Getz.

Beichmann. Andr. Berg. Sem Sæland.

Carl Gundersen.

Utdrag

av det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs regnskap for 1915.

Indtægt:

1.	Beholdning fra 1914		kr. 2,215.63
2.	Hans Majestæt Kongens bidrag		400.00
3.	Statskassens bidrag		17,600.00
4.	Trondhjems Brændevinssamlags bidrag		» 6,000.00
5.	Trondhjems Sparebanks bidrag:		
	a. ordinært driftstilskud	kr. 4,000.00	
	b. rentefrihet av pantelaan	» 2,535.00	
			6,535.00
6	Trondhjems kommunes bidrag:		
	a. Vedlikehold av bygningene, eftergivelse av eiendomsskat, brandkontingent og vandavgift	kr. 1,165.64	
	b. Drift av lys- og varmeanlæg ..	» 4,680.38	
			5,846.02
7.	Renter i 1915:		
	a. $^2/_3$ av Hammers legats utbytte	kr. 4,193.21	
	b. $^5/_6$ av Poulssons	1,388.45	
	c. Aas og hustrus	596.81	
	d. Benneches » »	» 870.81	
	e. $^5/_6$ av Jenssens » »	» 1,041.67	
	f. $^4/_5$ av det Trondhjemske Gavefonds utbytte	» 299.58	
	g. $^1/_3$ av Lundgreens legats utbytte	» 632.65	
	h. Av kassebeholdning i Trondhjems Sparebank	» 158.76	
	i. Av restanser	» 30.90	
			9,212.84
8.	Utbytte av den Hjelmstjerne-Rosencroneske stiftelse		» 2,694.09
9.	Medlemskontingent		» 995.00
10.	Salg av Skrifter		» 35.40
11.	Leieavgift av tomt		» 850.00
		Overført	kr. 52,383.98

			Overført kr.	52,383.98
12.	Entré		»	133.50
13.	Leieindtægt av Kalvskindsgaten 1 a		»	354.00
14.	Tilfældige indtægter		»	30.00
			kr.	52,901.48

Utgift:

1.	Lønninger			kr.	19,126.39
2.	Samlingene:				
	a. Oldsaksamlingen		kr. 2,358.85		
	b. Oldsaksamlingens bibliotek		» 143.82		
	c. Myntsamlingen		» 53.50		
	d. De zoologiske samlinger:				
	1. Samlingenes ordinære drift	kr. 2,085.31			
	2. Undersøkelser	» 1,000.00			
			3,085.31		
	e. Den botaniske samling:				
	1. Samlingens ordinære drift	kr. 799.84			
	2. Kontorhold for bestyreren	» 500.00			
	3. Ekstraordinært: anskaffelse av mikroskop	» 573.92			
			1,873.76		
	f. Mineralsamlingen		» 8.86		
	g. Biblioteket		» 4,530.30		
				»	12,054.40
3.	Stipendier			»	1,100.00
4.	Livrente til doktor Hagen			»	800.00
5.	Utgivelse av Skrifter			»	3,918.31
6.	Kommunale avgifter:				
	a. Vedlikehold av bygningene, eiendomsskat, etc.		kr. 1,165.64		
	b. Drift av lys- og varmeanlæg		» 4,680.38		
				»	5,846.02
7.	Renter av pantelaan i Videnskapsselskapets bygninger			»	3,996.75
8.	Utgifter vedkommende Kalvskindsgaten 1 a				156.27
9.	Opsyn i samlingene			»	385.25
10.	Renhold			»	422.12
11.	Telefon			»	334.66
				Overført kr.	48,140.17

		Overført kr.	48,140.17
12. Overført til det Trondhjemske Gavefond: Tre livsvarige medlemmers kontingent		»	300.00
13. Tilfældige utgifter		»	1,261.31
14. Beholdning:			
a. Restanser:			
1. Tomteleie	kr. 850.00		
2. Medlemskontingent	» 185.00		
3. Renter	» 550.00		
	kr. 1,585.00		
b. Indestaaende i Trondhjems Sparebank	» 138.27		
c. Kassebeholdning	» 1,476.73		
		»	3,200.00
		kr.	52,901.48

Oversigt

over status for det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs legater og fonds 31. december 1915.

1.	Hammers legat:		
	Beholdning fra 1914 .... kr.	127,936.29	
	Av renterne i 1915 oplagt 1/3 . . »	2,096.60	
			kr. 130,032.89
2.	Poulssons legat:		
	Beholdning fra 1914 .... kr.	33,669.27	
	Av renterne i 1915 oplagt 1/6 . . »	277.69	
			33,946.96
3.	Aas og hustrus legat .... »		12,000.00
4.	Benneches legat H. A. Benneches stipendiefond		20,000.00
5.	a. Konsul Anton Mathias Jenssens legat ..... »		25,000.00
5.	b. Jenssens legats akkumulationsfond:		
	Beholdning fra 1914 .... kr.	1,574.93	
	Renter i 1915 .... »	68.09	
	Overført fra Jenssens legat 1/6 av renter for 1915 .... »	208.33	
			1,851.35
6.	Det Trondhjemske Gavefond:		
	Beholdning fra 1914 .... kr.	7,983.67	
	Av renterne i 1915 oplagt 1/5 . . »	74.90	
	Tre livsvarige medlemmers kontingent	300.00	
			8,358.57
7.	a. Grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat .... »		50,000.00
7.	b. Lundgreens legats akkumulationsfond:		
	Overført 2/3 av hovedlegatets renter 1914 .... kr.	959.70	
	Renter i 1915 .... »	11.63	
	Overført 2/3 av hovedlegatets renter 1915 .... »	1,265.29	
		»	2,236.62
		Tils. kr.	283,426.39

8. Rektor Lossius og hustrus fond (Forskudsfondet): Tilgode av kasseregnskapet kr. 5,000.00.

Fundats

for

grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat

til

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab i Trondhjem

stadfæstet av det Kongelige Kirke- og Undervisningsdepartement 7. august 1915.

§ 1.

Grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat, hvis grundfond beløper sig til 50,000 kr. — femti tusen kroner —, tilhører det Kongelige Norske Videnskabers Selskab i Trondhjem (Trondhjems Museum), og bestyres av Videnskapsselskapets direktion.

§ 2.

Legatet skal, med den tilvekst det i tidens løp faar, utgjøre en urørlig kapital, hvorav intet kan bli tat til laans til dækkelse av løpende utgifter. Kapitalen skal anbringes paa saadan maate som for offentlige stiftelsers midler er eller blir bestemt.

§ 3.

Legatets formaal er at fremme videnskabelig forskning av det nordenfjeldske Norges, særlig de to trondhjemske amters, vertebratfauna.

Til dette formaal anvendes foreløbig hvert aar, som reisestipendier og som bidrag til undersøkelser, 1/3 — en tredjedel — av de aarlige renter.

De andre 2/3 — to tredjedele — av de aarlige renter henlægges indtil videre til et akkumulationsfond, som oppebærer renterne av sin egen kapital. Hver gang dette akkumulationsfond har naadd et beløp av 10,000 kr. — ti tusen kroner —, blir 10,000 kr. — derav at overføre til legatets kapital.

Efterat kapitalen paa denne maate er steget til 100,000 kr. — et hundrede tusen kroner —, kan for fremtiden enten det hele rentebeløp, eller saa meget av renterne som Videnskapsselskapets direktion efter omstændighetene for hvert aars bud

get finder passende, anvendes i det av testator bestemte øiemed. Det som ikke blir anvendt av hvert aars renter, blir lagt til kapitalen.

Av et eventuelt overskud over de urørlige 100,000 kr. — et hundrede tusen kroner — kan Videnskapsselskapets direktion anvende indtil 10,000 kr. — ti tusen kroner — til at utgi et smukt utstyret, populært videnskabelig, illustrert verk over Trondhjems og omegns fuldstændige ornitologiske fauna. Verket skal trykkes i Trondhjem.

§ 4.

Regnskap over legatet blir for hvert aar, inden paafølgende februar maaneds utgang, at indsende gjennem Trondhjems Stiftsdirektion til Kirke- og Undervisningsdepartementet til revision og decision.

Ogsaa forøvrig er legatet undergit den for offentlige legater og stiftelser til enhver tid anordnede kontrol.

I direktionen for
Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)

Trondhjem 9. juni 1915.

Axel Sommerfelt. Føyn. K. Schøyen. Alfred Getz.
Sem Sæland. O. Nordgaard. Andr. Berg.

Oldsaksamlingen.

(Bestyrer TH. PETERSEN).

Oldsaksamlingen har iaar hat en tilvekst av 188 nummere (katal.nr. 11267—11455).[1]

Herav falder 63 nummere paa stenalderen, hvis tilvekst likesom i de nærmest foregaaende aar for en stor del bestaar av fund fra tidligere kjendte og nye bopladse i Romsdalen og Nordmøre. Saaledes er der kommet betydelige samlinger fra de store fundpladse paa Tornes i Frænen. De bestaar som vanlig væsentlig av arbeidsavfald av flint, bergkrystal og stenarter, men indeholder ogsaa adskillige redskaper. Fra Akerø har hr. sogneprest H. SAXLUND indsendt en række nye fund, navnlig fra flintpladsene paa den sydvestlige del av øen Gossa. Flinterne, saavel arbeidsavfald som redskaper, findes her ofte i ringe høide over havet, ja ikke sjelden helt nede i fjæren. Det er mulig at dette tildels har sin aarsak i at de av bølgeslaget er fort nedover, efterhvert som landet er steget. „Fjæreflinten" har gjennemgaaende en anden karakter end de flinter som findes i de høiere niveauer. Om ballastflint kan der her neppe være tale. Flere indsendte fund fra Romsdalen, deriblandt en eiendommelig formet stenøks fra Haukebø, Akerø, skyldes hr. bokholder A. L. KRINGSTADS varme interesse for museet. Paa bopladsen i Allanenget, Kristiansund, har hr. overlærer NUMMEDAL fortsat sine undersøkelser paa den lavere terrasse (Allanenget IV) og gjort nye og rike fund av betydelig interesse. Foruten at indeholde en stor mængde arbeidsavfald og redskaper av flint og og stenarter utmerker disse fund sig ved sine eiendommelige former av skifer og stenarter. Fundene blir foreløbig rent summarisk publiceret i samlingens tilvekstfortegnelse, men det vilde være at ønske at hr. NUMMEDAL fik anledning til en samlet bearbeidelse av det hele fundmateriale. Undersøkelsen av denne boplads er endnu ikke tilendebragt. Fra Nordlandet ved Kristiansund har hr. NUMMEDAL indsendt større fund fra nye flintpladse fra ældre stenalder ved Voldvandet og Kolvik. Av de øvrige fund fra stenalderen kan fremhæves et brudstykke

[1] Hvert fund katalogiseres under et enkelt nummer, som saaledes kan omfatte et større antal stykker.

av en skafthuløkse av en form, som er typisk for de jydske enkeltgrave. Det interessante stykke er fundet paa gaarden Hjorten, Bergsøen, Gjemnes, og indsendt av hr. lærer K. Gronseth, Kristiansund. Fra Lille-Huseby i Aasen er indkommen en meget vakker tyknakket flintøkse med hulegg fundet ved grustak i den moræneryg, som strækker sig tvers over dalen mellem Hoklingen og Hammervandet. Fundet er kontrolleret av konservator og er utvilsomt et gravfund.

8 nummere er fra yngre jernalder, derav to mindre gravfund, det ene fra Lyngjem i Grytten, det andet fra gaarden Hammer i Snaasen. Fra Drivstuen i Opdal har hr. lærer Engel Mesloe indsendt en vel vedlikeholdt spydspids av jern fundet ved jernbanearbeide noget søndenfor fjeldstuen ved den ældgamle vei over Dovrefjeld. Paa omtrent samme sted er ogsaa tidligere gjort et gravfund, som nu opbevares i universitetets oldsaksamling. En anden vei over Dovre gik om Drotningdalen, hvorfra museet ogsaa har et gravfund fra yngre jernalder.

Av den øvrige tilvekst skriver 106 nummere sig fra middelalder og efterreformatorisk tid; de er for en større del indkjøpt fra en privatsamling. Ved grundgravninger i Trondhjem er der ogsaa iaar indkommet en række fund opsamlet under hr. biblioteksassistent V. Ronanders tilsyn. Navnlig har en gravning under Erling Skakkes gate 5, hjørnet mot St. Jørgensveiten, git et rikt utbytte. Kulturlaget hadde her en dybde av indtil 3 m. og indeholdt en mængde mere og mindre velbevarte gjenstande likefra den ældre middelalder og ned til begyndelsen av det 19. aarhundrede. Sakerne frembyder hovedsagelig de fra tidligere byfund kjendte former av horn, ben, klebersten og træ, brudstykker av rhinske krus m. m. Særlig kan dog nævnes et større brudstykke av en liten spillebrikke av ben av en form, som gaar tilbake til typer fra yngre vikingetid. Av interesse er ogsaa det betydelige antal skaar av glaseret lertøi av de forskjelligste former, væsentlig fra det 18. aarhundrede og utvilsomt frembringelser av hjemlig industri. Betydelige fund, dog alle fra efterreformatorisk tid, blev ogsaa gjort ved en grundgravning i Søndre gate 15, Trondhjems Handelsbanks gaard. Ved to gravninger har man stott paa middelalderske kirkegaarde, hvorfra der blev opsamlet endel kranier og andre skeletdele. Den ene gravning fandt sted under Søndre gate 4 (Adresseavisens gaard) ut mot Apotekerveiten. Ogsaa tidligere har man under denne gaard fundet gamle grave. Det ligger nær at henføre den kirkegaard, hvortil disse grave hører, til den av Harald Haardraade byggede Gregoriuskirke, som ogsaa nævnes i senere middelalderske kilder. Det er dog ikke helt utelukket at disse

gravfund staar i forbindelse med de middelalderske grave, som tidligere kjendtes fra Realkreditbankens tomt, og i saa fald maa vel denne kirkegaard ha tilhørt Olavskirken. Ved en anden gravning, utenfor Kjøpmandsgaten 4, det nordre hjørne mot Broveiten, fandt man skeletrester i forbindelse med to gamle grundmure, som gik parallelt i retning øst—vest med en indbyrdes avstand av 6 m. De fundne murrester blev opmaalt og kartlagt og er nærmere omtalt i den trondhjemske avdeling av fortidsmindeforeningens aarsberetning 1915. Hvorvidt man her har støtt paa rester av en hittil ukjendt middelaldersk kirke, er det endnu vanskelig at uttale noget sikkert om, før man har hat anledning til at blotte murene i en større utstrækning.

Av tilveksten fra nyere tid kan ogsaa nævnes et lappisk gravfund ved Møsjøen i Tydalen, ca. en halv mil syd for Stugudal, tæt ved den gamle vintervei mellem Herjedalen og Trondhjem, indsendt av hr. gaardbruker Ola Stugudal. Gravens indhold bestod av endel skeletrester, et økseblad, en pilespids av jern og en liten messingring. Liket har været nedsat i et litet gravrum i en ur og var dækket av næver sammensyet med senetraad. Efter professor K. Schreiners velvillige undersøkelse av skeletresterne har disse tilhørt et barn, og som gravgodset viser, en gut. Gravens alder er vanskelig at datere, men tør neppe være ældre end 1700-tallet. Denne grav er den sydligste hittil kjendte lappegrav fra utmark her i landet.

Av de til arkæologiske undersøkelser og reiser bevilgede kr. 700 er kr. 200 utbetalt hr. overlærer Nummedal som honorar for hans undersøkelser i Nordmøre; resten er disponeret av konservator. Nogen større utgravninger har ikke fundet sted, derimot har konservator foretat en række reiseundersøkelser i forbindelse med mindre gravninger rundt omkring i distriktet med undtagelse av Nordmøre og Romsdalen. Særlig kan nævnes en undersøkelse av Røsaadalen og trakterne omkring Røsvatnet i Hatfjelddalen, hvor der kan paavises endel gravrøser av utvilsom skandinavisk oprindelse. Da den nuværende bebyggelse ved Røsaavatnet neppe kan føres længere tilbake end til tiden omkring 1600, viser saaledes gravene at disse trakter har været bebodd allerede i hedensk tid, omend bebyggelsen da likesom nu har været meget spredt. Senere maa dog disse egne være blit opgit av den fastboende befolkning. Dette er et fænomen som kan paavises ogsaa i andre av de mere avsidesliggende indlandsbygder i det nordenfjeldske, og hænger antagelig sammen med den almindelige nedgang i den senere middelalder. Som mere haandgribelige faktorer har maaske klimatforværring og farsotter ogsaa spillet ind. Da det var midt i høiaannen, kunde der ikke foretages nogen nærmere under-

søkelse av disse gravroser, som forøvrig i regelen var saa ode lagt at en saadan i de fleste tilfælde neppe vilde gi noget ut bytte. En undersøkelse maa dog ved leilighet finde sted, da der er planer oppe om en regulering av vasdraget, hvorved disse grave vil bli sat under vand. Under en reise i Salberg, Inderøen, blev der fundet en hittil ukjendt bygdeborg paa Klingerhaugen ovenfor gaarden Raufloen, hvis mure delvis er usedvanlig vel bevaret.

Ut paa høsten fik konservator anledning til sammen med ammanuensis ved Statens historiska Museum i Stockholm, dr. G. Hallström, at underkaste helleristningerne ved Bardal i Beitstaden en fornyet undersøkelse. Da veiret var meget gunstig, solskin vekslende med regnbyger, hvorved ristningerne stadig holdtes fugtige, lykkedes det os at berigtige adskillige av de ældre iagttagelser, hvorom der hittil har hersket tvil, likesom helt nye figurer blev fundet paa de gamle ristningsflater. De er av betydelig interesse og vil senere bli publiceret. Man fik i det hele det bestemte indtryk at disse ristninger maa være utført gjennem et meget langt tidsrum, helt fra stenalderen og langt ned i broncealderen, og at det maatte kunne lykkes ialfald delvis at utskille de forskjellige lag. Et saadant arbeide bør dog utføres av flere arkæologer i forening, forat man gjensidig kan kontrollere hinanden og diskutere de enkelte figurer. Ogsaa en helt ny ristning bestaaende udelukkende av dyrefigurer, dog av en anden karakter end paa de store ristninger, blev opdaget.

Under disse reiser er alle fortidsminder fotograferet i saa stor utstrækning som mulig, og i aarets løp er samlingens hele fotografimateriale av faste fortidslevninger ordnet og opklæbet paa karton.

Ved hr. direktør Bull Simonsens imøtekommenhet har konservator faat fri reise paa Nordenfjeldske Dampskibsselskaps skibe.

Med velvillig tilladelse av amtmændene i Romsdalen, Søndre og Nordre Trondhjems og Nordlands amt er der paa offentlige steder i de distrikter, som er museet underlagt, gjennem lensmændene blit opslaat en kundgjørelse, som indskjærper loven av 13/7 1905 om fredning og bevaring av fortidslevninger. Samme kundgjørelse har ogsaa Jernbanestyrelsen velvilligst besørget opslaat paa samtlige jernbanestationer i det nordenfjeldske.

Samlingen er i studieøiemed besøkt av antikvar dr. Ture J. Arne og ammanuensis dr. G. Hallström, begge fra Statens historiska Museum, Stockholm, av frk. Agnes Branting, Stockholm, dr. O. Solberg, det etnografiske Museum, Kristiania, og hr. assistent S. Grieg, Universitetets Oldsaksamling, Kristiania.

Oldsaksamlingens haandbibliotek har i det forløpne aar mottat en værdifuld forøkelse, idet avd. overlærer K. RYGHS efterlatte arkæologiske bøker er skjænket biblioteket av hans arvinger.

Gaver til samlingen er i 1915 indkommet fra følgende:

1. Hr. gaardbruker Oliver Alstad, Skatval.
2. » » Ole Bergsve, Skatval.
3. Buchholdt, Frosta.
4. » ammanuensis dr. G. Hallström, Stockholm.
5. » gaardbruker Johan T. Hammer, Snaasen.
6. Benjamin Hegg, Agdenes.
7. » forvalter Heggem, Rotvold.
8. gaardbruker John P. Hernes, Frosta.
9. » » Martin Huseby, Aasen.
10. » » Andreas Johansen, Sandø, Akerø.
11. Frk. Margarethe Koren, Kristiania.
12. Hr. sergent Thoralf Larsen, Hevne.
13. » overlærer W. Lund, Trondhjem.
14. » » A. Nummedal, Kristiansund.
15. » sogneprest H. Saxlund, Akerø.
16. » fanejunker H. Seem, Grong.
17. » overlærer A. Sommerfelt, Trondhjem.
18. » gaardbruker Ola Stugudal, Tydalen.
19. » » Tomas Størseth sen., Rissen.
20. » gymnasiast Arne Tilseth, Bratsberg.
21. Finansdepartementets oppeborselskontor, Kristiania.
22. Den trondhjemske avdeling av den norske fortidsmindeforening.
23. Trondhjems Handelsbank.

Mynt- og medaljesamlingen.

Bestyrer: B. Hartmann.

Samlingen har, dels ved kjøp og dels ved gaver, hat en tilvekst av 2 medaljer i tin og messing, 9 sølvmynter, 25 kobber- og broncemynter, 2 nikelmynter, 1 messingjeton og 2 polletter = 41 stykker. Den hele beholdning er nu 17,136 nr., hvorav 1397 medaljer, 15,145 mynter, 398 pengesedler, 196 tegn og jetons.

Gaver er indkommet fra følgende:

Fra vicekonsul H. Gundersen, Cardiff, 2 russiske kobbermynter.
W. P. Merville, Niagara Falls, New-York, 10 diverse amerikanske mynter.
hr. Ole Petersen en engelsk medalje.
fru Emilie Gullichsen, Røros, 14 diverse sølv og kobbermynter og 2 svenske polletter.
2 unævnte givere 4 sølvmynter og 4 kobbermynter.

Blandt de øvrige erhvervede nummere er endvidere at nævne en gammel tysk St. Georgs skuepenge (amuletmedalje).

Ogsaa i 1915 er indkommet 2 kufiske smukt prægede og vel konserverte sølvmynter, der har tilhørt det større i 1913 erhvervede fund fra Holte i Orkedalen, som fra først av var kommet paa vildspor, men nu er blit indlemmet i det større og danner en værdifuld komplettering til dette. Holtefundet bestaar altsaa nu av 61 sølvmynter, naar disse to og den i 1905 paa samme sted fundne, der sikkert alle har tilhørt samme fund, medregnes.

De mynter, der tilhører dette og det andet kufiske fund fra 1913, har fremdeles befundet sig hos professor A. Seippel til nærmere granskning med den forestaaende beskrivelse i aarsskriftet for øie.

En større del av samlingens mynter, navnlig de antike græske og romerske, er blit revideret i løpet av de par sidste aar.

Paa grund av de ekstraordinære utgifter, der har været forbundet med erhvervelsen av de 2 kufiske myntfund er ogsaa iaar litet anvendt til indkjøp, hvorved forøkelsen i det hele er blit mindre end sedvanlig.

Den zoologiske samling.

Bestyrer (For pattedyr og evertebrater dr HJ. BROCH, for fugler, fisk. og evertebrater O. NORDGAARD).

Pattedyrsamlingen har i 1915 faat en tilvekst av en korsræv fra Aafjorden, en vildren fra Dovre, og en vakker oter, som vaktmester P. M. ROEL ved den biologiske station hadde fanget i en ruse. Den sidste er under præparering til den store stranddyregruppe og vil antagelig kunne opstilles meget snart i 1916. Musiksersjant ANDERSEN skaffet museet et interessant ekornskind fra Tonset; det er av et partielt albint eksemplar og har som saadant adskillig interesse, til trods for at det desværre er defekt, da klørne er klippet bort, som vanlig paa »graaverk«.

Efter anmodning fra hr. dr. ERIC MJOBERG, Stockholm, har konservator deltat i bearbeidelsen av dennes indsamlinger fra Nordvest-Australien. Konservator har her bearbeidet cirripedierne og alcyonarierne. Ved undersøkelsen av alcyonarierne, som samtlige skriver sig fra den rike perlebanke vestsydvest for Cap Joubert (nær det australske centrum for perlefiske, byen Broome), viste det sig nødvendig at lave en hel mængde mikroskopiske præparater; disse danner hovedgrundlaget for det arbeide som i 1916 vil bli offentliggjort i Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar angaaende dr. MJOBERGS alcyonarier, og da der her ogsaa er beskrevet flere hittil ukjendte arter, har samlingen betydning for senere undersøkere. Præparatene — ialt 145 — er indlemmet i museets samlinger.

Ved fjordundersøkelserne er der indsamlet materiale som dels har tjent til sammenlignende studier i anledning av de forannævnte undersøkelser, dels tar sigte paa en videregaaende utredning av fjordens cirripedier. Man skulde tro at en gruppe som cirripediene (langhalser og rur) maatte være godt utredet i vore farvande; men ved nærmere undersøkelse viser det sig, at dette slet ikke er tilfældet. Vi vet ganske vist hvilke arter vi omtrent har her, og kan i almindelighet noksaa let avgjøre deres identitet; men flere av artene er i virkeligheten ikke synderlig indgaaende studert og utredet, og konservator har derfor tat fat paa denne opgave.

I første række gjaldt det en nærmere undersøkelse av den

eiendommelige parasitiske langhals *Anelasma squalicola* (LOVÉN) som blev beskrevet ganske kort allerede i 1844 av den store svenske forsker SVEN LOVÉN. De foreliggende data angaaende dyret er meget mangelfulde, da den i almindelighet ikke er synderlig hyppig i sin optræden. Her i Trondhjemsfjorden synes den at være almindeligere end de fleste andre steder, og jeg har fundet den paa op til 5 % av de undersøkte svarttorsk (*Etmopterus spinax* LIN.) Det forholdsvis rike materiale har allerede ved de første undersøkelser vist flere eiendommeligheter ved arten som har stor interesse. *Anelasma* er noget degenerert i forhold til sine nærmere slegtninger blandt langhalsene, men dog mindre end man kanske skulde ventet det hos en fuldblods parasit. Den har tydelig ialfald delvis beholdt langhalsenes normale ernæringsmaate, idet den har en meget velutviklet fordøielseskanal med ganske store, tilhørende fordøielseskjertler. Men likesaa sikkert synes det at være, at den ved siden herav optar en hel del av sin næring gjennem de eiendommelige grenete og rotformige utløpere, som fæster den til væggene i den hulhet hvori dyret sitter indsænket i haiens legeme; disse utløpere kan vi følge temmelig dypt ind i haiens muskulatur, og de viser en bygning som tydelig minder om de rotlignende filamenter, som den sækformige cirriped *Sacculina* benytter som forankringsorganer og som næringsopsugende organer i sin vert, strandkrabben. En anden eiendommelighet hos *Anelasma* viser at den ikke har fjernet sig langt fra de ikke parasitiske langhalser. Det voksne dyr er endnu utstyrt med forholdsvis velutviklete cementkjertler, organer som er typiske for de ikke parasitiske cirripedier, og som tjener til at utskille det kitstof hvormed de fæster sig til underlaget. Paa grund av den bedre konservering de friske dyr tillot, lykkedes det at avgjøre naturen av disse kjertler hos *Anelasma*, og at paavise at de ikke kan tydes som degenererende eggceller, saaledes som GEOFFROY SMITH (1906) har ment. De videre resultater av undersøkelsene over fjordens cirripedier vil bli offentliggjort i selskapets skrifter.

I 1915 har konservator offentliggjort i selskapets skrifter avhandlingen: Hydroiduntersuchungen IV. Beiträge zur Kenntnis der Gonophoren der Tubulariiden.

Fuglesamlingen er i 1915 blit forøket med mange indenlandske arter, hvorav skal nævnes:

10/2. Taarnfalk, *Falco tinnunculus* LIN., ♂ fra Hittra. Gave av ingeniør HERM. FJELDBERG.

23/4. Lattermaase, *Larus ridibundus* LIN., ♂ skutt paa Marienborg ved Trondhjem. Gave av opsynsmand K. LIED.

10/7. Spurvehøk, *Astur nisus* Lin., fanget ved Beian. Gave av hr. Rambeck Stang.

17/7. Sumphøne, *Galinula chloropus* Lin., fra Strøm i Bjørnør.

27/7. Stenskvet, *Saxicola oenanthe* Lin., ♀ fra Søberg i Melhus. Gave av præparant Ryther.

16/7. Rypekylling, *Lagopus lagopus* Lin., fra Rissa. Gave av gaardbruker Jon Holten.

11/9. Spurvehøk, *Astur nisus* Lin., fra Rissa. Gave av overrets sakfører Meinhardt.

25/9. Ryporre, *Tetrao tetrix* × *Lagopus lagopus*, ♂ fra Leksviken.

1/10. Perleugle, *Strix tengmalmi* Gmel., ♀ fra Hitra. Gave av ingeniør Herm. Fjeldberg.

5/11. Vandrikse, *Rallus aquaticus* Lin., fra Ørlandet.

10/12. To alkekonger, *Mergulus alle* Lin., fra Gulosen. Gave av ingeniør E. Gram.

12/12. Tre graairisk, *Acanthis linaria* Lin., fra Byaasen. Gave av lærer Kr. Grottum.

Eggsamlingen har ogsaa vokset, baade ved kjøp og gaver. Der er saaledes kjøpt 4 kuld av løvsanger, *Sylvia trochilus* Lin., fra Stuedalen i Tydalen (mai 1915), samt et kuld (5 egg) av træpiplerke, *Anthur trivialis* Lin. Som gave fra lærer Kr. Grottum er mottat et kuld fiskandegg fra Jonsvandet, 28/6 1915.

Fiskesamlingen. Den 6/1 sendte Nikolai Strom, Kirksæterøren i Hevne, en sølvuer, *Sparus centrodontus* De la Roche, fisket i Hevnefjorden paa uergarn i et dyp av 200 meter. I januar maaned fik vi ogsaa sendt en sølvuer fra Nesvalen.

Den 28/1 kom fisker Myhre med en stenbrosme, *Physis blennioides* Brün., fisket i Munkholmdypet. Det var en hun, l. 50 cm., med ganske smaa eggsække.

Den 8/2 mottok avdelingen fra Johan A. Nordbuen, Halten, en stenbrosme. Eksemplaret var en ♀ med umodne egg i ovarierne og var fisket ved Halten d. 5/2 paa ca. 100 meter vand. Totallængde 54 cm, I maven rester av krustaceer.

Den 2/6 fisket Johan L. Johnsen ved gaarden Hangran paa Byneset med orretkastenot en slethvarr, *Bothus rhombus* Lin., paa ca. 5 meters dyp. Eksemplaret var en ♂ med middelsstore melkesække, l. 54,5 cm. I sine sidste „Meddelelser om Norges fiske" anfører professor Collett, at det nordligste punkt, hvor arten hittil med vishet er iakttat, er ved Statland (1899). Nordgrensen kan nu flyttes til Trondhjemsfjorden, hvis fiskefauna

saaledes er blit forøket. Det er dog neppe rimelig, at den vil komme til at spille nogen rolle som matfisk i fjorden.

I juli maaned kom der til museet 2 hanner av fløifisk, *Callionymus lyra* Lin., fra Strømfjorden, Hittra. Mot slutten av samme maaned fik vi ogsaa sendt en laksestørje, *Lampris guttatus* Brünn., av K. S. Grotting, Lund, Kolvereid. Eksemplaret var en ♀ med totallengde 97 cm. Fisken var fanget i laksenot paa ca. 3 favner vand ved Lund i Kolvereid, Ytre Namdalen, d. $^{22}/_{7}$ 1915. Den var død av kvælning i noten, og ingen hadde set den i forveien. Avstanden fra snutespidsen til bakerste kant av gjellelaaket var 30 cm. Alle finner var ensfarvet røde. I mavesækken fandtes 51 blæksprutkjæver samt 12 avlange otoliter av fisk. Som bekjendt lever denne art hovedsagelig av blæksprut og fisk. Indholdet i tarmen bestod av en graa, grøtaktig masse, hvori ikke saaes spor av blæksprutkjæver. Endel av ryggen blev skaaret av for at kunne smaksprøves i stekt tilstand. Den lignet laks i smaken og hadde ingen kjedelig bismak.

Den $^{10}/_{11}$ mottok avdelingen som gave fra fabrikeier Brandtzæg, Abelvær, en ryt, *Trigla gurnardus* Lin. Eksemplaret var en ♂, l. 35 cm., fisket ved Sørgjeslingerne. I slutten av november fik vi av hr. Alex. Mork Eidem, Rørøy, sendt en makrelgjedde, *Scombresox saurus* Walb., fisket omkr. $^{20}/_{11}$ ved Eidem i Vega. Totallengden var 33,3 cm.

Under skrapningerne i Beitstadfjorden i juli 1915 fik vi et eksemplar av en av fjordens sjeldneste fiske, nemlig *Lumpenus lampretiformis* Walb. Vi tok et ungt individ, l. 61 mm., paa grundt vand ved Beitstadhoøy. Nærmere besked herom skal bli git i „Bidrag til Trøndelagens fiskefauna", som er under bearbeidelse.

Fjordundersøkelser. I juni 1915 kom professor Kristine Bonnevie med sin assistent cand. real. frøken Ruud og 9 studenter til den biologiske station, og der blev foretat en række skrapninger ved Tautra, som er et interessant felt i faunistisk henseende. Derefter reiste vi til Skarnsundet, hvor dyrelivet paa koralbunden undersøktes.

I juli maaned gjordes en hel del skrapninger i Beitstadfjorden, f. eks. ved Vaggen, ved Beitstadlandet indover mot Stenkjær samt ved Inderøylandet. Hensigten med disse undersøkelser var dels at tilveiebringe en oversigt over bundens marine dyreliv til sammenligning med de ytre fjordpartiers, dels at bringe paa det rene, hvorvidt der var levevilkaar for en noget større guldflyndrebestand. Desuten gjordes endel iakttagelser til belysning av ærfuglens biologi.

I august var konservator Printz og samlingsbestyreren paa skrapetur til Garten og Tarva, hvor grundvandsformerne specielt var gjenstand for vor opmerksomhet. Man benyttet ogsaa anledningen til at undersøke endel forekomster paa Tarva av marine skjel og indsamlet materiale til sammenligning mellem kvartærtidens og den nuværende dyreverden.

Av litteraere arbeider har samlingsbestyreren i selskapets skrifter for 1914 faat trykt en avhandling: Havstrømmene og den norske marine fauna.

Foruten de gaver, som i det foregaaende er nævnt, skal ogsaa anføres: En hvit landsnegl, fundet ved Flones i Selbu d. 31/7 1915. Det var en hvit varietet av *Arion ater* Lin. Gave av hr. Johan E. Lund. Endelig fik avdelingen av hr. Johan Dircks 2 larver av hermelinspinder, *Harpyia vinula* Lin., fundet paa en *Salix* paa Jervfjeldet ved Jonsvandet d. 12/9 1915.

Den botaniske samling.

Bestyrer H. PRINTZ.

Samlingen har i det forløpne aar fra fru KLARA HVOSLEF, Trondhjem, som gave mottat hendes avdøde mands, skattefoged N. HVOSLEFS herbarium. Dette indeholder ca. 1600 ark væsentlig norske karplanter i særdeles smukt præparerte og vel vedlikeholdte eksemplarer.

Av Sibirieekspeditionens botaniske materiale er der yderligere indkommet ca. 2000 ark karplanter, som høsten 1914 maatte efterlates ved Ust Sistikem i Mongoliet. Ved hjælp av indfødte blev denne samling, sammen med ekspeditionens etnografiske og geologiske materiale samt andre tungere gjenstande, fragtet paa flaater nedover Jenisei til Minusinsk i Sibirien, hvor den efter avtale blev tat i forvaring vinteren over av en derboende russer. Sommeren 1915 blev den saa paa flodfærger ført videre nedover til Sosnanowski, det Sibiriske dampskibsselskaps omladningsstation ca. 500 km. ovenfor Jeniseimundingen, og herfra ved konsul JONAS LIEDS elskværdige imøtekommenhet sjøveien hjem til Norge.

Tiltrods for den lange og yderst besværlige transport nedover Jenisei ca. 5000 km. tildels gjennem stryk hvor bølgerne ofte slaar over flaaterne, hadde det tørrede botaniske materiale, som var indtullet i seilduk og pakket i kasser, holdt sig forbausende godt, ikke et eneste ark var ødelagt.

For sommeren 1915 blev der, likesom tidligere, av samlingens annuum tildelt skolebestyrer ANDR. NOTO, Levanger, et beløp som bidrag til hans floristiske undersøkelser i Nordre Trondhjems amt. Av det indsamlede materiale herfra har samlingen mottat 198 ark karplanter. De mest interessante fund blev gjort i Levanger landsogn hvorfra bl. a. indsendtes eksemplarer av *Ruppia brachypus* GAY og *Bromus inermis* LEYSS.

Resultaterne av de 2 sidste somres undersøkelser har han nedlagt i et manuskript »Beitstadens flora«, der vil bli trykt i selskapets aarsskrift for 1915.

Fra ammanuensis ved Universitetets botaniske have ROLF NORDHAGEN har samlingen mottat som gave 50 ark karplanter fra Sylene og Froøerne.

Gave til samlingen er desuten indkommet fra skoleeleverne Edvin Borthen, Hans P. Jensen og O. Skougstad, Trondhjem.

Til exsiccatsamlingen er endvidere ved kjøp erhvervet *»Rosæ Norvegicæ Exsiccatæ«* I. Ed. F. Jebe.

Algesamlingen er væsentlig forøket ved det materiale, der er indsamlet paa bestyrerens skrapninger i og utenfor Trondhjemsfjorden.

Adjunkt D. E. Hylmö, Varberg, Sverige, har som gave indsendt 48 ark marine alger fra Hallandskysten.

Fra New-York Botanical Garden er der ved bytte indkommet 90 arter væsentlig vestindiske *Siphoneer* hvoriblandt nogle store sjeldenheter.

56 eksemplarer fersk og saltvands *chlorophyceer* er i bytte mottat fra Berliner Botanischer Tauschverein.

Arbeidet ved samlingen har for det væsentligste bestaat i opklæbning, forgiftning og indordning av det i aaret indkomne materiale samt leilighetvis i fortsat opklæbning av Normans herbarium.

Følgende avhandlinger er av bestyreren i aarets løp offentliggjort i selskapets skrifter:

Beiträge zur Kenntniss der Chlorophyceen und ihrer Verbreitung in Norwegen.

Contributiones ad floram Asiæ Interiores pertinentes I. Die Chlorophyceen des südlichen Sibiriens und des Uriankailandes.

Mossamlingen, som staar under doktor Hagens ledelse, var endnu i 1906 høist ubetydelig, men fra 1907 av blev den forøket med hans herbarium, som da talte ca. 4200 arter i henved 40,000 eksemplarer, fraregnet dubletter, og senere er den, dels gjennem hans undersøkelsesreiser hver sommer, dels gjennem bytte, for en mindre del gjennem kjøp (f. eks. av avdøde distriktslæge Printz's efterlatte samling) stadig forøket, saa at antallet av arter er steget med ca. 1000, og antallet av eksemplarer nu utgjør over 50,000, hvortil kommer ikke faa dubletter og et betydelig endnu ikke undersøkt materiale, fornemmelig av familierne *Bryaceæ, Hypnaceæ* og *Sphagnaceæ*. Samlingen, som kun mangler ganske faa arter av norske løvmoser og nogen flere norske levermoser, gir et ganske godt billede ikke blot av vor mosflora, (fra Vestlandet kunde dog et fyldigere materiale være ønskelig), men ogsaa av de øvrige europæiske landes; derimot ligger det i forholdenes natur, at de øvrige verdensdeler er sparsommere repræsenteret; dog findes der ogsaa fra dem saa meget at samlingen danner et brukbart hjælpemiddel for generelle studier i bryologisk systematik. —

Av exsikkatverker som indeholder moser, har herbariet en række, hvorav den overveiende del skriver sig fra doktor HAGENS samling, idet museet tidligere kun eiet LINDGREN-THEDENIUS SILLÉNS Musci Sueciæ exsiccati. I løpet av de sidste 9 aar er ogsaa denne del av samlingen foroket, dels gjennem kjøp, dels gjennem bytte, hvori ogsaa indgaar en del serier, som utgjør godtgjørelse for doktor HAGENS medarbeiderskap i vedkommende verk.

Ax exsikkater har den for tiden følgende:

BAUER, ERNST, Bryotheca Bohemica. Cent. 1—3.
— Musci europaei exsiccati. Ser. 1—19 à 50 eksp. Prag 1903—12. Fol. I 19 mapper.

BUSE, L. H., Nederland's moossorten. Musci Neerlandici. Fasc. 1—7 à 25 eksp. Harlem. 8⁰. I 7 papomslag.

CROME, G. E. W. Sammlung deutscher Laubmoose. Schwerin 1803. 4⁰. 60 eksp. indb.
(id. opus.) Erste u. zweite Nachlieferung. Schwerin 1805—06. 4⁰. 2 fasc. à 30 eksp. I 2 bind.

FLEISCHER, M., Musci Archipelagi Indici (fra Ser. 9: et Polynesiaci). Ser. 1—10 à 50 eksp. Batavia & Berlin 1900—08. Titelblad in 4⁰.
— & WARNSTORF, C., Bryotheca Europae meridionalis. Cent. 1—3.

FUNCK, H. C., Cryptogamische Gewächse des Fichtelgebirges. Heft 1—42. 865 eksp. (hvorav 6 mangler). Hof & Leipzig 1801—38. 4⁰. I 42 hefter, hvortil kommer en haandskreven fortegnelse.

GYORFFY, I., & PÉTERFI, M., Bryophyta Regni Hungarici exsiccata. Tom. I. Koloszvár 1915. 4⁰. 50 eksp. i papomslag.

HAYNES, C. C., American Hepaticæ no. 1—120.

HOLZINGER, J., Musci Acrocarpi Boreali-Americani no. 1—325.

HÜBENER, J. W. P., Deutschlands Laubmoose. Lief. 1 (unic.) Mainz 1839. 25 eksp. 8⁰. 1 hefte.

HÜBNER, Moostaschenherbar. Dresden 1863. 4⁰ min. 37 blade i omslag.

KNEIFF, F. G., & MAERCKER, Ch. P. W., Musci frondosi quos in Alsatia variisque Helvetiae et Germaniae partibus collegerunt. Fasc. 1—6 à 25 eksp. Argentorati 1825—27. 8⁰. Indb.

LINDGREN, S. J. (fasc. 1—4), THEDENIUS, (fasc. 5—6), SILLÉN, O. L., (fasc. 7—8), Musci Sveciæ exsiccati. Fasc. 1—8 à 25 eksp. Upsaliæ & Gevaliæ 1835—44. 4⁰. I 4 bind.

MÜLLER, W. O., Album der Cryptogamen Welt. Ser. 1. Die Laubmoose, Lebermoose und Flechten. Gera. 10 Tafeln in fol.

RABENHORST, G., fra dec. 21: GOTTSCHE, C. M., & RABENHORST, Hepaticae europaeae. Dec. 1—24, 38—41, 65—66 à 10 eksp. Dresden 1855—79. 8⁰. I 15 bind.

Schiffner, V., Hepaticae europeae exsiccatae. Ser. 1—13 à 50 eksp. Wien 1901—14. Fol. I 13 mapper.

Sillén, O. L., Musci frondosi Scandinaviæ exsiccati. 2 fasc. Upsaliæ & Gevaliæ 1875—84. Fol. 300 + 206 eksp. I 2 bind.

Sullivant, W. S., Musci Alleghanienses. 2 voll. Columbus in Phione 1845. Fol. 292 eksp. i 2 bind.

Thériot, J., Musci et Hep. Novæ Caledoniæ exsiccati no. 1—175.

Thiele, F. L., Laub-Moose der Mittelmark. 170 eksp. Berlin 1832. 8⁰. I 1 bind.

Ule, E., Bryotheca Brasiliensis. Cent. 2. (3 no. mangler).

Underwood, L. M., & Cook, O., Hepaticae Americanae, no. 41—160. I 3 mapper (4⁰).

Zenker, J. C., & Dietrich, F. D., Musci Thuringici. Fasc. 1—3 à 25 eksp. Jenæ 1821—23. 8⁰. I 3 hefter.

Zetterstedt, J. E., Grimmieæ et Andreææ exsiccatæ. Fol. 86 eksp. i papomslag. —

Desuten findes der en engelsk mossamling, om hvilken det ikke har været mulig at bringe paa det rene, om den er et eksemplar av et exsikkatværk, eller blot en mer end almindelig omhyggelig utstyret privat samling, endskjønt det sidste er det sandsynligste. Den bestaar av to papbind i oktav, hvert med trykt titel:

A Collection of British Mosses, with Their Place of Growth, and Time of Fructification; arranged with references to Hooker and Taylor's Muscologia Britannica, Turner's Muscologia Hibernica, English Botany &c. By R. Daniel. Yarmouth: Printed by C. Sloman, Jun. King-Street. 1819,

og tilsammen 259 løse blade, hvert paatrykt paa foten navn paa en lovmosart med citat fra de paa titelbladet nævnte bøker, og høiere oppe, paa 185 av bladene, et fastklæbet eksemplar av planten; dette sidste mangler paa 74 av dem. Navnene og rækkefølgen er overensstemmende med 1ste utgave av Hooker & Taylors Muscologia Britannica. —

Mineralsamlingen.

Bestyrer C. SCHULZ.

I det forløbne Aar er indkjøbt en Del Mineraler fra nye Forekomster i det sydlige Norge.

Med den tekniske Hoiskoles Bergafdeling er en Del Dubletter fra Selskabets Mineralsamling byttet med Mineraler fra norske Forekomster.

Bergafdelingen har som Gave overladt Samlingen en større Del af en Furrustamme, fundet i 10 Meters Dybde i postglacialt Ler ved Hønefos.

Som Gaver er videre indkommet:

Fra Hr. Distriktslæge Wedoe, Hevne, Thulit fra Aastfjorden, Heim Herred.

Hr. Erik Larsen Sandvik: Disthen fra en ny Forekomst i Snilfjorden, Hevne.

» Hr. Joh. Kr. Jøssund: Molybdænglans fra Alaska.

Ingeniør Kavli: en usedvanlig smuk og veludviklet Krystal af Ortoklas fra Sarpsborg.

to af Røros Verks Gruber er erhvervet Krystaller af Kalkspat og fra Kongsberg Gruber to større Gangstykker.

Biblioteket.

Bibliotekar: dr philos. J. D. Landmark.

Biblioteket er i 1915 forøket med 1500 bind bøker, hvorav 135 piecer, samt desuten 16 karter, 68 portrætter og prospekter og 8 manuskripter, fordelt som nedenstaaende tabel viser. I den siste rubrik er samtidig utlaanet specificeret.

	Tilvekst			Utlaan
	Ved kjøp	Ved gave el. bytte	Tilsammen	
	Bind	Bind	Bind	Bind
Skrifter av naturvidensk. indhold .	50	346	396	979
Skrifter av historisk indhold	64	442	506	585
Skrifter av blandet indhold	6	216	222	95
Skrifter i andre fag	53	323	376	380
Sum	173	1327	1500	2039
Karter		16	16	9
Prospekter og portrætter		68	68	20
Manuskripter		8	8	8

Til Det kgl. bibliotek i Kjøbenhavn har været utlaant 3 bind bøker, til Universitetsbiblioteket 17, til Norsk folkemuseum paa Bygdø 3 samt 12 karter og prospekter, til Riksarkivet 2 manuskripter. Til Trondhjems teater har av teaterbiblioteket været utlaant 37 bind.

Fra Universitetsbiblioteket har været hitlaant 545 bind, fra Det farmakologiske institut 2, fra Universitetsbiblioteket i Lund 1 og fra Kgl. svenska vetenskapsakademiens bibliotek 9 bind.

Av gaver til biblioteket bør særskilt nævnes de forøkelser, som man har mottat fra fru Caroline Jensens arvinger ved hr. Harald Jensen, et utvalg bøker, som kompletterer bibliotekets samling særlig av skjønlitteratur fra de senere aar.

Fra grosserer Baard Iversen er indkommet en samling Trondhjemske pjecer og sange, hvoriblandt et hidtil ukjendt Kjøbenhavnertryk, en vise om Trondhjems brand den 19. april 1681, forfattet av den trønderske poet P. M. Ofvid.

Fra konservator Ryghs arvinger har biblioteket mottat en samling av den avdødes skriftlige efterladenskaper, hvoriblandt hans politiske korrespondance, som selvsagt vil utgjøre en betydningsfuld tilvekst til den historiske manuskriptavdeling.

Krigstilstanden i Europa har i adskillig grad virket forstyrrende og hæmmende paa bibliotekets virksomhet med hensyn til bytteutveksling av skrifter, og derigjennem er bokforøkelsen kjendelig avtat.

Som bibliotekar har fungeret overlærer Th. Petersen, og senere, fra 15de september, er dr. J. D. Landmark konstitueret i stillingen.

Selskapets litterære bytteforbindelser er forøket med følgende 14.

Breslau. Zoologisches Institut.
Chicago. The University of Chicago.
Firenze. Società Italiana d'Antropologia e Etnologia.
Helsingfors. Fiskeriföreningen i Finland.
Melbourne. The Royal Society of Victoria.
Napoli. R. Instituto ed orto botanico della R. Università di Napoli.
Petrograd. Department de l'Agriculture; section des pêches et de pisciculture.
Jardin Impérial botanique de Petrograd.
Société Imperiale des Naturalistes de Petrograd.
Posen. Die Posener Gesellschaft der Freunde der Wissenschaften.
Tokio. The Tokyo botanical Society.
The Imperial Central Agricultural Experiment Station.
Urbana. The University of Illinois Library.

Gaver til biblioteket

er i øvrig mottat fra følgende:

Trondhj. tekniske aftenskole, Amtmanden i N. Tr.hj. amt, Amtmanden i S. Tr.hj. amt, Tr.hj. arbeiderforening, Trøndernes arbeidersamfund, Videnskapsselskapets zoologiske avdeling, Tr.hj., Bibliothek des Auswärtigen Amts, Berlin, Tr.hj. brændevinssamlag, Carnegie Endowment for International Peace, Wash., Carlsberglaboratoriet, Kbh., Kgl. statistiska centralbyran, Sth., Colombo Museum, Ceylon, K. k. Østerreich-Ungarische Consular-Agentie, Tr.hj., Departementet for sociale saker, Direktøren for det civile medicinalvæsen, Dovstummeforeningen, Tr.hj., Det kommunale elektricitetsverk, Tr.hj., Finansdepartementet, Fiskeridirektøren, Tr.hj. folkeakademi, Bergens historiske forening, Foreningen Norsk Husflids Venner, Tr.hj. formandskap, Forsikringsraadet, Tr.hj. fængselsselskap, General Hospital, Boston, Den tekniske høiskole, Inspektøren for ferskvandsfiskerierne, Tr.hj. jæger- og fiskeriforening, Den norske historiske kildeskriftkommission, Kirkedepartementet gjennem dets 1ste skolekontor. Røros kobberverk, Komiteen for den skandinaviske fiskeriutstilling i Tr.hj. 1908, Komiteen for havundersøkelse, Kbh., Nordenfjeldske kunstindustrimuseum, Landbruksdepartementet, Landbruksdirektøren. Norges landbrukshøiskole, S. Tr.hj. amts landbruksskole, Skjetlein, Den norske lægeforening, Kr.a., Tr.hj. maskinistskole, Det norske myrselskap, Nansenfondet, Office national du commerce extérieur de Norvège, Rigsarkivet i Kbh., Riksarkivet i Kr.a., Det medicinske selskap, Kr.a., Namdalens skogselskap, Namsos, N. Tr.hj. amts skogselskap, Stenkjær, Trøndelagens skogselskap, Tr.hj., Den offentlige skole for døve, Tr.hj., Svenska slöjdföreningen, Stkh., E. C. Dahls stiftelse, Tr.hj., Stiftsarkivet, Stortinget gjennem dets kontor, Tr.hj. turistforening, Torrey Botanical Club, New York, Universitetsbiblioteket i Kbh., Universitetsbiblioteket i Kr.a., Vasdragsdirektøren, Videnskapsselskapet i Kr.a., Det kgl danske videnskabernes selskab i Kbh. Fra følgende aviser og blade: Tr.hj. Adresseavis, N. Tr.hj. Amtstidende, S. Tr.hj. Amtstidende, Stjørdalens Avis, Trøndelagens Avis, Helgelands Blad, Namdalens Blad, Stjørdalens Blad, Værdalens Blad, Brønnøposten, Dagsposten, Dovre, Fjeldljom, Tr.hj. Folkeblad, Folketidende, Heimkjær, Hyrden, Høgskulebladet, Indherredsposten, Indtrøndelagen, Trøndernes Julenisse, Norsk Kundgjørelsestidende, Lofotposten, Norsk Lovtidende, Markedsavisen, Nidaros, Nordtrønderen, St. Olaf, Olsok, Romilla Revy, Selbyggen, Ny Tid,

Lokomotivmands Tidende, Nordenfjeldske Tidende, Ofotens Ti dende, Trøndelagen, Trønderen. Fra følgende banker: Tr.hj. handelsbank, Nordenfjeldske kreditbank, Privatbanken i Tr.hj., Tr.hj. realkreditbank, Strindens Sparebank, Tr.hj. sparebank, Arbeiderforeningens spareskillingbank. Fra følgende trykkerier: Adresseavisens trykkeri, Aktietrykkeriet, Centraltrykkeriet, J. Kr. Myklebusts trykkeri, og desuten Indtrøndelagens trykkeri, Stenkjær.

Arneberg, J., assistent; Arnet, Amund, grosserer, Bergen; Ben dixen, B. E., fhv. skolebestyrer, Bergen; Berg, Claus, konsul; Berg, Trygve, læge; Borthen, L., Dr. med.; Broch, Hjalmar, Dr. philos.; Brun, F., bokhandler; Buaas, Alfr., kommissionær; Bull, Francis, univ.-stipendiat, Kr.a.; Christiansen, G., faktor, Stenkjær; Collin, Chr., professor, Kr.a.; Corneliussen, Einar, cand. jur., Kr.a.; Didrik sen, H., overretssakfører, Røraas; Fellmann, f. d. hofretspræsident, Helsingfors; Fliflet, G., fhv. bureauchef; Flood, Johs., resid. kap.; Føyn, N. J., meteorolog, Kr.a.; Føyn, A. Chr., skolebestyrer; Gar stad, J., driftsbestyrer; Gundersen, H., konsul, Cardiff; Hagen, I., fhv. distriktslæge; Hasund, S., professor, Aas; Horneman, Ebbe, fhv. kasserer; Huitfeldt-Kaas, Hartv., statsstipendiat; Isachsen, G., ritmester, Asker; Iversen, Baard, grosserer; Klingenberg, fru konsul Halfdan; Koht, Halvd., professor, Kr.a.; Kolsrud, Oluf, univ. stipendiat, Kr.a.; Krogh-Tonning, M., cand. jur., Kr.a.; Lundh, Carl, høiesteretsadvokat, Kr.a.; Mortensen, F. V., fiskeriinspektør, Kbh.; Nordgaard, O., konservator; Olsen, Gunnerius, skomaker; Pedersen, Egil, Hemnesberget; Pedersen, J., overlærer; Petersen, Th., konservator; Ronander, V., kapelmester; Schmidt Nielsen, S., professor; Segel, Binj., Lemberg; Sommier, Steph., professor, Firenze; Storm, Cathinca, fhv. skolebestyrerinde; Sydnes, P. M., bestyrer, Strinden; Tønder, N., Dr., Kbh.; Udbye, S., redaktions sekretær; Wiesener, Anth. M., bibliotekar, Bergen.

Fra følgende institutioner er bøker mottat ved bytte:

Aas.
Norges Landbrukshøiskole.
Adelaide.
Royal Society of South Australia.
Amsterdam.
Koninklijke Akademie van Wetenschappen.
Basel.
Naturforschende Gesellschaft.
Bergen.
Bergens offentlige Bibliotek.
Bergens Museum.
Selskapet for de norske Fiskeriers Fremme.
Berkeley.
University of California.
Berlin.
K. preussische Akademie der Wissenschaften.
Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie u. Urgeschichte.
Gesellschaft für Erdkunde.
K. Preuss. meteorologisches Institut.
K. Preuss. geodätisches Institut.
Zoologisches Museum.
Deutscher Seefischerei-Verein.
Bern.
Schweizerische naturforschende Gesellschaft.
Historisches Musenm.
Boston.
The Boston Society of Natural History.
Breslau.
Schlesische Gesellschaft für vaterländische Cultur.
Brisbane.
Queensland Museum.
Budapest.
Ungarisches Nationalmuseum.
Redaktion der Magyar Botanikai Lapok.
Buenos Aires.
Museo Nacional de Historia Naturl.
Cambridge.
Cambridge Antiquarian Society.
Cape Town.
South African Association for the Advancement of Science.

Chicago.
Academy of Sciences.
Cincinnati, Ohio.
Lloyd Library.
Colorado.
Colorado College.
Danzig.
Die naturforschende Gesellschaft.
Westpreussischer botanisch-zoologischer Verein.
Disko.
Den danske arktiske Station.
Dublin.
Royal Society of Antiquaries of Ireland.
Royal Dublin Society.
Edinburgh.
Fishery Board for Scotland.
Society of Antiquaries of Scotland
Royal Society of Edinburgh
Elberfeld.
Der naturwissenschaftliche Verein.
Firenze.
Sociétá Italiana d'Antropologia & Etnologia.
Frankfurt a. M.
Senckenbergische naturforschende Gesellschaft.
Gefle.
Gestriklands Fornminnesförening.
Göttingen.
Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen.
Greifswald.
Geografische Gesellschaft.
Guben.
Niederlausitzer Gesellschaft für Anthropologie und Altertumskunde.
Göteborg.
Göteborgs Museum.
Halle.
Kais. Leop.-Carol. Deutsche Akademie der Naturforscher.
Hamburg.
Die Hamburgischen wissenschaftl. Anstalten.
Harlem.
Société Hollandaise des Sciences à Harlem.
Heidelberg.
Grossh. Universitäts-Bibliothek.
Helsingfors.
Finska Fornminnesföreningen.
Geografiska Föreningen i Finland.
Geologiska Kommissionen i Finland.
Hydrografisk-Biologiska Kommissionen.
Societas pro Fauna et Flora Fennica.
Sällskapet för Finlands Geografi.

Finska Vetenskaps Societeten.

Hobart.

The Royal Society of Tasmania.

Indianapolis.

Indiana Academy of Science.

Kharkow.

Société des Naturalistes à l'Université Impériale de Kharkow.

Kiel.

Die Kommission zur wissenschaftlichen Untersuchung der deutschen Meere in Kiel und die biologische Anstalt auf Helgoland.

Naturwissenschaftliche Verein für Schleswig-Holstein.

Kiruna.

Luossavaara-Kirunavaara aktiebolag.

Kjøbenhavn.

Det kgl. Bibliotek.

Commissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland.

Conseil permanent international pour l'exploration de la mer.

Dansk botanisk Forening.

Dansk naturhistorisk Forening.

Nyt genealogisk Institut.

Universitetets zoologiske Museum.

Det kgl. nordiske Oldskrift-Selskab.

Det kgl. danske geografiske Selskab.

Det kgl. danske Videnskabernes Selskab.

Den danske biologiske Station.

Kristiania.

Deichmanske Bibliotek.

Det statistiske Centralbureau.

Foreningen for norsk Folkemuseum.

Foreningen for norske Fortidsmindesmerkers Bevaring.

Det norske meteorologiske Institut.

Kristiania Kunstindustrimuseum.

Norges geografiske Opmaaling.

Redaktionen av »Syn og Segn«.

Riksarkivet.

Det kgl. Selskab for Norges Vel.

Universitetets Oldsakssamling.

Universitetsbiblioteket.

Videnskapsselskapet.

Leipzig.

Kgl. Sächsische Gesellschaft der Wissenschaften.

Museum für Völkerkunde.

London.

British Archaeological Association.

The Royal archaeological Institute of Great Britain and Ireland.

British Museum. (Natural History Section).
Society of Antiquaries of London.
Royal Society.
Viking Society for Northern Research.

Lund.
Redaktionen av Botaniska Notiser.
Universitetet.

Madison.
Wisconsin Academy of Sciences.

Manchester.
The Manchester Museum.

Manila.
Department of the Interior, Bureau of Science.

Melbourne.
The Royal Society of Victoria.

Minneapolis.
The University of Minnesota.

Monaco.
Musée Océanographique.

Moskva.
Soeiété impériale des Naturalistes de Moscou.

München.
Die Ornithologische Gesellschaft in Bayern.

Napoli.
R. Instituto ed orto botanico della R. Università di Napoli.

New Haven.
Connecticut Academy of Arts and Sciences.

New York.
Academy of Sciences.
The Torrey Botanical Club, Columbia University.
The New York Botanical Garden.
American Museum of Natural History.
New York Zoological Society.

Nürnberg.
Germanisches Nationalmuseum

Ottawa.
Department of Mines.
Royal Society of Canada.

Paris.
Musée National d'Histoire naturelle
Société Zoologique de France.

Petrograd.
Jardin impériàl botanique de Petrograd.
Laboratoire Biologique.
Société Impériale des Naturalistes de Petrograd.

Philadelphia.
Academy of Natural Sciences.
The Museum, University of Pensylvania.
American Philosophical Society.

Pietermaritzburg, Natal.
Natal Museum.
Pittsburgh.
The Carnegie Museum.
Plymouth.
Marine Biological Association.
Portland, Maine.
Portland Society of Natural History.
Posen.
Die Posener Gesellschaft der Freunde der Wissenschaften.
Deutsche Gesellschaft für Kunst und Wissenschaft in Posen.
Historische Gesellschaft für die Provinz Posen.
Potsdam.
Centralbureau der internat. Erdmessung.
Prag.
Königl. Bøhm. Gesellschaft der Wissenschaften.
Deutscher naturw.-med. Verein für Böhmen »Lotos«.
Reykjavík.
Hið íslenzka Fornleifafélag.
Riga.
Naturforscher-Verein zu Riga.
Rom.
Reale Accademia dei Lincei.
Rotterdam.
Niederlandsche Dierkundige Vereenigung.
San Francisco.
California Academy of Sciences.
St. Louis.
Missouri botanical Garden.
Washington University.
Skara.
Västergötlands Fornminnesförening.
Skien.
Fylkesmuseet for Telemarken og Grenland.
Stavanger.
Stavanger Museum.
Stockholm.
Kungl. Biblioteket.
Svenska botaniska Föreningen.
Entomologiska Föreningen.
Geologiska Föreningen.
Nordiska Museet.
Statens Skogsförsöksanstalt.
Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi.
Sveriges geologiska Undersökning.
K. svenska Vetenskapsakademien.
K. Vitterhets-, Historie- och Antikvitetsakademien.
Strängnäs.
Södermanlands Fornminnesförening.

Stuttgart.
Verein für vaterländ. Naturkunde in Würtemberg.
Sydney.
The Royal Zoological Society of New South Wales.
Tokio.
The Imperial Central Agricultural Experiment Station, Japan.
The Tokyo botanical Society. Imp. University.
Topeka.
The Kansas Academy of Science.
Toronto.
Department of Marine and Fisheries, Canada.
The Canadian Institute.
University.
Tromsø.
Tromsø Museum.
Trondhjem.
Trondhjems Fiskeriselskab.
Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum.
Tufts, Mass.
Tufts College.
Uppsala.
Upplands Fornminnesförening.
Svenska Jägareförbundet.
Universitetet.
Kungl. Humanistiska Vetenskaps-Samfundet.
Washington.
U. S. Department of Agriculture.
Smithsonian Institution, Bureau of Ethnology.
U. S. National Museum.
Library of Congress.
U. S. Naval Observatory.
U. S. Coast and Geodetic Survey.
U. S. Geological Survey.
National Academy of Sciences.
Wien.
K. K. Naturhistorisches Hofmuseum.
York.
Yorkshire Philosophical Society.
Zagreb, Croatia.
Kroatische Naturforscher-Gesellschaft.
Zürich.
Antiquarische Gesellschaft.
Naturforschende Gesellschaft.
Stadtbibliothek.

Medlemmer i andet halvaar 1915

av

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)

Livsvarige medlemmer efter direktionens beslutning.

Winge, Herluf, viceinspektør ved det Zoologiske Museum i Kjøbenhavn, utnævnt 4. oktober 1910.
Nummedal, A., overlærer, Kristiansund, utn. 11. april 1911.
Saxlund, H. O., sogneprest, Akerø, utn. 19. april 1911.
Wille, N., professor, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.
Dahl, Ove, konservator, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.
Øyen, P. A., ammanuensis, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.

Betalende medlemmer:

A. *Medlemmer som er optat før utgangen av 1903.*

1. Aas, K. A., skoledirektør .... (optat 1890)
2. Alstad, Olaf, arkitekt .... (— 1882)
3. Arentz, Eyvind, tandlæge .... (— 1902)
4. Arentz, O. G., landbruksingeniør .... (— 1897)
5. Arnfinsen, Alex., læge .... (— 1900)
6. Bachke, A. S., bergmester .... (— 1874)
7. Bachke, Arild, konsul for Nederlandene .... (— 1899)
8. Bachke, Halvard, høiesteretsadvokat .... (— 1890)
9. Bang, A. A., fhv. byskriver .... (— 1897)
10. Bang, J. S., læge, sanitetskaptein .... (— 1900)
11. Bauck, Hans, borgermester .... (— 1891)
12. Bauck, Henrik, overretssakfører .... (— 1899)
13. Beichmann, F. V. N., justitiarius i overretten .... (— 1899)
14. Berg, Andreas, bankchef for Nordenfjeldske Kreditbank (— 1891)
15. Bergersen, Bernhard, overretsassessor .... (— 1879)
16. Bergh, Axel Frithjof, oberstløitnant i feltartilleriet .... (— 1897)
17. Birkeland, Gunnar, grosserer .... (— 1898)
18. Borthen, Lyder, dr. med. .... (— 1877)
19. Bratt, Halfdan, major .... (— 1899)
20. Bratt, Johan, konsul for Danmark .... (— 1898)
21. Brekke, Bernhard, agent .... (— 1895)
22. Brodahl, A., læge .... (— 1902)

23. Brun, A., bokhandler .... optat 1882
24. Bruun, Fritz, pelsvarehandler 1899
25. Bruun, Johan, overretssakfører 1896
26. Bryn, Halfdan, læge, sanitetsmajor 1892
27. Bryn, Kristian, bankdirektør 1899
28. Brænne, Bernhard, fabrikeier, fhv. statsraad 1891
29. Bull-Simonsen, direktør for det Nordenfjeldske Dampskibsselskab 1900
30. Bockmann, Marius, stadsfysikus 1877
31. Bodtker, Fredrik, læge 1884
32. Christophersen, Axel, tandlæge .... — 1902
33. Collin-Hansen, Carl, overretssakfører 1896
34. Erichsen, Hans, læge 1896
35. Erichsen, Ole, konditor og fabrikeier .... — 1898
36. Floer, Christian, forretningsfører for Trondhjems Brændevinssamlag 1903
37. Føyn, Anton Christian, skolebestyrer, Trondhjems borgerlige Realskole 1897
38. Garstad, John, driftsbestyrer ved Trondhjems Elektricitetsverk 1903
39. Goltermann, C., grosserer 1882
40. Grøndahl, Christopher, stadsingeniør .... — 1900
41. Gundersen, Carl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Videnskapsselskapets sekretær .... — 1896
42. Gunstensen, Jens Emanuel, professor i bygningsingeniørfag ved den Tekniske Høiskole .... — 1892
43. Haakonson-Hansen, M. K., overlærer ved Bispehaugens folkeskole .... — 1894
44. Hagen, Ingebrigt Severin, fhv. distriktslæge .... — 1888
45. Halseth, Adolf, grosserer .... — 1899
46. Halvorsen, J. Magnus, fhv. statsraad 1898
47. Hansen, Gerhard, grosserer .... — 1894
48. Hansen, H. L., konsul .... — 1898
49. Hansen, H. O., grosserer .... — 1886
50. Hansen, Peter, fabrikeier .... — 1900
51. Hansen, Thorvald, fabrikeier 1874
52. Hartmann, Bernhard Olivius, fhv. overlærer, bestyrer av Videnskapsselskapets myntsamling .... — 1889
53. Hartmann, Helmer, grosserer 1886
54. Hartmann, Jacob Jonathan Aars, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... — 1897
55. Helgerud, Gabriel, kjøbmand 1899
56. Hirsch, Robertus, apoteker, Løveapoteket .... — 1882
57. Holst, Alexander, overlæge, bestyrer av Tr.hj. Sykehus .... — 1894
58. Hægstad, L. O., kjøbmand .... — 1899

59. Iversen, Baard, grosserer .... optat 1888
60. Jenssen, Anton, konsul for det Tyske Rike 1877
61. Jenssen, Harald, bryggerieier 1891
62. Jenssen, Nikolai, fhv. banksekretær 1896
63. Johanssen, Hans J., rektor ved Trondhjems Katedralskole (— 1897)
64. Juel, Olai, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .. 1897
65. Jürgens, H. L., ingeniør 1895
66. Kielland, Chr., læge 1874
67. Kindt, Olaf, læge .... — 1879
68. Kirksæter, Joh., storsekretær 1901
69. Kjeldsberg, Francis, vicekonsul for Storbritannien og Irland 1899
70. Klingenberg, Halfdan Fredrik, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland 1884
71. Klingenberg, Ingvar, konsularagent for Frankrike, vicekonsul for Brasilien, vicekonsul for Rusland 1899
72. Knoff, Albr., dispachør 1882
73. Knudtzon, Hans Peter Krag, sorenskriver 1894
74. von Krogh, Carl Adolf Riis, distriktschef 1894
75. Lossius, Johan Sophus, læge, sanitetsmajor 1879
76. Lyng, Johannes, fhv. skolebestyrer .... (— 1875
77. Lysholm, Bjarne, dr. philos., læge 1894
78. Løchen, Olaf, borgermester 1879
79. Løcke, Christian Throud, institutbestyrer, Trondhjems offentlige skole for døve) .... (— 1902
80. Løcke, Henrik, overretssakfører 1900
81. Lønning, J., læge 1897
82. Malthe, Frantz Eugen, direktør for Trondhjems landsfængsel .... 1895)
83. Moe, Jacob, overingeniør .... (— 1898
84. Motzfeldt, Arthur, ingeniør .... (— 1896
85. Møller, Henrik, ciselør .... (— 1894
86. Nissen-Dreier, Hans, oberstløitnant .... (— 1895
87. Nissen, Hartvig, major .... (— 1899)
88. Nordgaard, Ole, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger, bestyrer av Trondhjems biologiske station .... (— 1902)
89. Olsen, Oscar, læge .... (— 1895)
90. Ottesen, Otto, tandlæge 1902
91. Ouren, Henrik, læge 1900
92. Pedersen, Johan Peter, overlærer ved Trondhjems Katedralskole 1894
93. Petersen, Theodor, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets Oldsaksamling .... (— 1901

94. Rambech, A., ingeniør, bestyrer av Trondhjems Maskinistskole .... optat 1901
95. Refsaas, Jørgen, fanejunker, assistent i Trondhjems Stiftsarkiv 1902
96. Richter, Olaf, overretssakfører 1903
97. Roll, Albert, oberst .... — 1890
98. Ronander, Victor, kapelmester, assistent ved Videnskapsselskapets bibliotek 1902
99. Sand, Anton Julius, læge, forstander for Reitgjerdets pleiestiftelse for spedalske 1877
100. Schlosser-Møller, K., agent 1899
101. Schmidt-Nielsen, L., ingeniør 1891
102. Schulerud, Peter Ludvig Andreas, overlærer ved Trondhjems Katedralskole 1893
103. Schulz, Carl, overlærer ved Trondhjems Tekniske Læreanstalt, bestyrer av Videnskapsselskapets mineralsamling .... — 1878
104. Schytte, Paul Emil, kaptein .... — 1893
105. Schøyen, Karl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole 1892
106. Skavlan, Einar, stiftsprovst .... — 1875
107. Skirstad, Ole, toldkasserer 1902
108. Smedal, Olaf, overretssakfører 1900
109. Smith, Brian Crone Riddervold, residerende kapellan i Strinden .... — 1885
110. Solberg, Erik, dr. philos., bestyrer av den kemiske kontrolstation i Trondhjem .... — 1901
111. Solberg, Lars, arkitekt .... — 1893
112. Sommerfelt, Axel, overlærer ved Trondhjems Katedralskole 1892
113. Sommerschield, Edvard, fhv. konsul for Østerrike-Ungarn (død 31. december 1915 .... — 1884
114. Spørck, August Geelmuyden, generalmajor .... — 1890
115. Stabell, Hannibal, residerende kapellan, Lademoen... — 1893
116. Svensen, Sven, inspektør ved Trondhjems folkeskoler — 1900
117. Sæthre, Th., læge .... — 1899
118. Sættem, Olaf, grosserer .... — 1899
119. Sønderaal, Knud Julius, bankchef, Trondhjems Realkreditbank 1897
120. Thams, Christian Marius, generalkonsul for Belgien.. — 1897
121. Thaulow, Christian, grosserer .... — 1894
122. Thaulow, Lauritz, grosserer .... — 1900
123. Vangen, N., cand. theol., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole .... — 1903
124. Werring, Fredrik Christen Tuxen, apoteker, apoteket Ørnen .... — 1891

125. Wideroe Emil, læge ..... optat 1895
126. Wideroe, M. E., baker ..... — 1899
127. Wille, Fredrik, oberstløitnant ..... — 1888
128. Wleügel, Severin Segelcke, direktør for Trondhjems Tekniske Læreanstalt ..... — 1888
129. Øien, Adolf, vicekonsul for Sverige ..... — 1888
130. Overgaard, Alexander Bretteville, generalmajor ..... — 1896
131. Overland, A. G. fhv. sogneprest ..... — 1885

B. *Medlemmer som er indmeldt efter forandringen av Videnskapsselskapets statuter 6. november 1903 stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904).*

* foran navnet betegner at vedkommende har betalt 100 kr. engang for alle.

1. Aagaard E. B., apoteker Apoteket St. Olaf ..... indmeldt 1907
2. Bachke, Chr. Anker, konsul for Belgien ..... — 1909
3. Bachke, Halvard L., grosserer ..... — 1913
4. Berg, Karl Oskar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ..... — 1914
5. Berg, Trygve, læge ..... — 1912
6. Birkeland, Richard, professor i matematik ved den Tekniske Høiskole ..... — 1911
7. Bragstad, O. S., professor i elektroteknik ved den Tekniske Høiskole ..... — 1910
8. Broch, Hjalmar, dr. philos., bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger ..... — 1910
9. Brun, Frithjof, bokhandler ..... — 1906
10. Bryn, Karl, postmester ..... — 1914
11. Buch, Axel, grosserer ..... — 1906
12. Christie, Hartvig, cand. philos., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole ..... — 1915
13. Dahl, Karl, kaptein i ingeniørvaabnet ..... — 1915
14. Dedekam, Hans direktør for Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum ..... — 1911
15. Eidsvaag, Edvard, overvraker ..... — 1907
16. *Finne, Carl, grosserer ..... — 1911
17. Getz, Alfred, professor i grubedrift, rektor ved den Tekniske Høiskole ..... — 1913
18. Guldahl, Axel, arkitekt ..... — 1914
19. Hall, Hans, forstander ved Thomas Angells Stiftelser — 1910
20. Harbitz, Georg Prahl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ..... — 1906
21. Hartmann, Johan overlærer ved Trondhjems Katedralskole ..... — 1906

22. Hoel, Mikael Ivar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... indmeldt 1913
23. Holmsen, Fin, overlæge ved Trondhjems Sykehus 1909
24. Ingvaldsen Ingvald, telegrafkasserer 1912
25. Jelstrup, Hans Nikolai Krenkel, politimester 1911
26. Knap, Hagbarth Thestrup ritmester............ 1911
27. Kock, Albert Emil.. 1911
28. Krogstad, Martin, bestyrer av Gloshaugen offentlige skole for døve .... — 1911
29. Landmark, Johan Daniel, dr. philos., Videnskapsselskapets bibliotekar.............................. 1915
30. Lund, Johan Grøn, overlærer ved Trondhjems Tekniske Læreanstalt.............................. 1906
31. Lund, Wilhelm Kristen Severin Hammer, overlærer ved Trondhjems Katedralskole................ 1914
32. Lyche, Ralph Tambs, assistent i matematik og deskriptiv geometri ved den Tekniske Høiskole.... — 1911
33. Lykke, Ivar, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland — 1909
34. Mortenson, Per, bergmester 1914
35. Nordhagen, Olaf arkitekt, ekstraordinær professor i bygningskunst ved den Tekniske Høiskole ..... — 1911
36. Printz, Henrik, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets botaniske samling.................... — 1913
37. Qvam, Ingulf overlærer ved Trondhjems Katedralskole.. 1911
38. *Qvenild, Birger, grosserer .... — 1911
39. Rosenlund, Apolonius Liljedahl, docent, praktisk geolog 1910
40. Ryjord, Nils, arkitekt.................................. — 1912
41. Ryssdal, Olav, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... — 1914
42. Schreiner, Erling, assistent i anorganisk kemi ved den Tekniske Høiskole 1911
43. Schmidt-Nielsen S., professor i kemi ved den Tekniske Høiskole .... — 1915
44. Sollied, Olaf, læge, direktør for Rotvold Sindssykeasyl.. — 1915
45. Soot-Ryen, Tom, stud. min. .... — 1914
46. Stabel, P., assessor i Trondhjems overret .... — 1915
47. Sæland, Sem, professor i fysik ved den Tekniske Høiskole.. — 1913
48. Tharaldsen, F., ingeniør .... — 1909
49. Vogt, Johan Herman Lie, dr., professor i mineralogi, geologi og metalurgi ved den Tekniske Høiskole — 1912
50. Waack, Hans, kaptein i fæstningsartilleriet........ — 1914

51 Watzinger, Adolf, dr., professor i maskinlære ved den Tekniske Høiskole .... indmeldt 1910

C. *Utenbys betalende medlemmer.*

1. Bjørlykke, Knut Olai, dr. philos., professor ved Norges Landbrukshøiskole Aas 1910
2. Daae, Aagaat, fhv. bibliotekar, Solner, Langskilsø . 1915
3. Glimme, Kristofer, cand. real., docent ved Sjøkrigsskolen, Horten 1910
4. Havig, Christopher Møinichen Nergaard, major og krigskommissær, Mosjøen 1912
5. Kolsrud, Oluf, universitetsstipendiat i kirkehistorie, Kristiania 1914
6. Vestrum, Arne, overlærer, Levanger 1912
7. *Jahr, Torstein, bibliotekar, Washington 1905

DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKABS

AARSBERETNING

FOR

1916

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1917

Direktionens aarsberetning for 1916.

I sit andragende om statsbidrag for budgetterminen 1916—1917 hadde Videnskapsselskapets direktion gjenoptat sin ansøkning om forhoielse av bidraget til 23,600 kr. Det blev fremholdt at reduktionen av statens bevilgning i den foregaaende termin hadde virket hemmende paa selskapets virksomhet, og at det særlig for oldsaksamlingens og bibliotekets vedkommende var nodvendig at der blev stillet storre midler til raadighet.

Kirke- og Undervisningsdepartementet fandt imidlertid at maatte fastholde reduktionen, og foreslog igjen 16,600 kr. Litt lysere blev vilkaarene ved Stortingets beslutning av 7. april 1916, hvorved statsbidraget blev hævet til samme belop som var bevilget i budgetaarene for verdenskrigens utbrud, 18,600 kr.

De lokale bidrag — bidragene fra Trondhjems Sparebank, Trondhjems Brændevinssamlag, og Trondhjems Kommune, belop sig i alt til noget over 18,000 kr. Fra Hans Majestæt Kongen fik Videnskapsselskapet det vanlige bidrag 400 kr. Videnskapsselskapets andel i Den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelses utbytte for aaret 1915 steg til kr. 2,765.40, og av renterne av selskapets legater og fonds stod der til raadighet noget over 9,300 kr.

I sammenligning med det foregaaende aar viste indtægtene saaledes litt stigning. Men samtidig steg utgiftene saa uforholdsmæssig at de midler som stod til raadighet, viste sig utilstrækkelige.

I skrivelse av 4. oktober 1916 meddelte Kirke- og Undervisningsdepartementet at der tilkommer Videnskapsselskapets fast ansatte funktionærer dyrtidstillæg av den givne statsbevilgning. Bevilgningen kunde derimot ikke utstrækkes til tidligere funktionærer som selskapet har tilstaat pension.

Ved direktionens beslutning 12. juni 1916, approbert av Kirke- og Undervisningsdepartementet 5. juli 1916, blev dr. philos. JOHAN DANIEL LANDMARK (som hadde været konstituert fra september 1915) fra 1. juli 1916 fast ansat som Videnskapsselskapets bibliotekar, med samme lonsvilkaar som har været fastsat for bestyrerne av Videnskapsselskapets storre samlinger, — grundlon 2,500 kr.,

og alderstillæg efter 3, 6 og 9 aars tjenestetid, hver gang 500 kr. I betragtning av dr. Landmarks tidligere videnskabelige arbeide blev det vedtat at hans ancienneteт blir at beregne fra 1. juli 1911.

Dr. Landmarks forslag om indredning av et ildfast rum for bibliotekets manuskriptsamling blev i januar 1916 behandlet av Videnskapsselskapets bygningskomité. I sin utredning kom bygningskomitéen til samme resultat som selskapets bibliotekar, at et slikt hvælvrum maatte kunne indredes mellem den mineralogiske samlings kontor og den zoologiske samlings utstillingslokale, like under hovedtrappen som fører op til biblioteket. Da det med de knappe ressourcer som for nærværende stod til Videnskapsselskapets raadighet, var umulig at skaffe de fornødne midler, besluttet direktionen at søke Trondhjems Kommune om bevilgning av 3000 kr. Med al erkjendelse av sakens betydning fandt kommunestyret imidlertid at der ikke var anledning til kommunal bevilgning.

Videnskapsselskapets samling av diplomer, 440 brever, hvorav over 200 skriver sig fra tiden mellem 1329 og 1570, blev i løpet av høsten 1916 katalogisert og ordnet av frøken AAGAAT DAAE.

Fra september 1916 har Videnskapsselskapets bibliotek været aapent ogsaa om eftermiddagene tre dage i uken.

For bibliotekets bokutvalg er der blit utarbeidet og vedtat ny instruks.

Videnskapsselskapets direktion fik i mai 1916 meddelelse om at konsul Schram, Kristiania, stiller 2000 kr. til disposition for at fremme trykningen av katalog over THORVALD BOECKS bibliotek. Videnskapsselskapets direktion har med tak mottat konsul Schrams tilbud, og Videnskapsselskapets bibliotekar har med iver tat sig av arbeidet, saa en væsentlig del av katalogen antagelig vil kunne utkomme i nær fremtid.

I oktober 1916 skjænket dr. B. LYSHOLM Videnskapsselskapet 10,000 kr., forat selskapet kunde yde dette beløp som bidrag til anskaffelse av ny motorbaat for Trondhjems biologiske station og derved aapne adgang for selskapets funktionærer til at benytte motorbaaten under sine videnskabelige undersøkelser.

I maanedene august—november 1916 hadde konservator Printz permission for, med stipendium fra universitetet i Kristiania, at opholde sig ved universitetene i Petrograd og Tomsk og bearbeide materiale indsamlet under Ørjan Olsens ekspedition i Sibirien.

Konservator Petersen deltok i de første dage av juli 1916 i et møte i Kristiania av nordiske arkæologer.

Mandag 9. oktober 1916 holdt Videnskapsselskapet og Trondhjems videnskabelige forening i fællesskap foredragsmøte i Katedralskolens festsal. Der blev holdt foredrag av konservator Nordgaard om planktonorganismerne, specielt copepoderne, som

indikatorer for havets stromme, - og av cand. min. C. W. Carstens om Trondhjemsfeltets geologiske bygning.

Videnskapsselskapets Skrifter 1916 vil indeholde nı avhandlinger:

1ste hefte:

Nr. 1. Dr. Hj. Broch. Hydroiduntersuchungen. V. Studien über die Coppinia von Grammaria abietina.

Nr. 2. Hartvig Huitfeldt-Kaas. Mjosens fisker og fiskerier.

2det hefte:

Nr. 3. Henrik Printz. Some vascular plants from Sachalin, collected by dr. Ludvig Münsterhjelm in 1914.

Nr. 4. Th. Petersen. Haugshulen paa Leka.

Nr. 5. Liste over dem som betalte leding i Trondhjems by i aaret 1548 efter Kristofer Galles register, utgit og forsynt med indledning og anmerkninger av Alexander Bugge og Fredrik Scheel

Nr. 6. Regnskap over skibsskatten aar 1563, utgit og forsynt med indledning og anmerkninger av Alexander Bugge og Fredrik Scheel.

Nr. 7. Th. Petersen. Oversigt over Videnskapsselskapets oldsaksamlings tilvekst i 1916 av saker ældre end Reformationen.

Nr. 8. Rolf Nordhagen. Planteveksten paa Froøerne og nærliggende øer.

Nr. 9. B. Hartmann. Nærmere meddelelse om to kufiske myntfund.

Om de forskjellige samlingers fremgang i aarets lop foreligger der i det folgende indberetninger fra samlingenes bestyrere.

Til stipendier var der bevilget 1300 kr. Av dette belop blev der tildelt konservator Petersen 800 kr., konservator Printz 400 kr., og skolebestyrer Notø 100 kr.

Selskapets botaniske samling har faat en værdifuld tilvekst i avdøde skattefoged N. Hvoslefs herbarium, som fru Klara Hvoslef har forært Videnskapsselskapet.

Av grosserer Baard Iversen har Videnskapsselskapet som gave faat et billede av dampskibet «Bjorg», som tilhorte Trondhjems Dampskibsselskab, stiftet 1889.

Ved testamentarisk bestemmelse av froken Emilie Hagen, Jægershvile, er der tilfaldt Videnskapsselskapet et kabinetsur, gave fra Frankrikes konge Ludvig Filip til madame Holmberg.

Kabinetsuret er av bronse, dels forgyldt, dels brunt oxydert. Fra en firkantet underdel hæver sig en klippetop hvori selve uret er indfattet. Med armen lænet mot klippen staar Napoleon I i den traditionelle dragt, med kikkert i haanden. Paa klippens top ligger et kart. Ved

keiserens fotter en kanon. Underdelens forside er prydet med den keiserlige orn og forgyldte felter med navnene ARCOLE, PYRAMIDES, MARENGO, AUSTERLITZ, WAGRAM, MOSCOWA. I fotstykket, som er av træ med indlagte ornamenter, er der en spikdaase. Paa urskiven læses: L. Ravrio, bronzier à Paris.

Som landflygtig under den store franske revolution opholdt Louis Philippe av Orléans sig en tid i Norge, især i Nordland Under sit ophold i Trondhjem 1795 bodde prinsen (under et antat navn) hos madame Elen Olava Holmberg (f. 1763, d. 1846), som hadde et slags hotel i Munkegaten. I 1838 sendte Louis Philippe, som nu var Frankrikes konge, en videnskabelig ekspedition til det nordlige Norge og Spitsbergen, under ledelse av Paul Gaimard. Under et par dages ophold i Trondhjem besokte Gaimard og hans ledsagere madame Holmberg for at se det værelse hvor prinsen av Orléans i sin tid hadde bodd. Da kongen saa av Gaimard fik vite at hans gamle vertinde endnu var i live, sendte han hende i 1839 kabinetsuret som gave. Paa auktionen efter madame Holmbergs dod blev uret kjopt for 65 spd. av overtoldbetjent Hagen, nu avdøde frk. Emilie Hagens far.

Av tomten ved Kalvskindsgaten 1 blev det endnu ledige areal (1000 m.²) fra 1. juli 1916 leiet til Trondhjems Cementstoberi og Entreprenorforretning mot en aarlig leie av 500 kr.

I direktionens sammensætning foregik der i aarets lop ingen ændring. Bankchef ANDR. BERG og professor SEM SÆLAND, hvis funktionstid var utlopet, blev av Kirke- og Undervisningsdepartementet paany opnævnt som medlemmer av Videnskapsselskapets direktion for aarene 1916 og 1917. I Videnskapsselskapets generalforsamling 31. oktober 1916 blev de to direktionsmedlemmer hvis tur det var til at træde ut, konservator NORDGAARD og professor GETZ, begge gjenvalgt.

Til revisorer blev gjenvalgt overlærer ved Trondhjems Katedralskole Joh. P. Pedersen og overlærer ved Trondhjems Tekniske Mellemskole J. G. Lund.

Ved utgangen av 1916 hadde Videnskapsselskapet 187 betalende medlemmer. Av disse var 126 optat for utgangen av 1903. De ovrige 61, hvorav 9 utenbys, var indmeldt efter ændringen av Videnskapsselskapets statuter, stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904. 4 medlemmer, hvorav 1 utenbys, har betalt 100 kr. en gang for alle. Desuten hadde selskapet 7 livsvarige medlemmer utnævnt av direktionen ifolge statuternes § 7.

I direktionens møte 15. februar 1916 blev ritmester GUNNAR ISACHSEN for sine fortjenester av selskapet utnævnt til livsvarig medlem.

Videnskapsselskapets kapitalformue belop sig ved utgangen av 1916 til kr. 287,981.15. Hertil kommer forskudsfondet, rektor

Lossius og hustrus legat, kr. 5000, som fremdeles er tat til indtægt i kasseregnskapet.

Med hensyn til Videnskapsselskapets indtægter og utgifter i det forløpne aar og status for Videnskapsselskapets legater og fonds, henvises til omstaaende utdrag av regnskapene.

I direktionen for

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)

Trondhjem i september 1917.

Axel Sommerfelt. Foyn. O. Nordgaard. Alfr. Getz.

Beichmann. Andr. Berg. Sem Sæland.

Carl Gundersen.

Utdrag

av det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs regnskap for 1916.

Indtægt:

1.	Beholdning fra 1915		kr. 3,200.00
2.	Hans Majestæt Kongens bidrag		» 400.00
3.	Statskassens bidrag		» 17,600.00
4.	Trondhjems Brændevinssamlags bidrag		» 6,000.00
5.	Trondhjems Sparebanks bidrag:		
	a. ordinært driftstilskud	kr. 4,000.00	
	b. rentefrihet av pantelaan	» 2,535.00	
			» 6,535.00
6.	Trondhjems Kommunes bidrag:		
	a. Vedlikehold av bygningene, frafaldne avgifter	kr. 438.51	
	b. Drift av lys- og varmeanlæg	» 5,545.94	
			» 5,984.45
7.	Renter i 1916:		
	a. ⅔ av Hammers legats utbytte	kr. 4,274.17	
	b. 5/6 av Poulssons » »	» 1,391.30	
	c. Aas og hustrus » »	» 596.23	
	d. Benneches » »	» 870.23	
	e. 5/6 av Jenssens » »	» 1,041.67	
	f. 4/5 av det Trondhjemske Gavefonds utbytte	» 326.51	
	g. ⅓ av Lundgreens legats utbytte	» 833.33	
	h. Av kassebeholdning i Trondhjems Sparebank	» 245.12	
			» 9,578.56
8.	Utbytte av den Hjelmstjerne-Rosencroneske stiftelse		» 2,765.40
9.	Medlemskontingent		» 794.00
10.	Salg av skrifter		» 17.50
11.	Leieavgift av tomt		» 1,162.50

Overført kr. 54,037.41

		Overfort kr.	54.037.41
12.	Entrè	»	215.25
13.	Leieindtægt av Kalvskindsgaten 1 a	»	384.00
14.	Refusion av utgift vedk. varmeanlægget	»	950.00
		kr.	55,586.66
	Forskud av budgettet 1917	»	1,950.00
		kr.	57,536.66

Utgift:

1.	Lønninger:			
	a. Oldsaksamlingens bestyrer (anc. fra 1900)		kr. 4,000.00	
	b. Fugle-, fisk- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. fra 7/4 1906)		» 3,500.00	
	c. Pattedyr- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. fra 8/2 1910)		» 3,447.23	
	d. Den botaniske samlings bestyrer (anc. 1/9 1913)		» 2,666.67	
	e. Myntsamlingens bestyrer		» 300.00	
	f. Mineralsamlingens bestyrer		» 300.00	
	g. Bibliotekaren		» 2,500.00	
	h. Sekretæren		» 500.00	
	i. Kassereren		» 600.00	
	k. Zoologisk samlings præparant		» 1,000.00	
	l. Oldsaksamlingens præparant		» 800.00	
	m. Vaktmesteren		» 1,200.00	
	n. Revisorerne		» 50.00	
				kr. 20,863.90
2.	Pensioner			» 1,000.00
3.	Samlingene			
	a. Oldsaksamlingen		kr. 2,160.94	
	b. Myntsamlingen		» 54.37	
	c. De zoologiske samlinger:			
	1. Samlingenes ordinære drift	kr. 1,775.43		
	2. Undersøkelser	» 1,000.00		
			» 2,775.43	
	d. Den botaniske samling:			
	1. Samlingens ordinære drift	» 820.42		
	Overført kr.	820.42	4,990.74	21,863.90

Overført kr.	820.42	4,990.74	21,863.90
2. Kontorhold for bestyreren .... »	500.00		
»		1,320.42	
e. Mineralsamlingen .... »		136.60	
f. Biblioteket (incl. assistent 1,200) .. »		5,259.70	
»			11,707.46
4. Stipendier .... »			1,300.00
5. Livrente til doktor Hagen .... »			800.00
6. Utgivelse av skrifter .... »			7,604.24
7. Kommunale avgifter:			
a. Vedlikehold av bygningene etc... »		438.51	
b. Drift av lys- og varmeanlæg ....»		5,545.94	
»			5,984.45
8. Renter av pantelaan i Videnskapsselskapets bygninger .... »			3,996.75
9. Utgifter vedkommende Kalvskindsgaten 1 a .... »			99.71
10. Opsyn i samlingene .... »			335.50
11. Renhold .... »			392.94
12. Telefon .... »			343.50
13. Tilfældige utgifter .... »			1,049.11
14. Beholdning:			
a. Restanser:			
1. Tomteleie ....kr.	1,162.50		
2. Medlemskontingent »	120.00		
3. Renter .... »	670.00		
»		1,952.50	
b. Kassebeholdning .... »		106.60	
»			2,059.10
			57,536.66

Oversigt

over status for det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs legater og fonds 31. december 1916.

1.	Hammers legat:		
	Beholdning fra 1915	kr. 130,032.89	
	Av renterne i 1916 oplagt ⅓	» 2,137.08	
			kr. 132,169.97
2.	Poulssons legat:		
	Beholdning fra 1915	kr. 33,946.96	
	Av renterne i 1916 oplagt 1/6	» 278.25	
			» 34,225.21
3.	Aas og hustrus legat		» 12,000.00
4.	Benneches legat (H. A. Benneches stipendiefond)		» 20,000.00
5.	a. Konsul Anton Mathias Jenssens legat		» 25,000.00
5.	b. Jenssens legats akkumulationsfond:		
	Beholdning fra 1915	kr. 1,851.35	
	Renter i 1916	» 83.75	
	Overfort fra Jenssens legat 1/6 av renter for 1916	» 208.33	
			» 2,143.43
6.	Det Trondhjemske Gavefond:		
	Beholdning fra 1915	kr. 8,358.57	
	Av renterne i 1916 oplagt 1/5	» 81.63	
			» 8,440.20
7.	a. Grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat		» 50,000.00
7.	b. Lundgreens legats akkumulationsfond:		
	Beholdning fra 1915	kr. 2,236.62	
	Renter i 1916	» 99.05	
	Overfort ⅔ av hovedlegatets renter for 1916	» 1,666.67	
			» 4,002.34
		Tils.	kr. 287,981.15

8. Rektor Lossius og hustrus fond (Forskudsfondet): Tilgode av kasseregnskapet kr. 5,000.00.

Oldsaksamlingen.

Bestyrer TH. PETERSEN).

Oldsaksamlingen har iaar hat en tilvekst av 228 nummere (katal.nr. 11456—11683).

Herav falder 96 nummere paa stenalderen. En større del av disse fund er indsendt av d'herrer sogneprest H. Saxlund og bokholder A. L. Kringstad og opsamlet paa tidligere kjendte og tildels ogsaa nye flintpladse i Romsdalen. Saaledes kan nævnes et fund fra en ny lokalitet paa Stavik i Ytre Frænen indeholdende foruten redskaper og arbeidsavfald av flint ogsaa en liten slepen grønstensøkse. Til et ældre avsnit av stenalderen henviser et større flintfund fra Kjørsvik i Ytre Frænen, som indkjøptes under konservators undersøkelser i Romsdalen. Det er opsamlet under brytning av nyland og omfatter et udmerket og typisk eksemplar av en skivespalter, en kjerneøks, en pilespids av en type, som staar den eneggede nær, foruten flere andre redskaper av vanlig art og en mængde arbeidsavfald. Hertil kommer en slepen grønstenøks av Nøsttvettype, som dog fandtes paa et noget lavere niveau end skivespalteren. Fra Kristiansund og nærmeste omegn har hr. overlærer Nummedal indsendt en række fund, deriblandt ogsaa en ny samling fra den store boplads i Allanenget. Disse fund indkom dog saa sent paa aaret at de ikke har kunnet katalogiseres og tages til indtægt for tilveksten i 1916. Blandt de øvrige fra Nordmøre indkomne fund kan nævnes et pragteksemplar av en tveegget dolk eller kniv av skifer av en form, som synes at staa flintdolkene nær. Dette stykke er fundet paa gaarden Bjerkvik i Aure. I Hevne har hr. distriktslæge Hj. Wedøe opdaget en betydelig flintplads ovenfor Kirksæter opunder fjeldet paa den østre side av Rovandet. Den synes at ha en længdeutstrækning av c. 1 km., men de fleste fund er dog gjort paa en enkelt lokalitet i en høide av c. 60 m. o. h. Saavidt man kan se av de hittil indkomne fund, som foruten arbeidsavfald væsentlig har omfattet skrapere, pilespidser og flekker, tilhører denne flintplads yngre stenalder. Ogsaa i skraaningen nedover mot vandet er der gjort fund, saaledes av en smuk kjerneøks av flint. Av den øvrige tilvekst fra denne periode kan endvidere nævnes to bredbladede

knive av rodbrun skifer, fundet i nærheten av hinanden paa Aanes under Bratland i Hemnes og indsendt av hr. gaardbruker Ivar Hoff. Av ikke ringe lokal interesse er et storre brudstykke av en bredbladet skiferkniv fundet ved bredden av Midtre Bangsjo i Snaasen, paa fjeldet mellem Snaasenvandet og Grong.

Til ældre jernalder kan henfores 2 nummere, hvorav det ene er fremdraget ved konservators undersokelse av en hule paa gaarden Haug paa Leka. Herom vil der senere bli publiceret en særskilt beretning.

22 nummere falder paa den yngre jernalder og bestaar for en del av utbyttet av konservators gravundersokelser paa Rypdal i Vestnes og paa Valdskraa og Øium i Grong. Om disse gravninger, som blev foretat paa grundeiernes anmodning i henhold til lov av $^{13}/_{7}$ 1905, er utforlige beretninger vedlagt samlingens arkiv, og de fremdragne fund vil bli publiceret i aarets tilvekstfortegnelse. Av de ovrige fund fra denne periode kan særskilt nævnes et gravfund fra Sandnes i Snaasen, skjænket av hr. gaardbruker Ole I. Sandnes. Det bestaar av et enegget sverd med hjalter og knap av bronce omtrent som R. 492, et okseblad, et knivblad, brudstkr. av en skjoldbule, en hein, brudstkr. av en kam av ben, en ildflint, samt en samling brændte ben. Graven tilhorer et ældre avsnit av perioden, og liket med sit gravutstyr er blit brændt. Et storre fund fra Sogge i Gryten, ogsaa fra en brandgrav, er indsendt av hr. sogneprest H. Saxlund som gave fra frk. Dagny Toenberg, Aandalsnes. Fra den oprindelig meget store gravplads paa Risegjerdet i Opdal er der ogsaa iaar ved hr. lærer Engel Mesloe indkommet et par fund fremdraget ved jordarbeide. Gravpladsen har ligget, hvor den gamle færdselsvei gjennem Drotningdalen kommer ned til bygden. Endnu sees endel runde og avlange hauger i en utmark («Kalvehagen») syd for gaarden.

Av den ovrige tilvekst tilhorer 86 nummere middelalder og efterreformatorisk tid. De omfatter for en storre del de ved grundgravninger i Trondhjem under tilsyn av hr. kapelmester V. Ronander fremdragne saker av kleber, ben, horn og træ av den for byfundene vanlige art. Storst utbytte gav en grundgravning under Sondre gt. 6 ved siden av Adresseavisens gaard. Der fandtes her i et tykt brandlag, aabenbart fra 1681, en mængde keramik, fordetmeste i brudstykker, deriblandt et betydelig antal apotekerkrukker av forskjellig form, hvorav ikke faa var uskadt og tildels indeholdt rester av medikamenter. Ved arkivundersokelse har det vist sig, at apoteker Arnold von Westen, Thomas von Westens far, eiet gaard paa denne tomt. Efter branden 1681 kjopte han ny gaard paa hjornet av Kongens gt. og Apo-

tekerveiten, hvor Loveapoteket siden har staaet. Det omfattende fund, som er skjænket samlingen av hr. direktor O. Garmo, har endnu ikke kunnet katalogiseres. Det vil bli publiceret i en særskilt avhandling av hr. apoteker J. W. Flood sammen med konservator. Hr. provisor Halse, Kristiania, har velvilligst foretat den kemiske analyse av 15 præparater fra det gamle apotek. En hel del fund er fremkommet ved gasverkets gravninger i de gamle bydele. Særlig kan nævnes gravningen i Erling Skakkes gt. mellem Kjobmandsgaten og Munkegaten. Da groften frembod et godt snit gjennem gatens længderetning, har man ladet opta et undergrundsprofil, hvor samtidig de gamle hustomter ældre end branden 1681 er blit indtegnet i den utstrækning de har kunnet paavises. Ogsaa paa tomten Sondre gt. 6 har man foretat endel profileringer.

Resten av tilveksten, 22 nummere, kan ikke nærmere dateres. Den omfatter mere ubestemmelige saker som fiskesokk, bryner, haandtenshjul, vævlod m. m.

Konservator har i det forlopne aar foretat gravundersokelser paa Rypdal i Vestnes, Huseby i Aasen og Valdskraa og Oium i Grong. Paa gaarden Haug paa Leka er der blit undersokt en hule, der som foran nævnt viste sig at indeholde bopladsrester fra ældre jernalder. Paa Fordal i Hegre har konservator fotograferet og kopieret en hittil ukjendt helleristning. Den indeholder foruten en spiral ogsaa en mængde av de dyrefigurer, som sikkert med rette antages at være skematisk fremstillede heste. Om denne ristning, som er av betydning for disse merkelige mindesmerkers forstaaelse, vil der senere bli git meddelelse. Der er desuten foretat reiser og mindre undersokelser i en række distrikter i saa stor utstrækning som tid og midler har tillatt. Men det kan siges allerede her at det er fuldstændig uoverkommelig for en enkelt funktionær i lopet av én sommer at foreta alle aarets paakrævede reiseundersokelser.

I den kulturhistoriske samling er der utfort endel paakrævede omordninger. Derimot er intet omordningsarbeide foretat i den forhistoriske avdeling. Dette er nemlig ugjorlig, saalænge man ikke kan trække de mindre værdifulde saker ut av de overfyldte montrer og henlægge dem i hertil indrettede magasinrum. Flere av montrene er ogsaa mindre hensigtsmæssige og burde helst ombyttes med nye. Men saavel hertil som til at indrede magasiner savner man endnu midler. Medens omordningen saaledes indtil videre maa utstaa, er der andre arbeider, som ikke taaler utsættelse. Det er saaledes tilfældet med præpareringen av de jernsaker, som ved indkomsten var saa gjennemrustet at de ikke kunde behandles efter den Kreftingske utlutningsmetode. I ældre tid maatte man noie sig med at sætte disse saker ind med olje

eller fernis, men derved fik man ikke hindret de indre, destruerende kræfter fra at gjøre sit arbeide. Følgen herav har været at flere av de ældste jernsaker er helt forsvundne, andre igjen i en saa opløst tilstand at de ikke lar sig redde. Man har derfor i det forløpne aar paabegyndt en præparering av disse saker, foreløbig ved indkokning i parafin efter forutgaaende utvanding og renskning. Dette arbeide maa imidlertid gjøres meget omhyggelig og kræver derfor adskillig tid, saa meget mere som man kun kan behandle et mindre antal ad gangen. Resultatet har været meget tilfredsstillende, og det er paa denne maate lykkedes at redde flere saker, som til at begynde med saa meget haabløse ut. Ved en saadan behandling faar gjenstandene ogsaa et smukt og egte utseende, og den er i visse tilfælde at foretrække for utlutning, som — særlig hvis denne overdrives — let vil virke ødelæggende paa den ydre form, idet kun den indre kjerne blir tilbake.

Under sine reiser i distrikterne har konservator med glæde erfaret den interesse, hvormed museets antikvariske avdeling omfattes. Denne kontakt skyldes for en ikke ringe del de historisk interesserte mænd, som i by og bygd arbeider paa museets fremgang i klar forstaaelse av dets videnskabelige betydning. Oldsaksamlingen maa derfor meget beklage tapet av to av dets bedste tillidsmænd, nemlig sogneprest H. Saxlund i Akerø og distriktslæge i Hevne Hj. Wedøe, som begge er blit forflyttet sydpaa. Navnlig har sogneprest Saxlund gjennem en længere aarrække ydet museet betydelige tjenester dels ved sine egne undersøkelser og dels ved som mellemmand at indsende oldfund fra sit prestegjæld. Det blev en selvfølgelighet for befolkningen paa Gossa, Otterøen og de andre øer i det vidtstrakte prestegjæld at gaa til hr. Saxlund med sine fund, og hans tunge kasser kom med korte og regelmæssige mellemrum til museet. Særlig er museet og dermed ogsaa den arkæologiske forskning hr. Saxlund taknemlig for opdagelsen av de talrige flintpladse paa Akerølangen, og naar Akerø nu er et av de fyldigst repræsenterte distrikter i samlingens stenalderavdeling, saa skyldes dette i første række en enkelt interessert mands arbeide. Det vil ikke bli let at finde hr. Saxlunds eftermand. Hr. distriktslæge Hj. Wedøe har i Hevne nedlagt et interessert og frugtbringende arbeide for museet, en virksomhet som vi maa beklage saa tidlig blir avbrutt ved hans ansættelse som distriktslæge paa Ringerike. En særlig fortjeneste har hr. Wedøe indlagt sig ved opdagelsen av den store flintplads paa Kirksæter, som forhaabentlig efterhaanden vil gi et rikt utbytte.

Den økede tilvekst, de forestaaende omordninger og de mange reiser og undersøkelser i det omfattende distrikt gjør en snarlig oprettelse av en assistentpost til en bydende nødvendighet. Først

med øket arbeidshjælp kan der bli tid til en videnskabelig bearbeidelse og videre popularisering av det rikholdige materiale, og det er dog en meget væsentlig side av samlingens opgave. Alene stenalderavdelingen, som i løpet av de senere aar er vokset i en overordentlig grad, og de mange opgaver denne periodes utforskning stiller netop her i Trøndelagen og kystdistrikterne, vil kunne fuldt beskjæftige sin mand. Ogsaa den kulturhistoriske avdeling burde komme under særskilt bestyrelse. Den arkæologiske videnskap har vokset sig saa omfattende, at en specialisering her er likesaa nødvendig som i naturvidenskapen. Det er derfor et misforhold at den historiske avdeling ved vort museum kun er repræsenteret ved en eneste funktionær. Kun ved mere arbeidshjælp og betydelig økede midler vil der kunne skapes de nødvendige betingelser for den utvikling av museets historiske avdeling, som de arkæologisk rike landsdele, som er museet underlagt, og de mange opgaver, som deres arkæologiske utforskning stiller, kan gjøre krav paa. Hertil kommer ogsaa den praktiske ulempe, som ikke er saa ganske uvæsentlig, at der ingen fagmand er tilstede ved kontoret under konservators reiser. Det er meget beklagelig at staten, saaledes som saken, naar dette skrives, foreligger, ikke har fundet at kunne imøtekomme den ærede direktions andragende om en økning av statens tilskud med det til lønning av en assistent for oldsaksamlingen nødvendige beløp.

Følgende har i det forløpne aar tilstillet samlingen gaver:

Gaardbruker Ole Bergsve, Skatval: Et utskaaret bogtræ.
Stykjunker J. Kregnes, Trondhjem: Opstanderrok.
Handelsmand A. Rypdal, Vestnes: Stangbidsel fra nyere tid.
Handelsmand H. Rypdal, Vestnes: Diverse gravfund fra vikingetiden.
Distriktslæge Hj. Wedøe, Hevne: Diverse fund fra flintplads paa Kirksæter. — En gammel ovnsplate.
Herredskasserer K. Ryther, Søberg: En penneskjærer.
Direktør O. Garmo, Trondhjem: En større samling keramik m. m. fra Søndre gt. 6.
Fhv. vagtmester K. Lorentsen, Trondhjem: Trondhjems Athenæums signet.
Bankkasserer J. Pedersen, Trondhjem: Keramiske brudstykker m. m. fundet i Søndre gt.
Gaardbruker O. Sandkjernan, Kuraasen: Okseblad fra middelalderen.
Gaardbruker Roald J. Foss, Horg: Gravfund fra vikingetiden.
Bokholder A. L. Kringstad, Molde: Fund fra flintplads ved Aurosen, Frænen.

Bestyrer P. Nordang (†), Vestnes: Okselignende redskap av jern.
Arbeider O. Garberg, Trondhjem: Vævtempel (spjolk).
Student B. Ræder, Bjugn: Dyreknokler og muslingskaller fra Duvehelleren, Bjugn.
John Lerfald jun., Hegre: Et gammelt stempel.
Gaardbruker K. Sverklie, Hitteren: Flintdolk, redskap av ben, knokler av menneske, fundet paa Fauskland, Hitteren.
Gaardbruker M. H. Bartnes, Beitstaden: Gravfund fra vikingetiden.
Gaardbruker Janus Bartnes, Beitstaden: Diverse fund fra en hustomt.
Enkefru H. Stromsoe, Trondhjem: Et gammelt strykejern av messing.
Frk. Dagny Toenberg, Aandalsnes: Gravfund fra vikingetiden fra Sogge, Gryten.
Gaardbruker E. Olderoen, Melhus: Okseblad fra middelalderen.
Gaardbruker F. Zimmermann, Hegre: Gravfund fra vikingetiden.
Gaardbruker A. O. Hegre, Hegre: Enegget sverd fra yngre jernalder.
Sogneprest Torbjorn Frolich, Kristiania: 4 myrpæle fra Hovde, Ørlandet.
Gaardbruker N. Vasstrand, Aafjorden: Dolk av flint.
Gaardbruker J. Botngaarden, Bjugn: 2 sænkestene.
Gaardbruker K. A. P. Orten, Akerø: Skraper av flint.
Apoteker R. J. Hirsch, Trondhjem: 2 ældre signeter fra Loveapoteket, søilekapitæl av træ, kole av blik.
Gaardbruker O. J. Sandnes, Snaasen: Gravfund fra vikingetiden.
Ekspeditor Edv. J. Havno, Rodoy: Knivskaft av bronce fra 17. aarh.
Gaardbruker J. O. Melhus, Overhallen: Gravfund fra yngre folkevandringstid.
Gaardbruker A. O. Jonnum, Beitstaden: Skafthuloks av sten.
Gaardbruker K. Nossum, Beitstaden: Okseblad fra vikingetiden fundet paa Velle, Beitstaden.
Smed A. Opdal, Beitstaden: Gjennemboret kule av brændt ler.
Gaardbruker Edv. Ingebrigtssen, Leka: Fiskekrok av horn, brudstykker av kamme av horn, dyreknokler, muslingskaller fra Haugshulen, Leka.
Gaardbruker Olaf K. Valdskraa, Grong: Gravfund fra vikingetiden.
Gaardbruker M. Oyem, Grong: Gravfund fra vikingetiden.

Gaardbruker Ingebrigt K. Grong, Snaasen: Økseblad fra vikingetiden.

Gaardbruker Karl J. Grong, Snaasen: 2 kvartsbryner.

Gaardbruker Henrik Flaa, Flaa: Lysterjern.

Forvalter Heggem, Rotvold: Brudstykke av en digel av kleber.

Sogneprest H. Saxlund, Romedal: Pulk og horn av træ til finnehue, Karasjok.

Gaardbruker O. Krabbevik, Misund: 2 sænker av sten, kvartsbryne og diverse tildannede stene fra Opstad, Otterøen, Romsdalen.

Apoteker J. W. Flood, Trondhjem: En gammel apotekerkrukke av træ.

Gaardbruker E. Hermstad, Hegre: Diverse gjenstande av sten fra en hustomt paa Hemre, Hegre.

Litterat H. Mathiesen, Fagrabrekka: Trondhjemske Smaaskrifter II. Av H. Mathiesen.

Mynt- og medaljesamlingen.

(Bestyrer: B. HARTMANN).

Samlingen har dels ved kjøp og dels ved gaver hat en tilvekst av 22 medaljer (hvorav 1 i sølv, 7 i kobber og bronce, 14 i messing, aluminium, tin), 63 mynter (hvorav 23 i sølv, 38 i kobber og bronce, 2 i messing og nikkel), 9 pengesedler og 2 tegn eller jetons = 96 stykker. Den hele beholdning er nu 17232 nr., hvorav 1419 medaljer, 15208 mynter, 407 pengesedler, 198 tegn og jetons.

Gaver er inkommet fra følgende:

Fra generalsekretæren ved jubilæumsutstillingen 1914 et eksemplar av utstillingens medalje.
„ Aga frugtlag (S. Haustveit) en rigsdaler, dansk courant, pengeseddel fra 1807.
„ barber M. Oyen en tysk amuletmedalje (skuepenge) og et større antal diverse mynter, medaljer og tegn.
„ overlærer W. Lund en tysk reformationsmedalje.
„ den numismatiske forening i Kjøbenhavn en dansk mindemedalje av bronce.
„ vaktmester J. Hagen en russisk kopek fra 1855.
„ overretssakfører O. Richter en kinesisk mynt (cash) av messing.
„ konservator Th. Petersen en jeton og en dansk skilling av sølv fra 1809.

Blandt de øvrige erhvervede nummere, som er nye for vor samling, er især at nævne en engelsk sølvmynt, en av de saakaldte short-cross pennies og præget av Henrik den tredie, samt en tysk sølvmynt fra Wismar, som rimeligvis er fra det 16de aarhundrede. Endvidere en svensk ¼ øre av kobber fra dronning Christinas tid og den nævnte tyske amuletmedalje uten aar av den slags, der antoges at beskytte mot hug og skud. En mindre lignende, der ogsaa indkom i 1916, er vel nærmest at betragte som en jeton. Denne slags skuepenge har i det hele tat ikke været sjeldne. En sjelden saakaldt 4-brødre-thaler fra Sachsen Altenburg er præget i 1624. Der er ogsaa indkommet endel tyske skyttermedaljer og andre sportsmedaljer.

Samlingen er i likhet med universitetets myntkabinet og Bergens museum optat som medlem av den numismatiske forening

i Kjobenhavn, hvorved adskillige fordele opnaaes, navnlig ved adgang til salg og kjop ved foreningens auktioner. Samlingen har ogsaa allerede for flere aar siden indtraadt som medlem av numismatiska föreningen i Stockholm.

Beskrivelsen av de mynter, som tilhorer de to kufiske fund, er nu færdig til offentliggjorelse fra professor Seippels side og vil senere utkomme i Videnskapsselskapets aarsskrift.

Den zoologiske samling

Bestyrere: For pattedyr og evertebrater dr. HJ. BROCH, for fugler, fisk, og evertebrater O. NORDGAARD).

Til pattedyrsamlingen er indkjøpt nogen fostre av *Phoca vitulina* i forskjellige utviklingsstadier. Videre er indkjøpt et par hjorter og hjortekranier, da det er ønskelig at faa museets hittil noget sparsomme samling av stykker til illustration av vor trønderske hjortestamme utvidet. Museets hjortesamling har iaar faat en anden, overordentlig interessant og værdifuld tilvekst; den gir os grundlaget til en illustration av Nordmør-Hevne-Hitterhjorten som kan bli temmelig nær enestaaende i vort land. I et brev til samlingsbestyreren 16. mars 1916 uttaler hr. konsul H. F. Klingenberg: «Jeg har nogle hjortehorn fra min fars tid og min jagttid, — om De tror at de er noget for videnskapsselskapet, kan de gjerne efterlates til dette». Den store hornsamling, der her er tale om, har ikke bare som jagttrofæer, men endnu mere som grundlag for studiet av Nordmør-Hevne-Hitterhjorten i fortid, nutid og fremtid overordentlig stor værdi og interesse, og museets samlinger kunde neppe faa nogen mere kjærkommen tilvekst end den, hr. konsul H. F. Klingenberg her stiller os i utsigt. En samling av gevirer fra et halvt aarhundrede eller mere, alle utmerket montert og forsynet med notiser om sted og dato, er en pryd for ethvert museum, allermest naar de, som her, illustrerer vort distrikts stamme av landets karakterform, *Cervus elaphus atlanticus.*

I anledning av denne storartede gave skal her tilknyttes et par bemerkninger, som ytterligere vil belyse dens store interesse. — Der har været megen tale og — særlig blandt utlændinger — klage over hjortens degeneration paa Hitteren; en utlænding, den tyske godseier Lewerk'husen, har endog talt om at opfriske blodet herute ved at slippe ut mellemeuropæisk hjort. Den samme mand har ogsaa tidligere søkt at «forbedre» en av vore hjortestammer, den isolerte lille stamme paa Otter- og Gjøøen i Namsen; her indplantet han ungarsk hjort fra dyreparken i Greiz. Hans eksperiment medførte, at stammen i nogen aar tok sig op; men efter de allerseneste oplysninger skal degenerationen nu foregaa betydelig livligere paa dette sted end tidligere, saa denne blandingsstammes

levetid neppe vil bli av synderlig lang varighet. Videnskabelig (og nationalt) kan man imidlertid ikke beklage sig herover, saameget mere som en sterk formering og derav mulig følgende sammenblanding av den mellemeuropæiske hjort og vor norske stamme vilde berøvet os et av landets meget faa specielle karaktertræk, hjorteformen *Cervus elaphus atlanticus.* — I 1916 søkte nu endog en nordmand, konsul Chr. Thams, om tilladelse til at følge i Lewerk'husens fotspor ved at indføre og utslippe kanadiske hjorte, wapiti, til «forbedring» av hjortebestanden i Orkedalen. Dette vilde videnskabelig medføre en ødelæggelse av den raserene Nordmør—Hevne—Hitterstamme, som efter vore forhold er baade stor og blomstrende for tiden. Efter uttalelser fra Landsforeningen for naturfredning i Norge, fra universitetets mathematisk-naturvidenskabelige fakultet og fra Trondhjems Jæger- og Fiskerforening blev dog heldigvis andragendet avslaat.

Museet har da søkt at skaffe sig oplysninger om hjorten i nævnte distrikt og samtidig ved fotografier søkt at tilveiebringe et saavidt fyldig materiale av den nuværende stamme som mulig, saa dette kan danne grundlag for senere tiders sammenligninger ved studiet av vort karakterdyr, dets frem- eller tilbakegang.

Stammen har i de senere aar bredt sig jevnt. For hvert aar har vi beretning om vandrende hjort længre og længre mot øst i Troldheimen hvor den streifer helt op i høifjeldet. I Lensviksdistriktet er den blit stadig hyppigere — til ikke liten ærgrelse for harejægerne, da harehunden altid «slaar over» paa fersk hjortefot og følger denne kanske døgnet rundt istedenfor at forfølge sit oprindelige vildt. Fra Lensviksomraadet søker hjorten aarvisst ind i Husdals almenning paa Gjeitestranden, herfra eller fra Hevne søker den gjennem Orkedalen op i Meldalen og er enten herover eller gjennem Troldheimen flere ganger i det sidste vandret helt østover til Rennebu, hvor en pragtfuld 12-ender (fig. 1) blev skutt i 1915. Dette dyr har et usedvanlig vakkert og regelmæssig gevir med tykke, kraftige stænger. Hornenes maal var[1]: høire a) 525 b) 680 mm., venstre a) 509 b) 664 mm. Til sammenligning kan anføres at en kraftig hjort, som selskapet kjøpte og som er skutt paa Aasmul i Lensviken, har følgende hornmaal (se fig. 2): høire a) 475 b) 577 mm., venstre a) 563 b) 669 mm. Gevirer fra Hitteren viser mindre maal; saaledes er maalene for det som fig. 3 gjengivne høire horn a) 540 b) 453 mm., venstre horn a) 510 b) 485 mm.; den i fig. 4 avbildede krone har følgende længde: høire horn 397, venstre 408 mm.

Hvorav kan det nu komme — at gevirene fra Hitteren efter de indsamlede data er smaa i forhold til fastlandsdyrenes — er det

[1] Maalene er: a fra basis til indre tindes spiss, b fra basis til længste ytre tindes spiss, begge maal i ret linje.

Fig. 1. Gevir av hjort, skutt i Rennebu september 1915.

Fig 2. Gevir av hjort, skutt paa Aasmul i Lensviken september 1916.

Fig. 3. Gevir av hjort, skutt paa Hitteren august 1916.

Fig. 4. Gevir av hjort, skutt paa Hitteren september 1916.

tegn paa degeneration? — Oplysningene samstemmer om, at hjorten aarvisst vandrer til og fra Hitteren. Om vaaren samles dyrene i skogkanten paa Hitteren likeoverfor Jøssenøen; en enkelt hjort lægger ut, stanser paa første skjær og ser sig om, om farvandet er klart, saa svømmer den videre over til Jøssenøen samtidig som flokken lægger ut i dens kjølvand. Iagttagere skildrer det som et vakkert syn, naar flokkene lægger paa svøm «som en skog av horn» bortover sundet. Paa samme vis gaar trækket videre til Hevnskjel og til fastlandet. Senhøstes foregaar trækket den motsatte vei, fra fastlandet og over til Hitteren. I tidligere tid, da jagttiden var en anden, foregik en indbringende, men for hjortestammen meget ødelæggende jagt efter hjorten under dens træk, især paa Jøssenøen.

De nævnte vandringer synes væsentlig at foretas av de større og kraftigere dyr, mens de mindre «oversomrer» ute paa Hitteren. Heri ligger sandsynligvis forklaringen til, at de kraftigste og med samme dimensioner vegtigste dyr aarvisst skytes paa fastlandet; her har de gaat uforstyrret paa høiereliggende, frodigere græsganger, mens de mindre og mindre kraftige dyr er blit igjen ute i «barnekamret» paa Hitteren, hvor vistnok de fleste av kalvene har set dagens lys. Skal man komme spørsmaalet om degeneration hos stammen nærmere tillivs, maa baade disse og andre fænomener studeres nærmere og tas med i betragtning. En av faktorene maa vel søkes i den uheldig tillatte jagt efter «skadehjort», som efter sigende foregaar endog temmelig almindelig paa Hitteren i fredningstiden. Et andet moment ligger i at jorden lægges mere og mere under kultur og at skogsdriften bringer uro mangesteds paa hjortens yndlingssteder. Dette er ting som neppe kan avhjælpes ved at importere «nyt blod» fra Mellemeuropa, Kanada eller andre steder. Det er imidlertid her ikke sted for at gaa nærmere ind paa disse spørsmaal; det faar bli fremtidens sak at løse dem. Men netop med disse spørsmaal for øie er det, at museet staar i stor taknemmelighetsgjæld til hr. konsul H. F. Klingenberg for den gave, han har stillet os i utsigt. Den vil bidra væsentlig til belysning av hjortens historie i de trønderske distrikter. —

Samlingsbestyreren har i den forløpne sommer deltat i fjordundersøkelsene og herunder særlig lagt vegt paa at samle videre materiale til studiet av fjordens cirripedier. Under sin deltagelse i det skandinaviske naturforskermøte i Kristiania i juli 1916 gav samlingsbestyreren en foreløbig meddelelse om sine anatomiske studier over *Anelasma* i sit foredrag «Overgang til parasitisme hos cirripedierne». I aarets løp er disse studier fort videre under sammenligning med *Scalpellum*, og bestyreren har haab om at faa disse studier fuldført i løpet av en overskuelig fremtid til offent-

liggjørelse i videnskapsselskapets skrifter. — Under fjordundersøkelsene indfangedes i Skarnsundet et pragtfuldt eksemplar av medusen *Staurophora arctica* (Haeckel) svømmende i overflaten. I dypet sammesteds fangedes et nyt eksemplar av den eiendommelige meduseart som omtaltes i aarsberetningen for 1913 fra Mefjordsgrunden. Professor C. Hartlaub (Helgoland) som fik det første eksemplar oversendt til nærmere studium, har fundet, at arten er helt ukjendt før, og at den danner typen for en særegen slegt. Han har beskrevet den i «Die Anthomedusen des Nordischen Planktons» side 114 («Nordisches Plankton», Kiel und Leipzig 1914) under navn av *Rotundula brochii*.

I 1916 har bestyreren faat trykt følgende avhandlinger:

Results of Dr. E. Mjöbergs Swedish Scientific Expeditions to Australia 1910—1913. VIII. Cirripedia. Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar. Stockholm.

Hydroida (Part. I). Den Danske «Ingolf»-Expedition. Bd. V. København.

Results of Dr. E. Mjöbergs Swedish Scientific Expeditions to Australia 1910—1913. IX. Alcyonarien. Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar. Stockholm.

Fuglesamlingen. I 1916 er denne samling forøket med flere indenlandske arter, hvorav her skal nævnes de som er indkommet som gave:

En korsneb, *Loxia pityopsittacus* Bechet, ♂, skutt i Orkedalen d. 27/2. Gave av arkitekt A. Guldahl.

En graairisk, *Cannabina linaria* Lin., ♂, skutt paa Byaasen den 4/3. Gave av lærer Kr. Grøttum.

Et par sidensvanser, *Ampelis garrulus* Lin., ♀, ♂, skutt paa Fjermstad i Strinden den 19/3. Gave av lærer Kr. Grøttum.

Et par grønfinker, *Chloris chloris* Lin., ♀, ♂, skutt paa Byaasen den 11/4. Gave av lærer Kr. Grøttum.

En meise, *Parus borealis* de Selys Longchamps. Rede med ♀ og 7 unger, tat ved Hoven skole i Leksviken den 16/6. Gave av lærer O. M. Grande

En smaamaase, *Larus canus* Lin., ♂ jun., skutt paa Strinden den 20/8. Gave av Johan Dircks.

Eggsamlingen. Denne samling er i aarets løp forøket med et kuld egg (4 st.) av storspove, *Numenius arquatus* Lin., f. ved Søberg i Melhus sidst i mai. Gave av præparant Ryther. Likeledes har samlingen erholdt et kuld egg (4 st.) av kjeld, *Haematopus ostralegus* Lin., fra Rødøy, midten av mai. Fra Rødøy indkjøptes ogsaa et kuld (4 st.) storspoveegg, slutten av mai 1916

Fiskesamlingen. I begyndelsen av januar 1916 fik museet tilsendt en *Coryphænoides rupestris* Müll., fisket nys før jul 1915 1000 m. sydvest for Vaggen i Beitstadfjorden paa 70 favner vand. Det viser sig saaledes, at denne fisk, som her kaldes butnase, forekommer helt ind i Beitstadfjorden. Gave av gaardbruker Lars Vaggen.

I sin avhandling om Trondhjemsfjordens fiske angir dr. Swenander at ha erholdt hunner med flytende rogn i september og oktober. I slutten av august 1916 undersøkte jeg forskjellige hunner av *Coryphænoides* fra Munkholmdypet. De hadde alle moden rogn. Saa ogsaa en mindre han med flytende sperma. I ventriklerne var rester av dypvandskrustaceer, serlig *Pasiphaea*.

Under skrapning paa Ilsviken ved Trondhjem den 7/8 1916 tokes paa grundt vand og sandblandet leirbund et eksemplar av *Arnoglossus laterna* Walb. Eksemplaret var av hun, l. 8 cm., graabrun med smaa mørke flekker ved basis av rygfinne og analfinne. Eggsækkene opsvulmet. I ventrikelen levninger av amphipoder og isopoder. Forekomsten av denne art i Trondhjemsfjorden er av betydelig interesse, da arten for ikke har været observert nordenfor Tananger ved Stavangerkysten, hvor den blev fanget under dr. Hjorts fiskeforsøk i 1898.

Den 5/9 1916 fik museet en dobbeltflyndre av *Pleuronectes platessa* fra Henningsvær i Lofoten. L. 38,5 cm. Paa høire side var der store, brungule flekker baade paa siden og i ryg og i analfinnen. Paa venstre side var den hvit paa den forreste del av hodet, ellers var der tilsvarende farve og flekker som paa høire side, men hodets benknuter manglet. Eksemplaret var en ♀ med tomme eggsække. Flyndren maa ha gytt vaaren 1916. Gave av kjøpmand I. Baadsvik.

Den 5/10 1916 fik avdelingen av kapelmester Ronander et stykke av en lange fra Trondhjemsfjorden. Den besad de hulerum, som er karakteristisk for blaalangens muskelparasit. Ronander meddelte, at da der blev skaaret i langen, sprøitet en sort væske ut. Dette stemmer med de iakttagelser, jeg i sin tid gjorde paa et eksemplar av blaalange, fisket i Byfjorden ved Bergen den 10/10 1904[1]. Ovennævnte fund er av interesse da det viser, at blaalangens muskelparasit, *Sarcotaces arcticus* Collett, ogsaa en sjelden gang kan forekomme i Trondhjemsfjorden. Foruten fra Bergen var den for kjendt fra Andenes i Vesteraalen og fra Øksfjord i Finmarken.

Som gave fra opsynsmand John Hoel fik avdelingen en mort, *Leuciscus rutilus* Lin., fisket i Orkla omtrent ved Ulsberg i slutten av mai. Denne ferskvandsfisk angives av Collett at

[1] Faunistiske og biologiske iakttagelser. D. Kgl. N. vid.selsk. skr. 1911, nr. 6, p. 52.

være indført til vande sønderfor Trondhjem i begyndelsen av ottiaarene. Saavidt vites, er det første gang, arten er opfisket i Orkla.

Avdelingen erholdt likeledes som gave fra hr. MARTIN LUND, Valdersund, en hornfisk eller horngjæl, *Rhamphistoma belone* LIN., notfanget i Sandnesvaagen ved Valdersund den $^{3}/_{6}$. Eksemplaret var en ♀, l. 80 cm., med gyteferdig rogn.

Fjordundersøkelser. Sommeren 1916 hadde vi besøk av den danske echinodermforsker TH. MORTENSEN, som studerte utviklingen av forskjellige ophiurider og asterider. I den anledning blev foretat en rekke skrapninger ved Røberg, paa Ilsviken, Rotvoldbugten, ved Leksviken, Frosta og i Skarnsundet. Samtidig gjordes betydelige indsamlinger til de paatænkte arbeider over Trondhjemsfjordens bryozoer og mollusker.

I august 1916 gjorde samlingsbestyreren sammen med vaktmester P. M. ROEL en reise til skjergaren søndenfor Kristiansund for at se litt paa betingelserne for utsætting av guldflyndreyngel. Herunder skraptes ogsaa paa forskjellige steder helt ned til Kvitholmen.

Den botaniske samling.

(Bestyrer: H. Printz).

I det forløpne aar har den botaniske samling mottat som gave fra adjunkt D. E. Hylmö, Varberg, et større antal marine alger fra Øresund.

Betydelige mængder havalger er ogsaa indsamlet ved konservators skrapninger i Trondhjemsfjorden og nærliggende distrikter og indlemmet i samlingens kryptogamherbarium.

Med bidrag fra Videnskapsselskapet har skolebestyrer Andr. Notø, Levanger, fortsat sine botaniske undersøkelser i Nordre Trondhjems amt. Fra disse egne, der i botanisk henseende tilhører landets mindst kjendte, er indsendt ca. 150 ark karplanter, væsentlig *Gramineer, Cyperaceer og Hieracier.* Endvidere er indkommet div. karplanter fra Kristianias omegn indsamlet av konservator i begyndelsen av juli. Heriblandt kan særlig nævnes eksemplarer av den til landet med ballast indførte *Amsinckia augustifolia* Lehm., der nu synes at utbrede sig temmelig raskt over det sydlige Norge. Denne plante blev indsamlet i Østre Bærum, hvor den optraadte i store mængder som et besværlig ugræs i potetes- og kaalagre.

Av nye exsiccater er ved kjøp erhvervet *«Rosæ Norvegicæ Exsiccatæ»* Fasc. II. Ed. Fr. Jebe.

Med stipendium fra Universitetet opholdt konservator sig i tidsrummet august–oktober i Petrograd for at bearbeide Sibirieekspeditionens materiale av karplanter. Den meste tid anvendtes i den Keiserlige Botaniske Haves herbarium, der med sine henved 3 millioner ark er en av de største plantesamlinger der findes, og som med hensyn til sibirisk materiale uten sammenligning er den bedst utstyrede. Leilighetsvis arbeidedes ogsaa i det Keiserlige Videnskapsakademis botaniske museum.

Ekspeditionens samlinger viste sig at indeholde mange interessante ting hvorom der i nærmeste fremtid vil bli utførlig redegjort i Videnskapsselskapets Skrifter.

Der medbragtes ogsaa til Petrograd en del karplanter fra Sachalin, indsamlet av den finske zoolog Dr. Ludv. Münsterhjelm, og som konservator paa hans opfordring hadde overtat til bearbeidelse. Herom er der trykt en avhandling, «Some vascular

Plants from Sachalin», Videnskapsselskapets Skrifter 1916 nr. 3.

Samlingens materiale av *Pteridophyter* har været utlaant til Professor Med. Dr. H. V. Rosendahl, Riksmuseets paleobotaniske afdelning, Vetenskapsakademien, Stockholm, og en samling av *Carices dioicae* til Docent Dr. Gunnar Samuelsson, Universitetet, Upsala.

Av kryptogamherbariet har enkelte familier av *Lichenerne* været utlaant til konservator Dr. Bernt Lynge, Universitetet, Kristiania. Endvidere er endel av samlingerne i studieoiemed gjennemgaat av læge Idar Handagard, Telemarken.

Samlingen har i det forløpne aar traadt i bytteforbindelse med den Keiserlige Botaniske Haves herbarium i Petrograd.

Paa grund av den betydelige prisstigning paa papir, papæsker o. l., hvorav der brukes ganske store mængder, har det været nodvendig i nogen grad at omlægge arbeidet ved samlingen. Da midlerne saaledes ikke har tillatt en opklæbning av de ældre samlinger i samme maalestok som tidligere, har man leilighetsvis ved siden av paabegyndt katalogisering av samlingens exsiccatverker.

Mineralsamlingen.

Bestyrer: C. Schulz.

Gjennem professor dr. Vogt er indkjøpt en del mineraler fra sydnorske findesteder.

Med Norges Tekniske Høiskoles geologiske institut er indledet en bytteforbindelse for udveksling av dubletter særlig av norske mineraler.

Fra Faste Universal Co., Philadelphia, er en bestilt samling mineraler fra nyere amerikanske findesteder — ligesom en fra Mineralien-Niederlage, Freiberg i Sachsen, bestilt suite av nyere mineraler — ikke kommet samlingen ihænde.

Af indkomne gaver kan noteres:

Fra O. Ellingsen, Kristiansund, magnetit fra Nordmør.
„ ingeniør Samdal: Bergarter fra Søndmør.
„ student Chr. Norberg-Schulz, krystallisert gedigent kobber fra Lake Superior.

Biblioteket.

Bibliotekar: dr. philos. J. D. Landmark.

Biblioteket er i 1916 forøket med 1380 bind bøker, hvorav 120 piecer, samt desuten 12 karter, 5 portrætter og 14 manuskripter, fordelt som nedenstaaende tabel viser. I den siste rubrik er samtidig utlaanet specificeret:

	Tilvekst			Utlaan
	Ved kjøp	Ved gave el. bytte	Tilsammen	
	Bind	Bind	Bind	Bind
Skrifter av naturvidensk. indhold	108	290	398	882
Skrifter av historisk indhold.....	131	239	370	661
Skrifter av blandet indhold......	5	180	185	140
Skrifter i andre fag...........	15	412	427	417
Sum	259	1121	1380	2100
Karter........................	2	10	12	
Prospekter og portrætter	0	5	5	
Manuskripter..................	1	13	14	

Til Det kgl. Bibliotek i Kjøbenhavn har været utlaant 5 bind bøker og 1 manuskript, til Uppsala Universitetsbibliotek 2 manuskripter, til Universitetsbiblioteket i Kristiania 10 bind bøker og 5 manuskripter, til Bergens Museum 1 bind, og til Tromsø Museum 9 manuskripter.

Fra Universitetsbiblioteket har været hitlaant 454 bind, fra Rikshospitalets hygieniske institut 2 bind, fra Bergens Museum 8 bind, fra Kgl. svenska Vetenskapsakademiens Bibliotek i Stockholm 30 bind.

Av gaver til biblioteket bør særskilt nævnes de forøkelser, som man har mottat fra fru Signe Jenssen, et utvalg bøker, der har tilhørt avdøde konsul H. P. Jenssen, Leangen, historisk-politiske og populær-geografiske verker samt særlig nyere skandinavisk skjønliteratur.

Den fortsatte krigstilstand i Europa har i øket grad virket hæmmende paa bibliotekets bytteutveksling av bøker, idet tilgangen fra selskapets utenlandske forbindelser er yderligere avtat.

Vistnok har man paa grund av mark-kursens gunstige stilling kunnet foreta noget større indkjøp av bøker, særlig botaniske verker til nedsat pris, men til gjengjæld er omkostningerne ved indbindingen stadig stigende, saaledes at bibliotekets annuum derved i følelig grad blir mindre tilstrækkelig. Samtidig er pladsmangelen stor, saa mindre benyttede avdelinger av boksamlingen, særlig ældre utenlandske tidsskrifter og lexika har maattet flyttes op paa loftet. Herved har man indvundet plads ogsaa for læseværelsets haandbibliotek.

Opførelsen av et brandfrit rum er under forberedelse.

Samlingen av middelalderlige skindbreve er katalogiseret og forsynet med solide æsker. Dette arbeide blev paa særdeles fortjenstfuld maate utført av frk. Aagaat Daae.

De literære bytteforbindelser er forøket med følgende 4:

1. Kristiansunds Museum, Kr.sund.
2. Gesellschaft Naturforschender Freunde zu Berlin.
3. Schweizerische ornithologische Kommission. Olten.
4. Sociedade Portuguèsa de Sciências Naturais. Lissabon.

Gaver til biblioteket

er mottat fra følgende:

Amtmanden i N. Thj. amt, Amtmanden i S. Thj. amt, Ausschuss zur Verteidigung deutscher und katholischer Interessen im Weltkriege, Münster i. W., Bibliothek des Auswärtigen Amts, Berlin, Carlsberglaboratoriet, Kbh., Consulaat Generaal der Nederlanden voor Noorwegen, Departementet for sociale Saker, Direktoren for det civile Medicinalvæsen, Finansdepartementet, Fiskeridirektoren, Inspektoren for Ferskvandsfiskerierne, Kirkedepartementet, Komiteen for Havundersøkelser, Kbh., Det kgl. danske Videnskabernes Selskab, Kbh., Kgl. statistiska Centralbyrån, Sth., Landbruksdepartementet, Landbruksdirektoren, Det medicinske Selskab, Kra., Namdalens Skogselskap, Nansenfondet, Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, N. Thj. amts Skogselskap, Norges Landbrukshøiskole, Norsk Husflids Venner, Thj., Den norske historiske Kildeskriftkommission, Den norske Lægeforening, Kra., Det norske Myrselskap, «Ny Jord», Kra., Den offentlige Skole for Døve, Thj., Rigsarkivet, Kbh., Riksarkivet, Kra., Romsdals Landhusholdningsselskap, Røros Kobberverk, Statens meieriforsøk ved L. Funder, Kra., Stiftsarkivet, Thj., Stord Lærerskole, Stortingets Kontor, Søndre Thj. amts Landbruksskole, Den tekniske Høiskole, Torrey botanical Club, Thj. Døvstummeforening, Thj. Formandskap, Thj. Katedralskole, Thj. kommunale Elektricitetsverk, Thj. Maskinistskole, Thj. tekniske Aftenskole, Thj. Turistforening, Trøndelagens Skogselskap, Universitetsbiblioteket, Kbh., Universitetsbiblioteket, Kra., Vasdragsdirektøren, Videnskabsselskapets Sekretariat, Kra. Fra følgende aviser og blade: Dagsposten, Dovre, Fjeldljom, Folketidende, Heimkjær, Hyrden Helgelands Blad, Høgskulebladet, Indtrøndelagen, Lofotposten, Lokomotivmands Tidende, Meddelelser fra Norges Oplysningskontor for Næringsveiene, Namdalens Blad, Nidaros, Nordenfjeldsk Tidende, Nordre Trondhjems Amtstidende, Norsk Kundgjørelsestidende, Norsk Lovtidende, Ny Tid, Ofotens Tidende, Olsok, Romilla-Revue, St. Olaf, Selbyggen, Stjørdalens Blad, Søndre Trondhjems Amtstidende, Tidsskrift for Slagtere og Pølsemakere, Trondhjems Adresseavis, Trondhjems Folkeblad, Trøndelagen, Trøndelagens Avis, Trønderen, Trøndernes Julenisse, Værdalens Blad. Fra

følgende trykkerier: Adresseavisens trykkeri, Aktietrykkeriet og J. Kr. Myklebusts trykkeri. — Fra følgende private: Sri Ananda Acharya, Ingeniør Hj. Batt, Konservator Hj. Broch, Professor W. C. Brøgger, Docent Edv. Bull, Boktrykker Joh. Christiaasen, Frk. Aagaat Daae, Departementschef Frantz Dahl, Kbh., Dr. philos. Knut Dahl, Docent Emil Diesen, Konservator C. Dons, Genealogen Sofus Elvius, Kbh., Frk. Agnes Erichsen, Kra., Skolebestyrer A. Chr. Foyn, Fhv. distriktslæge I. S. Hagen, Frk. Aslaug Havig, Hr. E. Havno, Ritmester G. Isachsen, Professor Charles Janet, Frankrike, Riksarkivar Kr. Koren, Bokholder A. L. Kringstad, Hr. Henr. Mathiesen, Konservator O. Nordgaard, Hr. Gunnerius Olsen, Konservator Th. Petersen, Overlærer H. Ramm, Bokholder O. J. Reimers, Postassistent Olaus Schmidt, Professor S. Schmidt-Nielsen, Advokat Arthur Skjelderup, Overlærer A. Sommerfelt, Pastor S. Thormodsæter, Redaktør S. Udbye, Frk. Helene Vosgraff, Hr. Josef v. Willemoes-Suhm, Itzehoe, Meierikonsulent Wold, Professor A. Wiren, Uppsala.

Fra følgende institutioner er bøker mottat ved bytte:

Aas.
Norges Landbrukshøiskole.
Adelaide.
Royal Society of South Australia.
Bergen.
Bergens offentlige Bibliotek.
Bergens Museum.
Selskapet for de norske Fiskeriers Fremme.
Berkeley.
University of California.
Berlin.
K. preussische Akademie der Wissenschaften
Gesellschaft för Anthropologie, Ethnologie u. Urgeschichte.
Gesellschaft für Erdkunde.
K. Preuss. meteorologisches Institut.
K. Preuss. geodätisches Institut.
Zoologisches Museum.
Deutscher Seefischerei-Verein.
Bern.
Schweizerishe naturforschende Gesellschaft.
Historisches Museum.
Bordeaux.
Société Linnéenne de Bordeaux.
Breslau.
Schlesische Gesellschaft für vaterländische Cultur.
Bruxelles.
Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique.
Observatoire Royal de Belgique.
Société entomologique de Belgique.
Société Royale de Botanique de Belgique.
Budapest.
Redaktion der Magyar Botanikai Lapok.
Ungarishes Nationalmuseum.
Ungarisches ornithologisches Centrale.

Buffalo.
Buffalo Society of Natural Sciences.
Calcutta.
Indian Museum, Natural History Section.
Cape of Good Hope.
Royal Observatory.
Cincinati, Ohio.
Lloyd Library.
Cordoba, Argentina.
Academia nacional de ciencias.
Danzig.
Die naturforschende Gesellschaft.
Westpreussischer botanisch-zoologischer Verein.
Dublin.
Royal Society of Antiquaries of Ireland.
Royal Dublin Society.
Edinburgh.
Fishery Board for Scotland.
Society of Antiquaries of Scotland.
Royal Society of Edinburgh.
Firenze.
Sociétá Italiana d'Antropologia & Etnologia.
Frankfurt a. M.
Senckenbergische naturforschende Gesellschaft.
Gefle.
Gestriklands Fornminnesförening.
Giessen.
Oberhessische Gesellschaft für Natur- und Heilkunde.
Göttingen.
Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften.
Guben.
Niederlausitzer Gesellschaft für Anthropologie und Altertumskunde.
Gøteborg.
Göteborgs Museum.
Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälle.
Halle.
Kais. Leop.-Carol. Deutsche Akademie der Naturforscher.
Hamburg.
Die Hamburgischen wissenschaftl. Anstalten.
Harlem.
Société Hollandaise des Sciences à Harlem.
Fondation Teyler.
Helsingfors.
Finska Fornminnesföreningen.

Finska Vetenskaps-Societen.
Societas pro Fauna et Flora Fennica.
Sälskapet för Finlands Geografi.

Jönköping.
Norra Smalands Fornminnesförening.

Kalmar.
Kalmar lens Fornminnesförening.

Karlsruhe.
Der Naturwissenschaftliche Verein.

Kassel.
Verein für Naturkunde.

Kjøbenhavn.
Det kgl. Bibliothek.
Conseil permanent international pour l'exploration de la mer.
Dansk botanisk Forening.
Dansk naturhistorisk Forening.
Den geologiske Undersogelse.
Universitetets zoologiske Museum.
Det kgl. nordiske Oldskrift-Selskab.
Det kgl. danske geografiske Selskab.
Det kgl. danske Videnskabernes Selskab.

Kristiania.
Deichmanske Bibliotek.
Det statistiske Centralbureau.
Foreningen for norsk Folkemuseum.
Foreningen for norske Fortidsmindesmerkers Bevaring.
Det norske meteorologiske Institut.
Kristiania Kunstindustrimuseum.
Norges geografiske Opmaaling.
Redaktionen av «Syn og Segn».
Det kgl. Selskab for Norges Vel.
Universitetets Oldsakssamling.
Universitetsbiblioteket.
Videnskapsselskapet.

Lawrence, Kansas.
The University of Kansas.

Leiden.
Rijks Herbarium.

Leipzig.
Kgl. Sächsische Gesellschaft der Wissenschaften.

Lissabon.
Société Portugaise des Sciences Naturelles.

Liverpool.
The University of Liverpool. Institute of Archaeology.

London.
British Archaeological Association.
British Museum. Natural History Section.
Linnean Society.
Royal Society.
Society of Antiquaries of London.
Lund.
Redaktionen af Botaniska Notiser.
Universitetet.
Mainz.
Römisch-Germanisches Central-Museum.
Manila.
Department of the Interior. Bureau of Science.
Melbourne.
The Royal Society of Victoria.
Mexico.
Instituto geologico de Mexico.
Minneapolis.
The University of Minnesota.
New York.
Academy of Sciences.
The Torrey Botanical Club.
The New York Botanical Garden.
Nürnberg.
Germanisches Nationalmuseum.
Naturhistorische Gesellschaft.
Ottawa.
Department of Mines.
Royal Society of Canada.
Paris.
Musée National d'Histoire naturelle.
Société d'Antropologie de Paris.
Société zoologique de France.
Philadelphia.
Academy of Natural Sciences.
The Museum, University of Pensylvania.
American Philosophical Society.
Plymouth.
Marine Biological Association.
Posen.
Deutsche Gesellschaft für Kunst und Wissenschaften in Posen.
Historische Gesellschaft für die Provinz Posen.
Prag.
Königl. Böhm. Gesellschaft der Wissenschaften.

St. Louis.
Missouri botanical Garden.
Washington University.
Santiago.
Instituto Meteorologico de Chile.
Schwerin.
Verein für mecklenburgische Geschichte und Altertumskunde.
Skien.
Fylkesmuseet for Telemarken og Grenland.
Stavanger.
Stavanger Museum.
Stettin.
Gesellschaft för Pommersche Geschichte und Altertumskunde.
Stockholm.
Kungl. Biblioteket.
Svenska botaniska Föreningen.
Entomologiska Föreningen.
Nordiska Museet.
Statens Skogförsöksanstalt.
Svenska Sälskapet för Antropologi och Geografi.
K. svenska Vetenskapsakademien.
K. Vitterhets-, Historie- och Antikvitetsakademien.
Sydney.
The Royal Zoological Society of New South Wales.
Tokio.
The Tokyo Botanical Society.
Topeka.
The Kansas Academy of Science.
Toronto.
Department of Marine and Fisheries, Canada.
The Canadian Institute.
University.
Tromso.
Tromso Museum.
Trondhjem.
Trondhjems Fiskeriselskap.
Uppsala.
Uppsala Fornminnesförening.
Svenska Jägareförbundet.
Universitetet.
Urbana, Illinois.
University of Illinois.
Washington.
U. S. Department of Agriculture.

Smithsonian Institution, Bureau of Ethnology.
U. S. National Museum.
U. S. Naval Observatory.
U. S. Coast and Geodetic Survey.
U. S. Geological Survey.
National Academy of Sciences.

Wien.
K. K. Naturhistorisches Hofmuseum.

York.
Yorkshire Philosophical Society.

Zagreb, Croatia.
Kroatische Naturforscher-Gesellschaft.

Zürich.
Antiquarische Gesellschaft.
Naturforschende Gesellschaft.
Stadtbibliothek.
Schweizerische Gesellschaft für Urgeschichte.

Östersund.
Jämtlands Läns Fornminnesförening.

Medlemmer i andet halvaar 1916

av

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)

Livsvarige medlemmer efter direktionens beslutning:

WINGE, HERLUF, viceinspektør ved det Zoologiske Museum i Kjøbenhavn, utnævnt 4. oktober 1910.
NUMMEDAL, A., overlærer, Kristiansund, utn. 11. april 1911.
SAXLUND, H. O., sogneprest, Romedal, Hedemarken, utn. 19. april 1911.
WILLE, N., professor, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.
DAHL, OVE, konservator, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.
ØYEN, P. A., ammanuensis, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.
ISACHSEN, G., ritmester, Asker, utn. 15. februar 1916.

Betalende medlemmer:

A. *Medlemmer som er optat før utgangen av 1903.*

1. Aas, K. A., skoledirektør .... (optat 1890)
2. Alstad, Olaf, arkitekt .... (— 1882)
3. Arentz, Eyvind, tandlæge .... (— 1902)
4. Arentz, O. G., landbruksingeniør .... (— 1897)
5. Arnfinsen, Alex., læge .... (— 1900)
6. Bachke, A. S., bergmester .... (— 1874)
7. Bachke, Arild, konsul for Nederlandene .... (— 1899)
8. Bachke, Halvard, høiesteretsadvokat .... (— 1890)
9. Bang, A. A., fhv. byskriver .... (— 1897)
10. Bang, J. S., læge, sanitetskaptein .... (— 1900)
11. Bauck, Hans, borgermester .... (— 1891)
12. Bauck, Henrik, overretssakfører .... (— 1899)
13. Beichmann, F. V. N., justitiarius i overretten .... (— 1899)
14. Berg, Andreas, bankchef for Nordenfjeldske Kreditbank .... (— 1891)
15. Bergersen, Bernhard, overretsassessor .... (— 1879)
16. Bergh, Axel Frithjof, oberst i feltartilleriet .... (— 1897)
17. Birkeland, Gunnar, grosserer .... (— 1898)
18. Borthen, Lyder, dr. med. .... (— 1877)
19. Bratt, Halfdan, major .... (— 1899)
20. Bratt, Johan, konsul for Danmark .... (— 1898)
21. Brekke, Bernhard, agent .... (— 1895)
22. Brodahl, A., læge .... (— 1902)

23. Brun, A., bokhandler . . . . (optat 1882)
24. Bruun, Fritz, pelsvarehandler . . . . (— 1899)
25. Bruun, Johan, overretssakfører . . . . (— 1896)
26. Bryn, Halfdan, læge, sanitetsmajor . . . . (— 1892)
27. Bryn, Kristian, bankdirektør . . . . (— 1899)
28. Brænne, Bernhard, fabrikeier fhv. statsraad . . . . (— 1891)
29. Bull-Simonsen, direktør for det Nordenfjeldske Dampskibsselskab . . . . (— 1900)
30. Bøckmann, Marius, stadsfysikus . . . . (— 1877)
31. Bødtker, Fredrik, læge . . . . (— 1884)
32. Christophersen, Axel, tandlæge . . . . (— 1902)
33. Collin-Hansen, Carl, overretssakfører . . . . (— 1896)
34. Erichsen, Hans, læge . . . . (— 1896)
35. Erichsen, Ole, konditor og fabrikeier . . . . (— 1898)
36. Floer, Christian, forretningsfører for Trondhjems Brændevinssamlag . . . . (— 1903)
37. Føyn, Anton Christian, skolebestyrer, Trondhjems borgerlige Realskole . . . . (— 1897)
38. Garstad, John, driftsbestyrer ved Trondhjems Elektricitetsverk . . . . (— 1903)
39. Goltermann, C., grosserer . . . . (— 1882)
40. Grøndahl, Christopher, stadsingeniør . . . . (— 1900)
41. Gundersen, Carl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Videnskapsselskapets sekretær . . . . (— 1896)
42. Gunstensen, Jens Emanuel, professor i bygningsingeniørfag ved Norges Tekniske Høiskole . . . . . . (— 1892)
43. Haakonson-Hansen, M. K., overlærer ved Bispehaugens folkeskole . . . . (— 1894)
44. Hagen, Ingebrigt Severin, fhv. distriktslæge . . . . (— 1888)
45. Halseth, Adolf, grosserer . . . . (— 1899)
46. Halvorsen, J. Magnus, fhv. statsraad . . . . (— 1898)
47. Hansen, H. L., konsul . . . . (— 1898)
48. Hansen, H. O., grosserer . . . . (— 1886)
49. Hansen, Peter, fabrikeier . . . . (— 1900)
50. Hansen, Thorvald, fabrikeier . . . . (— 1874)
51. Hartmann, Bernhard Olivius, fhv. overlærer, bestyrer av Videnskapsselskapets myntsamling . . . . (— 1889)
52. Hartmann, Helmer, grosserer . . . . (— 1886)
53. Hartmann, Jacob Jonathan Aars, overlærer ved Trondhjems Katedralskole . . . . (— 1897)
54. Helgerud, Gabriel, kjøbmand . . . . (— 1899)
55. Hirsch, Robertus, apoteker, Løveapoteket . . . . (— 1882)
56. Holst, Alexander, overlæge, bestyrer av Tr.hj. sykehus (— 1894)
57. Hægstad, L. O., kjøbmand . . . . (— 1899)
58. Iversen, Baard, grosserer . . . . (— 1888)

59. Jenssen, Anton, konsul for det Tyske Rike ....(optat 1877)
60. Jenssen, Harald, bryggerieier ....(— 1891)
61. Jenssen, Nikolai, fhv. banksekretær ....(— 1896)
62. Johanssen, Hans J., rektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1897)
63. Juel, Olai, overlærer ved Trondhjems Katedralskole (— 1897)
64. Jürgens, H. I., ingeniør ....(— 1895)
65. Kielland, Chr., læge ....(— 1874)
66. Kindt, Olaf, læge ....(— 1879)
67. Kirksæter, Joh., storsekretær ....(— 1901)
68. Kjeldsberg, Francis, vicekonsul for Storbritannien og Irland ....(— 1899)
69. Klingenberg, Halfdan Fredrik, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland ....(— 1884)
70. Klingenberg, Ingvar, konsularagent for Frankrike, vicekonsul for Brasilien, vicekonsul for Rusland ..(— 1899)
71. Knoff, Albr., dispachør ....(— 1882)
72. Knudtzon, Hans Peter Krag, sorenskriver ....(— 1894)
73. von Krogh, Carl Adolf Riis, distriktschef ....(— 1894)
74. Lossius, Johan Sophus, læge, sanitetsmajor ....(— 1879)
75. Lyng, Johannes, fhv. skolebestyrer ....(— 1875)
76. Lysholm, Bjarne, dr. philos., læge ....(— 1894)
77. Lochen, Olaf, borgermester ....(— 1879)
78. Løcke, Christian Thrond, institutbestyrer, (Trondhjems offentlige skole for døve) ....(— 1902)
79. Løcke, Henrik, overretssakfører ....(— 1900)
80. Lønning, J., læge ....(— 1897)
81. Malthe, Frantz Eugen, direktør for Trondhjems landsfængsel ....(— 1895)
82. Moe, Jacob, overingeniør ....(— 1898)
83. Motzfeldt, Arthur, ingeniør ....(— 1896)
84. Møller, Henrik, ciselør ....(— 1894)
85. Nissen-Dreier, Hans, oberstløitnant ....(— 1895)
86. Nissen, Hartvig, major ....(— 1899)
87. Nordgaard, Ole, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger, bestyrer av Trondhjems biologiske station ....(— 1902)
88. Olsen, Oscar, læge ....(— 1895)
89. Ottesen, Otto, landlæge ....(— 1902)
90. Ouren, Henrik, læge ....(— 1900)
91. Pedersen, Johan Peter, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1894)
92. Petersen, Theodor, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets Oldsaksamling ....(— 1901)

93. Rambech, A., ingeniør, bestyrer av Trondhjems Maskinistskole .... (optat 1901)
94. Refsaas, Jørgen, fanejunker, assistent i Trondhjems Stiftsarkiv .... (— 1902)
95. Richter, Olaf, overretssakfører .... (— 1903)
96. Roll, Albert, oberst .... (— 1890)
97. Ronander, Victor, kapelmester, assistent ved Videnskapsselskapets bibliotek .... (— 1902)
98. Schløsser-Møller, K., agent .... (— 1899)
99. Schmidt-Nielsen, L., ingeniør .... (— 1891)
100. Schulerud, Peter Ludvig Andreas, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1893)
101. Schulz, Carl, overlærer ved Trondhjems Tekniske Mellemskole, bestyrer av Videnskapsselskapets mineralsamling .... (— 1878)
102. Schytte, Paul Emil, kaptein .... (— 1893)
103. Schøyen, Karl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1892)
104. Skavlan, Einar, stiftsprovst .... (— 1875)
105. Skirstad, Ole, toldkasserer .... (— 1902)
106. Smedal, Olaf, overretssakfører .... (— 1900)
107. Smith, Brian Crone Riddervold, residerende kapellan i Strinden .... (— 1895)
108. Solberg, Erik, dr. philos., bestyrer av den kemiske kontrolstation i Trondhjem .... (— 1901)
109. Solberg, Lars, arkitekt .... (— 1893)
110. Sommerfelt, Axel, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1892)
111. Stabell, Hannibal, sogneprest, Lademoen .... (— 1893)
112. Svensen, Sven, inspektør ved Trondhjems folkeskoler (— 1900)
113. Sæthre, Th., læge .... (— 1899)
114. Sættem, Olaf, grosserer .... (— 1899)
115. Sønderaal, Knud Julius, bankchef, Trondhjems Realkreditbank .... (— 1897)
116. Thams, Christian Marius, generalkonsul for Belgien (— 1897)
117. Thaulow, Christian, grosserer .... (— 1894)
118. Thaulow, Lauritz, grosserer .... (— 1900)
119. Vangen, N., cand. theol., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole .... (— 1903)
120. Werring, Fredrik Christen Tuxen, apoteker, apoteket Ørnen .... (— 1891)
121. Widerøe, Emil, læge .... (— 1895)
122. Widerøe, M. E., baker .... (— 1899)
123. Wille, Fredrik, oberstløitnant .... (— 1888)

124. Wleügel, Severin Segelcke, direktør for Trondhjems Tekniske Mellemskole .... (optat 1888)
125. Øien, Adolf, vicekonsul for Sverige .... (— 1888)
126. Øvergaard, Alexander Bretteville, generalmajor .... (— 1896)

B. *Medlemmer som er indmeldt efter forandringen av Videnskapsselskapets statuter 6. november 1903 (stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904).*

* foran navnet betegner at vedkommende har betalt 100 kr. en gang for alle.

1. Aagaard, F. B., apoteker, apoteket St. Olaf ...... (indmeldt 1907)
2. Bachke, Chr. Anker, konsul for Belgien .... (— 1909)
3. Bachke, Halvard L., grosserer .... (— 1913)
4. Berg, Karl Oskar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1914)
5. Berg, Trygve, læge .... (— 1912)
6. Birkeland, Richard, professor i matematik ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1911)
7. Bragstad, O. S., professor i elektroteknik ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1910)
8. Broch, Hjalmar, dr. philos., bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger .... (— 1910)
9. *Brun, Frithjof, bokhandler .... (— 1906)
10. Bryn, Karl, postmester .... (— 1914)
11. Buch, Axel, grosserer .... (— 1906)
12. Christie, Hartvig, cand. philos., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole .... (— 1915)
13. Dahl, Karl, major i ingeniørvaabnet .... (— 1915)
14. Dedekam, Hans, direktør for Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum .... (— 1911)
15. Eidsvaag, Edvard, overvraker .... (— 1907)
16. *Finne, Carl, grosserer .... (— 1911)
17. Flood, Carl Gustav, byskriver .... (— 1916)
18. Flood, Jørgen Wright, apoteker (Nordstjernen) (— 1916)
19. Friis, Jakob, stiftsarkivar .... (— 1916)
20. Getz, Alfred, professor i grubedrift, rektor ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1913)
21. Guldahl, Axel, arkitekt .... (— 1914)
22. Hall, Hans, forstander ved Thomas Angells Stiftelser .... (— 1910)
23. Harbitz, Georg Prahl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1906)
24. Hartmann, Johan, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1906)

25. Hoel, Mikael Ivar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... indmeldt 1913)
26. Holmsen, Fin, overlæge ved Trondhjems Sykehus (— 1909)
27. Ingvaldsen, Ingvald, telegrafkasserer .... (— 1912)
28. Jelstrup, Hans Nikolai Krenkel, politimester ....(— 1911)
29. Krokstad, Martin, bestyrer av Gløshaugen offentlige skole for døve ....(— 1911)
30. *Kvenild, Birger, grosserer ....(— 1911)
31. Landmark, Johan Daniel, dr. philos., Videnskapsselskapets bibliotekar ....(— 1915)
32. Lund, Johan Grøn, overlærer ved Trondhjems Tekniske Mellemskole ....(— 1906)
33. Lund, K., ingeniør ....(— 1916)
34. Lund, Wilhelm Kristen Severin Hammer, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1911)
35. Lykke, Ivar, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland (— 1909)
36. Moe, Peder Torvaldsen, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1916)
37. Mortenson, Per, bergmester ....(— 1914)
38. Nordhagen, Olaf, arkitekt, ekstraordinær professor i bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole (— 1911)
39. Printz, Henrik, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets botaniske samling ....(— 1913)
40. Qvam, Ingulf, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1911)
41. Rosenlund, Apolonius Liljedahl, docent, praktisk geolog ....(— 1910)
42. Ryjord, Nils, arkitekt ....(— 1912)
43. Ryssdal, Olav, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1914)
44. Schmidt-Nielsen S., professor i kemi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1915)
45. Sollied, Olaf, læge, direktør for Rotvold Sindssykeasyl ....(— 1915)
46. Soot-Ryen, Tom, stud. min. ....(— 1914)
47. Stabel, P. L., overretssakfører ....(— 1915)
48. Sæland, Sem, professor i fysik ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1913)
49. Tharaldsen, F., ingeniør ....(— 1909)
50. Vogt, Johan Herman Lie, dr., professor i mineralogi, geologi og metalurgi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1912)
51. Watzinger, Adolf, dr., professor i maskinlære ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1916)
52. Wiesener, H., kriminaldommer ....(— 1916)

C. *Utenbys betalende medlemmer.*

1. Bjørlykke, Knut Olai, dr. philos., professor ved Norges Landbrukshøiskole, Aas ....(indmeldt 1910)
2. Daae, Aagaat, fhv. bibliotekar, Solner, Langskilsø (— 1915)
3. Glimme, Kristofer, cand. real., docent ved Sjøkrigsskolen, Horten ....(— 1911)
4. Havig, Christopher Møinichen Nergaard, major og krigskommissær, Mosjøen ....(— 1912)
5. Havnø, Edv. J., fisker, Rødø ....(— 1916)
6. Kolsrud, Oluf, universitetsstipendiat (i kirkehistorie), Kristiania ....(— 1914)
7. Vestrum, Arne, overlærer, Levanger ....(— 1912)
8. Wedøe, Hj., distriktslæge, Norderhov, pr. Hønefoss (— 1916)
9. *Jahr, Torstein, bibliotekar, Washington ....(— 1905)

DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKABS

AARSBERETNING

FOR

1917

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1918

Direktionens aarsberetning for 1917.

For budgetterminen 1917—1918 hadde Videnskapsselskapets direktion, som i de foregaaende aar, andraget om forhøielse av statsbidraget til kr. 23,600.00. Ved Stortingets beslutning av 29. mars 1917 blev der bevilget et statsbidrag av kr. 20,600.00, paa betingelse av at der paa anden maate blev bragt tilveie mindst 20,000 kr.

Av renterne av selskapets legater og fonds stod der i det forløpne aar til raadighet noget over 9900 kr. Fra Hans Majestæt Kongen fik selskapet det vanlige bidrag 400 kr. Trondhjems Sparebanks bidrag beløp sig, som i de foregaaende aar, til 6535 kr., og Trondhjems Kommunes bidrag til noget over 6000 kr. Av Den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelses utbytte for aaret 1916 tilfaldt der Videnskapsselskapet kr. 2,738.64.

Det bidrag som Videnskapsselskapet ellers har kunnet gjøre regning paa fra Trondhjems Brændevinssamlag, er derimot bortfaldt. Av Trondhjems Brændevinssamlags overskud for aaret 1916 blev der vistnok bevilget Videnskapsselskapet 6000 kr. Men dette bidrag har Brændevinssamlaget ikke kunnet stille til raadighet, da dets virksomhet, efter Statens forbudsbestemmelse, har været indstillet hele det sidste aar.

I juni 1917, da der var fremsat kongelig proposition om ny lønsregulering for Statens tjenestemænd, androg Videnskapsselskapets direktion om en tillægsbevilgning av 9500 kr. for at kunne skaffe Videnskapsselskapets funktionærer vilkaar som vilde sidestille dem med Statens tjenestemænd i lignende stilling. Efter forslag av Kirke- og Undervisningsdepartementet vedtok Stortinget 19. juli 1917 en tillægsbevilgning av 7900 kr. til forhøielse av grundlønnen for Videnskapsselskapets funktionærer. Alderstillæggene maatte det bli Videnskapsselskapets egen sak at utrede. Det blev forutsat at de fire bestyrere av selskapets større videnskabelige samlinger og selskapets bibliotekar blev at sidestille med Universitetets docenter, bibliotekassistenten med underordnede tjenestemænd av klasse II, de to præparanter med underordnede tjenestemænd av klasse III, og vaktmesteren med underordnede tjenestemænd av klasse I.

Det hadde saaledes endelig lykkes at faa fastslaat et lønsregulativ for Videnskapsselskapets funktionærer. For de fire samlingsbestyrere og bibliotekaren blev der fastsat en grundløn av 3600 kr. og 5 alderstillæg à 400 kr. efter 3, 6, 9, 12, og 15 aar. For biblioteksassistenten grundløn 1800 kr. og 3 alderstillæg à 300 kr. efter 3, 6, og 9 aar. For de to præparanter grundløn 1500 kr. og 3 alderstillæg à 300 kr. efter 3, 6, og 9 aar. For vaktmesteren grundløn 1800 kr., og fri bolig, og 3 alderstillæg à 300 kr. efter 3, 6, og 9 aar.

Det nye lønsregulativ blev vedtat av Videnskapsselskapets generalforsamling 23. oktober 1917 og gjort gjældende fra 1. juli 1917 at regne. Generalforsamlingen vedtok ogsaa lønsforhøielse for selskapets kasserer, for selskapets sekretær, og for bestyrerne av selskapets myntsamling og mineralsamling.

I møte av Videnskapsselskapets direktion 6. november 1917 blev det besluttet at selskapet skulde søke at faa sine funktionærer indlemmet i Statens Pensionskasse.

Videnskapsselskapets funktionærer har i 1917, som i det foregaaende aar, faat dyrtidstillæg av Staten efter samme regler som er fastsat for Statens tjenestemænd.

Henimot utgangen av 1916 hadde Videnskapsselskapets direktion fornyet sit andragende til Trondhjems Kommune om bevilgning av midler til at indrede et ildfast rum for bibliotekets samling av manuskripter. Bystyret fandt imidlertid at maatte fastholde sit avslag, og saken blev foreløbig utsat. I juni 1917, da bryggerieier Harald Jenssen forærte Videnskapsselskapet 3000 kr. som bidrag til bygningsomkostninger, og der samtidig fra andet privat hold blev stillet endnu 3000 kr. til raadighet, blev spørsmaalet tat op igjen, og den komité som tidligere hadde hat at utrede saken, blev anmodet om at ta den under fornyet overveielse, og herunder at søke stadsarkitektens assistanse.

I skrivelse av 21. juli 1917 fremla komitéen, som bestod av Videnskapsselskapets vicepræses skolebestyrer Foyn, bibliotekar dr. Landmark, og konservator Nordgaard, utkast til og overslag over omkostninger ved en tilbygning til bibliotekbygningens fløi mot syd. Komitéen hadde overveiet den tidligere plan om indredning av ildfast rum under bibliotektrappen, og var kommet til det resultat at denne plan bød en litet heldig løsning. Rummet vilde bli saa litet at det bare vilde dække øieblikkets behov. Det vilde ikke staa i direkte forbindelse med biblioteket, hvad der vilde medføre adskillig ulempe. Der vilde være fare for utvikling av fugtighet. Og endelig vilde den zoologiske samlings plads bli endnu knappere end den allerede før var. En tilbygning til bibliotekbygningens fløi bød flere fortrin. Baade med to og med tre etager vilde den skaffe plads for hvad der maatte kræves flere aar utover. Rummet vilde komme i direkte forbindelse med læseværelset, saa bibliotekperso-

nalets arbeide vilde lettes. Døren vilde, som regel, bli staaende aapen i arbeidstiden, hvorved der vilde bli luftcirkulation i det ildfaste rum. Utkast var utarbeidet i to alternativer av arkitekt Swensen. Omkostningene ved tilbygning i tre etager var anslaat til omkring 9500 kr.; med to etager vilde bygningen antagelig komme til at koste omkring 7500 kr.

Før der blev fattet endelig beslutning, fik komitéen det mandat at søke utredet muligheten av at reise en fritliggende bygning paa Videnskapsselskapets tomt, som kunde gjøre provisorisk tjeneste som ildfast hvælv. I skrivelse av 20. oktober 1917 meddelte komitéen at den ikke kunde anbefale dette alternativ. Omkostningene vilde beløpe sig til omkring 12.000 kr., og dette fandt komitéen var et altfor stort beløp at anvende til et provisorisk bygverk. At vælge bygningens plads saaledes at den sikkert kunde bli staaende og benyttes paa anden vis, om selskapets tomt blev videre bebygget, ansaa komitéen for ugjørlig. Komitéen uttalte sig for det i juli 1917 fremlagte utkast til tilbygning i to etager, til bibliotekbygningens søndre væg. I møte 6. november 1917 sluttet direktionen sig hertil mot én stemme (justitiarius Beichmann). Som bygningskomité blev paany opnævnt Videnskapsselskapets vicepræses skolebestyrer Foyn, konservator Nordgaard, og bibliotekar dr. Landmark.

Videnskapsselskapet har i det forløpne aar tapt et fremragende medlem. Botanikeren doktor Ingebrigt Hagen, hvis videnskabelige arbeide i en aarrække har været knyttet til selskapet, avgik ved døden 8. juni 1917. En biografisk skisse, *Ingebrigt Hagen* av professor dr. N. Wille, indleder Videnskapsselskapets Skrifter for 1917.

Det arbeidsværelse i Videnskapsselskapets bygning som hadde været stillet til doktor Hagens disposition, blev efter direktionens beslutning, i møte 11. september 1917, stillet til raadighet for bestyreren av Videnskapsselskapets botaniske samling.

I skrivelse av 17. og 18. juli 1917, om fredning ved kongelig resolution av 6. juli 1917 av eiendommene Nedalen og Østby i Tydalens herred, meddelte Kirke- og Undervisningsdepartementet at undtagelser fra nævnte fredningsbestemmelse, hvor det gjælder undersøkelser og arbeider i videnskabelig interesse, eventuelt vil bli tilstaat efter uttalelse avgit av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs botaniske avdeling.

Som meddelt i forrige aarsberetning, skjænket dr. B. Lysholm i oktober 1916 Videnskapsselskapet 10.000 kr., forat selskapet, ved at yde dette beløp som bidrag til anskaffelse av ny motorbaat for Trondhjems biologiske station, kunde sikre selskapets funktionærer adgang til at benytte motorbaaten ved videnskabelige undersøkelser. Efter avtale med dr. Lysholm og den biologiske stations styre, blev forholdet til Trondhjems biologiske station ordnet saaledes at

beløpet av Videnskapsselskapet stilles til stationens raadighet som rentefrit uopsigelig laan paa visse nærmere opstillede betingelser, og at det aktivum som Videnskapsselskapet paa denne maate har faat, opføres blandt selskapets fonds under navn av Dr. BJARNE LYSHOLMS GAVE. Erkjendelse fra den biologiske stations styre for laanet og styrets vedtagelse av bestemmelsen om Videnskapsselskapets funktionærers adgang til at benytte den biologiske stations motorbaat findes gjengit s. 9.

Fra avdøde kjøbmand GERHARD HANSENS arvinger har Videnskapsselskapet, efter avdødes bestemmelse, faat en meget værdifuld gave til selskapets myntsamling, — et betydelig antal mynter, jetons, og flere sjeldne historiske medaljer.

Videnskapsselskapets Skrifter 1917 vil indeholde følgende publikationer:

1ste hefte:

Professor dr. N. WILLE. *Ingebrigt Hagen.*

Nr. 1. Dr. EMILY ARNESEN. Brutknospenbildung bei Polymastia Mammilaris (O. F. Müll.) Bow.

Nr. 2. HALFDAN BRYN. Trøndelagens Befolkning. Bidrag til belysning av det norske folks anthropologi i begyndelsen av det 20de aarhundrede.

2det hefte:

Nr. 3. O. NORDGAARD. Buccinum Hydrophanum Hanck. A High-Arctic Relict in the Trondhjem Fjord.

Nr. 4. Dr. HJ. BROCH. Coelenterates in the Publications of J. E. Gunnerus. A contribution to the History of Norwegian zoology.

Nr. 5. O. NORDGAARD. Bryozoa in the Papers and Collections of dr. J. E. Gunnerus.

Nr. 6. TH. PETERSEN. Oversigt over Videnskapsselskapets Oldsaksamlings tilvekst i 1917 av saker ældre end Reformationen.

I december 1917 utgav endelig Videnskapsselskapet som ekstraordinær publikation Ivar Aasens Reiseerindringer og Reiseindberetninger 1842—1847, med indledning og anmerkninger av professor dr. HALVDAN KOHT.

I direktionens møte 18. december 1917 blev det besluttet at Videnskapsselskapet skulde feire JOHAN ERNST GUNNERUS'S 200-aarsdag 26. februar 1918 ved et festmøte med foredrag av konservator NORDGAARD og ved utgivelse av »Mindeblade« med bidrag av konservatorerne NORDGAARD, PETERSEN, dr. BROCH, PRINTZ, og bibliotekar dr. LANDMARK.

Om de forskjellige samlingers utvikling i aarets løp foreligger der i det følgende indberetninger fra samlingenes bestyrere.

Til stipendier var der bevilget 1200 kr. Av dette beløp blev der tildelt konservator Petersen 800 kr. og konservator Printz 400 kr.

Et forslag fremsat av dr. Hj. Broch om tillæg til statuternes § 7, som var blit referert i selskapets generalforsamling 31. oktober 1916, blev, efter i henhold til statuternes § 20 at være behandlet av en komité bestaaende av Videnskapsselskapets præses og vicepræses, professor Getz, konservator Nordgaard, og konservator dr. Broch, i litt ændret form vedtat av generalforsamlingen 27. februar 1917. Tillægget fik følgende ordlyd:

«Kontingenten erlægges efter paakrav inden aarets utløp. Medlemmer som staar til rest med kontingent for to aar, kan av direktionen strykes av selskapets medlemsliste —»

og blev approbert ved kongelig resolution av 23. mars 1917.

En del av Videnskapsselskapets ledige tomt blev vaaren 1917 leiet til firmaet B. Iversen & Co. til lagring av transitvarer, mot en godtgjørelse av 1000 kr., og paa nærmere opstillede betingelser.

De tre medlemmer av selskapets direktion hvis tur det var til at træde ut, — selskapets præses overlærer Sommerfelt, selskapets vicepræses skolebestyrer Foyn, og justitiarius Beichmann, — blev gjenvalgt av Videnskapsselskapets generalforsamling 23. oktober 1917.

Til revisorer valgte generalforsamlingen igjen overlærer ved Trondhjems Katedralskole Joh. P. Pedersen og overlærer ved Trondhjems Tekniske Mellemskole J. G. Lund.

I tiden fra 10. november til 20. december 1917 hadde Videnskapsselskapets bibliotekar dr. Landmark permission for at fungere som censor ved Universitetet ved den forberedende prøve i filosofi.

I direktionens møte 13. februar 1917 blev dr. Bjarne Lysholm for fortjenester av Videnskapsselskapet utnævnt til selskapets æresmedlem.

I samme møte utnævnte direktionen, i henhold til statuternes § 7, riksarkivar Kristian Koren til livsvarig medlem. Ved utgangen av 1917 hadde Videnskapsselskapet i alt 8 livsvarige medlemmer utnævnt av direktionen ifølge statuternes § 7.

I aarets løp fik Videnskapsselskapet en betydelig tilvekst av betalende medlemmer. Ved utgangen av 1917 hadde selskapet i alt 336 betalende medlemmer (mot 187 ved utgangen av 1916). 122 var optat før utgangen av 1903. De øvrige 214, hvorav 11 utenbys, var indmeldt efter ændringen av Videnskapsselskapets statuter, stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904. 43 medlemmer (av disse 39 ny indmeldte), hvorav 1 utenbys, har betalt 100 kr. en gang for alle.

Videnskapsselskapets kapitalformue beløp sig ved utgangen av 1917 til kr. 296,619.79. Hertil kommer forskudsfondet, rektor

Lossius og hustrus legat, kr. 5000, som fremdeles er tat til indtægt i kasseregnskapet, og dr. Lysholms Gave, kr. 10,000, som er stillet til disposition for Trondhjems biologiske station.

Med hensyn til Videnskapsselskapets indtægter og utgifter i det forløpne aar og status for Videnskapsselskapets legater og fonds, henvises til omstaaende utdrag av regnskapene.

I direktionen for

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)

Trondhjem i november 1918.

Axel Sommerfelt. *Foyn.* *O. Nordgaard.* *Alfr. Getz.*
Beichmann. *Andr. Berg.* *Sem Sæland.*

Carl Gundersen.

Kontrakt med Trondhjems biologiske station om dr. Lysholms Gave.

Undertegnede Trondhjems biologiske stations bestyrelse erkjender herved at ha mottat som laan av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab kr. 10,000 — ti tusen kroner — paa følgende betingelser:

1. Laanet skal benyttes som bidrag til anskaffelse av ny motorbaat.
2. Laanet er rentefrit og fra kreditors side uopsigelig.
3. Bestemmelserne i punkt 2 skal vedbli at gjælde selv om den motorbaat som anskaffes, gaar ut av den biologiske stations eie, og der ikke anskaffes noget nyt fartøi i dens sted.
4. Som vederlag for rentefriheten har Videnskapsselskapet ret til for sine funktionærer under deres arbeide at benytte den motorbaat som anskaffes, saa vel som fartøier som fremtidig maatte anskaffes i dens sted. Til hvilke tider og i hvilken utstrækning saadan benyttelse kan finde sted, bestemmes dog til enhver tid av den biologiske stations bestyrer.
5. Hvis Trondhjems biologiske station blir nedlagt, er kapitalen forfalden til betaling.

I bestyrelsen for Trondhjems biologiske station

Trondhjem 3. november 1917.

Ingvar Klingenberg. *Føyn.* *L. O. Hegstad.*
Edvard Eidsvaag. *Johan Hartmann.*

O. Nordgaard.

Utdrag
av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs regnskap for 1917.

Indtægt:

1.	Beholdning		kr.	2,059.10
2.	Hans Majestæt Kongens bidrag		»	400.00
3.	Statskassens bidrag		»	23,550.00
4.	Trondhjems Brændevinssamlags bidrag		»	6,000.00
5.	Trondhjems Sparebanks bidrag:			
	a. ordinært driftstilskud	kr. 4,000.00		
	b. rentefrihet av pantelaan	» 2,535.00		
			»	6,535.00
6.	Trondhjems Kommunes bidrag:			
	a. Vedlikehold av bygninger, frafaldne avgifter	kr. 1,028.10		
	b. Drift av lys- og varmeanlæg	» 5,379.55		
			»	6,407.65
7.	Renter i 1917:			
	a. ⅔ av Hammers legats utbytte	kr. 4,383.93		
	b. ⁵/₆ av Poulssons do. do.	» 1,410.98		
	c. Aas og hustrus do. do.	» 598.03		
	d. Benneches do. do.	» 876.27		
	e. ⁵/₆ av Jenssens do. do.	» 1,041.67		
	f. ⁴/₅ av Det Trondhjemske Gavefonds utbytte	» 333.33		
	g. ⅓ av Lundgreens legats utbytte	» 833.33		
	h. Av kassebeholdning i Trondhjems Sparebank	» 466.91		
			»	9,944.45
8.	Utbytte av Den Hjelmstjerne-Rosencroneske stiftelse		»	2,738.64
9.	Medlemskontingent.			
	a. 39 nye livsvarige medlemmer à 100 kr.	kr. 3,900.00		
	b. 122 medlemmer à 4 kr.	» 488.00		
	c. 171 medlemmer à 5 kr.	» 855.00		
			»	5,243.00
			kr.	62,877.84

			kr. 62,877.84
10.	Salg av Skrifter	»	34.00
11.	Indtægt av utleiet tomt	»	1,350.00
12.	Entré	»	202.25
13.	Leieindtægt av Kalvskindsgaten 1 a	»	384.00
14.	Gaver til bygning av ildsikkert rum i biblioteket	»	6,000.00
15.	Tilfældige indtægter (utleiet tomt, bidrag til trykning)	»	1,925.00
16.	Kasselaan	»	6,000.00
			kr. 78,773.09

Utgift:

1.	Lønninger:			
	a. Oldsaksamlingens bestyrer (anc. fra 1900)		kr. 4,800.00	
	b. Fugle-, fisk- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. 7/4 1906)		» 4,150.00	
	c. Pattedyr- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. 8/2 1910)		» 3,950.00	
	d. Botanisk samlings bestyrer (anc. 1/9 1913)		» 3,500.00	
	e. Myntsamlingens bestyrer		» 400.00	
	f. Mineralsamlingens bestyrer		» 400.00	
	g. Bibliotekaren (anc. 1/7 1911)		» 3,700.00	
	h. Sekretæren		» 600.00	
	i. Kassereren		» 700.00	
	k. Zoologisk samlings præparant		» 1,700.00	
	l. Oldsaksamlingens præparant		» 1,300.00	
	m. Bibliotekassistent		» 1,950.00	
	n. Vaktmesteren		» 1,650.00	
	o. Revisorerne		» 50.00	
				kr. 28,850.00
2.	Pensioner			» 1,000.00
3.	Samlinger:			
	a. Oldsaksamlingen		kr. 1,711.69	
	b. Myntsamlingen		» 869.14	
	c. De zoologiske samlinger:			
	1) Samlingenes ordinære drift	kr. 1,172.08		
	2) Undersøkelser	» 1,000.00		
			» 2,172.08	
	d. Den botaniske samling:			
	1) Samlingens ordinære drift	kr. 223.63		
	Overført	kr. 223.63	kr. 4,752.91	kr. 29,850.00

Overfort kr.	223.63	kr. 4,752.91	kr. 29,850.00
2) Kontorhold for bestyreren . . . . »	500.00		
»		723.63	
e. Mineralsamlingen . . . . »		106.42	
f. Biblioteket . . . . »		3,372.95	
»			8,955.91
4. Stipendier . . . . »			1,200.00
5. Livrente til dr. Hagen (indtil 30/6 1917) . . . . »			400.00
6. Utgivelse av Skrifter . . . . »			6,466.96
7. Kommunale avgifter:			
a. Vedlikehold av bygninger etc. . . . . »		1,028.10	
b. Drift av lys- og varmeanlæg . . . . »		5,379.55	
»			6,407.65
8. Renter av pantelaan i Videnskapsselskapets bygninger . . . . »			3,996.75
9. Utgifter vedk. Kalvskindsgaten 1 a . . . . »			468.16
10. Opsyn i samlingene . . . . »			682.75
11. Renhold . . . . »			605.62
12. Telefon . . . . »			439.00
13. Utgifter til det ildfaste bibliotekrum . . . . »			973.85
14. Tilfældige utgifter . . . . »			1,284.94
15. Overført til Det Trondhjemske Gavefond 39 livsvarige medlemmers kontingent . . . . »			3,900.00
16. Beholdning:			
a. Restanser:			
1) Tomteleie . . . . kr.	1,100.00		
2) Medlemskontingent . . »	1,728.00		
3) Renter . . . . »	763.34		
4) Trondhjems Brændevinssamlags bidrag »	6,000.00		
»		9,591.34	
b. Kassebeholdning . . . . »		83.25	
c. Indestaaende i Trondhjems Sparebank (renter) . . . . »		466.91	
d. Indestaaende i Nordenfjeldske Kreditbank (gave til bygning av ildfast rum) . . . . »		3,000.00	
»			13,141.50
			kr. 78,773.09

Oversigt

over status for Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs legater og fonds pr. 31. december 1917.

1.	Hammers legat:			
	Beholdning fra 1916	kr. 132,169.97		
	Av renterne i 1917 oplagt ⅓	» 2,191.97		
			kr.	134,361.94
2.	Poulssons legat:			
	Beholdning fra 1916	kr. 34,225.21		
	Av renterne i 1917 oplagt 1/6	» 282.20		
			»	34,507.41
3.	Aas og hustrus legat		»	12,000.00
4.	Benneches legat (H. A. Benneches stipendiefond)		»	20,000.00
5.	a. Konsul Anton Mathias Jenssens legat		»	25,000.00
5.	b. Jenssens legats akkumulationsfond:			
	Beholdning fra 1916	kr. 2,143.43		
	Renter i 1917	» 101.00		
	Overført 1/6 av Jenssens legats renter 1917	» 208.33		
			»	2,452.76
6.	Det Trondhjemske Gavefond:			
	Beholdning fra 1916	kr. 8,440.20		
	Av renterne i 1917 oplagt 1/5	» 83.33		
	Kontingent fra 39 livsvarige medlemmer	» 3,900.00		
			»	12,423.53
7.	a. Grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat		»	50,000.00
	b. Lundgreens legats akkumulationsfond:			
	Beholdning fra 1916	kr. 4,002.34		
	Renter i 1917	» 205.14		
	Overført ⅔ av hovedlegatets renter 1917	» 1,666.67		
			»	5,874.15
			kr.	296,619.79

Hertil kommer:

8.	Rektor Lossius og hustrus fond (Forskudsfondet) tilgode av selskapets kasse	kr.	5,000.00
9.	Dr. Bjarne Lysholms gave (ydet Trondhjems biologiske Station som rentefrit laan)	kr.	10,000.00

Oldsaksamlingen.

(Bestyrer Th. Petersen).

Oldsaksamlingen har i 1917 hat en tilvekst av 111 nummere (katal. nr. 11684—11794).

Herav falder 67 nummere paa stenalderen. En større del av denne periodes tilvekst bestaar av nye fund fra flintpladse i Romsdalen og Nordmøre. Saaledes er der ogsaa iaar indkommet betydelige samlinger fra de to nabogaarde Tornes og Havnnes i Ytre Frænen. Flinterne findes her spredt over et meget stort areal og omfatter redskaper like fra stenalderens ældre avsnit og helt ned til periodens slutning. Et av de herfra indkomne fund indeholdt saaledes en liten tyknakket økse av skifer, et redskap som hyppig forekommer paa de trondhjemske flintpladse ute ved kysten, ikke sjelden i forbindelse med spidser og knive av skifer. I samme fund forelaa ogsaa en liten bredbladet pilespids av flint med indbuet basis, altsaa en sen form. Ogsaa fra nabogaarden mot vest, Kjørsvik, foreligger der nye fund fremkomne ved konservators undersøkelse paa den i min beretning for 1916 omtalte boplads. Blandt disse kan nævnes en liten enegget pilespids av flint, som fandtes i bopladsens øvre kant, noget høiere end den ifjor indkomne vakre skivespalter. Det hadde været min plan at foreta en fuldstændig utgravning av denne plads, men da den allerede var optat til potetesland, maatte jeg nøie mig med ved periferiske gravninger at konstatere pladsens utstrækning og høideforhold. En nærmere meddelelse om resultatet av disse undersøkelser vil bli git i aarets tilvekstfortegnelse. Fra den like ovenfor liggende ø Gossa i Aukra pgd. er der likeledes i det forløpne aar indkommet nye fund, saaledes fra gaarden Eikrem, hvor der litt nord for husene og paa begge sider av bækken er to bopladse, som begge synes at være ganske rikholdige og turde egne sig for en systematisk utgravning. Fra den ene av disse er bl. a. indkommet et av de eiendommelige trekantede smaa redskaper, som hittil kun har været kjendt fra Allanenget i Kristiansund (cfr. VSS. 1914, 4, 17). De maa vel nærmest være at opfatte som en i skifer eller andre

stenarter eftergjort og mere utviklet form av den tvereggede pilespids eller flekkespalteren. Paa grund av hr. sogneprest *H. Saxlunds* fraflyttelse fra stedet har tilveksten fra Aukra prestegjeld i det forløpne aar dog været betydelig mindre end tidligere. Imidlertid har d'herrer lensmand *E. Hole* og sogneprest *S. J. Nigar* lovet at indtræ som museets tillidsmænd for Aukra og vareta samlingens interesser, saavidt deres tid tillater. Fra hr. kæmner *A. L. Kringstad*, Molde, er der ogsaa iaar indkommet en række flintfund, navnlig fra den nordre side av Julsundet. Hr. overlærer *A. Nummedal* har indsendt nye flintfund fra Kristiansund og nærmeste omegn, saaledes en sidste rest fra de store bopladse i Alllanenget, som nu er arkæologisk uttømt og indgaat i den bymæssige bebyggelse. Av ikke ringe interesse er en række fund fra hr. Nummedals undersøkelser av huler paa Halmøy i Flatanger. En enkelt av disse indeholdt kulturrester saavel fra stenalderen som fra ældre jernalder. Et ganske merkelig fund er indkommet fra Fauskland paa Hitra. Det bestaar av en dolk av flint, et litet benredskap som antagelig maa opfattes som en tommelfingerbeskytter, samt en større samling menneskeknokler, fundet inderst i Barmanfjorden ved grustak nede i fjæren under flomaalet. Det er vel naturligst at opfatte dette fund som et gravfund, skjønt det frembyr geologisk betænkelighet, men den mulighet synes heller ikke helt utelukket, at vi her har at gjøre med et i stenalderen druknet menneske, hvis lik av strømmen er blit ført herind og efterhaanden overleiret av slam og grus. Fundet er indsendt som gave fra hr. gaardbruker *K. Sverklie* ved hr. lensmand *B. E. Polden*. Under en besigtigelse av fundforholdene, som konservator foretok ihøst sammen med dr. *G. Hallström*, Stockholm, blev der paa høiden ovenfor samme gaard konstatert en boplads fra stenalderen. Stedet var netop optat til nyland, og i jorden som hist og her var sterkt kulholdig, blev der opsamlet endel flintavfald, et par smaa skarpere, samt et brudstykke av en bredbladet kniv av skifer. Av den øvrige tilvekst fra stenalderen kan fremhæves to vakre bredbladede skiferknive henholdsvis fra Sandnes og Finneid i Hemnes, grepet med et stykke av bladet av en smuk flintdolk fra Nærem i Sylte, Vestnes, indsendt av hr. distriktslæge *G. Bock*, samt et stort og vel konservert hakkelignende redskap av sten fra Tunga, Gjeitstranda. Dette sidste er eiendommelig ved et smalt, tvergaaende hul gjennem midten bestemt til at tjene som støtte for stykkets fastbinding til et skaft eller lignende. Det er et hittil ukjendt træk ved redskaper av denne art.

Til ældre jernalder kan henføres 3 nummere, hvorav en liten gjennemboret sten av kleber fra Utgaard i Stod frembyr særlig interesse, da den er forsynet med to runer av den

ældre række. Stenen, som ved sukcessiv avskavning har faat en noget uregelmæssig form, tor vistnok opfattes som en amulet, hvis magiske kraft er blit forhoiet ved de indridsede runetegn. Den vil senere bli behandlet av professor *Magnus Olsen.* Fundet er indbragt av hr. konservator *O. Nordgaard* som gave fra finderen hr. *Gerhard Sorhøy,* Utgaard.

9 nummere falder paa yngre jernalder og 6 tilhorer middelalderen. Av de sidste kan nævnes et i opkastet fra en grav paa Lade kirkegaard fundet signet av bronce. Det har paa forsiden et bumerke og rundt kanten folgende majuskelindskrift antagelig fra 2. halvdel av det 14. aarhundrede:

S|IGILLVM|÷ION GVNNARS÷SON.

Denne Jon Gunnarsson kjendes forovrig ikke. Stykket er en gave fra fru direktor *Sollied,* Rotvold.

Av den ovrige tilvekst tilhorer 22 nummere den efterreformatoriske tid. Hertil kan regnes endel byfund av yngre karakter, navnlig fra en gravning gjennem Munkhaugveiten i hele dens længde. Opfyldningen var her, særlig i den ostre del av veiten, ganske dyp, indtil c. 2.5 m., og ved veitens munding i Schultz's gate stotte man i en dybde av c. 2 m. paa rester av tommerhuse. Denne opfyldning synes ikke at være ældre end branden 1681 og skyldes antagelig den derpaa folgende regulering. Ved stadskonduktorens velvilje blev der optat et profil gjennem det utgravede parti.

Konservator har i det forlopne aar foretat undersokelser i Romsdalen, Meldalen, Orkdalen, Stjørdalen, Beitstaden med Namdalseidet og paa Hitra. Storst interesse knytter der sig til utgravningen av en gravplads fra ældre jernalder paa Vahaugen ved Svinsaas i Meldalen (efr. Trondhjems Adressavis 17. sept. 1917). Under brytning av nyland hadde man her stott paa en række stenheller, som laa kant i kant under lyngtorven. Forholdet vakte opmerksomhet og blev velvilligst indberettet til museet av hr. distriktslæge *J. Storen,* som var kommen tilstede. Imidlertid var jordstykket opploiet og hellerne fjernet. Dog stod der i utkanten endnu endel tilbake, og ved at undersoke jorden under enkelte av disse viste det sig at de dækket over en brandgrav fra ældre jernalder. Ved provegravning fremgik det ogsaa at de bortlagne heller maatte ha dækket over lignende grave, som heldigvis gjennemgaaende var anbragt saavidt dypt at de endnu ikke var blit berort av plogen. Ved den senere systematiske gjennemgravning av den del av det opploiede stykke som hadde været dækket av heller, blev der paa et areal av ca. 200 kvadratmeter paatruffet og undersokt hele 140 grave. Disse hadde et helt igjennem ensartet præg. De bestod av en storre eller mindre samling brændte ben nedgravet gjennemsnitlig i en dybde av om-

trent en halv meter og gjerne beskyttet av en liten stensætning, som i enkelte tilfælder nærmet sig formen av et gravkammer. Over hver grav har der saa været lagt en rundagtig tilhuggen eller kantet stenhelle, som i oldtiden vel maa forutsættes at ha ligget i dagen og betegnet gravens plads. Men nogen haug har ikke dækket disse grave. De har været hvad man kalder grave under flat mark. Man kan ved brandgrave ikke vente at finde særlig meget igjen av gravutstyret. Her var dette paafaldende fattig. Blandt de brændte ben har man kunnet utskille smaa ornamenterte brudstykker av naale, kamme og haandtenshjul av ben. Adskillige grave indeholdt et knivblad av jern, i en fandtes et større brudstykke av en spydspids, i en anden en liten ringnaal av jern. Desuten kan nævnes et par syle av samme metal og en oval ildsten av kvartsit. Redskaper av bronce fandtes ikke. Ingen av de hittil fremdragne oldsaker er av den art at de tillater en skarp datering, men saa meget kan man dog slutte, at denne gravplads, som sikkert har været benyttet gjennem et længere tidsrum, maa henlægges til tiden omkring 400 e. Kr. Den strækker sig antagelig fra det 4. til ned i det 6. aarhundrede. Undersøkelserne er endnu ikke avsluttet, men vil forhaabentlig kunne fortsættes til sommeren. En samlet meddelelse om disse fund, som frembyr flere interessante sider, vil først foreligge, naar undersøkelsen er tilendebragt. Ved grundeieren hr. *Rasmus Dragsets* imøtekommenhet er de i stykkets utkant gjenstaaende gravheller fredet, saaledes at man fremtidig paa stedet vil kunne danne sig en forestilling om gravpladsens utseende.

Sammen med dr. *G. Hallström* hadde konservator anledning til at foreta en fornyet gjennemgaaelse av helleristningerne paa Bardal, Hammer og Tessem i Beitstaden. Bardalsristningen synes at være ganske uuttømmelig, og for hver ny gjennemgaaelse avvindes der denne overordentlig vigtige ristning nye sider. Ogsaa ristningerne paa Tessem er særdeles omfattende; hvad der hittil er publicert er kun en del av hvad de virkelig indeholder, og meget synes endnu at ligge dækket under mosen. Hvad der har ligget i dagen, er imidlertid sterkt medtat av forvitring, og det er derfor nødvendig at de i en nær fremtid blir kopieret. Det samme gjælder ogsaa en række av vore andre helleristninger.

Paa Østvik i Beitstaden har konservator fundet en hittil ukjendt bygdeborg. Likeledes undersøktes en bygdeborg i Storvolds utmark, som man hittil vistnok har hat kjendskap til, men som endnu ikke var blit besøkt av nogen arkæolog. Begge disse bygdeborge, navnlig den sidste, frembyr i sine anlæg en betydelig interesse. Det vilde være særdeles ønskelig om der kunde skaffes de nødvendige midler til en systematisk opmaaling og

undersøkelse av disse vigtige oldtidslevninger, som man nu kjender i et ganske stort antal i de trondhjemske distrikter.

Av mangel paa midler og arbeidshjælp har de paakrævede omordningsarbeider i samlingen endnu ikke kunnet paabegyndes. Det er som tidligere paapekt nødvendig først at faa indredet magasinrum for at kunne trække de daarlige saker ut av de overfyldte montrer. En større del av montrene vil det ogsaa være nødvendig at ombytte. Derimot driver man av al kraft paa med ompræpareringen av jernsakene.

Oldsaksamlingens utvikling hemmes i det hele sterkt ved den trykkende mangel paa de nødvendige midler, og navnlig er savnet av faglig assistance følelig. Nødvendigheten av en assistentstillings oprettelse har konservator fremholdt i følgende skrivelse av 22. september 1917 til Selskapets direktion:

«Jeg tillater mig herved at fornye mit andragende om at der søkes skaffet tilveie de fornødne midler til oprettelse av en assistentpost ved Selskapets oldsaksamling. I min skrivelse av 26de august 1916 og i oldsaksamlingens beretning for nævnte aar har jeg fremlagt de grunde, som viser at øket arbeidshjælp ved samlingen er en nødvendighet. Det er saaledes for det første ugjørlig for en enkelt funktionær i løpet av sommeren at overkomme alle de reiser og undersøkelser, som dels paahviler Museet i henhold til lov av 13. juli 1905 og regjeringens resolution av 30. juni 1906, og dels er nødvendige til verificering og nærmere undersøkelse av fund indkomne i aarets løp. At en anmeldt undersøkelse ikke kan fremmes straks, men maa utsættes, medfører desuten ikke sjelden ulemper for grundeieren, som blir hindret i en øieblikkelig utnyttelse av sin jord. Saaledes har jeg iaar maattet betale erstatning, fordi en grundeier paa min indstændige anmodning maatte utsætte et aar benyttelsen av et nylandstykke. Til næste aar venter jeg flere saadanne erstatningsspørsmaal. Det kan i denne forbindelse ogsaa bemerkes at min formand avdøde overlærer K. Rygh omtrent i hele sin funktionstid til arbeidet i marken blev assistert først av Ingvald Undset, senere av rektor Lossius og undertegnede.

Jeg tør dernæst si, uten i mindste maatte derved at forringe min høit agtede formands store fortjeneste av den nordenfjeldske oldforskning, at Selskapets oldsaksamling i de senere aar vokste ham over hodet, noget han selv var den første til at erkjende. Han magtet ikke, alene som han var og uten tilstrækkelige midler, at holde samlingen i museumsteknisk henseende paa høide med tiden. De gamle rammer er derfor forlængst sprængt, og materialets opstilling lar i videnskabelig henseende adskillig tilbake at ønske. En fuldstændig omordning av den hele samling er nødvendig. I forbindelse hermed maa gaa en revision, for den forhistoriske avdelings vedkommende utarbeidelse av en systema-

tisk katalog, og for den middelalderske og efterreformatoriske tid mangler saavel en systematisk som topografisk katalog. Alle jernsaker maa endvidere omprææpareres. Til alle disse omfattende arbeider, som vil strække sig gjennem flere aar, kræves der nødvendigvis faglig assistance.

En væsentlig del av oldsaksamlingens opgave er materialets videnskabelige bearbeidelse og videre popularisering. Det tør paa forhaand være indlysende at en samling, som omfatter saa væsentlige dele av det nordenfjeldske Norge som Trøndelagen, Romsdalen, Nordmøre og Helgeland, maa indeholde et ikke uvæsentlig materiale til belysning av disse distrikters og dermed ogsaa vort lands kulturhistorie i oldtiden. Og det stof som nu er samlet, er rikt og indbyder til bearbeidelse fra flere sider. Alene en enkelt periode, stenalderen, som navnlig økes ved de betydelige fund, som stadig strømmer ind fra kystdistrikterne, er nu saa fyldig repræsentert og kræver saa mange undersøkelser i marken, at den alene vil kunne lægge beslag paa én mands arbeide. Her i Trøndelagen møtes den saakaldte arktiske og sydskandinaviske kultur, og intet museum indeholder saa meget materiale til løsningen av de spørsmaal som knytter sig hertil, som vort. En lignende betydning har vikingetiden heroppe. Trøndelagen var jo efter sagaens ord ved oldtidens slutning landets kjerne, og at der bak disse ord ligger en viss realitet, bestyrkes saavel av fund som av faste fortidslevninger. Det er saaledes meget videnskabelig arbeide, som her ligger og venter, men en enkelt funktionær rækker ikke mere end at besørge de løpende saker og bearbeide nye fund. For det videnskabelige arbeide vil det være av stor betydning at der ansættes en assistent. Som avlønning hadde jeg tænkt mig en grundløn av kr. 2800.00 stigende til kr. 4500.00.»

Da statens bevilgninger principmæssig er avpasset efter de lokale bidrags størrelse, har det desværre endnu ikke lykkedes at opdrive de fornødne midler til en assistents avlønning.

I det forløpne aar er en av oldsaksamlingens bedste tillidsmænd vandret bort, nemlig gaardbruker *Lars Vaggen* fra Beitstaden. Lars Vaggen var en for museets virksomhet meget interessert mand, og i en række av aar varetok han oldsaksamlingens tarv i Beitstaden. De fleste av de fra dette herred i den sidste menneskealder indkomne fund er sendt gjennem ham. Han besad et indgaaende kjendskap til sin hjembygds historie og traditioner og publicerte flere bidrag til belysning av Indtrøndelagens kulturforhold i ældre tid. Han bodde paa den lille ø Vaggen utenfor Vadaneset. Over Vadanesets fjerding har han i manuskript efterlatt sig en meget detaljert beskrivelse ledsaget av kartskisser, hvor ogsaa er anført egnens fortidsminder og navne paa mindre lokaliteter, f. eks. teiger, engslaatter o. lign., som ellers

ikke findes avsat paa nogen karter. Herved har han reddet et betydningsfuldt sprogmateriale fra glemsel, og det vilde være at ønske at flere her vilde følge hans eksempel. I sine sidste aar var han sammen med avdøde statsraad *Foosnæs* sysselsat med en beskrivelse av Beitstaden. Ved disse mænds død er dette fortjenstfulde arbeide desværre foreløbig stanset. Det tør være paa sin plads her at hitsætte konservator *O. Nordgaards* vakre nekrolog over Vaggen i «Indtrøndelagen» 27. jan. 1917:

«Det var et trist budskap, som nylig kom fra Beitstaden, at Lars Vaggen var død, saa at si i sin bedste alder. Med ham er nemlig gaat bort en prægtig type av en indtrønderbonde. Hans utseende vidnet ogsaa om den usedvanlige mand. Der var rankhet over hans tætvoksne skikkelse, og i det utprægede karakteransigt lyste et par milde og kloke øine. Paa mange maater la han for dagen en dyp kjærlighet til sit hjem, sin bygd og sit land. Han samlet uavladelig materiale til belysning av Beitstadens forhold i gamle dage og har skrevet adskillig herom. Men han var ingen luftig drømmer, hvis sind og tanker bare hang ved fortiden, han hadde ogsaa en levende sans for nutidslivets praktiske realiteter. Det var saaledes en sand fornøielse at besøke ham i hans hjem paa Vaggen, hvor han var likesom en far for alt levende paa den lille ø. Han hadde saaledes bygget smaa rugehuse for erfuglen, og mer end en gang hadde han sikkert nok hjulpet erfuglunger, som hadde sat sig fast i bergsprekker, til at komme paa sjøen. Vaggen var utvilsomt en av de bedste kjendere av erfuglens liv, men ogsaa for fisk og sjødyr hadde han den interesse, som kommer av viden og forstaaelse. Imidlertid var vistnok historien og folkeminderne det som laa hans hjerte nærmest. Det kan trygt sies, at Videnskapsselskapet i Trondhjem lider et følelig tap ved hans bortgang, fordi han var en paapasselig og forstaaelsesfuld samler. Sidste gang jeg saa ham var, da han ifjorvaar besøkte Trondhjem for i Videnskapsselskapet og Stiftsarkivet at erholde oplysninger til bruk for en beskrivelse av Beitstaden. Statsraad Foosnæs hadde da overdrat ham at utføre et saadant arbeide. Hans ansigt straalte av arbeidslyst og glæde, og jeg fik det indtryk, at han var kommen langt paa vei med indsamling av materiale. Desværre fik han ikke anledning til at reise sin hjembygd og sig selv dette mindesmerke. Men det er at haape at andre gaar frem i Vaggens spor og fuldender det arbeide, som var ham saa kjært. Derved vil ogsaa mindet om den staute Beitstadbonde bli længe bevaret. Og det fortjener han, ti ved hans gravlæggelse lukker Beitstadens jord sig over en av bygdens bedste sønner.»

Følgende har i det forløpne aar tilstillet samlingen gaver:

Handelsmand *K. Kristoffersen*, Gravvik, Leka: En meisel av sten og et haandtenshjul av kleber.

Gaardbruker *Oliver Alstad*, Skatval: En gammel brandsproite.
Lærer *A. R. Prytz*, Tyvoll: Et antikt jernbeslag.
Kæmner *A. L. Kringstad*, Molde: Fund fra stenalders flintplads paa Lillevik, Bolsoy.
Ingebrigt Hoel, Opdal: 2 middelalderske pilespidser fundet paa Ørstad, Opdal.
Fru direktor *Sollied*, Strinda: Middelaldersk sigilstamp fundet paa Lade kirkegaard.
Gaardbruker *Peder I. Dromnes*, Aure: Fund fra stenalders flintplads.
Meraker Bruk: Okseblad fra vikingetiden fundet paa Nustad, Meraak.
Gerhard Sorhoy, Stod: Gjennemboret klebersten forsynet med runer av den ældre række, fundet paa Utgaard, Stod.
Gaardbruker *Baard Kjorsvik*, Frænen: Fund fra stenalders flintplads.
Gaardbruker *Jonas Eikrem*, Aukra: Fund fra stenalders flintplads.
Jorgine Svarva, Inderoya: Spydspids fra vikingetiden.
Apoteker *R. Hirsch*, Trondhjem: 2 gamle apotekerglas fra Loveapoteket.
Dragonloitnant *F. Budde*, Rindleiret: Sverd og spydspids fra vikingetiden, fundet paa Ysse, Verdalen.
Maria T. Husbyaune, Aasen: En gammel rok.
Gaardbruker *Rasmus Dragset*, Meldalen: Fund fra ældre jernalder fra gravpladsen paa Vahaugen, Meldalen.
Gaardbruker *S. T. Haukebo*, Aukra: Fund fra stenalders flintplads.
Brodrene *Lund*, Trondhjem: Et par gamle haandjern.
Oberstloitnant *I. Klæstad*, Trondhjem: To flintelaasgeværer og et gevær med perkussionslaas.
Lærer *Elias Moe*, Hevne: Fund fra stenalders flintplads paa Kirksæter, Hevne.
Arkitekt *Tverdahl*, Trondhjem: En tegning av «Jutulstuen» paa Uv, Rennebu.
Direktor *H. Grosch*, Kristiania: Fotografi av alterkalk fra Borsa kirke, i Kristiania Kunstindustrimuseum.
Dr. *G. Hallström*, Stockholm: Kopi paa karton av et helleristningsskib paa Bardal, Beitstaden.
Ingenior *Th. A. Tangen*, Orkedalsoren: Kopier av to karter over Thamshavn gaard.

Mynt- og Medaljesamlingen.

(Bestyrer B. Hartmann.)

Samlingen har dels ved kjøp og dels fornemmelig ved gaver hat en tilvekst av 31 medaljer (hvorav 21 i sølv, 10 i kobber og bronce), 238 mynter, hvorav 11 i guld, 172 i sølv, 43 i kobber og bronce, 12 i messing, tin, jern m. m.), 2 jetons og 1 pollet — 272 stykker. Den hele beholdning er nu 17,504, hvorav 1450 medaljer, 15,446 mynter, 407 pengesedler, 201 tegn og jetons.

Avdøde kjøbmand Gerhard Hansens arvinger har efter hans bestemmelse skjænket selskapet en meget betydelig og værdifuld samling av mynter og medaljer, jetons m. m., ialt 209 nummere. Den bestaar av ældre og nyere eksemplarer i guld, sølv og bronce, deriblandt flere større og sjeldne interessante historiske medaljer og endogsaa en middelaldersk ungarsk dukat præget av Matthias Corvinus og en gulddenar fra keiser Tiberius's tid samt flere antike romerske sølvmynter, for det meste fra keiser Augusts tid. Næsten alle er udmerket konservert og danner en anseelig forøkelse av selskapets mynt- og medaljesamling.

Følgende andre gaver er at nævne:

Fra Kongl. Norsk Automobilklub et fortjenstmerke i forgyldt sølv.
» agent O. C. Olsen 2 sølvmynter og 5 bronce(kobber)mynter.
» lensmand A. Moen, Ytterøen, en tyrkisk sølvmynt.
» bokholder A. L. Kringstad, Molde, 2 sølvmedaljer og 2 broncemedaljer.
» kontorist Ole Petersen et messingtegn fra United States (Roosevelt).
» overretssakfører Einar Dahl 4 sølvmynter og 3 kobbermynter.
» kaiformand Hans Trondsen en norsk 2 skilling av sølv fra 1784.
» kapelmester Ronander 2 norske jernmpynter.
» frøken Wilhelmine Swensen en 8-kantet norsk pollet fra 1845.
» Isak Andreassen, Bymarken, en svensk nødmynt fra 1718, fundet i jorden, og 2 sølvmynter.

Paa gaarden Sandsaune i Værdalen, der tidligere var en plads under Sand, men nu er eiendomsgrund, blev der i avvigte høst

fundet og erhvervet for samlingen 25 sølvmynter og 3 brudstykker. Paa samme sted i terrænget har man tidligere til forskjellige tider i løpet av de sidste mere end 30 aar fundet ialt 83 lignende, men det er nu 10 aar siden der er gjort og indkommet nogen efterhøst derfra. Det hele fund bestaar altsaa nu av 108 nummere. Denne gang laa mynterne i en klynge i plogdybde, og der synes derfor at være mulighet for at finde endnu flere. Som paavist i tidligere beskrivelser av det interessante fund, maa skatten antages at være nedlagt under den senere del av Olav den helliges regjering. Foruten de ovennævnte brudstykker er der dennegang ogsaa forholdsvis mange andre som paa grund av daarlig præg eller slitage vanskelig lader sig bestemme. Man kan dog se at de allerfleste, om ikke alle, er tyske eller angelsachsiske, de sidste fornemmelig av Hildebrands typer C. og D. At merke er især 2 mynter fra Argentina, det senere Strassburg, præget av Henrik II, medens han endnu kun var konge, og 2 irske præget efter angelsachsiske mønstre av den norske konge i Dublin Sihtrik (Sigtryg Silkeskjæg). Derimot findes der dennegang ingen nordiske og heller ingen kufiske mynter.

Den fuldstændige videnskabelige beskrivelse av de to i 1913 gjorte kufiske myntfund er nu under trykning og blir optaget i selskapets aarsskrift.

Den botaniske samling.

(Bestyrer: HENRIK PRINTZ).

Til samlingens kryptogamherbarium er der som gave fra dr. D. E. HYLMÖ, Varberg, Sverige, indkommet en række svenske marine alger, væsentlig chlorophyceer.

Skolebestyrer ANDR. NOTO, Levanger, har med bidrag fra Videnskabernes Selskab i sommeren 1917 fortsat sine floristiske studier i Nordre Trondhjems Amt. Fra denne undersøkelsesreise er der indsendt adskillige karplanter, hvoriblandt talrike eksemplarer av den artsrike slegt *Taraxacum*. Desuten kan nævnes eksemplarer av *Ruppia* samlet ved Haaden i Skogn. Materialet bestod her væsentlig av *R. rostellata* og forskjellige overgangsformer til *brachypus (f. intermedia)*, sjeldnere av ren *brachypus*, medens denne — sammen med den typiske — tidligere er samlet paa Rindleret.

Endvidere kan bemerkes at *Scirpus maritimus* er fundet voksende paa et lite felt ved Stjørdalshalsen. Som denne arts nordgrænse i Norge er tidligere angit Ørlandet (63° 41′).

Fra lærer cand. philos S. K. SELLAND er indkommet 94 ark karplanter væsentlig fra Granvin i Hardanger.

Samlingen er ogsaa forøket med en række høiere og lavere planter — væsentlig alger — indsamlet av bestyreren.

De nuværende høie priser paa alt hvad samlingen trænger av præparationsmateriel har bevirket, at det egentlige museumsarbeide har maattet indskrænkes mest mulig, og i det forløpne aar er derfor kun nyanskaffelserne blit opklæbet medens præparationen av alt gammelt materiale har været opsat. I indeværende aar vil dog opklæbningen av de ældre samlinger bli fortsat; dette gjælder først og fremst NORMANS herbarium.

Det videnskapelige arbeide ved samlingen har væsentlig bestaat i den videre bearbeidelse av Sibirieexpeditionens karplanter. I nærmeste fremtid vil dette arbeide være avsluttet, og en detaljeret beretning herom vil bli utgit av bestyreren.

Expeditionens moser er bearbeidet av inspektør B. KAALAAS, Kristiania, som ogsaa har indleveret et videnskapelig arbeide:

»Einige Bryophyten aus dem südlichsten Sibirien und dem Urjankailande«, som vil bli trykt i selskapets skrifter.

Blandt det indsamlede materiale er der flere arter, som tidligere ikke har været iagttat i det nordlige Asien, og 2 arter *Brachythecium abakanense* og *Rhytiadelphus Printzii* beskrives her som nye for videnskapen.

Til videnskapelige undersøkelser har docent dr. B. Lynge, Kristiania, av lavsamlingen hat tillaans slekterne *Sticta*, *Solorina*, *Peltigera* og *Nephroma* og av mossamlingen har slekterne *Polytrichum Pogonatum*, *Oligotrichum* og *Catharinæa* været utlaant til dr. Hj. Möller, Riksmuseet, Stockholm.

Desuten er i aarets løp enkelte dele av samlingen revideret av forskjellige specialister. Saaledes har rektor L. M. Neuman, Ystad, Sverige, gjennemgaat endel av slekterne *Orchis*, *Betula og Viola*, docent dr. G. Samuelsson, Upsala, slekterne *Luzula* og *Epilobium*, overlærer S. O. F. Omang, Skien, *Hieracium*, docent dr. H. Dahlstedt, Stockholm, *Taraxacum*, samt kyrkoherde S. J. Enander, Lillherrdal, Sverige, og skolebestyrer Andr. Notø, Levanger, slekten *Salix*.

Den zoologiske samling.

Bestyrere: For pattedyr og evertebrater dr. HJ. BROCH, for fugler, fisker og evertebrater O. NORDGAARD.

Til pattedyrsamlingen er indkjøpt et stort ræveskind fra Selbo. Hjortesamlingen er øket med et vakkert gevir fra Lensviken. Et skind av *Phoca barbata* er erhvervet fra Rødøy i Helgeland og et par fostre av *Phoca vitulina* er likeledes indkjøpt i undersøkelsesøiemed. — Et nyt skap er indredet i midthallen for apene, og bestyreren haaber i løpet av 1918 at kunne samle en representativ utstilling til belysning av vor trønderske hjortestamme i det skap hvor apene har hat sin plass hittil.

Professor dr. AUG. BRINKMANN, Bergen, har faat utlaant en del tænder av hjort fra hulefundene i Trøndelagen i anledning av sine undersøkelser over hjorten i Norge i forhistorisk tid.

Til evertebratavdelingen er som gave mottat en sommerfugl *Dicranura vinula*, fanget 5 juni 1917 i gamle Aasvei av gymnasiast ERLING AMDAL.

Fjordundersøkelsene bragte i 1917 et interessant fund av octokorallen *Pterogorgia pinnata*. Arten var den eneste av de norske sjøtrær (Gorgonaria) som hittil ikke var paavist i Trondhjemsfjordens fauna, og vi staar vistnok her overfor det nordligste findested for arten til dato. — I forbindelse med undersøkelsene over den danske »Ingolf«-ekspeditions materiale har samlingsbestyreren ogsaa gjennemgaat en del av de hydroider som i den senere tid er indsamlet i Trondhjemsfjorden. Det viser sig, at der fremdeles er nye fund at gjøre her. Saaledes kan arten *Nemertesia ramosa* indordnes i vort lands fauna efter et uventet fund ved Stornesset straks utenfor Røberg, hvor den optraadte sammen med den ganske sjeldne art *Cladocarpus bicuspis* som blev tat i flere eksemplarer.

I anledning nogen fiskerispørsmaal foretok samlingsbestyreren en tur til Meraker for at se paa ørretens gytesteder ved nogen av vandene derinde. Samtidig blev ogsaa nogen naturfredningsspørsmaal nærmere undersøkt derinde.

Samlingsbestyreren kunde i 1917 avslutte sit store arbeide med de danske hydroidsamlinger, hvis resultater vil bli offent-

liggjort i 1918 i den danske Ingolf ekspedition. I selskapets skrifter for 1916 er offentliggjort et arbeide: Hydroidenuntersuchungen. V. Studien über die Coppinia von Grammaria abietina.

Fuglesamlingen. I 1917 har denne samling faat endel forøkelser, hvorav kan nævnes:

En eiendommelig form av rype, rimeligvis en bastard av lirype, *Lagopus lagopus*, og grouse, *Lagopus scoticus*. Eksemplaret, som var skutt i Agdenes d. 25/1, hadde en paafaldende likhet med den skotske rype, der som bekjendt ikke blir hvit om vinteren.

En kjell, *Haematopus ostralegus* Lin. ♂, skutt i Torgnesvik, Brønnøy, d. 7/5. Den hadde et nakkebelte av hvite fjær, som ogsaa uthævet sig ved at være længere end de omgivende sorte.

En sothøne, *Fulica atra* Lin. ♀, skutt i Driva, Opdal, d. 2/5. Det er forholdsvis sjelden denne fugl blir iakttat saa langt inde i landet.

Samlingen har faat følgende eksemplarer som gave:

D. 29/4. Et rypepar fra Meraker. Gave av ingeniør Herm. Fjeldberg.

D. 20/5. En hønsehøk, *Astur palumbarius* Lin. ♂; en steinfalk, *Falco aesalon* Tunst. ♂; en høkugle, *Surnia ulula* Lin. ♀. Alle disse er fra Meraker og er gave av ingeniør Herm. Fjeldberg.

En strandsnipe, *Actitis hypoleucos* Lin. ♂, skutt ved Søberg i Melhus d. 26/7. Gave av præparant Ryther. En taarnsvale, *Cypselus apus* Lin. ♀, funden død ved Frukirken i Trondhjem. Gave av forstander Hall.

En sothøne, *Fulica atra* Lin. ♀, skutt ved Søberg d. 16/8. Gave av præparant Ryther.

En jagtfalk, *Falco gyrfalco* Lin., skutt ved Beian d. 4/9. Gave av hr. Rambeck Stang.

En orfuglkylling, *Tetrao tetrix* Lin. ♀ *jun.*, skutt ved Jensvold d. 5/9. Gave av kousul Bratt.

En snespurv, *Plectrophanes nivalis* Lin. ♂, skutt ved Røros d. 24/9. Gave av hr. Erling Schanke.

En orhane, *Tetrao tetrix* Lin. ♂, skutt paa Stadsbygden d. 28/10. Gave av overretssakfører Meinhardt.

Eggsamlingen. Fra hr. D. Olander, Östersund, har samlingen erhvervet i bytte:

Et kuld (4 egg) av *Limosa limosa* Lin. fra Öland.
— (4 egg) » *Recurvirostra avocetta* Lin. fra Danmark.
— (3 egg) » *Hydrochelidion nigra* Lin. fra Öland.
— (3 egg) » *Sterna minuta* Lin. fra Skåne.

Fiskesamlingen. D. 25/1 1917 fik museet fra Ravnkloindløpet, Trondhjem, 2 eksemplarer av *Cottus scorpius* Lin. Det ene var en hun, hvis totallængde var 25 cm. Buken var sterkt opsvulmet av de store eggsække. Eggene næsten gytefærdig. Det andet en han, l. 16,5 cm., med omtrent moden sperma. Gytningen var sandsynligvis nær forestaaende.

I februar 1917 fik vi sendt som gave fra apoteker Hoegh, Steinkjer, en aalekone, *Zoarces viviparus* Lin. ♀, l. 34 cm., fisket ved Steinkjer d. 26/2 Den var fuld av unger, hvis blommesæk var absorbert, følgelig var de færdig til at fødes. Ungerne maalte ca. 4,5 cm. Deres antal var 203. En saa fruktbar aalekone hører sikkerlig til sjeldenheterne.

D. 24/5 indsendte hr. Eugen Næverdal til museet en pighvarr, *Bothus maximus* Lin., l. 47 cm., b. 41 cm. Den var opfisket ved Næverdal i Nordre Helgeland. Enkelte individer av denne art er fanget langs den nordlige kyst helt op til Hasvik paa Sorøen.

D. 7/9 fik vi tilsendt en blaastaal, *Labrus mixtus* Lin. ♂, l. 31 cm. Den var fisket i Stoksund, Bjørnør d. 5/9 1917 paa et dyp av ca. 200 m. Fisken bet paa snøreangel, agnet med sild. Dette er det nordligste eksemplar av denne fisk, hvorom man har en sikker opgave over forekomsten.

D. 26/9 erholdt vi en stor brosme, *Brosmius brosme* Ascan., l. 83 cm., fra Munkholmdypet. Den var sterkt rød av farve med enkelte smaa brune flekker hist og her. Finnerne var usedvanlig tykke og opsvulmede.

I slutten av september 1917 drog Gunnar Johansen Nordbuen, Froan, en sølvuer, *Sparus centrodontus*, l. 36 cm., paa snøre med sildagnet krok fra et dyp av ca. 200 m. Et eksemplar av samme art fiskedes paa sildagnet snøreangel under uerfiske i Aastfjorden, Hevne, av O. G. Aastan d. 19/12 paa et dyp av 70—80 m. Det var en hun, l. 42,5 cm. Eggsækkene var tomme og i mavesækken kun rester av sildagnet. Denne sydlige fisk har ikke været saa rent sjelden i Trondhjemsfjordens omgivelser i de senere aar.

D. 5/11 1917 fandt Alfred Pedersen Solsem en sølvkveite, *Trachypterus arcticus* Brünn., i Solsemvaagen paa Leka. Eksemplaret var en han, som maalte 194 cm. En nærmere redegjørelse skal bli levert ved en senere anledning.

D. 12/12 fandt Aksel Foss en makrelgjedde, *Scombresox saurus* Walb., efter et fryktelig uveir opskyllet paa stranden ved Hysø i Kvalvær, Nordfrøya. Totallængden 31,5 cm. Intet bestembart i mavesækken. Forekomsten av makrelgjedde er av adskillig interesse, da fisken tilhører det aapne hav og er en tilfeldig gjest ved vore kyster.

Fjordundersøkelser. Sammen med frøken ELISABET PETTERSSON fra Göteborgs museum foretokes en mængde skrapninger paa forskjellige steder i fjorden. Herunder erholdtes endel verdifulde ting ogsaa for vort museum. Blandt andet gjorde vi ved Gjeitneset i en dybde av ca. 300 meter det merkelige fund av en høiarktisk snegleart, *Buccinum hydrophanum* HANCK. Ved fossilfund er det konstatert, at arten levet i den ytre del av fjorden i den senglaciale tid og den har saaledes kunnet holde sig i fjorden under de mange omvekslinger, som har fundet sted siden denne fjerne tid. En nærmere redegjørelse for dette interessante fund vil bli levert i selskapets skrifter for 1917.

Ved Ørlandet foretokes en rekke skrapninger, hvori ogsaa konservator H. PRINTZ deltok for indsamling av havalger. Under skrapninger paa Brekstadbugten fik vi blandt andet etpar sammenhængende skaller av *Lutraria elliptica* LAMK. Denne musling lever ikke længer i fjorden og de nævnte skaller maa betraktes som levning fra en tid, da de klimatiske forhold var gunstigere end nutildags. Til samme kategori maa ogsaa regnes skaller av *Pholas candida* LIN., som fandtes nedenfor tanggrensen i Beisundet mellem Ørlandet og Garten. I sommerens løp foretokes ogsaa bundundersøkelser i andre dele av fjorden, f. eks. ved Stadsbygden, Rissa, og i Skarnsundet.

I august gjorde vi en tur til Hittra. I denne deltok konservator TH. PETERSEN og dr. G. HALLSTRÖM, som benyttet anledningen til at foreta arkeologiske undersøkelser.

Under flyndrefiske paa Grandeviken utenfor Ørlandet fik vi d. 1/3 1917 et eksemplar av den varmeelskende sjøstjerne *Porania pulvillus* O. F. MÜLL. Det er det nordligste sted, hvor denne vakre sjøstjerne hittil er blit funden. V. STORM angir vistnok ogsaa at ha tat den i selve Trondhjemsfjorden, men under mine mange skrapninger har jeg ikke set den nogensteds indenfor fjordomraadet. —

I min forrige beretning glemte jeg at anføre, at d. 17/3 1916 fandt JOHAN E. VAAGAN i Ytre Vaagvaagen ca. 1 km. fra Hellandsjøen i Heim sogn, Hevne, en kjempeblæksprut liggende i fjæren. Det var liv i den, da den opdagedes, men saasom den er anset for at være et meget godt agn, blev dyret nesten fuldstendig ødelagt av fiskere, saa der var bare endel reklinger, som min meddeler, JOHAN HELLANDSJO, kunde indsende til museet. Imidlertid var det tilstrekkelig til at konstatere arten som *Architeutus dux* STP. En av de lange fangarme maalte 6,2 m. Merkelig nok var det ogsaa i Hevne, at de to eksemplarer av kjempeblæksprutten, som nu opbevares i museet, fandtes, nemlig ved Kirksæterøren i Hevnefjorden, henholdsvis i april og september 1896.

D. 2. juli 1917 fandt et leirfald sted i Gaula, straks nedenfor Kvaalsbrua. Sammen med præparant RYTHER besøkte jeg stedet d. 10. september samme aar for at se efter organiske rester paa de saaledes blottede leirflater. Blandt andet fandt jeg der et litet brudstykke av en høiarktisk bryozokoloni, *Menipea smitti* NORMAN. Høiden over den nuværende havstand kan anslaaes til 15 à 20 meter. Da der i leiret ogsaa fandtes skaller av en ishavsmusling, *Portlandia (Yoldia) arctica* GRAY, maa man anta, at der hersket høiarktiske forhold i sjøen paa den tid, da leiret avsattes.

Av lærer FIMLAND fik museet i 1915 endel skjel og hvalben, som var fundet ved Voldelven i Vasbygden. I begyndelsen av oktober 1917 reiste jeg derhen for at se litt nærmere paa forekomsten. Yderligere undersøkelser paa dette sted skal bli foretat. Andre skjelforekomster besøktes ogsaa i aarets løp. Saaledes undersøktes i slutten av oktober 1917 en forekomst nedenfor Trollaløkken ved Trondhjem. Den blev mig anmeldt av driftsbestyrer GOGSTAD, Trolla Bruk. I nogen grad har jeg ogsaa forsøkt at holde øie med de organiske rester, som kommer for dagen ved de store opmudringsarbeider, som i denne tid gjøres av Trondhjems havnevæsen. I denne forbindelse kan endvidere nævnes, at jeg har gjennemgaat og bestemt en samling av fossile skjel fra Aafjorden. Den var samlet av fru ANTOINETTE BERG, Aarnes. I materialet fandtes f. eks. *Tellina crassa* GMEL. og *Scrobicularia piperata* BELL. Ifølge sin utbredelse i nutiden maa disse muslinger stamme fra en tid, som var klimatisk gunstigere end den nuværende. —

Min bearbeidelse av et betydelig materiale av bryozoer, tilhørende Tromsø museum, hvorav en større del var indsamlet av konservator C. DONS under skrapninger i Nordnorges fjorde i de senere aar, er trykt i »Tromsø Museums Aarshefter« 40 (1917). I 1917 tryktes ogsaa mine »Contributions to the life history of the fishes in Trondhjem fjord and environs« I, i Videnskapsselskapets Skrifter for 1915.

Mineralsamlingen.

(Bestyrer: C. SCHULZ).

I 1917 er følgende gaver indkommet til mineralsamlingen:

Fra direktør Hunger: En samling bergarter og mineraler fra Bjørkaasen gruber, Ofoten.
- overstiger Dettmer, Telemarken: Flere mineraler fra forekomster i Bratsberg og Telemarken.
- bryggerieier Harald Jenssen: Blyglans med stenkul fra England.
- disponent Døhl, Bossmo gruber: Et større stykke svovlkis med glideflate og en større limonit med fossile grene av bjerk fra Aarnes, Mo, Ranen.
- ingeniør Wold, Michigan: Flere større stykker gedigent kobber fra Calumet and Hecla Mines, Michigan.
- Joh. K. Jøssund: Mineraler fra Alaska.

Nogen mineraler er indkjøpt fra syd-norske forekomster, og dubletter i samlingen er overlatt til Norges Tekniske Høiskoles mineralogiske institut mot bytte særlig med mineraler fra forekomster ved Langesundsfjorden.

Biblioteket.

Bibliotekar Dr. J. D. Landmark.

Biblioteket er i 1917 forøket med 2031 bind, hvorav 140 pjecer, samt desuten 8 karter, 2 prospekter og 9 manuskripter, fordelt som nedenstaaende tabel viser. I den sidste rubrik er samtidig utlaanet specificeret.

	Tilvekst			Utlaan
	Ved kjøp	Ved gave el. bytte	Tilsammen	
	Bind	Bind	Bind	Bind
Skrifter av naturvidensk. indhold	41	373	414	540
Skrifter av historisk indhold	90	553	643	665
Skrifter av blandet indhold	4	324	328	120
Skrifter i andre fag	13	633	646	480
Sum	148	1883	2031	1805
Karter	2	6	8	7
Prospekter og portrætter	0	2	2	5
Manuskripter	0	9	9	36

Til Det kgl. bibliotek i Kjøbenhavn har været utlaant 1 bind, til Riksarkivet i Kristiania 6 manuskripter og 6 diplomer, til Universitetsbiblioteket i Kristiania 55 bind og 28 manuskripter. Fra Det kgl. bibliotek i Kjøbenhavn har været hitlaant 4 manuskripter, fra Universitetsbiblioteket i Uppsala 1 bind, fra Vetenskapsakademiens bibliotek i Stockholm 24 bind, fra Bergens museum 5 bind og 1 manuskript, fra Det norske Nobelinstitut 1 bind og fra Universitetsbiblioteket i Kristiania 300 bind.

Av gaver til biblioteket bør særskilt nævnes den forøkelse, som man har mottat fra hr. fabrikeier Thv. Hansen, hvoriblandt bøker og manuskripter fra den Collin-Schmettowske familiekreds. —

Fru Kathinka Dahle har git til autografsamlingen 2 originalbreve fra Henrik Wergeland til adjunkt Dahle og distriktslæge Løwold. Likeledes har man erholdt 2 breve fra Henrik Ibsen til bokhandler Nils Lund. Fra enkefru Schürens arvinger er mottat et mindealbum, som kamerater av Trondhjems borgergarde i 1868 tilstillet ritmester Wilh. Schüren med fotografier av 16 medlemmer av borgergarden. Albumet er smykket med borgergardens emblemer utskaaret i elfenben.

Biskop Skaars efterlatte boksamling, som ved testamente tilfaldt Videnskabsselskabet, er i aarets løp gjennemgaat, katalogiseret og opstillet. Den salmehistoriske samling har herved faat en væsentlig forøkelse. Blandt Skaars bøker fandtes et eksemplar av biskop Niels Randulffs likpræken over Ambrosius Hardenbech med skreven dedikation: «Hans Velærværdighed [etc.] Johan Adolph Borneman [etc.] fra hans ærbødigste Dorothe Engelbret Daatter» — muligens et haandskriftlig unicum til vor litteraturhistorie. Av kjøbmand Johansens boksamling, som selskabet i sin tid erhvervet, er likeledes en stor del gjennemgaat, saaledes at dubletterne er utskilt og det øvrige katalogiseret, hvoriblandt særlig merkes sjeldne førsteutgaver av Kants skrifter. — Manuskriptet til første del av katalog over Boecks samling er under gjennemgaaelse til trykning. —

En komite, bestaaende av vicepræses skolebestyrer Foyn, konservator Nordgaard og bibliotekaren, har forberedt arbeidet med opførelsen av brandfrit rum, som i detalj er planlagt av arkitekt Wilh. Swensen. Ved større gaver fra interesserte borgere har man været istand til efter direktionens beslutning at gaa igang med bygning av rummet langs sydfløiens tvervæg umiddelbart ved siden av læseværelset. —

Av utenlandske fagkyndige har biblioteket været besøkt av bibliotekar Lauritz Nielsen fra det kgl. bibliotek i Kjøbenhavn til studier vedkommende de ældste boktryks historie i Norden.

Gaver til biblioteket

er mottat fra følgende foreninger og institutioner: Begravelsesforeningen for prester, ved pastor Magelsen; Bergens historiske forening, Bergens offentlige bibliotek; Bibliothek des Auswärtigen Amts, Berlin; Bygningsmuseet for Trhj. og Trøndelagen; Carlsberglaboratoriets bestyrelse, Kbh.; Dampskibsselskabet Fæmunds direktion, Deichmannske bibliotek, Departementet for sociale saker, Direktøren for det civile medicinalvæsen, Examenskommissionen for den høiere lærerprøve, Fiskeridirektøren, Guvernement Belge (Den belgiske regjering), Havikens hjem og skole for lappebarn, Indtrøndelagens skogselskab, Inspektøren for ferskvandsfiskerierne, Inspektøren ved Trhj. folkeskole, Kirke- og Undervisningsdepartementet, Kgl. danske videnskabers selskab, Kgl. selskab for Norges vel; Kgl. statistiska centralbyrån, Stkh.; Komiteen for havundersøgelser, Kbh.; Landbruksdepartementet, Landbruksdirektøren; Landbrugsministeriet i Kbh., ved fiskeridirektør Mortensen; Namdalens skogselskab, Nansenfondet, Nordenfjeldske kunstindustrimuseum, N. Trhj. amt, N. Trhj. amts skogselskab, Norges landbrukshøiskole, Norges lærerlag, Norges oplysningskontor for næringsveiene; Norsk finnemission, Trhj. kreds; Norsk husflids venner, Trhj.; Norske lægeforening, Norske myrselskab, Norske Nobelinstitut, Rigsarkivet i Kbh., Riksarkivet i Kra, Røros kobberverk, Røros sparebank, Skogdirektøren, Stortingets kontor; Solbergs handelsskole, Trhj.; Statsbiblioteket i Aarhus, Svenska fornskriftsälskapet, S. Trhj. amt, S. Trhj. landbruksskole, Trhj. arbeiderforening, Trhj. borgerlige realskole, Trhj. brændevinssamlag; Trhj. Børs, ved Edv. Eidsvaag; Trhj. elektricitetsverk, Trhj. fiskeriselskab, Trhj. formandskab, Trhj. handelsbank, Trhj. handelsgymnasium, Trhj. historiske forening, Trhj. indremissionskreds, Trhj. katedralskole, Trhj. kunstforening, Trhj. meteorol. station, Trhj. missionskreds, Trhj. sparebank, Trhj. sporvei, Trhj. tekniske aftenskole, Trhj. turistforening, Trondhjems arbeidersamfund, Undervisningsministeriet i Kbh., Universitetsbiblioteket i Kbh., Universitetsbiblioteket i Kra., Universitetsbiblioteket i Lund, Universitetsbiblioteket i Uppsala, Universitetets oldsaksamling, Utenriksdepartementet, Vasdragsdirektøren. — Fra

følgende aviser og blade: Arbeidets Ret Røros; Dagsposten; Dovre, Røros; Fjeldljom, Røros; Fjellposten, Svorkmo; Folketidende; Gula Tidend, Bergen; Handel og Vandel, Heimkjær, Hyrden; Høgskulebladet, Svorkmo; Indtrøndelagen, Levanger; Lofotposten, Svolvær; Lokomotivmands Tidende, Kra.; Namdalens Blad, Namsos; Nidaros; Nordenfjeldske Tidende, Levanger; Nordre Trhj. Amtstidende, Levanger; Norsk Kundgjørelsestidende, Kra.; Norsk Lovtidende, Kra.; Norsk Magasin for Lægevidenskaben, Kra.; Ny Jord, Kra.; Ny Tid; Ofotens Tidende, Narvik; Olsok, Romilla Revue; St. Olaf, Kra.; Stjørdalens Blad; Søndre Trhj. Amtstidende, Orkedalen; Tidsskrift for Slagtere og Pølsemakere; Trhj. Adresseavis, Trøndelagens Avis; Værdalens Blad. — Fra følgende trykkerier: Adresseavisens trykkeri, Aktietrykkeriet, Johan Christiansen, G. Krogshus og J. Kr. Myklebust. — Fra følgende private: Antikvitetshandler O. Bangfil, Justitiarius Beichmann, Skolebestyrer Bendixen, Bergen; Dr. med. L. Borthen, Overlærer Johan Brodahl, Frk. Aagaat Daae, Departementschef Frantz Dahl, Kbh.; Dr. phil. Knut Dahl, Kra.; Fru Maria Dahl, f. Granzow, Kbh.; Fru Kathinka Dahle, Konservator C. Dons, Tromsø; Docent Emil Diesen, Konservator James A. Grieg, Bergen; Stipendiat Hannaas, Bergen; Fabrikeier Thv. Hansen, Gaardbruker Edv. Havnø, Bodø; Professor P. Heegaard, Kra.; Ferskvandsbiolog A. Huitfeldt-Kaas, Kra.; Ritmester G. Isachsen, Asker; Hr. Nikolai Jenssen, Trhj.; Professor Charles Janet, Alonne (Frankrike); Overlærer Wilh. Lund, Frk. L. Michelet, Trhj.; Hr. Joh. B. Mikalsson, Trhj.; Professor G. Mittag-Leffler, Stkh.; Snekker L. Mobjørg, Løkkens verk; Professor Olaf Nordhagen, Professor M. Nyrop, Kbh.; Dr. phil. V. H. Ryd, Kbh.; Postexpeditør O. Schmidt, Ingeniør L. Schmidtnielsen, Professor dr. S. Schmidt-Nielsen, Enkefru Schürens arvinger, Hr. Sverre Sliper, Trhj.; Overlærer A. Sommerfelt, Ingeniør Th. A. Tangen, Thamshavn; Amanuensis A. Thuesen, Kra. — Fra 25 aars- og fra 50 aarsstudenternes bokkomite.

Fra følgende institutioner er bøker mottat ved bytte:

Aas.
Norges landbrukshøiskole.
Adelaide.
Royal Society of South Australia.
Amsterdam.
K. Akademie van Wetenschappen.
Basel.
Naturforschende Gesellschaft.
Bergen.
Bergens Museum.
Bergens offentlige bibliotek.
Selskabet for norske fiskerier.
Berlin.
K. preuss. Akademie der Wissenschaften.
Gesellschaft für Anthropol., Ethnol. u. Urgeschichte.
Gesellschaft für Erdkunde.
Gesellschaft Naturforschender Freunde.
K. preuss. meteorol. Institut.
K. preuss. geodät. Institut.
Zoologisches Museum.
Deutsche Seefischerei-Verein.
Bern.
Historisches Museum.
Bonn.
Verein Altertumsfreunde im Rheinlande.
Brisbane.
Queensland Museum.
Budapest.
Ungarisch. ornithol. Centrale.
Ungarisch. Nationalmuseum.
Cambridge.
Antiquarian Society.
Cape of God Hope.
Royal Observatory.
Cape Town.
S. Afric. Associat. for Advancement of Science.

Cincinatti.
Lloyd Library.
Disko.
Den danske arktiske Station.
Dresden.
Königl. Sächsischer Altertumsverein.
Dublin.
Royal Society of Antiquaries of Ireland.
Edinburgh.
Fishery Board for Scotland.
Society of Antiquaries of Scotland.
Royal Society of Edinburgh.
Firenze.
Sociétá Italiana d'Antropol. e Etnologia.
Gefle.
Gestriklands fornminnesförening.
Guben.
Gesellschaft für Anthrop. und Altertumskunde.
Göteborg.
Göteborgs museum.
Göttingen.
Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften.
Halle.
Kais. Leop.-Carol. Deutsche Akademie der Naturforscher.
Harlem.
Société Hollandaise des Sciences.
Helsingfors.
Fiskeriforeningen i Finland.
Finska fornminnesföreningen.
Geografiska föreningen i Finland.
Societas pro Fauna et Flora Fennica.
Finska vetenskapssociéteten.
Karlstad.
Wärmlands naturhist. och fornminnesförening.
Kiel.
Kommission zur wissensch. Untersuch. der deutsch. Meere.
Naturwissensch. Verein für Schleswig-Holstein.
Königsberg.
Altertumsgesellschaft Prussia.
Kristiania.
Deichmanske bibliotek.
Foreningen for norsk folkemuseum.
Foreningen til fortidsmindesmerkers bevaring.
Kgl. selskab for Norges vel.
Kunstindustrimuseet.
Norges geografiske opmaaling.

Norges geologiske undersøkelse.
Norske meteorologiske institut.
Norske myrselskab.
Norske samlaget, «Syn og Segn».
Statistiske Centralbureau.
Universitetets oldsaksamling.
Universitetsbiblioteket.
Videnskabsselskabet.

Kristiansund.
Kristiansunds Museum.

København.
Commissionen for Undersøgelser i Grønland.
Conseil internat. pour l'exploration de la mer.
Dansk botanisk Forening.
Dansk naturhistorisk Forening.
Danske biologiske Station.
Kgl. Bibliothek.
Kgl. danske geografiske Selskab.
Kgl. danske Rigsarkiv.
Kgl. danske Videnskabernes Selskab.
Universitetsbibliotheket.
Universitetets zoologiske Museum.

Leiden.
Rijks Herbarium.

Leipzig.
Königl. Sächsische Gesellschaft der Wissenschaften.

Lissabon.
Société Portugaise des sciences naturelles.

London.
British Archaeological Association.
Linnean Society.
Royal Antropological Institut.
Royal Society.
Society of Antiquaries of London.

Lüneburg.
Naturwissenschaftlicher Verein.

Lund.
Redaktionen av «Botaniska Notiser».
Universitetet.

Madison.
Wisconsin Academy of Sciences.

Maintz.
Römisch Germanisches Central-Museum.

Manchester.
The Manchester Museum.
Literary and Philosophical Society.

M a n i l a.
Department of the Interior. Bureau of Science.
M e l b o u r n e.
Royal Society of Victoria.
M e x i c o.
Instituto geológico de México.
M i n n e a p o l i s.
University of Minnesota.
M ü n c h e n.
K. Bayerische Akademie der Wissenschaften.
Ornithologische Gesellschaft in Bayern.
N e w H a v e n.
Connecticut Academy of Arts and Sciences.
N e w Y o r k.
The New York Botanical Garden.
The New York Museum of National History.
The New York zoological Society.
N ü r n b e r g.
Germanisches Nationalmuseum.
Naturhistorische Gesellschaft.
O t t a w a, C a n a d a.
Department of Mines. Mines Branch.
Department of Mines. Geological Survey Branch.
Royal Society of Canada.
P a r i s.
Musée National d'Histoire Naturelle.
Société d'Anthropologie de Paris.
Société Zoologique de France.
P h i l a d e l p h i a.
Academy of Natural Sciences.
University of Pennsylvania.
Philosophical Society.
P i e t e r m a r i t z b u r g.
Natal Museum.
P i t t s b u r g.
Carnegie Museum.
P l y m o u t h.
Marine Biological Association.
P o s e n.
Gesellschaft der Freunde der Wissenschaften.
Gesellschaft für Kunst und Wissenschaft.
P r a g.
Naturwissenschaftlich-medizinischer Verein «Lotos».
R e y k j a v i k.
Islenzka Fornleifafélag

San Francisco.
California Academy of Sciences.
St. Louis.
Missouri botanical Garden.
Stavanger.
Stavanger Museum.
Stockholm.
Entomologiska föreningen.
Geologiska föreningen.
Kungliga biblioteket.
Kungliga svenska vetenskapsakademien.
Kungliga vitterhets-, historia-, och antikvitetsakademien.
Nordiska museet.
Stockholms högskola.
Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi.
Sveriges geologiska undersökning.
Stuttgart.
Verein für vaterländische Naturkunde.
Toronto.
Department of Marine and Fisheries.
Uppsala.
Kungliga humanistiska vetenskapssamfundet.
Svenska jägareförbundet.
Universitetet.
Upplands fornminnesförening.
Washington.
Department of Commerce.
Library of Congress.
National Academy of Sciences.
Smithsonian Institution.
U. S. geological Survey.
U. S. naval Observatory.
Wien.
K. k. Naturhistorisches Hofmuseum.
Zagreb.
Kroatische Naturforscher Gesellschaft.
Zürich.
Die antiquarische Gesellschaft.
Gesellschaft für Urgeschichte.
Naturforschende Gesellschaft.
Zentralbibliothek.
Örebro.
Länsmuseet.
Östersund.
Jämtlands läns fornminnesförening.

Medlemmer i andet halvaar 1917

av

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab

(Trondhjems Museum).

Æresmedlem:

LYSHOLM, BJARNE, dr. philos., læge (medlem fra 1894, utnævnt til æresmedlem 13. februar 1917.

Livsvarige medlemmer:

WINGE, HERLUF, viceinspektor ved det Zoologiske Museum i Kjøbenhavn, utn. 4. oktober 1910.

NUMMEDAL, ANDERS, overlærer ved Kristiansunds offentlige høiere almenskole, utn. 11. april 1911.

SAXLUND, HANS OLAUS, sogneprest, Romedal, Hedemarken, utn. 11. april 1911.

WILLE, N., professor, Kristiania, utn. 24. oktober 1911.

DAHL, OVE, konservator ved Universitetets Botaniske Museum, utn 24. oktober 1911.

ØYEN, PETER ANNÆUS, konservator ved Universitetets Palæontologiske Museum, utn. 24. oktober 1911.

ISACHSEN, GUNERIUS INGVALD, ritmester, Asker, utn. 15. februar 1916.

KOREN, KRISTIAN, riksarkivar, Kristiania, utn. 13. februar 1917.

A. *Medlemmer som er optat før utgangen av 1903.*

1. Aas, K. A., skoledirektør .... (optat 1890)
2. Alstad, Olaf, arkitekt .... (— 1882)
3. Arentz, Eyvind, tandlæge .... (— 1902)
4. Arentz, O. G., landbruksingeniør .... (— 1897)
5. Arnfinsen, Alex., læge .... (— 1900)
6. Bachke, A. S., bergmester .... (— 1874)
7. Bachke, Arild, konsul for Nederlandene .... (— 1899)
8. Bachke, Halvard, høiesteretsadvokat .... (— 1890)
9. Bang, A. A., fhv. byskriver .... (— 1897)
10. Bang, J. S., læge, sanitetskaptein .... (— 1900)
11. Bauck, Hans, borgermester .... (— 1891)

12. Bauck, Henrik, overretssakfører ....(optat 1899)
13. Beichmann, F. V. N., justitiarius i overretten ......(— 1899)
14. Berg, Andreas, bankchef for Nordenfjeldske Kreditbank ....(— 1891)
15. Bergersen, Bernhard, overretsassessor ....(— 1879)
16. Bergh, Axel Frithjof, oberst i feltartilleriet ....(— 1897)
17. Birkeland, Gunnar, grosserer ....(— 1898)
18. Borthen, Lyder, dr. med. ....(— 1877)
19. Bratt, Halfdan, major ....(— 1899)
20. Bratt, Johan, konsul for Danmark ....(— 1898)
21. Brekke, Bernhard, agent ....(— 1895)
22. Brodahl, A., læge ....(— 1902)
23. Brun, A., bokhandler ....(— 1882)
24. Bruun, Fritz, pelsvarehandler ....(— 1899)
25. Bruun, Johan, overretssakfører ....(— 1896)
26. Bryn, Halfdan, læge, sanitetsmajor ....(— 1892)
27. Bryn, Kristian, bankdirektør (administrerende direktør for Trondhjems Sparebank) ....(— 1899)
28. Brænne, Bernhard, fabrikeier fhv. statsraad ....(— 1891)
29. Bull-Simonsen, direktør for det Nordenfjeldske Dampskibsselskab ....(— 1900)
30. Bøckman, Marius, stadsfysikus ....(— 1877)
31. Bødtker, Fredrik, læge ....(— 1884)
32. Christophersen, Axel, tandlæge .... — 1902)
33. Collin-Hansen, Carl, overretssakfører ....(— 1896)
34. Erichsen, Hans, læge ....(— 1896)
35. Erichsen, Ole, konditor og fabrikeier ....(— 1898)
36. Floer, Christian, forretningsfører for Trondhjems Brændevinssamlag ....(— 1903)
37. Føyn, Anton Christian, skolebestyrer, Trondhjems borgerlige Realskole ....(— 1897)
38. Garstad, John, driftsbestyrer ved Trondhjems Elektricitetsverk ....(— 1903)
39. Goltermann, C., grosserer ....(— 1882)
40. Grøndahl, Christopher, fhv. stadsingeniør ....(— 1900)
41. Gundersen, Carl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Videnskapsselskapets sekretær ....(— 1896)
42. Gunstensen, Jens Emanuel, professor i bygningsingeniørfag ved Norges Tekniske Høiskole ......(— 1892)
43. Haakonson-Hansen, M. K., overlærer ved Bispehaugens folkeskole ....(— 1894)
44. Halvorsen, J. Magnus, fhv. statsraad ....(— 1898)
45. Hansen, H. L., konsul ....(— 1898)
46. Hansen, H. O., grosserer ....(— 1886)
47. Hansen, Peter, fabrikeier ....(— 1900)

48. Hansen, Thorvald, fabrikeier .... (optat 1874)
49. Hartmann, Bernhard Olivius, fhv. overlærer, bestyrer av Videnskapsselskapets myntsamling .... (— 1889)
50. Hartmann, Helmer, grosserer .... (— 1886)
51. Hartmann, Jacob Jonathan Aars, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1897)
52. Helgerud, Gabriel, kjøbmand .... (— 1899)
53. Hirsch, Robertus, apoteker, Løveapoteket .... (— 1882)
54. Holst, Alexander, overlæge, bestyrer av Tr.hj. sykehus (— 1894)
55. Hægstad, L. O., kjøbmand .... (— 1899)
56. Iversen, Baard, grosserer .... (— 1888)
57. Jenssen, Anton, konsul for det Tyske Rike .... (— 1877)
58. Jenssen, Harald, bryggerieier .... (— 1891)
59. Jenssen, Nikolai, fhv. banksekretær .... (— 1896)
60. Johanssen, Hans J., rektor ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1897)
61. Juel, Olai, overlærer ved Trondhjems Katedralskole (— 1897)
62. Jürgens, H. I., ingeniør .... (— 1895)
63. Kielland, Chr., læge .... (— 1874)
64. Kindt, Olaf, læge .... (— 1879)
65. Kirksæter, Joh., storsekretær .... (— 1901)
66. Kjeldsberg, Francis, kjøbmand, vicekonsul for Storbritannien og Irland.................... (— 1899)
67. Klingenberg, Halfdan Fredrik, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland .... (— 1884)
68. Klingenberg, Ingvar, konsularagent for Frankrike, vicekonsul for Brasilien .... (— 1899)
69. Knoff, Albr., dispachør .... (— 1882)
70. Knudtzon, Hans Peter Krag, sorenskriver .... (— 1894)
71. von Krogh, Carl Adolf Riis, distriktschef .... (— 1894)
72. Lossius, Johan Sophus, læge, sanitetsmajor .... (— 1879)
73. Lyng, Johannes, fhv. skolebestyrer .... (— 1875)
74. Løchen, Olaf, borgermester .... (— 1879)
75. Løcke, Christian Thrond, institutbestyrer, (Trondhjems offentlige skole for døve) .... (— 1902)
76. Løcke, Henrik, overretssakfører .... (— 1900)
77. Lønning, J., læge .... (— 1897)
78. Malthe, Frantz Eugen, direktør for Trondhjems landsfængsel .... (— 1895)
79. Moe, Jacob, overingeniør .... (— 1898)
80. Motzfeldt, Arthur, ingeniør .... (— 1896)
81. Møller, Henrik, ciselør .... (— 1894)
82. Nissen-Dreier, Hans, oberstløitnant .... (— 1895)
83. Nissen, Hartvig, major .... (— 1899)

84. Nordgaard, Ole, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger, bestyrer av Trondhjems biologiske station .... (optat 1902)
85. Olsen, Oscar, læge .... (— 1895)
86. Ottesen, Otto, tandlæge .... (— 1902)
87. Ouren, Henrik, læge .... (— 1900)
88. Pedersen, Johan Peter, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1894)
89. Petersen, Theodor, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets Oldsaksamling .... (— 1901)
90. Rambech, A., ingeniør, bestyrer av Trondhjems Maskinistskole .... (— 1901)
91. Refsaas, Jørgen, fanejunker, assistent i Trondhjems Stiftsarkiv .... (— 1902)
92. Richter, Olaf, overretssakfører .... (— 1903)
93. Ronander, Victor, kapelmester, assistent ved Videnskapsselskapets bibliotek .... (— 1902)
94. Schløsser-Møller, K., agent .... (— 1899)
95. Schmidt-Nielsen, L., ingeniør .... (— 1891)
96. Schulerud, Peter Ludvig Andreas, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1893)
97. Schulz, Carl, direktør ved Trondhjems Tekniske Mellemskole, bestyrer av Videnskapsselskapets mineralsamling .... (— 1878)
98. Schytte, Paul Emil, kaptein .... (— 1893)
99. Schøyen, Karl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1892)
100. Skavlan, Einar stiftsprovst .... (— 1875)
101. Skirstad, Ole, toldkasserer .... (— 1902)
102. Smedal, Olaf, overretssakfører .... (— 1900)
103. Smith, Brian Crone Riddervold, residerende kapellan i Strinden .... (— 1895)
104. Solberg, Erik, dr. philos., bestyrer av den kemiske kontrolstation i Trondhjem .... (— 1901)
105. Solberg, Lars, arkitekt .... (— 1893)
106. Sommerfelt, Axel, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1892)
107. Stabell, Hannibal, sogneprest, Lademoen .... (— 1893)
108. Svensen, Sven, inspektør ved Trondhjems folkeskoler (— 1900)
109. Sæthre, Th., læge .... (— 1899)
110. Sættem, Olaf, grosserer .... (— 1899)
111. Sønderaal, Knud Julius, bankchef, Trondhjems Realkreditbank .... (— 1897)
112. Thams, Christian Marius, generalkonsul for Belgien (— 1897)
113. Thaulow, Christian, grosserer .... (— 1894)
114. Thaulow, Lauritz, grosserer .... (— 1900)

115. Vangen, N., cand. theol., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole ....(optat 1903)
116. Werring, Fredrik Christen Tuxen, apoteker, apoteket Ørnen ....(— 1891)
117. Widerøe, Emil, læge ....(— 1895)
118. Widerøe, M. E., baker ....(— 1899)
119. Wille, Fredrik, oberstløitnant ....(— 1888)
120. Wleügel, Severin Segelcke, overlærer, fhv. direktør for Trondhjems Tekniske Mellemskole ....(— 1888)
121. Øien, Adolf, generalkonsul for Sverige ....(— 1888)
122. Øvergaard, Alexander Bretteville, generalmajor ....(— 1896)

B. *Medlemmer som er indmeldt efter forandringen av Videnskapsselskapets statuter 6. november 1903 (stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904).*

a) *Medlemmer som har betalt 100 kr. en gang for alle:*

1. *Baumann, Hans Adolf Victor, kommandørkaptein (indmeldt 1917)
2. *Bentzen, Chr. Fr., bryggerimester ....(— 1917)
3. *Berg, Sverre, vicekonsul for Portugal ....(— 1917)
4. *Boe, Carsten, kaptein ....(— 1917)
5. *Brun, Frithjof, bokhandler (medlem fra 1906, livsvarig fra 1917)
6. *Brænne, Trygve, fabrikbestyrer ....(indmeldt 1917)
7. *Buzzi, Johs. A., grosserer ....(— 1917)
8 *Bøgh, Vilhelm, overretssakfører ....(— 1917)
9. *Dahl, Einar, overretssakfører ....(— 1917)
10. *Finne, Carl, grosserer ....(— 1911)
11. *Flock, Hans Jensen Blom, byfoged ....(— 1917)
12. *Garmo, Johan, direktør ....(— 1917)
13. *Gellein, Fredrik, grosserer ....(— 1917)
14. *Grønning, Emil, grosserer ....(— 1917)
15. *Haagensen, Richard, bankchef (Privatbanken ...(— 1917)
16. *Halse, Dyre, grosserer ....(— 1917)
17. *Halseth, Adolf, grosserer ....(medlem fra 1899, livsvarig fra 1917)
18. *Halvorsen, Abraham, brandchef ....(indmeldt 1917)
19. *Hansen, H. M., disponent ....(— 1917)
20. *Havig, Jørgen, politifuldmægtig ....(— 1917)
21. *Hirsch, Chr., læge ....(— 1917)
22. *Høeg, Arne, ingeniør ....(— 1917)
23. *Isachsen, Erling S., direktør ....(— 1917)
24. *Janssen, Einar, disponent ....(— 1917)
25. *Jenssen, P. O., grosserer ....(— 1917)
26. *Klingenberg, Odd, høiesteretsadvokat ....(— 1917)
27. *Kvenild, Birger, grosserer ....(— 1911)
28. *Lieskar, Morten, agent ....(— 1917)

29. *Lindboe, Ørnulf, overretssakfører ....(indmeldt 1917)
30. *Lykke, Birger, læge ....(— 1917)
31. *Matheson, Birger, kjøbmand ....(— 1917)
32. *Matheson, Christian, kjøbmand ....(— 1917)
33. *Moe, Andreas, kjøbmand, vicekonsul for Spanien (— 1917)
34. *Olssen, Hj. Jul., kontorchef, Nordenfjeldske Kreditbank ....(— 1917)
35. *Piene, C. Chr., fabrikeier ....(— 1917)
36. *Piene, Frants, direktør ....(— 1917)
37. *Rasch Nielsen, Hilmar, ingeniør ....(— 1917)
38. *Storm, Cathinca, frøken ....(— 1917)
39. *Storm, Thora, frøken ....(— 1917)
40. *Swensson, Sven, kjøbmand ....(— 1917)
41. *Swensson, Wilhelm, kjøbmand ....(— 1917)
42. *Wefring, Niels, grosserer ....(— 1917)

b) *Medlemmer som betaler aarskontingent:*

1. Aagaard, E. B., apoteker (St. Olaf) ....(indmeldt 1907)
2. Aarbø, Asbjørn, overretssakfører ....(— 1917)
3. Anker Andersen, I., kjøbmand ....(— 1917)
4. Aune, Peder O., fotograf ....(— 1917)
5. Bachke, Chr. Anker, konsul for Belgien ....(— 1909)
6. Bachke, Halvard L., grosserer ....(— 1913)
7. Bachke, Morten Anker, arkitekt ....(— 1917)
8. Bachke, O. A., bergingeniør ....(— 1917)
9. Bennett, A., direktør (Bennetts Reisebureau) ....(— 1917)
10. Berg, Karl Oskar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1914)
11. Berg, Trygve, læge ....(— 1912)
12. Birkeland, Richard, professor i matematik ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1911)
13. Bjørge, Johan Halvor Bryn, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1917)
14. Bjørnstad, Einar, ingeniør ....(— 1917)
15. Blom, Chr., høiesteretsadvokat, dispachør ......(— 1917)
16. Bohne, Fr., slagter ....(— 1917)
17. Bonnevie, Oscar, kaptein ....(— 1917)
18. Borch Nielsen, O., disponent ....(— 1917)
19. Bothner, Harald, stiftamtmand ....(— 1917)
20. Bragstad, O. S., professor i elektroteknik ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1910)
21. Breien, Sverre, disponent ....(— 1917)
22. Brekke, Reidar, avdelingschef ....(— 1917)
23. Broch, Hjalmar, dr. philos., bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger ....(— 1910)

24. Brodtkorb, Tobias, ingeniør .... (indmeldt 1917)
25. Bryn, Karl, postmester .... (— 1914)
26. Bronner, Alf, disponent .... (— 1917)
27. Buch, Axel, grosserer .... (— 1906)
28. Bugge, Andreas, professor i husbygningslære ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
29. Bøckman, Erasmus Dietrichson, overretssakfører (— 1917)
30. Bøckman, Peter Wilhelm Kreydahl, biskop .... (— 1917)
31. Cappelen, Chr., overlæge .... (— 1917)
32. Cappelen, Johan, overretssakfører .... (— 1917)
33. Carstens, Carl Wilhelm, cand. min., assistent i mineralogi og geologi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
34. Castberg, Tycho, sogneprest i Strinden .... (— 1917)
35. Christensen, Joh., stadskonduktør .... (— 1917)
36. Christensen, Niels, ingeniør .... (— 1917)
37. Christensen, Sverre, murmester .... (— 1917)
38. Christie, Hartvig, cand. mag., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole .... (— 1915)
39. Claussen, Andreas, overretssakfører .... (— 1917)
40. Daae, Hans, skattefoged .... (— 1917)
41. Dedekam, Hans, direktør for Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum .... (— 1911)
42. Eckhoff, M., fabrikeier .... (— 1917)
43. Eidsvaag, Edvard, overvraker .... (— 1907)
44. Falkanger, Thor, grosserer .... (— 1917)
45. Finberg, Carl, pianist .... (— 1917)
46. Flood, Carl Gustav, byskriver .... (— 1916)
47. Flood, Jørgen, Wright, apoteker (Nordstjernen) (— 1916)
48. Fosse, Christian August, ekspeditør for Vesteraalens Dampsk.selskab, vicekonsul f. Argentina (— 1917)
49. Friis, Jakob, stiftsarkivar .... (— 1916)
50. Frost, Herman, ingeniør .... (— 1917)
51. Gadebusch, Harald Kristian Dahl, overretssakfører .... (— 1917)
52. Getz, Alfred, professor i grubedrift ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1913)
53. Gjessing, Alf, professor i mekanisk teknologi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
54. Gogstad, O. B., driftsingeniør, Trolla Bruk ...... (— 1917)
55. Grilstad, Olaf, kjøbmand .... (— 1917)
56. Grønlie, Ivar, kjøbmand .... (— 1917)
57. Grønning, Arne ingeniør .... (— 1917)
58. Guldahl, Axel, arkitekt .... (— 1914)
59. Haanes, Johannes, major .... (— 1917)

60. Hagen, Sverre, kaptein ....(indmeldt 1917)
61. Hall, Hans, forstander ved Thomas Angells Stiftelser ....(— 1910)
62. Hanssen, Hans, grosserer ....(— 1917)
63. Hanssen, Karl M., grosserer ....(— 1917)
64. Harbitz, Georg Prahl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1906)
65. Harmens, Hugo, læge ....(— 1917)
66. Hartmann, Eyvind, kaptein ....(— 1917)
67. Hartmann, Johan, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1906)
68. Heggstad, Olav, professor i vandbygning ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
69. Heje, Kolbjørn, professor i vei- og jernbanebygning, rektor ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
70. Henmo, E. Næsvold, ingeniør ....(— 1917)
71. Henmo, Olav, lærer ved Trondhjems folkeskole ..(— 1917)
72. Hilfling-Rasmussen, Fr., fotograf ....(— 1917)
73. Hjelte, Claus, arkitekt ....(— 1917)
74. Hjorthøy, Magda, frk., lærerinde ved Trondhjems borgerlige Realskole ....(— 1917)
75. Hoel, Mikael Ivar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... — 1913)
76. Hoel, Trygve, cand. oecon. ....(— 1917)
77. Holmsen, Fin, overlæge ved Trondhjems Sykehus (— 1909)
78. Holmsen, H. B., direktør ....(— 1917)
79. Holst, Einar, bankchef ....(— 1917)
80. Huitfeldt, Henrik, kontorchef (Nordenfjeldske Dampskibsselskab) ....(— 1917)
81. Husby, John, kjøbmand ....(— 1917)
82. Ingvaldsen, Ingvald, telegrafkasserer ....(— 1912)
83. Janssen, Waldemar, grosserer ....(— 1917)
84. Jelstrup, Hans Nikolai Krenkel, politimester ....(— 1911)
85. Johannsen, W. R., kjøbmand ....(— 1917)
86. Johanssen, Ragna, frk. ....(— 1917)
87. Kavli, Wilhelm, aktiemægler ....(— 1917)
88. Kindt, Alfred, kjøbmand ....(— 1917)
89. Klemetsen, Chr., disponent ....(— 1917)
90. Klinge, Nicolay, kjøbmand ....(— 1917)
91. Klingenberg, Olaf, overretssakfører ....(— 1917)
92. Knudsen, Kristian Langaard, læge, sanitetskaptein (— 1917)
93. Knudtzon, Yngvar, ingeniør ....(— 1917)
94. Krokstad, Martin, bestyrer av Gløshaugen offentlige skole for døve ....(— 1911)
95. Krum, Ragnvald, overretssakfører, krigsadvokat (— 1917)

96. Landmark, Johan Daniel, dr. philos., Videnskapsselskapets bibliotekar .... indmeldt 1915
97. Lange, Karl Lous, kaptein i feltartilleriet ......(— 1917)
98. Lindeman, Kristian, organist ved Trondhjems Domkirke 1917
99. Lund, Johan Grøn, overlærer ved Trondhjems Tekniske Mellemskole .... — 1906
100. Lund, K., ingeniør .... — 1916
101. Lund, Per, høiesteretsadvokat .... — 1917
102. Lund, Wilhelm Kristen Severin Hammer, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1914)
103. Lutz, Reinhold, dr. ing., professor i maskinelementer og løftemaskiner ved Norges Tekniske Høiskole .... — 1917
104. Lykke, Ivar, kjøbmand, fhv. vicekonsul for Rusland .... — 1909
105. Matheson, Job E. B., avdelingsingeniør ....(— 1917)
106. Meyer, Johan, professor i ornament- og formlære og norsk bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole .... — 1917
107. Moe, Haakon, kommandørkaptein 1917
108. Moe, Peder Torvaldsen, rektor ved Bodø offentlige høiere almenskole ....(— 1916)
109. Moe, Vilhelm, overretssakfører ....(— 1917)
110. Mortenson, Per, bergmester ....(— 1914)
111. Moxness, Arne, fabrikeier ....(— 1917)
112. Mørch, Hans Ramm, professor i skibsbygning ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
113. Nielsen, Isidor, fabrikeier ....(— 1917)
114. Nissen, August, apoteker, Svaneapoteket ......(— 1917)
115. Noodt, Nicolay, kontorchef ....(— 1917)
116. Nordhagen, Olaf, arkitekt, ekstraordinær professor i bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole .... — 1911
117. Nossum, Arne, agent ....(— 1917)
118. Osness, Johan, arkitekt ....(— 1917)
119. Ottesen, Jacob Aall, residerende kapellan, Lademoens menighet ....(— 1917)
120. Paus, Sigurd, direktør ....(— 1917)
121. Pedersen, Sverre, stadsarkitekt ....(— 1917)
122. Perleff, Morten, overretssakfører ....(— 1917)
123. Platou, Einar, direktør for Trondhjems Handelsgymnasium ....(— 1917)
124. Printz, Henrik, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets botaniske samling ....(— 1913)

125. Qvam, Ingulf, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (indmeldt 1911)
126. Ribsskog, O. K., overlærer ved Lilleby skole .... (— 1917)
127. Riiber, Claus Nissen, dr. philos., professor i organisk kemi ved Norges Tekniske Høiskole (— 1917)
128. Rosenlund, Apolonius Liljedal, docent, praktisk geolog .... (— 1910)
129. Rüsing, Eliot Sofius, læge, forstander for Reitgjerdets pleiestiftelse for spedalske .... (— 1917)
130. Ryjord, Nils, arkitekt .... (— 1912)
131. Rynning, Rolf, overretssakfører .... (— 1917)
132. Ryssdal, Olav, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1914)
133. Ræder, Georg, generalmajor .... (— 1917)
134. Rønning, Johan, disponent .... (— 1917)
135. Schmidt-Nielsen, S., professor i kemi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1915)
136. Schytte-Berg, Hagbart, arkitekt .... (— 1917)
137. Skirstad, Otto, overretssakfører .... (— 1917)
138. Sollied, Olaf, læge, direktør for Rotvold Sindssykeasyl .... (— 1915)
139. Sommerschield, Ludvig, kjøbmand, konsul for Østerrike-Ungarn .... (— 1917)
140. Stabel, P. L., overretssakfører .... (— 1915)
141. Stabell, Gunnar arkitekt .... (— 1917)
142. Stabell, Harald K., arkitekt .... (— 1917)
143. Storm, Astfrid, frk. .... (— 1917)
144. Svanholm, Martin Luther, stiftsprovst .... (— 1917)
145. Swensen, Søren Hagerup Holck, sogneprest (Vor Frue kirke) .... (— 1917)
146. Sæland, Sem, professor i fysik ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1913)
147. Sæther, Jakob, apoteker (Ilens apotek) .... (— 1917)
148. Tangen, Theodor Andreas, apoteker (Hjortapoteket) .... (— 1917)
149. Tessem, Harald, overretssakfører .... (— 1917)
150. Thesen, Trygve, stadsingeniør .... (— 1917)
151. Thilesen, Aagot, frk., overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1917)
152. Thomassen, Johannes Th., direktør for Trondhjems Forsikringsselskab .... (— 1917)
153. Thune, Nils, politiinspektør .... (— 1917)
154. Vogt, Johan Herman Lie, dr. philos., professor i mineralogi, geologi og metalurgi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1912)

155. Watzinger, Adolf, dr., professor i maskinlære ved Norges Tekniske Høiskole ....(indmeldt 1910)
156. Wedø, Andr. B., overretssakfører ....(— 1917)
157. Wiesener, Harald Severin, kriminaldommer ....(— 1916)
158. Wildhagen, Carl Eugen, overretssakfører .....(— 1917)
159. Wildhagen, J. C., kontorchef ....(— 1917)
160. Wilhelmsen, Franz, grosserer ....(— 1917)
161. Wolmar, Henrik, læge ....(— 1917)
162. von Wold, H. P. A., dr. ....(— 1917)

c) *Utenbys betalende medlemmer:*

1. Bjorlykke, Knut, Olai, dr. philos., professor ved Norges Landbrukshoiskole, Aas ....(indmeldt 1910)
2. Daae, Aagaat, fhv. bibliotekar, Solner, Langskilsø (— 1915)
3. Glimme, Kristofer, cand. real., docent ved Sjøkrigsskolen, Horten ....(— 1911)
4. Havig, Christopher Møinichen Nergaard, major og krigskommissær, Mosjøen ....(— 1912)
5. Havno, Edv. J., fisker, Rødø ....(— 1916)
6. Kolsrud, Oluf, universitetsstipendiat (i kirkehistorie), Kristiania ....(— 1914)
7. Soot-Ryen, Tron, ingeniør, Namsos ....(— 1914)
8. Tharaldsen, F., ingeniør, Kristiania ....(— 1909)
9. Vestrum, Arne, overlærer, Levanger ....(— 1912)
10. Wedøe, Hj., distriktslæge, Norderhov, pr. Hønefoss (— 1916)
11. *Jahr, Torstein, bibliotekar, Library of Congress, Washington ....(— 1905)

DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKABS

AARSBERETNING

FOR

1918

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1920

Direktionens aarsberetning for 1918.

Ved stortingets beslutninger i mars og juli 1917 hadde Videnskapsselskapet opnaadd en betydelig forhoielse av statsbidraget. Men paa grund av den nye lonsregulering og den forpligtelse som var blit selskapet paalagt, til at skaffe alderstillæg til funktionærene ved egne midler, forutsaa direktionen allerede i september 1917, da andragendet om statsbidrag for næste termin skulde indsendes, at selskapet snart vilde være stillet likeoverfor et betydelig underskud. Til trods for at statsbidraget kunde ventes forhoiet fra 27,900 kr. til 30,000 kr. for budgetterminen 1918—1919, maatte aarets budget (vedtat i generalforsamling 28. februar 1918) opstilles med et underskud av 6000 kr. Det bidrag som var blit bevilget av Trondhjems Brændevinssamlags overskud for 1916, kunde ikke bli stillet til raadighet saa længe som samlagets virksomhet var indstillet. Videnskapsselskapets direktion, som i sit andragende av 13. september 1917 hadde sokt om et statsbidrag av 32,600 kr., og senere i skrivelse av 20. oktober 1917 hadde ansokt om ekstraordinær bevilgning 2600 kr. til grundlon for en amanuensis ved selskapets Oldsaksamling, sendte i november yderligere andragende om at Kirkedepartementet vilde foreslaa et tillæg hvorved tapet av Brændevinssamlagets bidrag vilde erstattes. Men uten resultat. Selskapet opnaadde bare den nævnte forhoielse av statsbidraget til 30,600 kr. (hvorav 600 kr. er at regne som erstatning for utgifter paa grund av lov om fredning av fortidslevninger).

I mars 1918 ansokte Videnskapsselskapets direktion Trondhjems Kommune om bevilgning av 10,000 kr. som hjælp til at dække underskud og bære de okede omkostninger. For budgetterminen 1918—1919 blev der av Trondhjems Kommune bevilget selskapet et ekstraordinært bidrag av 6000 kr. Det kommunale bidrag forovrig til vedlikehold av selskapets bygninger, til drift av varme- og lysanlæg, o. s. v., belop sig i aaret 1918 til omkr. 7500 kr.

Trondhjems Sparebanks bidrag belop sig til i alt 7535 kr., hvorav 4000 kr. som ordinært driftstilskud, 2535 kr. som rentefrihet av pantelaan, og 1000 kr. ekstraordinært bidrag til trykning av festskrift.

Fra Hans Majestæt Kongen fik selskapet det vanlige bidrag 400 kr. Av Den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelses utbytte for aaret 1917 tilfaldt der Videnskapsselskapet kr. 2741.64. Av renterne av selskapets legater og fonds (ialt kr. 16,872.56) stod der til

raadighet for aarets drift omkr. 9900 kr. I september 1918 blev det besluttet at forhøie renten av pantobligationer tilhørende Videnskapsselskapets legater og fonds til 5½ pct. aarlig.

Direktionens andragende av 29. november 1917 om at Videnskapsselskapets fast ansatte funktionærer maatte bli indlemmet i Statens Pensionskasse, blev i januar 1918 besvaret av Kirke- og Undervisningsdepartementet, som utbad sig nærmere oplysninger om vedkommende tjenestemænds alder og lønsvilkaar. Saken var endnu ikke avgjort ved aarets utgang.

I skrivelse av 26. januar 1918 meddelte den av selskapets direktion opnævnte byggekomité som hadde at ta sig av indredningen av det ildfaste hvælv til opbevaring av bibliotekets manuskriptsamling, at Trondhjems Bygningskommission hadde fordret at tilbygningen, av æstetiske hensyn, blev opført i fuld høide, altsaa i tre etager (istedenfor, som planlagt, i to). Efter dette blev de samlede utgifter foreløbig anslaat til kr. 10,088.62. Efter byggekomiteens anbefaling blev den nye plan approbert, og det blev besluttet at arbeidet skulde sættes i gang saa snart som mulig.

Fra A/S Siemens Schuckert kom der i september 1918 anbud paa indlæg av lys- og varmeledning i det ildfaste rum til et beløp av 545 kr.

Efter enkelte ledende museumsmænds initiativ kom der i 1918 i stand en fælles organisation til fremme av de kulturhistoriske museers interesser. Paa konstituerende møte i Kristiania blev der vedtat love for organisationen som fik navnet Norske Museers Landsforbund. Efter henstilling av bestyreren for selskapets Oldsaksamling Th. Petersen, besluttet Videnskapsselskapets direktion at Oldsaksamlingen skulde slutte sig til forbundet.

Til stipendier for samlingsbestyrerne var der bevilget 1200 kr. Av dette beløp blev der tildelt Oldsaksamlingens bestyrer konservator Th. Petersen 800 kr., og den botaniske samlings bestyrer konservator Printz 400 kr. Desuten har skolebestyrer Noto hat et mindre stipendium til i løpet av sommeren at foreta botaniske undersøkelser i det trondhjemske.

Om de forskjellige samlingers utvikling i aarets løp foreligger der i det følgende indberetninger fra samlingenes bestyrere.

Videnskapsselskapets Skrifter 1918 vil bli utgit i ett bind sammen med Skrifter 1919[*]). Paa grund av den sterke stig-

[*]) Videnskapsselskapets Skrifter for 1917, som i forrige aarsberetning er anmeldt til utgivelse i to hefter, er samlet i ett hefte. Det bedes bemerket at selskapets skrifter efter direktionsbeslutning ikke længer som tidligere, sendes til selskapets medlemmer. De medlemmer som ønsker at faa eksemplarer av selskapets skrifter, vil faa dem ved henvendelse til selskapets bibliotekar.

ning i trykningsomkostninger har selskapet, med de knappe midler som staar til dets raadighet, set sig nødt til at avvise eller utsætte utgivelsen av flere arbeider som det ellers skulde høre til dets opgave at publicere. Foruten av flere mindre skrifter er trykning sat i gang av et større arbeide av konservator PRINTZ (Contributiones ad floram Asiae Interioris III. The Vegetation of the Siberian-Mongolian Frontier), som vil utkomme som særskilt publikation i ekstraordinært format.

Aaret 1918 bragte to mindedage, 28. januar, 150-aarsdagen fra Videnskapsselskapets indvielse i 1768, og 26. februar, 200-aarsdagen efter selskapets stifter biskop JOHAN ERNST GUNNERUS's fødsel.

Ifølge direktionens beslutning av 18. december 1917 blev Gunnerus's 200-aarsdag feiret med et festmøte i Trondhjems Katedralskoles festsal med foredrag av konservator O. NORDGAARD, bestyrer av selskapets zoologiske samlinger. Selskapets direktion hadde utstedt et oprop med appel til privat og offentlig offervillighet og opfordring til at støtte selskapet ved at yde bidrag til et byggefond med det formaal at faa større lokale for selskapets bibliotek. Med støtte av Trondhjems Sparebank, blev der utgit et elegant utstyret festskrift — JOHAN ERNST GUNNERUS (1718 — 26. Februar — 1918). *Mindeblade,* — av følgende indhold:

Forord.

TH. PETERSEN, Utsigt over biskop J. E. Gunnerus's liv og virksomhet, med særlig henblik paa Det Trondhjemske Videnskapsselskaps stiftelse.

Dr. JOHAN DANIEL LANDMARK, Om Gunnerus som filosofisk forfatter.

HENRIK PRINTZ, Biskop J. E. Gunnerus som botaniker.

Dr. HJALMAR BROCH, Nesledyr (Coelenterater) i biskop Johan Ernst Gunnerus's avhandlinger (med planche).

O. NORDGAARD, Biskop Gunnerus som naturforsker.

I anledning av mindefesten kom der telegrafisk hilsen fra Bergens Museum og fra Det Norske Studentersamfund, Kristiania.

Norsk Folkemuseum, Bygdø, som i juni 1918 aapnet en utstilling av arbeider av rokokomaleren PEDER AADNES fra Land, om hvis kunstneriske virke universitetsstipendiat SCHNITLER vil utgi et større arbeide, fik, efter anmodning i skrivelse av 18. mai 1918, av Videnskapsselskapet (fra De Hammerske samlinger) utlaant fire portræter utført av denne maler — tre portræter av justitsraad *Christopher Hammer* og et portræt av cand. teol. *Andreas Olaus Hammer.*

Videnskapsselskapet har i aarets løp sendt lykønskning til for-

skjellige videnskabelige institutioners jubilæer: 2. januar 1918 til Naturforschende Gesellschaft, Danzig, til selskapets 175-aarsdag; 27. september 1918 til Lunds Universitet til Universitetets 250-aarsdag, og 2. oktober 1918 til Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum til museets 25-aarsdag.

I aarets løp fik Videnskapsselskapet fra private hold store gaver. Til det nye byggefond forærte bankchef ANDREAS BERG 10,000 kr., dr. BJARNE LYSHOLM 10,000 kr., konsul IVAR LYKKE 1000 kr., konsul H. F. KLINGENBERG 3000 kr. Til baatbygningsfondet bidrag til Trondhjems biologiske stations nye motorbaat (*Gunnerus*) skjænket grosserer DYRE HALSE 1000 kr.. E. C. DAHLS BRYGGERI forærte selskapet 5000 kr. til økning av Det Trondhjemske Gavefond. Grosserer AXEL BUCH støttet selskapets Oldsaksamling med en gave av 500 kr.

Fra sorenskriver H. P. K. KNUDTZON og frue fik selskapet som gave en værdifuld frimerkesamling.

Ved gavebrev av 10. september 1918 mottok Videnskapsselskapet fra frk. LAURA HANSEN kr. 25,000.00 — fem og tyve tusen kroner — til oprettelse av *froknerne Kristine og Laura Hansens legat til støtte for videnskabelig arbeide*. I direktionens møte 14. oktober 1918 blev som komité til at utarbeide statuter for legatet opnævnt Videnskapsselskapets præses overlærer SOMMERFELT, selskapets vicepræses skolebestyrer FOYN, og justitiarius BEICHMANN. Komiteens forslag forelaa færdig i direktionens møte 20. december 1918, og blev vedtat av direktionen.

I direktionens møte 20. december 1918 forelaa andragende av 7. december fra dr. LYSHOLM om at faa bruke som arbeidsværelse det rum hvor selskapets insektsamling staar, og om at faa overta bestyrelsen av denne samling. Dr. Lysholm meddelte samtidig at han vilde forære selskapet sin samling av norske insekter og sit entomologiske bibliotek. Direktionen besluttet med tak at motta dr. Lysholms tilbud.

I anledning av skrivelse fra styret for Norske Museers Landsforbund med forslag til lønsregulering for museumsstillinger ved norske kunst- og kulturhistoriske museer (vedtat paa Landsforbundets aarsmøte i Kristiania 13. september 1918), besluttet direktionen i samme møte, 20. december 1918, at indsende forslag til Kirke- og Undervisningsdepartementet om ny ordning og regulering av løn saa vel for Oldsaksamlingens bestyrer som for bestyrerne av Videnskapsselskapets naturhistoriske samlinger og for selskapets bibliotekar, og at fremholde at de vilkaar som for tiden var fastsat for bestyrerne av selskapets samlinger, gav et ganske falsk billede saa vel av stillingenes betydning som av de nuværende indehaveres kvalifikationer.

Fra professor Brinckmann, Bergens Museum, var der kommet en henvendelse av 3. december 1918 med forslag om at jordfundet materiale av hvirveldyr som findes i landets arkæologiske museer, maa bli overdrat til en centralsamling som er knyttet til Bergens Museum. Direktionen sluttet sig til en erklæring av 3. december 1918 av de tre samlingsbestyrere Th. Petersen, O. Nordgaard, og dr. Hj. Broch, som uttalte at tanken hadde deres tilslutning, og at de, ialfald for nærværende, ikke hadde noget at indvende mot overdragelse av jordfundet materiale av nævnte art til Bergens Museum. Oldsaksamlingens bestyrer forbeholdt sig dog ret til at beholde knokler med merker eller snit av særlig arkæologisk interesse.

Fra stiftsarkivar dr. Just Bing, Bergen var der i september 1918 kommet andragende til Videnskapsselskapet om bevilgning av bidrag til omkostninger ved et kortere ophold i Trondhjem vaaren 1919 for at studere avtegninger av helleristninger ved Videnskapsselskapets Oldsaksamling. I møte 14. oktober 1918 besluttet selskapets direktion at stille 200 kr. til dr. Bings raadighet.

I direktionens sammensætning indtraadte der i aarets løp ingen ændring. Kirke- og Undervisningsdepartementet opnævnte paany bankchef Andreas Berg og professor Sæland som medlemmer av Videnskapsselskapets direktion for 1918 og 1919, og de to medlemmer som efter tur hadde at træde ut, konservator Nordgaard og professor Getz, blev gjenvalgt av selskapets generalforsamling 21. oktober 1918.

I samme generalforsamling blev decision vedtat med hensyn til Videnskapsselskapets regnskap for 1917.

Til revisorer valgte generalforsamlingen igjen overlærer ved Trondhjems Katedralskole Johan P. Pedersen, og overlærer ved Trondhjems Tekniske Mellemskole J. G. Lund.

I møte 14. februar 1918 utnævnte direktionen, i henhold til Videnskapsselskapets statuter § 7, amanuensis ved Statens historiske Museum i Stockholm dr. *Gustaf Hallström*, fiskeriintendent i Lund dr. *Gustaf Swenander*, og dr. *Knut Dahl*, forsøksleder ved ferskvandsfiskerierne, Kristiania, til livsvarige medlemmer av selskapet. I direktionens møte 20. december 1918 blev der utnævnt ni nye livsvarige medlemmer, hvorav syv indenbys: frøken *Laura Hansen*, bankchef *Andreas Berg*, grosserer *Dyre Halse*, grosserer *Helmer Hartmann*, bryggerieier *Harald Jenssen*, konsul *Halfdan Klingenberg*, konsul *Ivar Lykke*, og to utenbys: konsul *Axel Heiberg*, Lysaker, og generalkonsul *Carl Neufeldt*, Wien. Ved aarets utgang hadde selskapet saaledes 20 livsvarige medlemmer utnævnt av selskapets direktion.

Antallet av betalende medlemmer var ved utgangen av 1918 omtrent det samme som ved utgangen av det foregaaende aar. En del ændringer var vistnok indtraadt i medlemslisten ved dodsfald og flytning fra byen. Men til gjengjæld var der indmeldt flere nye medlemmer. Antallet av medlemmer som hadde betalt 100 kr. en gang for alle, var steget til 48. Av medlemmer som betaler aarskontingent, var 106 optat for utgangen av 1903, og 159 indenbys og 13 utenbys medlemmer var indmeldt efter ændringen av Videnskapsselskapets statuter, stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904.

Videnskapsselskapets kapitalformue belop sig ved utgangen av 1918 til kr. 357,775.04. Hertil kommer forskudsfondet, rektor Lossius og hustrus legat 5000 kr., som fremdeles er tat til indtægt i kasseregnskapet, og baatbygningsfondet (dr. Lysholms gave 10,000 kr. og grosserer Dyre Halses gave 1000 kr.), som er stillet til disposition for Trondhjems biologiske station.

Med hensyn til Videnskapsselskapets indtægter og utgifter i aarets lop og status for Videnskapsselskapets legater og fonds, henvises til omstaaende utdrag av regnskapene.

I direktionen for
Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)
i oktober 1919.

Axel Sommerfelt. *Foyn.* *O. Nordgaard.* *Alfr. Getz.*

Beichmann. *Andr. Berg.* *Sem Sæland.*

Carl Gundersen.

Utdrag

av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs (Trondhjems Museums) Regnskap for 1918.

Indtægt:

1. Beholdning fra foregaaende aar (heri iberegnet Trondhjems Brændevinssamlags bevilgning av overskud for 1916, kr. 6000) .... kr. 13,141.50
2. Hans Majestæt Kongens bidrag .... » 400.00
3. Statskassens bidrag .... » 29,550.00
4. Trondhjems Sparebanks bidrag:
   a. Ordinært driftstilskud .... kr. 4000.00
   b. Rentefrihet av pantelaan .... » 2535.00
   c. Ekstraordinært bidrag til trykning av festskrift .... » 1000.00
   ———————— » 7535.00
5. Trondhjems Kommunes bidrag:
   a. Vedlikehold av bygninger, frafaldne avgifter .... kr. 3679.91
   b. Drift av lys- og varmeanlæg .... » 3855.74
   c. Tilskud til driftsbudget for 1918—1919, 1ste halvdel .... » 3000.00
   ———————— » 10,535.65
6. Gaver til Videnskapsselskapet, til selskapets fonds, til legater:
   a. Til Videnskapsselskapet byggefond:
      1) Bankchef Bergs gave 10,000.00
      2) Dr. Lysholms — 10,000.00
      3) Konsul Ivar Lykkes — 1000.00
      4) Konsul H. F. Klingenbergs gave 3000.00
      ————————kr. 24,000.00
   b. Til Baatbygningsfondet: (Bidrag til Trondhjems Biologiske Stations motorbaat): Grosserer Dyre Halses gave .... » 1000.00

Overføres kr. 25,000.00 kr. 61,162.15

Overføres	kr. 25,000.00	kr. 61,162.15	
c. Til Det Trondhjemske Gavefond:			
E. C. Dahls Bryggeris gave ..... »	5000.00		
d. Oldsaksamlingen:			
Grosserer Axel Buchs gave ...... »	500.00		
e. Froknerne Kristine og Laura			
Hansens legat 25,000.00			
(med tillæg av renter.... 412.50			
———— »	25,412.50		
		»	55,912.50
7. Renter i 1918:			
a. $^{2}/_{3}$ av Hammers legats utbytte....kr.	4,412.74		
b. $^{5}/_{6}$ av Poulssons .... «	1,416.03		
c. Aas og hustrus .... «	601.08		
d. Benneches — — .... «	874.03		
e. $^{5}/_{6}$ av Jenssens — — .... «	1,041.67		
f. $^{4}/_{5}$ av Det Trondhjemske Gavefonds utbytte .... «	598.50		
g. $^{1}/_{3}$ av Lundgreens legats utbytte.. «	833.33		
h. Videnskapsselskapets byggefond «	1,050.82		
i. Baatbygningsfondet (dr. Lysholms og grosserer Dyre Halses gaver) .... «	550.00		
k. Av kassebeholdning i Trondhjems Sparebank .... «	139.93		
		«	11,518.13
8. Utbytte av Den Hjelmstjerne Rosencroneske Stiftelse		«	2,744.64
9. Medlemskontingent:			
a. 8 nye livsvarige medlemmer ....kr.	800.00		
b. 107 medlemmer à 4 kr. .... «	428.00		
c. 170 medlemmer à 5 kr. .... «	850.00		
		«	2,078.00
10. Indtægt av utleiet tomt		«	1,350.00
11. Entre		«	176.75
12. Leieindtægt av Kalvskindsgaten 1 a		«	384.00
13. Salg av skrifter		«	12.50
14. Tilfældig indtægt (renter paa konto for ildfast rum		«	75.89
	Tilsammen	kr.	135,414.56
15. Kasselaan		«	11,050.00
		Kr.	146,464.56

Utgift:

1. Lønninger:			
a. Oldsaksamlingens bestyrer (anc. fra 1900) kr.		5,600.00	
b. Fugle-, fisk- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. 1900) «		5,093.36	
c. Pattedyr- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. 8/2 1910) «		4,400.00	
d. Den botaniske samlings bestyrer (anc. 1/9 1913) «		4,000.00	
e. Bibliotekaren (anc. 1/7 1911) «		4,400.00	
f. Myntsamlingens bestyrer «		500.00	
g. Mineralsamlingens bestyrer «		500.00	
h. Bibliotekassistent (anc. 1/2 1899) «		2,700.00	
i. Zoologisk samlings præparant (anc. 1/3 1904) «		2,400.00	
k. Oldsaksamlingens præparant (anc. 28/5 1912) «		1,979.17	
l. Vaktmester (anc. 8/5 1913) «		2,100.00	
m. Kasserer «		800.00	
n. Sekretær «		700.00	
o. Revisorer «		100.00	
			kr. 35,272.53
2. Pensioner:			
a. Fhv. præparant Dircks sen. kr.		500.00	
b. Fhv. vaktmester Nielsen «		500.00	
			« 1,000.00
3. Samlinger:			
a. Oldsaksamlingen kr.		2,445.69	
b. Myntsamlingen «		162.64	
c. De zoologiske samlinger:			
1) Samlingenes ordinære drift	1,763.16		
2) Undersokelser	1,000.00		
«		2,763.16	
d. Den botaniske samling:			
1) Samlingens ordinære drift	306.13		
2) Kontorhold for bestyreren	500.00		
«		806.13	
e. Biblioteket «		2,763.07	
			« 8,940.69
		Overfores kr.	45,213.22

Overføres			kr. 45,213.22
4. Stipendier			« 1,200.00
5. Utgivelse av Skrifter			« 11,756.25
6. Utgifter som bæres av Trondhjems kommune:			
a. Vedlikehold av bygninger etc.		kr. 3,679.91	
b. Drift av lys- og varmeanlæg		« 3,855.74	
			« 7,535.65
7. Renter av pantelaan i Videnskapsselskapets bygninger			« 4,004.25
8. Utgifter av Kalvskindsgaten 1 a			« 85.47
9. Opsyn i samlingene			« 630.00
10. Renhold			« 665.00
11. Telefon			« 461.25
12. Utgifter til det ildfaste bibliotekrum			« 5,850.00
13. Tilfældige utgifter			« 1,376.87
14. Overført til legater og fonds:			
a. Videnskapsselskapets byggefond: gaver og renter		kr. 25,050.82	
b. Baatbygningsfondet (laan til Trondhjems biologiske station):			
1) Dyre Halses gave....	1,000.00		
2) Rentefrihet	550.00		
		« 1,550.00	
c. Det Trondhjemske Gavefond:			
1) E. C. Dahls Bryggeris gave................	5,000.00		
2) 8 livsvarige medlemmers kontingent	800.00		
		« 5,800.00	
d. Frk. Kristine og Laura Hansens legat med renter for 1918		« 25,412.50	
			« 57,813.32
15. Beholdning:			
a. Restancer:			
1) Tomteleie	1,100.00		
2) Medlemskontingent ..	2,162.00		
3) Renter	508.34		
4) Trondhjems Brændevinssamlags bevilgning (av overskud for 1916)	6,000.00		
		kr. 9,770.34	
Overføres		kr. 9,770.34	kr. 136,591.28

	Overfores	kr. 9,770.34	kr.	136,591.28
b. Indestaaende i Trondhjems Sparebank	«	86.59		
c. Kassebeholdning	«	16.35		
			«	9,873.28
			Kr.	146,464.56

Oversigt

over status for Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs legater og fonds pr. 31. december 1918.

1. Hammers legat:			
Beholdning fra 1917	kr.	134,361.94	
Av renterne i 1918 oplagt $^{1}/_{3}$	«	2,206.36	
			kr. 136,568.30
2. Poulssons legat:			
Beholdning fra 1917	kr.	34,507.41	
Av renterne i 1918 oplagt $^{1}/_{6}$	«	283.21	
			« 34,790.62
3. Aas og hustrus legat			« 12,000.00
4. Benneches legat (H. A. Benneches stipendiefond)			« 20,000.00
5. a. Konsul Anton Mathias Jenssens legat			« 25,000.00
b. Jenssens legats akkumulationsfond:			
Beholdning fra 1917	kr.	2,452.76	
Renter i 1918	«	124.25	
Overfort $^{1}/_{3}$ av Jenssens legats renter 1918	«	208.33	
			« 2,785.34
6. Det Trondhjemske Gavefond:			
Beholdning fra 1917	kr.	12,423.53	
E. C. Dahls Bryggeris gave	«	5,000.00	
Kontingent for 8 livsvarige medlemmer	«	800.00	
Av renterne i 1918 oplagt $^{1}/_{5}$	«	149.63	
			« 18,373.16
7. a. Grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat			« 50,000.00
b. Lundgreens legats akkumulationsfond:			
Beholdning fra 1917	kr.	5,874.15	
Renter i 1918	«	303.48	
Overfort $^{2}/_{3}$ av Lundgreens legats renter	«	1,666.67	
			« 7,844.30

Overføres kr. 307,361.72

		Overføres kr. 307,361.72
8. Froknerne Kristine og Laura Hansens legat:		
Kapital september 1918 (i Privatbanken) ....kr.	25,000.00	
Renter i 1918 .... «	412.50	
		« 25,412.50
9. Videnskapsselskapets byggefond:		
Bankchef Andreas Bergs gave ..kr.	10,000.00	
Dr. Bj. Lysholms gave .... «	10,000.00	
Konsul Ivar Lykkes gave ...... «	1,000.00	
Konsul H. F. Klingenbergs gave «	3,000.00	
Renter i 1918 .... «	1,050.82	
		« 25,050.82
		Kr. 357,825.04

Hertil kommer:

10. Rektor Lossius og hustrus fond (Forskudsfondet) tilgode av Selskapets kasse ....kr.		5,000.00
11. Baatbygningsfondet (ydet Trondhjems biologiske station som rentefrit laan):		
a. Dr. Bjarne Lysholms gave ....kr.	10,000.00	
b. Grosserer Dyre Halses gave .. «	1,000.00	
		« 11,000.00

Oldsaksamlingen.

(Bestyrer Th. Petersen).

Oldsaksamlingen har i 1918 hat en tilvekst av 158 nummere (katal. nr. 11795—11952).

Herav falder 63 nummere paa stenalderen. Som vanlig bestaar en større del av denne periodes tilvekst av nye fund fra bopladsene i Romsdalen og paa Nordmøre, og flere av disse er av betydelig ælde. Fra de forskjellige lokaliteter paa nabogaardene Tornes og Havnnes i Ytre Frænen er der saaledes ogsaa iaar indkommen en række fund bestaaende av arbeidsavfald og redskaper av flint, grønstensøkser og skifersaker. Bopladsene her maa ha været benyttet gjennem et meget langt tidsrum. Fra de gamle fundpladse paa øen Gossa, Aukra, har tilgangen siden sogneprest *Saxlunds* bortreise desværre været ubetydelig. Dog er der indkommen endel nye fund fra den ene av de to ganske rikholdige og interessante bopladse paa Eikrem. En række fund fra Moldes omegn er indsendt av hr. kæmner *A. L. Kringstad*. Av de av hr. overlærer *A. Nummedal* fremdragne nye fund fra Kristiansund og nærmeste omegn kan nævnes resultatet av undersøkelsen av en boplads ved Laksevaagen paa Kirklandet, hvor der bl. a. ogsaa blev fundet kranierester og andre menneskelige skeletdele. Denne boplads vil bli nærmere beskrevet av hr. Nummedal i en særskilt avhandling i Selskapets skrifter. En række fund er indkommen fra en ny boplads paa Grisvaag i Aure, likesom der ogsaa er indsendt endel nye fund fra den bekjendte boplads paa Grønvollan i Bjørnør. Fra Botngaarden, Bjugn, er der indkommen er harpunspids av renshorn, som ogsaa antagelig skriver sig fra en boplads. Stedet vil senere bli nærmere undersøkt. Av de øvrige fund fra stenalderen kan fremhæves en liten vakker retøks av sort skifer fra Helgebostad, Hitra, en flintøks fra Vega, Helgeland, det første stenaldersfund som kjendes fra denne ø, en ufuldstændig porphyrøks fra Strindmoen, Snaasa, en stor skafthuløks fra Fjeldheim, part av By, Egge, og en flintdolk fundet paa Ladetrøen ved Lade, Strinda. Hertil kan føies en skafthuløks fundet under jordarbeide paa øvre Flekstad, Frosta. Gaarden ligger i Frostas markabygd, hvorfra

man tidligere har en række fund fra stenalderen, mens man fra hovedbygden kun kjender fund fra et par høiere liggende lokaliteter. Dette tyder paa, som ogsaa tidligere fremhævet i mit skrift om Frosta i den hedenske oldtid, at den nuværende veldyrkede, men lavt liggende hovedbygd paa Frosta under stenalderen paa grund av en høiere havstand ikke har frembudt vilkaar for menneskelig bosætning.

Aarets tilvekst har ogsaa bragt et fund fra broncealderen, nemlig en beltehake av bronce av formen S. Müller, Ordning, fig. 37. Den fandtes i en liten røis paa Revlan, Frosta, i forbindelse med et hellekammer og ubrændt lik. Av hensyn til opdyrkningen maatte røisen fjernes, og da konservator ikke fik tid til selv at foreta undersøkelsen, blev denne ledet av museets tillidsmand snekker *Hans Vold*. Dette er det første oldsakfund fra broncealderen paa Frosta.

Til ældre jernalder kan henføres 2 nummere. Hertil kommer 3 kvartsbryner, som vel ogsaa gjennemgaaende tilhører denne periode. Av særlig interesse er et gravfund fra Valberg, Frosta. Det bestaar av brudstykker av en usammensat kam av ben fra den romerske jernalder av den tidlige type med indskaarne, bueformede fordypninger. Stykkerne blev fundet sammen med endel brændte ben i et grustak; nogen haug har der ikke været. Like ved siden av denne grav fandtes en anden samling brændte ben, som dog ikke indeholdt oldsaker. Fra samme grustak og umiddelbart i nærheten av disse to grave blev der i 1897 fremdraget en ufuldstændig broncekjel, to glatte guldringe og endel brændte ben (T. 5102 og 5420), likeledes fra romersk jernalder og uten at være dækket av nogen haug eller forhøining. Der synes saaledes her at være en samling brandgrave under flat mark fra et tidlig avsnit av den ældre jernalder. Denne gravform har vistnok ikke været saa sjelden heroppe, som fundene kunde tyde paa. Den kan spores paa flere steder, men navnlig er der kastet lys over den ved opdagelsen av det store gravfelt paa Vahaugen ved Svinsaas i Meldalen. Naar grave av denne art saa sjelden kommer til museets kundskap, skyldes dette at gravene i det ydre gjennemgaaende er litet paafaldende og derfor ikke blir paaagtet av jordarbeideren. Han finder det ikke umaken værd at anmelde et saadant fund.

21 nummere falder paa den yngre jernalder. Av disse kan særlig merkes et nyt gravfund fra den store haug paa Melhus i Overhalla, som indeholdt baatgraven med det bekjendte keltiske relikvieskrin. Efter undersøkelsen i 1907 av resterne av denne allerede dengang ødelagte haug blev der staaende igjen et segment av den nordlige halvdel, som det blev tillatt grundeieren at disponere over til jordfyld. Her støtte man høsten 1916 under en græstorv paa endel oldsaker, nemlig tre ovale spænder av bronce

av den tyndskallede form R. 643, to haandledsringe av bronce av typen R. 719, nogen perler samt endel jernsaker, hvoriblandt en liten samling baatsom. Arbeidet blev straks stanset, og museet varslet. Ved en eftergravning som blev foretat to aar efter, viste det sig at der ogsaa i denne del av haugen hadde været nedsat en b a a t, som likeledes indeholdt en skeletgrav. Den maa likesom centralgraven dateres til den ældste del av vikingetiden eller slutten av yngre folkevandringstid. Helt samtidige er de to grave dog ikke, ti den nye grav er utvilsomt sekundær og maa være nedsat noget senere end den første. Nogen større tidsforskjel mellem dem kan der imidlertid ikke være. I centralgraven hadde været nedlagt en mand og en kvinde, sikkert et egtepar; kvinden i den sekundære grav har aabenbart været en slegtning av dette, maaske en datter.

Et andet fund fra yngre jernalder skal ogsaa nærmere omtales. Under jordbrytning støtte fhv. baneformand *Johan Bogen* paa sin eiendom G r i n d b a k k e n, en parcel av T a l s n e s, S i n g s a a s, paa en grav fra vikingetiden, omfattende tre sverd, hvorav et eneg-get, to spydspidser, to skjoldbuler, et okseblad, to bitselmundbit og et par beslag til ridetøi. Gjennem gaardbruker *T. A. Talsnes* blev museet varslet om fundet, saa at man fik anledning til at foreta en nærmere undersøkelse, før graven helt var uttat. Det viste sig at oldsakerne, som alle var paavirket av ild, hadde ligget indleiret i et tykt kullag i en dybde av omkring en halv meter. Nogen haug eller forhøining over jorden kunde ikke iagttages. Det dobbelte sæt av vaaben og ridetøi gjør det sandsynlig at graven har omfattet to mandlige individer, hvorav det ene i tilfælde har været bevæbnet med to sverd, et tveegget og et enegget. Begge to er vistnok blit brændt samtidig (fostbrødre??), og likbranden har fundet sted paa selve gravpladsen. Litt efter støtte man nogen meter herfra paa en ny grav av ganske samme art. Denne var imidlertid en kvindegrav, og av gravgodset var bevaret to skaalformede spænder av typen R. 652, en ufuldstændig øse og en saks, begge av jern. Begge disse grave tilhører en ældre del av vikingetidens yngre avsnit. Nogen haug har her aldrig været, og de er saaledes brandgrave under flat mark, men av en anden type end de tidlige grave fra ældre jern-alder, idet de brændte ben er blit strødd ut i et brandflak. Denne gravform, b r a n d f l a k u n d e r f l a t m a r k, synes ikke at ha været saa ganske ualmindelig i det trondhjemske under vikinge-tiden. Fundene støtter ogsaa den iagttagelse som man tidligere har kunnet gjøre, at likbranden som den gamle traditionelle gravskik har holdt sig seigt oppe i dalene helt til hedendommens slutning, mens skeletbegravelsen allerede tidlig faar indpas i kystdistrikterne, som stod i livligere forbindelse med utenverdenen og derfor lettere blev paavirket av fremmede kulturstrømninger. Disse fund er de betydeligste som kjendes fra den øvre del av Gauldalen.

Av særlig interesse blandt de indkomne fund fra denne periode

er ved sin lokalitet et tveegget sverd av jern av hovedform som R. 492, men med hjalter og knap tæt besat med runde gruber, omtrent ganske som sverdet fra Sandnes, Snaasa (VSS. 1916, 7, 35, fig. 17), hvormed det er næsten identisk. Sverdet som er vel konservert og har tykt glødeskal, skriver sig fra en brandgrav under flat mark og er fundet av lappebarn oppe i Kluksdalen, Meraker, i utmarken c. 2 km. syd for gaarden og i en høide over havet av c. 600 m. Paa dette sted pleier lapper nu at holde til med sine ren, men fundet vidner om gammel norsk bebyggelse heroppe under vikingetiden.

Fund fra en anden brandgrav under flat mark er indkommen fra øvre Ingdalen, Stadsbygden pgd., hvor man ved planering like nede ved sjøen i ringe dybde og ikke langt over flomaalet støtte paa et ved glødning bøiet tveegget sverd av formen R. 503, endel andre jernsaker, tildels med glødeskal, samt fire ved ild deformerte glasperler. — Endelig kan nævnes et fund likeledes fra en brandgrav under flat mark fra Korsbøen, part av Smaage, Aukra, hvor dog graven har været omgit av en kreds av stene omkring en i midten reist bautasten.

Tilveksten av saker fra middelalderen og den efterreformatoriske tid omfatter 34 nummere, hvorav 7 nummere med sikkerhet kan henføres til den første periode. Særlig kan fremhæves et stort bopladsfund fra Blomsøy i Alstahaug pgd., Helgeland. I en liten dalsænkning ikke langt fra sjøen støtte man under nylandsbrytning 1917 i en dybde av c. 1 m. paa 6 runde, stenlagte gruer, som alle var omgit av en lav, rund stenmur, aabenbart gamle hytte- eller gammetomter; deres tvermaal ansloges skjønsmæssig til omkring 3 m. I og omkring disse tomter fandtes en mængde gjenstande av forskjellig slags, som stykker av gryter og kar av kleberstén, bryner, vævlod, haandtenshjul, fiskesøkk av sten, et vadbein av en meget primitiv type, endel jernsaker som fiskekroke, et økseblad, knivblad, pilespidser, hvoriblandt en odd til en armbrustpil, m. m. m. Fundet blev itide anmeldt til museet, men av mangel paa tid saa konservator sig ikke istand til at besøke stedet før sommeren 1918; men da var stykket allerede tat under kultur, saa der ikke var adgang til yderligere gravning. Boplads- og tomtefund av denne art er gjennemgaaende vanskelige at datere, men sakerne fra Blomsøy frembyder flere træk, saaledes pilespidsenes form, som peker mot middelalderen; hertil kommer ogsaa den forholdsvis betydelige dybde hvori de laa. Fundets karakter svarer til hvad der fremdrages fra middelalderske kulturlag i Trondhjem og fra gamle hustomter omkring i bygderne. Navnlig er redskaper til spinding og vævning som haandtenshjul og vævlodder, samt brott av kleberstenskar typisk for saadanne fund, og forsaavidt frembyr ikke Blomsøyfundet noget særlig paafaldende. Imidlertid synes de meddelte oplysninger om de

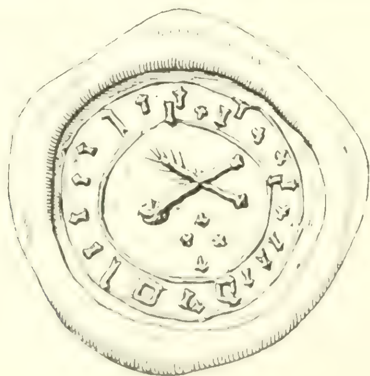
runde hyttetomter at hvile paa saa tilforladelige iagttagelser, at man her nærmest maa tænke paa en bosætning av sjøfinner. Mindet om dem synes endnu at ha holdt sig, idet en lokal tradition vet at fortælle at den ældste bosætning paa Blomsøy har været paa dette sted, som den dag idag kaldes „Toften".

Et andet middelaldersk tomtefund er indkommen fra Aasen, part av Laup, Stod. Det frembyr dog ikke noget av særlig interesse.

Av de i aarets løp ved gravninger i Trondhjems bygrund fremdragne saker kan nævnes en pavelig blybulle fra Bonifacius IX's tid (1389—1404). Den fandtes i „Hermansens have" paa Kalvskindet. Et større utbytte gav en grundgravning i tomten Søndre gt. 5. Denne gravning og dens resultater er nærmere beskrevet i en artikelrække i Trondhjems Adresseavis 26—29/11 1918. Fundene fra denne tomt er av vanlig karakter og frembyr ikke nogen særlig interesse. Tomten viste sig at dække over almindelig, profan bebyggelse og indeholdt ikke rester av kristne begravelser. Herved isoleres de grave som tidligere er fundne i nabotomten mot nord. Søndre gt. 7 eller Realkreditbankens gaard, fra Olavskirken paa Raadhusets tomt. Da en saadan tomteutgravning som entreprenørforetagende selvfølgelig foregaar alt andet end arkæologisk rationelt, og kun de gjenstande samles op som tilfældig kan falde i øinene, er der ikke tvil om at meget værdifuldt materiale gaar tapt. Meget vilde dog kunne reddes, hvis en mand fra museet den hele tid var tilstede for at overvaake utgravningen. Men dertil har man desværre ikke hittil hat anledning.

De store opmudringsarbeider utenfor Lademoen i anledning av de nye havneanlæg har merkelig nok kun bragt meget ringe arkæologisk utbytte. Til museet er kun indbragt et gammelt jernanker uten særlig interesse, en middelaldersk tinkande og et vabein av elghorn av en meget primitiv type.

I denne forbindelse kan nævnes et interessant fund som er

gjort i oldsaksamlingens middelalderske avdeling, idet det har lykkes docent *Oluf Kolsrud* at paavise at den sigilstamp av bly, som i 1879 blev fundet ved arkitekt *Chr. Christies* utgravninger i tomterne av de gamle klosterbygninger paa Tautra, maa være Trondhjems Katedralskoles gamle segl. I midten sees to korslagte emblemer, utvilsomt et ris og en ferle, og langs randen følgende legende i minuskelskrift: S. S. Nidrosiensis. Med henblik paa de karakteristiske emblemer maa denne inskription aabenbart utfyldes saaledes: S[igillum] S[cholae] Nidrosiensis. (Cfr. Trondhjems Adresseavis 3/6 1918).

34 nummere bestaar av saker hvis datering er usikker, som fiskesøkk, bryner, vævlod, haandtenshjul, kleberstenskar og lign. Et enkelt fund kan dog særlig fremhæves. Under anlægget av en ny vei i Borsa fandt man paa klokkergaardens grund ikke langt fra prestegaarden i et kullag c. 1.5 m. nede i leren en øse av træ samt to kvernstene. Av disse er underliggeren en stor kuppelsten, som under bruken maa ha været jordfast. Den øvre side er flatt tilhuggen og har i midten et rundt spor. Overstenen er derimot av vanlig form. Dette fund skriver sig vistnok fra en hustomt, som i sin tid er blit dækket ved et lerfald eller jordras, hvorav der endnu i mands minde har gaat flere omkring prestegaarden.

Konservator har i det forløpne aar foretat reiser og undersøkelser i Helgeland, Fosnes, Overhalla, Grong, Namdalseidet, Snaasa, Stod, Frosta, Orlandet, Meldalen og Singsaas. Undersøkelsen av det store gravfelt paa Vahaugen ved Svinsaas i Meldalen er nu avsluttet, og resultatet vil bli særskilt publiceret, saasnart materialets bearbeidelse foreligger færdig. Der blev undersøkt ialt 36 grave, samtlige bestaaende av brændte ben, dækket av en liten stenhelle eller en lav stenlægning. Blandt de brændte ben fandtes forskjellige oldsaker, hvorav navnlig kan fremhæves endel bruddstykker av ornamenterte kamme og naale av ben. De nye fund bekræfter den tidligere antatte datering til det 4. og 5. aarhundrede e. Kr. Dog turde enkelte av gravene maaske ogsaa gaa ned i det 6. aarhundrede. Tilsammen er nu undersøkt omkring 180 grave paa et meget begrænset omraade. De ligger tæt ved siden av hverandre og har ikke været dækket av nogen haug. Fundet er av betydelig videnskabelig interesse, og man er grundeierne *Rasmus Dragset* og *Ingebrigt Svinsaas* taknemmelig for at man har faat anledning til at foreta denne undersøkelse, før stykket blev tat under kultur.

Forøvrig vil resultatet av aarets utgravninger bli nærmere beskrevet i tilvekstfortegnelsen. Fundene fra Vahaugen er dog endnu ikke katalogisert. Ved en prøvegravning i hulen „Jamthullet" paa øen Joa, Fosnes, viste det sig at ogsaa i denne

hule maa mennesker ha søkt tilhold i oldtiden. En nærmere undersøkelse vil senere finde sted.

En særlig interesse knytter sig til et fund av helleristninger paa gaarden Evenhus paa Frosta. De danner ialt 4 grupper og ligger i utmarken straks øst for gaardens huse. En stor del av figurene bestaar av naturalistisk tegnede dyr, som ren, elg og hval. De er tildels fremstillet med stor naturtroskap. Ved siden derav findes der skaalformede fordypninger, — en enkelt gruppe bestaar kun av saadanne —, cirkler, samt en række figurer av rektangulær form, som vistnok maa opfattes som baate, dog av en type som er noget forskjellig fra de bekjendte baate og skibe paa broncealderens ristninger. Hertil kommer en eiendommelig figur, som antagelig skal forestille et menneske. Evenhusristningerne tilhører i sine hovedtræk den gruppe ristninger som man kalder nordskandinaviske eller arktiske, og som nu i almindelighet antages at skrive sig fra stenalderen. De ligger 23 m. over havet, et par m. høiere end de paa Frosta tidligere kjendte ristninger paa Steine, som tilhører broncealderen. Nogen særlig tidsforskjel mellem disse ristninger er der dog neppe, og der er træk som kunde tyde paa at de nyfundne ristninger falder mot stenalderens slutning. Fra nabogaarden Valberg har Videnskapsselskapets oldsaksamling tidligere en skiferspids, det eneste kjendte stenaldersfund fra denne del av Frosta. En nærmere meddelelse om helleristningerne paa Evenhus er under utarbeidelse.

Som tidligere paapekt er det beløp paa kr. 800.00 som har været stillet til oldsaksamlingens disposition til reiser og arbeider i marken ikke længer tilstrækkelig til de undersøkelser som indkomne fund og loven om fortidslevninger nødvendiggjør. Naar det allikevel iaar, saalangt min tid har strukket, har lykkes mig at overkomme forholdsvis meget, saa skyldes dette den liberalitet hvormed hr. grosserer *Axel Buch* ihøst stillet kr. 500.00 til konservators disposition, efterat de ordinære midler var sluppet op. For dette beløp blev der foretat reiseundersøkelser og gravninger i Ytre og Indre Namdalen samt en gravundersøkelse paa Talsnes. Singsaas.

Det nordenfjeldske Dampskibsselskap har ogsaa iaar støttet oldsaksamlingens arbeide ved at yde konservator gratis reise paa selskapets skibe.

Oldsaksamlingen har atter mistet en av sine bedste tillidsmænd, idet gaardbruker *Eilert Elleraas* i Stod ihøst avgik ved døden av den spanske syke. Eilert Elleraas var en for sin hjembygds historie varmt interesseret mand, og paa sin store og vakre gaard hadde han samlet et helt litet bygdemuseum. Han besad en utstrakt læsning, og hadde en god boksamling navnlig av historisk-antikvarisk litteratur. Gaardbruker Elleraas nød stor anseelse i sin bygd og

beklædte flere tillidshverv. En fin og nobel personlighet er med ham vandret bort.

Følgende har i det forløpne aar tilstillet samlingen gaver:

Gaardbruker *Knut K. Tautra*, Romsdalen: Fund fra en stenalders flintplads.

Gaardbruker *Johan Tautra*, Romsdalen: Fund fra en stenalders flintplads.

Gaardbruker *Jonas Eikrem*, Aukra: Fund fra en stenalders boplads.

Ekspeditør *Edv. J. Havnø*, Rødøy: Et gammelt pindekompas.

Gaardbruker *Ivar Hoff*, Hemnes: Fund fra en stenalders flintplads.

Gaardbruker *Per Kvarme*, Frosta: Økseblad fra vikingetiden.

Gaardbruker *Ole Bergsve*, Skatval: En tildannet sten.

Gaardbruker *H. Alstadheim*, Skatval: Kvartsbryne.

Gaardbruker *Arnt Lunkemo*, Skatval: Bryne av kvartsitisk skifer.

Gaardbruker *John Røflo*, Inderøy: Bitselmundbit fra vikingetiden.

Gaardbruker *Peter L. Glasø*, Beitstaden: Middelaldersk lampe av sten, grunddokk til en kvern.

Gaardbruker *I. K. Helgebostad*, Hitra: Øks av sten.

Frk. *Dagny Toenberg*, Aandalsnes: Gravfund fra vikingetiden fra Sogge, Grytten; to gamle messingskospænder.

Kæmner *A. L. Kringstad*, Molde: Fund fra en stenalders flintplads paa Haukebø, Aukra.

Overlærer *O. Ryssdal*, Trondhjem: Fund fra en stenalders flintplads paa Storhalleren, Frøya.

Lærer *Eilert Mo*, Rindalen: Boltlaas og vævlod fra Romundstad, Rindalen.

Gaardbruker *John Valberg*, Frosta: Gravfund fra romersk jernalder.

Gaardbruker *N. P. Hegdal*, Otterøy, Romsd.: Spydspids, hængebryne m. m. av skifer, sokk av sten.

Gaardbruker *E. Moxnes*, Herten, Alstahaug: Bryne av kvartsitisk skifer.

Gaardbruker *Snekvik*, Stangvik: Bryne av kvartsitisk skifer.

Gaardbruker *A. J. Strindmo*, Snaasa: Ufuldstændig øks av porphyr.

Smaabruker *Anton Aasen*, Stod: Middelaldersk fund fra en hustomt.

Distriktslæge *Hj. Wedøe*, Hønefos: Stenalders flintfund fra Holbua og Kirksæterhagen, Hevne.

Apoteker *Hoegh*, Steinkjer: Gryte av klebersten; en gammel uldvegt.

Gaardbruker *Jørgen Botngaarden*, Bjugn: Tre sænkestene; en gammel lysesaks.

Gaardbruker *A. Ingdal*, Ingdalen: Gravfund fra vikingetiden.

Lærer *Magnus Lie*, Trondhjem: En gammel apotekerkrukke.

Gaardbruker *Martin Øium*, Grong: Stykke av en hakke av sten.

Baker *T. Prois*, Trondhjem: Skindpung med messinglaas.
Kaptein *J. O. Simonnæs*, Bergen: To vikingetids perler fra Borset, Aalvundeid.
Fanejunker *H. Seem*, Grong: En lysestake av tin.
Guldsmed *O. Domaas*, Trondhjem: En gammel glasperle fundet i Trondhjem.
Gaardbruker *P. Rosvold*, Leksviken. Ufuldstændig skaftkar av kleberstein.
Gaardbruker *O. Seem*, Grong: Okseblad fra vikingetiden; okseblad fra middelalderen.
Fhv. gaardbruker *Kristen Tetlie*, Overhalla: Et gammelt hovre.
Gaardbruker *Johannes Melhus*, Overhalla: Gravfund fra yngre jernalder.
Gaardbruker *Kyrre Flægstad*, Frosta: Jordfundet perle av rav; to vævlod.
Malermester *O. Hoel*, Trondhjem: Gryte av klebersten.
Gaardbruker *J. Sitter*, Namdalseidet: Okseblad fra vikingetiden.
Arnljot Næss, Bjugn: Harpunspids av horn fra Botngaarden, Bjugn.
L. Solberg, Strinda: Et par gamle ski.
Smaabruker *L. Skjæran*, Frosta: Beltehake av bronce fra ældre broncealder.
Gaardbruker *Karl Grong*, Snaasa: Ufuldstændig kniv av skifer.
Trondhjems Havnevæsen: Tinkande, vabein av elghorn fundet ved mudring i Lademofjæren.
Lærer *J. K. Borgan*, Vikna: Haandtenshjul av sten.
Ekspeditor *J. Furre*, Leka: Et gammelt laasbeslag.
Smaabruker *Rasmus Dragset*, Meldalen: Diverse gravfund fra ældre jernalder.
Gaardbruker *Ingebrigt Svinsaas*, Meldalen: Diverse gravfund fra ældre jernalder.
Gaardbruker *Oliver Alstad*, Skatval: To garnsænker av brændt ler.
Gaardbruker *N. G. Gjelstein*, Vestnes: Vævlod av klebersten.
Litterat *H. Mathiesen*, Strinda: Norronafolket 4—6.
Direktør *O. Garmo*, Trondhjem: Diverse fund fra grundgravning i Søndre gate 5, Trondhjem.
Gaardbruker *Nikolai Nilsen*, Fosnes: Vikingetids gravfund fra Steine, Joa.
Kirkesanger *G. H. Hestenes*, Borsa: Diverse fund fra en gammel hustomt.
Ingeniør *Tangen*, Orkedalsøren: Tre fotografier av helleristninger.
Dr. *H. Reusch*, Kristiania: Endel bind av Norges geologiske Undersøkelses publikationer.

Mynt- og Medaljesamlingen.

Bestyrer: B. Hartmann.

Samlingen har dels ved kjøp og dels ved gaver hat en tilvekst av 20 medaljer (hvorav 6 i sølv, 11 i kobber og bronce, 3 i jern), 176 mynter (hvorav 37 i sølv, 133 i kobber og bronce, 6 i tin, jern, m. m.), 1 jeton og 1 pollet = 204 stk. Den hele beholdning er nu 17,708, hvorav 1470 medaljer, 15,622 mynter, 413 pengesedler, 203 tegn og jetons.

Samlingen har i 1918 mottat følgende gaver:

Fra Kristiane Bleke, Melhus, en russisk 5 kopek av kobber fra 1776.
» en unævnt giver gjennem Vemundvik fattigstyre 81 norske kobbermynter.
» direktør F. Malthe 2 antike romerske mynter som før har tilhørt postmester Malthes bekjendte samling.
» skomaker Øyaas 2 ældre norske sølvmynter.
» kontorist Ole Pettersen 5 diverse sølv- og kobbermynter.
» den kgl. mynt, Kongsberg, 3 norske, nye jernmynter.
» Anton Aasen, Stod, en ubestemt, i jorden fundet sølvmynt.
» Edvard Havnø, Bodø, en pollet av messing fra ukjendt sted.
» en unævnt giver en hollandsk cent fra 1913.
» telegrafassistent Dircks en gammel defekt sølvmynt fundet paa Lillegaardens grund.
» tolk Dahl 4 mindre mynter og 1 jeton.
» baker T. Prois 1 dansk-norsk skilling av kobber fra 1771.
» Johan Løkhaug en argentinsk pengeseddel.
» P. Højem, Ørland, en dansk-norsk 2-skilling av sølv fra 1677 fundet ved ombygning paa gaarden Haarberg.
» avdøde kjøbmand Kristofer Bucks dødsbo 55 diverse nikkel-, kobber-, bronce- og sølvmynter og pengesedler.

Til samlingen er indkjøpt endel nyere danske medaljer, præget i forskjellig slags metaller, som man ikke hadde før.

De to kufiske myntfund der blev gjort i 1913, er nu tydet av professor Seippel. Beskrivelsen er indtat i aarsskriftet for 1916 i katalogform i forbindelse med en nærmere meddelelse om fundet av B. Hartmann og et dertil knyttet tillæg av Th. Petersen. Disse to fund, der tilsammen indeholder 80 mynter, er av de mest værdifulde og interessante gjenstande som i det hele taget er i Videnskapsselskapets eie. En del av mynterne er yderst sjeldne, muligens endog unica.

Den botaniske samling.

(Bestyrer: HENRIK PRINTZ).

Samlingens kryptogamherbarium er i aarets løp forøket med et ganske betydelig materiale av havalger, som er indsamlet av bestyreren ved bundskrapninger i og utenfor Trondhjemsfjorden.

Som gave til samlingen har apoteker S. SØRENSEN, Evje, oversendt 66 konvolutter med delvis meget sjeldne og værdifulde mosearter fra forskjellige steder i det sydlige Norge.

Med det vanlige stipendium fra Videnskapsselskapet har skolebestyrer ANDR. NOTØ, Levanger, fortsat sine floristiske undersøkelser i Nordre Trondhjems amt. Fra denne undersøkelse, som iaar særlig blev foretat i Merakerdistriktet, er der indsendt 115 ark karplanter.

Karplanter fra Trondhjems omegn er desuten ogsaa indsamlet av bestyreren.

I studieøiemed har slegten *Bryum* været utlaant til lektor dr. HJ. MØLLER, Riksmuseet i Stockholm, og materialet av *Pterigynandrium filiforme* til apoteker S. SØRENSEN, Evje.

Endvidere har konservator OVE DAHL, Kristiania, i anledning av forarbeiderne til en historisk oversigt over Finmarkens botaniske utforskning, hat tillaans dele av DEINBOLLS herbarium.

Til den utstilling som blev arrangert paa Universitetet i anledning av 200-aarsdagen for JOHAN ERNST GUNNERUS'S fødsel 26. febr. 1918, var der ved konservator OVE DAHL utlaant endel av Gunnerus's herbarium, nemlig enkelte ark av den samling der er betegnet som Gunnerus's herbarium A, samt en foliant med opklæbede planter, G.s herbarium G.

Under de nuværende forhold da prisene paa alt præparationsmateriale er steget meget høit, strækker samlingens annuum, kr. 800.00, ikke langt, og det egentlige museumsarbeide har derfor været indskrænket mest mulig. I det forløpne aar er saaledes kun nyt indkommet materiale opklæbet og indordnet, medens de ældre samlinger — saaledes ogsaa NORMANS herbarium — fremdeles maa ligge magasineret.

Den zoologiske samling.

(Bestyrere: For pattedyr og evertebrater dr. Hj. Broch, for fugler, fisker, og evertebrater O. Nordgaard).

For pattedyrsamlingen legger de enorme priser hindringer iveien for nyanskaffelser, og selv det nødvendige vedlikehold støter på pekuniære vanskeligheter. Dog har samlingen kunnet øke sit verdifulle materiale til belysning av den trønderske hjortestamme med to vakre gevirer fra Lensviken. Likeså har hr. Edv. Havno sørget for at samlingen fikk et eksemplar av storkobb, *Erignathus barbatus* Erxl., som blev skutt ved Rødøy, denne kobbeart er tidligere en enkelt gang skutt ved Halten, men er ellers efter Collett ikke truffet søndenom Lofoten. — Av hensyn til museets hjortesamlinger har man måttet innrede et nytt skap til apekattene i midthallens bakgrunn, så det gamle apeskap nu helt disponeres for en samling til belysning av den trønderske hjortestamme. Overføringen til det nye skap er fullført i løpet av året, så man har fått en grei fremstilling av hjorten (fig.).

En pileborerlarve (*Cossus cossus* L.) innlevertes til museet av Leif Stav og Odd Amdal; den er funnet krypende på landeveien 27. juli 1918.

Bestyreren har fortsatt sine undersøkelser over Trondhjemsfjordens cirripedier. Der er hittil påvist følgende arter innen området:

Lepas anatifera Lin.
Scalpellum Strømii M. Sars
— *Scalpellum* (Lin.)
Anelasma squalicola (Lovén)
Balanus balanoides (Lin.)
— *porcatus* da Costa
— *Hammeri* (Ascan.)
Verrucca Stromia Müller
Sacculina carcini Thompson.

Efter resultatene hittil synes det derimot tvilsomt, om også *Balanus crenatus* Brug. hører hjemme i fjordens fauna.

Følgende arbeider er offentliggjort i 1918:

Nesledyr (Coelenterater) i biskop Johan Ernst Gunnerus' avhandlinger. («Mindeblade» utgit av Videnskapsselskapet).

Overgang til parasitisme hos cirripediene. (Forhandl. ved 16. skandinaviske naturforskermøte i Kristiania 1916).
Coelenterates in the papers of J. E. Gunnerus. (Selskapets skrifter).
Hydroida. Part II. (The Danish Ingolf-Expedition).

F u g l e s a m l i n g e n. I 1918 er denne samling forøket med diverse eksemplarer. Blandt de mere bemerkelsesverdige kan nevnes en grønlandsmåse, *Larus leucopterus* FABER, fra Sauøy, Frøan, d. 11/5 1918. Over forekomsten av denne art, som har sine reder på Grønland, er der kun få opgaver fra vort land. Eksemplaret fra Sauøy lot til å være et ungt individ, som dessverre var så bedervet ved fremkomsten at det ikke kunde prepareres. Som gaver har samlingen i årets løp mottatt:

En gråtrost, *Turdus pilaris* LIN., en hvitflekket varietet fra Byåsen, 20/1 1918. Gave av lærer KR. GRØTTUM.

En gulspurv, *Emberiza citrinella* LIN. ♀, Byåsen, [illegible]/2 1918. Gave av lærer KR. GRØTTUM.

En vendehals, *Jynx torquilla* LIN. Byåsen, 17/5 1918. Gave av lærer KR. GRØTTUM.

En sothøne, *Fulica atra* LIN. ♂. Skutt ved Løkkens verk 20/5 1918. Gave av ingeniør JOHS. LIAN.

En ung sangsvane, *Cygnus cygnus* LIN. ♀ jun., skutt i slutten av januar 1918 i Ruggeldalen ved Jensvoll. Den hadde i flere dager opholdt sig ved et tjern, og da det så ut til at den var skadet, blev den med lensmannens tillatelse skutt. Gave av grosserer SVERRE MATHESON.

F i s k e s a m l i n g e n. I begynnelsen av mars fikk avdelingen sendt av K. OLDRE en dobbeltflyndre av maritunge, *Pleuronectes microcephalus* DON., fisket ved Tautra d. 4/3 1918. Eksemplaret var en hun, som målte 40.5 cm. På venstre side av hodet fantes en stor, hvit flekk, men ellers forekom temmelig ensartede farvetegninger på begge sider. Der var intet bestembart i mave eller tarm.

Fra EDVARD HAVNØ, Rødøy, fikk samlingen sendt en sølvlyr, *Merlucius merlucius* LIN., fisket på garn i et dyp av 70—80 m. ved Rødøy høsten 1917. Eksemplaret var tørret og i dårlig tilstand, men arten kunde sikkert konstateres. Totallengde ca. 90 cm. Denne fisk forekommer sjelden i Trondhjemsfjorden og nordenfor er den ennu sjeldnere iakttatt. Det nordligste eksemplar hvorom man hittil har pålitelig beskjed, var fisket ved Lødingen.

Fra forstander H. HALL erholdtes i begyndelsen av august et par fiskelus, tatt av ørret, som en av de første dage av august var fisket i Stindevannet, Selbu. Jeg sendte disse ørretsnyltere til professor G. O. SARS, som velvillig meddelte at arten var *Argulus foliaceus* LIN. Den er en ekte ferskvannsform, som er funnet flere

steder her i landet og alltid på ørret. En annen noget større art, *A. corregoni* SMITH, forekommer på sik.

Blandt de pelagiske dyphavsfisker som av og til driver inn til vore kyster, er sildkongen en av de sjeldnest forekommende. For siste halvdel av forrige århundrede regnet COLLET at der gjennemsnittlig for hele den norske kyst strandet en sildkonge omtrent hvert fjerde år. Ved Trøndelags kyst har man i årene 1900—1917 kjennskap til forekomsten av to individer av denne art. I Trondhjems museum opbevares et eksemplar, som strandet ved Vikna d. 20. oktober 1902, og i V. STORMS beretning for 1911 anføres, at et annet fantes ilanddrevet ved Sørflatanger d. 25. mars 1912. I selve Trondhjemsfjorden er arten ennu ikke iakttatt, men for Hevne, sønnenfor fjordens munning, kan den nu opføres. Om morgenen d. 26. april 1918 fant OLAV Pervik en stor sildkonge, *Regalecus glesne* ASCAN., i fjæren innerst inne i Valslagvågen. Finneren antok, at fisken var gått inn av egen drift om natten, da vinden blåste ut av vågen, så fisken ikke godt kunde drive inn. Der var sild på vågen. Det folkelige navn «sildkongen» fikk denne fisk av den grunn, at de første individer (i det 18. århundrede) som man har kjennskap til, optrådte under de store sildfiskerier. Den blev formentlig betraktet som en inndriver av silden på samme vis som norske fiskere i århundreder har opfattet hvalen i forhold til sild og lodde, makrellstørjen til makrellen, og håbranden eller sildstørjen til silden. Da jeg fikk eksemplaret fra Valslagvågen til undersøkelse, var det noget molestert. Endel av halen var således avslitt. Ifølge COLLET utgjør avstanden fra snutespissen til anus omtrent 4/10 av totallengden, og da denne avstand utmåltes til 161 cm., skulde totallengden være 402,5 cm. Dette stemmer bra, da det av fisken som var i behold, hadde en lengde av ca. 4 meter. Avstanden fra snuten til bakerste kant av gjellelåket var 23 cm. Bredden over analåpningen, hvilket omtrent svarer til maksimalbredden, var 33,5 cm. Øiets diameter 3,5 cm., pupillens diameter 1,1 cm. Farven sølvhvit glinsende. Sidelinjen bløt, d. v. s. uten hudknuter, som heller ikke forekom i de langsgående bånd, men huden var ellers besatt med knuter eller små torne. Nakkestrålene var avslitt. I brystfinnene tal tes 12 stråler. Leveren var vakkert gulaktig rød, ikke tolappet, men forsynet med en dyp fure på undersiden. Eksemplaret var en hun med tomme ovarier, hvis totallengde var 106 cm. Ovarierne var delvis sammenvokset som tilfellet er hos sølvkveiten.[1] Den lengste flig var 57 cm., og den korte 54,5 cm. Likesom hos sølvkveiten var således også her de fri flige av ulik lengde. Fordøielseskanalen er merkelig hos denne fisk. Tarmen fortsatte bak gattet som en analblindsekk i form av et langt avsmalnende rør, som kunde følges i en avstand fra anal-

[1] Se V.S.S. 1915, nr. 9, fig. 1, s. 10.

åpningen av 1,9 m. Mot enden så denne blindsekk ut som en tynd streng. Både tarmen og analblindsekken var fyllt av en hvitaktig velling. I fordøielseskanalen fantes en amphipod, som G. O. SARS har bestemt til *Dexamine spinosa* (MONT.). Denne art er meget almindelig langs hele vor kyst på forholdsvis grunnt vann (6—30 fv.). Det er således rimelig, at denne amphipod tilfeldigvis er blitt slukt, og at den ikke kan betraktes som inngående i sildkongens normale næring.

Fjordundersøkelser. Til undersøkelser i fjorden hadde dr. KNUT DAHL en slupp, «Delphin», som i flere år gjorde god tjeneste. Sommeren 1903 fikk den biologiske stasjon en motorbåt «Bios» med en 4 hestes Danmotor. Både dr. SWENANDER og jeg har foretatt våre bunnundersøkelser med «Bios», som blev mere formålstjenlig ved at der i august 1910 innsattes en 8-hestes Danmotor. Imidlertid begynte båten å bli skrøpelig, og den var især uhensigtsmessig under flyndrefisket om vinteren, da der ikke kunde være tale om nattekvarter ombord. I Trondhjems Adresseavis nr. 154 og 155 for 12. og 13. juni 1915 fikk jeg optatt en opfordring til byens borgere om å støtte Videnskapsselskapets og den biologiske stasjons arbeide ved å yde bidrag til anskaffelse av en motorkutter med brønn. Mange, både blandt privatmenn og institusjoner, efterfulgte opfordringen, og vi er nu kommen så langt, at den ny båt er under bygning ved A/S Stenkjær Verft og Slip efter tegninger av professor MØRCH ved Norges tekniske høiskole. Efter kontrakten skal kutteren være ferdig høsten 1919. Det er nu så meget mere nødvendig å få et nytt fartøi, da det gamle ikke lenger eksisterer. Under flyndrefisket i begynnelsen av februar 1918 forliste «Bios» på Hyllabugten, Inderøy. Båten tålte ikke et svakt istrykk, fyltes på nogen minutter og sank, efterat den var blitt innbugsert på grunnt vann. Den blev senere optatt, hvorved redskaper og maskindeler reddedes, men skroget var da kun tjenlig til ved. Stasjonen var således sommeren 1918 uten det nødvendigste middel til fjordundersøkelser. Men nogen undersøkelser til belysning av dyrelivets historie i fjorden blev foretatt. I den snevring hvorigjennem Steinkjerelven passerer, før den munner ut i Beitstadfjorden, fantes en mengde bruddstykker av korallen *Lophohelia prolifera*. Nevnte koralfossiler forekom i en høide av ca. 4 til ca. 25 m. over den nuværende vannstand. Ifølge de betingelser som denne korall krever for å leve, må *Lophohelia*-revet ved Steinkjer ha været levende omtrent på den tid da sjøen hadde til den øverste marine grense, som her ligger i en høide av ca. 200 meter over nutidens vannstand.

Av publikasjoner i årets løp kan nevnes:
«Planktonorganismerne, spesiellt copepoderne, som indikatorer

for havets strømme.» Særtr. av «Forh. ved 16. skandinaviske naturforskermøte 1916».

«Biskop Gunnerus som naturforsker» i Videnskapsselskapets mindeblade 1918.

«Buccinum hydrophanum HANCK» i V.S.S. 1917, nr. 3.

«Bryozoa in the papers and collections of J. E. Gunnerus». V.S.S. 1917, nr. 5.

Som særskilt bok har jeg i serien «Nordmænd» levert en kortfattet karakteristikk av zoologerne MICHAEL og OSSIAN SARS.

Mineralsamlingen.

(Bestyrer: C. Schulz).

Man har i de sidste aar været avskaaret fra at soke samlingen oket gjennem indkjop. De utenlandske forbindelser har været avbrutt. De sendelser som man har faat fra indenlandske mineralforhandlere, har man ikke kunnet reflektere paa, da prisene har været sat altfor hoie i forhold til den interesse som de oversendte specimina har frembudt.

Efterat Trondhjems tekniske læreanstalt er nedlagt, er en del av dennes samlinger blit overfort til museet. I denne samling forefindes saavel adskillige mineralspecimina av interesse som en række karakteristiske bergarter fra norske og især trondhjemske findesteder.

Da den plads som mineralsamlingen disponerer over for utstilling, er helt optat, vil denne tilvekst til samlingen — efter at være ordnet — bli magasinert.

En del geologiske plancher (Haushofer) til illustration av forskjellige geologiske perioder er likeledes overlatt til museet fra læreanstalten og ophængt i mineralsamlingens lokale.

Samlingens forraad av fossiler er — i et utvalg — blit ordnet efter de forskjellige geologiske perioder i en særskilt montre.

Som gaver er i aarets lop indkommet:

Fra grosserer E. C. Bruhn: En kasse fossiler fra Spitsbergen.
» Kr. Jossund: Nogen mineraler fra Rocky Mountains.
» ingenior Bertelsen: Prover av grafit fra Skarland, Yttre Senjen.

Biblioteket.

Bibliotekar: Dr. J. D. Landmark.

Biblioteket er i 1918 forøket med 4012 katalognummere, heri indberegnet mindre tryksaker, samt desuten 12 karter og 11 manuskripter, alt fordelt som nedenstaaende tabel viser. I sidste rubrik er samtidig utlaanet angit.

	Tilvekst			Utlaan
	Ved kjøp	Ved gave el. bytte	Tilsammen	
	Bind	Bind	Bind	Bind
Skrifter av naturvidensk. indhold .	47	408	455	313
Skrifter av historisk indhold	99	911	1010	871
Skrifter av blandet indhold	6	139	145	72
Skrifter i andre fag	17	2385	2402	349
Sum	169	3843	4012	1605
Karter	2	10	12	0
Prospekter og portrætter	0	6	6	9
Manuskripter	0	11	11	33

Til universitetsbiblioteket i Kristiania har været utlaant 12 bind og 3 manuskripter, til riksarkivet i Kristiania 3 bind og 9 manuskripter, til det kongelige bibliotek i Kjøbenhavn 2 bind. Fra universitetsbiblioteket i Kristiania har været hitlaant 77 bind og 1 manuskript, fra kgl. Vetenskapsakademiens bibliotek i Stockholm 23 bind og fra Kgl. tekniska högskolan i Stockholm 1 bind. Bibliotekets 6 tamulske manuskripter har været utlaant til det etnografiske museum, Kristiania.

Av gaver til biblioteket maa særskilt nævnes den forøkelse, som man har mottat ifølge kjøbmand Christopher Bucks testamentariske bestemmelse, nemlig bøker, tegninger og familieportrætter. Gjennem justitiarius Beichmann har biblioteket mottat som

gave en særdeles velkommen tilvekst, nemlig Revue de deux Mondes aarg. 1913—18.

Katalogiseringen av ældre gaver og erhvervelser som har været magasineret, er vedblivende fortsat av bibliotekets assistent hr. Ronander. Blandt disse bør særlig merkes adskillige spredte samlinger av de bøker som oprindelig har tilhørt kancelliraad Erik Musts bibliotek paa Leangen.

Bygningen av det brandfri rum er tilendebragt, men indredningen kan først finde sted, naar murflaterne er tørre. Den gamle lyskasse over bibliotekets trappeopgang er bygget igjen av hensyn til brandsikkerheten. Efter indlæggelsen av det elektriske lys var den ikke længer nødvendig.

Den sluttelige redaktion for trykning av manuskriptet til katalogen over Boecks bibliotek er fortsat gjennem hovedavsnittene bok- og biblioteksvæsen, litteraturhistorie, blandede skrifter (tidsskrifter og aviser) samt skjønlitteratur.

I anledning av tohundredaarsdagen for J. E. Gunnerus' fødsel, 26. februar, utgav selskapet et mindeskrift, hvori bibliotekaren har forfattet avsnittet om Gunnerus som filosofisk forfatter. Man vil her ogsaa finde en omtale av Gunnerus' bibliotek, som for en del er gaat over i selskapets besiddelse.

Foranlediget ved dette jubilæum blev der av direktionen gjennem aviserne rettet en opfordring til Trondhjems borgere og bevilgende institutioner om at yde bidrag til grundlæggelsen av et byggefond for videnskapsselskapets bibliotek. Ved private bidrag indkom hertil kr. 24,000.

Gaver til biblioteket

er mottat fra følgende institutioner og foreninger: Bergens offentlige bibliotek, Byfogedkontoret, Trhj., Bygningsmuseet for Trhj. og Trøndelagen, Carlsberg laboratoriets bestyrelse, Kbh., Carnegie Endowment for International Peace, Deichmannske bibliotek, Kra., Dep. for sociale saker, Direktøren for Bergens Museum, Direktøren for det civile medicinalvæsen, Examenskommissionen for den høiere lærerprøve, Indtrøndelagens skogselskap, Inspektøren for Trhj.s folkeskole, Kirke- og undervisningsdepartementet, Kgl. statistiska centralbyrån i Stkh., Landbruksdepartementet, Landbruksdirektøren, Landbruksministeriet i Kbh., Landsforeningen for naturfredning i Norge, Meteorologiska centralanstalten i Stkh., Namdalens Skogselskap, Nordenfjeldske kunstindustrimuseum, N. Trhj. amt, N. Trhj.s skogselskap, Norges oplysningskontor for næringsveiene, Norsk husflids venner i Trhj., Norske lægeforening, Norske myrselskap, Red. av Magasin for lægevidenskaben, Den retsmedicinske kommission, Rigsarkivet i Kbh., Riksdagsbiblioteket i Stkh., Røros kobberverk, Skogdirektøren, Stortingets kontor, Statsbiblioteket i Aarhus, Svenska fornskriftsällskapet, Søndre Trhj. amt, S. Trhj. amts landbruksskole, Trhj. arbeiderforening, Trhj. borgerlige realskole, Trhj. elektricitetsverk, Trhj. fiskeriselskap, Trhj. formandskap, Trhj. handelsgymnasium, Trhj. katedralskole, Trhj. meteorologiske station, Trhj. tekniske aftenskole, Trhj. tekniske mellemskole, Trhj. turistforening, Undervisningsministeriet i Kbh., Universitetets oldsakssamling, Vasdragsdirektøren. — Fra følgende aviser og blade: Arbeidets Ret, Dagsposten, Dovre, Fjeldljom, Folketidende, Fosens Blad, Gula Tidend, Handel og Vandel, Heimkjær, Hyrden, Høgskulebladet, Indtrøndelagen, Lofotposten, Lokomotivmands Tidende, Namdalens Blad, Nidaros, Nordenfjeldske Tidende, Nordre Trhj. Amtstidende, Norsk Kundgjørelsestidende, Norsk Lovtidende, Norsk Magasin for Lægevidenskaben, Ny Jord, Ny Tid, Ofotens Tidende, Olsok, St. Olaf, Stjørdalens Blad, Søndre Trhj. Amtstidende, Tidsskrift for Slagtere og Pølsemakere, Trhj. Adresseavis, Trøndelagens Avis. — Fra følgende trykkerier: Adresseavisens tr., Aktietrykkeriet, Johan Christiansen, G. Krogshus og J. Kr. Myklebust. — Fra følgende private: Fru apoteker Aagaard, gaardbruker Oliver

Alstad, godseier Astrup, Nes per Hvalstad, bergmester Baehkes arvinger, justitiarius Beichmann, dr. med. L. Borthen, konservator Hj. Broch, docent C. W. Carstens, frk. Aagaat Daae, departementschef F. Dahl, Kjobenhavn: konservator C. Dons, Tromso, byskriver C. G. Flood; fru rektor Fasting, biolog Hartv. Huitfeldt-Kaas, Kra.; fylkesmand Hakon Loken, pastor N. S. Magelssen, fiskeridirektor Mortensen, Kjobenhavn: Karl Hermann Müller, Hamburg; konservator O. Nicolaissen, Tromso; konservator O. Nordgaard, skomaker G. Olsen, professor Henry Osborn, New York: konservator Petersen, grosserer P. M. Plum, Kjobenhavn: ingenior Rogstad, fiskeriintendant L. Schmiedtnielsen, professor S. Schmidt-Nielsen, advokat A. Skjelderup, Chra.: gaardbruker Kristen Tetlie, Skage per Namsos, pastor S. Thormodsæter; snekker Hans Vold, Frosta; konservator F. B. Wallem, Kra.: inspektor H. Winge, Kjobenhavn; professor Wirén, Uppsala; fra 25-aars studenternes bokkomité.

— - ——

Fra følgende institutioner er bøker mottat ved bytte:

Abo.
Abo Stads historiska Museum.
Aas.
Norges Landbrukshoiskole.
Adelaide.
Royal Society of South Australia.
Amsterdam.
Koninklijke Akademie van Wetenschappen.
Basel.
Naturforschende Gesellschaft.
Bergen.
Bergens offentlige Bibliotek.
Bergens Museum.
Selskapet for de norske Fiskeriers Fremme.
Berkeley.
University of California.
Berlin.
K. preussische Akademie der Wissenschaften.
Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie u. Urgeschichte.
Gesellschaft für Erdkunde.
Gesellschaft Naturforschender Freunde zu Berlin.
K. Preuss. meteorologisches Institut.
Deutscher Seefischerei-Verein.
Bonn.
Verein von Altertumsfreunden im Rheinlande.
Boston.
The Boston Society of Natural History.
Budapest.
Redaktion der Magyar Botanikai Lapok.
Ungarishes Nationalmuseum.
Ungarisches ornithologisches Centrale.
Cambridge, (Mass.)
Peabody Museum of Archaeology and Ethnology, Harvard university.

Cape Town.
South African Association for the Advancement of Science.
Cincinnati, Ohio.
Lloyd Library.
Colorado.
Colorado College.
Córdoba, Argentina.
Academia nacional de ciencias.
Dublin.
Royal Society of Antiquaries of Ireland.
Edinburgh.
Fishery Board for Scotland.
Society of Antiquaries of Scotland.
Royal Society of Edinburgh.
Göteborg.
Göteborgs Museum.
Göttingen.
Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften.
Halle.
Kais. Leop.-Carol. Deutsche Akademie der Naturforscher.
Hamburg.
Die Hamburgischen wissenschaftl. Anstalten.
Harlem.
Société Hollandaise des Sciences à Harlem.
Fondation Teyler.
Helsingfors.
Fiskeriföreningen i Finland.
Geografiska Föreningen i Finland.
Hydrografisk-Biologiska Kommissionen.
Indianopolis.
Indiana Academy of Science.
Kalmar.
Kalmar läns fornminnesförening.
Kristiania.
Det statistiske Centralbureau.
Foreningen for norske Fortidsmindesmerkers Bevaring.
Det norske meteorologiske Institut.
Det norske Myrselskap.
Norges geografiske Opmaaling.
Redaktionen av «Syn og Segn».
Det kgl. Selskab for Norges Vel.
Universitetsbiblioteket.
Videnskapsselskapet.
København.
Det kgl. Bibliotek.

Commissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland.
Conseil permanent international pour l'exploration de la mer.
Dansk botanisk Forening.
Dansk naturhistorisk Forening.
Det kgl. nordiske Oldskrift-Selskab.
Det kgl. danske Rigsarkiv.
Det kgl. danske geografiske Selskab.
Den danske biologiske Station.
Det kgl. danske Videnskabernes Selskab.
Universitets Biblioteket.

L e i d e n.
Rijks Herbarium.

L e i p z i g.
Königl. Sächsische Gesellschaften der Wissenschaften.

L i s b o n n e.
Société Portugaise des Sciences Naturelles.

L o n d o n.
British Archaeological Association.
Royal Society.
Society of Antiquaries of London.

L u n d.
Redaktionen af Botaniska Notiser.
Universitetet.

M a d i s o n.
Wisconsin Academy of Sciences.

M a n c h e s t e r.
The Manchester Museum.
Literary and Philosophical Society.

M a n i l a.
Department of the Interior. Bureau of Science.

M e l b o u r n e.
The Royal Society of Victoria.

M e x i c o.
Instituto geologica de Mexico.

M i n n e a p o l i s.
The University of Minnesota.

M ü n c h e n.
K. Bayerische Akademie der Wissenschaften.

P a r i s.
Société Zoologique de France.

P h i l a d e l p h i a.
Academy of Natural Sciences.
The Museum, University of Pensylvania.
American Philosophical Society.

Pittsburgh.
The Carnegie Museum.
Plymouth.
Marine Biological Association.
Posen.
Die Posener Gesellschaft der Freunde der Wissenschaften.
Prag.
Königl. Böhm. Gesellschaft der Wissenschaften.
Rostock.
Naturforschende Gesellschaft.
Rotterdam.
Nederlandsche Dierkundige Vereeniging.
St. Louis, Mo.
Missouri botanical Garden.
Skara.
Västergötlands Fornminnesförening.
Skien.
Fylkesmuseet for Telemarken og Grenland.
Stockholm.
Kungl. Biblioteket.
Svenska botaniska Föreningen.
Entomologiska Föreningen.
Geologiska Föreningen.
Stockholms Högskola.
Nordiska Museet.
Statens Skogförsöksanstalt.
Svenska Sälskapet för Antropologi och Geografi.
Sveriges geologiska Undersökning.
K. svenska Vetenskapsakademien.
K. Vitterhets-, Historie- och Antikvitetsakademien.
Stuttgart.
Verein für vaterländ. Naturkunde in Württemberg.
Tokyo.
The Tokyo botanical Society. Imp. University.
Toronto.
The Canadian Institute.
Tromsø.
Tromsø Museum.
Uppsala.
Upplands Fornminnesförening.
Svenska Jägareförbundet.
Universitetet.
Urbana, Illinois.
University of Illinois.
Washington.
National Academy of Sciences.

Department of Agriculture.
Department of Commerce.
Library of Congress.
Smithsonian Institution, Bureau of Ethnology.
U. S. National Museum.
U. S. Naval Observatory.
U. S. Coast and Geodetic Survey.
U. S. Geological Survey.
National Academy of Sciences.

Wien.
K. K. Naturhistorisches Hofmuseum.

Zagreb, Croatia.
Kroatische Naturforscher Gesellschaft.

Zürich.
Antiquarische Gesellschaft.
Naturforschende Gesellschaft.
Zentralbibliothek.

Örebro.
Föreningen Örebro Läns Museum.

Medlemmer ved utgangen av 1918

av

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum).

Æresmedlem:

Lysholm, Bjarne, dr. philos., læge (medlem fra 1894), utnævnt til æresmedlem 13. februar 1917.

Livsvarige medlemmer utnævnt av Selskapets direktion:

1. Winge, Herluf, viceinspektør ved det Zoologiske Museum i Kjøbenhavn, utn. 4. oktober 1910.
2. Nummedal, Anders, overlærer ved Kristiansunds offentlige høiere almenskole, utn. 11. april 1911.
3. Saxlund, Hans Olaus, sogneprest, Romedal, Hedemarken, utn. 11. april 1911.
4. Wille, Johan Nordal, professor, dr., Kristiania, utn. 24. oktober 1911 (medlem fra 1901).
5. Dahl, Ove, konservator ved Universitetets Botaniske Museum, utn. 24. oktober 1911 (medlem fra 1893).
6. Øyen, Peter Annæus, konservator ved Universitetets Palæontologiske Museum, utn. 24. oktober 1911.
7. Isachsen, Gunerius Ingvald, ritmester, Asker, utn. 15 februar 1916
8. Koren, Kristian, riksarkivar, Kristiania, utn. 13. februar 1917 (medlem fra 1892).
9. Dahl, Knut, dr. philos., forsøksleder ved ferskvandsfiskerierne, Kristiania, utn. 14. februar 1918 (medlem fra 1898).
10. Swenander, Gustaf, dr. philos., fiskeriintendent, Lund, utn. 14 februar 1918 (medlem fra 1901).
11. Hallstrøm, Gustaf, dr. philos., Stockholm (Statens Historiska Musäum), utn. 14. februar 1918.
12. Berg, Andreas, bankchef, Nordenfjeldske Kreditbank, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1891).
13. Hartmann, Helmer, grosserer, Trondhjem, utn. 20. december 1918, (medlem fra 1886).
14. Jenssen, Harald, bryggerieier, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1891).

15. Klingenberg, Halfdan, Fredrik, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1886).
16. Halse, Dyre, grosserer, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1917).
17. Lykke, Ivar, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1909).
18. Heiberg, Axel, konsul, Høvik, utn. 20. december 1918.
19. Neufeldt, Carl, generalkonsul, Wien, utn 20. december 1918.
20. Hansen, Laura, frøken, Trondhjem, utn. 20. december 1918.

Medlemmer bosat i Trondhjem, optat før utgangen av 1903.

1. Aas, K. A., skoledirektør .... (optat 1890)
2. Alstad, Olaf, arkitekt .... (— 1882)
3. Arentz, Eyvind, tandlæge .... (— 1902)
4. Arentz, G. O., landbruksingeniør .... (— 1897)
5. Arnfinsen, Alex., læge .... (— 1900)
6. Bachke, A. S., bergmester .... (— 1874)
7. Bachke, Arild, konsul for Nederlandene .... (— 1899)
8. Bachke, Halvard, høiesteretsadvokat .... (— 1890)
9. Bang, J. S., læge, sanitetskaptein .... (— 1900)
10. Bauck, Hans, borgermester .... (— 1891)
11. Bauck, Henrik, overretssakfører .... (— 1899)
12. Beichmann, F. V. N., justitiarius i overretten ...... (— 1899)
13. Bergersen, Bernhard, overretsassessor .... (— 1879)
14. Bergh, Axel Frithjof, oberst i feltartilleriet .... (— 1897)
15. Birkeland, Gunnar, grosserer .... (— 1898)
16. Borthen, Lyder, dr. med. .... (— 1877)
17. Bratt, Johan, konsul for Danmark .... (— 1898)
18. Brekke, Bernhard, agent .... (— 1895)
19. Brodahl, A., læge .... (— 1902)
20. Brun, A., bokhandler .... (— 1882)
21. Bruun, Fritz, pelsvarehandler .... (— 1899)
22. Bruun, Johan, overretssakfører .... (— 1896)
23. Bryn, Halfdan, læge, sanitetsmajor .... (— 1892
24. Bryn, Kristian, bankdirektør (administrerende direktør for Trondhjems Sparebank) .... (— 1899
25. Brænne, Bernhard, fabrikeier, fhv. statsraad ...... (— 1891)
26. Bull-Simonsen, direktør for det Nordenfjeldske Dampskibsselskab .... (— 1900)
27. Bøckman, Marius, stadsfysikus .... (— 1877)
28. Bødtker, Fredrik, læge .... (— 1884)
29. Christophersen, Axel, tandlæge .... (— 1902)
30. Collin-Hansen, Carl, overretssakfører .... (— 1896)
31. Erichsen, Hans, læge .... (— 1896)
32. Erichsen, Ole, konditor og fabrikeier .... (— 1898)

33. Floer, Christian, forretningsfører for Trondhjems Brændevinssamlag .... (optat 1903
34. Foyn, Anton Christian, skolebestyrer, Trondhjems borgerlige Realskole 1897
35. Garstad, John, driftsbestyrer ved Trondhjems Elektricitetsverk 1903
36. Gottermann, C., grosserer .... 1882)
37. Grøndahl, Christopher, fhv. stadsingeniør 1900
38. Gundersen, Carl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Videnskapsselskapets sekretær ....(— 1896)
39. Gunstensen, Jens Emanuel, professor i bygningsingeniørfag ved Norges Tekniske Høiskole 1892
40. Håkonson-Hansen, M. K., overlærer ved Bispehaugens folkeskole ....(— 1894)
41. Halvorsen, J. Magnus, fhv. statsraad 1898
42. Hansen, H. L., konsul ....(— 1898)
43. Hansen, Peter, fabrikeier ....(— 1900)
44. Hartmann, Bernhard Olivius, fhv. overlærer, bestyrer av Videnskapsselskapets myntsamling .... 1889)
45. Hartmann, Jacob Jonathan Aars, overlærer ved Trondhjems Katedralskole 1897
46. Helgerud, Gabriel, kjøbmand ....(— 1899)
47. Hirsch, Robertus, apoteker, Løveapoteket ....(— 1882)
48. Holst, Alexander, overlæge, bestyrer av Trhj. sykehus (— 1894)
49. Hægstad, L. O., kjøbmand ....(— 1899)
50. Iversen, Baard, grosserer ....(— 1888)
51. Jenssen, Anton, konsul for det Tyske Rike ....(— 1877)
52. Johanssen, Hans J., rektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1897)
53. Juel, Olai, overlærer ved Trondhjems Katedralskole (— 1897)
54. Jürgens, H. I., ingeniør ....(— 1895)
55. Kielland, Chr., læge ....(— 1874)
56. Kindt, Olaf, læge ....(— 1879)
57. Kjeldsberg, Francis, kjøbmand, viceekonsul for Storbritannien og Irland ....(— 1899)
58. Klingenberg, Ingvar, konsularagent for Frankrike, vicekonsul for Brasilien ....(— 1899)
59. Knoff, Albr., dispachør ....(— 1882)
60. von Krogh, Carl Adolf Riis, distriktschef ....(— 1894)
61. Lindeman, Torvald, dr. philos., professor i teknisk-uorganisk kemi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1898)
62. Lossius, Johan Sophus, læge, sanitetsmajor ...... 1879)
63. Lyng, Johannes, fhv. skolebestyrer 1875
64. Lochen, Olaf, borgermester .... 1879)

65. Løcke, Christian Thrond, institutbestyrer (Trondhjems offentlige skole for døve)..................(optat 1902)
66. Løcke, Henrik, overretssakfører..................(— 1900)
67. Malthe, Frantz Eugen, direktør for Trondhjems landsfængsel..................(— 1895)
68. Moe, Jacob, overingeniør..................(— 1898)
69. Møller, Henrik, ciselør..................(— 1894)
70. Nissen-Dreier, Hans, oberstløitnant..................(— 1895)
71. Nissen, Hartvig, major..................(— 1899)
72. Nordgaard, Ole, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger, bestyrer av Trondhjems biologiske station..................(— 1902)
73. Olsen, Oscar, læge..................(— 1895)
74. Ottesen, Otto, tandlæge..................(— 1902)
75. Ouren, Henrik, læge..................(— 1900)
76. Pedersen, Johan Peter, overlærer ved Trondhjems Katedralskole..................(— 1894)
77. Petersen, Theodor, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets oldsaksamling..................(— 1901)
78. Rambech, A., ingeniør, bestyrer av Trondhjems Maskinistskole..................(— 1901)
79. Refsaas, Jørgen, statsarkivar..................(— 1902)
80. Richter, Olaf, overretssakfører..................(— 1903)
81. Ronander, Victor, kapelmester, assistent ved Videnskapsselskapets bibliotek..................(— 1902)
82. Schlosser-Møller, K., agent..................(— 1899)
83. Schmidt-Nielsen, L., ingeniør..................(— 1891)
84. Schulerud, Peter Ludvig Andreas, overlærer ved Trondhjems katedralskole..................(— 1893)
85. Schulz, Carl, direktør ved Trondhjems Tekniske Mellemskole, bestyrer av Videnskapsselskapets mineralsamling..................(— 1878)
86. Schytte, Paul Emil, kaptein..................(— 1893)
87. Schøyen, Karl, overlærer ved T.hjems Katedralskole (— 1892)
88. Skirstad, Ole, toldkasserer..................(— 1902)
89. Smedal, Olaf, overretssakfører..................(— 1900)
90. Smith, Brian Crone Riddervold, residerende kapellan i Strinden..................(— 1895)
91. Solberg, Erik, dr. philos., bestyrer av den kemiske kontrolstation i Trondhjem..................(— 1901)
92. Solberg, Lars, arkitekt..................(— 1893)
93. Sommerfelt, Axel, overlærer ved Trondhjems Katedralskole..................(— 1892)
94. Stabell, Hannibal, sogneprest, Lademoen..................(— 1893)
95. Sæthre, Th., læge..................(— 1899)

96. Sættem, Olaf, grosserer .... (optat 1899)
97. Sønderaal, Knud Julius, bankchef, Trondhjems Realkreditbank .... (— 1897)
98. Thams, Christian Marius, generalkonsul for Belgien (— 1897)
99. Thaulow, Christian, grosserer .... (— 1894)
100. Thaulow, Lauritz, grosserer .... (— 1900)
101. Vangen, N., cand. theol., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole .... (— 1903)
102. Widerøe, Emil, læge .... (— 1895)
103. Widerøe, M. E., baker .... (— 1899)
104. Wille, Fredrik, oberstløitnant .... (— 1888)
105. Wleügel, Severin Segelcke, overlærer, fhv. direktør for Trondhjems Tekniske Mellemskole .... (— 1888)
106. Overgaard, Alexander Bretteville, generalmajor .... (— 1896)

Utenbys medlemmer optat før utgangen av 1903.

(De fleste av disse tidligere bosat i Trondhjem, flyttet fra byen).

Berg, J., assessor, Kristiania .... (optat 1874)
Bomhoff, K., direktør for Norges Bank, Kristiania (— 1874)
Bugge, Martin, fhv. overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Horten .... (— 1879)
Broch, H. H., læge (bosat i Danmark) .... (— 1884)
Bryn, Knut, direktør .... (— 1884)
Beichmann, F., politimester, Kristiania .... (— 1894)
Berntsen, M., rektor ved Stavanger kommunale høiere almenskole .... (— 1897)

Drewsen, Viggo, dr. philos. (bosat i Amerika) ...... (— 1884)
Dietrichson, Olaf, generalmajor, Kristianssand ..... (— 1891)
Dedichen, Henrik, overlæge, Østre Aker .... (— 1895)
Dahl, Peter, konsul, Molde .... (— 1896)
Drolsum, A. C., universitetsbibliotekar, Kristiania .. (— 1897)
Dahl, Alf, prest .... (— 1903)

Eriksen, A. Holbæk, grosserer, Kristiania .... (— 1891)
Eriksen, Anton, politiinspektør, Kristiania .... (— 1898)
Evensen, H. E., læge, direktør for Gaustad Sindssykeasyl .... (— 1902)

Fleischer, Hans, overlærer ved Hamar offentlige høiere almenskole .... (— 1892)

Holmboe, M., medicinaldirektør, Kristiania .... (— 1883)
Hiortdahl, Th., professor, Kristiania .... (— 1888)

Hartmann, H. K., fhv. distriktslæge, Kristiania ....(optat 1890)
Hjort, Johan, dr. philos., fiskeridirektør ....(— 1901)

Isaachsen, D., justerdirektør ....(— 1892)

Jenssen, Kristian, fhv. statsadvokat, Kristiania......(— 1896)
Jenssen, Nikolai, fhv. banksekretær, Kristiania ......(— 1896)

Knudtzon, H. P. K., fhv. sorenskriver, auktionsforvalter, Kristiania ....(— 1894)
Krefting, Peter, fhv. major i ingeniørvaabenet, Kristiania ....(— 1896)
Krohn, generalmajor, Kristiania ....(— 1900)

Lorck, Karl, cand. jur., Kristiania ....(— 1878)
Larsen, Amund, dr. philos., Kristiania ....(— 1880)
Løberg, J., overlæge ....(— 1892)
Løken, Haakon, statsadvokat, kst. stiftamtmand, Kristiania ....(— 1893)
Lønning, I., læge ....(— 1897)
Lund, Joakim, fhv. oberst, Kristiania.............(— 1900)

Munch, R., overlærer, Kristianssand ....(— 1883)
Monsen, Georg, sogneprest, Kolbu, Toten ....(— 1888)
Motzfeldt, Arthur, ingeniør (bosat i Danmark) ....(— 1896)
Møinichen, Th., politimester, Rjukan ....(— 1903)
Montelius, O., professor, riksantikvar, Stockholm ....( )

Nansen, Fridthjof, professor, dr., Kristiania ......(— 1900)
Nicolaissen, O. M., bestyrer av Tromsø Museums oldsaksamling ....(— 1898)

Ording, J. F., oberst, chef for Nordre Haalogalands regiment ....(— 1903)

Petersen, J., fhv. byfoged, Kristiania ....(— 1879)
Peters, N., fhv. oberst, toldkasserer, Larvik ......(— 1898)

Quigstad, I. K., rektor ved Tromsø offentlige lærerskole, fhv. statsraad, Tromsø ....(— 1898)

Reusch, Hans, dr. philos., direktør for Norges Geologiske Undersøkelse, Kristiania ....(— 1900)

Sars, G. O., professor, Kristiania ....(— 1870)
Skavlan, E., fhv. stiftsprovst ....(— 1875)

Sejersted, J., generalmajor ....(optat 1874)
Stabell, G., cand. philos. ....(— 1879)
Sporck, A., generalmajor, Kristiania ....(— 1890)
Schaaning, Chr., skifteforvalter (fhv. kriminaldommer), Kristiania ....(— 1891)
Schultz, Andreas, læge, Slemdal ....(— 1893)
Smith, I. Riddervold, sorenskriver, Orkedalen ....(— 1893)
Storen, E., læge, Meldalen ....(— 1895)
Svensen, Sven, skoleinspektor, Drammen ....(— 1900)

Thomassen, Bernt, skoledirektør i Finmarkens amt (— 1896)
Tandberg, G., fhv. landbruksdirektør, Kristiania....(— 1884)
Thiis, Jens, direktør for Statens Kunstmuseum, Kr.a (— 1897)
Thorsen, H., læge, Kristiania ....(— 1900)

Wessel, A. B., oberstløitnant, Kristiania ....(— 1883)
Werring, C. O., apoteker ....(— 1891)
Wallem, Fredrik, fiskeriinspektør ....(— 1894)

Medlemmer som er indmeldt efter forandringen av Videnskapsselskapets statuter 6. novbr. 1903 (stadfæstet ved kgl. resolution av 13. febr. 1904).

a) *Medlemmer som har betalt 100 kr. en gang for alle:*

1. *Baumann, Hans Adolf Victor, kommandørkaptein (indmeldt 1917)
2. *Bentzen, Chr. Fr., bryggerimester ....(— 1917)
3. *Berg, Sverre, vicekonsul for Portugal ....(— 1917)
4. *Boe, Carsten, kaptein ....(— 1917)
5. *Brodtkorb, Chr., læge ....(— 1918)
6. *Brun, Frithjof, bokhandler (medlem fra 1906, livsvarig fra 1917)
7. *Brænne, Trygve, fabrikbestyrer ....(indmeldt 1917)
8. *Buch, Axel, grosserer ......(medlem fra 1906, livsvarig fra 1918)
9. *Buzzi, Johs. A., grosserer ....(indmeldt 1917)
10. *Bøgh, Vilhelm, overretssakfører ....(— 1917)
11. *Christie, Sara, frk. ....(— 1918)
12. *Dahl, Einar, overretssakfører ....(— 1917)
13. *Digre, Einar, brukseier ....(— 1918)
14. *Finne, Carl, grosserer ....(— 1911)
15. *Flock, Hans Jensen Blom, byfoged ....(— 1917)
16. *Garmo, Johan, direktør ....(— 1917)
17. *Gellein, Fredrik, grosserer ....(— 1917)
18. *Grønning, Emil, grosserer ....(— 1917)
19. *Guldahl, Axel, arkitekt ....(medlem fra 1914, livsvarig fra 1918)
20. *Haagensen, Richard, bankchef (Privatbanken) ...(indmeldt 1917)
21. *Halseth, Adolf, grosserer ....(medlem fra 1899, livsvarig fra 1917)
22. *Halvorsen, Abraham, brandchef..............(indmeldt 1917)

23. *Hansen, H. M., disponent (indmeldt 1917)
24. *Havig, Jørgen, politifuldmægtig (— 1917)
25. *Hirsch, Chr., læge (— 1917)
26. *Hoeg, Arne, ingeniør (— 1917)
27. *Janssen, Einar, disponent (— 1917)
28. *Jenssen, P. O., grosserer (— 1917)
29. *Kierulf, O., disponent (— 1918)
30. *Klingenberg, Odd, høiesteretsadvokat (— 1917)
31. *Krum, R., overretssakfører, krigsadvokat (medlem fra 1917, livsvarig fra 1918)
32. *Kvenild, Birger, grosserer (indmeldt 1911)
33. *Lieskar, Morten, agent (— 1917)
34. *Lindboe, Ørnulf, overretssakfører (— 1917)
35. *Lykke, Birger, læge (— 1917)
36. *Matheson, Birger, kjøbmand (— 1917)
37. *Matheson, Christian, kjøbmand (— 1917)
38. *Moe, Andreas, kjøbmand, vicekonsul for Spanien (— 1917)
39. *Olsen, Hj. Jul., kontorchef, Nordenfjeldske Kreditbank (— 1917)
40. *Piene, C. Chr., fabrikeier (— 1917)
41. *Piene, Frants, direktør (— 1917)
42. *Rasch Nielsen, Hilmar, ingeniør (— 1917)
43. *Riesterer, Cèlestin, sogneprest for den romersk-katolske menighet (— 1918)
44. *Storm, Cathinca, frøken (— 1917)
45. *Storm, Thora, frøken (— 1917)
46. *Swensson, Sven, kjøbmand (— 1917)
47. *Swensson, Wilhelm, kjøbmand (— 1917)
48. *Wefring, Niels, grosserer (— 1917)
49. *Jahr, Torstein, bibliotekar, Library of Congress, Washington, U. S. A. (— 1905)

b) *Medlemmer som betaler aarskontingent:*

1. Aarbø, Asbjørn, overretssakfører (indmeldt 1917)
2. Andorff, K. S., bestyrer for Trondhjems Sjømandsskole (— 1918)
3. Anker Andersen, I., kjøbmand (— 1917)
4. Aune, Peder O., fotograf (— 1917)
5. Bachke, Chr. Anker, konsul for Belgien (— 1909)
6. Bachke, Halvard L., grosserer (— 1913)
7. Bachke, Morten Anker, arkitekt (— 1917)
8. Bachke, O. A., bergingeniør (— 1917)
9. Bennett, A., direktør (Bennett's Reisebureau) (— 1917)

10. Berg, Karl Oskar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole . . . . (indmeldt 1914)
11. Berg, Trygve, læge . . . . (— 1912)
12. Birkeland, Richard, professor i matematik ved Norges Tekniske Høiskole . . . . (— 1911)
13. Bjørge, Johan Halvor Bryn, overlærer ved Trondhjems Katedralskole . . . . (— 1917)
14. Bjørnstad, Einar, ingeniør . . . . (— 1917)
15. Blom, Chr., høiesteretsadvokat, dispachør . . . . . . (— 1917)
16. Bonnevie, Oscar, kaptein . . . . (— 1917)
17. Borch Nielsen, O., disponent . . . . (— 1917)
18. Bothner, Harald, stiftamtmand . . . . (— 1917)
19. Bragstad, O. S., professor i elektroteknik ved Norges Tekniske Høiskole . . . . (— 1910)
20. Breien, Sverre, disponent . . . . (— 1917)
21. Brekke, Reidar, avdelingschef . . . . (— 1917)
22. Broch, Hjalmar, dr. philos., bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger . . . . (— 1910)
23. Brodtkorb, Tobias, ingeniør . . . . (— 1917)
24. Bryn, Karl, postmester . . . . (— 1914)
25. Brønner, Alf, disponent . . . . (— 1917)
26. Bugge, Andreas, professor i husbygningslære ved Norges Tekniske Høiskole . . . . (— 1917)
27. Bøckman, Erasmus Dietrichson, overretssakfører (— 1917)
28. Bøckman, Peter Wilhelm Kreydahl, biskop . . . . (— 1917)
29. Cappelen, Chr., overlæge . . . . (— 1917)
30. Cappelen, Johan, overretssakfører . . . . (— 1917)
31. Carstens, Carl Wilhelm, cand. min., assistent i mineralogi og geologi ved Norges Tekniske Høiskole (— 1917)
32. Castberg, Tycho, sogneprest i Strinden . . . . (— 1917)
33. Christensen, Joh., stadskonduktør . . . . (— 1917)
34. Christensen, Niels, ingeniør . . . . (— 1917)
35. Christensen, Sverre, murmester . . . . (— 1917)
36. Christie, Hartvig, overlærer T.hjems Katedralskole (— 1915)
37. Claussen, Andreas, overretssakfører . . . . (— 1917)
159. Daae, Aagaat, frøken, fhv. bibliotekar . . . . (— 1915)
38. Daae, Hans, skattefoged . . . . (— 1917)
39. Dedekam, Hans, direktør for Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum . . . . (— 1911)
40. Duus, Frits, cand. jur., redaktør av Trondhjems Adresseavis . . . . (— 1918)
41. Ebbel, Sven, major . . . . (— 1918)
42. Eckhoff, M., fabrikeier . . . . (— 1917)
43. Eidsvaag, Edvard, overvraker . . . . (— 1907)
44. Falkanger, Thor, grosserer . . . . (— 1917)

45. Finberg, Carl, pianist .... (indmeldt 1917)
46. Flood, Carl Gustav, byskriver.................. (— 1916)
47. Flood, Jørgen Wright, apoteker (Nordstjernen) (— 1916)
48. Fosse, Christian August, ekspeditør for Vesteraalens Dampskibsselskab, vicekonsul f. Argentina (— 1917)
49. Frost, Herman, ingeniør .... (— 1917)
50. Gadebusch, Harald Kristian Dahl, overretssakfører (— 1917)
51. Getz, Alfred, professor i grubedrift ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1913)
52. Gjessing, Alf, professor i mekanisk teknologi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
53. Gogstad, O. B., driftsingeniør, Trolla Bruk ...... (— 1917)
54. Grilstad, Olaf, kjøbmand...................... (— 1917)
55. Grønlie, Ivar, kjøbmand .... (— 1917)
56. Grønning, Arne, ingeniør .... (— 1917)
57. Gudde, Trygve, overretssakfører .... (— 1918)
58. Haanes, Johannes, major .... (— 1917)
59. Hagen, Sverre, kaptein .... (— 1917)
60. Hall, Hans, forstander ved Thomas Angells Stiftelser .... (— 1910)
61. Hanssen, Hans, grosserer .... (— 1917)
62. Hanssen, Karl M., grosserer .... (— 1917)
63. Harbitz, Georg Prahl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1906)
64. Harmens, Hugo, læge .... (— 1917)
65. Hartmann, Eyvind, kaptein .... (— 1917)
66. Haukaas, Per, politiadjutant .... (— 1918)
67. Heggstad, Olaf, professor i vandbygning ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
68. Heje, Kolbjørn, professor i vei- og jernbanebygning, rektor ved Norges Tekniske Høiskole ...... (— 1917)
69. Henmo, E. Næsvold, ingeniør .... (— 1917)
70. Henmo, Olav, overlærer ved T.hjems folkeskole (— 1917)
71. Hilfling-Rasmussen, Fr., fotograf .... (— 1917)
72. Hjelte, Claus, arkitekt .... (— 1917)
73. Hjorthøy, Magda, frk., lærerinde ved Trondhjems borgerlige Realskole .... (— 1917)
74. Hoel, Mikael Ivar, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1913)
75. Hoel, Trygve, cand. oecon. .... (— 1917)
76. Holmsen, Fin, overlæge ved Trondhjems Sykehus (— 1909)
77. Holmsen, H. B., direktør .... (— 1917)
78. Holst, Einar, bankchef .... (— 1917)
79. Huitfeldt, Henrik, kontorchef (Nordenfjeldske Dampskibsselskab .... (— 1917)

80. Husby, John, kjøbmand ....(indmeldt 1917)
81. Ingvaldsen, Ingvald, telegrafkasserer ....(— 1912)
82. Iversen, H., optikus ....(— 1918)
83. Jelstrup, Hans Nikolai Krenkel, politimester ....(— 1911)
84. Johannsen, W. R., kjøbmand ....(— 1917)
85. Johanssen, Ragna, frk. ....(— 1917)
86. Kavli, Wilhelm, aktiemægler ....(— 1917)
87. Kindt, Alfred, kjøbmand ....(— 1917)
88. Klemetsen, Chr., disponent ....(— 1917)
89. Klinge, Nicolay, kjøbmand ....(— 1917)
90. Klingenberg, Olaf, overretssakfører ....(— 1917)
91. Knudtzon, Yngvar, ingeniør ....(— 1917)
92. Krokstad, Martin, bestyrer av Gløshaugen offentlige skole for døve ....(— 1911)
93. Landmark, Johan Daniel, dr. philos., Videnskapsselskapets bibliotekar ....(— 1915)
94. Lange, Karl Lous, kaptein i feltartilleriet ......(— 1917)
95. Larsen, Karen, frue ....(— 1918)
96. Lindeman, Kristian, organist ved Trondhjems Domkirke ....(— 1917)
97. Lund, Johan Grøn, overlærer ved Trondhjems Tekniske Mellemskole ....(— 1906)
98. Lund, K., ingeniør ....(— 1916)
99. Lund, Per, høiesteretsadvokat ....(— 1917)
100. Lund, Wilhelm Kristen Severin Hammer, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1914)
101. Lutz, Reinhold, dr. ing., professor i maskinelementer og oljemaskiner ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
102. Matheson, Job E. B., avdelingsingeniør ....(— 1917)
103. Meyer, Johan, professor i ornament- og formlære og norsk bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
104. Moe, Haakon, kommandørkaptein ....(— 1917)
105. Moe, Vilhelm, overretssakfører ....(— 1917)
106. Mortenson, Per, bergmester ....(1914)
107. Moxness, Arne, fabrikeier ....(— 1917)
108. Mørch, Hans Ramm, professor i skibsbygning ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
109. Nielsen, Isidor, fabrikeier ....(— 1917)
110. Nissen, August, apoteker, Svaneapoteket ....(— 1917)
111. Noodt, Nicolay, kontorchef ....(— 1917)
112. Nordhagen, Olaf, arkitekt, ekstraordinær professor i bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole (— 1911)
113. Nossum, Arne, agent ....(— 1917)

114. Osness, Johan, arkitekt .... indmeldt 1917
115. Ottesen, Jacob Aall, residerende kapellan, Lademoens menighet .... (— 1917)
116. Paus, Sigurd, direktør .... (— 1917)
117. Pedersen, Sverre, stadsarkitekt .... (— 1917)
118. Perleff, Morten, overretssakfører .... (— 1917)
119. Platou, Einar, direktør for Trondhjems Handelsgymnasium .... (— 1917)
120. Printz, Henrik, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets botaniske samling .... (— 1913)
121. Qvam, Ingulf, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1911)
122. Ribsskog, O. K., skoleinspektør for Trondhjems folkeskoler .... (— 1917)
123. Riiber, Claus Nissen, dr. philos., professor i organisk kemi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
124. Rüsing, Eliot Sofius, læge, forstander for Reitgjerdets pleiestiftelse for spedalske .... (— 1917)
125. Ryjord, Nils, arkitekt .... (— 1912)
126. Rynning, Rolf, overretssakfører .... (— 1917)
127. Ryssdal, Olav, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1914)
128. Ræder, Georg, generalmajor .... (— 1917)
129. Rønning, Johan, disponent .... (— 1917)
130. Schmidt-Nielsen, S., professor i kemi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1915)
131. Schytte-Berg, Hagbart, arkitekt .... (— 1917)
132. Skirstad, Otto, overretssakfører .... (— 1917)
133. Sollied, Olaf, læge, direktør for Rotvold Sindssykeasyl .... (— 1915)
134. Sommerschield, Ludvig, kjøbmand, fhv. konsul for Østerrike-Ungarn .... (— 1917)
135. Stabel, P. L., overretssakfører .... (— 1915)
136. Stabell, Gunnar, arkitekt .... (— 1917)
137. Stabell, Harald K., arkitekt .... (— 1917)
138. Stang, Lars, apoteker (Elgesæter apotek) .... (— 1918)
139. Storm, Astfrid, frk. .... (— 1917)
140. Svanholm, Martin Luther, stiftsprovst .... (— 1917)
141. Swensen, Søren Hagerup Holck, sogneprest (Vor Frue kirke) .... (— 1917)
142. Sæland, Sem, professor i fysik ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1913)
143. Sæther, Jakob, apoteker (Ilens apotek) .... (— 1917)
144. Tangen, Theodor Andreas, apoteker (Hjortapoteket) .... (— 1917)

145. Tessem, Harald, overretssakfører (indmeldt 1917)
146. Thesen, Trygve, stadsingeniør (— 1917)
147. Thilesen-Lund, Aagot, frue, overlærer ved Trondhjems Katedralskole (— 1917)
148. Thomassen, Johannes Th., direktør for Trondhjems Forsikringsselskab (— 1917)
149. Thune, Nils, politiinspektør (— 1917)
150. Vogt, Johan Herman Lie, dr. philos., professor i mineralogi, geologi og metalurgi ved Norges Tekniske Høiskole (— 1912)
151. Watzinger, Adolf, dr., professor i maskinlære ved Norges Tekniske Høiskole (— 1910)
152. Wedø, Andr. B., overretssakfører (— 1917)
153. Wiesener, Harald Severin, kriminaldommer (— 1916)
154. Wildhagen, Carl Eugen, overretsassessor (— 1917)
155. Wildhagen, J. C., kontorchef (— 1917)
156. Wilhelmsen, Franz, grosserer (— 1917)
157. Wolmar, Henrik, læge (— 1917)
158. Zachariassen, Z., direktør for Norske Alliance (— 1918)

c) Utenbys betalende medlemmer:

1. Bjørlykke, Knut Olai, dr. philos., professor ved Norges Landbrukshøiskole, Aas (indmeldt 1910)
2. Friis, Jacob, arkivar, Kristiania (— 1916)
3. Glimme, Kristofer, cand. real., docent ved Sjøkrigsskolen, Horten (— 1911)
4. Havig, Christopher Moinichen Nergaard, major og krigskommissær, Mosjøen (— 1912)
5. Havnø, Edv. J., fisker, Bodø (— 1916)
6. Kolsrud, Oluf, docent (i kirkehistorie), Kristiania (— 1914)
7. Moe, Peder Torvaldsen, rektor ved Bodø offentlige høiere almenskole (— 1916)
8. Soot Ryen, Tron, ingeniør, Namsos (— 1914)
9. Tharaldsen, F., ingeniør, Kristiania (1909)
10. Vestrum, Arne, overlærer, Levanger (— 1912)
11. Wedøe, Hj., distriktslæge, Norderhov pr. Hønefoss (— 1916)
12. Agersborg, H. P. K., dr. phil., Livingston Hall, Columbia University, New York City, New York, U. S. A. (— 1917)
13. Schlesch, Hans, cand. pharm., Seydisfjord, Island (— 1918)

DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKABS

AARSBERETNING

FOR

1919

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1921

Direktionens aarsberetning for 1919.

For budgetterminen 1919—1920 blev Statens bidrag til Videnskapsselskapet, ved Stortingets beslutning av 6. mai 1919, i overensstemmelse med selskapets andragende av 14. september 1918, forhoiet til *35,200* kr. (hvorav 2600 kr. var bestemt til grundlon for amanuensis ved Videnskapsselskapets Oldsaksamling). Der blev stillet den betingelse at der paa anden maate blev bragt tilveie mindst 34,600 kr. Til bevilgningen var desuten knyttet den vanlige forutsætning av Kirke- og Undervisningsdepartementets kontrol med selskapets virksomhet og departementets godkjendelse av ansættelse og avlonning av selskapets funktionærer.

Trondhjems kommunes bidrag i 1919 belop sig til i alt omkr. 17,000 kr. Efter Videnskapsselskapets ansokning av 31. mars 1919, blev der av bystyret som bidrag til aarets driftsomkostninger bevilget 6000 kr. Bidraget til vedlikehold av selskapets bygninger, til drift av varme- og lysanlæg o. s. v., belop sig til noget over 7300 kroner. Ved ekstraordinær kommunal bevilgning fik selskapet desuten det nodvendige belop til dækning av omkostninger ved lysanlæg i den nye tilbygning til Videnskapsselskapets bibliotek. Endelig bevilget Trondhjems Kommune et lonstillæg av 700 kr. for hver av de fire bestyrere for selskapets storre samlinger og for selskapets bibliotekar — i likhet med hvad kommunen hadde tilstaat overlærere ved den hoiere skole.

Trondhjems Sparebanks bidrag belop sig til i alt kr. 7,788.50, hvorav 4000 kr. var at regne som ordinært driftstilskud, kr. 2,788.50 blev bevilget som rentefrihet av laan mot pant i Videnskapsselskapets bygninger, og 1000 kr. var ekstraordinært bidrag til arkæologiske undersøkelser.

Fra Hans Majestæt Kongen fik selskapet det vanlige bidrag av 400 kr.

Av Den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelses overskud for 1918 tilfaldt der Videnskapsselskapet kr. 2,587.73.

Av renterne av Videnskapsselskapets legater og fonds (i alt ca. 19,000 kr.) stod der til raadighet for aarets drift omkr. 12,000 kr.

Fra private hold fik Videnskapsselskapet i aarets lop flere betydelige gaver. Med skrivelse av 3. januar 1919 oversendte justitiarius Beichmann 1000 kr. indestaaende paa sparebankbok i Trondhjems Sparebank, til fremme av selskapets virksomhet efter

direktionens nærmere bestemmelse. Dr. B. Lysholm ydet som bidrag til H. Printz's arbeide *The Vegetation of the Siberian-Mongolian Frontier* omkr. 2600 kr. til at bestride omkostningene for plancher. Bankchef Andr. Berg stillet et beløp av 10,000 Reichsmark til bibliotekets raadighet til indkjop av historisk og naturvidenskabelig literatur i Tyskland.

Ved Stortingets beslutning om forhoielse av dyrtidstillægget for Statens tjenestemænd blev den samme forhoielse tilstaat Videnskapsselskapets funktionærer.

Indredningen av den ildfaste tilbygning til Videnskapsselskapets bibliotek blev i aarets lop paa det nærmeste færdig. Med Trondhjems Cementstoperi og Entreprenorforretning blev der av selskapets vicepræses truffet den avtale at hvad forretningen endnu hadde tilgode for sit arbeide, litt efter litt skulde bli dækket ved Videnskapsselskapets motkrav for leie av tomt. Omkostningene ved den tidligere nævnte installation av lys- og varmeledning (utfort ac A/S Siemens Schuckert) belop sig til i alt kr. 1,326.25, altsaa til et betydelig hoiere belop end beregnet i tidligere anbud, — og blev, som ovenfor nævnt, dækket ved bistand av Trondhjems Kommune, ved rest fra tidligere bevilgning kr. 854.10 og ved ny bevilgning kr. 472.15.

I selskapets generalforsamling 8. april 1919 blev budget for aaret vedtat med et belop av 72,000 kr. Det viste sig senere at utgiftene, særlig til trykning, blev adskillig hoiere end beregnet, saa selskapet, likesom de foregaaende aar, maatte opta laan for at indfri presserende forpligtelser. Ved ny tarif fra 1. juli 1919, var prisen for trykning steget med 185 pct. siden 1914. For at faa dækket det underskud selskapet hadde faat at kjæmpe med paa grund av den overordentlige stigning av trykningsomkostninger, besluttet direktionen henimot aarets utgang at soke om et ekstraordinært bidrag av staten.

Videnskapsselskapets Skrifter 1918 og 1919 utkommer i ett bind og indeholder følgende publikationer:

1918 Nr. 1. Dr. Hjalmar Broch. Anatomical Studies on Anelasma and Scalpellum (5 plates).

2. Henrik Printz. Contributiones ad Floram Asiae Interioris pertinentes II: Einige Bryophyten aus dem Südlichen Sibirien und dem Urjankailande, v. B. Kaalaas (2 Tafeln).

1919. Nr. 1. C. W. Carstens. Oversigt over Trondhjemsfeltets Bergbygning.*)

*) Til utgivelsen var der ydet et bidrag av 1000 kr. av Norges Tekniske Hoiskoles Fond.

1919. Nr. 2. Th. Petersen. Oversigt over Videnskapsselskapets Oldsaksamlings tilvekst i 1918 av saker ældre end Reformationen.
3. ved inkurie betegnet nummer 2). Magnus Olsen og Th. Petersen. En runeamulet fra Utgaard, Stod.
4. A. Nummedal. Hellerne ved Laksevaagen, Kristiansund.
» » 5. A. Nummedal. Bopladsfund paa Halmoy og Donna.
» » 6. A. Bjorn. Fra den romerske jernalder i Trondelagen.

Til stipendier var der for aaret 1919 bevilget 1400 kr., som paa vanlig vis blev delt mellem Oldsaksamlingens og den botaniske samlings bestyrere. Et stipendium paa 200 kr. blev tilstaat skolebestyrer Noto til at foreta botaniske undersokelser i grænsetraktene mellem Norge og Sverige.

I direktionens mote 11. juni 1919 blev der bevilget Oldsaksamlingens bestyrer Th. Petersen 350 kr. som bidrag til et ophold i Kjobenhavn for at delta i det nordiske arkæologmote 22.—26. juni 1919.

Fra statsarkivar dr. Just Bing, Bergen, var der kommet meddelelse om at han sommeren 1919 ikke saa sig istand til at benytte det stipendium Videnskapsselskapet hadde tilstaat ham. Det blev vedtat at stipendiet skulde staa til dr. Bings raadighet det følgende aar.

Om Videnskapsselskapets samlinger foreligger der i det følgende indberetninger fra samlingenes bestyrere.

Ved Stortingets beslutning av 18. juli 1919 og kongelig resolution av 1. august s. a. blev Selskapets samlingsbestyrere, bibliotekar, kasserer, præparanter og vaktmester, fra 1. juni 1919 at regne indlemmet i Statens pensionskasse. I sin meddelelse om beslutningen i skrivelse av 2. september 1919, fremholdt Kirke- og Undervisningsdepartementet at ordningen med indbetalingen av pensionsindskuddene paaligger selskapet, og at indlemmelsen i pensionskassen er betinget av at stillingene er undergit approbation av vedkommende departement eller av den offentlige myndighet som av departementet dertil bemyndiges. I Videnskapsselskapets statuter er der allerede for fastsat regler for approbation av ansættelse av samlingsbestyrere, konservatorer, og bibliotekar. For de øvrige funktionærers vedkommende vil departementet indtil videre bemyndige fylkesmanden i Sortrondelag fylke til at approbere ansættelsen.

Den nodvendige tillægsbestemmelse til reglene om offentlig godkjendelse av ansættelsen av Videnskapsselskapets funktionærer vil bli tilfoiet ved forestaaende ny redaktion av statuterne.

Et forslag til ændring av Videnskapsselskapets statuter § 8 og 14 (om Selskapets direktion) var i december 1918 blit fremsat av konservator dr. Hj. Broch. Da flere av direktionens medlemmer var fraværende en større del av vaaren 1919, blev forslaget først optat til nærmere drøftelse og bearbeidelse i direktionens møte 21. oktober 1919. Da der omtrent samtidig blev vakt motion om helt ny organisation av selskapet, fandt direktionen det hensigtsmæssig foreløbig at utsætte enhver statutændring indtil ogsaa det nye spørsmaal var fuldt utredet. I direktionens møte 2. december 1919 paatok professor Sæland sig at utrede saken.

Statuter for *frøknerne Kristine og Laura Hansens legat til støtte for videnskabelig arbeide* (oprettet ved gavebrev av 10. september 1918) blev vedtat av Videnskapsselskapets generalforsamling 8. april 1919, og efter at være undertegnet av legatets stifter, frk. Laura Hansen, 1. oktober 1919 stadfæstet av Departementet for Sociale Saker. Statuterne findes gjengit som tillæg til direktionens aarsberetning, s. 18.

Bestyreren av Videnskapsselskapets myntsamling, fhv. overlærer B. Hartmann, fratraadte, paa grund av svigtende helbred, 30. juni 1919. Det blev besluttet at bestyrelsen av myntsamlingen skulde bli overdrat til den nye, endnu ikke ansatte, amanuensis ved Selskapets Oldsaksamling. Foreløbig blev tilsynet med samlingen overtat av Oldsaksamlingens bestyrer. Til overlærer Hartmann, som hadde bestyret myntsamlingen siden 1894, sendte Selskapets direktion en skrivelse med tak for de mange aars dygtige og interesserte arbeide i Videnskapsselskapets tjeneste.

Som amanuensis ved Videnskapsselskapets Oldsaksamling, fra 1. juli 1919, blev, med Kirkedepartementets approbation, ansat student Anathon Bjørn. Anathon Bjørn er født 12. oktober 1897, og tok examen artium 1917. Allerede flere aar før han tok examen artium, begyndte han at studere arkæologi, og har i flere aar deltat i arbeidet i marken for Universitetets Oldsaksamling. I aaret 1917—1918 var han midlertidig ansat som assistent ved Bergens Museums Oldsaksamling. I sidste halvaar av 1918 studerte han arkæologi ved museerne i Stockholm, Upsala, Lund og Kjøbenhavn.

Fra 1. oktober 1919 overtok amanuensis Bjørn, i henhold til direktionens beslutning av 11. juni s. a., som bistilling bestyrelsen av Selskapets myntsamling.

Da konservator dr. Hj. Broch, som siden 1910 hadde været Videnskapsselskapets kasserer, hadde andraget om at bli entlediget fra dette hverv, blev kassererstillingen avertert ledig i oktober 1919. I møte 2. december 1919 besluttet direktionen at ansætte fru Astrid Landmark som selskapets kasserer. Ansættelsen blev 8. december 1919 approbert av fylkesmanden i Sør-

trondelag fylke. Fru Astrid Landmark, f. Steen (gift med Videnskapsselskapets bibliotekar dr. J. D. Landmark, er født 1880, har eksamen ved Kristiania Handelsgymnasium, og har hat flere aars praksis ved forretningskontor i Kristiania.

Efter henstilling av styret for Norske Museers Landsforbund (omtalt i forrige aarsberetning) sendte Videnskapsselskapets direktion, i skrivelse til Kirke- og Undervisningsdepartementet av 27. januar 1919, forslag til ny regulering av løn for selskapets samlingsbestyrere og konservatorer. Da lønsreguleringen for Statens tjenestemænd i 1919 blev utsat, blev heller ikke det av Videnskapsselskapet reiste spørsmaal tat under behandling. I sit andragende av 12. september 1919 om statsbidrag for terminen 1920—1921, uttalte direktionen sit haab om at den forestaaende revision av statstjenestemændenes løn ogsaa vilde medføre lønsforhøielse for Videnskapsselskapets funktionærer.

Fra styret for Norske Museers Landsforbund kom der i juni 1919 forslag om at direktioner for kunst- og kulturhistoriske samlinger, hvor det gjælder besættelse av ledige stillinger som lønnes efter kl. I eller II i forbundets forslag til regulering av museumsmænds lønninger, enten indhenter uttalelse om de forskjellige ansøkeres kvalifikationer hos forbundets styre eller fra en speciel komite nedsat efter samraad med styret. I møte 11. september 1919 fandt selskapets direktion at kunne slutte sig til Landsforbundets styres forslag for sin kulturhistoriske samlings vedkommende.

I skrivelse av 14. juni 1919 meddelte Kirke- og Undervisningsdepartementet at der fra et frivillig kirkelig stiftsmøte for Haalogalands bispedømme (avholdt i Tromsø 25.—27. april 1919) var kommet henstilling om at la gammelt kirkeinventar som nu gjemmes i vore museer, under sakkyndig kontrol tilbakeleveres til vedkommende kirke naar begjæring derom fremkommer. Departementet finder at saadanne ønsker bør imøtekommes under forutsætning av at vedkommende gamle kirkeinventar kan ventes opbevart paa betryggende maate. Da Oldsaksamlingens bestyrer, som maatte uttale sig om spørsmaalet, var fraværende, blev saken utsat. I direktionens møte 21. oktober 1919 meddelte bestyreren, Th. Petersen, at saken vilde bli behandlet samlet av styret for Norske Museers Landsforbund.

Da Videnskapsselskapets repræsentant i styret for *Ivar Aasens Fond* (oprettet 1904, «til aa stydja vitskaplegt arbeid med norsk maal og norske maalføre»), dr. Amund B. Larsen i 1919 traadte ut av styret, besluttet selskapets direktion, efter korrespondanse med formanden for fondets styre, professor Marius Hægstad, at la sig repræsentere av dialektforskeren Jørgen Reitan, besty-

rer av den flytbare fylkesskole i Sortrondelag, f. t. i Stjørna. Jorgen Reitan erklærte sig villig til at paata sig hvervet.

I september 1919 indsendte fylkesskolebestyrer Jorgen Reitan gjennem Videnskapsselskapet andragende om offentlig stipendium som kunde sætte ham istand til at ofre sig for studiet av trondske dialekter og trondsk folketradition. Som bilag til andragendet fulgte uttalelser fra sprogforskerne cand. theol. Hans Ross, dr. Amund B. Larsen og professorerne Magnus Olsen og Knut Liestol. Videnskapsselskapets direktion sluttet sig fuldt ut til hvad der av disse videnskapsmænd var uttalt om Jorgen Reitans forskerarbeide, og foreslog at saken maatte ordnes, som av Reitan antydet, saaledes at han blev knyttet til Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab som stipendiat i forskning av trondsk folkesprog og folketradition. Videnskapsselskapets direktion tænkte sig den eventuelle ordning saaledes, at stipendiet av Staten blev utbetalt gjennem Selskapet, at Selskapet saaledes skulde tjene som formidlende og kontrolerende, og at Selskapet skulde paata sig at opbevare det indsamlede videnskabelige materiale indtil der ved oprettelse av et centralinstitut for norsk sprogforskning blev truffet anden bestemmelse.

Fra Kildeskriftkommissionen fik Videnskapsselskapet i skrivelse av 2. juni 1919, anmodning om at utgi de endnu ikke trykte hefter av *Gerhard Schonings Reiser i Norge 1773—1775* med tilhorende tegninger m. v., og tillike at ta med de karter og tegninger som horer til de fem forste hefter, men som blev utelatt i Selskapets utgave i 1910. Videnskapsselskapets direktion fandt det i 1910 nodvendig at begrænse sin publikation til den del av Schonings arbeide som behandler Trondelagen. De hefter som endnu ikke er utgit, behandler Gudbrandsdalen, Hedemarken, og bygder paa Romerike. Til Kildeskriftkommissionens henstilling svarte Videnskapsselskapets direktion at Selskapet gjerne vilde paata sig at utgi det interessante arbeide, men at det for nærværende savnet midler til at sætte trykningen i gang. Efter at ha faat Schonings manuskript utlaant fra Det Kongelige Bibliotek i Kjobenhavn, sendte direktionen ved aarets utgang andragende om ekstraordinært statsbidrag til at dække trykningsomkostningene, som blev anslaat til omkr. 20,000 kr. I andragendet henledet direktionen opmerksomheten paa at man 3. mai 1922 vilde kunne feire 200-aarsdagen for Gerhard Schonings fodsel.

Fra riksarkivar Koren var der i februar kommet foresporsel om Videnskapsselskapet vilde avstaa til statsarkivene i Kristiania en del av Mskr. nr. 7 (4to) i Chr. Hammers samling, tingbok for Tonsberg og Skiens lagdomme 1659—1661. I mote 25. mars 1919

fandt direktionen, idet den sluttet sig til en uttalelse av selskapets bibliotekar, dr. Landmark, at selskapet, ifølge Hammers testament, ikke har ret til at overdra nogen del av manuskriptet til andre institutioner.

En forespørsel av 10. mai 1919 fra fhv. sogneprest B. W. Krogh om Videnskapsselskapet skulde ville kjøpe ekspeditionschef I. C. Kroghs boksamling, fandt direktionen efter nærmere undersøkelse at maatte besvare med avslag.

Forespørsel av 15. oktober 1919 fra Kristiania Haandverks- og Industriforening om foreningen kunde faa utlaant gamle laugsgjenstande som findes i Videnskapsselskapets museum, til en utstilling i november 1919, blev oversendt til Oldsaksamlingens bestyrer til besvarelse og videre forføining.

Fra The Secretary of *The Royal Society, London*, fik Videnskapsselskapet, i skrivelse av 24. juni 1919, meddelelse om paatænkt fremtidig ordning av *The International Catalogue of Scientific Literature*. Da The Royal Society ikke længer kunde paata sig det hele finansielle ansvar, var det nu forutsætningen at de forskjellige videnskabelige institutioner som hadde interesse av utgivelsen, skulde træde støttende til. Direktionen besluttet at søke raad og nærmere oplysninger om saken hos Universitetets bibliotekar.

Et forslag fra mineralsamlingens bestyrer, direktør SCHULZ, om godtgjørelse til docent HOLTEDAHL (Universitetets palæontologiske Museum) for bearbeidelse av materiale indsamlet fra Spitsbergen, av midler indsparet av samlingens annuer, blev vedtat i direktionsmøte 21. oktober 1919.

Efter henstilling fra skoledirektør KARL AAS besluttet direktionen, i møte 2. december 1919, at støtte et eventuelt andragende om henlæggelse av den paatænkte Norges Lærerhøiskole til Trondhjem, ved erklæring om at Videnskapsselskapets institutioner vilde stille sig velvillig likeoverfor lærerhøiskolen, om den blev henlagt til Trondhjem, og at Selskapets samlinger og bibliotek vilde staa aapne for lærerhøiskolens elever under deres studietid.

Ved skrivelse av 23. september 1919 fik Videnskapsselskapets direktion meddelelse om at præparanter, vaktmestre, laboranter og funktionærer i lignende stilling ved landets videnskabelige institutioner hadde dannet en landsforening til fremme av sine interesser, og at der av landsforeningen var indsendt andragende om aarlig statsbevilgning av et beløp til stipendier for nævnte funktionærer. Videnskapsselskapets direktion sluttet sig fuldt ut til hvad der i andragendet var anført om betydningen av at disse funktionærer fik anledning til at gjøre studier ved andre museer end det hvor de var ansat, og gav andragendet sin anbefaling.

I direktionens møte 11. september 1919 blev det vedtat at hver av samlingsbestyrerne faar telefon paa sit kontor, og at vaktmesterens telefon flyttes ind i hans leilighet.

I direktionens møte 21. oktober 1919 blev det besluttet at Selskapet av Det Norske Luxkompani skulde kjøpe et rengjøringsapparat til 300 kr.

Ved skrivelse av 30. juni 1919 tilbød cand. ULRIK SVERDRUP, Kristiania, Videnskapsselskapet som gave en træplate med utskaaret hjortehode med det naturlige horn av en bekjendt tam hjort fra slutningen av det 17de aarhundrede. Hornet har 15 takker. Under hjortehodet staar initialene P. C. S. B. (Peder Christoffers Søn Broch) og M. P. D. F. (Maren Peders Datter Falck) og aarstallet 1690.

Det fortælles at foged Peder Broch og hans hustru Maren Falck (som i tidligere egteskap var mor til Peter Dass) hadde en tam hjort paa gaarden. En dag hadde barnepiken sat deres lille datter Anne, som bare var nogen dage gammel, paa gaardspladsen og var selv gaat bort. Mens hun var borte, kom hjorten og snuste paa barnet. Da barnet skrek, blev hjorten skræmt og sprang til skogs. Men dens horn var blit viklet ind i barnets klær, saa den bar hende med sig paa hodet. Da gaardens folk kom efter den, fandt de barnet sittende uskadt paa marken, og hjorten staaende ved siden av. Da hjorten døde, blev hornene sat paa en utskaaret tavle paa et hode av træ, som Anne Broch fik i bryllupsgave da hun 1690 blev gift med lagmand i Nordland, Peder Lorentzen Angell. Hornene gik i arv til deres datter Margrete, som blev gift med Jørgen Andersen Sverdrup paa Nord-Herø, og har siden tilhørt familien Sverdrup.

I aarets løp sendte Videnskapsselskapet lykønskning til flere utenlandske forbindelser, saaledes til *Die Altertumsgesellschaft Prussia*, Königsberg, til dets 75-aars-jubilæum 20. oktober 1919.

Likesaa sendte Videnskapsselskapets direktion lykønskning til professor SVANTE ARRHENIUS, Stockholm, til hans 60-aarsdag 19. februar 1919.

I selskapets generalforsamling, som av forskjellige grunde maatte utsættes til 10. december 1919, blev selskapets præses, overlærer SOMMERFELT, hvis tur det var til at træde ut, gjenvalgt. Likesaa blev justitiarius BEICHMANN gjenvalgt som medlem av direktionen. Da skolebestyrer FOYN, som hadde været medlem av direktionen siden 31. oktober 1913 og vicepræses siden 30. oktober 1914, frabad sig gjenvalg, blev konservator NORDGAARD, bestyrer av selskapets zoologiske samlinger, valgt til vicepræses, og som nyt medlem av direktionen blev valgt grosserer AXEL BUCH.

Til revisorer blev valgt overlærer Johan Pedersen og overlærer O. Juel.

Antallet av betalende medlemmer holdt sig omtrent uforan-

dret. Ved aarets utgang hadde selskapet ialt 51 medlemmer som hadde betalt 100 kr. en gang for alle, og 274 medlemmer som betaler aarskontingent. Av disse var 99 optat for utgangen av 1903. Av de øvrige 175 (indmeldt efter ændringen av Videnskapsselskapets statuter stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904) var 17 utenbys.

Videnskapsselskapets kapitalformue beløp sig ved utgangen av 1919 til kr. 364,891.47. Hertil kommer forskudsfondet, rektor Lossius og hustrus legat, 5000 kr., som fremdeles er tat til indtægt i kasseregnskapet, og baatbygningsfondet (dr. Lysholms gave 10,000 kr. og grosserer Dyre Halses gave 1000 kr.) som er stillet til raadighet for Trondhjems Biologiske Station.

Med hensyn til Videnskapsselskapets indtægter og utgifter i 1919 og status for selskapets legater og fonds, henvises til omstaaende utdrag av regnskapene.

I direktionen for

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)

Trondhjem i april 1921.

Axel Sommerfelt. O. Nordgård. Alfr. Getz. Axel Buch.

Halfdan Bryn. Andr. Berg. Sem Sæland.

Carl Gundersen.

Utdrag

av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs (Trondhjems Museums) Regnskap for 1919.

Indtægt:

1. Beholdning (deri iberegnet Trondhjems Brændevinssamlags bidrag fra 1916)			kr.	9,873.28
2. Hans Majestæt Kongens bidrag			«	400.00
3. Statskassens bidrag:				
2. halvdel 1918—1919	kr.	15,000.00		
1. halvdel 1919—1920	«	17,900.00		
			«	32,900.00
4. Trondhjems Sparebanks bidrag:				
a. Ordinært driftstilskud	kr.	4,000.00		
b. Rentefrihet av pantelaan	«	2,788.50		
c. Ekstraordinært bidrag til arkæologiske undersøkelser	«	1,000.00		
			«	7,788.50
5. Trondhjems kommunes bidrag:				
a. Vedlikehold av bygninger, frafaldne avgifter	kr.	1,425.44		
b. Drift av lys- og varmeanlæg	«	5,930.93		
c. Bidrag til selskapets drift — 2. halvdel 1918—1919	«	3,000.00		
d. Bidrag til selskapets drift 1919	«	6,000.00		
			«	16,356.37
6. Renter i 1919:				
a. $^2/_3$ av Hammers legats utbytte	kr.	4,952.58		
b. $^5/_6$ av Poulssons —«—	«	1,554.45		
c. Aas og hustrus —«—	«	647.42		
d. Benneches —«—	«	912.71		
e. $^5/_6$ av Jenssens —«—	«	1,145.83		
f. $^4/_5$ av Det Trondhjemske Gavefonds utbytte	«	758.16		
g. $^1/_3$ av Lundgreens legats utbytte	«	883.33		
h. $^4/_5$ av frøknerne Kristine og Laura Hansens legats utbytte (1918 og 1919)	«	1,382.70		
Overføres	kr.	12,237.18	kr.	67,318.15

	Overfort	kr. 12,237.18	kr. 67,318.15
i. Videnskapsselsk. byggefond	. . «	1,297.04	
k. Baatbygningsfondet (dr. Lysholms og grosserer Dyre Halses gaver)		605.00	
l. Av kassebeholdning i Trondhjems Sparebank	«	55.06	
			14,194.28
7. Utbytte av Den Hjelmstjerne Rosencroneske Stiftelse			2,587.73
8. Gaver:			
a. Justitiarius Beichmanns gave	kr.	1,000.00	
b. Dr. Lysholms bidrag til plancher	«	2,621.40	
		«	3,621.40
9. Medlemskontingent:			
a. 101 medlemmer à 4 kr.	kr.	404.00	
b. 169 medlemmer à 5 kr.	«	845.00	
c. 2 nye medlemmer (100 kr. en gang for alle)	«	200.00	
		«	1,449.00
10. Indtægt av utleie av tomt		«	1,350.00
11. Entré		«	361.24
12. Leieindtægt av Kalvskindsgaten 1 a		«	384.00
13. a. Tilbakeholdt til pensionsindskud	kr.	1,751.33	
b. Kasselaan	«	8,564.03	
		«	10,315.36
		Kr.	101,581.16

Utgift:

1. Lonninger:			
a. Oldsaksamlingens bestyrer (anc. fra 1900)	kr	5,600.00	
b. Fugle-, fisk- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. 1900). . . .	«	5,600.00	
c. Pattedyr- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. 8/2 1910). . . .	«	4,758.90	
d. Botanisk samlings bestyrer (anc. 1/9 1913)	«	4,133.33	
e. Bibliotekaren (anc. 1/7 1911).	«	4,400.00	
f. Amanuensis ved Oldsaksamlingen (anc. 1/7 1919)	«	1,300.00	
	Overføres	kr. 25,792.23	

		Overført kr. 25,792.23	
g. Myntsamlingens bestyrer		« 375.00	
h. Mineralsamlingens bestyrer		« 500.00	
i. Bibliotekassistent (anc. 1/2 1899)		« 2,700.00	
k. Zoologisk samlings præparant (anc. 1/3 1904)		« 2,400.00	
l. Oldsaksamlingens præparant (anc. 28/5 1911)		« 2,100.00	
m. Vaktmesteren (anc. 8/5 1913)....		« 2,293.33	
n. Kassereren		« 800.00	
o. Sekretæren		« 700.00	
p. Revisorerne		« 100.00	
			kr. 37,760.56
2. Pensioner:			
a. Fhv. vaktmester Nielsen		kr. 500.00	
b. Fhv. præparant Dircks sen.......		« 500.00	
			« 1,000.00
3. Samlinger:			
a. Oldsaksamlingen		kr. 3,149.02	
b. Myntsamlingen		« 65.48	
c. De zoologiske samlinger:			
1. Samlingens ordinære drift	kr. 769.11		
2. Undersøkelser	« 1,000.00		
		« 1,769.11	
d. Den botaniske samling:			
1. Samlingens ordinære drift	kr. 642.87		
2. Kontorhold for bestyreren	« 500.00		
		« 1,142.87	
e. Biblioteket		« 2,543.04	
			« 8,669.52
4. Stipendier			« 1,400.00
5. Utgivelse av Skrifter			« 17,324.77
6. Utgifter som bæres av Trondhjems kommune:			
a. Vedlikehold av bygninger, skatter etc.		kr. 1,425.44	
b. Drift av lys- og varmeanlæg....		« 5,930.93	
			« 7,356.37
7. Renter av pantelaan i Videnskapsselskapets bygning			« 4,396.43
8. Utgifter av Kalvskindsgaten 1 a			« 211.68
9. Opsyn i samlingene			« 719.25
			Overføres kr. 78,838.58

	Overført			kr. 78,838.58
10.	Renhold			« 762.35
11.	Telefon			« 498.00
12.	Utgifter til det ildfaste bibliotekrum			« 2,502.50
13.	Tilfældige utgifter			« 2,478.63
14.	Rentefrihet for Trondhjems biologiske Station			« 605.00
15.	Overført til Det Trondhjemske Gavefond 2 livsvarige medlemmers kontingent			« 200.00
16.	Overført til Videnskapsselskapets Byggefond			« 1,297.04
17.	Beholdning:			
	a. Restancer:			
	1. Tomteleie	kr. 125.00		
	2. Medlemskontingent	« 3,506.00		
	3. Renter	« 3,526.41		
	4. Trondhjems Brændevinssamlags bidrag for 1916	« 6,000.00		
			kr. 13,157.41	
	b. Indestaaende i Trondhjems Sparebank		« 1,241.65	
				« 14,399.06
				Kr. 101,581.16

Oversigt

over status for Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs legater og fonds pr. 31. december 1919.

1. Hammers legat:		
Beholdning fra 1918	kr. 136,568.30	
Av renterne i 1919 oplagt 1/3	« 2,476.29	
		kr. 139,044.59
2. Poulssons legat:		
Beholdning fra 1918	kr. 34,790.62	
Av renterne i 1919 oplagt 1/6	« 310.90	
		« 35,101.52
3. Aas og hustrus legat		« 12,000.00
4. Benneches legat (H. A. Benneches stipendiefond)		« 20,000.00
5. a. Konsul Anton Mathias Jenssens legat		« 25,000.00
b. Jenssens legats akkumulationsfond:		
Beholdning fra 1918	kr. 2,785.34	
Renter i 1919	« 149.37	
Overfort 1/6 av Jenssens legats renter 1919	« 229.17	
		« 3,163.88
6. Det Trondhjemske Gavefond:		
Beholdning fra 1918	kr. 18,373.16	
Kontingent fra 3 livsvarige medl.	« 300.00	
Av renterne i 1919 oplagt 1/5	« 189.54	
		« 18,862.70
7. a. Grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat		« 50,000.00
b. Lundgreens legats akkumulationsfond:		
Beholdning fra 1918	kr. 7,844.30	
Renter i 1919	« 414.29	
Overfort 2/3 av Lundgreens legats renter 1919	« 1,766.67	
		« 10,025.26
8. a. Froknerne Kristine og Laura Hansens legat		« 25,000.00

Overføres kr. 338,197.95

Overfort kr. 338,197.95

b. Kristine og Laura Hansens legats akkumulationsfond:
Overfort 1/5 av hovedfondets renter 1918 og 1919 .... « 345.66

9. Videnskapsselskapets byggefond:
Beholdning fra 1918 .... kr. 25,050.82
Renter i 1919 (T.hjems Sparebank) « 1,297.04
« 26,347.86

Kr. 364,891.47

Hertil kommer:

10. Rektor Lossius og hustrus fond (Forskudsfondet) tilgode av Selskapets kasse .... kr. 5,000.00

11. Baatbygningsfondet (ydet Trondhjems biologiske station som rentefrit laan):
a. Dr. Bjarne Lysholms gave .... kr. 10,000.00
b. Grosserer Dyre Halses gave.... « 1,000.00
« 11,000.00

Kr. 16,000.00

Statuter for frøknerne Kristine og Laura Hansens legat til støtte for videnskabelig arbeide.

(Vedtat av Videnskapsselskapets generalforsamling 8. april 1919 og stadfæstet av Departementet for Sociale Saker i oktober 1919).

1. Frøknerne Kristine og Laura Hansens legat, hvis grundfond beløper sig til kr. 25,000.00 — fem og tyve tusen kroner —, tilhører Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum), og bestyres av Videnskapsselskapets direktion.
2. Legatet skal, med den tilvekst det i tidens løp faar, utgjøre en urørlig kapital, hvorav intet kan bli tat til laans til dækkelse av løpende utgifter. Kapitalen skal anbringes paa saadan maate som for offentlige stiftelsers midler er eller blir bestemt.
3. Legatets formaal er at støtte det videnskabelige arbeide ved Videnskapsselskapet.

   Av hvert aars renter anvendes $^4/_5$ — fire femtedele — til videnskabelige undersøkelser eller utgivelsen av videnskabelige arbeider. Beløpet bør som regel hver gang disponeres samlet. $^1/_5$ — en femtedel — av renterne henlægges til et akkumulationsfond, som oppebærer renterne av sin egen kapital. Hver gang dette akkumulationsfond har naadd et beløp av kr. 5000.00 — fem tusen kroner —, blir kr. 5000.00 derav at overføre til legatets kapital.
4. Regnskapet over legatet blir for hvert aar, inden paafølgende februar maaneds utgang, at indsende gjennem Stiftsdirektionen i Nidaros bispedømme til Kirke- og Undervisningsdepartementet til revision og decision.

   Ogsaa forøvrig er legatet undergit den for offentlige legater og stiftelser til enhver tid anordnede kontrol.

I direktionen for

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)

Trondhjem 8. april 1919.

Axel Sommerfelt. Foyn. Andr. Berg. O. Nordgård.

Beichmann. Alfred Getz.

Vedtat.

Trondhjem 1. august 1919.

Laura Hansen.

Oldsaksamlingen.

(Bestyrer: TH. PETERSEN).

Oldsaksamlingen har i 1919 hat en tilvekst av 148 nummere (katal. nr. 11953—12100).

Herav falder 88 nummere paa stenalderen. En større del av tilveksten fra denne periode bestaar som vanlig av fund fra bopladsene i Romsdalen og Nordmøre, hvorav enkelte repræsenterer nye lokaliteter. Saaledes har ogsaa iaar omraadet Tornes—Havnnes i Frænen ydet en række nye fund, deriblandt en vakker tyknakket flintøks av sen type. Fra bopladsen paa Eikrem, Gossa, Aukra pgd., har gaardbruker Jonas Eikrem indsendt flere nye samlinger, hvorav adskillig er av betydelig interesse. Denne boplads viser mere og mere en karakter ganske overensstemmende med den nedre boplads paa Allanenget (III—IV), Kristiansund, og begge disse pladse kan derfor antages at være nogenlunde samtidige. Forhaabentlig vil der til sommeren bli anledning til at foreta systematiske utgravninger paa Eikrembopladsen. En ny «flintplads» av ældre stenalders karakter er opdaget paa Eidem i indre Frænen. Efter H. Kaldhols maalinger ligger denne plads i en høide over havet av 25,2—31,2 m., og tapesnivaaet antages her at ligge ca. 16,7 m. over tangranden. Nye fund er indkommen fra den bekjendte boplads paa Draget, Bolsøy. Ved Kristiansund har lektor A. *Nummedal* fundet to nye bopladse, den ene ved Gomalandets vanddam, den anden ute ved Dunkersundet mellem Gomalandet og den lille ø Skorpen. Den sidste plads er av særlig interesse, fordi den har ydet flere typiske eksemplarer av de saakaldte haandtakskjerner eller kjølformede skrapere («grattoirs carénés»), om man tør kalde dem saa. De er gjennemgaaende smaa og synes bestemt at maatte opfattes som særskilte redskaper, vel nærmest skrapere. Fra en mængde lokaliteter omkring det indre av Hemnefjorden og det indenfor denne liggende Rovatn har lærer Elias Moe indsendt en række flintfund opsamlet av hans elever. De fleste av disse fund indeholder endnu væsentlig kun arbeidsavfald, og ingen av dem synes at naa op til ældre nordisk stenalder, men tilsammenlagt avgir de bevis paa at disse trakter maa ha været ganske tæt

befolket i stenalderen, hvad man efter naturforholdene ogsaa kunde vente. Fra en undersøkelsesreise langs Fosenkysten helt op til Flatanger har amanuensis *A. Bjørn* indbragt en række flint- og skiferfund dels fra tidligere kjendte lokaliteter, dels fra nye. Fra Vaagsmyr, Nærøy, har kommandersersjant *H. Stene* indsendt et større brudstykke av en stor og smuk sigdformet sag av flint. Disse redskaper er særdeles sjeldne her nordenfjelds. Fra en tidligere kjendt boplads paa Selnes i Lensviken er av gaardbruker *Johan A. Selnes* indbragt en række nye fund, deriblandt to hakker av sten med skafthul. Paa denne boplads, som ligger et stykke inde ved Trondhjemsfjorden, har tilgangen paa raaflint vistnok været sparsom, hvorfor mørk, blaaagtig kvarts sees at ha været anvendt i stor utstrækning. Av denne stenart foreligger der saaledes flere store og vakre skiver samt en spydspids eller tveegget dolk med bred basis. Forhaabentlig vil der bli anledning til at foreta systematiske undersøkelser paa denne plads. Fra Haarsaaker i Stadsbygden, noget længere inde ved Trondhjemsfjorden, er indkommen to tyknakkede økser av sten. To lignende økser er fundet paa Flottan, Singsaas, den ene like ved en gammel færdselsvei, den anden et litet stykke derfra, og indsendt som gave fra gaardbruker *Einar Flottum*. Av fund fra Indherred kan nævnes en liten tyknakket og tveregget skiferøks fra Holme, Verdalen, hvorfra man tidligere har en spidsnakket, slepen trindøks, samt en skafthuløks fra Vikran, Stod.

Fra ingeniør *K. Lund* har samlingen mottat som gave to av kunstmaleren *Mikael Hol* i olje utførte malerier av hellemalningerne paa Hindhammer, Tingvoll.

Broncealderen er øket med et enkelt, men meget værdifuldt nummer. Det er en halsring av bronce av typen S. Müller, Broncealderen, fig. 412, og den blev fundet i 1918 ved gravningsarbeide for Dovrebanen paa gaarden Brudal i Kvikne. Stykket laa i en dybde av ca. 0,6 m. i kanten av en gammel bygdevei mellem Kvikne og Rennebu, og findestedet ligger kun ca. 100 m. fra grænsen mot Sørtrøndelagen. En eftergravning bragte intet yderligere for dagen. Fundet maa dog ganske sikkert opfattes som et markfund og ikke som noget gravfund, og det slutter sig organisk til de nærliggende bekjendte yngre broncealders depot- eller votivfund fra Gunnesøy i Rennebu og Stavaa i Opdal. Av denne grund søkte man Universitetets Oldsaksamling, i hvis distrikt fundet var blit gjort, om tilladelse til at ringen maatte overdrages Trondhjems Museums oldsaksamling, hvortil den var blit indsendt gjennem avdelingsingeniør *P. Sommerschild*, og ved professor dr. A. W. *Brøggers* velvilje blev andragendet indvilget.

Til ældre jernalder kan henføres 4 nummere, hvorav et enkelt frembyr særlig interesse ved sin lokalitet. Det er en ildslagningssten av kvarts fundet i en liten gravhaug paa Kvebrenna,

part av Kvelien i Nordli. Paa Kvebrenna og nabogaarden Vestgaard er en av de faa gravsamlinger man kjender i Lierne, og fundet er et interessant vidnesbyrd om en tidlig bosætning i dette avsidesliggende grænsedistrikt. Man har dog ogsaa oplysninger herfra om fund av skifersaker, men ingen av disse er hittil tat vare paa.

12 nummere falder paa yngre jernalder. Av disse kan særlig fremhæves en vakker broncenøkel fra Klebu i Stod av typen R. 454. Stykket tilhører dog et ældre utviklingstrin end typeeksemplaret og turde maaske snarest være at henføre til yngre folkevandringstid. Nøklen er indsendt som gave fra gaardbruker *Albert Klæbu*.

Til forhistorisk tid maa ogsaa henføres et merkelig fund fra Trondhjems by. Under arbeidet med jernbanelegemets utvidelse ved Skansen station støtte man nemlig i en skjæring ved de gamle fæstningsvolde paa tre ganske vel konserverte menneskelige kranier med endel andre skeletrester indleiret i gruset i en dybde av 2,5 m. under den oprindelige jordflate. Da de over skeletterne leirede horisontale gruslag, som bestod av fløer av grovere og finere elvegrus, var ubrutt, er det udelukket at man her har med grave at gjøre. Forholdet maa vel nærmest forklares saaledes at disse mennesker er forulykket under et elvebrudd i en meget fjern fortid (stenalder eller ældre broncealder?), da Nidelven, som man antar, hadde sit utløp tvert over det nuværende Nidareid. Herfor kunde ogsaa den omstændighet tale at resterne av alle tre skeletter fandtes i en flø av grovt elvegrus. Høiden over havet var 6 m. Der blev tat fotografier av findestedet, men platerne gik desværre tilgrunde ved branden sommeren 1918 i fotograf Schrøders atelier.

Av den middelalderske og efterreformatoriske tilvekst paa 28 nummere skal fremhæves stenkorset fra Røl, Inderøy (cfr. N. Nicolaysen, Norske fornlevninger s. 642), som velvilligst er deponeret i vor samling av Bergens Museums antikvariske avdeling ved professor dr. *H. Shetelig*. En række efterreformatoriske kirkeinventarsaker fra Leinstranden kirke er deponeret av Leinstranden kirketilsyn.

For 15 nummeres vedkommende kan tiden ikke nærmere bestemmes.

Til utgravninger og undersøkelser hadde Trondhjems sparebank velvilligst bevilget kr. 1,000.00 som tillæg til Selskapets ordinære bidrag. Desværre hindret det vedvarende regnveir utover sommeren og høsten konservator i at følge det program som var lagt for aarets arbeider i marken, saa de fleste utgravninger maatte utsættes til det følgende aar. Reiseundersøkelser i forbindelse med mindre gravninger blev dog foretat i Romsdalen, Stjørdalen, Stod, Snaasa, Overhalla, Kolvereid og Verran. Av nye fund av faste fornlevninger kan særskilt fremhæves en

helleristning fra broncealderen paa gaarden Graabrek i Stjordalen, ca. 2 km. nord for Stjordalen station. Ristningen findes paa den sydvestre side av en liten bergknat som stikker op i gaardens indmark straks ovenfor jernbanelinjen. Den var tidligere dækket av jord og grus, men kom for dagen under arbeidet med at fjerne berget, som ligger meget generende til for jordens utnyttelse. Desværre var allerede da noget, men neppe meget av ristningen bortmineret. Fundet blev indberettet til museet, som straks lot ristningen opmaale og fotografere, likesom den ogsaa blev fuldstændig avtegnet paa kalkerpapir. Ristningen bestaar som vanlig i broncealderen av skibsfigurer, stiliserte dyr (heste?), solsymboler, en menneskefigur m. m. To av skibene er placert under hvert sit solsymbol. Av særlig interesse er ristningens ringe hoide over havet, kun 14,96 m. Den er saavidt vites den lavest beliggende helleristning som endnu kjendes i Trondelagen. Desværre lar det sig ikke gjore at bevare denne ristning in situ, hvad man oprindelig hadde haabet, men da stenen, hvorpaa den er anbragt, med nogenlunde lethet lar sig kile ut, vil den bli fort til museet og opstillet i haven. Graabrekristningen vil senere bli publicert sammen med de tidligere nyfundne ristninger paa Fordal, Hegre og Evenhus, Frosta.

Som foran nævnt har amanuensis *A. Bjorn* foretat undersokelser i Fosendistrikterne fra Hemne og nordover til Flatanger. Men ogsaa hans reiser maatte avbrytes paa grund av stadig uveir og den tidlig indtrædende vinter.

I aarets lop har samlingen ved utlaan av gjenstande deltat i Trondhjems Kunstindustrimuseums utstilling av ældre trondersk keramik, i Norsk Folkemuseums utstilling av kirkelige paramenter og i samme museums utstilling av laugsgjenstande. De bedste stykker av den utstillede keramik blev senere nedsendt til Kristiania Kunstindustrimuseum for at utstilles der.

Med bidrag av Selskapet deltok konservator i det nordiske arkæologmote i Kjobenhavn, som blev avholdt i juli maaned, og gav i et foredrag meddelelser om stenalderen i det nordenfjeldske Norge. Foredraget vil i noget utvidet form bli trykt i motets beretning. — Paa et i Trondhjem i august avholdt lærerkursus holdt konservator et foredrag om helleristninger og tre foredrag om Trondelagen i forhistorisk tid med demonstrationer i samlingen.

Efter indbydelse er samlingen besokt av Sortrondelagens Fylkesting under omvisning av konservator.

Paa grund av elektricitetsverkets indskrænkede drift har de elektriske ovne i vinter ikke funktionert i tilstrækkelig grad, saa man av hensyn til den lave temperatur kun har hat anledning til at utfore mindre omordningsarbeider. Ved præparant Rythers langvarige sygdom har præpareringen navnlig av jernsaker ogsaa staat i stampe.

Fra 1/7 1919 blev student *Anathon Bjørn* ansat som amanuensis ved oldsaksamlingen.

Følgende har i det forløpne aar tilstillet samlingen gaver:

Gaardbruker *Martinus Draget*, Bolsøy: Diverse fund fra en stenalders boplads.

Distriktslæge *O. Knutsson*, Stjørdalen: Skiferkniv fra Vatsdalen, Hitra.

Gaardbruker *Jonas Eikrem*, Aukra: Diverse fund fra en stenalders boplads.

Gaardbruker *Sivert Grytdal*, Singsaas: Skafthuløks av sten.

Gaardbruker *Adolf Lieberg*, Solemsmoen, Harran: Økseblad fra vikingetiden.

Distriktslæge *G. Bock*, Vestnes: Kar av klebersten fra ældre jernalder, fundet paa Vaagstranden, Veøy.

Kommandersersjant *H. Stene*, Vaagsmyr, Nærøy: Sag av flint.

Lektor *A. Nummedal*, Kristiansund: Fund fra stenalders bopladse paa Gomalandet ved Kristiansund.

Gaardbruker *Jens Hafella*, Haarsaaker, Stadsbygden: 2 økser av sten.

Fabrikeier *P. Bjerve*, Graabrek, Stjørdalen: Brudstykke av en hakke av sten.

Universitetets Oldsaksamling, Kristiania: Halsring av bronce fra Brudal, Kvikne.

Fhv. vaktmester *A. Nielsen*, Trondhjem: En gammel lysesaks.

Gaardbruker *Johs. O. Holme*, Verdalen: Øks av skifer.

Gaardbruker *Grønseth*, Kristiansund: Fund fra stenalders boplads paa Gomalandet.

Lærer *Elias Moe*, Kirksæterøren, Hemne: Fund fra stenalders bopladse ved Rovatnet og Hemnefjorden.

Oberstløitnant *B. Eriksen*, Hasselviken: Sverd fra vikingetiden.

Gaardbruker *Oliver Alstad*, Skatval: Somglatter (?) av sten.

Sogneprest *O. Traasdahl*, Ørlandet: Søkk av klebersten, harpunspids av sten fra Vernes, Agdenes.

Gaardbruker *Haagen Vikran*, Stod: Skafthuløks av sten.

Gaardbruker *Ananias Halset*, Stod: Ornamenteret sideplate av elghorn til bitsel. 18. aarh.

Gaardbruker *Konrad Knedal*, Stod: Økseblad fra vikingetiden.

Gaardbruker *Ole Haugtro*, Troa, Stod: Sverd og celt av jern fra vikingetiden.

Gaardbruker *Einar Hermstad*, Hegre: Middelalderske fund fra hustomter paa Hemre, Hegre.

Lensmand *E. Hole*, Aukra: Hængesmykke av skifer.

Gaardbruker *Per Geilvold*, Ørlandet: Skafthuløks av sten.

Lærer *H. Kaldhol*, Gjermundnes, Vestnes: Mosaikperle av glas fra yngre jernalder.

Antikvitetshandler *O. Bangfil*, Trondhjem: Et gammelt strykjern.

Gaardbruker A. *Klæbu*, Stod: Bronceknokel fra yngre jernalder, ildslagningsten av kvarts.

Gaardbruker *Alfred Tonnelstrand*, Bjugn: Skiferspids, flintfund fra stenalders boplads.

Gaardbruker *Hans Lauvstrand*, *Stoksund:* Hængesmykke av skifer, flint- og skiferfund fra stenalders boplads.

Smaabruker *Nikolai Blika*, Gronvollan, Stoksund: Ufuldstændig kniv av sandsten.

Gaardbruker *Johan Herfjord*, Stoksund: Bryneformet redskap av skifer.

Gaardbruker *Martinus Herfjord*, Stoksund: Liten bolle av klebersten.

Gaardbruker *Marginon Herfjord*, Stoksund: Mosaikperle av glas.

Den katolske mission i Trondhjem ved pastor *C. Riesterer:* 4 ældre helgenfigurer fra Jesu Hjertes kirke.

Smaabruker *Lorenius Skjæran*, Frosta: Celt fra ældre jernalder fundet paa Revlan, Frosta.

Ingenior *K. Lund*, Trondhjem: 2 oljemalte gjengivelser ved kunstmaler Mikael Hol av hellemalningerne paa Hindhammer, Tingvoll.

Gaardbruker *Einar Flottum*, Singsaas: 2 okser av sten.

Dr. *H. Reusch*, Kristiania: Stykke av kleberstens gryte fundet i en myr paa Rosten, Tilder.

Fosna Maallag ved agent *O. Hagen*, Kristiansund: Nostvetoks fra Omsund, Bremsnes.

Ordforer *Sivert Ødegaard*, Lesund, Aure: Flintoks.

Trondhjems Stadsingeniorkontor ved ingenior *K. J. Bockman:* Kanonkugle av jern fundet ved Marinevoll.

Oberstloitnant *F. Wille*, Trondhjem: En empirestol.

Kæmner *A. L. Kringstad*, Molde: Træsnit av Trondhjem fra 1855.

Arkitekt *P. Digre*, Trondhjem: 3 kopier av dyrefigurer skaaret i en bjelke i Floan kirke, Skatval.

Mynt- og Medaljesamlingen.

(Bestyrer: A. Bjørn).

Samlingens mangeaarige bestyrer overlærer B. Hartmann fratraadte i juni. Som ny bestyrer blev fra 1. oktober ansat amanuensis ved oldsaksamlingen Anathon Bjørn. Da samlingen saaledes saa længe har været uten bestyrer, har tilveksten i 1919 været mindre end sedvanlig. Ved kjøp og gaver er beholdningen øket med 2 medaljer, 8 sølvmynter, 1 kobbermynt og desuten 34 dubletter.

Den hele beholdning er nu 17708, hvorav 1470 medaljer, 15622 mynter, 413 pengesedler og 203 tegn og jetons.

Blandt det nyerhvervede skal særlig fremhæves mindemedaljen i tin over Karen Suhm, f. Angell, † 1788. Av denne medalje hadde samlingen tidligere kun et galvanoplastisk avtryk.

Noget myntfund er ikke gjort iaar. Det kan dog nævnes at der ved gravning ved Domkirkens kongeindgang blev fundet en korshvid for Kristoffer av Bayern.

I aarets løp har samlingen mottat gaver fra følgende:

Skolebestyrer Joh. Lyng, Trondhjem, en norsk rigsbankdaler fra 1814.

Snekker Hans Vold, Frosta, 1/16 rigsdaler av sølv fra 1667.

Frk. Olga Hagen, Trondhjem, tre nyere tyske mynter.

Urmaker Carl Hoff, Trondhjem, tre nyere større medaljer.

Grosserer Chr. Thaulow, Trondhjem, tre banknoter fra 1788—1815.

Smed Nielsen, Trondhjem, 13 nyere mynter.

H. E. Sundrønningen, Aalen, danske 3 skilling fra 1668.

Fru Adolfine Daae, Singsaker, 18 norske, danske og tyske sølvmynter fra 1624—1796 og tre svenske kobbermynter fra Carl XV's tid.

Martin Øien, Trondhjem, en argentinsk pengeseddel.

Den botaniske samling.

(Bestyrer: HENRIK PRINTZ).

Under indsamling av materiale til en undersøkelse over den fastsittende algevegetation i Trondhjemsfjorden og de almindeligste arters aarlige tilvekst nær dybdegrænsen for deres forekomst er der ved bestyreren indkommet en række havalger, der er indlemmet i samlingen. Da den biologiske station for tiden er uten undersøkelsesfartøi, har disse skrapninger iaar været indskrænket til stationens nærmeste omgivelser. Av mere værdifulde forøkelser til kryptogamherbariet maa nævnes fruktifiserende eksemplarer av *Jungermannia cordifolia* HOOK. og *Cephalozia affinis* LINDB. der er indsendt som gave fra «The Herbarium of the Sullivant Moss Society» i Amerika.

Fanerogamherbariet er særlig forøket med materiale fra skolebestyrer ANDR. NOTO, Levanger, der, likesom tidligere, har hat et mindre bidrag av Videnskapsselskapet til sine floristiske undersøkelser i Nordre Trondhjems amt.

Blandt de planter, som hvert aar blir sendt samlingens bestyrer til bestemmelse, var der iaar en — indsendt fra fru statsraad FIVE — der har en ganske særlig interesse, og som derfor fortjener at nævnes særskilt. Det er et eksemplar av den vakre orkidé *Epipogon aphyllus* GMEL., en av vort lands sjeldneste og interessanteste planter, som ikke tidligere var repræsenteret i herbariet. Den er yderst lunefuld i sin optræden og fører for det meste en skjult underjordisk tilværelse som saprofyt i skyggefulde, fugtige skoge. Kun med aarrækkers mellemrum utvikles overjordiske skud med blomster, der imidlertid kun undtagelsesvis sætter frø, og plantens formering foregaar derfor i almindelighet vegetativt. Efter blomstringen dør den ofte helt bort. I Norge blev den for første gang fundet for noget over hundrede aar siden av SMITH, KAALSTAD og KEILHAU paa Bogstadaasen ved Kristiania og omtrent samtidig av DEINBOLL i Vaage. Den er imidlertid senere forgjæves eftersøkt paa disse to steder. I senere tider er den ogsaa bemerket paa et par andre steder i det sydlige Norge, saaledes ved Elverum og i nærheten av Røros [1]. Det nye findested er i Kvam herred paa nord-

[1] Sommeren 1920 er arten ogsaa fundet i Finmarken av Ove Dahl.

siden av Snaasenvandet paa gaarden Fives grund. Foruten paa den Skandinaviske halvo og i Danmark er den iagttat hist og her i Europa saaledes paa de Britiske oer, i Mellemeuropa, Pyreneerne, Mellem-Italien, Serbien, midtre og sydlige Rusland, i Kaukasus og i Sibirien.

Til videnskabelige undersokelser har samlingens materiale av *Sphagna cymbifolia (Sphagnum imbricatum, papillosum, cymbifolium, subbicolor* og *medium)* været utlaant til konservator Johannes Lid, Kristiania, arter av slekten *Brachythecium* til apoteker S. Sorensen, Evje og central-asiatiske *Luzula*-arter til docent dr. Gunnar Samuelsson, Upsala.

Som det vil fremgaa av ovenstaaende, er tilveksten til samlingen iaar ikke stor. For man imidlertid for alvor kan ta fat paa at foroke samlingene, vil det være nodvendig at skaffe de nodvendige midler til at faa alle ældre samlinger opklæbet og forsvarlig opbevaret. Det viser sig at enkelte dele er angrepet av insekter, og det er derfor uomgjængelig nodvendig at den hele samling snarest blir gjennemgaat og forgiftet for odelæggelsen faar anledning til at gripe om sig. Til forholdsvis rimelig pris er der nu indkjopt et storre parti karton til opklæbningen, men det sees endnu ingen utvei til at faa anskaffet det nodvendige antal æsker til opbevaring av planterne og til den nodvendige manuelle hjælp ved samlingen. Den botaniske samling er nu den eneste av selskapets storre samlinger hvor der ikke findes nogen hjælp til præparationsarbeide.

Fig. 1 Han, hun og tre unger av roiskat. Hunnen og de tre unger er fra Sluppen

Den zoologiske samling.

(Bestyrere: For pattedyr og evertebrater dr. Hj. Broch, for fugler, fisker og evertebrater O. Nordgaard).

Pattedyrsamlingen er i det forløpne år øket med en røiskattfamilje som museet har fåt i foræring av hr. sous-direktør Reidar Brekke; eksemplarene var i utmerket stann og er samlet i en biologisk gruppe (fig. 1) som danner en verdifull tilvekst til skuesamlingen. Fotografisamlingen av hjortegevirer fra Trøndelag er øket med en del representative numre. Nogen økning av samlingen ved innkjøp var helt utelukket, da de altfor knappe midler som står til rådighet bare strekker til til det nødtørftigste vedlikehold.

Av gaver til evertebratsamlingen må her særlig fremheves en praktfull madreporarie (korall) som er skjenket av enkefru Klem; hun har i sin tid fåt korallen av frk. Bendtz, Røros, men der mangler desværre nærmere oplysninger om hvor korallen er kommet fra, og da frk. Bendtz er avgåt ved døden, er det ikke lenger mulig at få de nærmere data. Dog viser forekomsten av en cirripedie av slekten *Creusia*, som lever nedsenket i madreporariene, at eksemplaret må skrive sig fra den indo-pacifiske region.

Av andre gaver skal nevnes:

21/5. En snemus, *Mustela nivalis*, fra Heimdal. Gave av lærer Wik.

29/9. En ekornunge fra Røros. Gave fra postekspeditør Borchgrevink.

Samlingsbestyreren har i det forløpne år været beskjeftiget med utarbeidelsen av avsnittene om Hydroida, Trachylina og Cirripedia til den store «Handbuch der Zoologie» som er under utgivelse i Tyskland med hr. professor dr. W. Kükenthal (Berlin) som chefredaktør.

Følgende arbeider er blit trykt i det forløpne år:

Anatomical Studies on Anelasma and Scalpellum. (Selskapets Skrifter).

Antipatharien. (Beiträge zur Kenntnis der Meeresfauna Westafrikas) Hamburg.

Fuglesamlingen. I 1919 har denne samling fått følgende gaver:

$^{30}/_{5}$. Et litet eksemplar av tiur, *Tetrao urogallus* ♂, fra Leinstrand. Gave av gardbruker Albert Wådan, Byåsen.

$^{30}/_{6}$. En heire, *Ardea cinerea* jun., skutt ved Steinkjer i slutten av august 1917. Gave av fiskhandler Daniel Jakobsen. En terne, *Sterna macrura*, dreptes på garden Forsjord ved Vefsenelven 19. august 1919. Gave av hr. J. Erlandser, Mosjøen.

$^{27}/_{9}$. En stær, *Sturnus vulgaris* ♀ jun., skutt $^{25}/_{9}$ 1919 i Selbu. Gave av forvalter Meisterlin.

Fiskesamlingen. Omkring 15. desember 1918 drev der iland en manefisk, *Mola mola* Lin. ved Skjervold i Skatval. Ved midten av januar 1919 blev fisken innsendt til undersøkelse av gardbruker Johan Fløan. Eksemplaret var en hun, hvis totallengde var 1,95 m. og vegt 280 kg. Kroppens største bredde 1,06 m. Øiehulens lengde 15 cm. og bredde 10,5 cm. Lengden av hele tarmkanalen ca. 10 m. Ovarielengden 17 cm. Ovariet hadde et elliptisk tversnitt og var på innsiden mørkt kromgult. Eggene umodne. Det hører til sjeldenhetene, at denne representant fra det åpne hav kommer inn i Trondhjemsfjorden.

Den $^{10}/_{2}$ 1919 undersøktes 3 fostre, tatt ut av et eksemplar av håbrand eller sildstørje, *Lamna cornubica* Gmel., som var trukket op på Haltenhavet med snøre. De to av fostrene hadde en totallengde av 39,5 cm. og en vegt av 1825 gr. Det tredje målte 46,5 cm. Disse fostre hadde en veldig utposning på buken, som minnet om blommesekken på andre håjfostre. Men dette var dog ikke en blommesekk i almindelig forstand. Det var selve bukveggen, som var utposet. Ved et snitt kunde man nemlig overbevise sig om, at innenfor bukveggen fantes en annen tynd sekk, som stod i forbindelse med svelget. Det var altså fostrets mave, som var fyllt med blommemasse. Dette kan ikke forklares på annen måte enn, at fostret spiser av de andre egg, som forekommer i moderdyret. Dette forhold, at fostret tar inn næring gjennem munnen, mens det befinner sig i mors liv, er næsten uten sidestykke i hele hvirveldyrrekken. Denne merkelige omstendighet hos håbrandfostrene er først påvist av den forrige bestyrer av Trondhjems biologiske stasjon, dr. Gustav Swenander.[1]

På håbrandfostrene fra Haltenhavet var oversiden, særlig av hodet, mørkt pigmentert. Likeså brystfinnene, mens 1. rygfinne og halefinnen hadde det mørke pigment bare i kantene. Hodet var på undersiden sterkt opsvulmet. Der var antydning til små tenner

[1] D. kgl. n. vid. selsk. skr. 1905, nr. 9, s. 73—74. — Über die Ernährung des Embryos der Lamna cornubica. Zool. studier tillägnade professor T. Tullberg. Upsala, 1907.

både i overkjeven og underkjeven. 1. ryggfinne hadde en lengde av 2,5 cm. og brystfinnene en lengde av 5 cm. Like foran halefinnen fantes en liten tvergående list både på undersiden og oversiden. På de to fostre, hvis totallengde var 39,5 cm., var utposningens lengde 21 cm. og bredde ca. 13 cm. I spiraltarmen saes en brunsort væske. Utposningen av bukveggen var temmelig tykk, men innenfor var mavesekken utsprengt til en ganske tynn hinde med fine blodkar.

I det her beskrevne tilfelde var der altså 3 fostre. Det blev fortalt, at i en annen *Lamna*-hun fra Haltenhavet i februar 1919 var der 4 fostre.

Som bidrag til håbrandens eller sildstørjens karakteristikk kan anføres følgende historie. Den 15. aug. 1919 satt Johan Meland og drog uer på Melandsbugten i Lensvik. Han hadde snore med tvehakk agnet med småsei. Under ophalingen av en uer kom en liten haj og vilde gripe efter fiskerens hand. Meland rykket handen til sig og hajen gikk atter ned. Under nedfiringen av snoret merket fiskeren, at det pludselig stanset. Han begynte forsiktig å hale, fikk da hajen op til overflaten og så, at angelen hadde festet sig i fiskens ryggfinne. Meland hugg kleppen i fisken og trakk den inn i båten. Den vilde bite til fiskerens lår, men da det var dekket av en ulltrøie, fikk den trøien i kjeften. Men selv med trøien i gapet bet fisken så hardt til en av båtens knær, at det knaket. Nogen slag over snuten bragte den imidlertid til ro. Den således fangede haj fikk jeg til undersøkelse. Det viste sig å være en liten han av håbrand. Totallengde 95 cm. Testiklene var tydelig, men der var ingen ydre genitalapparater festet til bukfinnene. Rygfinnens høide 9 cm. Brystfinnens lengde 14 cm. Avstand fra snutespiss til 1. gjellespalte 19,5 cm. Halens sidekjøler var tilstede. Likeså tverlisten ved roten av halefinnen både på oversiden og undersiden. Eksemplaret var mere blåsvart på ryggen og hvitere på buken enn de voksne individer pleier være. I mavesekken fantes en halvfordøiet uer (*Sebastes* sp.) samt en hvirvelsøile, øine og otoliter av fisk.

En sverdfisk, *Xiphias gladius* Lin., fantes omkring 20. februar 1919 ved Kvaløy i Flatanger. Sverdet var avbrutt, den resterende del målte 60 cm. Halen og endel av bakkroppen var borte. Man antok, at fisken var minesprengt. Det er første gang, man med sikkerhet kan konstatere sverdfiskens optreden ved vor kyst i en av vintermånederne.

Den 30/5 1919 optok hr. Einar Lund, Laksavik, Hitra, fra en kilenot en geléaktig masse, som blev sendt vort museum til undersøkelse. Ved nærmere eftersyn viste det sig, at massen hadde struktur. Der var etslags opdeling i celler med en liten rund kule i hver celle. Det forekom mig snart, at jeg hadde sett noget lignende. Den 8. januar 1903 drev nemlig en stor breiflabb eller marulk iland ved Marineholmen i Bergen. Den var sterkt opsvulmet og ved å åpne

den, kom der frem en geléaktig masse med isprengte rognkorn. Den 15. desember 1904 fikk jeg anledning til a undersoke en lignende marulkhun, som var drevet iland pa Damsgardssiden av Puddefjorden. Med disse iakttagelser i erindringen blev det snart klart, at materialet fra Hitra var den fri rognmasse av marulken, *Lophius piscatorius* Lin. Marulken hører til de yderst fa fiskearter, som utstoter sin rogn i form av lange, geléaktige band, hvori eggene er innleiret. Marulkens eggband blev forst beskrevet av den amerikanske zoolog Alexander Agassiz i 1882. Siden er der ikke mange, som har iakttatt disse band. I vort land er de hittil kun kjent fra Trondhjemsfjordens omgivelser. I april 1898 fikk Knut Dahl til undersøkelse en rognmasse, som var funnet drivende i sjoen pa innsiden av Hitra. Dahl kunde ikke pavise embryoner i eggene, men bestemte rognen som tilhorende marulken. Eggbandene fra Laksavik (30/5 1919) var flere meter lange og hadde en bredde av ca. 45 cm. Bandenes farve var gjennemgaende gralig violet. Pa et enkelt sted, hvor embryonalutviklingen var minst fremskreden, hadde bandet en gragul farve. Det er vistnok sa, at eggbandene pa grunn av pigmentdannelse far en noget morkere farve i lopet av fosterutviklingen. Cellerne hadde en lengde av 4 til 4,4 mm. og eggenes diameter var 2,1—2,5 mm. Utviklingen var sa langt fremskreden, at embryonerne dekket omtrent halvparten av en storcirkel pa eggets kuleflate. — I mine foregaende beretninger er flere ganger omtalt forekomst av solvuer, *Sparus centrodontus*. Denne Middelhavsfisk holder vistnok pa a innforlive sig i vor marine dyreverden og jeg soker a holde oie med den. Et av tegnene pa, at den er i ferd med a akklimatisere sig, er at dens nordgrense stadig flyttes. Det er ikke lenge siden, at nordgrensen var Trondhjemsfjorden. I 1914 kunde jeg flytte nordgrensen til Foldenfjord og omkring midten av februar 1919 fangedes et eksemplar ved Sjona pa Helgeland. Den nærmer sig altsa med sterke skritt polarcirkelen. Min meddeler, L. Rolfsen pa Myklebostad i Sjona, skrev, at fisken var aldeles ukjent deroppe. Selv gamle fiskere hadde ikke sett den for. Det var sannsynlig en av pionerene, som blev fanget. De sydlige dyrs fremtrengen mot nord er meget interessant i dyregeografisk henseende og fortjener full opmerksomhet. Solvueren fra Sjona blev fisket pa garn 11. februar 1919. Dybden angas til ca. 100 favner. Av erfaring vet jeg, at fiskernes favner omtrent svarer til meter. Eksemplaret var en han med middelsstore testikler. Totallengde 42 cm. Intet bestembart i mave eller tarm.

Den 5/7 1919 fikk Johan Heimsjo i Heim sogn, Hevne, 4 stykker solvuer i sin laksenot sammen med nogen laks. En blev sendt som gave til samlingen av Johan Hellandsjo. Det var en han med smale og tynde testikler. Totallengde 40 cm. Ifolge oplysning av kjopmann Baadsvik fiskedes 2 st. sølvuer pa ytter-

siden av Hitra i begynnelsen av august 1919. En *Sparus centrodontus*, l. 40 cm., fiskedes pa dypsagn, ca. 80 meter, i Namsenfjord (Nordnamsen) den 13. september 1919 og en hun av samme art, l. 43 cm., haltes op pa handsnore ved Fillan omkring 25. oktober 1919. Sistnevnte blev innsendt som gave av lærer EMIL HERJE, Fillan. En annen fisk, som synes a befinne sig i fremtrengen mot nord er fløifisken, *Callionymus lyra* LIN.

Den 5/7 1919 fikk samlingen tilsendt fra HARRY STOEN, Sauøy i Froan, en han i parringsdragt av denne art og den 2/9 1919 fangedes i Bjugn en han av *C. lyra*. Bjugn pa fastlandet og Sauoy i skjergarden kan regnes for artens temporære nordgrenser.

Fjordundersokelser. Der er nu gode utsikter til, at motorkutter «Gunnerus» skal bli ferdig, sa disse undersokelser sommeren 1920 kan drives med full kraft. I den tid den biologiske stasjon har været uten fartoi er anledningen benyttet til a gjore nogen studier over faunaens historie. Det er av interesse a sammenligne dyreresterne fra den gamle sjobund med det marine dyreliv i nutiden.

I begyndelsen av mai 1919 meddelte jernbaneingeniør LAHLUM, at der i skjeringen ved Buenget mellem Selsbak og Heimdal var foregatt en storre utglidning av leir pa linjen. Under fjernelsen av denne leirmasse kom adskillige skjelrester for dagen. Jeg besokte stedet et par ganger og fikk samlet et pent materiale. I Buengskjeringen (ca. 90 m. o. h.) tok jeg ogsa nogen rester av en slangestjerne, som dr. TH. MORTENSEN, har bestemt til *Ophiocten sericeum* FORBES. Denne art er ikke tidligere pavist i vore kvartæravleiringer. En sjostjerne, som i 1909 blev tilsendt av amtsingeniør P. F. W. BARTH fra en leirskjering ved Uglen i Klebu (ca. 100 m. o. h.), viste sig a være *Ctenodiscus crispatus* RETZIUS. Den var for kun kjent i fossil tilstand i vort land fra Ovre Foss i Aker, hvor den i sin tid blev tatt av MICHAEL SARS. I august 1919 fant hr. JOHAN KRISTOFFERSEN i et leirtak ved Tangen teglverk i Stjordal og ca. 5 m. dypt ned i leiret nogen eiendommelige tingester, som blev mig tilsendt av hr. MARTIN MOE. Ved a fjerne noget av det harde leir, som klebte til gjenstandene, kunde jeg se, at det var rester av en fisk, som dr. HERLUF WINGE nu har bestemt til MOLVA sp.

Rester av lange har ikke for været pavist i vore kvartære avleiringer. En nærmere redegjorelse for disse og lignende fund skal senere bli levert.

Mineralsamlingen.

(Bestyrer: C. Schulz).

Da man — som anført i beretningen for 1918 — har været avskaaret fra at foreta indkjøp av mineraler i de sidste aar, har samlingen faat til disposition en saapas stor sum at denne kan anvendes for at faa de av samlingens bestyrer i 1912 paa Spitsbergen indsamlede fossiler bestemt av en specialkyndig fagmand. Hr. docent Olaf Holtedahl har hertil erklæret sig villig, og selskapets direktion har i skrivelse av 31. december 1919 billiget at de opsparede annua anvendes til dette formaal.

Et utvalg av det materiale som haves, vil snarest bli oversendt til hr. Holtedahl.

Med Kristiania universitets palæontologiske museum paa Tøien er indledet bytteforbindelse, idet selskapets mineralsamling har stillet til disposition nogen av sine specimina av fossile, postglaciale fiske.

I aarets løp er ikke indkommet nogen gaver av nævneværdig interesse.

Av det materiale som fra landdistriktene nordenfjelds er blit indsendt til bestemmelse, er ikke noget blit optat i samlingene.

Biblioteket.

(Bibliotekar: Dr. Joh. D. Landmark).

Biblioteket er i 1919 forøket med 2572 katalognummere, heri indbefattet mindre tryksaker, samt desuten 15 karter og 2 manuskripter, alt fordelt som nedenstaaende tabel viser. I sidste rubrik er samtidig utlaanet angit.

	Tilvekst			Utlaan
	Ved kjøp	Ved gave el. bytte	Tilsammen	
	Bind	Bind	Bind	Bind
Skrifter av naturvidensk. indhold	240	301	541	350
Skrifter av historisk indhold	50	192	242	890
Skrifter av blandet indhold	5	51	56	88
Skrifter i andre fag	10	1723	1733	370
Sum	305	2267	2572	1698
Karter	0	15	15	3
Prospekter og portrætter	0	3	3	2
Manuskripter	0	2	2	47

Til universitetsbiblioteket i Kristiania har været utlaant 11 bind og 7 manuskripter, til riksarkivet i Kristiania 5 manuskripter, til det kongelige bibliotek i Kjøbenhavn 1 manuskript.

Fra universitetsbiblioteket i Kristiania har været hitlaant 15 bind og 3 manuskripter, fra det kongelige bibliotek i Kjøbenhavn 2 bind og 5 manuskripter og fra kgl. vetenskapsakademien i Stockholm 4 bind.

Biblioteket har ogsaa i aar mottat Revue des deux Mondes som gave fra justitiarius Beichmann.

I direktionsmøte den 21. oktober stillet bankchef Andr. Berg et beløp paa ti tusen Reichsmark til bibliotekets disposition for indkjøp av videnskabelig litteratur fra Tyskland.

Paa grund av de raadende kursforhold kunde man ved hjælp av denne gave anskaffe en række verker, som biblioteket hittil hadde

savnet, f. eks. Bibliotheca botanica, Drygalskiexpeditionens zoologiske arbeider, Zeitschr. für Ethnologie (22 bind) m. fl. — Disse boker indgaar imidlertid forst i næste aars katalog.

Katalogisering av ældre gaver, som har været magasineret, er vedblivende fortsat av bibliotekets assistent hr. Ronander.

Trykningen av katalog over Boecks bibliotek er paabegyndt. Ved aarets utgang var fire ark færdigtrykt, omfattende Bok- og biblioteksvæsen, Litteraturhistorie, Skrifter av blandet indhold og Skjonlitteratur (1ste avsnit).

Det brandfri rum er tat i bruk, idet hele manuskriptsamlingen er overflyttet hertil.

Selskapets bytteforbindelser med utlandet, som for en stor del har været avbrutt under krigen, er delvis atter kommet igang, saaledes med de fleste oversjoiske lande.

Ved aarets utgang abonnerer biblioteket paa 45 tidsskrifter, derav 21 naturvidenskabelige, 16 historisk-arkæologiske, 3 av blandet indhold og 5 i andre fag. Av subskriptionsverker haves gaaende ialt 46, derav 9 naturvidenskabelige, 32 historisk-arkæologiske, 2 av blandet indhold og 3 i andre fag.

Selskapets bytteforbindelser er oket med folgende: Humanistiska Vetensk.samfundet, Lund; Det danske Kunstindustrimuseum, Kbh.; Nela Research Laboratory, Cleveland, Ohio.

Gaver til biblioteket

er mottat fra følgende institutioner: Bergens kommune ved rektor Geelmuyden og professor Shetelig; Carlsberglaboratoriets Bestyrelse, Kbh.; Carnegie Endowment for International Peace, Washington; Eksamenskommissionen for den høiere lærerprøve; Fylkesmanden i Nord-Trøndelag; Fylkesmanden i Sør-Trøndelag; Inspektøren for ferskvandsfiskerierne; Italienske konsulat, Trhj.; Kirkedepartementet; Kommissionen for havundersøgelser, Kbh.; Kgl. statistiska centralbyrån, Sth.; Landbruksdepartementet; Medicinaldirektøren, Medicinske selskap, Kra., Meteorologiska Centralanstalten i Sth.; Namdalens skogselskap; Nordtrøndelags skogselskap; Norges Bank, Kra.; Norsk husflids venner, Trhj.; Norske handelsbank, Trhj.; Norske historiske kildeskriftskommission; Norske Lægeforening, Kra.; Norske Nobelinstitut, Kra.; Retsmedicinske kommission; Riksforsikringsanstalten; Røros kobberverk; Selskapet Ny Jord, Kra.; Skogdirektøren; Socialdepartementet; Statsbiblioteket i Aarhus; Stortingets kontor, Sør-Trøndelags landbruksskole, Skjetlein; Trondhjems arbeiderforening; Trhj.s fiskeriselskap; Trhj.s handelsgymnasium; Trhj.s jæger- og fiskerforening; Trhj.s magistrat; Trhj.s maskinistskole; Trhj. Sparebank; Trhj.s tekniske mellemskole; Trhj.s turistforening; Trøndernes arbeidersamfund; Undervisningsministeriet i Kbh.; Universitetets oldsakssamling, Universitetsbiblioteket; Utenriksdepartementet; Vasdragsdirektøren; Videnskapsselskapet i Kra. — Fra følgende aviser og tidsskrifter: Arbeidets Ret, Dagsposten, Dovre, Fjeldljom, Folketidende, Fosens Blad, Handel og Vandel, Hyrden, Høgskulebladet, Indtrøndelagen, Lofotposten, Lokomotivmands Tidende, Namdalens Blad, Nidaros, Nordenfjeldske Tidende, Norsk Kunngjørelsestidende, Norsk Lovtidende, Norsk Magasin for Lægevidenskaben, Ny Tid, Ofotens Tidende, Olsok, St. Olaf, Stjørdalens Blad, Sør-Trøndelag, Tidsskrift for Slagtere og Pølsemakere, Trhj.s Adresseavis, Trøndelagens Avis. — Fra følgende trykkerier: Adresseavisens trykkeri, Aktietrykkeriet, Johan Christiansen, Waldemar Janssen og G. Krogshus. — Fra følgende private: Bergmester Bachkes arvinger, justitiarius F. Beichmann, dr. med. L. Borthen, konservator dr. Hj. Broch, konservator C. Dons, Tromsø, mr. Alb. J. Edmunds, Philadelphia, byskriver C. G. Flood, skoleinspektør

A. Foyn, professor A. Getz, hr. Odvar Gronlie, hr. Frits Johansen, Ottawa, fru Kloa Knoff, Malvik, fylkesmand H. Loken, Kra., mr. Arthur Mac Donald, Wash. city, professor G. Mittag-Leffler, Sth., konservator O. Nicolaissen, Tromso, konservator O. Nordgaard, konservator Th. Petersen, barber J. A. Pettersen, konservator H. Printz, postexp. O. Schmidt, professor L. Schmidt-Nielsen, boghandlerfirmaet C. F. Schulz u. Co., Plauen, gaardbruker L. Solberg, Presthus, Ranheim, Trondhj.s cementstoperi, redaktionssekretær S. Udbye, professor Wirén, Uppsala. — Fra 25 aars studenternes bokkomite.

Fra følgende institutioner er bøker mottat ved bytte:

Aas.
Norges landbrukshoiskole.
Adelaide.
Royal Society of South Australia.
Basel.
Naturforschende Gesellschaft.
Bergen.
Bergens Museum.
Bergens offentlige bibliotek.
Selskabet for norske fiskerier.
Vestlandske Kunstindustrimuseum.
Berlin.
Preuss. Akademie der Wissenschaften.
Gesellschaft für Anthropol., Ethnol. u. Urgeschichte.
Gesellschaft für Erdkunde.
Gesellschaft Naturforschender Freunde.
Preuss. meteorol. Institut.
Preuss. geodät. Institut.
Deutsche Seefischerei-Verein.
Bonn.
Naturhistorischer Verein der preuss. Rheinlande und Westfalens.
Bremen.
Naturwissenschaftlicher Verein zu Bremen.
Breslau.
Schlesischer Altertumsverein.
Calcutta.
Indian Museum, Natural history section.
Cambridge.
Antiquarian Society.
Cape Town.
S. Afric. Associat. for Advancement of Science.
Cincinnati, Ohio.
Cincinnati Museum association.

Cleveland, Ohio.
Nela Research Laboratory.
Colombo, Ceylon.
Colombo Museum.
Córdoba, (Argentina).
Academia nacional de ciencias.
Danzig.
Die naturforschende Gesellschaft.
Dublin.
Royal Irish Academy.
Royal Society of Antiquaries of Ireland.
Royal Dublin Society.
Edinburgh.
Society of Antiquaries of Scotland.
Royal Society of Edinburgh.
Firenze.
Sociétá Italiana d'Antropologia e Etnologia.
Frankfurt a. M.
Senckenbergische naturforschende Gesellschaft.
Gefle.
Gestriklands kulturhistoriska förening.
Giessen.
Oberhessische Gesellschaft für Natur- und Heilkunde.
Greifswald.
Geographische Gesellschaft.
Göteborg.
Göteborgs museum.
Göttingen.
Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften.
Halifax, Nova Scotia.
Nova Scotian Institute of Science.
Halle.
Kais. Leop.-Carol. Deutsche Akademie der Naturforscher.
Hamburg.
Verein für naturwissenschaftliche Unterhaltung.
Hannover.
Provinzial-Museum.
Heidelberg.
Grossh. Universitäts-Bibliothek.
Helsingfors.
Fiskeriföreningen i Finland.
Finska fornminnesföreningen.
Geografiska föreningen i Finland.
Société Finno-Ougrienne.
Finska vetenskapssocieteten.

Hobart.
The Royal Society of Tasmania.
Indianopolis.
Indiana Academy of Science.
Kristiania.
Kgl. selskab for Norges vel.
Kunstindustrimuseet.
Norges geografiske opmaaling.
Norske meteorologiske institut.
Norske myrselskab.
Norske samlaget, «Syn og Segn».
Statistiske Centralbureau.
Universitetsbiblioteket.
København.
Commissionen for Undersøgelser i Grønland.
Conseil internat. pour l'exploration de la mer.
Dansk botanisk Forening.
Dansk naturhistorisk Forening.
Danske biologiske Station.
Kgl. Bibliothek.
Kgl. danske geografiske Selskab.
Kunstindustrimuseet.
Kgl. nordiske Oldskrift-Selskab.
Kgl. danske Videnskabernes Selskab.
Universitetets zoologiske Museum.
Lawrence, Kansas.
The University of Kansas.
Leiden.
Rijks Herbarium.
Leipzig.
Königl. Sächsische Gesellschaft der Wissenschaften.
Museum für Völkerkunde.
Liége.
Société Royale des Sciences.
London.
British Archaeological Association.
British Museum. (Natural History Section).
Royal Society.
Society of Antiquaries of London.
Linnean Society.
Viking Society for Northern Research.
Lübeck.
Verein für Lübeckische Geschichte und Altertumskunde.
Lund.
Redaktionen av «Botaniska Notiser».

Universitetet.
Humanistiske Vetenskapssamfundet.

Manchester.
Literary and Philosophical Society.

Manila.
Department of the Interior. Bureau of Science.

Melbourne.
Royal Society of Victoria.

Mexico.
Instituto geológico de México.

Minneapolis.
University of Minnesota.

München.
K. Bayerische Akademie der Wissenschaften.
Ornithologische Gesellschaft in Bayern.

New Haven.
Connecticut Academy of Arts and Sciences.

New York.
The New York Museum of National History.
The New York zoological Society.

New York City.
The Torrey Botanical Club, Columbia University.

Nürnberg.
Germanisches Nationalmuseum.

Olten.
Schweizerische ornithologische Kommission.

Ottawa, Canada.
Department of Mines. Mines Branch.
Department of Mines. Geological Survey Branch.
Royal Society of Canada.
The biological Stations of Canada.

Paris.
Société d'Anthropologie de Paris.
Société Zoologique de France.

Philadelphia.
Academy of Natural Sciences.

Pietermaritzburg.
Natal Museum.

Pisa.
Sociéta Toscana di scienze naturali.

Plymouth.
Marine biological Association.

Posen.
Historische Gesellschaft für die Provinz Posen.

Rom.
Reale Accademia dei Lincei.
Rotterdam.
Nederlandsche Dierkundige Vereeniging.
Sao Paulo.
Museu Paulista.
Skien.
Fylkesmuseet for Telemarken og Grenland.
Stavanger.
Stavanger Museum.
Stockholm.
Kungl. Biblioteket.
Svenska botaniska Föreningen.
Geologiska Föreningen.
Stockholms Högskola.
Nordiska Museet.
Statens Skogförsöksanstalt.
Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi.
Sveriges geologiska Undersökning.
Kungl. Svenska Vetenskapsakademien.
Kungl. Vitterhets Historie og Antikvitetsakademien.
Stuttgart.
Verein für vaterländ. Naturkunde in Württemberg.
Tokyo.
The Tokyo botanical Society. Imp. University.
Toronto.
The Canadian Institute.
The University.
Uppsala.
Svenska Jägareförbundet.
Uppsala Universitet.
Washington.
National Academy of Sciences.
Carnegie Institution of Washington.
Smithsonian Institution.
Library of Congress.
U. S. Coast and Geodetic Survey.
U. S. Naval Observatory.
Wien.
Naturhistorisches Hofmuseum.
Zürich.
Die antiquarische Gesellschaft.
Naturforschende Gesellschaft.
Östersund.
Jämtlands läns fornminnesförening.

Medlemmer ved utgangen av 1919

av

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum).

Æresmedlem:

Lysholm, Bjarne, dr. philos., læge (medlem fra 1894), utnævnt til æres medlem 13. februar 1917.

Livsvarige medlemmer utnævnt av Selskapets direktion:

Winge, Herluf, viceinspektør ved det Zoologiske Museum i Kjøbenhavn, utn. 4. oktober 1910.

Nummedal, Anders, overlærer ved Kristiansunds offentlige høiere almen skole, utn. 11. april 1911.

Saxlund, Hans Olaus, sogneprest, Romedal, Hedemarken, utn. 11. april 1911.

Wille, Johan Nordal, professor, dr., Kristiania, utn. 24. oktober 1911 (medlem fra 1901).

Dahl, Ove, konservator ved Universitetets Botaniske Museum, utn. 24. oktober 1911 (medlem fra 1893).

Øyen, Peter Annæus, konservator ved Universitetets Palæontologiske Museum, utn. 24. oktober 1911.

Isachsen, Gunerius Ingvald, ritmester, Asker, utn. 15. februar 1916.

Koren, Kristian, riksarkivar, Kristiania, utn. 13. februar 1917 (medlem fra 1892).

Dahl, Knut, dr. philos., forsøksleder ved ferskvandsfiskerierne, Kristiania, utn. 14. februar 1918 (medlem fra 1898).

Swenander, Gustaf, dr. philos., fiskeriintendent, Lund, utn. 14. februar 1918 (medlem fra 1901).

Hallstrøm, Gustaf, dr. philos., Stockholm (Statens Historiska Musäum), utn. 14. februar 1918.

Berg, Andreas, bankchef, Nordenfjeldske Kreditbank, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1891).

Hartmann, Helmer, grosserer, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1886).

Jenssen, Harald, bryggerieier, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1891).

Klingenberg, Halfdan, Fredrik, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1886).

Halse, Dyre, grosserer, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1917).

Lykke, Ivar, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1909).

Heiberg, Axel, konsul, Høvik, utn. 20. december 1918.

Neufeldt, Carl, generalkonsul, Wien, utn. 20. december 1918.

Hansen, Laura, frøken, Trondhjem, utn. 20. december 1918.

Medlemmer bosat i Trondhjem, optat for utgangen av 1903.

Aas, K. A., skoledirektør ....(optat 1890)
Alstad, Olaf, arkitekt ....(— 1882)
Arentz, Eyvind, tandlæge ....(— 1902)
Arentz, G. O., landbruksingeniør ....(— 1897)
Arnfinsen, Alex., læge ....(— 1900)
Bachke, Arild, konsul for Nederlandene ....(— 1899)
Bachke, Halvard, høiesteretsadvokat ....(— 1890)
Bang, J. S., læge, sanitetskaptein ....(— 1900)
Bauck, Hans, borgermester ....(— 1891)
Bauck, Henrik, overretssakfører ....(— 1899)
Beichmann, F. V. N., justitiarius i overretten ....(— 1899)
Bergersen, Bernhard, overretsassessor ....(— 1879)
Birkeland, Gunnar, grosserer ....(— 1898)
Borthen, Lyder, dr. med. ....(— 1877)
Bratt, Johan, konsul for Danmark ....(— 1898)
Brekke, Bernhard, agent ....(— 1895)
Brodahl, A., læge ....(— 1902)
Brun, A., bokhandler ....(— 1882)
Bruun, Fritz, pelsvarehandler ....(— 1899)
Bruun, Johan, overretssakfører ....(— 1896)
Bryn, Halfdan, læge, sanitetsmajor ....(— 1892)
Bryn, Kristian, bankdirektør (administrerende direktør for Trondhjems Sparebank) ....(— 1899)
Brænne, Bernhard, fabrikeier, fhv. statsraad ....(— 1899)
Bull-Simonsen, direktør for det Nordenfj. Dampskibsselskab (— 1900)
Bøckman, Marius, stadsfysikus ....(— 1877)
Bødtker, Fredrik, læge ....(— 1884)
Christophersen, Axel, tandlæge ....(— 1902)
Collin-Hansen, Carl, overretssakfører ....(— 1896)
Erichsen, Hans, læge ....(— 1896)
Erichsen, Ole, konditor og fabrikeier ....(— 1898)
Floer, Christian, forretningsfører for Trondhjems Brændevinssamlag ....(— 1903)

Føyn, Anton Christian, skolebestyrer, Trondhjems borgerlige Realskole .... (optat 1897)
Garstad, John, driftsbestyrer ved T.hjems Elektricitetsverk (— 1903)
Goltermann, C., grosserer .... (— 1882)
Grøndahl, Christopher, fhv. stadsingeniør .... (— 1900)
Gundersen, Carl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Videnskapsselskapets sekretær .... (— 1896)
Gunstensen, Jens Emanuel, professor i bygningsingeniørfag ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1892)
Hakonson-Hansen, M. K., overlærer ved Bispehaugens folkeskole .... (— 1894)
Halvorsen, J. Magnus, fhv. statsraad .... (— 1898)
Hansen, Peter, fabrikeier .... (— 1900)
Hartmann, Bernhard Olivius, fhv. overlærer .... (— 1889)
Hartmann, Jacob Jonathan Aars, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1897)
Helgerud, Gabriel, kjøbmand .... (— 1899)
Hirsch, Robertus, apoteker, Løveapoteket .... (— 1882)
Holst, Alexander, overlæge, bestyrer av Tr.hjems sykehus (— 1894)
Hægstad, L. O., kjøbmand .... (— 1899)
Iversen, Baard, grosserer .... (— 1888)
Jenssen, Anton, konsul for det Tyske Rike .... (— 1877)
Johanssen, Hans J., rektor ved Tr.hjems Katedralskole .. (— 1897)
Juel, Olai, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ...... (— 1897)
Jürgens, H. I., ingeniør .... (— 1895)
Kindt, Olaf, læge .... (— 1879)
Kjeldsberg, Francis, kjøbmand, vicekonsul for Storbritannien og Irland .... (— 1899)
Klingenberg, Ingvar, konsularagent for Frankrike, vicekonsul for Brasilien .... (— 1899)
Knoff, Albr., dispachør .... (— 1882)
von Krogh, Carl Adolf Riis, distriktschef .... (— 1894)
Lindeman, Torvald, dr. philos., professor i teknisk-uorganisk kemi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1898)
Lyng, Johannes, fhv. skolebestyrer .... (— 1875)
Løchen, Olaf, borgermester .... (— 1879)
Løcke, Christian Thrond, institutbestyrer (Trondhjems offentlige skole for døve) .... (— 1902)
Løcke, Henrik, overretssakfører .... (— 1900)
Malthe, Frantz Eugen, direktør for Tr.hjems landsfængsel (— 1895)
Moe, Jacob, overingeniør .... (— 1898)
Møller, Henrik, ciselør .... (— 1894)
Nissen-Dreier, Hans, oberstløitnant .... (— 1895)
Nissen, Hartvig, major .... (— 1899)

Nordgård, Ole, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger, bestyrer av Trondhjems biologiske station .... (optat 1902)
Olsen, Oscar, læge .... (— 1895)
Ottesen, Otto, tandlæge .... (— 1902)
Ouren, Henrik, læge .... (— 1900)
Pedersen, Johan Peter, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1894)
Petersen, Theodor, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets oldsaksamling .... (— 1901)
Rambech, A., ingeniør, bestyrer av T.hjems Maskinistskole (— 1901)
Refsaas, Jørgen, statsarkivar .... (— 1902)
Richter, Olaf, overretssakfører .... (— 1903)
Ronander, Victor, kapelmester, assistent ved Videnskapsselskapets bibliotek .... (— 1902)
Schløsser-Møller, K., agent .... (— 1899)
Schmidt-Nielsen, L., ingeniør .... (— 1891)
Schulerud, Peter Ludvig Andreas, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1893)
Schulz, Carl, direktør ved Trondhjems Tekniske Mellemskole, bestyrer av Videnskapsselskapets mineralsamling (— 1878)
Schytte, Paul Emil, kaptein .... (— 1893)
Schøyen, Karl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole (— 1892)
Skirstad, Ole, toldkasserer .... (— 1902)
Smedal, Olaf, overretssakfører .... (— 1900)
Solberg, Erik, dr. philos., bestyrer av Den kemiske kontrolstation i Trondhjem .... (— 1901)
Solberg, Lars, arkitekt .... (— 1893)
Sommerfelt, Axel, overlærer ved Tr.hjems Katedralskole (— 1892)
Stabell, Hannibal, sogneprest, Lademoen .... (— 1893)
Sæthre, Th., læge .... (— 1899)
Sættem, Olaf, grosserer .... (— 1899)
Thams, Christian Marius, generalkonsul for Belgien ...... (— 1897)
Thaulow, Christian, grosserer .... (— 1894)
Thaulow, Lauritz, grosserer .... (— 1900)
Vangen, N., cand. theol., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole .... (— 1903)
Widerøe, Emil, læge .... (— 1895)
Widerøe, M. E., baker .... (— 1899)
Wille, Fredrik, oberstløitnant .... (— 1888)
Wleügel, Severin Segelcke, overlærer, fhv. direktør for Trondhjems Tekniske Mellemskole .... (— 1888)
Øvergaard, Alexander Bretteville, generalmajor .... (— 1896)

Utenbys medlemmer optat før utgangen av 1903.

(De fleste av disse tidligere bosat i Trondhjem, flyttet fra byen).

Berg, J., assessor, Kristiania .... (optat 1874)
Bomhoff, K., direktør for Norges Bank, Kristiania...... (— 1874)
Bugge, Martin, fhv. overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Horten .... (— 1879)
Broch, H. H., læge (bosat i Danmark) .... (— 1884)
Bryn, Knut, direktør .... (— 1884)
Beichmann, F., politimester, Kristiania .... (— 1894)
Berntsen, M., rektor ved Stavanger kommunale høiere almenskole .... (— 1897)

Drewsen, Viggo, dr. philos. (bosat i Amerika) .... (— 1884)
Dietrichson, Olaf, generalmajor, Kristianssand .... (— 1891)
Dedichen, Henrik, overlæge, Østre Aker .... (— 1895)
Dahl, Peter, konsul, Molde .... (— 1896)
Drolsum, A. C., universitetsbibliotekar, Kristiania .... (— 1897)
Dahl, Alf, prest .... (— 1903)

Eriksen, A. Holbæk, grosserer, Kristiania .... (— 1891)
Eriksen, Anton, politiinspektør, Kristiania .... (— 1898)
Evensen, H. E., læge, direktør for Gaustad sindssykeasyl (— 1902)

Fleischer, Hans, overlærer ved Frogner kommunale høiere almenskole, Kristiania .... (— 1892)

Holmboe, M., medicinaldirektør, Kristiania .... (— 1883)
Hiortdahl, Th., professor, Kristiania .... (— 1888)
Hartmann, H. K., fhv. distriktslæge, Kristiania .... (— 1890)
Hjort, Johan, dr. philos., fiskeridirektør .... (— 1901)

Isaachsen, D., justerdirektør .... (— 1892)

Jenssen, Kristian, fhv. statsadvokat, Kristiania .... (— 1896)
Jenssen, Nikolai, fhv. banksekretær, Kristiania .... (— 1896)

Knudtzon, H. P. K., fhv. sorenskriver, auktionsforvalter, Kristiania .... (— 1894)
Krefting, Peter, fhv. major i ingeniørvaabenet, Kristiania (— 1896)
Krohn, generalmajor, Kristiania .... (— 1900)

Lorck, Karl, cand. jur., Kristiania .... (— 1878)
Larsen, Amund, dr. philos., Kristiania .... (— 1880)
Loberg, J., overlæge .... (— 1892)

Løken. Haakon. statsadvokat, kst. stiftamtmand. Kristiania (optat 1893)
Lønning, I., læge (— 1897)
Lund, Joakim, fhv. oberst, Kristiania (— 1900)

Munch, R., overlærer, Kristianssand (— 1883)
Monsen, Georg, sogneprest, Kolbu, Toten (— 1888)
Motzfeldt, Arthur, ingeniør (bosat i Danmark) (— 1896)
Møinichen, Th., politimester, Rjukan (— 1903)
Montelius, O., professor, riksantikvar, Stockholm ( )

Nansen, Fridthjof, professor, dr., Kristiania (— 1900)
Nicolaissen, O. M., bestyrer av Tromsø Museums oldsaksamling (— 1898)

Ording, J. F., oberst, chef for Nordre Haalogalands regim. (— 1903)

Petersen, J., fhv. byfoged, Kristiania (— 1879)
Peters, N., fhv. oberst, toldkasserer, Larvik (— 1898)

Quigstad, I. K., rektor ved Tromsø offentlige lærerskole, fhv. statsraad, Tromsø (— 1898)

Reusch, Hans, dr. philos., direktør for Norges geologiske Undersøkelse, Kristiania (— 1900)

Sars, G. O., professor, Kristiania (— 1870)
Skavlan, E., fhv. stiftsprovst (— 1875)
Sejersted, J., generalmajor (— 1874)
Stabell, G., cand. philos. (— 1879)
Spørck, A., generalmajor, Kristiania (— 1890)
Schaaning, Chr., skifteforvalter (fhv. kriminaldommer), Kristiania (— 1891)
Schultz, Andreas, læge, Slemdal (— 1893)
Smith, I. Riddervold, sorenskriver, Orkedalen (— 1893)
Støren, E., læge, Meldalen (— 1895)
Svensen, Sven, skoleinspektør, Drammen (— 1900)
Sønderaal, K., fhv. bankchef (bosat i Danmark) (— 1899)

Thomassen, Bernt, skoledirektør i Finmarkens amt (— 1896)
Tandberg, G., fhv. landbruksdirektør, Kristiania (— 1884)
Thiis, Jens, direktør for Statens Kunstmuseum, Kristiania (1897)
Thorsen, H., læge, Kristiania (— 1900)

Wessel, A. B., oberstløitnant, Kristiania (— 1883)
Werring, C. O., apoteker (— 1891)
Wallem, Fredrik, fiskeriinspektør (— 1894)

Medlemmer som er indmeldt efter forandringen av Videnskapsselskapets statuter 6. novbr. 1903 (stadfæstet ved kgl. resolution av 13. febr. 1904).

a) *Medlemmer som har betalt 100 kr. en gang for alle:*

*Baumann, Hans Adolf Victor, kommandørkaptein ....(indmeldt 1917)
*Bentzen, Chr. F., bryggerimester ....(— 1917)
*Berg, Sverre, vicekonsul for Portugal ....(— 1917)
*Boe, Carsten, kaptein ....(— 1917)
*Brodtkorb, Chr., læge ....(— 1918)
*Brun, Frithjof, bokhandler ....(medlem fra 1906, livsvarig fra 1917)
*Brænne, Trygve, fabrikbestyrer ....(indmeldt 1917)
*Buch, Axel, grosserer ....(medlem fra 1906, livsvarig fra 1918)
*Buzzi, Johs. A., grosserer ....(indmeldt 1917)
*Bogh, Vilhelm, overretssakfører ....(— 1917)
*Christie, Sara, frk. ....(— 1918)
*Dahl, Einar, overretssakfører ....(— 1917)
*Digre, Einar, brukseier ....(— 1918)
*Finne, Carl, grosserer ....(— 1911)
*Flock, Hans Jensen Blom, byfoged ....(— 1917)
*Garmo, Johan, direktør ....(— 1917)
*Gellein, Fredrik, grosserer ....(— 1917)
*Grønning, Emil, grosserer ....(— 1917)
*Guldahl, Axel, arkitekt ....(medlem fra 1914, livsvarig fra 1918)
*Haagensen, Richard, bankchef (Privatbanken) ......(indmeldt 1917)
*Halseth, Adolf, grosserer ......(medlem fra 1899, livsvarig fra 1917)
*Halvorsen, Abraham, brandchef ....(indmeldt 1917)
*Hansen, H. M., disponent ....(— 1917)
*Havig, Jørgen, politifuldmægtig ....(— 1917)
*Hirsch, Chr., læge ....(— 1917)
*Høeg, Arne, ingeniør ....(— 1917)
*Janssen, Einar, disponent ....(— 1917)
*Jenssen, Erling, cand. jur., grosserer ....(— 1919)
*Jenssen, P. O., grosserer ....(— 1917)
*Kierulf, O., disponent ....(— 1918)
*Klingenberg, Odd, høiesteretsadvokat ....(— 1917)
*Krum, R., overretssakfører, krigsadvokat
(medlem fra 1917, livsvarig fra 1918)
*Kvenild, Birger, grosserer ....(indmeldt 1911)
*Lieskar, Morten, agent ....(— 1917)
*Lindboe, Ørnulf, overretssakfører ....(— 1917)
*Lykke, Birger, læge ....(— 1917)
*Matheson, Birger, kjøbmand ....(— 1917)
*Matheson, Christian, kjøbmand ....(— 1917)
*Moe, Andreas, kjøbmand, vicekonsul for Spanien ....(— 1917)
*Olssen, Hj. Jul., kontorchef, Nordenfj. Kreditbank ..(— 1917)

*Piene, C. Chr., fabrikeier .... indmeldt 1917)
*Piene, Frants, direktør .... — 1917)
*Rasch Nielsen, Hilmar, ingeniør .... — 1917)
*Riesterer, Célestin, sogneprest for den romersk-katolske menighet .... — 1918)
*Storm, Cathinca, frøken .... — 1917)
*Storm, Thora, frøken .... — 1917)
*Swensson, Sven, kjøbmand .... — 1917)
*Swensson, Wilhelm, kjøbmand .... — 1917)
*Wedøe, Hj., distriktslæge, Norderhov pr. Hønefoss (indmeldt 1916, livsvarig fra 1919)
*Wefring, Niels, grosserer .... — 1917)
*Jahr, Torstein, bibliotekar, Library of Congress, Washington, U. S. A. .... — 1905

b) *Medlemmer som betaler aarskontingent*

Aarbø, Asbjørn, overretssakfører .... indmeldt 1917)
Andorff, K. S., bestyrer for Trondhjems Sjømandsskole — 1918)
Anker Andersen, I., kjøbmand .... — 1917)
Aune, Peder O., fotograf .... — 1917)
Bachke, Chr. Anker, konsul for Belgien .... — 1909)
Bachke, Halvard L., grosserer .... — 1913)
Bachke, Morten Anker, arkitekt .... — 1917)
Bachke, O. A., bergingeniør .... — 1917
Bennett, A., direktør (Bennett's Reisebureau) .... — 1917)
Berg, Karl Oskar, overlærer ved Tr.hjems Katedralskole — 1914)
Berg, Trygve, læge .... — 1912)
Birkeland, Richard, professor i matematik ved Norges Tekniske Høiskole .... — 1911)
Bjørge, Johan Halvor Bryn, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... — 1917)
Bjørnstad, Einar, ingeniør .... — 1917)
Blom, Chr., høiesteretsadvokat, dispachør .... — 1917)
Bonnevie, Oscar, kaptein .... — 1917)
Borch Nielsen, O., disponent .... — 1917)
Bothner, Harald, stiftamtmand .... — 1917)
Bragstad, O. S., professor i elektroteknik ved Norges Tekniske Høiskole .... — 1910)
Breien, Sverre, disponent .... — 1917)
Brekke, Reidar, avdelingschef .... — 1917)
Broch, Hjalmar, dr. philos., bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger .... — 1910)
Brodahl, J. E., overlærer ved Trondhjems kommunale Middelskole .... — 1919)

Brodtkorb, Tobias, ingeniør ....(indmeldt 1917)
Bryn, Karl, postmester ....(— 1914)
Bronner, Alf, disponent ....(— 1917)
Bugge, Andreas, professor i husbygningslære ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Bockman, Erasmus Dietrichson, overretssakfører ....(— 1917)
Bøckman, Peter Wilhelm Kreydahl, biskop ....(— 1917)
Cappelen, Chr., overlæge ....(— 1917)
Cappelen, Johan, overretssakfører ....(— 1917)
Carstens ,Carl Wilhelm, cand. min., assistent i mineralogi og geologi ved Norges Tekniske Høiskole....(— 1917)
Castberg, Tycho, sogneprest i Strinden ....(— 1917)
Christensen, Joh., stadskonduktør ....(— 1917)
Christensen, Niels, ingeniør ....(— 1917)
Christensen, Sverre, murmester ....(— 1917)
Christie, Hartvig, overlærer ved T.hjems Katedralskole (— 1915)
Claussen, Andreas, overretssakfører ....(— 1917)
Daae, Aagaat, frøken, fhv. bibliotekar ....(— 1915)
Daae, Hans, skattefoged ....(— 1917)
Duus, Frits, cand. jur., redaktør, «Tr.hjems Adresseavis» (— 1918)
Ebbel, Sven, major ....(— 1918)
Eckhoff, M., fabrikeier ....(— 1917)
Eidsvaag, Edvard, overvraker ....(— 1907)
Falkanger, Thor, grosserer ....(— 1917)
Finberg, Carl, pianist ....(— 1917)
Flood, Carl Gustav, byskriver ....(— 1916)
Flood, Jørgen Wright, apoteker (Nordstjernen) ......(— 1916)
Fosse, Christian August, ekspeditør for Vesteraalens Dampskibsselskab, vicekonsul for Argentina ....(— 1917)
Frost, Herman, ingeniør ....(— 1917)
Gadebusch, Harald Kristian Dahl, overretssakfører ..(— 1917)
Getz, Alfred, professor i grubedrift ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1913)
Gjessing, Alf, professor i mekanisk teknologi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Gogstad, O. B., driftsingeniør, Trolla Bruk ....(— 1917)
Grilstad, Olaf, kjøbmand ....(— 1917)
Grønlie, Ivar, kjøbmand ....(— 1917)
Grønning, Arne, ingeniør ....(— 1917)
Gudde, Trygve, overretssakfører ....(— 1918)
Haanes, Johannes, major ....(— 1917)
Hagen, Sverre, kaptein ....(— 1917)
Hall, Hans, forstander ved Thomas Angells Stiftelser ..(— 1910)
Hanssen, Hans, grosserer ....(— 1917)
Hanssen, Karl M., grosserer ....(— 1917)

Harbitz, Georg Prahl, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ..... (indmeldt 1906)
Harmens, Hugo, læge ..... (— 1917)
Hartmann, Eyvind, kaptein ..... (— 1917)
Haukaas, Per, politiadjutant ..... (— 1918)
Heggstad, Olaf, professor i vandbygning ved Norges Tekniske Høiskole ..... (— 1917)
Heje, Kolbjørn, professor i vei- og jernbanebygning, rektor ved Norges Tekniske Høiskole ..... (— 1917)
Henmo, E. Næsvold, ingeniør ..... (— 1917)
Henmo, Olav, overlærer ved Trondhjems folkeskole ..... (— 1917)
Hilfling-Rasmussen, Fr., fotograf ..... (— 1917)
Hjelte, Claus, arkitekt ..... (— 1917)
Hjorthøy, Magda, frk., lærerinde ved Trondhjems borgerlige Realskole ..... (— 1917)
Hoel, Mikael Ivar, overlærer ved T.hjems Katedralskole (— 1913)
Hoel, Trygve, cand. oecon. ..... (— 1917)
Holmsen, Fin, overlæge ved Trondhjems Sykehus ..... (— 1909)
Holmsen, H. B., direktør ..... (— 1917)
Holst, Einar, bankchef ..... (— 1917)
Huitfeldt, Henrik, kontorchef (Nordenfjeldske Dampskibsselskab) ..... (— 1917)
Husby, John, kjøbmand ..... (— 1917)
Ingvaldsen, Ingvald, telegrafkasserer ..... (— 1912)
Iversen, H., optikus ..... (— 1918)
Jelstrup, Hans Nikolai Krenkel, politimester ..... (— 1911)
Johannsen, W. R., kjøbmand ..... (— 1917)
Johanssen, Ragna, frk. ..... (— 1917)
Kavli, Wilhelm, aktiemægler ..... (— 1917)
Kindt, Alfred, kjøbmand ..... (— 1917)
Klemetsen, Chr., disponent ..... (— 1917)
Klinge, Nicolay, kjøbmand ..... (— 1917)
Klingenberg, Olaf, overretssakfører ..... (— 1917)
Knudtzon, Yngvar, ingeniør ..... (— 1917)
Krokstad, Martin, bestyrer av Gløshaugen offentlige skole for døve ..... (— 1911)
Landmark, Johan Daniel, dr. philos., Videnskapsselskapets bibliotekar ..... (— 1915)
Lange, Karl Lous, kaptein i feltartilleriet ..... (— 1917)
Larsen, Karen, frue ..... (— 1918)
Lindeman, Kristian, organist ved Tr.hjems Domkirke (— 1917)
Lund, Johan Grøn, overlærer ved Trondhjems Tekniske Mellemskole ..... (— 1906)
Lund, K., ingeniør ..... (— 1916)
Lund, M. Bonsach, major ..... (— 1919)

Lund, Per, høiesteretsadvokat ....(indmeldt 1917)
Lund, Wilhelm Kristen Severin Hammer, overlærer ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1911)
Lutz, Reinholdt, dr. ing., professor i maskinelementer og oljemaskiner ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Matheson, Job E. B., avdelingsingeniør ....(— 1917)
Meyer, Johan, professor i ornament- og formlære og norsk bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole (— 1917)
Moe, Haakon, kommandørkaptein ....(— 1917)
Moe, Vilhelm, overretssakfører ....(— 1917)
Mortenson, Per, bergmester ....(— 1914)
Moxness, Arne, fabrikeier ....(— 1917)
Morch, Hans Ramm, professor i skibsbygning ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Nielsen, Isidor, fabrikeier ....(— 1917)
Nissen, August, apoteker, Svaneapoteket ....(— 1917)
Noodt, Nicolay, kontorchef ....(— 1917)
Nordhagen, Olaf, arkitekt, ekstraordinær professor i bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole ......(— 1911)
Nossum, Arne, agent ....(— 1917)
Osness, Johan, arkitekt ....(— 1917)
Ottesen, Jacob Aall, res. kapellan, Lademoens menighet (— 1917)
Paus, Sigurd, direktør ....(— 1917)
Pedersen, Sverre, stadsarkitekt ....(— 1917)
Perleff, Morten, overretssakfører ....(— 1917)
Platou, Einar, direktør for T.hjems Handelsgymnasium (— 1917)
Printz, Henrik, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets botaniske samling ....(— 1913)
Qvam, Ingulf, overlærer ved T.hjems Katedralskole ..(— 1911)
Ribsskog, O. K., skoleinspektør for T.hjems folkeskoler (— 1917)
Riiber, Claus Nissen, dr. philos., professor i organisk kemi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Rüsing, Eliot Sofius, læge, forstander for Reitgjerdets pleiestiftelse for spedalske ....(— 1917)
Ryjord, Nils, arkitekt ....(— 1912)
Rynning, Rolf, overretssakfører ....(— 1917)
Ryssdal, Olav, overlærer ved Tr.hjems Katedralskole ..(— 1914)
Ræder, Georg, generalmajor ....(— 1917)
Rønning, Johan, disponent ....(— 1917)
Schmidt-Nielsen, S., professor i kemi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1915)
Schytte Berg, Hagbart, arkitekt ....(— 1917)
Skirstad, Otto, overretssakfører ....(— 1917)
Sollied, Olaf, læge, direktør for Rotvold Sindssykealsyl (— 1915)

Sommerschield, Ludvig, kjøbmand, fhv. konsul for Østerrike-Ungarn .... (indmeldt 1917)
Stabell, Gunnar, arkitekt .... (— 1917)
Stabell, Harald K., arkitekt .... (— 1917)
Stang, Lars, apoteker (Elgesæter apotek) .... (— 1918)
Storm, Astfrid, frøken .... (— 1917)
Svanholm, Martin Luther, stiftsprovst .... (— 1917)
Swensen, Søren Hagerup Holck, sogneprest (Vor Frue kirke .... (— 1917)
Sæland, Sem, professor i fysik ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1913)
Sæther, Jakob, apoteker (Ilens apotek) .... (— 1917)
Tangen, Theodor Andreas, apoteker (Hjortapoteket) .. (— 1917)
Tessem, Harald, overretssakfører .... (— 1917)
Thesen, Trygve, stadsingeniør .... (— 1917)
Thilesen-Lund, Aagot, frue, overlærer ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1917)
Thune, Nils, assessor .... (— 1917)
Vogt, Johan Herman Lie, dr. philos., professor i mineralogi, geologi og metalurgi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1912)
Watzinger, Adolf, dr., professor i maskinlære ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1910)
Wedø, Andr. B., overretssakfører .... (— 1917)
Wiesener, Harald Severin, kriminaldommer .... (— 1916)
Wildhagen, Carl Eugen, overretsassessor .... (— 1917)
Wildhagen, J. C., kontorchef .... (— 1917)
Wilhelmsen, Franz, grosserer .... (— 1917)
Wolmar, Henrik, læge .... (— 1917)
Zachariassen, Z., direktør for Norske Alliance ...... (— 1918)

c) *Utenbys betalende medlemmer:*

Berntsen, Bernt, læge, Levanger .... (— 1919)
Bjørlykke, Knut Olai, dr. philos., professor ved Norges Landbrukshøiskole, Aas .... (— 1910)
Bock, Gustav Reginald, distriktslæge, Vestnæs .... (— 1919)
Friis, Jacob, arkivar, Kristiania .... (— 1916)
Glimme, Kristofer, cand. real., docent ved Sjøkrigsskolen, Horten .... (— 1911)
Hammer, K. V., arkivar, Kristiania .... (— 1919)
Havig, Christopher Møinichen Nergaard, major og krigskommissær, Mosjøen .... (— 1912)
Havnø, Edv. J., fisker, Rødø .... (— 1916)
Hegge, Fridthjov, sorenskriver, Namsos .... (— 1919)

Kolsrud, Olaf, docent (i kirkehistorie), Kristiania ....(indmeldt 1914)
Kreutz, Richard, residerende kapellan, Orkedalen ....(— 1919)
Moe, Peder Torvaldsen, rektor ved Bodø offentlige høiere almenskole ....(— 1916)
Soot-Ryen, Tron, ingeniør, Namsos ....(— 1914)
Tharaldsen, F., ingeniør, Kristiania ....(— 1909)
Vestrum, Arne, overlærer, Levanger ....(— 1912)
Agersborg, H. P. K., dr. phil., Livingston Hall, Columbia University, New York City, New York, U. S. (— 1917)
Schlesch, Hans, cand. pharm., Seydisfjord, Island ....(— 1918)

DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKABS

AARSBERETNING

FOR

1920

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1921

D. Hartmann

Overlærer Bernhard Hartmann.

Overlærer BERNHARD OLIVIUS HARTMANN, i mange aar bestyrer av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs myntsamling, avgik ved døden 18. september 1920.

Han var født i Ekersund 23. april 1847. Hans forældre var sogneprest Bertel Langballe Hartmann (født 1807, død 1877) og Anne Bolette Oline, født Brodahl (født 1814, død 1903).

Efter indtil 17-aars-alderen at ha faat undervisning hjemme av sin far (som var blit sogneprest i Leksviken), var han i et par aar elev av Gjertsens skole i Kristiania, og tok examen artium 1866. Det følgende aar underkastet han sig andeneksamen, og i 1872 filologisk embedseksamen.

I aarene 1873—1875 var han vikarierende lærer ved Kristiansunds offentlige høiere almenskole, 1876—1877 midlertidig klasselærer ved Trondhjems Katedralskole, 1877—1887 adjunkt i Aalesund. Fra 1887—1914 var han ansat ved Trondhjems Katedralskole, 1887—1899 som adjunkt, fra 1899 som overlærer. Hans undervisningsfag var i yngre aar latin og græsk, senere engelsk og historie.

Fra 29. januar 1894 til 30. juni 1919 var han ansat som bestyrer av Videnskapsselskapets mynt- og medaljesamling.

12. juli 1879 blev han gift med Jona Fredrikke Paasche (født 28. juli 1848)[1].

Av sine mange elever vil overlærer Hartmann mindes som en kundskapsrik, human og omhyggelig lærer, og av alle som lærte ham at kjende, som en elskværdig, fint dannet personlighet, av et vennesælt sind, med et mildt, lyst livssyn, og et eiendommelig stille lune. Et fremtrædende træk hos ham var hans musikalske sans.

I de 25 aar overlærer Hartmann virket som bestyrer av Videnskapsselskapets myntsamling, undergik samlingen en betydelig

[1] Deres barn er: 1) Eyvind Hartmann, kaptein i infanteriet (født 1880, ex. artium 1899); 2) Bertha Anthonie Hartmann (født 1882 død 1908); 3) Astrid Hartmann, bestyrer av Trondhjems folkebibliotek (født 1884, ex. artium 1904); 4) Ragnhild Hartmann, lærerinde ved Trondhjems folkeskole (født 1886, ex. artium 1906).

utvikling. Myntsamlingen er blit medlem saavel av Numismatiska föreningen i Stockholm som av Den numismatiske Forening i Kjøbenhavn, hvorved den har opnaadd adskillige fordele. Under Hartmanns forgjænger, overlærer M. C. Carstens (myntsamlingens bestyrer 1874—1894), var samlingen steget til omkr. 12,300 nr. (derav 1060 medaljer). Ved utgangen av 1918 omfattet samlingen over 17,700 nr. (derav 1470 medaljer). Den største del av tilveksten skyldes gaver. Den mest interessante tilvekst samlingen har faat, er et ganske betydelig antal middelalderske mynter fra myntfund i Værdalen, Orkedalen og Helgeland (de to sidste — kufiske myntfund — i aaret 1913).

Overlærer Hartmann har i Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs Skrifter git meddelelse om de forskjellige myntfund:

Vsk. Skr. 1899 nr. 6. Myntfundet fra Sand i Værdalen.
— — 1901 - 9. Middelalderske mynter fundne i Trondhjems Domkirke.
— — 1907 - 10. Ny meddelelse om myntfundet fra Sand.
— — 1913 - 4. Meddelelse om to kufiske myntfund (fra Holte i Orkedalen og fra Hertenelven, Alstahaug, Helgeland).
— — 1916 - 9. Nærmere meddelelse om to kufiske myntfund (med beskrivelse av mynterne av professor Seippel).

Direktionens aarsberetning for 1920.

I sit andragende av 12. september 1919 om statsbidrag for budgetterminen 1920—1921 hadde Videnskapsselskapet ansokt om bevilgning av 43,600 kr. Desuten hadde Selskapet henimot aarets utgang søkt om et ekstraordinært bidrag av 10,000 kr. til dækning av trykningsomkostninger og om bevilgning av 20,000 kr. for at kunne utgi de endnu ikke trykte hefter av *Gerhard Schønings Reiser i Norge 1773—1775*. Endelig hadde Selskapets direktion i september 1919 anbefalet et andragende fra fylkesskolebestyrer JØRGEN REITAN om offentlig stipendium som kunde sætte ham istand til at ofre sig helt for studiet av trøndske dialekter og trøndsk folketradition.

Ved Stortingets beslutning av 1. juni 1920 blev der for terminen 1920—1921 bevilget Selskapet *44,000 kr.*, hvorav *5000 kr.* blev at regne som ekstraordinært bidrag til dækning av underskud paa Selskapets trykningskonto. Der blev stillet den betingelse, at Selskapet fra andre hold skaffet tilveie mindst 38,400 kr. Til utgivelse av Schønings verk fandt Stortinget av budgetmæssige hensyn ikke at kunne bevilge noget. Heller ikke for Jørgen Reitan blev der plads for nogen bevilgning.

Ved den store lønsregulering for Statens tjenestemænd, foreslaat i juni og vedtat ved Stortingets beslutning av 21. juli 1920, blev der ogsaa tilstaat Videnskapsselskapet en tillægsbevilgning — 17,600 kr. — for at bringe de ved Selskapet ansatte funktionærers lønninger paa høide med de satser som blev vedtat for statstjenestemænd med lignende forutsætninger og i lignende stilling. Hertil kom for de regulerte lønninger et dyrtidstillæg 30 pct. av lønnen (dog ikke under 900 kr. og ikke over 1650 kr.) og som ekstraordinært tillæg den merindtægt av løn og dyrtidstillæg som vilde ha tilkommet funktionærene i 1ste halvaar 1920 hvis det nye lønsregulativ da hadde været gjældende.

Efter anmodning fra Kirke- og Undervisningsdepartementet hadde Selskapets direktion i skrivelse av 8. juni 1920 indsendt forslag om hvilke lønsgrupper i lønspropositionen Selskapets funktionærer burde likestilles med, og forslaget blev i det store og hele tat fulgt.

Ved tillægsbevilgningen, som blev git under forutsætning av tilsvarende forhoielse av de stedlige bidrag, blev det uttrykkelig bemerket at den bare skulde tjene til forhoielse av grundlonnen. Alderstillæggene (efter 3, 6, 9, 12, 15 aars tjenestetid) maatte det være Videnskapsselskapets egen sak at skaffe tilveie fra andet hold.

Ved den nye lonsregulering blev der fastsat folgende satser for Videnskapsselskapets funktionærer:

For bestyrer av Selskapets oldsaksamling, av de zoologiske samlinger, og av den botaniske samling, og for Selskapets bibliotekar, grundlon 6000 kr. (5 alderstillæg, hvert 3dje aar à 500 kr.).

For 2den samlingsbestyrer ved Selskapets zoologiske samlinger grundlon 5000 kr. (6 alderstillæg, hvert 3dje aar à 500 kr.).

For amanuensis ved Selskapets oldsaksamling, grundlon 4000 kr. (5 alderstillæg, hvert 3dje aar à 500 kr.).

For assistent ved Selskapets bibliotek og for Selskapets vaktmester grundlon 3300 kr. (4 alderstillæg à 300 kr.).

For præparanter ved Selskapets oldsaksamling og zoologiske samling grundlon 2600 kr .(4 alderstillæg à 300 kr.).

Efter direktionens forslag blev fra 1. juli 1920 lonnen forhoiet ogsaa for Selskapets kasserer og sekretær (for begges vedkommende til 1200 kr.) og for bestyrerne av Selskapets myntsamling og mineralogiske samling (for begge til 800 kr.).

Trondhjems kommunes bidrag i aarets lop til vedlikehold av Selskapets bygninger, til drift av lys- og varmeanlæg, og til skatter og avgifter, belop sig til omtrent 8300 kr. Ved fastsættelsen av byens budget for 1920—1921 blev det av bystyret bestemt at alle bidrag til Videnskapsselskapet for fremtiden skulde bevilges av de kommunale kinematografers overskud. For at kunne opfylde den betingelse som var stillet for forhoielsen av statsbidrag, sokte Selskapets direktion henimot aarets utgang om en kommunal bevilgning av 23,000 kr. Da kinematografernes overskud ikke kunde utdeles for aarets utgang, blev der forelobig stillet 7000 kr. til Videnskapsselskapets raadighet.

Trondhjems Sparebanks bidrag belop sig til ialt kr. 6788.50, hvorav 4000 kr. var at regne som ordinært tilskud til Selskapets drift, og kr. 2788.50 var bevilget som rentefrihet av laan mot pant i Videnskapsselskapets bygninger.

Efter ansokning fik Selskapet hosten 1920 av Trondhjems Brændevinssamlag utbetalt de 6000 kr. som var blit bevilget av samlagets overskud for 1916.

Fra Hans Majestæt Kongen fik Selskapet det vanlige bidrag av 400 kr.

Av Den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelses overskud for 1919 tilfaldt der Videnskapsselskapet kr. 3047.18.

Av renterne av Videnskapsselskapets legater og fonds (ialt ca. 20,500 kr.) stod der til raadighet for aarets drift omkr. 13,000 kr.

Fra private hold fik Videnskapsselskapet ogsaa i dette aar betydelige gaver. I mars 1920 blev der gjennem Trondhjems Adresseavis tilstillet Selskapets oldsaksamling en gave av 5000 kr. fra grosserer Birger Kvenild. I anledning av sin 70-aars-dag 18. mai 1920 skjænket konsul Anton Jenssen 5000 kr. til det Trondhjemske Gavefond.

Til omkostninger ved opsætning av en kopi av et helleristningsskib (paa Bardal, Beitstaden) bidrog glasmester Riis 305 kr.

Ved gavebrev av 12. oktober 1920 oversendte godseier Fredrik Horneman, Reins Kloster, Rissen, manuskriptet til *Det Adler-Falsenske Grundlovsudkast fra 1814* som gave til Videnskapsselskapet. Gavebrevet er gjengit i bibliotekarens aarsberetning.

I Selskapets generalforsamling 9. mars 1920 var budget for aaret, under forutsætning av de gamle lønsvilkaar, vedtat med et beløp av 76,000 kr. Det viste sig imidlertid, likesom i foregaaende aar, at der saavel til trykningsomkostninger som til tilfældige utgifter var forutsat for knappe beløp. Ved aarets utgang hadde Selskapet set sig nødt til at opta nye laan for at indfri presserende forpligtelser.

Fra sommeren 1920 blev der fastsat en forhøielse av leien for tomter som tilhører Videnskapsselskapet.

Renten for utlaan av Videnskapsselskapets legater og fonds blev fra december 1920 forhøiet til 6 pct.

Til *stipendier* var der i aaret 1920 bevilget 1900 kr. Den største del av dette beløp blev, som vanlig, stillet til raadighet for bestyrerne av Selskapets oldsaksamling og botaniske samling. Et mindre stipendium blev, som i foregaaende aar, tilstaat skolebestyrer Notø til at foreta botaniske undersøkelser i det Trondhjemske. Endelig blev der bevilget Selskapets bibliotekar dr. Landmark et bidrag av 200 kr. til ophold i Kristiania under det nordiske historikermøte 7.—10. juli 1920.

Om Videnskapsselskapets *samlinger* foreligger der i det følgende indberetninger fra samlingenes bestyrere.

Videnskapsselskapets *Skrifter* 1920 vil indeholde følgende publikationer:

Nr. 1. Henrik Printz: Subaërial Algae from South Africa (14 plates).
« 2. Th. Petersen: Oversigt over Videnskapsselskapets Oldsaksamlings tilvekst i 1919 av saker ældre end Reformationen.
« 3. Bernt Lynge: Lichens in Herbarium Gunnerus.
« 4. Anathon Bjørn: Nogen myrfund fra Trøndelagen.

Nr. 5. O. Nordgard: Bidrag til faunaens historie i Trondhjemsfjorden, II.
- 6. J. E. Gunnerus: Betragtninger over Christendommens Indforsel i Norge. Utgit med innledning og anmerkninger av S. L. Thormodsæter.
- 7. Anathon Bjorn: Stenaldersbopladsene i Allanenget i Kristiansund.

I begyndelsen av mars 1920 fratraadte dr. Hjalmar Broch, som var blit utnævnt til docent i zoologi ved Universitetet i Kristiania, sin stilling som bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger. Dr. Broch hadde været ansat i Videnskapsselskapets tjeneste siden 1910 og saaledes i ti aar bestyret Selskapets pattedyrsamling og evertebratsamling (den sidste i forening med O. Nordgard). Som omtalt i forrige aarsberetning, var han like til begyndelsen av 1920 tillike Selskapets kasserer.

Stillingen som 2den samlingsbestyrer ved Videnskapsselskapets zoologiske samlinger blev avertert ledig for en marin zoolog med løn og alderstillæg som for Universitetets docenter. Til stillingen meldte sig én ansøker, konservator ved Tromsø Museum, cand. real. Carl Fredrik Lindeman Dons, som i direktionens møte 12. juni blev ansat fra 1. juli 1920. Ansættelsen blev godkjendt av Kirke- og Undervisningsdepartementet ved skrivelse av 5. juli 1920. Konservator Dons er født 1882, cand. real fra 1909, og blev fra begyndelsen av 1909 ansat som konservator ved Tromsø Museum.

Med skrivelse av 13. august 1920 oversendte Kirke- og Undervisningsdepartementet regler for *Forskningsfondet av 1919* (vedtat ved Stortingets beslutning av 21. juli 1920), og anmodet Videnskapsselskapets direktion om i henhold til reglernes § 6 at vælge et medlem av styret for fondets humanistiske avdeling. Direktionen valgte 16. september 1920 oldsaksamlingens bestyrer Th. Petersen til medlem av fondets styre.

Oldsaksamlingens bestyrer oversendte i september 1920 til Selskapets direktion skrivelse fra professor A. W. Brøgger med utkast til andragende om et statsbidrag av 10,000 kr. til systematiske undersøkelser av stenaldersbopladser i Norge og til bearbeidelse av undersøkelsernes resultat. Videnskapsselskapets direktion, som finder formaalet av stor betydning for arkæologisk forskning, besluttet at støtte andragendet med sin anbefaling.

Et andragende av 4. august 1920 fra fylkesskolebestyrer Jørgen Reitan, om at faa en avhandling om nytrondsk ordforkortning og betoning utgit av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab, fandt direktionen av økonomiske hensyn ikke at kunne imøtekomme.

I skrivelse av 15. oktober 1920 meddelte konsul JOHAN BRATT at CARL LUMHOLTZ hadde lovet, til gjengjæld for mulig støtte av hans ekspedition til Ny-Guinea, at skjænke en del gjenstande fra sine samlinger under ekspeditionen til Videnskapsselskapet. Paa konsul Bratts forespørsel besluttet direktionen at svare at Selskapet med tak vilde motta den interessante gave.

Efter tilbud av skolebestyrer M. K. HÅKONSON-HANSEN om at stille en del eksemplarer av sin sidste publikation — nye meteorologiske iagttagelser — til Videnskapsselskapets raadighet for en ganske billig pris, besluttet direktionen, efter forslag av Selskapets bibliotekar, at kjøpe 25 eksemplarer for at sende dem til sine bytteforbindelser.

Efter anmodning fra Norsk Folkemuseums direktør HANS AALL utlaante Videnskapsselskapet omkring 30 gjenstande til Folkemuseets pottemakerutstilling paa Bygdø i februar og mars 1920.

Fra Selskabet for Bergens Teaterhistorie (stiftet i august 1919 samtidig med Bergens Teatermuseum) kom der i november 1920 forespørsel om Videnskapsselskapet skulde være i besiddelse av gjenstande av interesse for et teatermuseum, og om det i saa fald vilde overlate disse gjenstande til den nye institution i Bergen. Videnskapsselskapets direktion svarte, at Selskapet for øieblikket ikke hadde den slags gjenstande, men at man vilde ha opmerksomheten henvendt paa saken.

I skrivelse av 3. oktober 1920 meddelte Selskapets bibliotekar dr. LANDMARK at riksarkivar KOREN hadde erklæret at han saa sig ute av stand til at fuldføre biografien over Thorvald Boeck, som skulde indlede katalogen over Boecks bibliotek. Efter bibliotekarens forslag besluttet direktionen at anmode frk. AAGAAT DAAE om at overta arbeidet.

I skrivelse av 22. november mottok Videnskapsselskapet indbydelse fra *Vetenskaps-Societeten i Lund* til at la sig repræsentere ved Societetens første «högtidssammanträde» 4. december 1920. Videnskapsselskapets direktion besluttet at anmode fiskeriintendent dr. G. SWENANDER om at repræsentere Selskapet, og dr. Swenander erklærte sig villig til at overta hvervet.

I sit andragende om statsbidrag for terminen 1921—1922 ansøkte Videnskapsselskapet om samme statsbidrag som var blit bevilget for 1920—1921 — 56,600 kr. I flere rundskrivelser (utsendt i oktober maaned) indskjærpet Kirke- og Undervisningsdepartementet den største sparsomhet.

I skrivelse av 18. november 1920 meddelte Kirke- og Undervisningsdepartementet at der for funktionærer som har smaa boliger (paa 1 à 2 værelser med kjøkken) som en del av lønnen, blir at fratrække i kontantlønnen 10 pct. for bare bolig og 12½ pct. for bolig

med lys og brænde. Hvor særlige omstændigheter, som boligens størrelse, beskaffenhet og beliggenhet maatte gjøre en nedsættelse berettiget, skal imidlertid fradraget kunne nedsættes med 1/3. Videnskapsselskapets direktion fandt at denne bestemmelse burde søkes gjort gjældende for Selskapets vaktmesters vedkommende og besluttet at indsende forestilling derom til departementet.

Kirke- og Undervisningsdepartementet opnævnte i januar 1920 paany bankchef ANDREAS BERG og professor SEM SÆLAND som medlemmer av Videnskapsselskapets direktion for de to følgende aar.

I selskapets generalforsamling 12. november 1920 blev bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger O. NORGÅRD gjenvalgt til vicepræses, og professor ALFRED GETZ gjenvalgt som medlem av direktionen. Istedenfor justitiarius BEICHMANN, som fra august 1920 var uttraadt av direktionen, fordi han i kommende aar maatte opholde sig i Paris som formand i *la Commission Arbitrale des Litiges Miniers au Maroc*, valgte generalforsamlingen divisionslæge HALFDAN BRYN.

Til revisorer blev gjenvalgt lektor Johan P. Pedersen og lektor O. Juel.

I direktionens møte 12. juni 1920 blev konsul ANTON JENSSEN og docent dr. philos. HJALMAR BROCH, i henhold til statuternes § 7, utnævnt til livsvarige medlemmer av Videnskapsselskapet. Ved aarets utgang hadde Selskapet 21 livsvarige medlemmer utnævnt av Selskapets direktion.

Antallet av betalende medlemmer var ved utgangen av 1920 omtrent det samme som ved utgangen av foregaaende aar. 51 medlemmer hadde betalt 100 kr. en gang for alle. 267 medlemmer betalte aarskontingent. Av disse var 93 optat før utgangen av 1903. Av de øvrige 174 (indmeldt efter ændringen av Videnskapsselskapets statuter stadfæstet ved kongelig resolution av 13. februar 1904) var 19 utenbys. Antallet av utenbys medlemmer optat før 1903 (hvorav de fleste tidligere har været bosat i Trondhjem) beløp sig til 60.

Av ældre medlemmer som i aarets løp er avgaat ved døden, vil særlig to mindes for fortjenstfuldt arbeide i Videnskapsselskapets tjeneste, overlærer B. HARTMANN, bestyrer av Selskapets myntsamling 1894—1919, og fhv. direktør for Trondhjems Tekniske Læreanstalt og senere for Trondhjems Tekniske Mellemskole SEVERIN S. WLEUGEL, medlem av Videnskapsselskapets direktion 1896—1914. Av Selskapets livsvarige medlemmer grosserer HELMER HARTMANN.

Videnskapsselskapets kapitalformue beløp sig ved utgangen av 1920 til kr. 378,419.98. Hertil kommer forskudsfondet, rektor Los-

sius og hustrus legat, 5000 kr., som fremdeles er tat til indtægt i kasseregnskapet, og baatbygningsfondet (dr. Lysholms gave 10,000 kr. og grosserer Dyre Halses gave 1000 kr.) som er stillet til raadighet for Trondhjems Biologiske Station.

Med hensyn til Videnskapsselskapets indtægter og utgifter i 1920 og status for Selskapets legater og fonds, henvises til omstaaende utdrag av regnskapene.

I direktionen for

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)

Trondhjem i september 1921.

Axel Sommerfelt. O. Nordgård. Alfr. Getz. Axel Buch.
Halfdan Bryn. Andr. Berg. Sem Sæland.

Carl Gundersen.

Utdrag

av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs (Trondhjems Museums) Regnskap for 1920.

Indtægt:

1. Beholdning fra 1919:			
a. Restancer:			
1. Tomteleie	kr. 125.00		
2. Medlemskontingent	« 3,506.00		
3. Renter (i forrige aarsberetning ved feilregning opført kr. 3,526.41)	« 3,923.91		
4. Trondhjems Brændevinssamlags bidrag for 1916	« 6,000.00		
5. Dyrtidstillæg utbetalt 1919 (refundert 1920)	« 10,045.00		
		kr. 23,599.91	
b. Indestaaende i Trondhjems Sparebank		« 1,241.65	
			kr. 24,841.56
2. Hans Majestæt Kongens bidrag			« 400.00
3. Statskassens bidrag:			
a. 2. halvdel 1919—1920	kr. 17,300.00		
1. halvdel 1920—1921	« 19,500.00		
		kr. 36,800.00	
b. Bidrag til lønsforhoielse		« 8,800.00	
c. Bidrag til dækning av trykningsomkostninger		« 5,000.00	
			« 50,600.00
4. Trondhjems Sparebanks bidrag:			
a. Ordinært driftstilskud		kr. 4,000.00	
b. Rentefrihet av pantelaan		« 2,788.50	
			« 6,788.50
Overføres			kr. 82,630.06

Overføres		kr. 82,630.06
5. Trondhjems kommunes bidrag:		
a. Vedlikehold av bygninger, frafaldne avgifter etc.	kr. 2,745.53	
b. Drift av lys- og varmeanlæg ..	« 5,538.11	
c. Bidrag fra kinematografernes overskud	« 7,000.00	
		15,283.64
6. Renter i 1920:		
a. $^{2}/_{3}$ av Hammers legats utbytte + rentes rente	kr. 5,020.33	
b. $^{5}/_{6}$ av Poulssons legats utbytte	« 1,594.56	
c. Aas og hustrus legats utbytte..	« 660.20	
d. Benneches legats utbytte	« 932.49	
e. $^{5}/_{6}$ av Jenssens legats utbytte ..	« 1,145.83	
f. $^{4}/_{5}$ av Det Trondhjemske Gavefonds utbytte	« 959.86	
g. $^{1}/_{3}$ av Lundgreens legats utbytte	« 1,071.66	
h. $^{4}/_{5}$ av frøknerne Kristine og Laura Hansens legats utbytte	« 1,081.66	
i. Videnskapsselskapets byggefond	« 1,580.81	
k. Baatbygningsfondet (dr. Lysholms og grosserer Dyre Halses gaver)	« 605.00	
l. Av kassebeholdning i Trondhjems Sparebank	« 336.56	
m. Av Beichmanns gave	« 46.44	
n. Av Kvenilds gave	« 213.06	
		« 15,248.46
7. Utbytte av Den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse		3,047.18
8. Gaver:		
a. Konsul Anton Jenssens gave til Det Trondhjemske Gavefond ..	kr. 5,000.00	
b. Grosserer Birger Kvenilds gave til Oldsaksamlingen	« 5,000.00	
c. Bankchef Bergs gave til indkjøp av bøker i Tyskland	« 1,500.00	
		11,500.00
9. Medlemskontingent:		
a. 93 medlemmer à 4 kr.........	kr. 372.00	
b. 180 medlemmer à 5 kr.........	« 900.00	
		« 1,272.00
Overføres		kr. 128,981.34

	Overføres	kr. 128,981.34
10. Indtægt av utleie av tomt	«	1,600.00
11. Entré	«	558.44
12. Leieindtægt av Kalvskindsgaten 1 a	«	384.00
13. Salg av Skrifter	«	31.35
14. Leieindtægt av pakhusrum	«	163.50
15. Tilbakeholdt av lønninger til pensionsindskud	«	4,421.33
16. Vekselaan (til dækning av trykningsomkostninger)	«	21,636.20
	Tilsammen	kr. 157,776.16

Utgift:

1. Lønninger:			
a. Oldsaksamlingens bestyrer (anc. fra 1900)	kr.	7,050.00	
b. Fugle-, fisk- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. 1900)	«	7,050.00	
c. Pattedyr- og evertebratsamlingens bestyrer	«	4,050.00	
d. Botanisk samlings bestyrer (anc. 1/9 1913)	«	5,700.00	
e. Bibliotekaren (anc. 1/7 1911)	«	5,950.00	
f. Myntsamlingens bestyrer	«	650.00	
g. Mineralsamlingens bestyrer	«	650.00	
h. Bibliotekassistent (anc. 1/2 1899)	«	3,600.00	
i. Amanuensis ved Oldsaksamlingen (anc. 1/7 1919)	«	3,300.00	
k. Zoologisk samlings præparant (anc. 1/3 1904)	«	3,100.00	
l. Oldsaksamlingens præparant (anc. 28/5 1911)	«	2,650.00	
m. Vaktmesteren (anc. 8/5 1913)	«	2,950.00	
n. Kassereren	«	1,000.00	
o. Sekretæren	«	950.00	
p. Revisorerne	«	100.00	
			kr 48,750.00
2. Pensioner:			
a. Fhv. vaktmester Nielsen	kr.	500.00	
b. Fhv. præparant Dircks sen.	«	500.00	
			« 1,000.00
		Overføres	kr. 49,750.00

		Overføres kr.	49,750.00
3. Samlinger:			
a. Oldsaksamlingen	kr. 2,720.81		
— desuten av Kvenilds gave	« 416.10		
		kr. 3,136.91	
b. Myntsamlingen		« 188.30	
c. De zoologiske samlinger:			
1. Samlingenes ordinære drift	kr. 990.04		
2. Undersøkelser ..	« 1,100.00		
		« 2,090.04	
d. Den botaniske samling:			
1. Samlingens ordinære drift	kr. 599.20		
2. Kontorhold for bestyreren	« 600.00		
		« 1,199.20	
e. Biblioteket:			
1. Bibliotekets ordinære drift	kr. 6,838.87		
2. Indkjøpt for bankchef Bergs gave ..	« 1,500.00		
		« 8,338.87	
f. Mineralsamlingen		« 208.28	
			« 15,161.60
4. Stipendier			« 1,900.00
5. Utgivelse av Skrifter			« 25,690.25
6. Utgifter som bæres av Trondhjems Kommune:			
a. Vedlikehold av bygninger, frafaldne avgifter etc.		kr. 2,745.53	
b. Drift av lys- og varmeanlæg ..		« 5,538.11	
			« 8,283.64
7. Renter av pantelaan i Videnskapsselskapets bygninger			« 4,435.32
8. Utgifter ved Kalvskindsgaten 1 a			« 206.78
9. Opsyn i samlingene			« 1,119.00
10. Renhold			« 862.20
11. Telefon			« 985.75
12. Utgifter til det ildfaste bibliotekrum			2,024.00
13. Tilfældige utgifter			« 7,202.78
14. Rentefrihet for Trondhjems Biologiske Station..			605.00
		Overføres kr.	118,226.32

		Overføres	kr. 118,226.32
15. Overført til Selskapets legater og fonds:			
a. Det Trondhjemske Gavefond:			
1. Justitiarius Beichmanns gave (med renter)	kr. 1,092.80		
2. Konsul Anton Jenssens gave	« 5,000.00		
		kr. 6,092.80	
b. Hammers legat, indsat restancer fra 1919		« 1,440.50	
c. Poulssons legat, indsat restancer fra 1919		« 214.50	
d. Videnskapsselskapets byggefond, renter 1920		« 1,580.81	
			« 9,328.61
16. Avdrag paa løpende veksler			« 6,500.00
17. Betalt underskud fra 1919			« 4,660.73
18. Beholdning:			
a. Restancer:			
1. Dyrtidstillæg (4. kvartal 1920)	kr. 4,552.50		
2. Medlemskontingent 1918 og 1919	« 357.00		
3. Medlemskontingent 1920	« 972.00		
4. Renter	« 1,776.25		
		kr. 7,657.75	
b. Indestaaende i Trondhjems Sparebank		« 3,154.69	
c. Indestaaende i Forretningsbanken (Kvenilds gave)		« 4,796.96	
d. Kassebeholdning		« 3,451.10	
			« 19,060.50
			Kr. 157,776.16

Oversigt

over status for Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs legater og fonds pr. 31. december 1920.

1.	Hammers legat:		
	Beholdning fra 1919 : kr. 50.00 (feilregning fra 1918	kr. 138,994.59	
	Av renterne i 1920 oplagt 1/3	2,506.00	
			kr. 141,500.59
2.	Poulssons legat:		
	Beholdning fra 1919	kr. 35,101.52	
	Av renterne i 1920 oplagt 1/6	« 318.91	
			« 35,420.43
3.	Aas og hustrus legat		« 12,000.00
4.	Benneches legat (H. A. Benneches stipendiefond)		« 20,000.00
5.	a. Konsul Anton Mathias Jenssens legat		« 25,000.00
	b. Jenssens legats akkumulationsfond:		
	Beholdning fra 1919	kr. 3,163.88	
	Renter i 1920	« 178.12	
	Overført 1/6 av Jenssens legats renter 1920	« 229.17	
			« 3,571.17
6.	Det Trondhjemske Gavefond:		
	Beholdning fra 1919	kr. 18,862.70	
	Konsul Anton Jenssens gave ..	« 5,000.00	
	Justitiarius Beichmanns gave (1919) med renter	« 1,092.90	
	Av renterne i 1920 oplagt 1/5....	« 239.96	
			« 25,195.56
7.	a. Grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat:		
	Beholdning fra 1919	kr. 50,000.00	
	Overf. fra akkumulationsfondet	« 10,000.00	
			« 60,000.00
	b. Lundgreens legats akkumulationsfond:		
	Beholdning fra 1919, med fradrag av hvad der er overført til hovedlegatet,	kr. 25.26	
	Overføres kr.	25.26	kr. 322,687.75

Overføres kr.	25.26	kr. 322,687.75
Renter i 1920 .... «	1.45	
Overfort ²/₃ av Lundgreens legats renter 1920 .... «	2,143.34	
		« 2,170.05
8. a. Frøknerne Kristine og Laura Hansens legat		« 25,000.00
b. Kristine og Laura Hansens legats akkumulationsfond:		
Beholdning fra 1919 .... kr.	345.66	
Renter i 1920 .... «	17.44	
Overfort ¹/₅ av hovedlegatets renter 1920 .... «	270.41	
		« 633.51
9. Videnskapsselskapets byggefond:		
Beholdning fra 1919 .... «	26,347.86	
Renter i 1920 .... «	1,580.81	
		« 27,928.67
		Kr. 378,419.98

Hertil kommer:

10. Rektor Lossius og hustrus fond (Forskudsfondet), tilgode av Selskapets kasse .... kr.		5,000.00
11. Baatbygningsfondet (ydet Trondhjems Biologiske Station som rentefrit laan):		
a. Dr. Bjarne Lysholms gave...... kr.	10,000.00	
b. Grosserer Dyre Halses gave.... «	1,000.00	
		« 11,000.00
		Kr. 16,000.00

Oldsaksamlingens beretning 1920.

(Bestyrer: TH. PETERSEN).

Oldsaksamlingen har i 1920 hat en tilvekst av 164 nummere (katal. nr. 12101—12264).

Herav falder 79 nummere paa stenalderen. Som vanlig bestaar en større del av denne periodes tilvekst av nye fund fra Romsdalen, saaledes fra de oftere omtalte bopladser paa nabogaardene Tornes og Havnnes i Ytre Frena. Flint- og skifersakerne ligger her spredt over større arealer og opsamles av interesserte smaagutter. En særlig interesse knytter der sig til et flintfund fra Havnnes av mere homogen karakter indeholdende bl. a. ogsaa skivespaltere og eneggede pilespidser, og som synes at maatte være opsamlet paa en bestemt lokalitet. Denne fundplads vil bli nærmere undersøkt til sommeren. I en myr paa Tornes fandtes ogsaa en ravperle, som efter sin form maa skrive sig fra stenalderen. Fra bopladsen paa Eikrem i Aukra, som har nøiagtig samme arkæologiske karakter som den nedre boplads paa Allanenget i Kristiansund, er en række nye fund bragt for dagen ved fortsat nylandsbrytning og indsendt av gaardbruker *Jonas Eikrem*. Blandt disse er et for denne boplads's datering meget vigtig stykke, nemlig det avbrutte haandtak av en megalitisk flintdolk av sen type, ved eggslipning omdannet til en meisel. Ogsaa tidligere er der paa denne boplads fundet et haandtak av en noget lignende flintdolk. Begge disse fund angir en nedre tidsgrænse og antyder at man tiltrods for oldsakmaterialets, f. eks. grønstensøksenes antike præg forøvrig maa være varsom med at sætte saadanne bopladser for langt tilbake i tiden. En ny flintplads med skivespaltere og eneggede pilespidser er opdaget paa Byttingsvik paa den ytre side av øen Gossa i Aukra. En prøvegravning ved amanuensis A. Bjørn gav meget lovende resultater, og en systematisk utgravning agtes igangsat til sommeren. Av de øvrige fund fra Aukra og Frena kan merkes en flintdolk fra Sporsem, en slepen grønstensøks fra Aukra folkehøiskole samt en skafthuløks fra Engelsæte (Ytre Frena). De to sidste er bemerkelsesværdige ved at de er fundet i fjæren under flomaalet. En vakker flekkeskraper av megalitisk præg er indkommen fra Indrevik i Voll, Romsd., det første kjendte stenaldersfund fra dette mere avsidesliggende

herred. Av tilveksten fra Nordmøre, som iaar har været mindre betydelig, kan fremhæves et flintfund fra en ny lokalitet fra Aakvik ved Lesund i Aure og et smukt eksemplar av en noget oval skafthulkølle av typen R. 46 fra Enset i Straumsneset. Fra den interessante boplads paa Selnes i Lensviken er indkommen nye fund, deriblandt en vakker skiferkniv. En ny flintplads er av konservator fundet paa Fevaag i Skjørna i betydelig høide over havet oppe i skaret ved overgangen til Rissa. Likesaa kan noteres en række mindre fund fra bopladser opover Fosenkysten fremkommen ved A. Bjørns undersøkelser. Fra Nordskjør i Bjørnør har hr. *Mathias A. Lothe* indsendt en række saker, hvoriblandt et brudstykke av en meget stor, bredbladet skiferkniv med tandede grepkanter. Det nordligste bopladsfund er fra Bratland i Hemnes, opsamlet og indsendt av gaardbruker *Ivar Hoff*. Det utmerker sig ved sin anvendelse av kvartsagtige stenarter som surrogat for flint, som dog ogsaa forekommer. Som en sjeldenhet kan fremhæves at der i det forløpne aar er fremkommen 3 votiv- eller depotfund fra stenalderen. Av disse er de to fremdraget i en myr paa Tautra i Romsdalen og bestaar av samlinger av særdeles smukke skiver og spaaner av flint; det første omfatter 175 stykker, som kunde sees oprindelig at ha været nedlagt i en nævertine eller i ethvert fald at ha været omviklet med næver, det andet 16 stykker. Det tredie fund er fra Fevaag i Skjørna og bestaar av 3 tyknakkede flintokser fundet ved grøftning i dyrket land, som tidligere har været myr. Umiddelbart ovenfor dette sted fandtes for nogen aar siden en bronceøks av tidlig type, likeledes i myr. Av den øvrige tilvekst fra denne periode kan særskilt nævnes en liten tyknakket flintøks f. i Trondhjems Bymark efter opgivende ovenfor «Strandlinjen», en ualmindelig stor og vegtig skafthuløks fra Bosnes, Inderøy, samt to vakre skiferspidser fra Sandnessjøen. Disse sidste har længe været opbevaret i privat eie som fundet paa en boplads paa en skraaning nedover mot sjøen straks bakenfor eller øst for den bymæssige bebyggelse, men er nu av den tidligere eier, kjøbmand Fr. Wigen overdraget museet.

Broncealderen er repræsenteret i dette aars tilvekst ved 3 nummere, deriblandt en spydspids fra Hol i Meldalen, skjænket av distriktslæge *E. Støren*, efterat den længe har været opbevaret i dennes bekjendte privatsamling, samt en stenhelle — visstnok oprindelig en gravhelle —, hvori var indhugget en hel del skaalformede gruber, fundet blandt stenene i en gravrøis fra ældre jernalder paa Revlan, Frosta. I en anden røis like i nærheten fandtes ifjor under en av bundhellerne i et gravkammer en

beltehake fra ældre broncealder. Hertil kommer saa en nyopdaget helleristning fra Graabrek i Nedre Stjørdalen, ved grænsen mot Skatval, som man for at faa bevaret saa sig nødt til at kile ut og føre til museet. Den vil imidlertid først bli indført i tilveksten for næste aar.

Til ældre jernalder kan henføres 9 nummere, hvorav kan fremhæves en liten baandformet fingerring av guld fundet sammen med en nu tapt perle av rav paa en holme i nærheten av Solskjel i Nordmøre, paa et sted hvor der vistnok tidligere har ligget en røis, desuten en spydspids fra Leangen i Sundalen, brudstykker av to spandformede lerkar fra Leknes paa Leka, samt fund fra to hellekistegrave paa Kvaløy paa vestsiden av samme ø, hvor det viste sig at være meget betydelige samlinger av gravrøiser, hvorav det dog er en sjeldenhet at træffe nogen som er nogenlunde urørt. De to sidste fund er resultatet av en undersøkelse av konservator og kan dateres til tiden omkring 500—550 e. Kr. Simple brandgrave fra ældre jernalder er truffet ved A. Bjørns undersøkelser paa Revlan, Frosta, og konservators paa Heir i Frol.

25 nummere falder paa yngre jernalder. Herav er et forholdsvis stort antal samlede gravfund, saaledes vaabengrave fra Midjo, Ogndalen, fra Malvikgjerdet i Malvik, Berg i Hemne og Stenvollen i Brekkebygden, Røros pgd. De to sidste er brandgrave, og navnlig er sakerne fra Stenvollen — sverd, økseblad, pilespidser — usedvanlig vel konserveret, hvad der forøvrig gjennemgaaende er tilfældet med fund fra fjeldbygderne, hvor likbrand har været omtrent eneraadende gravskik gjennem vikingetiden, og hvor derfor glødningen i forbindelse med den tørre luft begge har bidraget til at hindre destruktionen. Av særlig interesse er en grusgrav under flat mark fra Leite i Nes, Bjugn, indeholdende et vel konserveret kranium, et sæt perler og en liten rund, konisk broncespænde. Denne grav maa vistnok henføres til Vendeltiden eller perioden forut for vikingetiden. Ogsaa fundet fra Berg i Hemne kan efter vaabenformen henføres til denne tid og er likeledes en grav under flat mark. I det hele viser grave under flat mark, særlig i grusbanker, sig at være en meget almindelig gravform under Vendeltiden, men av de senere aars fund fremgaar det ogsaa at den ikke er sjelden i vikingetiden, navnlig i dennes ældre avsnit. Av de øvrige fund kan nævnes en pilespids fundet under renjagt i Stegaadalen, en sidedal til Reppdalen i Sundalen, i en «botne» der hvor dalen ender, og hvor renen ikke har kunnet komme videre.

7 nummere tilhører middelalderen. Av disse kan nævnes et signet av bronce fundet paa Rol, Inderøy. Det har i

gotiske majuskler omskriften S'THORIE : ARNONIS ɔ: Thore Arnesons segl, og kan henføres til 2den halvdel av det 14de aarh. Signetet maa vistnok antages at ha tilhørt en geistlig, og den eneste kjendte person, som muligens kan ha været dets eier, er maaske den Thorer Aronarsson, som nævnes som kannik i Nidaros 1358 (Dipl. Norv. IV. s. 202). Midtfeltet viser et emblem bestaaende av en kreds, hvori hænger eller hvorfra utgaar et Malteserkors. Til middelalderen maa ogsaa henføres utbyttet av konservators utgravning av en av de runde hyttetomter paa Blomsøy i Alstahaug, Helgeland. Angaaende dette bopladsfund henvises til den utførlige beskrivelse i tilvekstfortegnelsen. Da der i det forløpne aar næsten ikke har fundet gravninger sted i Trondhjems bygrund, savnes byfund saa godt som helt. Der kan dog nævnes et eiendommelig formet, ornamenteret redskap av horn, som vistnok maa opfattes som en somglatter. Stykket synes at være et unicum og er fundet temmelig dypt nede i grunden i Kongens gate utenfor Frimurerlogen. Det tilhører antagelig ældre middelalder og vil bli avbildet i tilvekstfortegnelsen.

Til den efterreformatoriske tid kan henføres 18 nummere, væsentlig gaver, og 23 nummere kan ikke nærmere tidsbestemmes.

Konservator har i det forløpne aar foretat undersøkelser og gravninger i Romsdalen, Malvik, Frol, Verdalen, Inderøy, Snaasa, Verran, Leka og Helgeland (Blomsøy), amanuensis A. Bjørn i Romsdalen, Nordmøre, Lensviken, Frosta, Bjørnør og Flatanger. Desuten har lektor A. Nummedal foretat bopladsundersøkelser omkring Kristiansund, paa Lesund i Aure og Gjermundnes i Romsdalen. Til de hermed forbundne reiser er fribilletter velvilligst utstedt av Nordenfjeldske, Fosens, Namsos, Namdalens og Helgelandske dampskibsselskaper.

Nye helleristninger er gjennem museets mangeaarige tillidsmand i Skatval gaardbruker *Oliver Alstad* opdaget paa Stokkan i Nedre Stjørdalen, ikke langt fra Graabrek, hvor der forleden aar blev fundet en ristning. De vil til sommeren bli nærmere undersøkt.

Oldsaksamlingen har i 1920 deltat i keramikutstillingen i Norsk Folkemuseum, Bygdø, med 27 nummere, for en større del jordfundne stykker fra Trondhjems bygrund, og i en keramikutstilling i Kristiania Kunstindustrimuseum med 5 nummere. I anledning av 200 aarsdagen for *Tordenskiolds* død tok man initiativet til en Tordenskioldsutstilling, hvortil navnlig Selskapets bibliotek ydet et omfattende materiale. Utstillingen blev avholdt i Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums

overlyssal og blev paa en udmerket maate arrangeret og ledet av direktor dr. *Fredrik B. Wallem.* I Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums tinutstilling har man deltat med 9 nummere.

Omordningsarbeiderne i samlingen er kun skredet langsomt fremad, dels paa grund av præparant Rythers sygdom, hvorved præpareringsarbeidet og andet manuelt arbeide, som maa utføres i forbindelse med en omordning, har staat i stampe, men ikke mindst fordi man mangler støvfri magasinrum, saa man ikke kan faa avlastet de overfyldte montrer. Av hensyn til de høie priser har man ogsaa fundet det rigtigst at vente med anskaffelse av nye skap. I stenaldersavdelingen har man dog for enkelte seriers vedkommende kunnet gjennemføre en mere tidsmæssig og instruktiv opstilling, mens der til en omordning av bopladsfundene kræves en større montreplads.

Den i sin tid av Statens historiska Museum i Stockholm skjænkede kopi av en skibsfigur paa helleristningen paa Bardal i Beitstaden er blit opsat paa den vestre væg i midthallen og dækket med speilglas. Omkostningerne ved dette arbeide blev av glasmester *A. L. Riis* velvilligst formindsket ved et avslag paa kr. 305.10. Resten kr. 416.10, dækkedes av grosserer Birger Kvenilds nedenfor nævnte gave.

Ved professor dr. *A. W. Brøggers* imøtekommenhet er to præpareringer blit utført av Universitetets Oldsaksamlings præparant, nemlig av det vakre lerbæger fra Gjeite i Frol fra den romerske jernalder, avbildet som fig. 359 i O. Ryghs Norske Oldsager, og av et av museets pragtstykker vikingesverdet no. 8257 fra Hoven i Sundalen, avbildet i samlingens tilvekstfortegnelse 1907, fig. 10. Ved det sidste stykke har det lykkedes paa en udmerket maate at rense og fremkalde de særdeles interessante ornamenter paa hjalternes sølvbelæg.

Det er et glædelig tidens tegn at ungdomslagene utover bygderne begynder at ta aktiv del i værnet av vore oldtidsminder. Saaledes har ungdomslaget «Oyningen» paa Inderøy paa konservators opfordring gjenreist den 4 m. høie, vakre bautasten som indtil 1860 stod paa en gravhaug paa Bosnes. I det aar faldt den omkuld og har siden henligget glemt og upaaagtet. Nu kneiser den i hele sin imponerende længde som et av de stolteste minder i Borgenfjordens historiske omgivelser. En lignende bautasten paa Gudin i Stod agter det derværende ungdomslag at gjenreise.

Grosserer *Birger Kvenild* har vist oldsaksamlingen den store interesse at skjænke den kr. 5000.00, som efter giverens ønske fortrinsvis skal komme Trondhjemsavdelingen tilgode. Endel interesserte mænd har gjennem overlæge *Aleksander Holst* skjænket

kr. 180.00 med løfte om yderligere bidrag. Denne sum er foreløbig indsat i Trondhjems Sparebank som et eget fond, og bestemmelse om dets anvendelse vil senere bli truffet.

Følgende har i det forløpne aar yderligere tilstillet samlingen gaver:

Gaardbruker *Johan Tautra*, Romsd.: Diverse fund fra stenalders bopladse.

Gaardbruker *Erik Gjelsten*, Vestnes: 3 jordfundne bryner av kvartsitskifer.

Gaardbruker *Ivar Vikestad*, Vikna: 6 glasperler fra y. j.

Amtsskolebestyrer *Jørgen Reitan:* Et par gamle briller.

Distriktslæge *E. Støren:* Broncealders spydspids fra Hol, Meldalen.

Inderøy Bygdemuseum: Skafthuløks av sten og gravfund fra y. j., begge fra Bosnes, Inderøy.

Gaardbruker *P. Hoaas*, Sundalen: Spydspids fra æ. j. fra Leangen, Sundalen.

Ordfører *S. Ødegaard*, Lesund, Aure: Flintfund fra boplads paa Aakvik, Aure.

Ordfører *L. Meland*, Gjeitastrand: Sænke av sten.

Konservator *O. Nordgaard:* Blad av et korsgevær f. ved Hegdalen.

Sakfører *A. B. Wedø:* Økseblad fra y. j. fra Vutudal, Hemne.

Kæmner *A. L. Kringstad*, Molde: Flintfund fra boplads paa Vaagøy, Frena.

Fhv. vagtmester *A. Nielsen:* Uldbismer av jern.

Gaardbruker *J. Melhus*, Overhalla: Gravfund fra Vendeltid.

Vagtmester *J. Hagen:* Kanonkugle av sten f. i Trondhjems Katedralskoles havetomt.

Gaardbruker *P. Kvarme*, Frosta: Sverd fra y. j., f. paa Revlan.

Smaabruker *L. Skjæran*, Revlan, Frosta: Gravhelle fra broncealderen med indhugne skaalformede gruber; gravfund fra æ. j.

Kaarmand *J. J. Aagaard*, Nordli: Økseblad ant. fra middelalderen.

Gaardbruker *Ole E. Flaa*, Aalvundeid: Diverse fund fra stenalders boplads.

Maskinsætter *K. Trano:* Stykke av en flintdolk f. i Trondhjem ved Chr. Monsens gt. 5.

Gaardbruker *Kr. Rol*, Inderøy: Et middelaldersk signet av messing.

Gaardbruker *Lars Hjertvikrem*, Aukra: Pilespids og skraper av flint.

Gaardbruker *Erik Sjølland*, Aaker, Sundalen: Spydspids fra y. j.

Gaardbruker *A. P. Bogsaspen*, Straumsneset: Gravfund fra y. j.

Gaardbruker *J. Eikrem*, Aukra: Fund fra stenalders boplads; gravfund fra y. j.

Gaardbruker *Kr. Eikrem*, Aukra: Fund fra stenalders boplads.

Distr.læge *Hj. Wedøe*, Hønefos: Flintfund fra Kirksæter, Hemne.

Lærer *J. K. Borgan*, Vikna: Haandtenshjul av sten.

Gaardbruker *Elisæus Heir,* Frol: Kvartsbryne fra æ. j., pilespids av jern, utskaaret benstykke m. m., gravfund fra æ. j.
Gaardbruker *M. Stavrum,* Inderoy: Stopeform til soljer og knapper.
Gaardbruker *Nils J. Odegaard,* Straumsneset: Fund fra stenalders boplads, stk. av kleberstens gryte fra y. j.
Gaardbruker *P. Grande,* Verran: Gravfund fra y. j.
Gaardbruker *Hans K. Berg,* Veoy: Slipesten fra stenalderen.
Domkirkens restaureringsbestyrelse: Gipsavstopning av en runeindskrift.
Statskonsulent *Anzjøn,* Verdalen: Sverdhjalt fra y. j.
Bygningsassistent *H. Heieraas:* Gravfund fra y. j., Midjo, Ogndal.
Gaardbruker *Bernt Berg,* Verdalen: Stk. av et sverd fra Vendeltid.
Gaardbruker *J. Kvernes,* Gjeitastrand: Diverse fund fra en gammel hustomt.
Gaardbruker *M. Gronning,* Indrevik, Voll, Romsd.: Flekkeskraper av flint.
Fhv. ekspeditør *J. Furre,* Leka: Sænke av sten.
Kjobmand *Fr. Wigen,* Sandnessjoen: 2 skiferspidser.
Aukra folkehøiskole, Romsd.: Øks av gronsten.
Gaardbruker *J. Selnes,* Lensviken: Fund fra stenalders boplads.
Bestyrer *Edv. Johansen,* Leknes, Leka: Stkr. av 2 spandformede lerkar.
Stykjunker *J. Kregnes:* En dall fra 1837.
Gaardbruker *P. Eliassen,* Uttian, Froya: En gammel sjohat av lær.
Gaardbrukerne *Ivar Hæsjevik* og *Kr. Hoff,* Blomsoy, Alstahaug: Diverse fund fra en middelaldersk hustomt.
Gaardbruker *O. Schanke,* Nes i Bjugn: Gravfund fra Vendeltid.
Gymnasiast *T. Lintvet:* Flintoks f. i Trondhjems bymark.
Raumabanens anlægsbestyrelse: 2 gravfund henholdsvis fra æ. og y. j. fra Hole, Grytten.

Fra Nationalmuseets 2den avdeling i Kjobenhavn har man desuten mottat 3 fotografier av gjenstande som har tilhort Tordenskiold, og fra museets 1ste avdeling en tegning av en dyrefigur fra Tømmervaag, Tustna, Nordmor.

Mynt- og Medaljesamlingen.

Bestyrer: ANATHON BJØRN.

Ved kjøp og gaver har samlingen i aarets løp hat en tilvekst paa 425 nummere, hvorav 1 medalje, 1 guldmynt, 29 sølvmynter, 22 kobbermynter, 1 jernmynt og 371 papirpenge, væsentlig tyske og østerrikske nødpengesedler. Den hele beholdning er nu 18133 nummere, hvorav 1471 medaljer, 15675 mynter og 784 sedler.

Blandt det nyerhvervede maa særlig fremhæves tre kufiske sølvmynter der tilhører det store myntfund fra Holte i Orkedalen. Disse tre mynter hadde finderen beholdt, men paa anmodning overdrog han dem nu til samlingen. Bestyreren av Universitetets myntkabinet dr. A. FONAHN har velvilligst bestemt myntene som

1) Præget i Ash-Sash i aaret 900 e. Kr. for kalifen al-Mutadid billah.
2) Præget i Nisabur i aaret 935—936 e. Kr. for kalifen ar-Radi billah.
3) Præget i Ash-Sash i aaret 930—931 e. Kr.

Samlingen har i det forløpne aar mottat gaver fra følgende:

Grosserer Dyre Halse, Trondhjem.
Skolebestyrer Joh. D. Lyng, Trondhjem.
Skibsmægler Andreas Gjersøe, Trondhjem.
Grosserer Birger Kvenild, Trondhjem.
Hr. Oddvar Grønlie, Trondhjem.
Frk. Aslaug Havik, Namsos.
Gaardbruker Knut Holte, Orkedalen.
Maren Nordberg, Inderøen.
Gaardbruker Peter Hestmoen, Steinsdalen.

Den botaniske samling.

Bestyrer: H. Printz.

Samlingens kryptogamherbarium er iaar væsentlig foroket med materiale av havalger, indsamlet under bestyrerens skrapninger i Trondhjemsfjorden. Fra skolebestyrer Andr. Noto, der likesom tidligere har hat et mindre reisestipendium av Videnskapsselskapet til botaniske undersokelser i Nordre Trondhjems amt, er der til samlingen indsendt en række fanerogamer — væsentlig fra Meraker — der er indlemmet i herbariet.

For at faa opklæbet og indordnet endel av de ældre samlinger har fru Magda Hagen en tid været beskjæftiget med præparationsarbeide. Imidlertid raader den botaniske samling ikke over storre midler end at dette arbeide desværre kun har kunnet foregaa et kortere tidsrum. Forovrig har arbeidet ved samlingen væsentlig omfattet bearbeidelsen av det sibiriske og mongolske materiale av karplanter der indkom ved bestyrerens reise i det indre Asien i 1914. Dette arbeide, der har været drevet i flere aar, er nu avsluttet, og trykningen av en storre beretning «The Vegetation of the Sibirian-Mongolian Frontiers» er paabegyndt. Fra direktoren for det botaniske museum i Kristiania, professor dr. N. Wille, er der oversendt samlingens bestyrer til bearbeidelse en storre kollektion luftalger fra Syd-Afrika, indsamlet av cand. real. Ørjan Olsen i 1912—13. Resultatet av denne bearbeidelse: «Subaërial algæ from South Africa» er trykt i Videnskapsselskapets skrifter for 1920.

Til videnskapelige undersokelser har museets materiale av slekterne *Potamogeton, Litorella, Isaëtes* og *Sparganium* været utlaant til docent dr. Gunnar Samuelsson, Upsala, og materialet av familien *Fontinalaceae* til lektor dr. Hj. Moller, Stockholm.

Zoologisk samling.

1. samlingsbestyrer: O. NORDGARD (fugler, fisker og evertebrater).
2. — C. DONS (pattedyr, krybdyr og padder samt evertebrater).

Fuglesamlingen. Følgende gaver er mottat i 1920:

8/1. En undulatpapegøie, *Psittacus undulatus*, burfugl fra Trondhjem. Gave av ingeniør ROLF KLINGENBERG.

17/1. En raphøne, *Perdix perdix* LIN., fra Elven i Føling, skutt i begyndelsen av januar. Gave av musikfurér O. ANDERSSEN.

31/3. En sothøne, *Fulica atra* LIN., fra Hitra. Gave av FRIDTHJOF MELANDSO.

20/4. En spurvehøk, *Accipiter nisus* LIN. ♂ ad., fra Rotvold i Strinda. Spurvehøken fløi gjennem et apenstaende vindu i direktørboligen pa Rotvold og slog sig ihjel mot et annet vindu. Gave av direktør SOLLIED.

21/5. En heilo, *Charadrius pluvialis* LIN ♂, fra Jensvold. Gave av LEIF LYKKE.

Juli. En gjøk, *Cuculus canorus* LIN., blev skutt paa Sauøy, Froan d. 19/7 1920. Gave av ALBERT G. MOEN.

13/10. En brun ibis, *Plegadis autumnalis* HASSELQ. ♂ jun., skutt i Leinstrand. Erholdt gjennem bytte av JOHN ROKSETH.

21/10. En vandrikse, *Rallus aquaticus* LIN. ♂ ad., fra Melhus. Gave av EDVARD KJØSEN.

1/12. En blakrake, *Coracias garrula* LIN., fra Nardo i Strinda. Gave av musikfurér O. ANDERSSEN.

Fiskesamlingen. Der knytter sig adskillig interesse til forekomsten ved vore kyster av fisk fra det apne hav. I de senere ar har samlingen ogsa fat tilsendt ikke sa fa eksemplarer av pelagiske fisker, men man kan visst ga ut fra, at der av sadanne foregar flere strandinger, som ikke museemsmenn far vite noget om. Der lever i Atlanterhavet en liten flattrykt fisk, som av CUVIER er kaldt *Argyropelecus olfersi*. Ifølge COLLET kjendes fra den norske kyst omkr. 20 individer av denne art i løpet av det 19. arhundrede. Det første eksemplar man vet av, blev kastet op pa stranden i Ranenfjord i mars 1835. For flere stykkers vedkommende er

det oplyst, at de er drevet iland under svære storme. Finnestedene er fordelt på kyststrekningen fra Bergen til Rolfsøy i Vestfinmarken. Søndenfor Bergen er arten ennu ikke observert, ei heller ved den svenske kyst. Den later således til å være en typisk Golfstrøm-form. Et eksemplar av *Argyropelecus olfersi* blev funnet i fjæren ved Telnes i Melfjord vinteren 1919—20. Totallengden var bare 46 mm., mens det minste eksemplar, som COLLETT har målt, var 50 mm. Det blev sendt samlingen som gave av EDVARD HAVNØ, Rødøy. I slutten av året fik også museet som gave en mere kjent og almindelig fisk, nemlig en stor laks, som omkr. $^{15}/_{12}$ 1920 kom drivende nedover Steinkjerelven. Den blev observert ombord på dampskipet «Oger» og fangedes ved hjelp av en bådshake, hvorav kan sluttes, at den ikke var i sin almindelige vigør. Den sprellet dog litt, da den kom på dekk. «Oger»s fører sendte fisken til videnskapsselskapet. Den var en hanlaks med stor hake. Lengde 132.5 cm. og vekt 20 kg.

Det hender ikke så sjelden, at vi ved vore bundundersøkelser får fisk i trawlen. Under en skrapning på Rotvoldbugten ved Trondhjem d. $^{18}/_{5}$ 1920, hvor trawlen gik opover en skråning fra 100 meters dyp til ca. 20 m., fik vi således et mindre eksemplar av *Lumpenus maculatus* FRIES. Denne art blev i 1917 opført som ny for Trondhjemsfjorden (Contributions to the life history of the fishes in the Trondhjemsfjord and environs. D. kgl. n. vid. selsk. skr. 1915, nr. 9).

F j o r d u n d e r s ø k e l s e r. Vi får håpe at 1920 blir noget av et merkeår i videnskapsselskapets og den biologiske stasjons historie. Motorkutteren «Gunnerus» blev da nemlig ferdig, og derved er tilveiebragt et bedre hjelpemiddel til undersøkelser på sjøen enn vedkommende institusjoner før har eiet. En utførlig redegjørelse for kutterens bygning og for den private og offentlige velvilje som har gjort det mulig å få «Gunnerus» på vannet, skal senere bli levert. Her skal kun anføres, at kutteren blev bygget ved A/S Stenkjær verft og slip 1919—20 efter tegninger og planer av professor H. R. MØRCH. Drektigheten er ifølge målebrevet 57.26 reg. tons brutto og 22.51 reg. tons netto. Mål i engelske fot efter lengde, bredde og dybde er henholdsvis 64.6, 18.6 og 10.3. Motoren, som er gave av grosserer GUNNAR BIRKELAND, er en 40—50 h.k. June-motor, bygget ved «Jönköpings mekaniska verkstads aktiebolag» efter tegninger av den norske ingeniør WORM-PETERSEN. Den biologiske stasjons vaktmester, P. M. ROEL, hadde heldigvis de nødvendige kvalifikasjoner til å føre den nye skute. En vellykket prøvetur blev gjort d. $^{3}/_{8}$ 1920, og i løpet av august og september blev der foretat en rekke undersøkelser i

fjorden, hvori også deltok de svenske zoologer EINAR REHMAN og TORSTEN GISLÉN. Det viste sig herunder, at «Gunnerus» var velskikket for vore formål. I den siste halvdel av november 1920 var kutteren demonstrasjonsskip under det av kommandanten ved Agdenes befestninger ledede motorkursus for fiskere, som holdtes i Hasselviken. Føreren og maskinisten ydet sin medvirkning som lærere i manøvrering samt pasning av motoren. Stasjonens bestyrer holdt d. $^{24}/_{11}$ et fiskeribiologisk foredrag for motorkursets deltagere.

Den $^{9}/_{12}$ 1920 trak fisker KRISTIAN ANDERSEN NORDØYVÅGEN op et besynderlig sjødyr i nærheten av Dønna fra et dyp av ca. 250 m. Redaktør KR. FORFANG i Sandnessjøen sendte det til avdelingen. Det viste sig å være et brudstykke av en sjøfjær, som dr. HJ. BROCH har bestemt til *Pennatula grandis* EHRENBERG. I et brev av $^{20}/_{12}$ 1920 skrev dr. BROCH: «Arten forekommer rent enkeltvis mellem 90 og 2100 meters dyp ved den norske vestkyst, Færøene, Ny-Fundland og Nova Scotia. Det eldste eksemplar jeg har set, er vel et tørret eksemplar i Gunnerus' samling. Desværre har Gunnerus ikke beskrevet det, så EHRENBERG et halvt århundrede efter Gunnerus' grunnleggende arbeide, «Om nogle norske Coraller», blev den første til å beskrive arten. Kort efter EHRENBERG beskrev M. SARS den påny, da den første beskrivelse var nokså mangelfuld». (Se forøvrig BROCH, Die Alcyonaceen des Trondhjemsfjordes, III. Pennatulacea. D. kgl. n. vid. selsk. skr. 1912. nr. 10, s. 29).

I august 1920 fik samlingen tilsendt fra redaktør HERM. FJELDBERG en interessant pighud, nemlig *Dorocidaris papillata* LESKE. Eksemplaret, hvis kropkjernes diameter målte ca. 4.5 cm., var tat på Røstbanken vest til syd av Skomvær fyr fra et dyp av ca. 200 m. av fisker NERGÅRD-VÅG. Tjøtta. Røstbanken er det nordligste sted på jorden hvor denne sydlige form hittil er observert levende.

I den forrige beretning omtaltes nogen fund av dyrerester fra de gamle havstande i Trondhjemsfjorden, blandt andre steder også fra Tangen teglverk i Stjørdal. Ved å undersøke noget materiale, som var funnet i leiret ved nevnte teglverk og innsendt av MARTIN MOE, fik jeg efter en møisommelig bearbeidelse med nål og børste endelig frem 1. og 2. led i venstre saksfot av bokstavhummer, *Nephrops norvegicus* LIN. Denne eiendommelige form av vore større krebsdyr har før ikke været funnet i vore kvartære avleiringer.

Blandt avhandlinger hvormed jeg har hat befatning, og som er trykt i 1920, skal nevnes: Dr. B. LYSHOLM and O. NORDGÅRD Copepoda collected on the M S Armauer Hansen in the North Atlantic 1913. Berg. Mus. Årb. 1918—19.

P a t t e d y r s a m l i n g e n fikk i 1920 tilsendt den i direktionens årsberetning for 1919 omtalte hornkrone av hjort (*Cervus elaphus atlanticus*) som avdøde cand. Ulrik Sverdrup ønsket skulde tilfalde Videnskapsselskapet efter hans og hans søskendes død. Den har tilhørt en hjort som har levet på Nord-Herøy og døde omkring år 1680. Pannebrasken med hornene blev opbevart og anbragt på en utskaret tavle på et hjortehode som likeledes var av træ. Høire horn er 72 cm., venstre 76 cm. langt, og de har tilsammen 15 takker, idet venstre horn foruten de 7 ordinære er forsynet med en 8de, rudimentær, 2½ cm. lang ekstra-spiss. Hornet er forøvrig meget symmetrisk utviklet; dets stamme er sterkt krummet. Hornet hører blant de større av norsk hjort og har foruten den nevnte ekstra-spiss bl. a. interesse fordi det viser at i de forløpne benved 2½ hundre år har den norske hjorterase i det store og hele hatt samme utseende som kyst-typen (den «atlantiske») i nutiden.

I n v e r t e b r a t s a m l i n g e n er der påbegynt en revisjon av eldre materiale av decapoder (10-bente krebsdyr, krabber, reker etc.) som i forbinnelse med en fortsatt innsamling er tenkt som grunnlag for en oversikt over denne gruppe av Trondhjemsfjordens fauna.

På sommerens ekskursjoner med «Gunnerus» blev der foruten dette og forskjellig annet materiale også samlet endel fastsittende protozoer (specielt follieuliniđer — såkalte «karaffeldyr»). —

En måneds tid har jeg benyttet til innsamling av enkelte insektgrupper (gresshopper og øienstikkere) på Sørlandet. —

Jeg har i årets løp levert inn til trykkning en oversikt over sjeldnere fisk i Nord-Norge (Tromsø Museum) og Protozoer fra Dr. Mortensens Stillehavsekspedisjon (Kjøbenhavn).

Mineralsamlingen.

Bestyrer: C. SCHULZ.

I aaret 1920 har Mineralsamlingen mottat følgende gaver:

Fra Universitetets palæontologiske museum paa Tøien: Gipsavstøpninger av den ved Skjærva sæter i Vaage fundne fossile mammuttand og av de to ved Gisnaelven i Indset fundne ryghvirvler av moskusokse.

Fra bergingeniør Dahl to kalkspatkrystaller fra Kaafjord Grube i Alten.

Ved bytteforbindelse er fra ovennævnte museum — ved professor Kiær — erhvervet en del fossiler og bergarter fra Ringerikes Dawtonske lag, og fra Norges Tekniske Høiskole — ved professor Vogt — nogen norske mineraler.

Ved indkjøp fra mineralhandlerne Arthur Kusche og Wilh. Maucher (i München) og fra Julius Böhm (i Wien) er nogen utenlandske mineraler fra nyere findesteder erhvervet.

Fra mineralhandler Leopold Pedersen, Skien, er indkjøpt mineraler fra sydnorske findesteder.

Biblioteket.

(Bibliotekar: Dr. Joh. D. Landmark.)

Biblioteket er i 1920 foroket med 2083 katalognummere, heri indbefattet mindre tryksaker, samt desuten 16 karter, 14 manuskripter og 5 prospekter og portræter, alt fordelt som nedenstaaende tabel viser. I siste rubrik er samtidig utlaanet angit.

	Tilvekst			Utlaan
	Ved kjøp	Ved gave el. bytte	Tilsammen	
	Bind	Bind	Bind	Bind
Skrifter av naturvidensk. indhold.	487	582	1069	302
Skrifter av historisk indhold	135	197	332	990
Skrifter av blandet indhold	7	119	126	130
Skrifter i andre fag	12	544	556	440
Sum	641	1442	2083	1862
Karter	0	16	16	0
Prospekter og Portrætter.........	0	5	5	20
Manuskripter	0	14	14	67

Til Universitetsbiblioteket i Kristiania har været utlaant 6 bind og 5 manuskripter, til Riksarkivet i Kristiania 1 bind, 2 manuskripter og 17 breve fra P. A. Munch, til Statsarkivet i Kristiania 1 manuskript, til Bergens museums bibliotek 1 bind, til Det kongelige bibliotek i Kjobenhavn 2 bind, 1 manuskript og 28 breve fra Chr. Rantzau, til Rigsarkivet i Kjobenhavn 2 manuskripter.

Fra Universitetsbiblioteket i Kristiania har været hitlaant 10 bind og 1 manuskript.

Naar tilveksten av indkjopte boker er storre end i noget av de ti foregaaende aar, skyldes dette anvendelse av bankchef Bergs gave, som er omtalt i forrige aarsberetning.

Bibliotekets haandskriftsamling har i indeværende aar mottat

en forøkelse av ganske særlig interesse, nemlig manuskriptet til *Det Adler-Falsenske grundlovsutkast*, der er indkommet som gave fra godseier Horneman paa Reins kloster. Ovedragelsesdokumentet med giverens uttrykkelige betingelse for selskapets eiendomsret til manuskriptet hitsættes her in extenso sammen med direktionens vedtagelsesbeslutning av 26. oktober:

GAVEBREV

Undertegnede, Fredrik Nicolay Horneman, overdrager herved — som Eier af Manuscriptet til Det Adler-Falsenske Grundlovsudkast af 1814 — dette Document til Det Kngl. norske Videnskabers Selskab i Throndhjem til fuld Eiendom.

Dog skal dette Manuscript af samtlige Selskabets Functionærer eller Directionsmedlemmer, naar disse optræder paa Selskabets Vegne, hvad enten dette sker i trykte Publicationer eller i Selskabets Skrivelser, altid benævnes «Det Adler-Falsenske Grundlovsudkast».

Sker dette ikke, skal jeg undertegnede, Fredrik Nicolay Horneman, være berettiget til straks at kræve Manuscriptet tilbage, saaledes at jeg atter bliver Eier af samme. Den samme Ret skal efter min Død tilkomme en hvilkensomhelst af mine agnatiske Descendenter, som derom maatte fremkomme med Forlangende, eller hvis ingen af disse fremsætter saadant Krav, da et hvilketsomhelst andet Medlem af den Slægt Horneman, som jeg tilhører, og som fremdeles bærer Navnet Horneman. Dog har en nærmere Slægtning af mig Fortrinsret fremfor en fjernere, og af lige nære Slægtninge har den ældste Fortrinsret.

Dette Gavebrev udstedes i to Exemplarer. —

Reins Kloster i Rissen 11te October 1920.

Fredrik Nicolay Horneman

(Segl).

Idet direktionen for Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum) med tak erkjender mottagelsen av nævnte originalmanuskript til Det Adler-Falsenske Grundlovsutkast, vedtar direktionen paa selskapets vegne samtlige av giveren til gaven knyttede betingelser.

I direktionen for Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum).

Trondhjem 26. oktober 1920.

Axel Sommerfelt. O. Nordgard. Axel Buch. Andr. Berg. Alfred Getz. Sem Sæland.

Carl Gundersen.

Det ene exemplar av gavebrevet er vedlagt manuskriptet, det andet eksemplar, som blev tinglæst ved Trondhjems byskriverkontor den 19. november, er senere tilbakesendt enkefru Horneman paa Reins kloster.

Manuskriptet er haandskrevet i format 22.6 × 18.2 cm., et hefte paa en almindelig skriveboks størrelse. Papiret er gult av ælde, men skriften er endnu klar og ren. Det er ialt 75 tætskrevne sider og indeholder 230 paragrafer.

Paa første side staar skrevet med store rene bokstaver:

Udkast til en Constitution for Kongeriget Norge.
Udarbeidet af
I. G. Adler og C. M. Falsen.

Paa tredje side staar skrevet:

Norges Ven som Friheds Ven.
Rigets oplyste Regent helliges dette Udkast.
Underdanigst
Forfatterne.

Grundlovsutkastet, som forelaa i særavtryk paa Eidsvold, kom i justitiarius ROGERTS besiddelse (Rogert var Trondhjems repræsentant ved riksforsamlingen paa Eidsvold), og ved dennes død i 1833 blev manuskriptet bortauktionert. Eidsvoldsmanden CHR. H HORNEMAN kjøpte det efter traditionen for 9 skilling, og ved ham kom det til Reins kloster, hvor det hittil har været opbevart i familien Hornemans eie.

Fra redaktionssekretær S. Udbye er indkommet en samling musicalia: Musikteoretiske verker, trykte noter samt manuskripter, nemlig dels avskrifter og dels originale arrangementer, alt oprindelig tilhørende organist M. A. Udbye.

Fru konsul Jenssen har oversendt to meget sjeldne Trondhjemstryk fra 1830-aarene, de to verspjeser av Welhaven og Wergeland, som utkom under «Stumpefeiden».

Biblioteket har ogsaa i aar mottat Revue des deux Mondes som gave fra justitiarius Beichmann.

Trykningen av katalog over Boecks samlinger har været fortsat indtil slutningen av hovedavdelingen «Skjønlitteratur». En biografi av Thv. Boeck til indledning av katalogen skulde oprindelig være forfattet av professor Ludvig Daae. Efter henvendelse fra daværende bibliotekar Th. Petersen svarte Daae den 3. okt. 1904: «Det skal være mig meget kjært at imødekomme Deres Ønske, og at skrive en Biografi af Thv. Boeck gjør jeg mere end gjerne, og jeg er meget glad, for at det bliver mig, der kommer til at udføre dette Arbeide.» Ved professor Daaes død den 17. mars 1910 forelaa der imidlertid ikke noget manuskript til biografi av

Thv. Boeck. Han har altsaa ikke faat virkeliggjort sin hensigt at forfatte denne levnetsskildring av sin gamle ven og aandsfrænde. Der blev derfor tale om, at biografien skulde skrives av et par andre venner av Boeck.

Imidlertid var det daværende stiftsarkivar Koren, som i 1899 paa Videnskabsselskabets vegne hadde foretat indkjøpet av Boecks samlinger. Og allerede i 1900 hadde han i «Dagsposten» git en mere utførlig biblio-biografisk skildring av Thv. Boeck og hans virksomhet som bogsamler. En tid efterat Koren som riksarkivar hadde flyttet til Kristiania, blev det tanken, at han skulde skrive biografien. Det viste sig imidlertid ugjørlig for ham at overta det endelige forfatterskab. Han overlot derfor beredvillig sit materiale til bruk for den som kunde paata sig utarbeidelsen.

Ved meddelelsen herom forespurte bibliotekaren i september sidstleden frøken Aagaat Daae, om hun vilde utføre arbeidet. Efter hendes imøtekommende svar besluttet direktionen den 26. oktober at overdrage hende dette hverv. Og biografien var saaledes ved aarets utgang under utarbeidelse.

Bibliotekets Holbergsamling er flyttet ned i det brandfri hvælv, likesaa en række tidsskriftserier samt zoologiske og botaniske plancheverker. Ogsaa Schønings store samling av dissertatser er opstillet her.

Ved aarets utgang har biblioteket for 1920 mottat 36 tidsskrifter i betalt abonnement, nemlig 14 naturvidenskabelige, 15 arkæologisk-historiske, 3 av blandet indhold og 4 i andre fag. Av subskriptionsverker haves i alt 27, derav 7 naturvidenskabelige, 17 historisk-arkæologiske og 3 av blandet indhold.

Selskabets bytteforbindelser er øket med følgende fire:

Den geofysiske kommission. Kristiania.
Nordiske Jordbrugsforskeres Forening. Vallø, Danmark.
Finska Forstsamfundet. Helsingfors.
Åbo Akademi. Åbo.
The New York Zoological Society. New York.

Gaver til biblioteket

er mottat fra følgende institutioner:

Det amerikanske (Forenede Staters) konsulat Trhj., Carlsberglaboratoriet Kbh., Carnegie Endowment for International Peace Washington, Eksamenskommissionen for den høiere lærerprøve Kra., Fylkeskontoret i Nordtrøndelag, Fylkeskontoret i Sortrøndelag, Inspektoratet for ferskvandsfiskerierne Kra., Kirkedepartementet, Kommissionen for havundersøkelser Kbh., Kgl. statistiska centralbyrån Sth., Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, Landbruksdepartementet, Medicinaldirektoriatet, Medicinske Selskab Kra., Meteorologiska centralanstalten Sth., Namdalens skogselskap, Nordenfj. Kunstindustrimuseum, Nord-Trøndelags Skogselskap Steinkjer, Norsk husflids venner Trhj., Norske historiske kildeskriftskommission, Norske lægeforening, Renbeitekommissionen av 1913, Retsmedicinske kommission, Riksforsikringsanstalten, Røros kobberverk, Selskapet Ny Jord Kra., Skogdirektoriatet, Socialdepartementet, Statsbiblioteket Aarhus, Stedsnavneudvalget Kbh., Stortingets kontor, Trhj. arbeiderforenings sangkor, Trhj. fagskole, Trhj. fiskeriselskap, Trhj. magistrat, Trhj. maskinistskole, Trhj. sparebank, Trhj. tekniske aftenskole, Trhj. tekniske mellemskole, Trhj. turistforening, Trøndernes arbeidersamfund, Universitetets oldsakssamling, Universitetsbiblioteket, Utenriksdepartementet, Vasdragsdirektoriatet, Videnskapsselskapet Kra.

Fra følgende aviser og tidsskrifter: Arbeidets Ret, Dagsposten, Dovre, Fjeldljom, Folketidende, Fosens Blad, Hyrden, Høgskulebladet, Indtrøndelagen, Lofotposten, Lokomotivmands Tidende, Namdalens Blad, Nidaros, Nordenfjeldsk Tidende, Norsk Kunngjørelsestidende, Norsk Lovtidende, Norske Magazin for Lægevidenskaben, Ny Tid, Ofotens Tidende, Olsok, St. Olaf, Stjørdalens Blad, Sverre, Sør-Trøndelag, Tidsskrift for slagtere og pølsemakere, Trhj. Adresseavis, Under Dusken.

Fra følgende trykkerier: Adresseavisens trykkeri, Aktietrykkeriet, Johan Christiansen, Waldemar Janssen og G. Krogshus.

Fra følgende private: Overlærer H. Alfstad, Victor Bouillier Paris, Docent dr. Hjalmar Broch, Læge Halfd. Bryn, Teatermaskinmester Julius Bo, Dr. Villads Christensen Kbh., Konserva-

tor Carl Dons, Byskriver Flood, Professor dr. Aage Friis Kbh., Hr. Oddvar Gronlie, Brandchef Abr. Halvorsen, Hr. G. H. Helgerud, Lektor dr. Olaf Hoel Kra., Sekretær Olav Klokk Landbr.hoiskolen Aas, Stykjunker Jens Kregnes, Hr. M. Jacobsen Sulitjelma, Redaktor Knudsen Dagsposten, Professor Abs. Larsen Kbh., Læge Joh. Lossius' arvinger, Dr. B. Lysholm, Maler O. M. Lokke, Fylkesmand H. Loken, Hr. Anker Maalo, Professor G. Mittag-Leffler Sth., Fiskeridirektor F. V. Mortensen Kbh., Konservator O. Nicolaissen Tromso, Konservator O. Nordgard, Mr. F. W. Pennel New York, Bibliotekar Carl S. Petersen Kbh., Konservator Th. Petersen, Bestyrer Erl. Porsild Disko, Konservator H. Printz, Bogholder O. Reimers, Fiskeriintendant L. Schmidtnielsen, Professor dr. S. Schmidt-Nielsen, Advokat Arthur Skjelderup Kra., Hr. Oscar Sund Bergen, Grosserer Chr. Thaulow, Direktor dr. Fr. B. Wallem, Fru Mathilde Wedel-Jarlsberg Kra., Mr. Thomas Willing Philadelphia, Professor Wirén Uppsala.

Fra følgende institutioner er bøker mottat ved bytte:

Abo.
Abo Akademi.
Aas.
Norges Landbrukshoiskøle.
Adelaide.
Royal Society of South Australia.
Amsterdam.
Koninklijke Akademie van Wetenschappen.
Basel.
Naturforschende Gesellschaft.
Bergen.
Bergens Museum.
Selskapet for de norske Fiskeriers Fremme.
Berlin.
K. preussische Akademie der Wissenschaften.
Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie u. Urgeschichte.
Gesellschaft für Erdkunde.
Gesellschaft Naturforschender Freunde zu Berlin.
K. Preuss. meteorologisches Institut.
Deutscher Seefischerei-Verein.
Bonn.
Verein von Altertumsfreunden im Rheinlande.
Boston.
American Academy of Art and Science.
Bremen.
Naturwissenschaftlicher Verein zu Bremen.
Brisbane.
Queensland Museum.
Bruxelles.
Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux Arts de Belgique.
Société Royale de Botanique de Belgique.
Société Royale Zoologique et Malacologique de Belgique.
Budapest.
Redaktion der Magyar Botanikai Lapok.

Ungarisches Nationalmuseum.
Ungarisches ornithologisches Centrale.

Calcutta.
Indian Museum. Natural History Section.

Cape of Good Hope.
Royal Observatory.

Cincinati, Ohio.
Lloyd Library.

Córdoba, Argentina.
Academia nacional de ciencias.

Danzig.
Die naturforschende Gesellschaft.

Dijon.
Académie des Sciences, Arts et belles-lettres.

Dresden.
Sächsischer Altertumsverein.

Dublin.
Royal Irish Academy.
Royal Dublin Society.
Royal Society of Antiquaries of Ireland.

Edinburgh.
Fishery Board for Scotland.
Society of Antiquaries of Scotland.
Royal Society of Edinburgh.

Firenze.
Societá Italiana d'Antropologia e Etnologia.

Gefle.
Gestriklands kulturhistoriska förening.

Greenwich.
Royal Observatory.

Grenoble.
Académie Delphinale.

Guben.
Niederlausitzer Gesellschaft für Anthropologie und Altertumskunde.

Grubberholm, Vallo.
Nordiske Jordbrugsforskeres Forening.

Göteborg.
Göteborgs Högskola.
Göteborgs Museum.
Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälle.

Göttingen.
Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen.

Halle.
Leop.-Carol. Deutsche Akademie der Naturforscher.
Halifax, Nova Scotia.
Nova Scotian Institute of Science.
Hamburg.
Die Hamburgischen wissenschaftl. Anstalten.
Hannover.
Naturhistorische Gesellschaft.
Heidelberg.
Grossh. Universitäts-Bibliothek.
Helsingfors.
Fiskeriföreningen i Finland.
Finska Fornminnesföreningen.
Geografiska Föreningen i Finland.
Finska Forstsamfundet.
Havforskningsinstitutet.
Geologiska Kommissionen i Finland.
Societas pro Fauna et Flora Fennica.
Société Finno-Ougrienne.
Sällskapet för Finlands Geografi.
Finska Vetenskaps-Societeten.
Hobart.
The Royal Society of Tasmania.
Indianapolis.
Indiana Academy of Science.
Kalmar.
Kalmar läns fornminnesförening.
Kassel.
Verein für Naturkunde zu Kassel.
Kiel.
Kommission zur wissenschaftlichen Untersuchung der deutschen Meere in Kiel und der Biologischen Anstalt auf Helgoland.
Naturwissenschaftlicher Verein für Schleswig-Holstein.
Königsberg.
Physikalisch-oekonomische Gesellschaft.
Altertumsgesellschaft Prussia.
Kristiania.
Deichmanske Bibliothek.
Det statistiske Centralbureau.
Foreningen for norsk Folkemuseum.
Foreningen for norske Fortidsmindesmerkers Bevaring.
Det norske meteorologiske Institut.
Den geofysiske Kommission.

Det norske Myrselskap.
Norges geografiske Opmaaling.
Redaktionen av «Syn og Segn».
Det kgl. Selskab for Norges Vel.
Norges geologiske Undersogelse.
Universitetsbiblioteket.
Videnskapsselskapet.

København.
Det kgl. Bibliothek.
Conseil permanent international pour l'exploration de la mer.
Dansk botanisk Forening.
Dansk naturhistorisk Forening.
Det kgl. nordiske Oldskrift-Selskab.
Det kgl. danske Rigsarkiv.
Det kgl. danske geografiske Selskab.
Den danske biologiske Station.
Det kgl. danske Videnskabernes Selskab.
Universitets Bibliotheket.
Universitetets zoologiske Museum.

Lawrence, Kansas.
The University of Kansas.

Leipzig.
Gesellschaft für Erdkunde.
Sächsische Akademie der Wissenschaften.

Lisbonne.
Société Portugaise des Sciences Naturelles.

London.
British Archaeological Association.
The Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland.
Linnean Society.
Royal Society.
Society of Antiquaries of London.

Lübeck.
Verein für Lübeckische Geschichte und Altertumskunde.

Lund.
Kulturhistoriska Föreningen för Södra Sverige.
Redaktionen af Botaniska Notiser.
Universitetet.
Humanistiska Vetenskapssamfundet.

Manchester.
The Manchester Museum.

Manila.
Department of the Interior. Bureau of Science.
Mexico.
Instituto geologica de Mexico.
Minneapolis.
The University of Minnesota.
München.
Bayerische Akademie der Wissenschaften.
Die Ornithologische Gesellschaft in Bayern.
Nancy.
Académie de Stanislas.
New Haven.
Connecticut Academy of Arts and Sciences.
New York.
Academy of Sciences.
American Museum of Natural History.
New York Zoological Society.
The Torrey Botanical Club, Columbia University.
Nürnberg.
Germanisches Nationalmuseum.
Ottawa.
Canada Department of Mines.
Royal Society of Canada.
Paris.
Musée National d'Histoire naturelle.
Société d'Anthropologie de Paris.
Pernau.
Altertumsforschende Gesellschaft.
Philadelphia.
Academy of Natural Sciences.
American Philosophical Society.
Pietermaritzburg, Natal.
Natal Museum.
Pittsburgh.
The Carnegie Museum.
Plymouth.
Marine Biological Association.
Posen.
Die Posener Gesellschaft der Freunde der Wissenschaften.
Prag.
Deutscher naturwissenschaftlich-medizinischer Verein für Böhmen «Lotos».
Prag-Wrschowitz.
Knopf-Museum Heinrich Waldes.

Rom.
Reale Accademia dei Lincei.
San Francisco.
California Academy of Sciences.
Sao Paulo.
Museu Paulista.
Schwerin.
Verein für mecklenburgische Geschichte und Altertumskunde.
St. Louis, Mo.
Missouri botanical Garden.
Skara.
Västergötlands Fornminnesförening.
Skien.
Fylkesmuseet for Telemarken og Grenland.
Stavanger.
Stavanger Museum.
Stockholm.
Svenska botaniska Föreningen.
Geologiska Föreningen.
Nordiska Museet.
Statens Skogförsöksanstalt.
Svenska Sälskapet för Antropologi och Geografi.
Sveriges geologiska Undersökning.
K. svenska Vetenskapsakademien.
K. Vitterhets-, Historie- och Antikvitetsakademien.
Stuttgart.
Verein für vaterländ. Naturkunde in Württemberg.
Sydney.
The Linnean Society of New South Wales.
Toronto.
Department of Marine and Fisheries Canada.
The Canadian Institute.
University.
Tromso.
Tromso Museum.
Tufts, Mass.
Tufts College.
Uppsala.
Upplands Fornminnesförening.
Svenska Jägareförbundet.
Universitetet.
Kungl. Humanistiska Vetenskaps-Samfundet.

Urbana, Illinois.
University of Illinois.
Washington.
National Academy of Sciences.
Department of Agriculture.
Department of Commerce.
Library of Congress.
Smithsonian Institution, Bureau of Ethnology.
U. S. National Museum.
U. S. Naval Observatory.
U. S. Coast and Geodetic Survey.
U. S. Geological Survey.
Wien.
Zoologisch-botanische Gesellschaft.
Naturhistorisches Museum.
Zentralanstalt für Meteorologie & Erdmagnetismus.
York.
Yorkshire Philosophical Society.
Zürich.
Die antiquarische Gesellschaft.
Naturforschende Gesellschaft.
Gesellschaft für Urgeschichte.
Zentralbibliothek.

Medlemmer ved utgangen av 1920

av

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum).

Æresmedlem:

Lysholm, Bjarne, dr. philos., læge (medlem fra 1894), utnævnt til æresmedlem 13. februar 1917.

Livsvarige medlemmer utnævnt av Selskapets direktion:

Winge, Herluf, viceinspektør ved det Zoologiske Museum i Kjøbenhavn, utn. 4. oktober 1910.

Nummedal, Anders, lektor ved Kristiansunds offentlige høiere almenskole, utn. 11. april 1911.

Saxlund, Hans Olaus, sogneprest, Romedal, Hedemarken, utn. 11. april 1911.

Wille, Johan Nordal, professor, dr., Kristiania, utn. 24. oktober 1911 (medlem fra 1901).

Dahl, Ove, konservator ved Universitetets Botaniske Museum, utn. 24. oktober 1911 (medlem fra 1893).

Øyen, Peter Annæus, konservator ved Universitetets Palæontologiske Museum, utn. 24. oktober 1911.

Isachsen, Gunerius Ingvald, ritmester, Asker, utn. 15. februar 1916.

Koren, Kristian, riksarkivar, Kristiania, utn. 13. februar 1917 (medlem fra 1892).

Dahl, Knut, dr. philos., forsøksleder ved ferskvandsfiskerierne, Kristiania, utn. 14. februar 1918 (medlem fra 1898).

Swenander, Gustaf, dr. philos., fiskeriintendent, Lund, utn. 14. februar 1918 (medlem fra 1901).

Hallström, Gustaf, dr. philos., Stockholm (Statens Historiska Musäum), utn. 14. februar 1918.

Berg, Andreas, bankchef, Nordenfjeldske Kreditbank, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1891).

Jenssen, Harald, bryggerieier, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1891).

Klingenberg, Halfdan, Fredrik, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1886).

HALSE, DYRE, grosserer, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1917).

LYKKE, IVAR, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1909).

HEIBERG, AXEL, konsul, Høvik, utn. 20. december 1918.

NEUFELDT, CARL, generalkonsul, Wien, utn 20. december 1918.

HANSEN, LAURA, frøken, Trondhjem, utn. 20. december 1918.

JENSSEN, ANTON, konsul for det Tyske Rike, Trondhjem, utn. 12 juni 1920.

BROCH, HJALMAR, dr. philos., docent i zoologi ved Universitetet i Kristiania, bestyrer av Universitetets biologiske station, Drøbak, utn. 12. juni 1920.

Medlemmer bosat i Trondhjem, optat før utgangen av 1903.

Alstad, Olaf, arkitekt .... (optat 1882)
Arentz, Eyvind, tandlæge .... (— 1902)
Arentz, G. O., landbruksingeniør .... (— 1897)
Arnfinsen, Alex., læge .... (— 1900)
Bachke, Arild, konsul for Nederlandene .... (— 1899)
Bachke, Halvard, høiesteretsadvokat .... (— 1890)
Bang, J. S., læge, sanitetskaptein .... (— 1900)
Bauck, Hans, borgermester .... (— 1891)
Bauck, Henrik, overretssakfører .... (— 1899)
Beichmann, F. V. N., justitiarius i overretten .... (— 1899)
Bergersen, Bernhard, overretsassessor .... (— 1879)
Birkeland, Gunnar, grosserer .... (— 1898)
Borthen, Lyder, dr. med. .... (— 1877)
Bratt, Johan, konsul for Danmark .... (— 1898)
Brekke, Bernhard, agent .... (— 1895)
Brodahl, A., læge .... (— 1902)
Brun, A., bokhandler .... (— 1882)
Bruun, Fritz, pelsvarehandler .... (— 1899)
Bruun, Johan, overretssakfører, bankchef (Trondhjems Realkreditbank) .... (— 1896)
Bryn, Halfdan, læge, sanitetsmajor .... (— 1892)
Bryn, Kristian, bankdirektør (administrerende direktør for Trondhjems Sparebank) .... (— 1899)
Brænne, Bernhard, fabrikeier, fhv. statsraad .... (— 1899)
Bull-Simonsen, direktør for det Nordenfj. Dampskibsselskab (— 1900)
Bøckman, Marius, stadsfysikus .... (— 1877)
Bødtker, Fredrik, læge .... (— 1884)
Christophersen, Axel, tandlæge .... (— 1902)
Collin-Hansen, Carl, overretssakfører .... (— 1896)
Erichsen, Hans, læge .... (— 1896)

Erichsen, Ole, konditor og fabrikeier ....(optat 1898)
Floer, Christian, forretningsfører for Trondhjems Brændevinssamlag ....(— 1903)
Foyn, Anton Christian, skolebestyrer, Trondhjems borgerlige Realskole ....(— 1897)
Garstad, John, driftsbestyrer ved T.hjems Elektricitetsverk (— 1903)
Goltermann, C., grosserer ....(— 1882)
Grøndahl, Christopher, fhv. stadsingeniør ....(— 1900)
Gundersen, Carl, lektor ved Trondhjems Katedralskole, Videnskapsselskapets sekretær ....(— 1896)
Gunstensen, Jens Emanuel, professor i bygningsingeniørfag ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1892)
Håkonson-Hansen, M. K., overlærer ved Bispehaugens folkeskole ....(— 1894)
Halvorsen, J. Magnus, fhv. statsraad ....(— 1898)
Hansen, Peter, fabrikeier ....(— 1900)
Hartmann, Jacob Jonathan Aars, lektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1897)
Helgerud, Gabriel, kjøbmand ....(— 1899)
Hirsch, Robertus, apoteker, Løveapoteket ....(— 1882)
Holst, Alexander, overlæge, bestyrer av Tr.hjems sykehus (— 1894)
Hægstad, L. O., kjøbmand ....(— 1899)
Johanssen, Hans J., rektor ved Tr.hjems Katedralskole ..(— 1897)
Juel, Olai, lektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1897)
Jürgens, H. I., ingeniør ....(— 1895)
Kindt, Olaf, læge ....(— 1879)
Kjeldsberg, Francis, kjøbmand, vicekonsul for Storbritannien og Irland ....(— 1899)
Klingenberg, Ingvar, konsularagent for Frankrike, vicekonsul for Brasilien ....(— 1899)
Knoff, Albr., dispachør ....(— 1882)
von Krogh, Carl Adolf Riis, distriktschef ....(— 1894)
Lindeman, Torvald, dr. philos., professor i teknisk-uorganisk kemi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1898)
Lyng, Johannes, fhv. skolebestyrer ....(— 1875)
Locke, Christian Thrond, institutbestyrer (Trondhjems offentlige skole for døve) ....(— 1902)
Locke, Henrik, overretssakfører ....(— 1900)
Malthe, Frantz Eugen, direktør for Tr.hjems landsfængsel (— 1895)
Moe, Jacob, overingeniør ....(— 1898)
Møller, Henrik, ciselør ....(— 1894)
Nissen-Dreier, Hans, oberstløitnant ....(— 1895)
Nissen, Hartvig, major ....(— 1899)

Nordgård, Ole, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger, bestyrer av Trondhjems biologiske station .... (optat 1902)
Olsen, Oscar, læge .... (— 1895)
Ottesen, Otto, tandlæge .... (— 1902)
Ouren, Henrik, læge .... (— 1900)
Pedersen, Johan Peter, lektor ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1894)
Petersen, Theodor, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets oldsaksamling .... (— 1901)
Rambech, A., ingeniør, bestyrer av T.hjems Maskinistskole (— 1901)
Refsaas, Jørgen, statsarkivar .... (— 1902)
Richter, Olaf, overretssakfører .... (— 1903)
Ronander, Victor, kapelmester, assistent ved Videnskapsselskapets bibliotek .... (— 1902)
Schløsser-Møller, K., agent .... (— 1899)
Schmidt-Nielsen, L., ingeniør .... (— 1891)
Schulerud, Peter Ludvig Andreas, lektor ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1893)
Schulz, Carl, direktør ved Trondhjems Tekniske Mellemskole, bestyrer av Videnskapsselskapets mineralsamling (— 1878)
Schytte, Paul Emil, kaptein .... (— 1893)
Schoyen, Karl, lektor ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1892)
Skirstad, Ole, toldkasserer .... (— 1902)
Smedal, Olaf, overretssakfører .... (— 1900)
Solberg, Erik, dr. philos., bestyrer av Den kemiske kontrolstation i Trondhjem .... (— 1901)
Solberg, Lars, arkitekt .... (— 1893)
Sommerfelt, Axel, lektor ved Trondhjems Katedralskole .. (— 1892)
Stabell, Hannibal, sogneprest, Lademoen .... (— 1893)
Sæthre, Th., læge .... (— 1899)
Sættem, Olaf, grosserer .... (— 1899)
Thams, Christian Marius, generalkonsul for Belgien ...... (— 1897)
Thaulow, Christian, grosserer .... (— 1894)
Thaulow, Lauritz, grosserer .... (— 1900)
Vangen, N., cand. theol., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole .... (— 1903)
Widerøe, Emil, læge .... (— 1895)
Widerøe, M. E., baker .... (— 1899)
Wille, Fredrik, oberstløitnant .... (— 1888)
Øvergaard, Alexander Bretteville, generalmajor .... (— 1896)

Utenbys medlemmer optat før utgangen av 1903.

(De fleste av disse tidligere bosat i Trondhjem, flyttet fra byen).

Berg, J., assessor, Kristiania .... (optat 1874)
Bomhoff, K., direktør for Norges Bank, Kristiania...... (— 1874)
Bugge, Martin, fhv. overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Horten .... (— 1879)
Broch, H. H., læge (bosat i Danmark) .... (— 1884)
Bryn, Knut, direktør .... (— 1884)
Beichmann, F., politimester, Kristiania .... (— 1894)
Berntsen, M., rektor ved Stavanger kommunale høiere almenskole .... (— 1897)

Drewsen, Viggo, dr. philos. (bosat i Amerika) .... (— 1884)
Dietrichson, Olaf, generalmajor, Kristianssand .... (— 1891)
Dedichen, Henrik, overlæge, Østre Aker .... (— 1895)
Dahll, Peter, konsul, Molde .... (— 1896)
Drolsum, A. C., universitetsbibliotekar, Kristiania .... (— 1897)
Dahl, Alf, prest .... (— 1903)

Eriksen, A. Holbæk, grosserer, Kristiania .... (— 1891)
Eriksen, Anton, politiinspektør, Kristiania .... (— 1898)
Evensen, H. E., læge, direktør for Gaustad sindssykeasyl (— 1902)

Fleischer, Hans, lektor ved Frogner kommunale høiere almenskole, Kristiania .... (— 1892)

Holmboe, M., medicinaldirektør, Kristiania .... (— 1883)
Hiortdahl, Th., professor, Kristiania .... (— 1888)
Hartmann, H. K., fhv. distriktslæge, Kristiania .... (— 1890)
Hjort, Johan, dr. philos., fiskeridirektør .... (— 1901)

Isaachsen, D., justerdirektør .... (— 1892)

Jenssen, Kristian, fhv. statsadvokat, Kristiania .... (— 1896)
Jenssen, Nikolai, fhv. banksekretær, Kristiania .... (— 1896)

Knudtzon, H. P. K., fhv. sorenskriver, auktionsforvalter, Kristiania .... (— 1894)
Krefting, Peter, fhv. major i ingeniørvaabenet, Kristiania (— 1896)
Krohn, generalmajor, Kristiania .... (— 1900)

Lorck, Karl, cand. jur., Kristiania .... (— 1878)
Larsen, Amund, dr. philos., Kristiania .... (— 1880)
Løberg, J., overlæge .... (— 1892)

Løken, Haakon, statsadvokat, kst. stiftamtmand. Kristiania (optat 1893)
Lonning, I., læge (— 1897)
Lund, Joakim, fhv. oberst, Kristiania (— 1900)
Monsen, Georg, sogneprest, Kolbu, Toten (— 1888)
Motzfeldt, Arthur, ingeniør (bosat i Danmark) (— 1896)
Møinichen, Th., politimester, Rjukan (— 1903)
Montelius, O., professor, riksantikvar, Stockholm ( )

Nansen, Fridthjof, professor, dr., Kristiania (— 1900)
Nicolaissen, O. M., bestyrer av Tromsø Museums oldsaksamling (— 1898)

Ording, J. F., oberst, chef for Nordre Haalogalands regim. (1903)

Peters, N., fhv. oberst, toldkasserer, Larvik (— 1898)

Quigstad, I. K., rektor ved Tromsø offentlige lærerskole, fhv. statsraad, Tromsø (— 1898)

Reusch, Hans, dr. philos., direktør for Norges geologiske Undersøkelse, Kristiania (1900)

Sars, G. O., professor, Kristiania (— 1870)
Skavlan, E., fhv. stiftsprovst (— 1875)
Sejersted, J., generalmajor (— 1874)
Stabell, G., cand. philos. (— 1879)
Spørck, A., generalmajor, Kristiania (— 1890)
Schaaning, Chr., skifteforvalter (fhv. kriminaldommer), Kristiania (— 1891)
Schultz, Andreas, læge, Slemdal (— 1893)
Smith, I. Riddervold, sorenskriver, Orkedalen (— 1893)
Støren, E., læge, Meldalen (— 1895)
Svensen, Sven, skoleinspektør, Drammen (— 1900)
Sønderaal, K., fhv. bankchef (bosat i Danmark) (— 1899)

Thomassen, Bernt, skoledirektør i Finmarkens amt (— 1896)
Tandberg, G., fhv. landbruksdirektør, Kristiania (— 1884)
Thiis, Jens, direktør for Statens Kunstmuseum, Kristiania (— 1897)
Thorsen, H., læge, Kristiania (— 1900)

Wessel, A. B., oberstløitnant, Kristiania (— 1883)
Werring, C. O., apoteker (— 1891)
Wallem, Fredrik, fiskeriinspektør (— 1894)

Medlemmer som er indmeldt efter forandringen av Videnskapsselskapets statuter 6. novbr. 1903 (stadfæstet ved kgl. resolution av 13. febr. 1904).

a) *Medlemmer som har betalt 100 kr. en gang for alle:*

*Baumann, Hans Adolf Victor, kommandørkaptein .... (indmeldt 1917)
*Bentzen, Chr. F., bryggerimester .... (— 1917)
*Berg, Sverre, vicekonsul for Portugal .... (— 1917)
*Boe, Carsten, kaptein .... (— 1917)
*Brodtkorb, Chr., læge .... (— 1918)
*Brun, Frithjof, bokhandler .... (medlem fra 1906, livsvarig fra 1917)
*Brænne, Trygve, fabrikbestyrer .... (indmeldt 1917)
*Buch, Axel, grosserer .... (medlem fra 1906, livsvarig fra 1918)
*Buzzi, Johs. A., grosserer .... (indmeldt 1917)
*Bøgh, Vilhelm, overretssakfører .... (— 1917)
*Christie, Sara, frk. .... (— 1918)
*Dahl, Einar, overretssakfører .... (— 1917)
*Digre, Einar, brukseier .... (— 1918)
*Finne, Carl, grosserer .... (— 1911)
*Flock, Hans Jensen Blom, justitiarius .... (— 1917)
*Garmo, Johan, direktør .... (— 1917)
*Gellein, Fredrik, grosserer .... (— 1917)
*Grønning, Emil, grosserer .... (— 1917)
*Guldahl, Axel, arkitekt .... (medlem fra 1914, livsvarig fra 1918)
*Halseth, Adolf, grosserer ...... (medlem fra 1899, livsvarig fra 1917)
*Halvorsen, Abraham, brandchef .... (indmeldt 1917)
*Hansen, H. M., disponent .... (— 1917)
*Havig, Jørgen, politifuldmægtig .... (— 1917)
*Hirsch, Chr., læge .... (— 1917)
*Høeg, Arne, ingeniør .... (— 1917)
*Janssen, Einar, disponent .... (— 1917)
*Jenssen, Erling, cand. jur., grosserer .... (— 1919)
*Jenssen, P. O., grosserer .... (— 1917)
*Kierulf, O., disponent .... (— 1918)
*Klingenberg, Odd, høiesteretsadvokat, statsraad ...... (— 1917)
*Krum, R., overretssakfører, krigsadvokat
(medlem fra 1917, livsvarig fra 1918)
*Kvenild, Birger, grosserer .... (indmeldt 1911)
*Lieskar, Morten, agent .... (— 1917)
*Lindboe, Ornulf, borgermester .... (— 1917)
*Lykke, Birger, læge .... (— 1917)
*Matheson, Birger, kjøbmand .... (— 1917)
*Matheson, Christian, kjøbmand .... (— 1917)
*Melandsø, Idar, cand. oecon. .... (— 1920)
*Moe, Andreas, kjøbmand, vicekonsul for Spanien .... (— 1917)
*Olssen Hj. Jul., kontorchef, Nordenfj. Kreditbank .. (— 1917)

*Piene, C. Chr., fabrikeier .... (indmeldt 1917)
*Piene, Frants, direktør .... (— 1917)
*Rasch Nielsen, Hilmar, ingeniør .... (— 1917)
*Riesterer, Célestin, sogneprest for den romersk-katolske menighet .... (— 1918)
*Storm, Cathinca, frøken .... (— 1917)
*Storm, Thora, frøken .... (— 1917)
*Swensson, Sven, kjøbmand .... (— 1917)
*Swensson, Wilhelm, kjøbmand .... (— 1917)
*Wedøe, Hj., distriktslæge, Norderhov pr. Hønefoss (indmeldt 1916, livsvarig fra 1919)
*Wefring, Niels, grosserer .... (— 1917)
*Jahr, Torstein, bibliotekar, Library of Congress, Washington, U. S. A. .... (— 1905)

b) *Medlemmer som betaler aarskontingent.*

Aarbø, Asbjørn, overretssakfører .... (indmeldt 1917)
Andorff, K. S., bestyrer for Trondhjems Sjømandsskole (— 1918)
Anker Andersen, I., kjøbmand .... (— 1917)
Aune, Peder O., fotograf .... (— 1917)
Bachke, Chr. Anker, konsul for Belgien .... (— 1909)
Bachke, Halvard L., grosserer .... (— 1913)
Bachke, Morten Anker, arkitekt .... (— 1917)
Bachke, O. A., bergingeniør .... (— 1917)
Bennett, A., direktør (Bennett's Reisebureau) .... (— 1917)
Berg, Karl Oskar, lektor ved Trondhjems Katedralskole (— 1914)
Berg, Trygve, læge .... (— 1912)
Birkeland, Richard, professor i matematik, rektor ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1911)
Bjørge, Johan Halvor Bryn, lektor ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1917)
Bjørnstad, Einar, ingeniør .... (— 1917)
Blom, Chr., høiesteretsadvokat, dispachør, assessor .. (— 1917)
Bonnevie, Oscar, kaptein .... (— 1917)
Borch Nielsen, O., disponent .... (— 1917)
Bothner, Harald, stiftamtmand .... (— 1917)
Bragstad, O. S., professor i elektroteknik ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1910)
Breien, Sverre, disponent .... (— 1917)
Brekke, Reidar, avdelingschef .... (— 1917)
Brodahl, J. E., lektor ved Trondhjems kommunale Middelskole .... (— 1919)
Brodtkorb, Tobias, ingeniør .... (— 1917)
Bryn, Karl, postmester .... (— 1914)

Brønner, Alf, disponent .... (indmeldt 1917)
Bugge, Andreas, professor i husbygningslære ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
Bøckman, Erasmus Dietrichson, overretssakfører .... (— 1917)
Bøckman, Peter Wilhelm Kreydahl, biskop .... (— 1917)
Cappelen, Chr., overlæge .... (— 1917)
Cappelen, Johan, overretssakfører .... (— 1917)
Carstens, Carl Wilhelm, cand. min., assistent i mineralogi og geologi ved Norges Tekniske Høiskole.... (— 1917)
Castberg, Tycho, prost, sogneprest i Strinda .... (— 1917)
Christensen, Joh., stadskonduktør .... (— 1917)
Christensen, Niels, ingeniør .... (— 1917)
Christensen, Sverre, murmester .... (— 1917)
Christie, Hartvig, lektor ved Trondhjems Katedralskole (— 1915)
Claussen, Andreas, overretssakfører .... (— 1917)
Daae, Aagaat, frøken, fhv. bibliotekar .... (— 1915)
Daae, Hans, skattefoged .... (— 1917)
Dons, Carl, konservator, 2den samlingsbestyrer ved Videnskapsselskapets zoologiske samlinger .... (— 1920)
Duus, Frits, cand. jur., redaktør, Tr.hjems Adresseavis (— 1918)
Eckhoff, M., fabrikeier .... (— 1917)
Eidsvaag, Edvard, overvraker .... (— 1907)
Falkanger, Thor, grosserer .... (— 1917)
Finberg, Carl, pianist .... (— 1917)
Flood, Carl Gustav, byskriver .... (— 1916)
Flood, Jørgen Wright, apoteker (Nordstjernen) ...... (— 1916)
Fosse, Christian August, ekspeditør for Vesteraalens Dampskibsselskab, vicekonsul for Argentina .... (— 1917)
Frost, Herman, ingeniør .... (— 1917)
Gadebusch, Harald Kristian Dahl, overretssakfører .. (— 1917)
Getz, Alfred, professor i grubedrift ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1913)
Gjessing, Alf, professor i mekanisk teknologi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
Gogstad, O. B., driftsingeniør, Trolla Bruk .... (— 1917)
Grilstad, Olaf, kjøbmand .... (— 1917)
Grønlie, Ivar, kjøbmand .... (— 1917)
Grønning, Arne, ingeniør .... (— 1917)
Gudde, Trygve, overretssakfører .... (— 1918)
Haanes, Johannes, major .... (— 1917)
Hagen, Sverre, kaptein .... (— 1917)
Hall, Hans, forstander ved Thomas Angells Stiftelser .. (— 1910)
Hanssen, Hans, grosserer .... (— 1917)
Hanssen, Karl M., grosserer .... (— 1917)
Harbitz, Georg Prahl, lektor ved T.hjems Katedralskole (— 1906)

Harmens, Hugo, læge .... indmeldt 1917
Hartmann, Eyvind, kaptein ....(— 1917)
Haukaas, Per, politiadjutant ....(— 1918)
Heggstad, Olaf, professor i vandbygning ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Heje, Kolbjørn, professor i vei- og jernbanebygning ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Henmo, E. Næsvold, ingeniør ....(— 1917)
Henmo, Olav, overlærer ved Trondhjems folkeskole ..(— 1917)
Hilfling-Rasmussen, Fr., fotograf ....(— 1917)
Hjelte, Claus, arkitekt ....(— 1917)
Hjorthøy, Magda, frk., lærerinde ved Trondhjems borgerlige Realskole ....(— 1917)
Hoel, Mikael Ivar, lektor ved Tr.hjems Katedralskole (— 1913)
Hoel, Trygve, cand. oecon. ....(— 1917)
Holmsen, Fin, overlæge ved Trondhjems Sykehus ....(— 1909)
Holmsen, H. B., direktør ....(— 1917)
Holst, Einar, bankchef ....(— 1917)
Huitfeldt, Henrik, kontorchef (Nordenfjeldske Dampskibsselskab) ....(— 1917)
Husby, John, kjøbmand ....(— 1917)
Ingvaldsen, Ingvald, telegrafkasserer ....(— 1912)
Iversen, H., optikus ....(— 1918)
Jelstrup, Hans Nikolai Krenkel, politimester ....(— 1911)
Johannsen, W. R., kjøbmand ....(— 1917)
Johanssen, Ragna, frk. ....(— 1917)
Kavli, Wilhelm, aktiemægler ....(— 1917)
Kindt, Alfred, kjøbmand ....(— 1917)
Klemetsen, Chr., disponent ....(— 1917)
Klinge, Nicolay, kjøbmand ....(— 1917)
Klingenberg, Olaf, overretssakfører ....(— 1917)
Knudtzon, Yngvar, ingeniør ....(— 1917)
Krokstad, Martin, bestyrer av Gløshaugen offentlige skole for døve ....(— 1911)
Landmark, Johan Daniel, dr. philos., Videnskapsselskapets bibliotekar ....(— 1915)
Lange, Karl Lous, kaptein i feltartilleriet ....(— 1917)
Larsen, Karen, frue ....(— 1918)
Lie, Magnus, cand. phil. ....(— 1920)
Lindeman, Kristian, organist ved Tr.hjems Domkirke (— 1917)
Lund, Johan Grøn, overlærer ved Trondhjems Tekniske Mellemskole ....(— 1906)
Lund, K., ingeniør ....(— 1916)
Lund, M. Bonsach, major ....(— 1919)
Lund, Per, høiesteretsadvokat ....(— 1917)

Lund, Wilhelm Kristen Severin Hammer, lektor ved Trondhjems Katedralskole ....(indmeldt 1914)
Lutz, Reinholdt, dr. ing., professor i maskinelementer og oljemaskiner ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Matheson, Job E. B., avdelingsingeniør ....(— 1917)
Meyer, Johan, professor i ornament- og formlære og norsk bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole (— 1917)
Moe, Haakon, kommandorkaptein ....(— 1917)
Moe, Vilhelm, overretssakfører ....(— 1917)
Moxness, Arne, fabrikeier ....(— 1917)
Morch, Hans Ramm, professor i skibsbygning ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Nielsen, Isidor, fabrikeier ....(— 1917)
Nissen, August, apoteker, Svaneapoteket ....(— 1917)
Noodt, Nicolay, kontorchef ....(— 1917)
Nordhagen, Olaf, arkitekt, professor i bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1911)
Nossum, Arne, agent ....(— 1917)
Osness, Johan, arkitekt ....(— 1917)
Ottesen, Jacob Aall, res. kapellan, Lademoens menighet (— 1917)
Pedersen, Sverre, professor i bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Perleff, Morten, overretssakfører ....(— 1917)
Printz, Henrik, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets botaniske samling ....(— 1913)
Qvam, Ingulf, lektor ved Trondhjems Katedralskole ..(— 1911)
Ribsskog, O. K., skoleinspektør for T.hjems folkeskoler (— 1917)
Riiber, Claus Nissen, dr. philos., professor i organisk kemi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Rüsing, Eliot Sofus, distriktslæge i Strinda ....(— 1917)
Ryjord, Nils, arkitekt ....(— 1912)
Rynning, Rolf, overretssakfører ....(— 1917)
Ryssdal, Olav, lektor ved Trondhjems Katedralskole ..(— 1914)
Rønning, Johan, disponent ....(— 1917)
Schmidt-Nielsen, S., professor i kemi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1915)
Schytte Berg, Hagbart, arkitekt ....(— 1917)
Skirstad, Otto, overretssakfører ....(— 1917)
Sommerschield, Ludvig, kjøbmand, fhv. konsul for Østerrike-Ungarn ....(— 1917)
Stabell, Gunnar, arkitekt ....(— 1917)
Stabell, Harald K., arkitekt ....(— 1917)
Stang, Lars, apoteker (Elgesæter apotek) ....(— 1918)
Stene, Aksel, lærer ....(— 1920)

Storm, Astfrid, frøken .... (indmeldt 1917)
Svanholm, Martin Luther, stiftsprovst .... (— 1917)
Swensen, Søren Hagerup Holck, sogneprest (Vor Frue kirke) .... (— 1917)
Sæland, Sem, professor i fysik ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1913)
Sæther, Jakob, apoteker (Ilens apotek) .... (— 1917)
Tessem, Harald, overretssakfører .... (— 1917)
Thesen, Trygve, stadsingeniør .... (— 1917)
Thilesen-Lund, Aagot, frue, lektor ved Trondhjems Katedralskole .... (— 1917)
Thune, Nils, assessor .... (— 1917)
Vogt, Johan Herman Lie, dr. philos., professor i mineralogi, geologi og metalurgi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1912)
Wallem, Fredrik B., dr. philos., direktør for Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum .... (— 1920)
Watzinger, Adolf, dr., professor i maskinlære ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1910)
Wedo, Andr. B., overretssakfører .... (— 1917)
Wiesener, Harald Severin, kriminaldommer .... (— 1916)
Wildhagen, Carl Eugen, overretsassessor .... (— 1917)
Wildhagen, J. C., kontorchef .... (— 1917)
Wilhelmsen, Franz, grosserer .... (— 1917)
Wolmar, Henrik, læge .... (— 1917)
Zachariassen, Z., direktør for Norske Alliance ...... (— 1918)

c) *Utenbys betalende medlemmer:*

Berntsen, Bernt, læge, Levanger .... (— 1919)
Bjørlykke, Knut Olai, dr. philos., professor ved Norges Landbrukshøiskole, Aas .... (— 1910)
Bock, Gustav Reginald, distriktslæge, Vestnæs .... (— 1919)
Ebbel, Sven, major, Hønefoss .... (— 1918)
Fonahn, Adolf, dr. philos., docent, Kristiania .... (— 1920)
Friis, Jacob, arkivar, Kristiania .... (— 1916)
Glimme, Kristofer, cand. real., docent ved Sjøkrigsskolen, Horten .... (— 1911)
Hammer, K. V., arkivar, Kristiania .... (— 1919)
Havig, Christopher Møinichen Nergaard, major og krigskommissær, Mosjøen .... (— 1912)
Havnø, Edv. J., fisker, Rødø .... (— 1916)
Hegge, Fridthjov, lagmand, Namsos .... (— 1919)
Kolsrud, Olaf, docent (i kirkehistorie), Kristiania...... (— 1914)
Kreutz, Richard, residerende kapellan, Orkedalen .... (— 1919)

Moe, Peder Torvaldsen, rektor ved Bodø offentlige høiere almenskole ......(indmeldt 1916)
Mortenson, Per, bergmester ......(— 1914)
Soot-Ryen, Tron, ingeniør, Namsos ......(— 1914)
Tharaldsen, F., ingeniør, Kristiania ......(— 1909)
Vestrum, Arne, lektor, Levanger ......(— 1912)
Agersborg, H. P. K., dr. phil., Livingston Hall, Columbia University, New York City, New York, U. S. A. (— 1917)
Schlesch, Hans, cand. pharm., Seydisfjord, Island ....(— 1918)

DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKABS

AARSBERETNING

FOR

1921

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1922

Direksjonens aarsberetning for 1921.

For budgetterminen 1921—1922 blev der ved Stortingets beslutning av 28. mai 1921 bevilget Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum) et statsbidrag av 56.600 kr., paa betingelse av at der fra andre hold blev skaffet tilveie 56.000 kr. Som vanlig, er 600 kr. at regne for erstatning for utgifter på grunn av loven av 13. juli 1905 om fredning av fortidslevninger.

Av Trondhjems kommunale kinematografers overskudd blev der i mars 1921, i henhold til selskapets andragende av 14. december 1920, bevilget 23.000 kr., hvorav 7000 kr. allerede innen utgangen av 1920 var blitt stillet til selskapets rådighet som forskudd.*)

Trondhjems Sparebanks bidrag beløp sig til ialt kr. 7.549.00. Herav var 4,000 kr. å regne som ordinært tilskudd til Selskapets drift, og kr. 3,549.00 var bevilget som rentefrihet av lån mot pant i Videnskapsselskapets bygninger.

Fra Hans Majestet Kongen fikk Selskapet det vanlige bidrag av 400 kr.

Av Den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelses overskudd fra 1920 tilfalt der Videnskapsselskapet kr. 3,900.50.

Av rentene av Videnskapsselskapets legater og fonds (i alt ca. 23,000 kr.) stod der til rådighet for årets drift omkr. 14.700 kr.

Inntekten av utleid tomt beløp sig til 2,600 kr. Medlemskontingenten beløp sig til omkr. 1300 kr.

Fra en giver som ønsket å være unevnt, mottok Selskapet 5,000 kr. som bidrag til trykningsomkostninger for katalog over Thorvald Boecks bibliotek. Katalog over de viktigste avdelinger, utarbeidet av bibliotekar dr. Landmark, innledet med biografi av Thorvald Boeck, forfattet av frøken Aagaat Daae, forelå trykt ved utgangen av mars 1921.**)

---

*) Efter beslutning av Trondhjems Formannskap (14. juli 1921) skal kinematografenes bidrag til Videnskapsselskapet for fremtiden opføres med særlig specifikasjon av de beløp som før blev opført som årlig bevilgning på bykassens budgett, nemlig: 1) *Bygningenes vedlikehold;* 2) *Brandkontingent;* 3) *Vannavgift;* 4) *Feierskatt;* 5) *Elektrisk energi;* 6) *Gass.*

**) Katalogen blev sendt enkefru Julie Boeck på hendes ottiårsdag 30. mai 1921.

Fra A.S. Freia Chocoladefabrik fikk Videnskapsselskapet i mai 1921 som gave 5,000 kr. Direksjonen besluttet at dette beløp skulde danne et urørlig fond, hvorav rentene skulde anvendes til fremme av Videnskapsselskapets virksomhet.

Ved skrivelse av 31. januar 1921 fra Lotterikomitéens sekretær, byråchef L. Smitt, fikk Videnskapsselskapet meddelelse om at de 150,000 kr. som ved lov av 21. juli 1916 er tilstatt Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum) av det utvidede norske lotteris overskudd, vilde bli utbetalt i tolv terminer i løpet av 1921 og 1922, — 12,500 kr. efter hver av årets seks trekninger, eller 75,000 kr. i hvert av de to år.

Ved direksjonens beslutning av 18. februar 1921 fik Videnskapsselskapets Vicepræses, bestyrer av selskapets zoologiske samling, O. Nordgard fullmakt til på selskapets vegne å motta og kvittere for selskapets andel i lotteriets overskudd.

Statutter for Freias Fond og Lotterifondet, utarbeidet av en opnevnt komité, blev vedtatt av Videnskapsselskapets generalforsamling 27. oktober 1921, og oversendt til Kirke- og Undervisningsdepartementet med andragende om departementets stadfestelse.

I Videnskapsselskapets generalforsamling 10. mars 1921 var årets budget vedtatt med et beløp av omkr. 110,000 kr. Der var imidlertid til trykningsomkostninger og utgifter ved utgivelse av Selskapets Skrifter opstillet et så knapt beløp at det underskudd som Selskapet pådrog sig i de vanskelige kriseår, ikke kunde reduceres. Selskapet har måttet kjempe med nye lån og trykkende rentebyrde.

For å få dekket den trykkende gjeld ansøkte Videnskapsselskapets direksjon i mars 1921 Trondhjems Kommune om en ekstraordinær bevilgning av de kommunale kinematografers overskudd. Da kinematografenes overskudd fra det foregående år imidlertid allerede var disponert, kunde Selskapets andragende ikke komme i betraktning før næste år.

I generalforsamlingen 10. mars 1921 fremla professor Sæland, i henhold til det opdrag han hadde fått 2. desember 1919, en utredning om omorganisasjon av Videnskapsselskapet og forslag til endring av statutter. Ifølge Selskapets statutter § 20 opnevnte Videnskapsselskapets direksjon og forslagsstilleren i møte 10. mai 1921 en komité til å drøfte og bearbeide forslaget. Direksjonen opnevnte professor Sem Sæland, professor og rektor ved Norges tekn. Høiskole Richard Birkeland, og Videnskapsselskapets to eldste samlingsbestyrere O. Nordgard og Th. Petersen. Forslagsstilleren professor Sæland opnevnte som femte medlem bankchef Andreas Berg.

Som bidrag til reiser og undersokelser har der været tilstatt Oldsaksamlingens bestyrer og amanuensis tilsammen 1500 kr., bestyreren av de zoologiske samlinger (særlig til undersokelsesreiser med motorbaten Gunnerus) i alt 1500 kr., og bestyreren av den botaniske samling 500 kr.

Dr. JUST BING benyttet hosten 1921 det stipendium til studium av helleristninger som Videnskapsselskapet hadde tilstatt ham for et par år siden.

Om Videnskapsselskapets samlinger foreligger der i det følgende innberetninger fra samlingenes bestyrere.

I juni 1921 mottok Videnskapsselskapet fra konsul PETER F. DAHL, Molde, flere verdifulle gaver til selskapets Oldsaksamling, myntsamling, mineralsamling, bibliotek og manuskriptsamling.

Med hensyn til Videnskapsselskapets skrifter har direksjonen besluttet å slå sammen publikasjonene for 1921 og 1922 i ett bind, som vil utkomme i 1923.*)

I separatutgaver er utkommet:

1921 Nr. 1. TH. PETERSEN. Oversigt over Videnskapsselskapets Oldsaksamlings tilvekst i 1921 av saker ældre end Reformationen.

Nr. 2. Dr. HENRIK PRINTZ. Det vegetative skuds anatomiske bygning hos *Phelipaea Lanuginosa* C. A. MEYER.

Nr. 3. A. SCHELLENBERG. Neue Norwegische Notodelphyiden.

Nr. 4. S. SCHMIDT-NIELSEN und JØRGEN HOLMSEN. Zur Kenntnis des chemischen Aufbaues der Eikapseln von *Raja Nidrosiensis* und *Chimaera Monstrosa*.

Nr. 6. R. HARTMEYER. Die Ascidienfauna des Trondhjemfjords.

Fra Norske Museers Landsforbund mottok Videnskapsselskapet i september 1921 henstilling om at tjenestemenn må få beholde sin gasje under stipendiereiser, og at tjenestemenns reiser i museets tjeneste ikke må gå ut over deres rett til ferier.

Fra Kirke- og Undervisningsdepartementet kom der omtrent på samme tid rundskrivelse, som anbefaler å gi tjenestemenn som har tatt avskjed med invalidpensjon, ny ansettelse i passende stilling når de atter er blitt arbeidsdygtige.

I skrivelse av 12. mars 1921 bragte Kirkedepartementet på bane sporsmålet om det formalstjenlige i at Staten blir selvassurandor for alle offentlige samlinger for et belop nogenlunde svarende til

*) Blandt Skrifter 1920 er i forrige årsberetning opført som nr. 6: J. E. Gunnerus, Betragtninger over Christendommens Indførsel i Norge. Utgitt med innledning og anmerkninger av S. L. Thormodsæter. Som nr. 6 for 1920 blev imidlertid utgitt Andr. Noto, Meraker flora. Den nevnte brochure av Gunnerus vil bli publicert blandt Videnskapsselskapets Skrifter for 1921 (nr. 5).

deres verdi, og at kontingenten avsettes til et eget fond. Direksjonen for Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab meddelte at selskapets samlinger hittil ikke har været forsikret og heller ikke lett kan verdsettes til deres fulle verdi. For bibliotekets vedkommende fant direksjonen dog a burde slutte sig til den fremsatte tanke, og forutsatte Statens bistand til a bestride kontingenten.

Trondhjems Stadsarkitektkontor meddelte 18. mars 1921 at taksten for Videnskapsselskapets bygninger (Erling Skakkes gate 47 b. og c.) var forhoiet fra 255.000 kr. og 120.000 kr. til henholdsvis 530.000 og 289.000 kr. Brandkontingenten blir 620 kr. og 300 kr. mot tidligere kr. 266.42 og kr. 121.66. Videnskapsselskapet vedtok de nye takster.

Til det finske Videnskapsselskap *Societas pro Fauna et Flora Fennica*, Helsingfors, som 1. november 1921 feiret sin hundrearsfest, sendte direksjonen for Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab telegrafisk lykonskning.

Ved budskapet om riksantikvar professor Oscar Montelius's dod 4. november 1921, sendte Videnskapsselskapet deltagende hilsen til Vitterhets-, Historie- och Antikvitetsakademien, Stockholm. Pa Videnskapsselskapets vegne la dr. phil. Gustaf Hallstrom, amanuensis ved Statens historiska museum, Stockholm, en krans paa Oscar Montelius's båre.

I skrivelse av 2. mars 1921 fra Trondhjems viceordforer fikk Videnskapsselskapets direksjon anmodning om a foresla to menn til medlemmer av styret for Edvard Normanns legat til avholdelse av filosofiske foredrag i Trondhjem. I mote 10. mars 1921 foreslog direksjonen divisjonslæge Halfdan Bryn og bibliotekar dr. Johan D. Landmark.

Efter anmodning av Th. Petersen, bestyrer av Videnskapsselskapets Oldsaksamling, om at der matte velges suppleant for ham som medlem av Det Norske Forskningsfond, valgte Videnskapsselskapets direksjon 6. december 1921 til dette hverv bibliotekar dr. J. D. Landmark.

I anledning av ny rundskrivelse fra Kirke- og Undervisningsdepartementet angaende fradrag i kontantlonn for bolig (med lys og brensel), sendte selskapets direksjon i november 1921 nytt andragende om at fradraget i henhold til de endrede bestemmelser (tidligere meddelt i skrivelse av 18. november 1920) matte nedsettes med 1/3 for Videnskapsselskapets vaktmesters vedkommende.

Preparant ved Videnskapsselskapets Oldsaksamling Johan Ryther (fodt 1892, ansatt 28. mai 1912) avgikk ved doden 17. mars 1921.

Som ny preparant ansatte selskapets direksjon, med godkjennelse av fylkesmannen i Sortrondelags fylke, fra 1. juli 1921, mekaniker Herbert E. Fewkes (fodt i London 10. desember 1872).

Amanuensis ved Videnskapsselskapets Oldsaksamling og bestyrer av Selskapets myntsamling ANATHON BJØRN (ansatt 1. juli 1919), fratrådte 1. december 1921. Efter anmodning av Videnskapsselskapets direksjon overtok bibliotekassistent VICTOR RONANDER inntil videre bestyrelsen av selskapets myntsamling. Den ledige amanuensislønn blev, med Kirkedepartementets samtykke foreløbig stillet til rådighet til arbeidshjelp for Oldsaksamlingens bestyrer.

I selskapets andragende av 14. september 1921 om statsbidrag for terminen 1922–1923 hvor der blev søkt om å få statsbidraget forhøiet til 60,600 kr., blev det, efter forslag av Oldsaksamlingens bestyrer fremholdt at den ledige amanuensisstilling burde søkes endret til stilling som underbestyrer med lønnsvilkår som assistenter med videnskabelig utdannelse ved Universitetets meteorologiske institut og andre av landets videnskabelige institutioner. Da der til effektivt arbeide ved den arkæologiske avdeling kreves omfattende kunnskaper og et almenvidenskabelig grunnlag som bare kan erhverves ved flere års akademisk utdannelse, frygtet Oldsaksamlingens bestyrer at der neppe vilde melde sig habile ansøkere til stillingen under de nuværende vilkår.

I selskapets generalforsamling 27. oktober 1921 blev lektor AXEL SOMMERFELT gjenvalgt til præses, og grosserer AXEL BUCH gjenvalgt som medlem av direksjonen.

Til revisorer blev gjenvalgt lektor JOHAN P. PEDERSEN og lektor O. JUEL.

I direksjonens møte 6. desember 1921 blev landbrukslærer H. KALDHOL (Vikebukt pr. Molde) og stipendiat HARTVIG HUITFELDT KAAS, i henhold til statuttenes § 7, utnevnt til livsvarige medlemmer av selskapet. Ved utgangen av året hadde selskapet 22 livsvarige medlemmer som var utnevnt av selskapets direksjon, og ett æresmedlem.

Antallet av betalende medlemmer var ved årets utgang omtrent det samme som ved utgangen av foregående år. 50 medlemmer hadde betalt 100 kr. en gang for alle. 269 medlemmer betalte årskontingent. Av disse var 92 optatt før utgangen av 1903. Av de øvrige 177 (innmeldt efter endringen av Videnskapsselskapets statutter, stadfestet ved kongelig resolusjon av 13. februar 1904) var 23 utenbys. Antallet av utenbys medlemmer optatt før 1903 (hvorav de fleste tidligere har været bosatt i Trondhjem) beløp sig til 59.

Av Videnskapsselskapets livsvarige medlemmer er generalkonsul CARL NEUFELDT, Wien, avgått ved døden i begynnelsen av desember 1921. Han var født 1838 i Westfalen, men var 1860-årene bosatt i Trondhjem, hvor han en rekke år drev en papirforretning. I 1869 flyttet han til Wien, hvor han senere blev interessert i det betydelige bankierfirma Schoeller & Co. og i en rekke industrielle bedrif-

ter i Østerrike og Ungarn. I 1889 blev han utnevnt til norsk-svensk generalkonsul og overtok efter unionens opløsning stillingen som Norges generalkonsul i Wien. I 1909 blev han utnevnt til kommandør av 2nen klasse av St. Olavs orden. Generalkonsul Neufeldt øvet en utstrakt godgjørenhet og har skjenket betydelige bidrag til veldædige formål i vårt land, således til feriekolonier og til Trondhjems Handverkerforenings aldershjem. Han var æresmedlem av Trondhjems Handverkerforening, og en av Trondhjems gater bærer hans navn. Til Videnskapsselskapet skjenket han betydelige gaver. Særlig verdifull var den prektige samling av mollusker, koraller o. s. v., som han i 1913 gjennem grosserer M. H. Hartmann og professor dr. Vogt (Norges tekniske Høiskoles geologiske institut) forærte Videnskapsselskapets zoologiske samling.

Da statsadvokat Olaf Richter ved tiltrædelsen av sit embede overdrog sin sakførerforretning til en yngre kollega, sendte Videnskapsselskapets direksjon ham paa selskapets vegne en takk for den elskverdige bistand han i mange år så velvillig har ydet selskapet i juridiske spørsmål.

Videnskapsselskapets kapitalformue beløp sig ved utgangen av 1921 til kr. 467,034.42. Hertil kommer forskuddsfondet, rektor Lossius og hustrus legat 5000 kr., som fremdeles er tatt til inntekt i kasseregnskapet, og båtbygningsfondet (dr. Lysholms gave 10,000 kr. og grosserer Dyre Halses gave 1000 kr.), som er stillet til rådighet for Trondhjems Biologiske Stasjon.

Med hensyn til Videnskapsselskapets inntekter og utgifter i 1921 og status for Selskapets legater og fonds henvises til omstående utdrag av regnskapene.

I direksjonen for

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum)

Trondhjem i september 1922.

Axel Sommerfelt. O. Nordgård. Axel Buch. Halfdan Bryn.
Andr. Berg. Sem Sæland.

Carl Gundersen.

Utdrag

av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs (Trondhjems museums) regnskap for 1921.

Inntekt:

1. Beholdning fra 1920:			
a. Restanser:			
1. Dyrtidstillegg (4de kvartal 1920)	kr. 4,552.50		
2. Medlemskontingent	» 1,329.00		
3. Renter	» 1,776.25		
		kr. 7,657.75	
b. Innestående i Trondhjems Sparebank (kasseregnskapsbok)		» 3,154.69	
c. Innestående i Forretningsbanken (Kvenilds gave)		» 4,796.96	
d. Kassebeholdning		» 3,451.10	
			» 19,060.50
2. Hans Majestet Kongens bidrag			» 400.00
3. Statskassens bidrag			» 56,600.00
4. Trondhjems Sparebanks bidrag:			
a. Ordinært driftstilskudd		» 4,000.00	
b. Rentefrihet av pantelån		» 3,549.00	
			» 7,549.00
5. Bidrag fra de kommunale kinematografers overskudd			» 16,000.00
6. Gaver:			
a. Bidrag til trykning av katalog over Boecks bibliotek		» 5,000.00	
b. Freia Chocoladefabriks gave		» 5,000.00	
			» 10,000.00
7. Renter i 1921:			
a. $^2/_3$ av Hammers legats utbytte		» 5,593.21	
b. $^5/_6$ av Poulssons legats utbytte		» 1,753.96	
c. Aas og hustrus legats utbytte		» 719.38	
d. Benneches legats utbytte		» 979.37	
e. $^5/_6$ av Jenssens legats utbytte		» 1,250.00	
Overføres		kr. 10,295.92	kr. 109,609.50

Overført kr.	10,295.92	kr. 109,609.50
f. 1/3 av Lundgreens legats utbytte . . »	1,121.37	
g. 4/5 av Det Trondhjemske Gavefonds utbytte . . . . »	1,169.19	
h. 4/5 av frøknerne Kristine og Laura Hansens legats utbytte . . . . »	1,183.99	
i. 4/5 av Freias fonds utbytte . . . . . . »	79.16	
k. 4/5 av Lotterifondets utbytte . . . . . . »	892.26	
l. Videnskapsselskapets byggefond »	1,684.60	
m. Baatbygningsfondet (dr. Lysholm og grosserer Dyre Halses gaver). . »	660.00	
n. Av kassebeholdning inneståede i Trondhjems Sparebank . . . . »	623.88	
o. Av Kvenilds gave inneståede i Forretningsbanken . . . . »	265.42	
p. Rentes rente v/ overretssakfører Moe . . . . »	28.77	
	»	18,004.56
8. Utbytte av den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse	»	3,900.50
9. Medlemskontingent:		
92 medlemmer à 4 kr. . . . . »	368.00	
177 medlemmer à 5 kr. . . . . »	885.00	
1 livsvarig medlem har innbetalt . . . . »	100.00	
	»	1,353.00
10. Inntekt av utleie av tomt	»	2,600.00
11. Entré	»	218.06
12. Leieinntekt av Kalvskindsgaten 1 a	»	378.00
13. Salg av skrifter	»	69.45
14. Gassregning utbetalt 1920, refundert av kommunen	»	172.95
15. Tilfeldig inntekt	»	11.10
16. Lotterifondet (Bidrag av Statslotteriets overskudd)	»	75,000.00
17. Tilbakeholdt av lønninger til pensjonsinnskudd. .	»	5,608.33
18. Nye veksellån:		
a. Aktietrykkeriets tratter: kr. 15,879.19		
» 6,457.30		
» 3,606.25		
»	25,942.74	
b. Forhøiet veksellån i Trondhjems Sparebank . . . . »	8,000.00	
	»	33,942.74
		Kr. 250,868.19

Utgift:

1. Lonninger:			
a. Oldsaksamlingens bestyrer (anc. fra 1900)		9,000.00	
b. Fugle-, fisk- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. 1891)	»	9,000.00	
c. Pattedyr- og evertebratsamlingens bestyrer (anc. 1909)	»	7,000.00	
d. Botanisk samlings bestyrer (anc. 1/9 1913)	»	7,000.00	
e. Bibliotekaren (anc. 1/7 1911)	»	7,500.00	
f. Myntsamlingens bestyrer	»	800.00	
g. Mineralsamlingens bestyrer	»	800.00	
h. Bibliotekassistent (anc. 1/2 1899)	»	4,500.00	
i. Amanuensis ved Oldsaksamlingen (anc. 1/7 1919)		3,666.66	
k. Zoologisk samlings preparant (anc. 1/3 1904)	»	3,800.00	
l. Oldsaksamlingens preparant*)	»	2,316.67	
m. Vaktmesteren (anc. 8/5 1913)	»	3,500.00	
n. Kassereren	»	1,200.00	
o. Sekretæren	»	1,200.00	
p. Revisorerne	»	100.00	
		»	61,383.33
2. Pensjoner:			
a. Fhv. vaktmester Nielsen	»	500.00	
b. Fhv. preparant Dircks sen.	»	500.00	
		«	1,000.00
3. Betalte pensjonsinnskudd:			
a. For docent, tidligere samlingsbestyrer dr. Hj. Broch	kr.	320.00	
b. For samlingsbestyrer Dons	»	1,175.40	
c. Tilbakebetalt amanuensis Bjorn	»	826.67	
		«	2,322.07
4. Samlingene:			
a. Oldsaksamlingen:			
1. Samlingens ordinære drift ....kr. 3,124.88			
2. Til reiseundersokelser .... » 1,500.00			
	kr.	4,624.88	
Overfores	kr.	4,624.88	kr. 64,705.40

*) Den tidligere preparant (som hadde ansiennetet fra 1911) døde 17de mars 1921 og den nye preparant tiltrådte 1ste juli 1921.

Overfort kr.	4,624.88	kr. 64,705.40
b. Myntsamlingen ....»	183.15	
c. De zoologiske samlinger:		
1. Samlingenes ordinære drift ....kr. 391.34		
2. Til undersokelser ..» 1,500.00		
———————»	1,891.34	
d. Den botaniske samling:		
1. Samlingens ordinære drift ....kr. 527.55		
2. Til undersokelser ..» 500.00		
3. Kontorhold for bestyreren ....» 600.00		
———————»	1,627.55	
e. Biblioteket ....«	8,606.01	
f. Mineralsamlingen ....«	754.69	
	————— «	17,687.62
5. Utgivelse av Skrifter ....«		35,492.49
6. Lys og brensel:		
a. Trondhjems gassverk ....kr.	2,086.10	
b. Trondhjems Elektricitetsverk ....»	2,749.88	
	————— «	4,835.98
7. Renter av pantelaan i Videnskapsselskapets bygninger ....«		5,303.10
8. Utgifter ved Kalvskindsgaten 1 a ....«		230.33
9. Diskonto ....«		4,420.15
10. Opsyn i samlingene ....«		1,227.00
11. Renhold ....«		947.25
12. Telefon ....«		997.50
13. Utgifter til det ildfaste biblioteksrum ....«		512.17
14. Tilfeldige utgifter*) ....«		3,584.04
15. Rentefrihet for Trondhjems Biologiske Station..«		660.00
16. Overfort til Selskapets legater og fonds:		
a. Lotterifondet ....kr.	75,000.00	
b. Freias fond ....«	5,000.00	
c. Videnskapsselskapets byggefond, renter 1921 ....«	1,684.60	
d. Det Trondhjemske Gavefond, 1 kontingent ....«	100.00	
e. Hammers legat, restancer fra 1920 «	836.00	
f. Poulsons legat, restancer fra 1920 «	112.75	
	————— «	82,733.35
	Overfores	kr. 223,336.38

*) Under tilfeldige utgifter er innbefattet bl. a. vedlikehold (reparasjon), vannavgift, brandkontingent, mindre stipendier, annoncer.

			Overført kr. 223,336.38
17. Avdrag paa løpende veksler			« 14,118.94
18. Beholdning:			
a. Restancer:			
1. Dyrtidstillegg (4. kvartal 1921)	kr. 3,965.39		
2. Medlemskontingent: fra før 1921.. 420.00 fra 1921....1,173.00	« 1,593.00		
3. Renter	« 2,257.00		
4. Tomteleie	« 300.00		
		kr. 8,115.39	
b. Innestående i Trondhjems Sparebank (Kasseregnskapsbok)		« 28.57	
c. Innestående i Forretningsbanken (Kvenilds gave)		« 5,062.38	
d. Kassebeholdning		« 246.53	
			« 13,452.87
			Kr. 250,908.19

Oversikt

over status for Det Kongelige norske Videnskabers Selskabs legater og fonds pr. 31. december 1921.

1. Hammers legat:		
Beholdning fra 1920	kr. 141,500.59	
Av rentene i 1921 oplagt 1/3	« 2,796.61	
		kr. 144,297.20
2. Poulssons legat:		
Beholdning fra 1920	kr. 35,420.43	
Av rentene i 1921 oplagt 1/6	« 350.79	
		« 35,771.22
3. Aas og hustrus legat		« 12,000.00
4. Benneches legat (H. A. Benneches stipendiefond)		« 20,000.00
5. a. Konsul Anton Mathias Jenssens legat		« 25,000.00
b. Jenssens legats akkumulasjonsfond:		
Beholdning fra 1920	kr. 3,571.17	
Renter i 1921	« 213.10	
Overfort 1/6 av Jenssens legats renter 1921	« 250.00	
		« 4,034.27
6. Det Trondhjemske Gavefond:		
Beholdning fra 1920	kr. 25,195.56	
1 livsvarig medlems kontingent	« 100.00	
Av rentene i 1921 oplagt 1/5	« 292.30	
		« 25,587.86
7. a. Grosserer Johan Fredrik Roshauw Lundgreens legat		« 60,000.00
b. Lundgreens legats akkumulasjonsfond:		
Beholdning fra 1920	kr. 2,170.05	
Renter i 1921	« 111.80	
Overfort 2/3 av Lundgreens legats renter 1921	« 2,242.73	
		« 4,524.58
8. a. Frk. Kristine og Laura Hansens legat		« 25,000.00
b. Frk. Kristine og Laura Hansens legats akkumulasjonsfond:		
Beholdning fra 1920	kr. 633.51	
Renter i 1921	« 33.65	
Overføres kr.	667.16	kr. 356,215.13

Overført kr.	667.16	kr. 356,215.13
Overført $^1/_5$ av hovedlegatets renter i 1921 . . . . «	296.00	
	——————— «	963.16
9. Videnskapsselskapets byggefond:		
Beholdning fra 1920 . . . . kr.	27,928.67	
Renter i 1921 . . . . «	1,684.60	
	——————— «	29,613.27
10. a. Lotterifondet:		
Mottatt i 1921 6 ganger kr. 12,500.00 . . . . «		75,000.00
b. Lotterifondets akkumulasjonsfond:		
Overført $^1/_5$ av hovedlegatets renter i 1921 . . . . «		223.07
11. Freias fond:		
Mottatt som gave 25. mai 1915 . . . . . . kr.	5,000.00	
Av rentene for 1921 oplagt $^1/_5$ . . . . «	19.79	
	——————— «	5,019.79
		Kr. 467,034.42

Hertil kommer:

12. Rektor Lossius og hustrus fond (Forskuddsfondet) til gode av selskapets kasse . . . . kr.		5,000.00
13. Baatbygningsfondet (ydet Trondhjems Biologiske Station som rentefritt lån):		
a. Dr. Bjarne Lysholms gave . . . . . . kr.	10,000.00	
b. Grosserer Dyre Halses gave . . . . «	1,000.00	
	——————— «	11,000.00
		Kr. 16,000.00

Videnskapsselskapets status ved utgangen av 1921.

Aktiva:

A. Faste eiendommer:

1. Erling Skakkes gate 47 b, tidligere taksert til kr. 255,000.00, ny takst ....kr. 530,000.00
   Erling Skakkes gate 47 c, tidligere taksert til kr. 120,000.00, ny takst .... » 289,000.00
   Dessuten et betydelig tomteareal som for nærværende utleies til lagring av materialier til Trondhjems Cementstoperi og arkitekt Kunig.
2. Kalvskindsgaten 1 a .... » 30,000.00

B. Legater og fonds .... » 483,034.42

C. Hertil kommer selskapets betydelige samlinger og bibliotek.

Passiva:

A. Pantegjeld pr. 31. desember 1921:

1. Til Trondhjems Sparebank (Erling Skakkes gate 47 b og c) ....kr. 50,700.00
2. Til fru Klem (Kalvskindsgaten 1 a) .... » 10,000.00
3. Til frk. Reidun Hansen (Kalvskindsgaten 1 a) » 10,000.00
4. Til Hammers legat (Kalvskindsgaten 1 a) .... » 5,000.00
5. Til Hammers legat (Kalvskindsgaten 1 a) .... » 4,235.00

Tilsammen kr. 79,235.00

B. Løpende veksler pr. 31. desember 1921:

1. Aktietrykkeriets tratter ....kr. 33,500.00
2. Veksler i Sparebanken .... » 31,000.00

kr. 64,500.00

Oldsaksamlingen.

(Bestyrer TH. PETERSEN).

Oldsaksamlingen har i 1921 hat en tilvekst av 176 nummere (katal. nr. 12265—12440).

Herav falder 94 nummere paa stenalderen. Likesom tidligere i en række av aar er det ogsaa fremdeles Romsdalen og Nordmøre, som yder den største kontingent til denne periodes tilvekst. Desværre maatte de planlagte bopladsundersøkelser i betydelig grad indskrænkes paa grund av fjoraarets uavladelige regnveir. Det lyktes dog amanuensis A. Bjørn at fuldføre utgravningen av den ældre stenalders boplads paa Byttingsvik paa øen Gossa i Aukra, som dog gav et mindre utbytte end man hadde haabet, da bopladsen viste sig at dække over et meget begrænset areal. Samtidig blev der ogsaa foretat undersøkelser paa enkelte andre lokaliteter paa samme ø, der er saa overordentlig rik paa levninger fra stenalderen. Av særlig betydning er bopladsene paa gaarden Eikrem, hvorfra der ogsaa iaar er indkommet en række fund fremdraget under jorddyrkningen. Disse skriver sig dels fra den tidligere kjendte, store boplads paa *Jonas Eikrems* eiendom, dels fra nye lokaliteter paa samme gaard. Av disse sidste kan særlig nævnes en boplads paa bruket Nordli, som at dømme efter de prøver som er mottat derfra, synes at være meget rikholdig og av samme tids- og karakterpræg som bopladsen hos Jonas Eikrem, idet den ikke peker ut over yngre stenalder, men indeholder smaa, helt eller delvis slepne økser av grønsten tildels av meget gamle typer, spidser av skifer samt redskaper av flint, dog ikke skivespaltere. Ogsaa et brudstykke av et lerkar foreligger fra denne plads med omtrent ganske samme profil som et kantbrudstykke av et kleberstens kar fra Sauehelleren paa Mien, som det derfor ikke er nogen grund til at henføre til ældre jernalder (cfr. A. Nummedal: Bjørneremsfundet, VSS. 1912, 12, s. 36, fig. 19). Bopladsen paa Jonas Eikrems eiendom er tidligere sammenstillet med den store boplads III—IV i Allanenget, Kristiansund. Det samme kan ogsaa gjælde for Nordlibopladsen. Paafaldende er det dog at ingen av de to Eikrembopladse har leveret knive av skifer, men kun spidser. Ogsaa paa *Knut E. Eikrems* eiendom er der gjort bopladsfund.

likesom paa bruket Hogsnes av Eikrem. Det er at haabe at der til sommeren vil bli anledning til at foreta nærmere undersøkelser paa disse steder. Av de øvrige fund fra øen Gossa, som væsentlig er indsamlet av Oldsaksamlingens interesserte tillidsmand gaardbruker *Jonas Eikrem*, kan nævnes en tyknakket øks av sten fra gaarden Sæter med en ualmindelig sterkt skraatslepen egg. Fra Ytre Frena, fastlandet likeoverfor Gossa, hvor bopladsene i stenalderen synes at ha ligget tæt i tæt langs sjøen, er der likeledes indkommet nye fund fra flere lokaliteter, særlig da fra de uuttømmelige findesteder paa Tornes og Havnnes. Bopladsene viser sig ogsaa at strække sig videre indover (østover) mot Elnesvaagen. Ogsaa fra forskjellige lokaliteter paa Otterøy er nye fund indsendt av Samlingens tillidsmand *Knut A. Hegdalstrand*, og i samme forbindelse kan nævnes en liten tverøks av grønsten, skjænket av gaardbruker *Hans A. Bjørnerem*, og fundet i en myr like utenfor Sauehelleren paa Mien. Paa Lillebostad paa Bolsøy, ikke langt fra den bekjendte boplads paa Draget, er fundet en meget stor og karakteristisk slipesten, erhvervet og indsendt til museet ved kæmner *A. L. Kringstad*. Et usedvanlig vakkert eksemplar av en sag av flint samt oddstykket av en stor, megalitisk flintdolk av ældre type er indkommet fra Hargoten i Eidsvaagen ved det indre av Langfjorden. Av særlig interesse er resultatet av de undersøkelser lektor *A. Nummedal* har foretat paa Bogge ved Eresfjorden, hvor vi har de bekjendte helleristninger. I en aaker, som støter like op til de av ristningerne som er av nordskandinavisk eller stenalders type, lyktes det ham nemlig i en høide o. h. av 18 m. at finde 2 spaanskrapere og nogen spaltestykker av flint. Noget længere oppe, i en høide av c. 25—26 m., støtte han paa en ny fundplads, hvor han bl. a. opsamlet en liten, delvis slepen, spidsnakket øks med tveregg, 6 flintskrapere, deriblandt en liten rundskraper med tyk egg, et stykke av en plateformet slipesten, en rullesten med slagmerker i den ene ende, m. m., altsaa et typisk bopladsfund. Desuten erhvervet han for museet en slepen, tyknakket øks av skifer med hulegg, som er fundet i nærheten av husene paa øvre Bogge. Det lyktes ogsaa hr. Nummedal at supplere de tidligere kjendte ristninger med 3 nye niser, ristet litt ovenfor de ældre nisefigurer.

Ogsaa fra Nordmøre er der indkommet en række gode fund. Fra den ældre periode av stenalderen kan nævnes et flintfund fra Bolgvaag ved Bolgen paa Frei i Bremsnes, indeholdende bl. a. eneggede pilespidser og kjerneøkser av flint med spalteegge, og et andet fund fra Sandviken under Lesund i Aure, hvori bl. a. en skivespalter. Begge disse fund er fremdraget av lektor *Nummedal*. Hr. *Nummedal* skyldes ogsaa fundet av en meget stor, kileformet, delvis slepen grønstensøks i fjæren

like ved tangranden ved gaarden Brunsviken paa Kirkelandet ved Kristiansund. Hvorvidt det her dreier sig om et i vandet tapt stykke, eller om oksen i forbindelse med flere andre «fjærefund» kan tages til indtægt som bevis paa en senere landsænkning, er det kanske for tidlig endnu at ha nogen sikker mening om. Av nordmorske fund fra stenalderens yngre avsnit kan nævnes en nakkeboiet oks av graa, glimmerholdig sten med skaftrende, av formen S. Müller, Ordning, Stenalderen, fig. 83, efr. Rygh 16, fundet paa Solstad paa Solskjel, Tustna. Stykket er av betydelig interesse som det første sikre eksemplar av denne okstype, som er fundet i det nordenfjeldske Norge. Museet hadde tidligere et lignende stykke, som var erhvervet av en opkjoper under opgivende av at det skulde være fundet i Bremsnes, en opgave som dog ikke senere har kunnet bekræftes. Ved fundet fra Solstad bestyrkes dog muligheten av at ogsaa dette ældre stykke skriver sig fra Nordmore eller ialfald fra det nordenfjeldske Norge. Sammen med oksen indsendtes ogsaa fra Solstad en rhombisk kolle eller hakke av sten og en tveegget kniv av skifer. De tre stykker er fundet ved nylandsbrytning, dog ikke umiddelbart sammen, men i nærheten av hverandre. En vakker porphyroks av typen Rygh 37 er indkommen fra Aasan, part av Torvik, Øre. En ganske særlig interesse knytter sig til fundet av en meget vakker og typisk «matkniv» av flint paa Skei i Surnadal. Det er det første eksemplar av dette redskap som er fremdraget i det nordenfjeldske Norge. Vi har dog tidligere i museet kunnet utskille en egen gruppe av skiferkniver av former som aabenbart synes at ha været influeret av de sydskandinaviske «matknive» av flint, og som vi derfor har opfattet som en efterligning av disse i skifer. Vi har dog forgjæves speidet efter lokale former i flint som har kunnet danne de direkte forbilleder eller prototyper for skiferknivene, ti uten saadanne vilde disse sidste være vanskelige av forklare. Med «matkniven» fra Skei synes et saadant forbillede nu at være bragt for dagen.

Fra Fosendistrikterne foreligger der iaar kun faa nye stenaldersfund. Fra tidligere kjendte og tildels ogsaa nye lokaliteter omkring det indre av Hemnefjorden har lærer *Elias Moe* indsendt en række flintfund opsamlet av hans elever. At domme efter de redskapstyper som disse og tidligere ved hr. Moe indbragte fund indeholder, synes disse flintpladse ikke at gaa tilbake til ældre stenalder; men enkelte av dem ligger dog i betydelig hoide over havet, indtil 60 m. og derover. Her maa i ethvert fald i et temmelig tidlig avsnit av stenalderen ha sittet en ganske tæt befolkning. Fra Dolm prestegaard paa Dolmoy, Hitra, er indkommen en vel utarbeidet pilespids av flint fundet paa bunden av en myr, og fra Kalvaabakken, part av Ostraat, Orlandet, en slepen, tyndbladet oks av den saakaldte Vestlandstype. Av de ovrige indkomne fund fra stenalderen kan merkes en liten flintdolk fra

Hesttroa av Vanvik ytre, Vanvik, en skafthuloks fra Tangen, part av Skaalvoll, Støren, en vakker flintsag fra Gilstad i Skogn og en tilhuggersten fra Hjellan i Vuku. Av særlig interesse er en skiferspids fundet ved brytning av nyland paa Sandnes nordre ved Aursunden, Røros pgd., og et brudstykke av en pilespids av skifer fundet paa Stugu-vollen i Tydalen paa et litet nes Gjetneset paa østsiden av Stugusjøen ved bækken Gjetås utløp; ikke langt derfra, paa Rotvollen, er tidligere fundet en skiferøks. Begge disse fund fra bredden av to store sjøer oppe i fjeldbygderne maa vistnok skrive sig fra boplads, og de gir haab om at det tilslut maa lykkes at paavise og faa undersøkt saadanne ogsaa oppe i det indre av Trøndelagen. Endelig kan nævnes fortsatte fund fra boplads paa Bratland i Hemnes, opsamlet og indsendt av gaardbruker *Ivar Hoff*. Som meddelt i en tidligere beretning anvendes her i stor utstrækning kvarts og andre stenarter som surrogat for flint, som dog ogsaa forekommer.

Broncealderens materiale er øket med et enkelt nummer, et litet, smalt sverd med en kort, spids greptange. Det er fundet paa Sandneseng, br. no. 2 av Sandnes ved Sør-Saltenfjorden i Nærøy, efter opgivende i en dybde av c. 0.5 m. under en stor sten. Det er det første fund fra broncealderen, som kjendes fra Namdalen. Desværre har det endnu ikke været anledning til at foreta nogen nærmere undersøkelse paa findestedet.

Til ældre jernalder kan henføres 10 nummere. Av disse bør særlig fremhæves en bronсekjedel fundet i et litet gravrum i en røis paa Sandnes i Holm s., Veøy, Romsdalen. Broncekjedelen er av en form, der saavidt vites ikke tidligere er paavist her i landet, men som temmelig nøiagtig har svaret til H. Willers: Die römischen Bronzeeimer von Hemmoor, Taf. I, fig. 9, cfr. S. Müller, Ordning, Jernalderen, fig. 316—317. Kjedelen var fyldt med jord og brændte ben, og graven kan vistnok dateres til tiden omkring 300 e. Kr.; den er ialfald neppe yngre. Fra Risvik i Overhalla er indkommet en liten kastespydspids av jern, som er fundet under jordarbeide paa samme sted, hvorfra man tidligere har en liten spiralring av sølvblandet guld (no. 4431); i nærheten er ogsaa fundet en beltesten og et kvartsbryne (no. 6415—16), og paa den skogbevoksede høide like overfor er der en samling røiser, som har vist sig at indeholde grave fra yngre romersk jernalder og ældre folkevandringstid. En beltesten er indkommen fra Vinjevoll i Sundalen. Endelig kan nævnes en række smaa bopladsfund fra hellere paa Halmøy i Flatanger, som ved siden av knokler, muslingskaller og spaltestykker av flint ogsaa indeholder smaa forrustede og vanskelig bestembare jernstykker, som vistnok maa henføres til ældre jernalder. Blandt redskapsmaterialet kan desuten fremhæves et brudstykke av en bennaal med

øie i den øvre ende. Disse fund er resultatet av undersøkelser som er foretat av nuværende konservator ved Tromsø Museum *T. Soot-Ryen* og supplerer tidligere huleundersøkelser paa denne ø av lektor Nummedal. Knokkelmaterialet er bestemt av professor dr. *Aug. Brinkmann*, Bergen. Utførlige beretninger om undersøkelserne er vedlagt arkivet.

19 nummere falder paa yngre jernalder. Hertil hører bl. a. resultatet av museets gravundersøkelser paa Grande i Verran, Granheim i Skogn og Kirkhus og Rønningen i Aalen. Nærmere beretninger om disse gravninger vil bli trykt i samlingens tilvekstfortegnelse. Et større fund fra en mandlig skeletgrav er gjort paa Gjeilvoll, Ørlandet. Det er av betydelig antropologisk interesse, da kraniet og en større del av skelettet er meget vel konserveret. Liket har været orienteret i retning sydvest—nordøst og synes at ha ligget paa høire side med ansigtet mot sydøst. Desuten kan nævnes fundet fra en skeletgrav paa Lillesul, Vikna, som nærmest maa dateres til Vendeltid eller perioden umiddelbart for vikingetiden, samt fra en brandgrav paa Aas i Beitstaden, hvori bl. a. foreligger et ornamenteret broncebeslag (til et hovre?) av enestaaende form. Det bekræftes stadig ved nye fund, at likbrændingen har holdt sig som gjennemgaaende skik i Indherredsbygderne i vikingetiden, mens skeletbegravelsen allerede tidlig fik indpas ute ved kysten. En liten fingerring av guld dannet av en rund ten, hvis ender er slynget om hinanden i en knute omtrent som paa armringen Rygh 707 er skjænket av konsul *P. Dahll*, Molde. Den er fundet for ca. 30 aar siden paa Gjermundnes i Vestnes og skriver sig utvilsomt fra vikingetiden.

36 nummere tilhører middelalderen og efterreformatorisk tid. Herav kan nævnes 2 gipsavstøpninger, den ene av et relief paa en kirkeklokke i Skei kirke, Ogndalen, forestillende Nidarholm klosters sigil, den anden av relieffer paa en kirkeklokke i Alstadhaug kirke, Skogn, hvorav den ene forestiller St. Olav trædende paa en menneskefigur (cfr. Aarsb. fra For. t. n. Fortidsm. Bev. 1907, s. 276, fig. 30—33). Fra en forholdsvis sen tid skriver sig vistnok et ufuldstændig kranium av et menneske som er fundet i et av en stenhelle dækket, uregelmæssig rum i en ur ved Granheim (Høislomo), Skogn, aabenbart en lappegrav.

De resterende 16 nummere omfatter saker som ikke nærmere kan tidsbestemmes.

Man har i det forløpne aar foretat undersøkelser og gravninger i Romsdalen, Nordmøre, Verran, Skogn, Verdalen, Skatval, Hegra, Selbu og Aalen. Desuten har lektor *A. Nummedal* foretat bopladsundersøkelser omkring Kristiansund og forskjellige andre steder i Nordmøre og Romsdalen. Ved ingeniør *H. O. Christiansen* er det store gravfelt fra

ældre jernalder paa Hallem i Verdalen blit kartlagt. Til dette arbeides bekostning har komiteen til utgivelse av en bygdebok om Verdalen bidraget med kr. 300.00. Likeledes er bygdeborgen paa Hooya i Selbu blit opmaalt og kartlagt av stud. ing. *Tormod Moxnes.* Sammen med statsarkivar dr. *Just Bing* foretok konservator i september en reise til Hegra og Beitstaden for at studere de der værende helleristninger fra broncealderen. Til konservators og amanuensis Bjorns reiser i Museets tjeneste er fribilletter velvilligst utstedt av Nordenfjeldske, Fosens, Indherreds, Namsos, Namdalens og Helgelandske dampskibsselskaper.

Utarbeidelsen av en topografisk seddelkatalog for alle samlingens avdelinger er i det forlopne aar blit avsluttet. Likeledes er der blit utskrevet en topografisk seddelkatalog over alle forhistoriske fund i Nord-Norge. Efterat den nye præparant *H. Fewkes* efter præparant *J. Rythers* dod den 17. mars hadde overtat sit arbeide den 1. juni, har man med kraft kunnet gjenopta præpareringen av jernsakerne. Da den tidligere anvendte metode med utvanding og efterfolgende parafinkokning neppe er tilstrækkelig til en varig konservering, er man begyndt at gaa over til Rosenbergske præpareringsmetode, men det vil vistnok være nodvendig at præparanten gives anledning til at studere denne metode paa nærmere hold ved et av de museer, hvor den anvendes. Av forskjellige grunde har de meget paakrævede, storre omordningsarbeider endnu ikke kunnet paabegyndes. Man har ikke rukket længere end til de forberedende arbeider som præparering, omskrivning av etiketter og lign.

Ved velvillig imotekommenhet fra professor dr. *A. W. Broggers* side har man faat utvekslet 8 ostlandske fundstykker med et tilsvarende antal tronderske fund i Universitetets Oldsaksamling.

I Nordenfjeldske Kunstindustrimuseums tronderske solvutstilling i april maaned deltok man ved utlaan av 9 nummere.

Oldsaksamlingen har ogsaa iaar at beklage tapet av en av sine bedste tillidsmænd, nemlig lærer og ordforer *Engel Mesloe* i Opdal, som avgik ved doden den 1. mars 1921. En række fund i Opdal er gjennem ham blit indsendt til museet i aarenes lop.

Ogsaa iaar har endel interesserte mænd gjennem overlæge *Alexander Holst* skjænket bidrag til et fond, «Sparebankforstanderes fond», som nu er vokset til kr. 584.68; bestemmelse om dets anvendelse vil senere bli truffet.

Folgende har i det forlopne aar yderligere tilstillet samlingen gaver:

Gaardbruker *O. N. Hallli*, Rindalen: Et gammelt, jordfundet okseblad.

Lektor *A. Nummedal*, Kristiansund: Diverse fund fra stenalders bopladse i Romsdalen og Nordmore; gronstensoks fra Brunsviken ved Kristiansund.

Gaardbruker J. *Eikrem,* Aukra: Fund fra stenalders bopladse paa Eikrem.

Gaardbruker J. *Vinge,* Dolmoy, Hitra: Pilespids av flint.

Gaardbruker *Ole E. Flaa,* Oksendalen: Jordfundet bryne av kvartsitskifer samt en avlsten.

Agent S. *Tofte,* Trondhjem: 3 pilespidser av flint fra Wisconsin, U. S. A.

Sergent J. A. *Dybdal,* Rissa: Et gammelt, jordfundet okseblad.

Gaardbruker G. *Krognes,* Rissa: Saltkar av klebersten fra middelalderen.

Konservator T. *Soot-Ryen,* Tromso: Naal av ben, knokler, muslingskaller m. m. fra huler paa Halmoy, Flatanger.

Lærer *Elias Moe,* Hemne: Diverse flintfund fra bopladse ved det indre av Hemnefjorden.

Fhv. herredskasserer *Ryther,* Melhus: Liten bismer av træ, et gammelt fyrtoi.

Gaardbruker *Per J. Gjelvold,* Orlandet: Et gravfund fra vikingetiden.

Gaardbruker P. *Grande,* Verran: Diverse gravfund fra vikingetiden.

Snekker P. *Pedersen,* Trondhjem: Sortglaseret, trebenet lerpotte med skafthaandtak fra Tangen bruk, Stjordalen.

Dovrebanens anlægsbestyrelse: Middelaldersk okseblad fundet ved Drivstua, Opdal.

Furer J. E. *Lovmo,* Nærov: En gammel haandkvernsten.

Gaardbruker *Karl Moksnes,* Frosta: Haandtenshjul, vævlod m. m. fra en gammel hustomt paa Froystad.

Gaardbruker A. O. *Bjornebo,* Leksviken: Kvartsbryne fra ældre jernalder.

Gaardbruker H. A. *Bjornerem,* Mien, Romsd.: Oks av gronsten.

Fanejunker *Aarseth,* Veoy: Sverd og okseblad fra vikingetiden.

Gaardbruker K. J. *Aas,* Beitstaden: Gravfund fra vikingetiden.

Gaardbruker O. *Solem,* Skogn: Diverse gravfund fra vikingetiden fra Granheim (Høislomo).

Gaardbruker M. *Oyum,* Grong: Stykke av et kar av klebersten.

K. *Arnlssen,* Ramlo, Rennebu: Vævlod av klebersten.

Gaardbruker O. J. *Hammer,* Stjordalen: Spydspids fra vikingetiden.

Gaardbruker H. *Vikan,* Sve, Skatval: Gammelt hundehalsbaand, hornskeform.

Fru *Signe Ryan,* Henning, Sparbu: Oddstykke av en megalitisk flintdolk.

Gaardbruker P. *Gaasoy,* Aukra: Myrfundet garnstikke(?) av træ.

Gaardbruker A. *Sannan,* Kalvaabakken, Orlandet: Oks av sten.

Gaardbruker K. J. *Knutsen,* Haukaas, Frena: 2 vævlod m. m.

Gaardbruker J. *Botngaarden,* Bjugn: Oks av sten, fiskesokk av sten, m. m.

Gaardbruker H. O. *Bugge,* Nesset, Romsd.: Oks av sten.

Gaardbruker *L. Solstad,* Tustra: Hakke og oks av sten, tveegget kniv av skifer.

Gaardbruker *O. E. Bersaas,* Nesset, Romsd.: Tildannet sten av uviss bestemmelse.

Gaardbruker *Magnus Kluksdalen,* Meraker: Slaggprove efter myrmalmsmeltning.

Gaardbruker *P. L. Hov,* Aalen: Okseblad fra vikingetiden.

Gaardbruker *Sachæus Gilstad,* Skogn: Flintsag fra yngre stenalder.

Gaardbruker *L. H. Kirkhus,* Aalen: Diverse gravfund fra vikingetiden.

Gaardbruker *R. O. Ronningen,* Aalen: Diverse gravfund fra vikingetiden.

Gaardbruker *E. Rokones,* Rennebu: Tildannet sten av uviss bestemmelse.

Lærer *Fr .Sjaavik,* Softing, Vefsn: Okseblad fra middelalderen.

Fhv. vaktmester *Nielsen,* Trondhjem: Fiskelekk av ben.

Butikchef *J. Bergmann,* Trondhjem: Roset av træ samt en englefigur fra Vor Frue kirkes gamle inventar.

Lensmand *E. Hole,* Aukra: Flintfund fra en stenalders boplads.

Gaardbruker *K. Malme,* Frena: Flintfund fra en stenalders boplads.

Frk. *Liska Michelet,* Trondhjem: 2 signeter, hvorav det ene er Trondhjems stiftamtstues.

Tandlæge *N. B. Herlofson,* Trondhjem: Gammel broncebjelde fundet paa Hestoya, Skogn.

Gaardbruker *P. Hemre,* Hegra: Kollehode av sten, bryne av kvartsitskifer, m. m.

Gaardbruker *Iver Holmen,* Hjellan, Vuku: Tilhuggersten fra stenalderen.

Stud. polyt. *Leif Stuedahl,* Kristiania: Stykke av en pilespids av skifer fundet paa Gjetneset ved Stuguvoll, Tydalen.

Gaardbruker *Ivar Hoff,* Bratland, Hemnes: Fiskesokk av sten, bor av kvarts, m. m.

Konsul *Peter Dahll,* Molde: Fingerring av guld fra vikingetiden fundet paa Gjermundnes, Romsd., pilespids fra ældre jernalder antagelig fra Syltebo, Eresfjord, pilespids av flint ant. fra Romsdalen, stykke av en lerkrukke fra Nord-Afrika, et kaardehefte, en sabel, 2 stigboiler, et par messingsporer fra nyere tid.

Gaardbruker *Knut Herremsmo, Rennebu:* Spydspids fra vikingetiden.

Farmer *P. A. K. Hesselberg,* Washougal, U. S. A.: Et par solvsporer som har tilhort dragonloitnant Peter Andreas Kramer Hesselberg (1787—1849) paa Sorkil, Hegra.

Musikforer *O. Andersen,* Trondhjem: Spydspids(?) av jern fundet ved Lerkendal.

Skrifthugger *J. Opdahl,* Trondhjem: En gammel jernnokkel.

Gaardbruker *J. Selnes,* Lensviken: Ufuldstændig hakke av sten, flint- og kvartsavfald fra en stenalders boplads.

Skoleelev *Oddvar Grønlie,* Trondhjem: Kopi av en av ham funden runeindskrift ([A]ve Maria gracia (plena)) i Sakshaug gamle kirke. Avtryk av stenhuggermerker fra samme kirke.

Magnus Lie, Trondhjem: En kirkelig offerbosse.

Lods *H. Øien,* Vik, Helgeland: Bryne fra en vikingetids grav.

Fru *A. C. Lyng, Trondhjem:* Et ældre fotografi av Gokstadskibet med prøve av skibets træverk.

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum: «Trønderske Studier» 1—2.

Mynt- og Medaljesamlingen.

(Bestyrer: Victor Ronander).

Ved kjøp og gaver har samlingen i aarets løp hat en tilvekst paa 446 nummere, hvorav 3 sølvmedaljer, 13 medaljer av bronce, og 1 av tin, 85 sølvmynter, 257 kobbermynter, 13 nikkel- og 14 jernmynter, 60 papirpenge.

Blandt tilveksten maa særlig fremhæves en betydelig gave fra konsul *Dahll*, Molde. Den bestaar av 8 medaljer i sølv og bronce, deriblandt en stor sølvmedalje av J. Höhn, slagen 1653 i anledning av kong Johann Casimirs besøk i Danzig, 54 større og mindre sølvmynter, 144 kobbermynter, 4 pengesedler.

Desuten har samlingen i det forløpne aar mottat gaver fra følgende:

Fru Wilhelmine Schreiner, Trondhjem
Grosserer Dyre Halse, Trondhjem
Numismatiska Föreningen, Stockholm
Stuert F. Christensen, Trondhjem
Kirkesanger Edin Berg, Ekne
Sagbruksarbeider Alfred Moe, Trondhjem
Byfogedkontorist Ole Petersen, Trondhjem
Kongsberg Myntverk
Professor Alfred Getz, Trondhjem
Agent Tofte, Trondhjem
O. Bratlie, Trolla

Den botaniske samling.

(Bestyrer: Dr. phil. H. Printz).

Samlingen er ogsaa iaar forøket ved gaver, hvoriblandt først og fremst maa anføres 615 ark norske karplanter fra docent R. Tambs Lyche, Trondhjem. Heri findes adskillige sjeldnere arter fra nye findesteder.

Endvidere har doktor Schäfer, Spitsbergen, oversendt 51 ark karplanter indsamlet sommeren 1921 i omegnen av Kings Bay. Doktor Schäfer har ogsaa sendt en række moser og andre kryptogamer og har desuten lovet i løpet av sommeren 1922 at foreta indsamlinger av ferskvandsalger fra Spitsbergen. Der er i den anledning stillet til doktorens raadighet de nødvendige glas og andet præparationsmateriale.

Til kryptogamherbariet har pastor Bjørn Elle, Madagascar, indsendt en række luftalger væsentlig fra omegnen av Vangaindrano paa Madagascar. Dette materiale vil i nærmeste fremtid bli bearbeidet av samlingens bestyrer.

Docent dr. B. Lynge, Kristiania, der sammen med professor O. Holtedahl besøkte Novaja Semlja sommeren 1921, har velvilligst indsamlet ca. 80 glas ferskvandsalger, væsentlig fra Novaja Semljas vestkyst.

For at kunne tilveiebringe et saavidt mulig fyldig materiale av arktiske ferskvandsalger er der fra den botaniske samling medsendt «Maud»-ekspeditionen en række glas og fikseringsvæsker, og ekspeditionens biolog dr. H. U. Sverdrup har velvilligst lovet at forestaa indsamlingen.

Til samlingens bestyrer er tidligere sendt til bearbeidelse de alger der blev indsamlet av professor dr. H. G. Simmons paa den 2den «Fram»-færd i det nordligste Grønland i 1898—1902. Sammen med det tidligere nævnte materiale fra Spitsbergen og Novaja Semlja vil der saaledes bli sammenbragt et forholdsvis fyldig stof til belysning av de arktiske egnes algevegetation.

I og utenfor Trondhjemsfjorden er der hele aaret igjennem blit foretat skrapninger efter havalger, og Videnskapsselskapet er nu i besiddelse av et meget rikt materiale til belysning av havalgernes optræden og periodiske vekslinger ved Trøndelagens kyster. Om

disse undersøkelser, der nu har været drevet i en række aar, vil der i nærmeste fremtid bli utsendt en utførlig beretning.

Paa grund av det utilstrækkelige annuum som samlingen raader over, har selve museumsvirksomheten iaar som tidligere desværre maattet indskrænkes mest mulig. Av samlingens annuum kr. 800.00 skal der — foruten til indkjøp av alt præparationsmateriel — ogsaa utredes alle utgifter til videnskabelige utensilier av enhver art, kontorrekvisita, porto, samt leilighetsvis ogsaa betales løn for den nødvendigste hjælp til præparationsarbeide. Den botaniske samling er nu den eneste av selskapets større samlinger som ikke raader over fast præparationshjælp. Under disse forhold er det umulig at der ved den botaniske samling kan iverksættes nogen effektiv museumsvirksomhet, især da størsteparten av de ældre samlinger endnu er magasinert i uopklæbet stand og ogsaa i denne henseende ligger meget langt tilbake.

Til videnskabelige undersøkelser har lektor dr. Hj. Møller, Stockholm, hat tillaans samlingens materiale av *Timmia, Diphyscium (Webera), Buxbaumia og Georgia (Tetraphis).*

Docent dr. B. Lynge har revidert lavartene i Gunnerus's herbarium. Herom er der trykt en beretning: *Lichens in the Herbarium Gunnerus* i selskapets skrifter 1920.

Professor dr. V. F. Brotherus, Helsingfors, har revidert slektene *Amblystegium, Brachythecium, Bryum* og *Fontinalis.*

Zoologisk samling.

1. Samlingsbestyrer: O. NORDGÅRD (fugler, fisker og evertebrater).
2. —»— C. DONS (pattedyr, krypdyr og padder samt evertebrater).

Fuglesamlingen. Forstmester SOLBERG skjenket avdelingen i begynnelsen av året 2 kongeørner. De var fanget av hr. ARNE STENSDAL på Stensdal i Agdenes den $^{5}/_{1}$ 1921.

I april fikk samlingen fra fru lensmann DAHL en utstoppet hubro, og den $^{9}/_{5}$ fikk vi tilsendt fra Melhus en voksen hun av heilo, *Charadrius pluvialis*. Den var gave av hr. JOHAN LORVIK, Melhus. Likeledes fikk samlingen som gave av hr. ANDERS STORHAUGEN en varietet av gråspurv fra Kvål, $^{10}/_{8}$ 1921.

En tyvjo, *Stercorarius parasiticus*, blev skutt $^{5}/_{9}$ på klokkergården Berg i Stod og sendt selskapet som gave av kirkesanger S. A. RØMO.

Den $^{27}/_{9}$ blev en krikand, *Anas crecca*, skutt på garden Bævre i Surnadal av JOHN O. BÆVRE. Fuglen hadde en ring om foten. Hr. EDVARD AARNES, Surna, sendte foten med ringen til den zool. samling som igjen ekspederte den til sin engelske adresse: Messrs H. F. & G. WITHERBY, 326 High Holburn, London. Denne krikand var merket som unge ved Beckside, Longtown, Cumberland, England den 28. august 1919.

Som tilvekst blandt utenlandske fugler kan nevnes at en Amazonpapegøie, *Chrysotis aestiva* LATH., er erholdt som gave av hr. verksmester RINNAN den $^{7}/_{5}$ 1921.

Fiskesamlingen. Den $^{8}/_{1}$ fant hr. AKSEL HOIVIK et eksemplar av den typiske Atlanterhavsfisk *Argyropelecus olfersi* flytende i sjøens overflate ved garden Høivik i Velfjorden. Et eksemplar tatt ved Telnes i Melfjord vinteren 1919—20 hadde en totallengde av 4,6 cm., men eksemplaret fra Velfjord malte 6,5 cm. Sistnevnte blev mottat som gave av hr. Aksel Høivik.

I slutten av januar 1921 fiskedes i kastenot sammen med småmort i Hallarvågen ved Storhallaren, Frøya, et eksemplar av *Mugil chelo*. Det var en han med tynne og smale testes.

Fiskens totallengde 41 cm. Gave til Selskapet av hr. B. Loseth. Et individ av denne fisk fangedes i november 1890 ved Kristianssund som forblev nordgrense til 1905, da V. Storm i årsberetningen omtaler et eksemplar fisket ved Hevne. I 1921 kunde altså nordgrensen flyttes til Frøya.

Den $^{22}/_{8}$ fantes i Botnvåg på Fjeldværøy, Hitra, en sølvkveite, *Trachypterus arcticus*, ilanddreven. Det var litt liv i fisken, da den blev observert. Halefinnen var ødelagt. Der sat nogen garnmasker på sporen, så halefinnen muligens var skadet under beroring med garn. Det var en hanfisk. Lengden fra snuten til haleroten var 2,2 m. Nakkepartiet var ødelagt så det kunde ikke sees om der hadde været nakkestraler. I underkjeven var 12 små tenner og i overkjeven 14. I spiserøret var der blad av *Zostera marina* og i svelget et par blærer av *Fucus*, men disse ting var vistnok tilfeldigvis kommet inn i munnen. Fisken blev sendt av hr. Johan Lervik.

En 4-traet tangbrosme, *Onos cimbrius*, l. 38 cm., fiskedes på line den $^{12}/_{4}$ i ytre Skillebotn, Brønnøy, av hr. Sverre Trælvik som sendte fisken til selskapet. I rennen mellem Agdenes og Brettingsnes fikk vi under skrapning i midten av juni på et dyp av ca. 300 m. 2 *Lycodes*, et større eksemplar med totallengde 10,8 cm. og hodelengde 1,8 cm., og et mindre med totallengde 5,8 cm. og hodelengde 0,9 cm. Hodelengden går således 6—7 ganger op i totallengden, og da der forekom tydelige gruper under øinene og på underkjeven, må arten være *Lycodes sarsi* Collett. En sølvuer, *Sparus controdontus*, ca. 40 cm. lang, fiskedes på snøre $^{15}/_{9}$ av Johan og John Bjorsvik, Vingsand, Bjørnør. Væreier H. J. Dosen, Åsvær, Helgeland, sendte selskapet $^{22}/_{9}$ en fisk fanget på 50—60 favner utenfor fiskeværet Åsvær. Det viste sig å være en knurr, *Trigla gurnardus*, l. 39 cm. Den $^{10}/_{11}$ 1921 fiskedes ved Sauøy, Froan, en dobbeltflyndre av rødspette, *Pleuronectes platessa*, l. 36,8 cm.. Den var ensfarvet på begge sider, men venstre side manglet benknutene på hodet. Små rognkorn i ovariene. Den $^{13}/_{11}$ fiskedes på sildgarn på Urstaviken i Skilleboten, Brønnøy, en av de store tangnaler *Nerophis aequoreus*. Denne fiskart synes å være temmelig sjelden ved Nord-Norges kyster. Fisken blev sendt som gave av hr. Jorgen Hansen Trælvik. En makrelgjedde, *Scombresox saurus*, l. 27 cm., fantes den $^{14}/_{11}$ i fjæren ved fiskeværet Aa i Lofoten. Der hadde været storm, og fisken var kastet i land av sjøen. Gave til selskapet av hr. O. Ottesen i firmaet S. H. Ellingsen, Aa.

Den $^{25}/_{11}$ kom en stor laks drivende nedover Nidelven. Den blev optatt et stykke ovenfor Elgeseter bro. Den var død og hadde sannsynligvis været død i flere dager. Det var en han-

laks, l. 117 cm. Haken på underkjeven var mindre enn man efter fiskens størrelse skulde vente. Gave av lærer M. WIK på Kalvskindets skole. En annen storlaks blev funnen død ved gangbroen til Nidarøy ved Trondhjem den 8/12 1921. Likeledes hanlaks, l. 134 cm. I forrige beretning er omtalt en storlaks som den 15/12 1920 kom drivende nedover Steinkjerelven. I selskapets museum finnes en utstoppet hanlaks fra Hevne. Lengde 130 cm. Ved undersøkelse av skjellprøver har prof. dr. KNUT DAHL kunnet gi følgende oplysninger om disse lakser:

1. Hevnelaksen, ♂ l. 130 cm., har levet 2 vintre som ung i elv og 4 vintre i sjøen. Gytning i det 7. år.
2. Steinkjerlaksen. ♂ l. 132,5 cm. 15/12 1920, har levet 3 vintre som ung i elv og mindst 3 vintre i sjøen. Det er sannsynlig at fisken har levet 4 vintre i sjøen og har gytt i sit 8. år.
3. Laks fra Nidelven, ♂ l. 117 cm., 25/11 1921, har levet 2 vintre i elv som ung og 3 vintre i sjøen. Har ikke tidligere gytt.
4. Laks fra Nidelven, ♂ l. 134 cm., 8/12 1921, har levet 4 vintre i elv som ung og 4 vintre i sjøen. Har ikke tidligere gytt.

Disse oplysninger av prof. Knut Dahl synes at tyde på at laksen har en kort levetid.

Den 8/12 fangedes i garn ved Sauøy, Froan, en panserulk, *Agonus cataphractus* ♀, l. 18 cm. Gave til selskapet av hr. OLUF WOLD. En fløifisk, *Callionymus lyra* ♂, fiskedes i Dolm sogn, Hitra, den 12/12. Gave av hr. ANTON SKIPNES.

F j o r d u n d e r s ø k e l s e r. Professor dr. KRISTINE BONNEVIE med sin assistent frøken RUUD samt dr. HJ. BROCH, konservator NATVIG, kaptein ULLMANN samt flere zoologiske studenter hadde i juni måned «Gunnerus» til hjelp ved undersøkelser i fjordløpet mellem Agdenes og Brettingsnes. Der blev gjort fund av betydelig interesse. Senere blev der foretatt en mengde bundskrapninger på forskjellige steder i Trondhjemsfjorden. I disse deltok prof. dr. O. CARLGREN og frue fra Lunds universitet samt fil. lic. FOLKE BORG og T. GISLÉN fra Upsala og dr. philos. B. HANSTRØM fra Landskrona. Blant annet blev konstatert at knivskjell, *Solen ensis*, fantes levende i Trondhjemsfjorden, nemlig ved Geitneset. Museets og stasjonens materiale av aktinier blev bestemt av professor Carlgren. I juli måned hadde vi ved stasjonen besøk av professor GRUVEL fra Paris. Han ønsket å se utklekningsavdelingen, akvariet, og «Gunnerus». Mot slutten av året utkom i selskapets skrifter for 1920: «Bidrag til faunaens historie i Trondhjemsfjorden II».

Pattedyrsamlingen. Den i forrige årsberetning omtalte hornkrone av hjort fra ca. 1680 som av avdøde cand. U. Sverdrup var tiltenkt Videnskapsselskapet og som var innsendt til dette, blev av hans gjenlevende bror, G. Sverdrup, Indre Nærøy, forlangt utlevert. Ifølge direksjonsbeslutning blev den da tatt ned fra sin plass i samlingene og sendt til hr. Sverdrup som har ønsket å beholde den til sin død, da den atter vil bli selskapets eiendom.

Følgende gaver er mottatt i 1921:

1. Et horn av rensdyr, *Rangifer tarandus*, skutt i Lierne 1912. Et meget stort og kraftig horn med ialt 32 spisser. Hornet er foreløbig magasinert av plasshensyn. Gave fra fru Vilhelmine Schreiner, Trondhjem.
2. En markmus, *Microtus agrestis*, fanget i Rissa. Gave fra præparant A. Dircks, T.hjem.
3. To unge spissmus, *Sorex araneus*, fanget i Rissa. Gave fra præparant A. Dircks, T.hjem.
4. Varietet av hare, *Lepus timidus*, skutt på Nærøy. Eksemplaret som er i vinterdrakt, skutt senhøstes, har rødlig hode og har et svakt rødlig skjær over ryggen. Utstoppet. Gave fra skoginspektør Aaeng, Trondhjem.
5. Et par ekornaper, *Hepale* sp., fra Bahia i Sydamerika. Utstoppet. Gave fra kaptein Solum, Trondhjem.

Samlingen er i årets løp benyttet av lektor O. Ingebrigtsen, Bergen, som har studert museets materiale av hjortekranier. Et par kranier av koller er utlånt i samme øiemed.

Invertebratsamlingen er der fortsatt med ordning og delvis revisjon av eldre magasinert materiale. Dette er skaffet plass i særkilte skap i arbeidsværelsene hvor vi har lagt an paa å samle et nogenlunde fyldig materiale av Trondhjemsfjordens dyreliv.

Da plassen i utstillingssamlingen er noget knapp, er saadanne glass som ikke egner sig for en skuesamling, overført til magasinskapene, hvor ogsaa materialet fra sommerens ekskursjoner med «Gunnerus» blir opbevart.

Mineralsamlingen.

(Bestyrer Carl Schulz).

I 1921 er følgende gaver indkommet til mineralsamlingen:

Fra stykjunker Kregnes: Fossil stamme og stenkulsprøver fra Spitsbergen.
« gaardbruker Storholt, Rindalsskogen: Fossile plantedele og stenkulsprøver fra Alberta, Kanada.
« H. T. Petersen, Lebesby, Finmarken: Prøver av bergarter, Lebesby.
« ingeniør Gurholt: 2 store bergkrystaller fra fjeldsprængning for veien fra Børsa til Orkedalen.
« Sablassen, Gavelsluft, Tana: 2 «Torstene», svovlkisknoller, Gavelsluft.
« gaardbruker M. Movik, Salten: 1 større krystal av granat, Movik.
« bergingeniør O. A. Bachke: Fossiler fra Kings Bay, Spitsbergen.
« konsul Peter F. Dahll, Molde, en liten guldklump fra Australien, utgravet og hjembragt av proprietær W. Gorwell omkr. 1850.

Fra sydnorske findesteder er en del mineraler kjøpt hos mineralhandler Leopold Pedersen, Skien.

Likeledes er en del mineraler — tildels fra nyere østafrikanske findesteder — indkjøpt hos mineralhandlerne Wilh. Maucher og Arthur Kiesche i München.

Biblioteket.

(Bibliotekar: Dr. Joh. D Landmark).

Boksamlingen er i 1921 foroket med 1883 katalognummere. Desuten er indkommet 12 karter, 8 manuskripter samt 1 portræt og 2 prospekter, alt fordelt som nedenstaaende tabel viser. I siste rubrik er samtidig utlaanet angit.

	Tilvekst			Utlaan
	Ved kjøp	Ved gave el. bytte	Tilsammen	
	Bind	Bind	Bind	Bind
Skrifter av naturvidensk. indhold.	45	570	615	345
Skrifter av historisk indhold	60	405	465	966
Skrifter av blandet indhold	8	130	138	119
Skrifter i andre fag	15	650	665	660
Sum	128	1755	1883	2090
Karter	0	12	12	0
Prospekter og Portrætter	2	1	3	
Manuskripter	0	8	8	17

Biblioteket har ogsaa iaar mottat Revue des deux Mondes som gave fra justitiarius Beichmann. Forste del av katalogen over Boecks bibliotek blev utsendt i slutten av mai, indledet med Boecks biografi, forfattet av froken Aagaat Daae og forsynet med billede av Thv. Boeck, 10 andre familieportrætter, 3 fotografier av hans biblioteksrum samt 5 faesimiler fra hans boker og manuskripter. Omkostningerne ved utgivelsen blev væsentlig bestridt ved gave fra en privatmand, som ikke onsker sit navn omtalt.

Ved aarets utgang har biblioteket for 1921 mottat 52 tidsskrifter i betalt abonnement, nemlig 18 naturvidenskabelige, 23 arkæologisk-historiske, 6 bibliotekstidsskrifter, 3 av blandet indhold og 2 i andre

fag. Av subskriptionsverker haves løpende ialt 15, derav 7 naturvidenskabelige, 5 historisk-arkæologiske og 3 av blandet indhold.

Til Universitetsbiblioteket har været utlaant 14 manuskripter og 24 bind bøker, til Riksarkivet en samling av Vosgraffs norske prospekter, til Den Biologiske Station i Drøbak 1 bind og til Det Kongelige Bibliotek i Kjøbenhavn 1 bind.

Fra Universitetsbiblioteket har været hitlaant 23 bind og 1 manuskript, fra Det Kongelige Bibliotek i Kjøbenhavn 2 bind, fra Vetenskapsakademiens Bibliotek i Stockholm 2 bind.

I løpet av høsten er størsteparten av den gjenstaaende medicinske litteratur flyttet op paa loftet og der indsat i hylder. Herved opnaadde man i bibliotekets bokrum plads for en omflytning av avdelingerne Filosofi, Politik, Matematik, Kunstvidenskap, Fysik og Kemi, saaledes at der kunde indvindes adskillig plads for den større forøkelse i avdelingerne Botanik og Zoologi. Behovet for en ny bygning til biblioteket er stadig mere fremtrædende.

Ved aarets slutning mottok biblioteket fra en utvandret trønder hr. Peter Hesselberg i Washougal i staten Washington i De Forenede Stater som gave en gammel familiebibel med slegtsoptegnelser. Boken er et særdeles smukt eksemplar av Christian den 4des store bibel av 1633. Den har i sin tid tilhørt assessor Frederich Stochflet, f. 1701 og justitsraad i 1734. Av ham er anført faren Hannibal Stochflet f. 1649, d. 1721, og bedstefaren Jacob Eggertson Stochflet, f. 1607, d. 1652. Senere er bibelen gaat over i slegten Hesselbergs eie, idet giveren har oplyst, at fire ætled har eiet den. Han har opført Ole Hesselberg, sorenskriver, f. 1753, d. 1806, som har sønnen Peter Andreas Kramer Hesselberg d. æ., løitnant ved dragonerne, f. 1787, d. 1849. Han efterlater boken til giverens far Peter Olaus Hesselberg, f. 1819, boende paa gaarden Sørkil, d. 1906. Hans søn Peter Andreas Kramer Hesselberg d. y., farmer i Amerika, har den 14de november 1921 sendt bibelen til Videnskabsselskabet med ønsket om, at den bevares som en erindring om slegten Hesselberg.

Bibliotekets bytteforbindelser er i 1921 øket med følgende: Statsbiblioteket i Aarhus, Universitetsbiblioteket i Helsingfors, Laboratorio di zoologia generale e agraria in Portici, Faculté des Sciences de l'Université Masaryk, Brünn, Societé des Sciences, Warschau, Atlantic Biological Station, New Brunswick, Massachusets Institute of Technology Library, Cambridge, Mass.

Gaver til biblioteket

er mottat fra følgende institutioner: Carlsberglaboratoriets Bestyrelse, Kbh.; Carnegie Endowment for International Peace, Wash.; Eksamenskommissionen for den høiere lærerprøve; Fiskeridirektøren Bergen; Fiskeridirektøren i Kbh.; Fylkesmanden i Nord-Trøndelag, Fylkesmanden i Sør-Trøndelag; Inspektøren for ferskvandsfiskerierne; Kirkedepartementet; Kommissionen for Havundersøgelser, Kbh.; Kgl. statistiska centralbyrån, Sth.; Landbruksdepartementet; Medicinaldirektøren, Medicinske Selskab, Kra.; Meteorologiska Centralanstalten, Sth.; Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum; Nord-Trøndelags Skogselskap, Steinkjer; Norsk Husflids Venner, Trhj.; Norske Historiske Kildeskriftskommission; Norske Lægeforening, Kra.; Norske Nationalforening mot Tuberkulosen, Retsmedicinske Kommission; Selskabet Ny Jord, Kra.; Socialdepartementet; Société Hollandaise des Sciences de Harlem; Stortingets kontor; Sør-Trøndelags Landbruksskole; Trhj. Arbeiderforening, Trhj. Fagskole, Trhj. Fiskeriselskap, Trhj. Handelsgymnasium, Trhj. Magistrat, Trhj. Maskinistskole, Trhj. tekniske Mellemskole, Trh.. Turistforening, Trøndernes Arbeidersamfund; Undervisningsministeriet, Kbh.; Universitetet i Kbh.; Universitetet i Kra.; Universitetsbiblioteket i Kra.; Vasdragsdirektøren.

Fra følgende aviser og tidsskrifter: Arbeidets Ret, Dagsposten, Dovre, Fjeld-Ljom, Folketidende, Fosens Blad, Handelsbestyreren, Helgelands Blad, Hyrden, Høgskulebladet, Indtrøndelagen, Lofotposten, Lokomotivmands Tidende, The Nation New-York, Navigatoren, Nidaros, Nordenfjeldsk Tidende, Nordre Trhj. Amtstidende, Norges Utenrikshandel, Norsk Kundgjørelsestidende. Norsk Magazin for Lægevidenskaben, «Nu», Ny Tid, St. Olaf, Sociale Meddelelser, Statistisk Maanedsskrift, Stjørdalens Blad, Sverre, Sør-Trøndelag, Sør-Trøndelag Socialdemokrat, Tegn og Tale, Tidsskrift for Den norske Lægeforening, Tidsskrift for Slagtere og Pølsemakere, Thinglæsningstidende for Trhj., Trhj. Adresseavis, Trøndelag Social-Demokrat, Under Dusken.

Fra følgende private: Læge Alex. Arnfinsen, Trhj.; Stipendiat Anton Aure, Stabæk; Amanuensis A. Bjørn, Kra.; Divisionslæge H. Bryn, Trhj.; Professor A. W. Brøgger, Kra.; Ingeniør R.

Büchler, Aachen; Boktrykker J. Christiansen, Trhj.; Hr. José Isaac Corral, Madrid; Professor Fr. Dahl, Kbh.; Professor Knut Dahl, Aas; Konsul P. F. Dahll, Molde; Konservator C. Dons, Trhj.; Professor Aage Friis, Kbh.; Konservator J. A. Grieg, Bergen; Hr. Oddvar Gronlie, Trhj.; Hr. H. Gundersen, Melbourne; Direktor M. Kufferath, Bruxelles; Stipendiat Handagard, Lysaker; Froken Fredrikke Holtermann, Trhj.; Rorlægger K. Lund, Trhj.; Fylkesmand H. Loken, Kra.; Hospitalsprest N. Magelssen, Trhj.; Professor G. Mittag-Leffler, Sth.; Kommandorkaptein H. Moe, Trhj.; Konservator Nicolaissen, Tromso; Konservator Nordgaard, Trhj.; Mag. scient. Chr. Petersen, Kbh.; Konservator Th. Petersen, Trhj.; Konservator H. Printz, Trhj.; Rektor Qvigstad, Tromso; Dr. Hans Reusch, Nordstrand; Posteksped itor O. Schmidt, Trhj.; Professor S. Schmidt-Nielsen, Trhj.; Fiskeriintendant L. Schmidtnielsen, Trhj.; Studienrat Philipp Schnitzlein, Berlin; Direktor Fr. B. Wallem, Trhj.; Bibliotekar A. M. Wiesener, Bergen.

Fra følgende institutioner er bøker mottat ved bytte:

Åbo.
Åbo Akademi.
Aas.
Norges Landbrukshoiskole.
Adelaide.
Royal Society of South Australia.
Amsterdam.
Koninklijke Akademie van Wetenschappen.
Basel.
Naturforschende Gesellschaft.
Bergen.
Bergens Museum.
Selskapet for de norske Fiskeriers Fremme.
Berkeley.
University of California.
Berlin.
K. preussische Akademie der Wissenschaften.
Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie u. Urgeschichte.
Gesellschaft für Erdkunde.
Gesellschaft Naturforschender Freunde zu Berlin.
K. Preuss. meteorologisches Institut.
Zoologisches Museum.
Deutscher Seefischerei-Verein.
Bern.
Historisches Museum.
Bonn.
Naturhistorisches Verein der preuss. Rheinlande und Westfalens.
Bordeaux.
Société Linnéenne de Bordeaux.
Boston.
American Academy of Art and Science.
The Boston Society of Natural History.

Bremen.
Naturwissenschaftlicher Verein zu Bremen.
Brisbane.
Queensland Museum.
Bruxelles.
Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux Arts de Belgique.
Observatoire Royal de Belgique.
Société d'Anthropologie de Bruxelles.
Société Royale de Botanique de Belgique.
Société Royale Zoologique et Malacologique de Belgique.
Brünn.
Faculté des Sciences de l'Université Massaryk.
Budapest.
Ungarische geol. Reichsanstalt.
Buenos Aires.
Muceo Nacional de Historia Natural.
Buffalo.
Buffalo Society of Natural Sciences.
Calcutta.
Indian Museum, Natural History Section.
Cambridge.
Cambridge Antiquarian Society.
Cambridge (Mass.).
Peabody Museum of Archaeology and Ethnology, Harvard University.
Cape of Good Hope.
Royal Observatory.
Cardiff.
Cardiff Naturalists' Society.
Cincinnati, Ohio.
Lloyd Library.
Colorado.
Colorado College.
Córdoba, Argentina.
Academia nacional de ciencias.
Dublin.
Royal Irish Academy.
Royal Dublin Society.
Royal Society of Antiquaries of Ireland.
Edinburgh.
Fishery Board for Scotland.
Society of Antiquaries of Scotland.
Royal Society of Edinburgh.
Frankfurt a. M.
Senckenbergische naturforschende Gesellschaft.

Gefle.
Gestriklands kulturhistoriska förening.
Giessen.
Oberhessische Gesellschaft für Natur- und Heilkunde.
Greenwich.
Royal Observatory.
Greifswald.
Geographische Gesellschaft.
Guben.
Niederlausitzer Gesellschaft für Anthropologie und Altertumskunde.
Grubberholm, Vallo.
Nordiske Jordbrugsforskeres Forening.
Göteborg.
Göteborgs Museum.
Göttingen.
Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen.
Hamburg.
Die Hamburgischen wissenschaftl. Anstalten.
Verein für naturwissenschaftliche Unterhaltung.
Harlem.
Fondation de P. Teyler van der Hulst.
Société Hollandaise des Sciences à Harlem.
Helsingfors.
Fiskeriföreningen i Finland.
Geografiska Föreningen i Finland.
Geologiska Kommissionen i Finland.
Finska Historiska Samfundet.
The Finnish archaeological Society.
Finska Vetenskaps-Sociéteten.
Hobart.
The Royal Society of Tasmania.
Kristiania.
Det statistiske Centralbureau.
Foreningen for norsk Folkemuseum.
Det norske meteorologiske Institut.
Den geofysiske Kommission.
Det norske Myrselskap.
Norges geografiske Opmaaling.
Redaktionen av «Syn og Segn».
Det norske geografiske Selskap.
Det kgl. Selskab for Norges Vel.
Universitetsbiblioteket.
Videnskapsselskapet.

København.
Commissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland.
Conseil permanent international pour l'exploration de la mer.
Dansk naturhistorisk Forening.
Det kgl. danske geografiske Selskab.
Den danske biologiske Station.
Det kgl. danske Videnskabernes Selskab.
Danmarks geologiske Undersøgelse.
Universitets Bibliotheket.

Lawrence, Kansas.
The University of Kansas.

Leiden.
Rijks Herbarium.

Leipzig.
Gesellschaft für Erdkunde. Sächsische Akademie der Wissenschaften.

Liége.
Société Royale des Sciences.

Linköping.
Östergötlands Fornminnesförening.

Liverpool.
The University of Liverpool. Institute of Archaeology.

London.
British Archaeological Association.
The Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland.
Linnean Society.
Royal Society.
Society of Antiquaries of London.
The Viking Society for Northern Research.

Lund.
Kulturhistoriska Föreningen för Södra Sverige.
Redaktionen af Botaniska Notiser.
Universitetet.
Humanistiska Vetenskapssamfundet.

Manchester.
The Manchester Museum.
Literary and Philosophical Society.

Manila.
Department of the Interior. Bureau of Science.

Melbourne.
The Royal Society of Victoria.

Mexico.
Instituto geologica de Mexico.

Minneapolis.
The University of Minnesota.

München.
Bayerische Akademie der Wissenschaften.
Die Ornithologische Gesellschaft in Bayern.

Nancy.
Académie de Stanislas.

Napoli.
R. Instituto ed orto botanico della R. Università di Napoli.

New Haven.
Connecticut Academy of Arts and Sciences.

New York.
Academy of Sciences.
American Museum of Natural History.
New York Zoological Society.
The Torrey Botanical Club, Columbia University.

Nürnberg.
Naturhistorische Gesellschaft.
Germanisches Nationalmuseum.

Osnabrück.
Naturwissenschaftlicher Verein.

Ottawa.
Canada Department of Mines.
Royal Society of Canada.
The biological Stations of Canada.

Paris.
Musée National d'Histoire naturelle.
Société d'Anthropologie de Paris.

Philadelphia.
Academy of Natural Sciences.
American Philosophical Society.
The Museum, University of Pennsylvania.

Pisa.
Sociéta Toscana di scienze naturali.

Pittsburgh.
The Carnegie Museum.

Plymouth.
Marine Biological Association.

Prag.
Société Royale des Sciences de Bohême.

Riga.
Gesellschaft für Geschichte und Altertumskunde zu Riga.

Rochester.
Academy of Science.

Rotterdam.
Nederlandsche Dierkundige Vereeniging.
San Francisco.
California Academy of Sciences.
Schwerin.
Verein für mecklenburgische Geschichte und Altertumskunde.
St. Louis, Mo.
Missouri botanical Garden.
Skien.
Fylkesmuseet for Telemarken og Grenland.
Stockholm.
Kungl. Nautisk-Meteorologiska Byrån.
Geologiska Föreningen.
Nordiska Museet.
Statens Skogförsöksanstalt.
Svenska Sälskapet för Antropologi och Geografi.
Sveriges geologiska Undersökning.
K. svenska Vetenskapsakademien.
K. Vitterhets-, Historie- och Antikvitetsakademien.
Strängnäs.
Södermanlands Fornminnesförening.
Stuttgart.
Verein für vaterländ. Naturkunde in Württemberg.
Sydney.
The Linnean Society of New South Wales.
Tokyo.
The Tokyo botanical Society. Imp. University.
Toronto.
The Canadian Institute.
University.
Tübingen.
Universitätsbibliothek.
Uppsala.
Upplands Fornminnesförening.
Svenska Jägareförbundet.
Universitetet.
Urbana, Illinois.
University of Illinois.
Warschau.
Société des Sciences.
Washington.
National Academy of Sciences.
Department of Agriculture.
Department of Commerce.
Library of Congress.

Smithsonian Institution, Bureau of Ethnology.
U. S. National Museum.
U. S. Naval Observatory.
U. S. Coast and Geodetic Survey.
U. S. Geological Survey.

Wien.

Zoologisch-botanische Gesellschaft.
Naturhistorisches Museum.
Zentralanstalt für Meteorologie & Erdmagnetismus.

Zürich.

Die antiquarische Gesellschaft.
Naturforschende Gesellschaft.
Gesellschaft für Urgeschichte.
Zentralbibliothek.

Medlemmer ved utgangen av 1921

av

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (Trondhjems Museum).

Æresmedlem:

LYSHOLM, BJARNE, dr. philos. læge (medlem fra 1894), utnevnt til æresmedlem 13. februar 1917.

Livsvarige medlemmer utnevnt av Selskapets direksjon:

WINGE, HERLUF, viceinspektor ved det Zoologiske Museum i Kjøbenhavn, utn. 4 oktober 1910.

NUMMEDAL, ANDERS, lektor ved Kristiansund offentlige høiere almenskole, utn. 11. april 1911.

SAXLUND, HANS OLAUS, sogneprest, Romedal, Hedemarken, utn. 11. april 1911.

WILLE, JOHAN NORDAL, professor, dr., Kristiania, utn. 24. oktober 1911 (medlem fra 1901).

DAHL, OVE, konservator ved Universitetets Botaniske Museum, utn. 24. oktober 1911 (medlem fra 1893).

ØYEN, PETER ANNÆUS, konservator ved Universitetets Palæontologiske Museum, utn. 24. oktober 1911.

ISACHSEN, GUNERIUS INGVALD, ritmester, Asker, utn. 15 februar 1916.

KOREN, KRISTIAN, riksarkivar, Kristiania, utn. 13. februar 1917 (medlem fra 1892).

DAHL, KNUT, dr. philos., professor ved Norges Landbrukshøiskole, Aas, utn. 14. februar 1918 (medlem fra 1898).

SWENANDER, GUSTAF, dr. philos., fiskeriintendent, Lund, utn. 14 februar 1918 (medlem fra 1901).

HALLSTRØM, GUSTAF, dr. philos., Stockholm (Statens Historiska Musäum), utn. 14. februar 1918.

BERG, ANDREAS, bankchef, Nordenfjeldske Kreditbank, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1891).

JENSSEN, HARALD, bryggerieier, Trondhjem utn. 20. december 1918 (medlem fra 1891).

KLINGENBERG, HALFDAN, FREDRIK, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1886).

HALSE, DYRE, grosserer, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1917).

LYKKE, IVAR, grosserer, fhv. vicekonsul for Rusland, Trondhjem, utn. 20. december 1918 (medlem fra 1909).

HEIBERG, AXEL, konsul, Høvik, utn. 20. december 1918.

HANSEN, LAURA, frøken, Trondhjem, utn. 20. december 1918.

JENSSEN, ANTON, konsul for det Tyske Rike, Trondhjem, utn. 12. juni 1920 (medlem fra 1877).

BROCH, HJALMAR, dr. philos., docent i zoologi ved Universitetet i Kristiania, bestyrer av Universitetets biologiske station, Drøbak, utn. 12. juni 1920 (medlem fra 1910).

KALDHOL, H., landbrukslærer, Vikebugt, Molde, utn. 6. december 1921.

HUITFELDT-KAAS, HARTVIG, stipendiat, Kristiania, utn. 6. december 1921.

Medlemmer bosatt i Trondhjem, optatt før utgangen av 1903.

Alstad, Olaf, arkitekt .... (optatt 1882)
Arentz, Eyvind, tannlæge .... (— 1902)
Arentz, G. O., landbruksingeniør .... (— 1897)
Arnfinsen, Alex., læge .... (— 1900)
Bachke, Arild, konsul for Nederlandene .... (— 1899)
Bachke, Halvard, høiesteretsadvokat .... (— 1890)
Bang, J. S., læge, sanitetskaptein .... (— 1900)
Bauck, Hans, borgermester .... (— 1891)
Bauck, Henrik, overretssakfører .... (— 1899)
Beichmann, F. V. N., justitiarius i overretten .... (— 1899)
Bergersen, Bernhard, overretsassessor .... (— 1879)
Birkeland, Gunnar, grosserer .... (— 1898)
Borthen, Lyder, dr. med. .... (— 1877)
Bratt, Johan, konsul for Danmark .... (— 1898)
Brekke, Bernhard, agent .... (— 1895)
Brodahl, A., læge .... (— 1902)
Brun, A., bokhandler .... (— 1882)
Bruun, Fritz, pelsvarehandler .... (— 1899)
Bruun, Johan, overretssakfører, bankchef (Trondhjems Realkreditbank) .... (— 1896)
Bryn, Halfdan, læge, sanitetsmajor .... (— 1892)
Bryn, Kristian, bankdirektør (administrerende direktør for Trondhjems Sparebank) .... (— 1899)
Brænne, Bernhard, fabrikkeier, fhv. statsraad .... (— 1899)
Bull-Simonsen, direktør for det Nordenfj. Dampskibsselskab (— 1900)
Bøckman, Marius, fhv. stadsfysikus .... (— 1877)
Bødtker, Fredrik, læge .... (— 1884)
Christophersen, Axel, tannlæge .... (— 1902)
Collin-Hansen, Carl, overretssakfører .... (— 1896)

Erichsen, Hans, læge (optatt 1896)
Erichsen, Ole, konditor og fabrikkeier (— 1898)
Floer, Christian, forretningsfører for Trondhjems Brændevinssamlag (— 1903)
Føyn, Anton Christian, skolebestyrer, Trondhjems borgerlige Realskole (— 1897)
Garstad, John, driftsbestyrer ved T.hjems Elektricitetsverk (— 1903)
Goltermann, C., grosserer (— 1882)
Grøndahl, Christopher, fhv. stadsingeniør (— 1900)
Gundersen, Carl, lektor ved Trondhjems Katedralskole, Videnskapsselskapets sekretær (— 1896)
Gunstensen, Jens Emanuel, professor i bygningsingeniørfag ved Norges Tekniske Høiskole (— 1892)
Håkonson-Hansen, M. K., overlærer ved Bispehaugens folkeskole (— 1894)
Halvorsen, J. Magnus, fhv. statsraad (— 1898)
Hansen, Peter, fabrikkeier (— 1900)
Hartmann, Jacob Jonathan Aars, lektor ved Trondhjems Katedralskole (— 1897)
Helgerud, Gabriel, kjøbmann (— 1899)
Hirsch, Robertus, apoteker, Løveapoteket (— 1882)
Holst, Alexander, overlæge, bestyrer av Tr.hjems sykehus (— 1894)
Hægstad, L. O., kjøbmann (— 1899)
Johanssen, Hans J., rektor ved Tr.hjems Katedralskole (— 1897)
Juel, Olai, lektor ved Trondhjems Katedralskole (— 1897)
Jürgens, H. I., ingeniør (— 1895)
Kindt, Olaf, læge (— 1879)
Kjeldsberg, Francis, kjøbmann, vicekonsul for Storbritannien og Irland (— 1899)
Klingenberg, Ingvar, konsularagent for Frankrike, vicekonsul for Brasilien (— 1899)
Knoff, Albr., dispachør (— 1882)
von Krogh, Carl Adolf Riis, distriktschef (— 1894)
Lindeman, Torvald, dr. philos., professor i teknisk-uorganisk kemi ved Norges Tekniske Høiskole (— 1898)
Lyng, Johannes, fhv. skolebestyrer (— 1875)
Løcke, Christian Thrond, institutbestyrer (Trondhjems offentlige skole for døve) (— 1902)
Løcke, Henrik, byfoged (— 1900)
Moe, Jacob, overingeniør (— 1898)
Møller, Henrik, ciselør (— 1894)
Nissen-Dreier, Hans, oberstløitnant (— 1895)
Nissen, Hartvig, major (— 1899)

Nordgård, Ole, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets zoologiske samlinger, bestyrer av Trondhjems biologiske station ....(optatt 1902)
Olsen, Oscar, læge ....(— 1895)
Ottesen, Otto, tannlæge ....(— 1902)
Ouren, Henrik, læge, stadsfysikus ....(— 1900)
Pedersen, Johan Peter, lektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1894)
Petersen, Theodor, konservator, bestyrer av Videnskapsselskapets oldsaksamling ....(— 1901)
Rambech, A., ingeniør ....(— 1901)
Refsaas, Jørgen, statsarkivar ....(— 1902)
Richter, Olaf, stadsadvokat ....(— 1903)
Ronander, Victor, kapelmester, assistent ved Videnskapsselskapets bibliotek ....(— 1902)
Schløsser-Møller, K., agent ....(— 1899)
Schmidt-Nielsen, L., ingeniør ....(— 1891)
Schulerud, Peter Ludvig Andreas, lektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1893)
Schulz, Carl, direktør ved Trondhjems Tekniske Mellemskole, bestyrer av Videnskapsselskapets mineralsamling (— 1878)
Schytte, Paul Emil, kaptein ....(— 1893)
Schøyen, Karl, lektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1892)
Skirstad, Ole, toldkasserer ....(— 1902)
Smedal, Olaf, overretssakfører ....(— 1900)
Solberg, Erik, dr. philos., bestyrer av Den kemiske kontrolstation i Trondhjem ....(— 1901)
Sommerfelt, Axel, lektor ved Trondhjems Katedralskole ..(— 1892)
Sæthre, Th., læge ....(— 1899)
Sættem, Olaf, grosserer ....(— 1899)
Thams, Christian Marius, generalkonsul for Belgien ......(— 1897)
Thaulow, Christian, grosserer ....(— 1894)
Thaulow, Lauritz, grosserer ....(— 1900)
Thomassen-Overvik, Bernt, skoledirektør i Nidaros bispedomme ....(— 1896)
Vangen, N., cand. theol., lærer ved Trondhjems borgerlige Realskole ....(— 1903)
Widerøe, Emil, læge ....(— 1895)
Widerøe, Johan Sofus, læge, direktør ved Rotvold Sindssykeasyl ....(— 1896)
Widerøe, M. E., baker ....(— 1899)
Wille, Fredrik, oberstløitnant ....(— 1888)
Øvergaard, Alexander Bretteville, generalmajor ....(— 1896)

Utenbys medlemmer optatt før utgangen av 1903.
(De fleste av disse tidligere bosatt i Trondhjem, flyttet fra byen).

Berg, J., assessor, Kristiania ....(optatt 1874)
Bomhoff, K., fhv. direktør for Norges Bank, Kristiania .(— 1874)
Bugge, Martin, fhv. overlærer ved Trondhjems Katedralskole, Horten ....(— 1879)
Broch, H. H., læge (bosatt i Danmark) ....(— 1884)
Bryn, Knut, direktør ....(— 1884)
Beichmann, F., politimester, Kristiania ....(— 1894)
Berntsen, M., rektor ved Stavanger kommunale høiere almenskole ....(— 1897)

Drewsen, Viggo, dr. philos. (bosatt i Amerika) ....(— 1884)
Dietrichson, Olaf, generalmajor, Kristianssand ....(— 1891)
Dedichen, Henrik, overlæge, Østre Aker ....(— 1895)
Dahll, Peter, konsul, Molde ....(— 1896)
Drolsum, A. C., universitetsbibliotekar, Kristiania ....(— 1897)
Dahl, Alf, prest ....(— 1903)

Eriksen, A. Holbæk, grosserer, Kristiania ....(— 1891)
Eriksen, Anton, politiinspektør, Kristiania ....(— 1898)
Evensen, H. E., læge, direktør for Gaustad sindssykeasyl (— 1902)

Fleischer, Hans, lektor ved Frogner kommunale høiere almenskole, Kristiania ....(— 1892)

Holmboe, M., medicinaldirektør, Kristiania ....(— 1883)
Hiortdahl, Th., professor, Kristiania ....(— 1888)
Hartmann, H. K., fhv. distriktslæge, Kristiania ....(— 1890)
Hjort, Johan, dr. philos., professor, Kristiania ....(— 1901)

Isaachsen, D., justerdirektør ....(— 1892)

Jenssen, Kristian, fhv. statsadvokat, Kristiania ....(— 1896)
Jenssen, Nikolai, fhv. banksekretær, Kristiania ....(— 1896)

Knudtzon, H. P. K., fhv. sorenskriver, auktionsforvalter, Kristiania ....(— 1894)
Krefting, Peter, fhv. major i ingeniørvaabnet, Kristiania (— 1896)
Krohn, generalmajor, Kristiania ....(— 1900)

Lorck, Karl, cand. jur., Kristiania ....(— 1878)
Larsen, Amund, dr. philos., Kristiania ....(— 1880)
Løberg, J., overlæge ....(— 1892)

Løken, Haakon, fylkesmann, Kristiania ....(optatt 1893)
Lund, Joakim, fhv. oberst, Kristiania ....(— 1900)
Monsen, Georg, sogneprest, Kolbu, Toten ....(— 1888)
Motzfeldt, Arthur, ingeniør (bosatt i Danmark) ....(— 1896)
Møinichen, Th., politimester, Arendal ....(— 1903)

Nansen, Fridthjof, professor, dr., Kristiania ....(— 1900)
Nicolaissen, O. M., bestyrer av Tromsø Museums oldsaksamling ....(— 1898)

Ording, J. F., oberst, chef for Nordre Haalogalands regim. (— 1903)

Peters, N., fhv. oberst, toldkasserer, Larvik ....(— 1898)

Quigstad, I. K., rektor ved Tromsø offentlige lærerskole, fhv. statsraad, Tromsø ....(— 1898)

Reusch, Hans, dr. philos., direktør for Norges geologiske Undersøkelse, Kristiania ....(— 1900)

Sars, G. O., professor, Kristiania ....(— 1870)
Skavlan, E., fhv. stiftsprovst ....(— 1875)
Sejersted, J., generalmajor ....(— 1874)
Stabell, G., cand. philos., skolebestyrer, Stjørdal ....(— 1879)
Spørck, A., generalmajor, Kristiania ....(— 1890)
Schaaning, Chr., skifteforvalter (fhv. kriminaldommer), Kristiania ....(— 1891)
Stabell, Hannibal, sogneprest, Vang (Hamar bispedømme) (— 1893)
Schultz, Andreas, læge, Slemdal ....(— 1893)
Smith, I. Riddervold, sorenskriver, Orkedalen ....(— 1893)
Støren, E., læge, Meldalen ....(— 1895)
Svensen, Sven, skoleinspektør, Drammen ....(— 1900)
Sønderaal, K., fhv. bankchef (bosatt i Danmark) ....(— 1899)

Tandberg, G., fhv. landbruksdirektør, Kristiania ....(— 1884)
Thiis, Jens, direktør for Statens Kunstmuseum, Kristiania (— 1897)
Thorsen, H., læge, Kristiania ....(— 1900)

Wessel, A. B., oberstløitnant, Kristiania ....(— 1883)
Werring, C. O., apoteker ....(— 1891)
Wallem, Fredrik, fiskeriinspektør ....(— 1894)

Medlemmer som er innmeldt efter forandringen av Videnskapsselskapets statutter 6. novbr. 1903 (stadfestet ved kgl. resolusjon av 13. febr. 1904).

a) *Medlemmer som har betalt 100 kr. en gang for alle:*

*Baumann, Hans Adolf Victor, kommandørkaptein ....(innmeldt 1917)
*Bentzen, Chr. F., bryggerimester ....(— 1917)
*Berg, Sverre, vicekonsul for Portugal ....(— 1917)
*Boe, Carsten, kaptein ....(— 1917)
*Brodtkorb, Chr., læge ....(— 1918)
*Brun, Frithjof, bokhandler ....(medlem fra 1906, livsvarig fra 1917)
*Brænne, Trygve, fabrikkbestyrer ....(innmeldt 1917)
*Buch, Axel, grosserer ....(medlem fra 1906, livsvarig fra 1918)
*Buzzi, Johs. A., grosserer ....(innmeldt 1917)
*Bøgh, Vilhelm, overretssakfører ....(— 1917)
*Christie, Sara, frk. ....(— 1918)
*Dahl, Einar, overretssakfører ....(— 1917)
*Digre, Einar, brukseier ....(— 1918)
*Finne, Carl, grosserer ....(— 1911)
*Flock, Hans Jensen Blom, justitiarius ....(— 1917)
*Garmo, Johan, direktør ....(— 1917)
*Gellein, Fredrik, grosserer ....(— 1917)
*Grønning, Emil, grosserer ....(— 1917)
*Halseth, Adolf, grosserer ......(medlem fra 1899, livsvarig fra 1917)
*Halvorsen, Abraham, brandchef ....(innmeldt 1917)
*Hansen, H. M., disponent ....(— 1917)
*Havig, Jørgen, politifullmektig ....(....(— 1917)
*Hirsch, Chr., læge ....(— 1917)
*Høeg, Arne, ingeniør ....(— 1917)
*Janssen, Einar, disponent ....(— 1917)
*Jenssen, Erling, cand. jur., grosserer ....(— 1919)
*Jenssen, P. O., grosserer ....(— 1917)
*Kierulf, O., disponent ....(— 1918)
*Klingenberg, Odd, høiesteretsadvokat, fhv. statsraad ..(— 1917)
*Krum, R., overretssakfører, krigsadvokat
(medlem fra 1917, livsvarig fra 1918)
*Kvenild, Birger, grosserer ....(innmeldt 1911)
*Lieskar, Morten, agent ....(— 1917)
*Lindboe, Ørnulf, borgermester......................(— 1917)
*Lykke, Birger, læge ....(— 1917)
*Matheson, Birger, kjøbmann ....(— 1917)
*Matheson, Christian, kjøbmann ....(— 1917)
*Melandsø, Idar, cand, oecon. ....(— 1920)
*Moe, Andreas, kjøbmann, vicekonsul for Spanien ....(— 1917)
*Olssen, Hj. Jul., revisor..........................(— 1917)
*Piene, C. Chr., fabrikkeier ....(— 1917)

*Piene, Frants, direktør ....(innmeldt 1917)
*Rasch Nielsen, Hilmar, ingeniør ....(— 1917)
*Riesterer, Célestin, sogneprest for den romersk-katolske menighet ....(— 1918)
*Storm, Cathinca, frøken ....(— 1917)
*Storm, Thora, frøken ....(— 1917)
*Swensson, Sven, kjøbmann ....(— 1917)
*Swensson, Wilhelm, kjøbmann ....(— 1917)
*Wedøe, Hj., distriktslæge, Norderhov pr. Hønefoss (innmeldt 1916, livsvarig fra 1919)
*Wefring, Niels, grosserer ....(— 1917)
*Jahr, Torstein, bibliotekar, Library of Congress, Washington, U. S. A. ....(— 1905)

b) *Medlemmer som betaler aarskontingent.*

Andorff, K. S., bestyrer for Trondhjems Sjømannsskole (innmeldt 1918)
Anker Andersen, I., kjøbmann ....(— 1917)
Aune, Peder O., fotograf ....(— 1917)
Bachke, Chr. Anker, konsul for Belgien ....(— 1909)
Bachke, Halvard L., grosserer ....(— 1913)
Bachke, Morten Anker, arkitekt ....(— 1917)
Bachke, O. A., bergingeniør ....(— 1917)
Bennett, A., direktør (Bennett's Reisebureau) ....(— 1917)
Berg, Karl Oskar, lektor ved Trondhjems Katedralskole (— 1914)
Berg, Trygve, læge ....(— 1912)
Birkeland, Richard, professor i matematik, rektor ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1911)
Bjørge, Johan Halvor Bryn, lektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1917)
Bjørnstad, Einar, ingeniør ....(— 1917)
Blom, Chr., høiesteretsadvokat, dispachør, assessor ..(— 1917)
Bonnevie, Oscar, kaptein ....(— 1917)
Bothner, Harald, fhv. stiftamtmand ....(— 1917)
Bragstad, O. S., professor i elektroteknik ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1910)
Breien, Sverre, disponent ....(— 1917)
Brekke, Reidar, direktør for Trondhjems Forsikringsselskab ....(— 1917)
Brodahl, J. E., lektor ved Trondhjems kommunale Middelskole ....(— 1919)
Brodtkorb, Tobias, ingeniør ....(— 1917)
Bryn, Karl, postmester ....(— 1914)
Brønner, Alf, disponent ....(— 1917)
Bugge, Andreas, professor i husbygningslære ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)

Bøckman, Erasmus Dietrichson, assessor .... (innmeldt 1917)
Bøckman, Peter Wilhelm Kreydahl, biskop .... (— 1917)
Cappelen, Chr., overlæge .... (— 1917)
Cappelen, Johan, overretssakfører .... (— 1917)
Carstens, Carl Wilhelm, cand. min., assistent i mineralogi og geologi ved Norges Tekniske Høiskole.... (— 1917)
Castberg, Tycho, prost, sogneprest i Strinda .... (— 1917)
Christensen, Joh., stadskonduktør .... (— 1917)
Christensen, Niels, ingeniør .... (— 1917)
Christensen, Sverre, murmester .... (— 1917)
Christie, Hartvig, lektor ved Trondhjems Katedralskole (— 1915)
Claussen, Andreas, overretssakfører .... (— 1917)
Daae, Aagaat, frøken, fhv. bibliotekar .... (— 1915)
Daae, Hans, skattefoged .... (— 1917)
Dons, Carl, konservator, 2nen samlingsbestyrer ved Videnskapsselskapets zoologiske samlinger .... (— 1920)
Duus, Frits, cand. jur., redaktør, «Tr.hjems Adresseavis» (— 1918)
Eckhoff, M., fabrikkeier .... (— 1917)
Eidsvaag, Edvard, overvraker .... (— 1907)
Falkanger, Thor, grosserer .... (— 1917)
Finberg, Carl, pianist .... (— 1917)
Flood, Carl Gustav, byskriver .... (— 1916)
Flood, Jørgen Wright, apoteker (Nordstjernen) ...... (— 1916)
Fosse, Christian August, ekspeditør for Vesteraalens Dampskibsselskab, vicekonsul for Argentina .... (— 1917)
Frost, Herman, ingeniør .... (— 1917)
Gadebusch, Harald Kristian Dahl, overretssakfører .. (— 1917)
Getz, Alfred, professor i grubedrift ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1913)
Gjessing, Alf, professor i mekanisk teknologi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
Gogstad, O. B., driftsingeniør, Trolla Bruk .... (— 1917)
Grilstad, Olaf, kjøbmann .... (— 1917)
Grønning, Arne, ingeniør .... (— 1917)
Gudde, Trygve, overretssakfører .... (— 1918)
Haanes, Johannes, major .... (— 1917)
Hagen, Sverre, kaptein .... (— 1917)
Hall, Hans, forstander ved Thomas Angells Stiftelser .. (— 1910)
Hanssen, Hans, grosserer .... (— 1917)
Hanssen, Karl M., grosserer .... (— 1917)
Harbitz, Georg Prahl, lektor ved T.hjems Katedralskole (— 1906)
Harboe, E., ingeniør .... (— 1921)
Harmens, Hugo, læge .... (— 1917)
Hartmann, Eyvind, kaptein .... (— 1917)
Haukaas, Per, politiadjutant .... (— 1918)

Hegge, Fridthjov, lagmann, Trondhjem ....(innmeldt 1919)
Heggstad, Olaf, professor i vannbygning ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Heje, Kolbjørn, professor i vei- og jernbanebygning ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1917)
Henmo, E. Næsvold, ingeniør ....(— 1917)
Henmo, Olav, overlærer ved Trondhjems folkeskole ..(— 1917)
Hilfling-Rasmussen, Fr., fotograf ....(— 1917)
Hjelte, Claus, arkitekt ....(— 1917)
Hjorthøy, Magda, frk., lærerinne ved Trondhjems borgerlige Realskole ....(— 1917)
Hoel, Mikael Ivar, lektor ved Tr.hjems Katedralskole (— 1913)
Hoel, Trygve, cand. oecon. ....(— 1917)
Holmsen, Fin, overlæge ved Trondhjems Sykehus ....(— 1909)
Holmsen, H. B., direktør ....(— 1917)
Holst, Einar, bankchef ....(— 1917)
Huitfeldt, Henrik, kontorchef (Nordenfjeldske Dampskibsselskab) ....(— 1917)
Husby, John, kjøbmann ....(— 1917)
Ingvaldsen, Ingvald, telegrafkasserer ....(— 1912)
Iversen, H., optikus ....(— 1918)
Jelstrup, Hans Nikolai Krenkel, politimester ....(— 1911)
Jenssen, Jens Sigurd Martin, oberst ....(— 1921)
Johannsen, W. R., kjøbmann ....(— 1917)
Johanssen, Ragna, frk. ....(— 1917)
Jørgensen, E. M., lærer ....(— 1921)
Kavli, Wilhelm, aktiemegler ....(— 1917)
Kindt, Alfred, kjøbmann ....(— 1917)
Klemetsen, Chr., disponent ....(— 1917)
Klinge, Nicolay, kjøbmann ....(— 1917)
Klingenberg, Olaf, overretssakfører ....(— 1917)
Knudtzon, Yngvar, ingeniør ....(— 1917)
Krokstad, Martin, bestyrer av Gløshaugen offentlige skole for døve ....(— 1911)
Landmark, Johan Daniel, dr. philos., Videnskapsselskapets bibliotekar ....(— 1915)
Lange, Karl Lous, kaptein i feltartilleriet ....(— 1917)
Larsen, Karen, frue ....(— 1918)
Lie, Magnus, dr. phil. ....(— 1920)
Lindeman, Kristian, organist ved Tr.hjems Domkirke (— 1917)
Lund, K., ingeniør ....(— 1916)
Lund, M. Bonsach, major ....(— 1919)
Lund, Per, høiesteretsadvokat ....(— 1917)
Lund, Wilhelm Kristen Severin Hammer, lektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1914)

Lutz, Reinholdt, dr. ing., professor i maskinelementer og oljemaskiner ved Norges Tekniske Høiskole .... (innmeldt 1917)
Matheson, Job E. B., avdelingsingeniør .... (— 1917)
Meyer, Johan, professor i ornament- og formlære og norsk bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole (— 1917)
Moe, Vilhelm, overretssakfører .... (— 1917)
Moxness, Arne, fabrikkeier .... (— 1917)
Mørch, Hans Ramm, professor i skibsbygning ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
Nielsen, Isidor, fabrikkeier .... (— 1917)
Nissen, August, apoteker, Svaneapoteket .... (— 1917)
Noodt, Nicolay, kontorchef .... (— 1917)
Nordhagen, Olaf, arkitekt, professor i bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1911)
Nossum, Arne, agent .... (— 1917)
Osness, Johan, arkitekt .... (— 1917)
Ottesen, Jacob Aall, sogneprest, Ilen .... (— 1917)
Pedersen, Sverre, professor i bygningskunst ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
Perleff, Morten, overretssakfører .... (— 1917)
Printz, Henrik, dr. philos., bestyrer av Videnskapsselskapets botaniske samling .... (— 1913)
Qvam, Ingulf, lektor ved Trondhjems Katedralskole .. (— 1911)
Ribsskog, O. K., skoleinspektør for T.hjems folkeskoler (— 1917)
Riiber, Claus Nissen, dr. philos., professor i organisk kemi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
Rüsing, Eliot Sofus, distriktslæge i Strinda .... (— 1917)
Ryjord, Nils, arkitekt .... (— 1912)
Rynning, Rolf, overretssakfører .... (— 1917)
Ryssdal, Olav, lektor ved Trondhjems Katedralskole .. (— 1914)
Rønning, Johan, disponent .... (— 1917)
Schmidt, Olaus, postekspeditør .... (— 1920)
Schmidt-Nielsen, S., professor i kemi ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1915)
Schytte-Berg, Hagbart, arkitekt .... (— 1917)
Skirstad, Otto, overretssakfører .... (— 1917)
Sommerschield, Ludvig, kjøbmann, fhv. konsul for Østerrike-Ungarn .... (— 1917)
Stabell, Gunnar, arkitekt .... (— 1917)
Stabell, Harald K., arkitekt, professor ved Norges Tekniske Høiskole .... (— 1917)
Stang, Lars, apoteker (Elgesæter apotek) .... (— 1918)
Stene, Aksel, lærer .... (— 1920)
Storm, Astfrid, frøken .... (— 1917)
Svanholm, Martin Luther, stiftsprovst .... (— 1917)

Sæland, Sem, professor i fysikk ved Norges Tekniske Høiskole ....(innmeldt 1913)
Sæther, Jakob, apoteker (Ilens apotek) ....(— 1917)
Tessem, Harald, ekstraordinær assessor ved Trondhjems overrett ....(— 1917)
Thesen, Trygve, stadsingeniør ....(— 1917)
Thilesen-Lund, Aagot, frue, lektor ved Trondhjems Katedralskole ....(— 1917)
Thune, Nils, assessor ....(— 1917)
Vogt, Johan Herman Lie, dr. philos., professor i mineralogi, geologi og metalurgi ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1912)
Wallem, Fredrik B., dr. philos., direktør for Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum ....(— 1920)
Watzinger, Adolf, dr., professor i maskinlære ved Norges Tekniske Høiskole ....(— 1910)
Wedø, Andr. B., overretssakfører ....(— 1917)
Wiesener, Harald Severin, kriminaldommer ....(— 1916)
Wildhagen, Carl Eugen, overretsassessor ....(— 1917)
Wildhagen, J. C., kontorchef ....(— 1917)
Wilhelmsen, Franz, grosserer ....(— 1917)
Wolmar, Henrik, læge ....(— 1917)
Zachariassen, Z., direktør for Norske Alliance ......(— 1918)
Aas, Arne, politifullmektig ....(— 1921)

c) *Utenbys betalende medlemmer:*

Berntsen, Bernt, læge, Levanger ....(— 1919)
Bjørlykke, Knut Olai, dr. philos., professor ved Norges Landbrukshøiskole, Aas ....(— 1910)
Bock, Gustav Reginald, distriktslæge, Vestnæs ....(— 1919)
Ebbel, Sven, major, Honefoss ....(— 1918)
Fonahn, Adolf, dr. philos., docent, Kristiania ....(— 1920)
Friis, Jacob, arkivar, Kristiania ....(— 1916)
Glimme, Kristofer, cand. real., docent ved Sjøkrigsskolen, Horten ....(— 1911)
Hammer, K. V., arkivar, Kristiania ....(— 1919)
Handagard, Idar, dr. phil., Kristiania ....(— 1921)
Havnø, Edv. J., fisker, Rødø ....(— 1916)
Kolsrud, Olaf, professor (i kirkehistorie), Kristiania ....(— 1914)
Kreutz, Richard, residerende kapellan, Orkedalen ....(— 1919)
Lund, Johan Grøn, direktør for Kristiania fag- og forskoler, Kristiania ....(— 1906)

Moe, Peder Torvaldsen, rektor ved Bodø offentlige høiere almenskole .... innmeldt 1916
Mortenson, Per, direktør for Kongsberg Sølvverk ....(— 1914)
Preuthun, skogforvalter, Molde .... — 1921
Rise, Ola J., gaardbruker, Opdal .... — 1921
Soot-Ryen, Tron, konservator, Tromsø ....(— 1914)
Tharaldsen, F., ingeniør, Kristiania ....(— 1909)
Vestrum, Arne, lektor, Levanger .... — 1912
Kjerskow-Agersborg, dr. phil., professor, University of Wyoming, Lazanne, Wyoming, U. S. A. .... — 1917
Schlesch, Hans, cand. pharm., Seydisfjord, Island ....(— 1918)